ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL 7360427 BOTOSANI

PNDR
Viața la țară europeană

ROMÂNIA

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI DEZVOLTĂRII RURALE

Direcția Generală Dezvoltare Rurală
Autoritate de Management pentru PNDR

PNDR
Viața la țară europeană

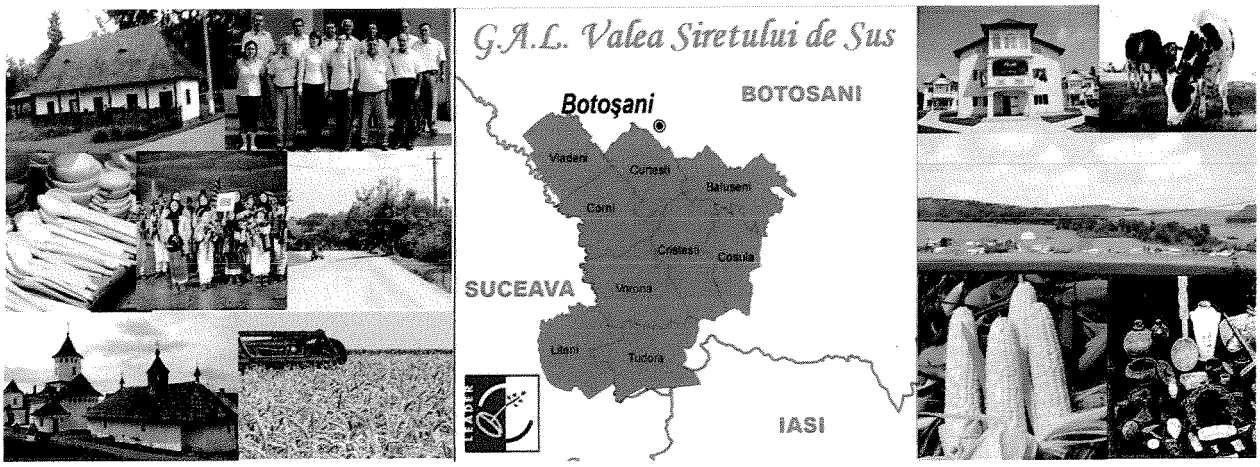

Plan de Dezvoltare Locală

Candidat: Asociația Grupul de Acțiune Locală "Valea Siretului de Sus"

Localități componente:

Județul Botoşani: Comunele Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Curteşti, Tudora, Vlădeni, Vorona

Județul Suceava: Oraşul Liteni

Document	Dosar de candidatură
Titlu	***Plan de Dezvoltare Locală***
Program	FEADR: PNDR 2007-2013 Axa LEADER
Perioada depunerii	Noiembrie 2010
Candidat solicitant	*Asociația Grupul de Acțiune Locală (G.A.L.) « Valea Siretului de Sus»*
Preşedinte asociație	Prof. Aurel ŞTEFAN, Primarul Comunei Vorona
Nr registru special Judecătoria Botoşani	31/18.08.2010
Cod înregistrare fiscală	27360427/07.09.2010
Localizare	Județul Botoşani
Adresa	Consiliul Local Vorona, Sat Vorona mare, Comuna Vorona
Cod poştal	717479
Telefon preşedinte	0745/580.684
E-mail	valeasiretuluidesus@gmail.com
Web	www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com
Elaborator PDL	S.C. DAL Consulting S.R.L.
Manager Proiect	Angelica MANEA
Adresa	Bd. Carol I, nr.4, Clădirea Habitat Proiect, et.2, camera 209 Județul Iaşi
Cop poştal	700505
Telefon/Fax	0722/224.680; (t) 0232/254.466; (f) 0232/218.050
E-mail:	angelica.manea@dalconsulting.ro, office@dalconsulting.ro
Web	www.dalconsulting.ro

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOȘANI

TERITORIUL G.A.L. "VALEA SIRETULUI DE SUS"

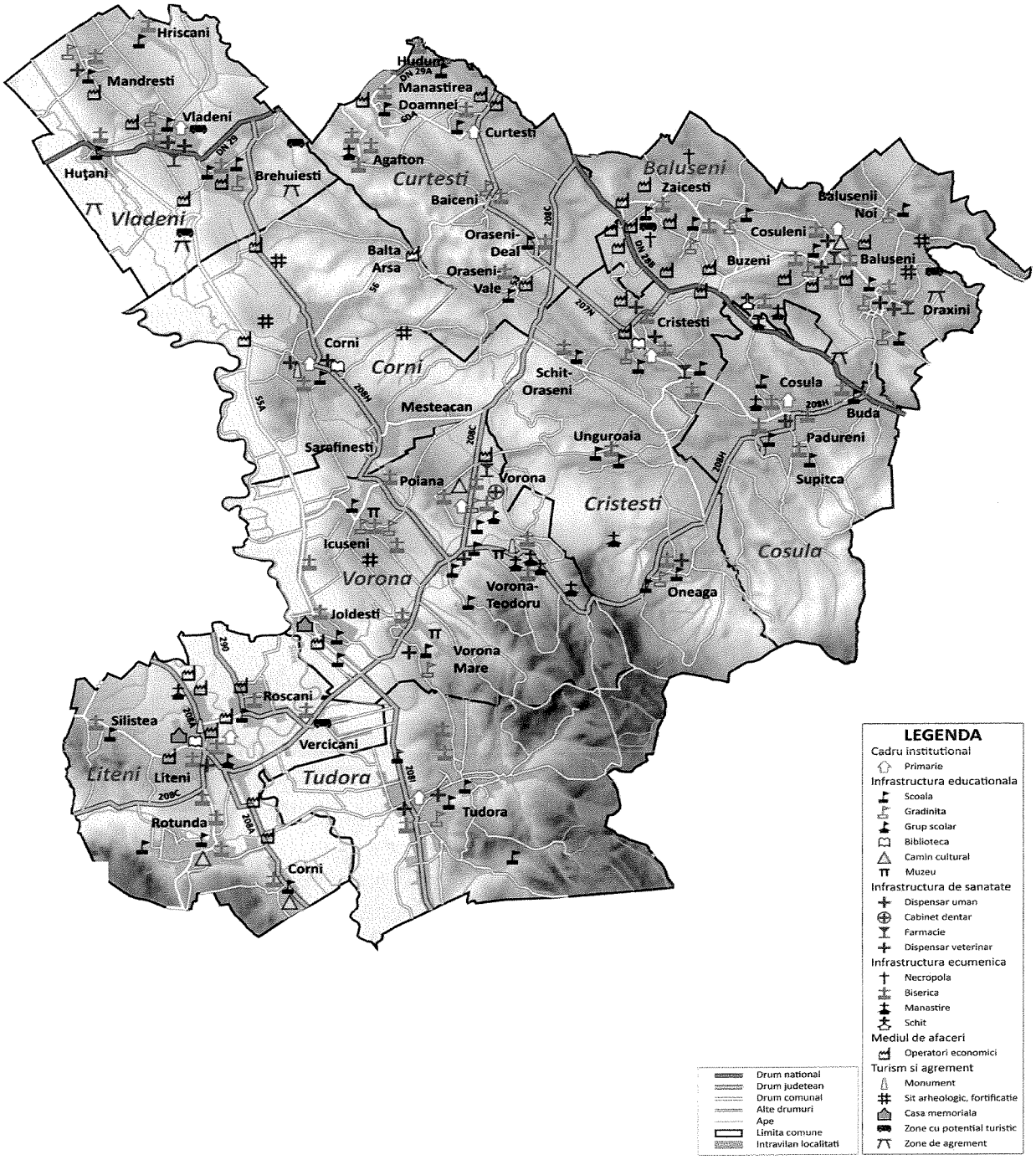

CUPRINS PRESCURTAT

I. INTRODUCERE 9
I.1 Notă metodologică 14

II. DOSARUL DE CANDIDATURĂ - PLAN DE DEZVOLTARE LOCALĂ 17
II.1. Lista localităților cuprinse în teritoriu 17
II.2.Planul de dezvoltare locală 18
II.2.1 Prezentarea geografică şi fizică 18
II.2.2 Analiza SWOT 152
II.2.3 Priorități 176
II.2.4 Complementaritatea strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu strategiile naționale, regionale şi locale 237
II.2.5 Scenarii alternative 245
II.2.6 Prezentarea măsurilor 251
II.2.6.2 Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare conform Măsurilor PNDR 282
II.3 Planul de finanțare 306
III. REALIZAREA PARTENERIATULUI ŞI FUNCȚIONAREA GAL-ULUI 309
III.1. Prezentarea procesului de elaborare a Dosarului de Candidatură 309
III.2 Prezentarea parteneriatului decizional 335
III.2.1 Descrierea partenerilor 335
III.2.2 Crearea şi funcționarea GAL – ului 342
III.3 Organizarea GAL-ului 344
III.3.1 Resurse umane 344
III.3.2 Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile) 349
III.3.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului 350
III.3.4 Dispozitivul de comunicare şi informare 354
III.4 Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului 383
III.5 Capacitatea de implementare a strategiei 410
III.6 Implicarea GAL-ului în acțiunile de cooperare şi în RNDR 413
III.6.1 Cooperare 413
III.6.2 Crearea şi implementarea rețelei 420
IV. Concluzii 421
V. Anexe 423
Lista tabelelor 609
Lista figurilor 612
Bibliografie 615

CUPRINS DETALIAT

I. INTRODUCERE 9

I.1 Notă metodologică 14

II. DOSARUL DE CANDIDATURĂ - PLAN DE DEZVOLTARE LOCALĂ 17

II.1. Lista localităților cuprinse în teritoriu 17
II.2.Planul de dezvoltare locală 18
II.2.1 Prezentarea geografică şi fizică 18
II.2.1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice 19
II.2.1.1.1 Particularitățile reliefului GAL Valea Siretului de Sus 20
II.2.1.1.2 Particularitățile rețelei hidrologice 24
II.2.1.1.3 Particularități climatice 26
II.2.1.1.4 Particularități pedologice şi categoriile de utilizare ale terenurilor 26
II.2.1.1.5 Particularități privind vegetația 31
II.2.1.2 Hărți – planul localizării teritoriului 32
II.2.1.3 Populație – demografie 37
II.2.1.3.1 Numărul populației. Evoluții (involuții) demografice 38
II.2.1.3.2 Evoluții demografice 40
II.2.1.3.3 Structura populației după vârstă. Ratele de dependență demografică. Raportul de îmbătrânire demografică. Resursele de muncă 41
II.2.1.3.4 Mişcarea naturală a populației. Migrația internă şi migrația externă 45
II.2.1.4 Patrimoniu de mediu 50
II.2.1.4.1 Patrimoniul natural protejat. Oportunități de protejare şi valorificare turistică 51
II.2.1.5 Patrimoniu arhitectural şi cultural 52
II.2.1.6 Economia locală 78
II.2.1.6.1 Repartizarea populației active. Populația ocupată pe activități economice. Rate de ocupare. Structura şi evoluția numărului de salariați 78
II.2.1.6.1.1 Numărul de şomeri şi rata şomajului. Rata de dependență economică 83
II.2.1.6.2 Agricultură 87
II.2.1.6.2.1 Efective de animale. Producții obținute 93
II.2.1.6.2.2 Silvicultura 94
II.2.1.6.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi 96
II.2.1.6.4 Turismul. Potențial turistic. Obiective turistice. Structuri de cazare 98
II.2.1.6.5 Comerț şi sector de servicii 99
II.2.1.7 Servicii pentru populație şi infrastructuri medico-sociale 100
II.2.1.7.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populației la aceste servicii 100
II.2.1.7.2 Căi de comunicații 101
II.2.1.7.3 Fondul locativ. Infrastructura edilitară 103
II.2.1.7.4 Educație. Formare profesională. Infrastructură educațională şi culturală 105
II.2.1.7.5 Infrastructură sanitară 107
II.2.1.8 Activități sociale şi instituții locale 109
II.2.1.9 Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu 116
II.2.1.9.1 Politicile de dezvoltare locală 116
II.2.1.9.2 Capacitatea administrativă 118

II.2.1.9.3 Necesități de intervenție 130
II.2.1.10 Elemente complementare privind prezentarea teritoriului 132
II.2.2 Analiza SWOT 152
II.2.2.1 Analiza SWOT a TERITORIULUI 152
II.2.2.2 Analiza SWOT a PATRIMONIULUI 155
II.2.2.3 Analiza SWOT a POPULAȚIEI 157
II.2.2.4 Analiza SWOT a ACTIVITĂȚII ECONOMICE 159
II.2.2.5 Analiza SWOT a AGRICULTURII 161
II.2.2.6 Analiza SWOT a ORGANIZĂRII SOCIALE ŞI INSTITUȚIONALE 171
II.2.2.7 Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ 172
II.2.3 Priorități 176
II.2.3.1 Prioritatea întâi 190
II.2.3.2 Prioritatea a doua 192
II.2.3.3 Prioritatea a treia 193
II.2.3.4 Prioritatea a patra 220
II.2.3.5 Prioritatea a cincea 225
II.2.3.6 Prioritatea a şasea 226
II.2.3.7 Prioritatea a şaptea 229
II.2.4 Complementaritatea strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu strategiile naționale, regionale şi locale 237
II.2.5 Scenarii alternative 245
II.2.6 Prezentarea măsurilor 251
II.2.6.1 Descrierea Axelor PNDR şi a măsurilor specifice 253
II.2.6.2 Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare conform Măsurilor PNDR 282
II.2.6.3 Fişa măsurilor PNDR 290
II.3 Planul de finanțare 306

III. REALIZAREA PARTENERIATULUI ŞI FUNCȚIONAREA GAL-ULUI 309

III.1. Prezentarea procesului de elaborare a Dosarului de Candidatură 309
III.2 Prezentarea parteneriatului decizional 335
III.2.1 Descrierea partenerilor 335
III.2.2 Crearea şi funcționarea GAL – ului 342
III.3 Organizarea GAL-ului 344
III.3.1 Resurse umane 344
III.3.2 Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile) 349
III.3.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului 350
III.3.4 Dispozitivul de comunicare şi informare 354
III.3.4.1. Publicul țintă 357
III.3.4.2. Scop şi Obiective 359
III.3.4.3. Modalități de realizare a comunicării 361
III.3.4.3.1. Mesaje 361
III.3.4.3.2 Activitățile de informare şi comunicare 362
III.3.4.3.3 Departament de comunicare- informare 370
III.3.4.3.4 Materiale de informare şi promoționale 372
III.3.4.3.5 Studii, analize, instruiri 380
III.3.4.3.6 Evenimente de promovare 381

III.3.4.4 Buget cheltuieli animare-informare 382
III.4 Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului 383
III.5 Capacitatea de implementare a strategiei 410
III.6 Implicarea GAL-ului în acțiunile de cooperare şi în RNDR 413
III.6.1 Cooperare 413
III.6.2 Crearea şi implementarea rețelei 420

IV. Concluzii 421

V. Anexe 423

Anexa 1. Informații detaliate ale indicatorilor geografici la nivel de UAT, utilizați în luarea deciziilor privind valorificarea potențialului geografic a teritoriului 424
ANEXA 2. Situația detaliată a infrastructurii de sănătate şi educaționale, accesibilitate 442
Anexa 3. Sursele de finanțare accesate de către localitățile parte a GAL 451
Anexa 4. Structura tractoarelor existente în teritoriul GAL 456
Anexa 5. Sistemul de valorificare a biomasei 458
Anexa 6. Planul de acțiune privind biomasa (2008-2020) 459
Anexa 7. Rapoarte de activitate şi listele de participanți la întâlnirile de consultare dedicate GAL-ului462
Anexa 8. Descrierea membrilor GAL (societăți comerciale, asociații, întreprinderi individuale) 528
Anexa 9. Gama Generală a activităților 538
Anexa 10. Atribuțiile şi responsabilitățile cenzorului/comisiei de cenzori 539
Anexa 11. Organizarea funcțională a GAL (organigrama) 540
Anexa 12. Gama Activităților Departamentului Comunicare-Promovare 541
Anexa 13. Gama Activităților Departamentului Management de Proiecte 542
Anexa 14. Harta proceselor 543
Anexa 15. Gama Activităților Departamentului Economic 544
Anexa 16. Gama Activităților Departamentului de Audit Intern 545
Anexa 17. Gama Activităților Departamentului Juridic şi de Resurse Umane 546
Anexa 18. Gama Activităților Departamentului Administrativ 547
Anexa 19. Fişe de post 548
Anexa 20. Regulament de Ordine Interioară de Funcționare a GAL 571
Anexa 21. Gama Activităților A.G.A. 583
Anexa 22. Gama Activităților Consiliului Director 584
Anexa 23. Planul de Acțiune al GAL privind activitățile derulate pe parcursul celor 5 ani de implementare 585
Anexa 24. Registru de preluare lucrări 586
Anexa 25. Registru planificare evaluare proiecte 587
Anexa 26. Formular „Echipa evaluare proiecte" 588
Anexa 27. Proces verbal şedință deschidere evaluări proiecte 589
Anexa 28. Fişe individuale de evaluare 590
Anexa 29. Centralizator proiecte analizate 591
Anexa 30. Diagrama flux „Managementul riscurilor în cadrul GAL" 592
Anexa 31. Pista de Audit pentru verificare derulare implementare proiecte 596
Anexa 32. Diplome participare sesiuni instruire PNDR 606
Anexa 33. Hărți generale G.A.L. 607
Anexa 34. Pliant promovare GAL 608

Lista tabelelor 609
Lista figurilor 612
Bibliografie 615

I. INTRODUCERE

„Când construim trebuie să ne gândim
că o facem pentru totdeauna."
John Ruskin

In perioada post decembristă, în absenta unor politici şi strategii de dezvoltare concrete la nivel național şi regional, comunitățile rurale au fost « constrânse» a lua parte la o disoluție socio-economică şi de descurajare a investițiilor în orice domeniu.

Aderarea la Uniunea Europeană şi accesul la fonduri europene a încurajat, totuşi, în ultimii ani dezvoltarea tuturor domeniilor şi a evidențiat importanța implicării tuturor membrilor societății în ridicarea nivelului general de dezvoltare națională. In acelaşi sens, noul programul FEADR-PNDR prevede elaborarea unor strategii de dezvoltare locală, armonizate cu strategiile de dezvoltare regională şi națională, ce pot conduce la rezultate concrete şi fezabile pentru procesul de dezvoltare prin intermediul inițiativelor întreprinse de asociații numite « grupuri de acțiune locală « ce vor fi înființate în România, şi implicit a întregii țări, urmând exemplul celor din comunitatea europeană.

Strategiile de dezvoltare propuse în prezentul Plan de Dezvoltare Locală al ***Asociației Grupul de Acțiune Locală „Valea Siretului de Sus"*** reflectă nevoile locale şi cerințele de dezvoltare ale teritoriului şi oferă soluții concrete pentru creşterea gradului de atractivitate şi competitivitate al regiunii vizate prin îmbunătățirea infrastructurii agricole, economice, întărirea coeziunii sociale locale şi încurajarea implicării cetățenilor în problemele comunității.

Documentul de față este rezultatul conlucrării, în perioada martie – octombrie 2010, a unui grup de inițiativă din Județele Botoşani şi Suceava (reprezentanți ai consiliilor şi primăriilor locale, profesori, agenți economici, asociații, liberi profesioniști, reprezentanți ai societății civile) cu consultanții specializați ai societății de consultanță S.C. DAL Consulting S.R.L., angajați în coordonarea întregului procesul de elaborare al Dosarului de Candidatură.

Planul oferă radiografia generală a teritoriului GAL şi lărgeşte perspectiva cunoaşterii zonei şi a comunității locale, realizează detalierea direcțiilor strategice de dezvoltare şi propune soluții concrete privind implicarea tuturor factorilor interesați, responsabili şi relevanți de la nivelul comunei. Teritoriul acoperit de strategie are un grad ridicat de omogenitate şi oferă suficientă masă critică din punct de vedere al resurselor umane, financiare şi economice pentru susținerea Planului de Dezivoltare Locală, în conformitate cu analiza diagnostic inclusă în prezentul document. In acest sens, precizările şi clarificările aduse se armonizează cu oportunitățile de dezvoltare şi de finanțare ale PNDR şi se doreşte ca acest Plan de Dezvoltare Locală să devină un document de referință în planificarea, metodologia folosită, implementarea, monitorizarea şi evaluarea măsurilor aplicate în dezvoltarea teritoriului GAL.

Valea Siretului de Sus (zona de Sud-Vest a Județului Botoşani şi de Sud-Est a Județului Suceava) este o zonă cu un potențial mare de dezvoltare agricolă, economică, culturală şi turistică, ceea ce a încurajat un grup de 9 primării parte a 8 comune botoşănene şi a unui oraş sucevean să dezvolte o strategie comună prin asocierea într-un grup de inițiativă locală, care să dezvolte şi să crească competitivitatea în sectorul agricol şi non – agricol în Regiunea de Nord-Est a României.

După o serie de întâlniri, discuții şi dezbateri cu autoritățile locale s-a constituit, în iulie-septembrie 2010, Grupul de Acțiune Locală (G.A.L.) ***Valea Siretului de Sus***, format din 9 localități (cu 32 de membri fondatori): comunele **Băluşeni, Corni, Cristeşti, Coşula, Curteşti, Tudora, Vlădeni, Vorona** din județului Botoşani şi oraşul **Liteni** din județul Suceava.

Scopul asociației este de *a promova drepturile şi de a îmbunătăți condițiilor de viață în zonele rurale prin aplicarea de strategii de dezvoltare economică, socială, culturală şi spirituală împreună cu membrii comunităților rurale, îmbunătățirea calității serviciilor, infrastructurii, atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru finanțarea investițiilor necesare realizării acestora, dar şi inițiative de cooperare şi dezvoltare de parteneriate care să promoveze potențialul zonei.* Se doreşte, în acelaşi timp, păstrarea tradițiilor prin relansarea şi promovarea acestora la nivel regional, național şi internațional şi oferirea unei perspective mai bune locuitorilor teritoriului GAL în acest sens.

GAL-ul Valea Siretului de Sus este la început de drum, dar potențialul identificat şi proiectele de viitor ce pot fi dezvoltate doresc să pună în valoare şi să promoveze la nivel național şi internațional capacitatea locală de dezvoltare, cu sprijinul întregii comunități.

În acest sens, în perioada iulie-septembrie 2010, dezvoltatorii GAL-ului împreună cu consultanții S.C. DAL Consulting S.R.L. au inițiat un amplu proces de cercetare a oportunităților din zonă şi de dezvoltare rurală, a analizei diagnostic şi de evaluarea a teritoriului în vederea realizării Planului de Dezvoltare Locală.

Teritoriul reprezentat de Grupul de Acțiune Locală (G.A.L) *Valea Siretului de Sus* are o suprafață estimată la **623,3 km^2**, un număr total de locuitori de **52.868** persoane, cu o densitate a populației teritoriului de **84,9 de locuitori/km^2**.

Câteva dintre informațiile statistice ale GAL-ului relevă o rețea de drumuri de 1.139,8 km, racordări la utilități din totalul populației - 50%, lungimea totală a rețelei hidrografice este de 500,6 km, fiind reprezentată în special de Siret (34,8 km), Miletin (26,2km) şi Dresleuca (17,7 km). Aproape jumătate din suprafața teritoriului GAL Valea Siretului de Sus (41,69%) este ocupată de terenurile arabile neirigate. Corelat cu particularitățile geografice, acest indicator indică un potențial ridicat de dezvoltare a agriculturii, în special pentru cultivarea plantelor. Un sfert din suprafață (26,02%) este ocupată de păduri de foiase, pădurile de conifere întâlnindu-se doar izolat pe versanții înalți cu orientare nordică. Specificul zonei se evidențiază prin culturi agricole reprezentative (culturile de porumb, cartofi şi grâu), creşterea animalelor (păsări, bovine, ovine) şi pomicultură (meri, pruni).

În universul sătesc acoperit de teritoriul Grupului de Acțiune Locală (G.A.L.) Valea Siretului de Sus există biserici şi mănăstiri (multe din ele monumente istorice şi de arhitectură), fiecare cu frumusețea, istoria şi hramul său. Cele mai importante mănăstiri aflate pe teritoriul GAL Valea Siretului de Sus sunt: Mănăstirea Vorona – comuna Vorona (precum şi cea mai importantă din județul Botoşani), Mănăstirea „Buna Vestire" – Sihăstria Vorona, Mănăstirea

Zosin – comuna Băluşeni, Mănăstirea Coşula – comuna Coşula, Mănăstirea Schit-Oneaga „Acoperământul Maicii Domnului" – comuna Cristeşti, Mănăstirea Agafton – comuna Curteşti.

Situația zonelor incluse în Natura 2000 şi cuprinse în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus este:

- Pe teritoriul Voronei există situl Natura 2000 ***Vorona*** codificat ROSCI0271 - 381 ha, desemnat prin Ordinul 1964/2004 privind declararea siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000.
- Pe teritoriul comunei Tudora există situl Natura 2000 ***Pădurea Tudora*** codificat ROSCI0180 – 245 ha, desemnat prin ordinul 1964/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene natura 2000.
- Rezervația Naturală de tip forestier ***Pădurea Tudora*** – 119 ha, declarată prin Legea nr. 5/2000.

În parteneriatul GAL Valea Siretului de Sus există un grup reprezentând minoritățile etnice denumit **ASOCIAȚIA ROMILOR DIN COŞULA-COSSROM.**

Ponderea reprezentanților legali tineri (cu vârsta până în 40 de ani) în cadrul organizațiilor ce formează parteneriatul este de **18,75%.** Din 32 membri GAL Valea Siretului de Sus, **6** membri sunt reprezentanti legali tineri (cu varsta până în 40 de ani): 1. SC GEMAR SRL – prin Durnea Marius-Ionut (31 de ani), 2. SC CRISTODIA SRL – prin Cusa Vasile (39 ani), 3. GITMAN DUMITRU INTREPRINDERE INDIVIDUALA – prin Gitman Dumitru (40 de ani), 4. POIANA URSULUI – Societate Cooperativa de Consum - prin Jaba Florin (32 de ani), 5. SC STAS MOBILA SRL – prin Ailoaie Calin (33 de ani), 6. ANTREC – prin Munteanu Paul-Claudiu (37 de ani).

Ponderea femeilor ca reprezentanți legali în cadrul organizațiilor ce formează parteneriatul este de **18,75%.** Din 32 membri GAL Valea Siretului de Sus, **6** membri sunt reprezentanți legali femei: 1. SC VACONI LACT SRL – prin doamna Oniciuc Brândușa, 2. Cooperativa Agricolă „Sf. Mihail si Gavril" – prin doamna preşedinte Maxim Elisabeta, 3. SC DUO DUMADI SRL – prin doamna Budeanu Iuliana-Adina, 4. Broşteanu Daniela Întreprindere Familiala – prin doamna Broşteanu Daniela, 5. SC MILETIN SRL – prin doamna Vițel Florica, 6. Aciobăniței Maricica Intreprindere Individuală – prin doamna Aciobăniței Maricica.

Denumirea grupurilor ce includ reprezentanți ai organizațiilor agricole/a grupurilor de producători/reprezentanți ai sectorului forestier, reprezentanți ai sectorului economic/ai organizațiilor de mediu cuprinse în cadrul parteneriatului este: 1. Cooperativa Agricolă „Cornățelul din Deal" – prin Prisacaru Dumitru, 2. Asociația Crescătorilor de Animale din Comuna Corni – prin preşedinte Cojocariu Ionel, 3. Agrozootehnica „Maici" Cooperativa Agricolă – prin Aionoaei Mircea, 4. Salva-Terra SRL – prin Horodincu Liviu, 5. Vamacom Forest SRL – prin Mironică Radu Ioan, 6. Cooperativa Agricolă „Sf. Mihail şi Gavril" – prin Maxim Elisabeta.

Ponderea grupurilor care includ parteneri privați şi reprezentanți ai societății civile în cadrul parteneriatului GAL este de **71,875%.** Din **32** membri GAL Valea Siretului de Sus, **23** membri sunt parteneri privați, reprezentanți ai societății civile.

Planul de Dezvoltare Locală al teritoriului GAL *Valea Siretului de Sus* este centrat pe **trei direcții strategice şi şapte priorități în dezvoltarea teritoriului, fiecare fiind dezvoltat prin**

obiective operaționale specifice şi strategii concrete în domeniul agricol, non-agricol şi de protecție a mediului. Aceste strategii au rolul de a sprijini fermele de subzistență, de a creşte competitivitatea tinerilor fermieri prin realizarea de cursuri de specializare, de a dezvolta domeniile conexe, de a le oferi oportunități de dezvoltare şi realizarea de schimburi de experiență care să sprijine procesul de performanță şi inovare al actorilor locali şi să ajute la creşterea notorietății şi afirmării teritoriale ale GAL.

Acțiunile inovative prevăzute în cadrul planului de dezvoltare locală şi adaptate teritoriului GAL sunt:

- Dezvoltarea de branduri locale (înregistrare brand GAL Valea Siretului de Sus) pentru produsele tradiționale;
- Construirea unei stâni tradiționale (cu spațiu – curte - pentru organizarea târgurilor de produse ecologice/tradiționale şi a târgurilor de animale) în comunele cu pondere mare în creşterea ovinelor;
- Organizarea târgurilor corelate cu sărbătorile religioase – crearea de evenimente turistice;
- Selectarea a câte un producător/ localitate pentru organizarea fermelor pilot (ferme de elită ce vor difuza în areal materialul genetic testat/selecționat);
- Înființarea a 3 unități de îngrăşare intensivă a tineretului ovin;
- Realizarea a 8 centre pentru depozitarea/neutralizarea/distribuirea gunoiului de grajd din areal (biogaz).

Acțiunile de cooperare prevăzute în cadrul planului de dezvoltare locală au în vedere:

- O primă cooperare şi un prim acord de parteneriat semnat cu Grupul de Acțiune Fălticeni, Județul Suceava. Acordul a fost semnat în luna august a anul 2010, şi a avut ca obiective generale de cooperare: Extinderea experiențelor locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale; Realizarea unei bune comunicări între cele două asociații, în interesul comunităților locale şi a dezvoltării rurale; Realizarea unor activitati comune, între cele două asociații şi cu alte entități naționale şi internaționale; Facilitarea accesului la materiale de informare şi promovare spre consultare şi pentru informarea cetățenilor despre exemplele de bună practică; Propunerea de proiecte de parteneriat în domeniile de acțiune comune celor două asociații.
- Intenții de cooperare: GAL „Pays d'Aurillac", Franța- Organizarea unei vizite oficiale din partea delegației române, în primăvara anului 2011 în vederea oficializării intențiilor de cooperare prin semnarea Protocolului de Parteneriat şi stabilirea programului de cooperare pe următoarea perioadă.

Proiectele distribuite pe măsuri PNDR vor fi împărțite în lansarea a 12 sesiuni de depuneri proiecte, instruire şi consultare prin care se propune depunerea a 106 proiecte, care vor avea în vedere 105 beneficiari direcți şi 120 indirecți prin cursurile realizate la proiectul prin Măsura 111.

După concentrarea actorilor locali în grupe de lucru şi după o comunicare deschisă şi transparentă avută în cadrul întâlnirilor şi dezbaterilor publice pe cele 7 grupe de lucru: Cultivarea cerealelor, Creşterea bovinelor, Creşterea ovinelor, Apicultură, legumicultură,

pomicultură, Economie, Meşteşuguri, Învățământ, cultură, Silvicultură, aceştia au privit cu optimism constituirea acestui GAL care le v-a reprezenta interesele la un nivel de acțiune diferit față de experiențele din trecut. Ei şi-au manifestat interesul şi s-au implicat activ la toate întâlnirile organizate pe Grupele de lucru, au apelat la firma de consultanță DAL Consulting SRL telefonic şi prin intermediul mail-ului, solicitând mai multe informații cu privire la posibilitatea de dezvoltare de proiecte prin intermediul GAL Valea Siretului de Sus.

Amintim câteva din acțiunile întreprinse în planul de comunicare: s-a conceput pliantul de prezentare şi afişul activităților GAL-ului, s-a realizat blogul de informare www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com, s-a realizat pagina de socializare a GAL-ului prin intermediul Facebook, s-a realizat adresa de mail valeasiretuluidesus@gmail.com şi a primelor elemente de identitate vizuală (slogan, imagini ale teritoriului, hărți).

GAL Valea Siretului de Sus este entitatea care va oferi o oportunitate fezabilă de dezvoltare a celor 9 (nouă) localități şi va sprijini procesul înscrierii acestora în arealul zonelor cu potențial din regiunea de Nord-Est, propunându-şi să afirme identitatea teritoriului prin toate mijloacele puse la dispoziția acestuia la nivel local, național şi internațional.

"Viziunea fără acțiune nu este altceva decât un vis.
Acțiunea fără viziune nu face decât să treacă timpul.
Viziunea însoțită de acțiune poate schimba lumea."
(Joel Barker)

I.1 Notă metodologică

Pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Locolă al GAL-ului „Valea Siretului de Sus" a fost utilizată o **metodologie care a urmărit integrarea elementelor** care determină obținerea unui nivel optim al calității, și anume:

- Maturitatea **procesului de planificare strategică** selectat pentru susținerea elaborării documentului programatic, urmărindu-se: logica și modul de succesiune a activităților desfășurate pe durata realizării, acuratețea și modalitățile de valorificare a suportului informațional și relevanța instrumentelor metodelor și tehnicilor folosite;

- Complexitatea, consistența și coerența **strategiei de dezvoltare propriu-zise**, urmărindu-se: modul în care rezultatele procesului de planificare derulat mai sus se regăsesc prezentate și valorificate în textul documentului, susținerea afirmațiilor prin raportare la surse de informare veridice, claritatea exprimării, respectarea unor cerințe minime de elaborare prezentate în cadrul Ghidului Solicitantului, etc.;

- Relevanța **alocării financiare** și a **tipurilor de proiecte,** urmărindu-se raportarea proiectelor la nevoile și prioritățile de intervenție identificate, posibilitatea accesării corespunzătoare, evaluarea contribuției impactului proiectelor la atingerea obiectivelor strategiei, etc.;

- Transparența și aria de cuprindere a **procesului de consultare publică** întreprins, urmărindu-se: numărul instituțiilor și organizațiilor consultate, numărul și distribuția socio-profesională a cetățenilor consultați, frecvența acțiunilor întreprinse, gradul de implicare efectivă în activitatea de consultare a potențialilor beneficiari, volumul de observații și sugestii colect, relevanța feedback-ului primit de la cetățeni și reflectarea încorporării acestuia în textul final al strategiei.

Abordarea acestor elemente a fost realizată pe parcursul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare, în cadrul dosarului de finanțare, ele fiind documentate prin:

- descrierea tehnicilor și instrumentelor folosite într-o succesiune logică în planificarea strategică realizată la nivelul teritoriului acoperit de GAL-ul Valea Siretului de Sus, în secțiunile și subsecțiunile corespunzătoare,
- încorporarea minutelor întâlnirilor organizate și a rezultatelor cercetărilor sociologice întreprinse la nivelul teritoriului,
- raportarea alocării financiare a proiectelor la necesitățile și prioritățile de intervenție identificate.

Umărirea nivelului de calitate corespunzător strategiei de dezvoltare propriu- zise s-a realizat prin încorporarea următoarelor aspecte:

- **Elaboarea unei analize diagnostic** (pentru evaluarea situației actuale, analiza nevoilor şi a potențialului zonei), cu prezentarea detaliată a fiecărui aspect solicitat în Ghidul Solicitantului, activitatate realizată prin desfăşurarea a 2 cercetări sociologice la nivelul teritoriului, utilizarea Bazele de Date Locale (BDL) aferente comunităților membre ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, precum şi Anuarele Statistice ale județelor Botoşani şi Suceava, edițiile 2010, elaborate de către Direcțiile Județene de Statistică din cele 2 județe, alături de informații colectate de la Unitățile Administrativ – Teritoriale, Registrul Comerțului din cele județe, Direcțiile pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală, Consiile Județeane şi Agenția de Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Nord Est. Pentru evidențierea semnificațiilor valorilor prezentate şi a fenomenelor înregistrate conform şirului evoluției, au fost formulate raportări şi comparații la nivel județean şi regional, alături de generarea unor reprezentări cartografice în GIS pentru indicarea şi observarea particularităților comunităților analizate, astfel încât procesul de planificare strategică să poată beneficia de un suport informațional procesat corespunzător şi de calitate. De asemenea pentru formularea unui diagnostic sectorial relevant, încadrat corespunzător în contextul județean, regional şi național, au fost utilizate strategiile de dezvoltare a celor două județe: Botoşani şi Suceava, strategiile de dezvoltare locală a celor 9 UAT-uri componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, monografiile existente, precum şi studii şi strategii la nivel regional şi național din domeniile demografic, economic, turismului şi capacității administrative.

- **Elaboarea analizei SWOT,** în concordanță cu analiza diagnostic realizată anterior cu utilizarea rezultatelor analizei diagnostic şi care încorporează toate elementele urmărite în cadrul acesteia.

- **Stabilirea obiectivelor** pentru implementarea planului de dezvoltare locală, care reflectă analiza SWOT. Analiza SWOT a fost valorificată, în cadrul procesului strategic, prin combinarea rezultatelor cu nivelul ridicat de importanță din cadrul acesteia, pentru formularea celor 7 priorități de intervenție, care la rândul lor includ obiective operaționale, concepute corespunzător unor probleme majore sectoriale şi bazate pe potențialul şi oportunitățile identificate, fără a neglija abordarea de reducere a riscurilor care pot afecta dezoltarea socio-economică a teritoriului. De asemenea, a fost identificată o relație ridicată de sinergie şi complementaritate între măsurile identificate, rezultatele obiectivelor corespondente măsurilor stabilite urmând să conducă, progresiv şi în mod complementar, la obținerea unui nivel de impact ridicat, raportat necesităților teritoriului, fiind relaționate atât la nivel de impact ce urmează a fi generat, dar şi la nivelul planului de implementare.

- **Stabilirea acțiunilor necesare pentru atingerea obiectivelor**, prin raportarea acestora la obiectivele şi prioritățile strategiei. Pentru fiecare prioritate strategică, au fost stabilite obiective operaționale care includ măsuri finanțate prin PNDR pentru atingerea acestora.

Măsurile PNDR care includ acțiuni clar stabilite, acoperă corespunzător aria de impact a obiectivelor, fiind formulate referiri precise la numărul beneficiarilor, numărul şi dimensiunea proiectelor şi rezultatele urmărite, toate în concordanță cu prioritățțile stabilite şi nevoile identificate în teritoriu. De asemenea au fost prezentate relațiile cauză-efect pentru demonstrarea clară a relevanței acțiunilor ce vor fi întreprinse față de problemele existente, urmărindu-se abordarea cauzelor acestora, pentru maximizarea rezultatelor ce vor fi obținute, în urma implementării strategiei. Nu în ultimul rând pe baza direcțiilor strategice identificate, a potențialului şi a priorităților stabilite au fost generate 3 scenarii posibile de utilizare a alocării financiare a PNDR la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Susi, selectarea scenariului optim realizându-se prin analizarea nivelului de relevanță față de prioritățile strategiei, impactul generat, sustenabilitatea intervențiilor şi nivelul de valorifcare a potețialului teritoriului.

- **Existența complementarității cu alte programe de dezvoltare/finanțare**, realizată prin urmărirea relaționării strategiei GAL-ului Valea Siretului de Sus cu nivelul local reprezentat de strategiile celor 9 Unități Teritorial-Administrative din teritoriu, nivelul județean reprezentat de strategiile de dezvoltare a județelor Botoşani şi Suceava, nivelul regional reprezentat de Planului Regional de Dezvoltare 2007 -2012 al Regiunii de Dezvoltare Nord Est şi Planul Regional de Actiune pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala 2009-2011, şi nu în ultimul rând, cu nivelul național, reprezentat de o serie de documente strategice din domeniile : dezvoltării durabile, resurselor umane, turismului, patrimoniului cultural şi capacității administrative. În acelaşi timp, după identificare măsurilor complementare neceare, corespondente celor 7 priorități strategice ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, au fost identificate surse de finanțare, analizându-se Programele Operaționale disponibile României în perioada 2007 – 2013 aprobate de către Guvernul României şi Ministerele de Resort.

- **Definirea unor criterii de selecție locală** pentru fiecare tip de proiecte, urmărindu-se respectarea priorităților strategice ale teritoriului GAL-ului Valea Siretului de Sus, care vizează aspecte cantitative şi calitative a proiectelor. Stabilirea criteriilor de selecție locală a avut în vedere importanța asigurării relevanței acestora pentru atingerea priorităților şi obiectivelor GAL Valea Siretului de Sus şi generarea unui impact socio-economic la nivel de teritoriu.

II. DOSARUL DE CANDIDATURĂ - PLAN DE DEZVOLTARE LOCALĂ

II.1. Lista localităților cuprinse în teritoriu

Localitățile cuprinse în teritoriul **Grupului de Acțiune Locală (GAL) "Valea Siretului de Sus"** au o populație totală de 52.868 de locuitori, cu o densitate totală de 84,9 locuitori/km^2 și însumează o suprafață totală de 623km^2.

Prezenta componență este structura GAL-ului propus pentru Dosarul de Candidatură, în numele căruia a fost realizat prezentul Plan de Dezvoltare Locală.

Tabel 1. Lista localităților cuprinse în teritoriul GAL

Codul comunelor INSSE	Numele localității			Nr. locuitori[1]		Suprafața totală	Densitate
	Comune	Orașe	Sate	Din orașe	Total teritoriu	km^2	loc./km^2
36300	***Bălușeni***				5.027,00	70	71,81
36756	***Corni***				6.725,00	71	94,71
39975	***Coșula***				3.002,00	55	54,58
36907	***Cristești***				4.885,00	78	62,62
35759	***Curtești***				4.686,00	58	80,79
149227		***Liteni***		4.794,00[2]	10.174,00	72	141,30
39391	***Tudora***				5.248,00	74	70,91
39738	***Vlădeni***				5.028,00	62	81,09
39872	***Vorona***				8.093,00	83	97,50
Total	0	0	0	4.794,00	**52.868,00**	623	84,90
% locuitori orașe din total locuitori (≤25%)	-	-	-	-	-	-	9

[1] Nr. populației și suprafața totală sunt extrase din BDL-urile (Bază de Date a Localității) localităților la data de 1 Iulie 2008

[2] Nr. populației numai din orașul Liteni este extras din Strategia de Dezvoltare Locală Liteni din anul 2007

II.2.Planul de dezvoltare locală

PARTEA I: PREZENTAREA TERITORIULUI – ANALIZA DIAGNOSTIC

II.2.1 Prezentarea geografică şi fizică

Elaborarea analizei diagnostic geografice şi fizice a teritoriului GAL a avut la bază atât o documentare în literatura de specialitate, cât şi aplicarea unor metode de cercetare. Amintim în acest sens:

- analiza şi interpretarea hărţilor topografice,
- prelucrarea matematică a unor informaţii extrase pe baza hărţilor topografice,
- analiza şi interpretarea datelor geografice, având la baza cunoaşterea conceptelor şi fenomenelor geografice şi utilizarea tehnologiei GIS (Sisteme Informaţionale Geografice) în obţinerea unor informaţii relevante pe baza analizei spaţiale.

Figura 1. Model hărţi încadrare geografică a Teritoriului GAL Valea Siretului de Sus

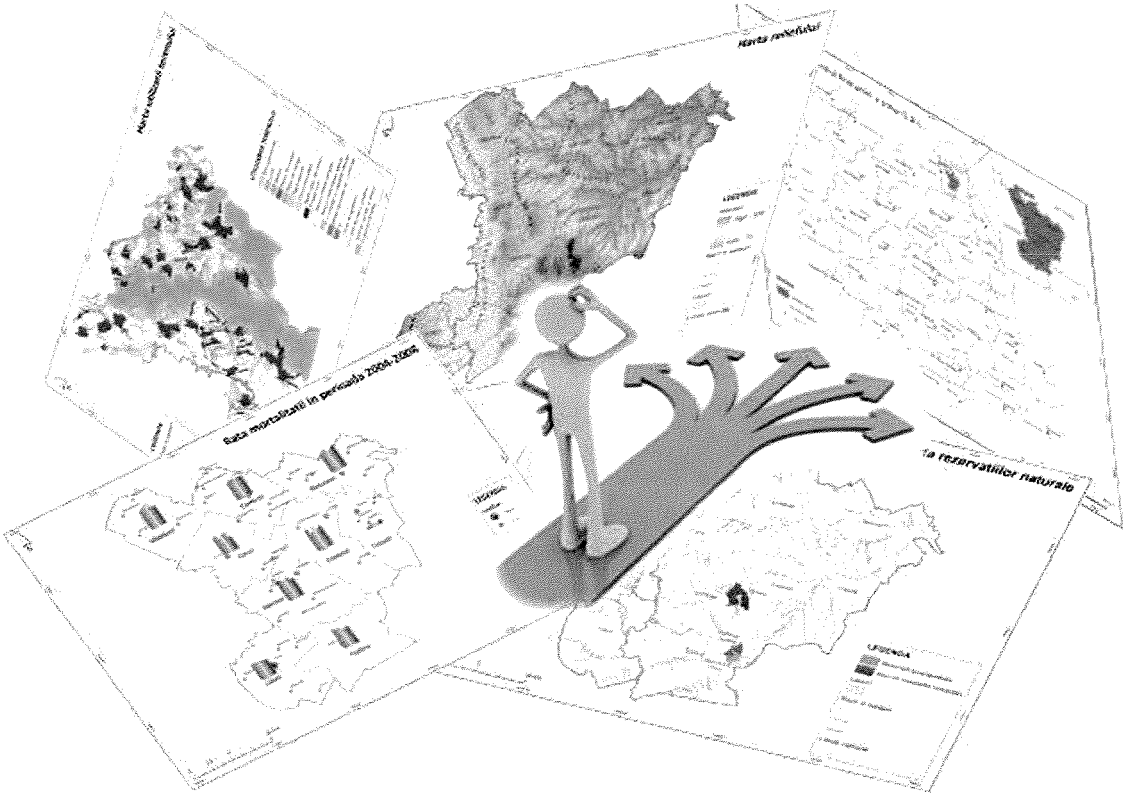

II.2.1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice (amplasament, relief, altitudine)

Din punct de vedere administrativ, teritoriul ***Grupului de Acțiune Locală Valea Siretului de Sus*** este compus din orașul Liteni, parte a Județului Suceava, și 8 comune, parte a Județului Botoșani, aceste fiind: Bălușeni, Corni, Coșula, Cristești, Curtești, Liteni, Tudora, Vlădeni și Vorona.

Amplasarea teritoriului, coordonatele sale, caracteristicile geografice și hărțile specifice teritoriului sunt prezentate în următoarele subcapitole :

Localizat în județele Botoșani (prin cele 8 comune) și Suceava (orașul Liteni), teritoriul GAL-ului are următoarele coordonate geografice:

- Nord: 47.757.104,
- Sud: 47.451.764,
- Vest: 26.441.729.
- Est: 26.889.771 (grade zecimale).

Referințele geografice ale unităților administrativ-teritoriale (U.A.T.) care alcătuiesc GAL-ul se regăsesc în tabelul de mai jos:

Tabel 2 . Referințele geografice ale unităților administrativ-teritoriale din GAL

UAT	Bălușeni	Corni	Coșula	Cristești	Curtești	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Vest	26.690.817	26.496.721	26.730.106	26.649.870	26.576.068	26.466.964	26.550.362	26.447.335	26.536.917
Est	26.888.539	26.674.380	26.830.965	26.779.038	26.714.513	26.607.629	26.730.683	26.593.512	26.716.312
Nord	47.719.238	47.701.297	47.659.163	47.671.920	47.744.912	47.561.392	47.545.241	47.757.104	47.628.319
Sud	47.621.534	47.601.742	47.542.061	47.537.238	47.640.307	47.459.814	47.454.117	47.662.614	47.530.954

* Coordonatele sunt exprimate în grade zecimale

Având o suprafață totală de 623,3 km^2, suprafața construită (intravilan) cuprinsă pe teritoriul delimitat de GAL este de 90,6 km^2 cu o densitatea de 14,5%.

Lungimea totală de drumuri este de 1139,8 km. Analizând tipologia drumurilor s-a observat că un procent de 80,4% din întreaga infrastructură de transport este caracterizată de drumuri neasfaltate sau de pământ, acest fapt observându-se din datele cuprinse în tabelul de mai jos:

Tabel 3. Tipuri de drumuri specifice teritoriului GAL

Tipul de drum	Lungimea (km)	Ponderea (%)
Comunal	88,6	7,8
Neasfaltat sau de pământ	916,9	80,4
Județean	108,5	9,5
Național	25,8	2,3
TOTAL	**1139,8**	**100,00**

II.2.1.1.1 Particularitățile reliefului GAL Valea Siretului de Sus[1]

Din punct de vedere morfometric, relieful ce se află pe teritoriul administrativ GAL Valea Siretului de Sus are o altitudine medie de 244,5 m, altitudinea maximă fiind de 590 m, iar cea minimă de 71 de m. Analizând relieful în funcție de treptele hipsometrice (elevația) se observă că cele mai mari suprafețe de teren (43,89%) corespund treptei de relief cu altitudini cuprinse între 200m şi 300m, fiind caracteristice câmpiile înalte şi dealurile joase.

Figura 2. Ponderea suprafețelor de relief în funcție de treptele hipsometrice la nivelul zonei geografice delimitate de GAL Valea Siretului de Sus

Treapta hipsometrică (m)	Ponderea ocupată în suprafață (%)
71 - 100	2,40
100 - 200	30,82
200 - 300	43,89
300 - 400	17,39
400 - 500	4,93
500 - 590	0,57

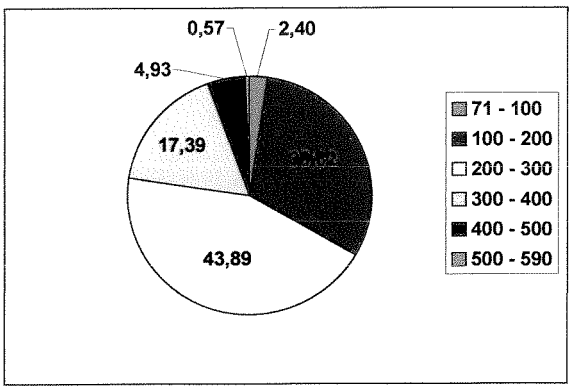

Principalele forme de relief care se află în întregime sau parțial pe teritoriul GAL sunt:
- culoare ale arterelor hidrografice principale: Culoarul Siretului, Culoarul Sucevei
- depresiuni: Depresiunea Botoşanului
- dealuri: Dealurile Holm-Dealu Mare, Dealurile Copalnului
- coline: Colinele Bucecea-Vorona
- podişuri: Podişul Vultureşti, Podişul Pleşului
- culmi: Culmea Vulturului

[1] În cadrul Anexei nr. 1 sunt prezentate date şi informații ale unor indicatori geografici la nivel de UAT utilizați în luarea deciziilor privind valorificarea potențialului geografic a unui teritoriu:
A. Valorile indicatorilor morfometrici „panta" şi „energia de relief" extrase şi prelucrate cu ajutorul hărților topografice
B. Valorile pentru **ponderea suprafețelor** în functie de **tipul de sol** extrase şi prelucrate cu ajutorul hărților pedologice
C. Valorile pentru **ponderea suprafețelor** în functie de **categoria de folosință a terenurilor** extrase şi prelucrate cu ajutorul hărților pedologice

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOȘANI

Figura 3. Harta reliefului teritoriul GAL "Valea Siretului de Sus"

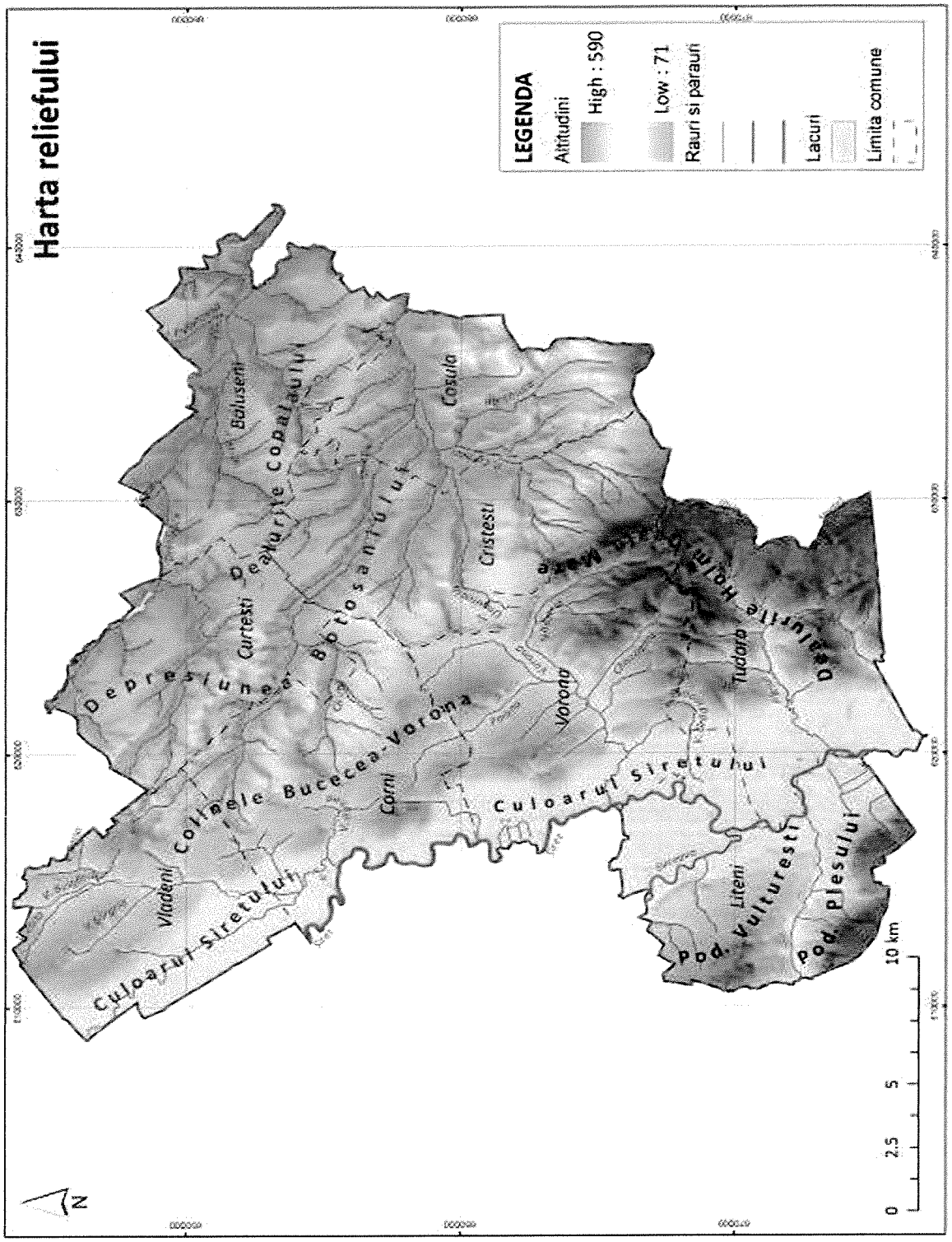

Analizând tabelul de mai jos, se pot identifica cu uşurinţă formele de relief predominante pentru fiecare unitate administrativ-teritorială cuprinsă în GAL. De pildă, comuna Coşula se evidenţiază din punct de vedere geografic printr-un relief de dealuri şi depresiuni, în timp ce Liteni se remarcă printr-o complexitate a reliefului (dealuri, culoare, podişuri).

Tabel 4. Principalele forme de relief din GAL

Principalele forme de relief	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Dealurile Holm-Dealu Mare			x	x		x	x		x
Colinele Bucecea-Vorona		x		x	x			x	x
Depresiunea Botoşaniului	x	x	x	x	x				
Culoarul Siretului		x				x	x	x	x
Dealurile Copalaului	x		x	x	x				
Culmea Vulturului	x								
Podisul Vultureşti						x			
Podisul Pleşului						x			
Culoarul Sucevei						x			

Elementele de morfometrie (altitudinea medie, maximă şi minimă, panta, energia reliefului, etc) sunt indicatori importanţi în analiza particularităţilor reliefului şi identificarea celor mai bune soluţii de valorificare economică. Din datele de mai jos se observă că altitudinea medie a reliefului teritoriului GAL este cuprinsă între 135 şi 340 de metri, încadrând acestă zonă geografică în treapta câmpiilor şi a dealurilor joase.

Tabel 5. Principalele elemente de morfometrie ale reliefului din GAL

Elemente de morfometrie	Bălușeni	Corni	Coșula	Cristești	Curtești	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Altitudinea medie (m)	135	259	305	297.5	172	278	340	278,6	304
Altitudinea maximă (m)	217	360	509	484	313	493	590	347	506
Altitudinea minimă (m)	71	143	101	111	96	222	219	181	230
Panta (grade)	0-13	0-18.8	0-18.8	0-22.4	0-20	0-25,6	0-21	0-18	0-21

Dintre elementele morfometrice ale reliefului, panta şi energia reliefului sunt cei mai importanți indicatori folosiți în analiza privind identificarea soluțiilor potrivite pentru diferite activități economice (în special, agricultura), organizarea şi amenajarea spațului geografic în perspectiva dezvoltării durabile.

Utilizând tehnologia GIS, una dintre cele mai moderne tehnologii de analiza a datelor geografice, s-au prelucrat statistic date obținute din analiza curbelor de nivel pentru hărți topografice la scara de 1:100.000.

Unul dintre principalii factori naturali cu influențe vădite asupra modului de utilizare a teritoriului este relieful. Categoriile genetice şi caracteristicile morfologice ale acestuia contribuie în mod direct la formarea structurii fondului funciar, îndeosebi, a categoriilor de terenuri agricole, determinând posibilitățile de ameliorare a acestora şi de utilizare a tehnologiilor în agricultură. Influența indirectă a reliefului asupra activității economice se manifestă prin modificările climatice şi hidrice, a categoriilor de soluri care, în consecință, determină productivitatea terenurilor agricole.

Specificul morfologic al reliefului reprezintă, de asemenea, şi suportul pentru identificarea sau contruirea diferitelor obiective industriale. Fiecare categorie de relief dispune de un anumit „potențial economic", care imprimă un anumit mod de utilizare a terenurilor. Influența reliefului asupra modului de utilizare a terenurilor se realizează, în mare parte, prin intermediul caracteristicilor sale morfometrice: declivitatea sau panta, gradul de fragmentare (exprimat prin densitatea fragmentării şi energia reliefului), altitudinea şi forma versanților.

Gradul de fragmentare a reliefului se manifestă în modul de utilizare a resurselor funciare: cu cât valoarea acestuia este mai mare cu atât este mai mică ponderea terenurilor agricole.

Din punct de vedere morfometric *gradul de înclinare al reliefului (panta)* este foarte scăzut, aproape o treime (29,88%) din suprafața teritoriului delimitat de GAL se caracterizeză prin pante sub 2 grade, iar un sfert din suprafața reliefului sub 4 grade. Ponderea suprafețelor de relief în funcție de ecartele de valori ale pantelor se poate observa din Tabelul 6. Valorile procentuale în funcție de ecartul de valori ai indicatorilor morfometrici panta şi energia reliefului la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus.

Definit drept diferența dintre altitudinea unui punct şi altitudinea nivelului de bază local, *energia reliefului* exprimă controlul acestuia în denundarea (spălarea, eroziunea)

reliefului amonte limitrof. Analizând ponderea energiei de relief în funcție de ecartele de valori şi corelând cu harta hipsometrică se poate afirma că întâlnim o complexitate de situații: energie redusă a interfluviilor, combinarea unor altitudini relativ mari cu pante reduse, grad redus de evoluție a reliefului pe suprafețe însemnate, fragmentare a suprafețelor interfluviale mai puțin avansată, dezvoltare mai redusă a sectoarelor de luncă. Având în vedere faptul că energia maximă a reliefului este de 169 m se poate spunde ca nu există procese de versant intense, ceea ce indicaă faptul că există o stabilitate a reliefului, gradul de producere a unor progese geomorfologice (surpări, alunecări de teren, etc) este diminuat.

Tabel 6. Valorile procentuale în funcție de ecartul de valori ai indicatorilor morfometrici panta şi energia reliefului la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus

Panta reliefului		Energia reliefului	
Ecart de valori (grade)	%	Ecart de valori (m)	%
0 - 2	29,88	0 - 20	16,76
2 - 4	24,28	20 - 40	10,40
4 - 6	18,99	40 - 60	22,36
6 - 8	14,27	60 - 80	21,51
8 - 10	7,40	80 - 100	14,48
10 - 12	3,20	100 - 120	7,17
12 - 14	1,26	120 - 140	4,64
14 - 16	0,46	140 - 169	2,67
16 - 18	0,19		
18 - 20	0,05		
20 - 25,6	0,02		

II.2.1.1.2 Particularitățile rețelei hidrologice

Agent modelator al reliefului, dar şi un factor ce a condiționat gradul de umanizare şi activitățile economice, hidrografia prezintă o serie de particularități. Amintim doi indicatori importanți în analiza potențialului geografic, economic şi nu numai: lungimea totală a rețelei hidrografice şi densitatea rețelei hidrografice (lungimea totală a râurilor raportată la o suprafață de teren -în cazul nostru, teritoriul GAL).

La nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus, lungimea totală a rețelei hidrografice este de 500,6 km, fiind reprezentată în special de Siret (34,8 km), Miletin (26,2km) şi Dresleuca (17,7 km).

Tabel 7. Lungimea rețelei hidrografice la nivel de unitate administrativ-teritorială (km)

UAT	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Lungimea rețelei hidrografice	63	64,3	47	66	46	47,5	12	44	67

Un indicator geografic relevant în analiza integrată a hidrografiei în raport cu celelalte elemente naturale este *densitatea rețelei hidrografice*. Acest indicator reprezintă suprafața dintre apele curgătoare ce alcătuiesc rețeaua hidrografică. Densitatea rețelei hidrografice este influențată de o serie de factori, printre care cei mai importanți fiind clima şi roca. În general, rețeaua hidrografică cu o densitate mare indică o textură fină, în schimb cea mai puțin densă, o textură rarefiată.

În zona de studiu se observă că toate unitățile administrativ-teritoriale se caracterizează prin densități ale rețelei hidrografice cu valori între 0 şi 1 km-kmp în proporție de peste 75%. Luând în considerare şi particularitățile geografice, valorile acestui îndicator calculat la nivel de unitate administrativ-teritorială indică un relativ echilibru privind resursele de apă. Se impun totuşi în diferite zone anumite intervenții (de exemplu, irigații), lucrări tehnice de drenaj în momentul în care se intenționează o valorificare intensivă a terenurilor agricole în scopul cultivării unor diverse specii de plante.

Tabel 8. Densitatea rețelei hidrografice la nivel de unitate administrativ-teritorială

Ponderea densității rețelei hidrografice în funcție de ecartul de valori la nivel de comună (%)									
Ecart de valori	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
0 - 1	76,15	81,12	80,8	74,81	79,63	82,64	82,14	82,64	75,52
1 - 2	16,92	10,49	8,7	12,59	10,19	9,09	4,46	9,09	18,18
2 - 3	6,15	6,99	10,6	11,11	9,26	8,26	11,61	8,26	6,29
3 - 4	0,01	1,40		0,74	0,93		0,02		
4 - 5	0,77			0,74			1,79		

Analizat la nivelul întregii zone geografice delimitate de GAL Valea Siretului de Sus, valorile procentuale ale densității rețelei hidrografice sunt cel mai bine ilustrate în graficul de mai jos:

Figura 4. Ponderea densității hidrografice la nivelul zonei geografice delimitate de GAL Valea Siretului de Sus

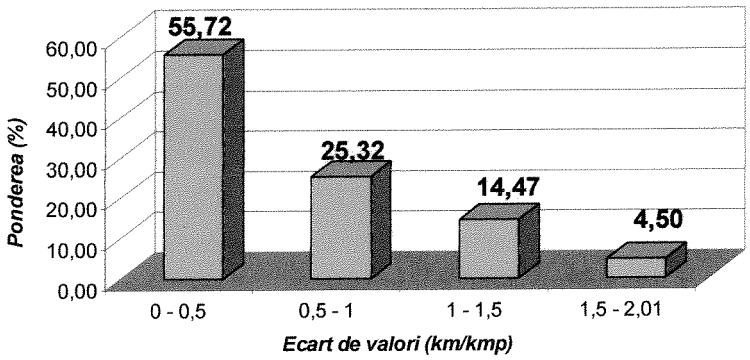

Ecart de valori (km/kmp)	Ponderea (%)
0 - 0,5	55,72
0,5 - 1	25,32
1 - 1,5	14,47
1,5 - 2,01	4,50

Aproape un sfert din suprafața zonei de studiu se caracterizează printr-o densitate mare a rețelei hidrografice (1-2,01 km-kmp), cu debite bogate, viteze mari datorită pantelor accentuate, scurgerea râurilor fiind relativ ridicată.

II.2.1.1.3 Particularități climatice

Clima zonei geografice a teritoriului GAL Valea Siretului de Sus, ca şi a întregului teritoriu național, este temperat continental moderat. Analiza principalilor parametrii meteorologici şi a influențelor exterioare impun climatului zonei câteva particularități.

Din cauza influențelor baltice şi a celor est-europene ce se resimt în nord-estul României, clima se caracterizează prin ierni aspre, chiar geroase şi veri călduroase, ce pot fi chiar toride. Datorită Munților Carpați, care au un rol de barare în calea maselor de aer vestic, bogate în precipitații, există sau se poate înregistra o frecvență mai mare a perioadelor de secetă în zona delimitată de GAL în comparație cu alte zone din centrul, vestul sau sud-vestul țării.

În funcție de treptele hipsometrice şi configurația reliefului se pot identifica principalele tipuri de climat specifice zonei GAL: climatul de câmpie, climatul de dealuri joase, climatul de dealuri înalte, climatul de depresiune, climatul de podiş, climatul de munți joşi, la care se adaugă nuanțele de topoclimat.

Înregistrând o scăderea a valorilor în raport cu altitudinea, temperatura medie anuală în zona geografică de studiu este de 8,3 grade Celsius. În zonele cu altitudini mai mici de 300 de metri, temperatura medie anuală este cuprinsă între 10-11 grade Celsius, între 300-500 de metri între 8-10 grade Celsius, iar peste 500 de metri între 6-8 grade Celsius. Un indicator climatic important utilizat în monitorizarea evoluției culturilor agricole este amplitudinea termică. Obținută prin diferența dintre media lunii celei mai calde şi a celei mai reci, amplitudinea termică medie anuală la nivelul teritoriului GAL este de 24-25 de grade Celsius.

Spre deosebire de valorile temperaturi medii anuale, cantitatea medie anuală de precipitații creşte direct proporțional cu altitudinea. În zonele cu altitudini sub 300 de metri cantitatea medie anuală de precipitații este sub 400 mm/am, acestea ajungând la 500-700 mm/an în zone cu altitudini nu mai mari de 500 de metri. Cantitatea medie anuală de precipitații la nivelul întregului teritoriu GAL este de 577 mm/an.

Circulația maselor de aer este determinată de evoluția şi poziția în timpului anului a centrilor barici. În timpul iernii bat vânturile aspre, reci, cu viteze foarte mari şi cu o direcție predominantă orientată nord-sud, cunoscute sub numele de crivăț.

II.2.1.1.4 Particularități pedologice şi categoriile de utilizare ale terenurilor

În limitele zonei de studiu, în urma analizei hărții solurilor 1:200.000 şi prelucrării datelor cu ajutorul tehnologiei GIS au fost identificate tipuri şi subtipuri de sol conform Sistemului Român de Clasificare a Solurilor (SRCS 1980), fiind grupate în 3 mari categorii taxonomice de soluri pe baza Sistemului Român de Taxonoma Solurilor (SRTS 2003). Astfel, la nivelul teritoriului GAL Valea Siretului de Sus predomină solurile din clasa Cernisoluri, Luvisoluri şi Protisoluri.

Variația factorilor pedogenetici (relief, vegetație, climă, rocă, apă freatică, activitatea antropică) a influențat răspândirea solurilor în zona de studiu. Din analiza şi prelucrarea datelor de pe hărțile pedologice se observă din tabelul de mai jos că aproximativ jumătate din

suprafață (48,7%) este reprezentată de solurile din clasa *Cernisoluri (Molisoluri).* Solurile din această clasă sunt cele mai fertile, fiind caracterizate de un conținut bogat de humus. Acest indicator corelat cu harta modului de utilizare a terenurilor este unul deosebit de util în programarea activităților privind dezvoltarea durabilă a agriculturii. Aceste soluri se întâlnesc cu precădere pe cumpenele de apă, în zonele de câmpie cu altitudini sub 250 de metri, pe platouri cu relief plan sau uşor înclinat, pe terasele râurilor. Aceste tipuri de sol se pot deosebi cu uşurință, orizontul superior fiind afânat şi de o culoare foarte închisă. În general, cernoziomurile cambice tipice în diferite stadii de levigare au un orizont superior (A) distrus prin lucrările agricole, ele necesitând periodic fertilizare şi irigații. Cernoziomul argiloiluvial apare pe unele suprafețe plane sau uşor înclinate ale teraselor superioare şi medii ale râurilor, fiind format în condiții de silvostepă cu stejăriş şi ierburi perene pe depozite aluviale vechi.

În procent de 39,44% întâlnim solurile din clasa Luvisoluri (Argiluvisoluri), specifice versanților, frecvența cea mai mare având-o solurile brun luvice. Solurile brun luvice sunt slab erodate în zonele păduroase cu predominare a stejarului. În zonele neacoperite de vegetație sunt necesare lucrări antierozionale pentru a spori valorificarea eficientă a terenurilor în scopul creşterii rentabilității ecoomice.

Pe suprafețe relativ mici, 11,86 % se întâlnesc solurile din clasa Protisoluri sau solurile neevoluate datorită degradării, fiind caracteristice versanțiilor cu înclinări foarte mari (pante accentuate). Aceste soluri s-au dezvoltat pe un material parental provenit din roci neconsolidate şi menținut aproape de suprafață prin eroziune geologică lentă şi îndelungată, mai ales erodisolurile. Datorită faptului că erodisolurile se dezvoltă în urma eroziunii accentuate indusă de activitatea antropică, unii specialişti încadrează acest tip de sol în clasa Antrosoluri.

Tabel 9. Ponderea tipurilor de sol din suprafața teritoriului delimitat de GAL Valea Siretului de Sus

Clasă de sol	Tip, subtip de sol	Descrierea texturii	Procent tip de sol (%)	Procent clasa de sol (%)
Cernisoluri (Molisoluri)	Cernoziomuri argiloiluviale tipice	Lutoargiloasă	0,09	**48.7 %**
	Cernoziomuri argiloiluviale tipice	Lutoargiloasă şi argiloasă	0,24	
	Cernoziomuri argiloiluviale tipice şi soluri cenuşii tipice	Lutoasă	14,27	
	Cernoziomuri argiloiluviale tipice şi soluri cenuşii tipice	Lutonisipoasă	0,19	
	Cernoziomuri argiloiluviale tipice şi soluri cenuşii tipice	Lutonisipoasă şi lutoasă	1,08	
	Cernoziomuri argiloiluviale tipice şi soluri cenuşii tipice	Textură variată	0,17	
	Cernoziomuri cambice tipice	Lutoargiloasă şi argiloasă	0,19	
	Cernoziomuri cambice tipice	Lutoasă	0,37	
	Cernoziomuri cambice tipice	Textură variată	0,09	
	Soluri cernoziomoide argiloiluviale	Lutoargiloasă	0,68	

Clasă de sol	Tip, subtip de sol	Descrierea texturii	Procent tip de sol (%)	Procent clasa de sol (%)
	Soluri cernoziomoide argiloiluviale	Lutoasă	4,14	
	Soluri cernoziomoide argiloiluviale	Lutonisipoasă	0,21	
	Soluri cernoziomoide argiloiluviale	Lutonisipoasă şi lutoasă	0,20	
	Soluri cernoziomoide argiloiluviale	Textură variată	0,04	
	Cernoziomuri şi erodisoluri (pe versante)	Lutoargiloasă şi argiloasă	0,08	
	Cernoziomuri şi erodisoluri (pe versante)	Textură variată	0,68	
	Lacovisti pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente (Cernoziom gleizat)	Argiloasă	1,03	
	Lacovisti pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente (Cernoziom gleizat)	Lutoargiloasă	1,86	
	Lacovisti pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente (Cernoziom gleizat)	Lutoasă	0,10	
	Lacovisti, inclusiv semiturboase, pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente (Cernoziom gleizat)	Argiloasă	0,03	
	Soluri cenuşii pseudogleizate	Lutoasă	0,21	
	Soluri cenuşii tipice	Lutoasă	14,23	
	Soluri cenuşii tipice	Lutoasă şi lutoargiloasă	0,51	
	Soluri cenuşii tipice	Lutonisipoasă	0,18	
	Soluri cenuşii tipice	Lutonisipoasă şi lutoasă	0,72	
	Soluri cenuşii tipice	Textură variată	0,15	
	Soluri cenuşii tipice şi erodate	Lutoasă	0,26	
	Soluri cenuşii tipice şi erodate	Textură variată	6,58	
	Pseudorendzine (predominant tipice şi cambice)	Lutoasă	0,10	
Luvisoluri (Argiluvisoluri)	Luvisoluri albice (soluri podzolice argiloiluviale) tipice	Lutonisipoasă	0,27	**39,44%**
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale)	Lutoasa	0,08	
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale)	Lutoasă şi lutoargiloasă	0,79	
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale)	Textură variată	0,22	
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale) frecvent gleizate	Lutoargiloasă	0,74	
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale) frecvent gleizate	Lutoasă	1,19	
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale) frecvent gleizate	Nisipolutoasă şi lutoasă	0,23	

Clasă de sol	Tip, subtip de sol	Descrierea texturii	Procent tip de sol (%)	Procent clasa de sol (%)
	Soluri aluviale (inclusiv protosoluri aluviale) frecvent gleizate	Textură variată	0,29	
	Soluri brune eu-mezobazice (cu pietriş la mică adâncime) pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente	Lutoargiloasă şi argiloasă	0,31	
	Soluri brune eu-mezobazice (cu pietriş la mică adâncime) pe depozite fluviatile şi fluvio-lacustre recente	Lutoasă	0,33	
	Soluri brune luvice pseudogleizate	Lutoasă	4,40	
	Soluri brune luvice pseudogleizate	Lutonisipoasă şi lutoasă	0,17	
	Soluri brune luvice pseudogleizate şi luvisoluri albice pseudogleizate	Lutonisipoasă	2,18	
	Soluri brune luvice tipice	Lutoasă	13,70	
	Soluri brune luvice tipice	Lutonisipoasă	0,04	
	Soluri brune luvice tipice	Lutonisipoasă şi lutoasă	4,53	
	Soluri brune luvice tipice şi luvisoluri albice tipice	Lutonisipoasă	2,53	
	Soluri brune luvice tipice, soluri brune luvice, erodate, erodisoluri şi soluri negre clinohidromorfe	Textură variată	3,61	
	Soluri brune luvice, erodate, soluri brune argiloiluviale, erodate şi erodisoluri	Lutoasă	0,19	
	Soluri brune luvice, erodate, soluri brune argiloiluviale, erodate şi erodisoluri	Lutonisipoasă	0,12	
	Soluri brune luvice, erodate, soluri brune argiloiluviale, erodate şi erodisoluri	Textură variată	3,51	
Protisolurile (solurile neevoluate)	Protosoluri aluviale	Lutoasă	0,04	**11,86 %**
	Protosoluri aluviale	Lutonisipoasă şi lutoasă	4,90	
	Protosoluri aluviale	Textură variată	1,08	
	Protosoluri aluviale gleizate	Lutonisipoasă şi lutoasa	2,67	
	Erodisoluri şi/sau regosoluri	Textură variată	3,17	

Activități precum agricultura, silvicultura, transporturile şi locuințele utilizează solul, schimbându-i starea naturală şi funcțiile. Din cauza utilizării terenurilor pot apărea o serie de probleme, în special de mediu, **diminuarea biodiveristății, poluarea, creşterea riscului de inundații, alunecări de teren în urma defrişărilor,** impactul acestora putând fi direct sau indirect asupra omului.

Folosind date, coordonate goegrafice pentru diferite elemente şi informații din cadrul unor proiecte şi studii implementate de Agenția Europeană de Mediu (European Environment Agency - EEA) s-a elaborat harta repartiției suprafețelor în funcție de categoriile de utilizare ale terenului. Reprezentarea cartografică s-a realizat în acord cu metodologia de elaborată de EEA privind reprezentarea cromatică.

Figura 5. Harta utilizării terenului în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus

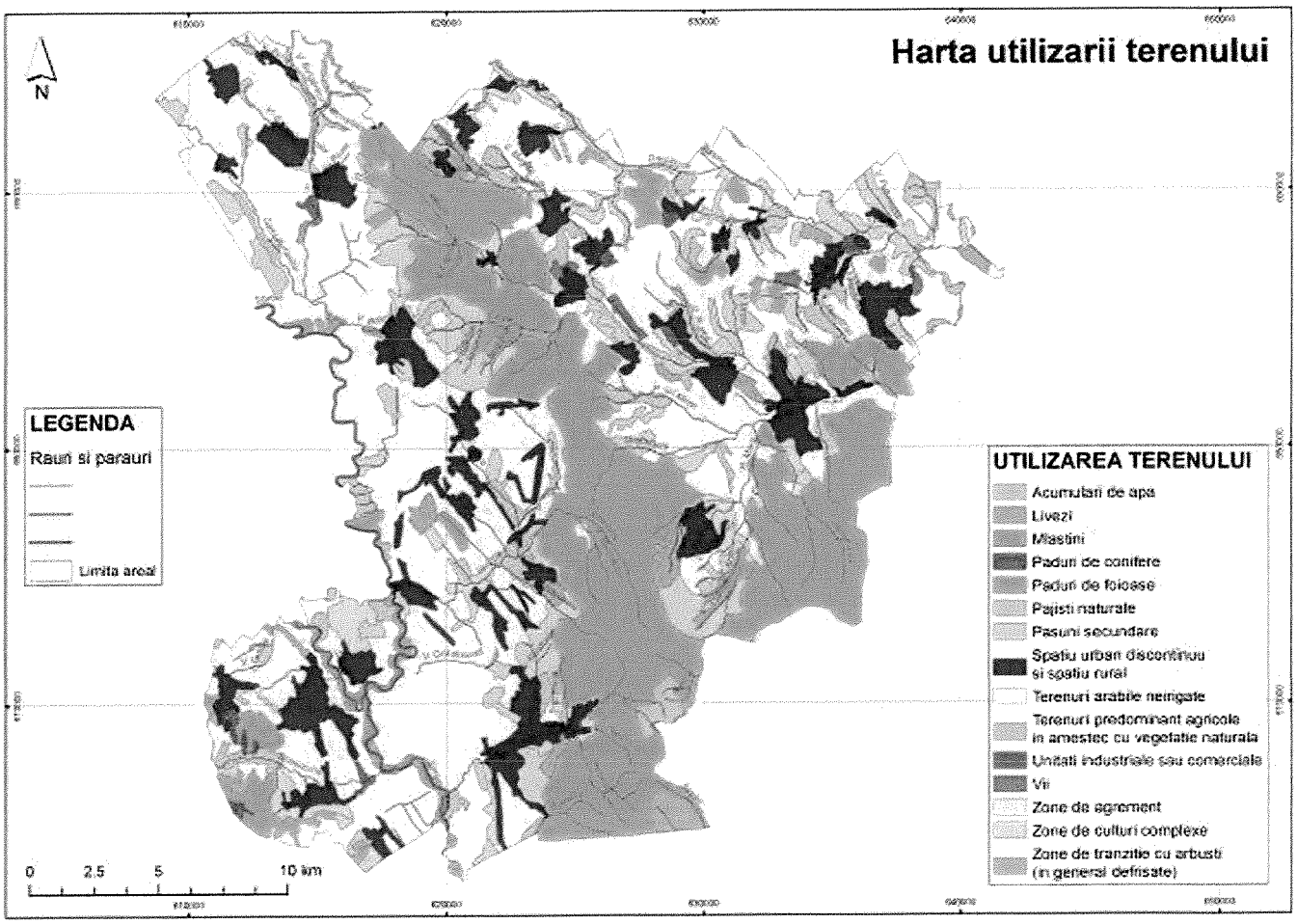

Analizând harta şi datele statistice din tabelul de mai jos, se observă că aproape jumătate din suprafață (41,69%) este ocupată de terenurile arabile neirigate. Corelat cu particularitățile geografice, acest indicator indică **un potențial ridicat de dezvoltare a agriculturii, în special pentru cultivarea plantelor**. Un sfert din suprafață (26, 02%) este ocupată de păduri de foiase, pădurile de conifere întâlnindu-se doar izolat pe versanții înalți cu orientare nordică.

Tabel 10. Ponderea suprafețelor în funcție de categoriile de utilizare a terenurilor teritoriul delimitat de GAL Valea Siretului de Sus

Categoria de utilizare a terenurilor	Ponderea în suprafață (%)
Acumulări de apă	0,13
Livezi	1,25
Mlaştini	1,21
Păduri de conifere	0,17
Păduri de foioase	26,02
Pajişti naturale	0,39
Păşuni secundare	9,94
Spațiu urban discontinuu şi spatiu rural	10,76
Terenuri arabile neirigate	*41,69*
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	4,06
Unități industriale sau comerciale	0,32
Vii	0,41
Zone de agrement	0,06
Zone de culturi complexe	2,99
Zone de tranzitie cu arbuşti (în general, defrişate)	0,62

II.2.1.1.5 Particularități privind vegetația

Aşezarea geografică, relieful prin altitudine, condițiile climatice şi activitatea antropică sunt factori ce influențează direct vegetația. În funcție de aceşti factori, vegetația este două feluri:

- vegetație zonală (caracterizată de zonele de vegetație în funcție de altitudine)
- vegetație azonală influențată de anumite forme de relief şi topoclimat.

În zonele de câmpie (altitudini sub 250-300 de metri) este specifică stepa şi silvostepa, caracterizată prin plante ierboase şi condiții climaterice semiaride. Biotopul stepei şi silvostepei este diferit de cel al pădurilor, datorită cantității reduse de precipitații (cel mult 400-600 mm-an). În zonele cu acest tip de vegetație, luminozitatea este ridicată, temperatura medie iarna este de – 10 - -5 grade Celsius, iar vara poate ajunge până la 30-35 de grade Celsius. Stepele se dezvoltă pe soluri din clasa Molisoluri. Devenind zone agricole, atât stepa cât şi silvostepa s-au transformat, s-au îmbogățit în specii, astfel că pe suprafețe întinse nu mai cuprind decât resturi ale acestor formațiuni inițiale, dezvoltându-se alte ierburi (stepa secundară).

Spre deosebire de vegetația de stepă şi silvostepă, pădurea şi-a păstrat mai bine caracteristicile proprii fiecărui etaj. În zonele cu altitudini cuprinse între 200-500 de metri întâlnim etajul stejarului, acesta ocupând partea cea mai joasă a pădurilor. În partea inferioară,

etajul stejarului este alcătuit din specii de stejar (cerul, gârnița), iar în partea superioară din gorun. Întâlnim şi alte specii de foioase cum ar fi carpenul, ulmul, teiul. Pe versanții cu altitudni mai mari de 500 de metri întâlnim etajul fagului. În condițiile unui climat mai răcoros, etajul fagului poate coborâ sub 500 de metri, apărând astfel etajul pădurilor de amestec stejar-fag.

În lunciile râurilor, datorită umezelii persistente, întâlnim o vegetație azonală, formată din specii de vegetație iubitoare de apa (specii higrofile): stuf, papură, rogoz, adesea pâlcuri de sălcii, plopi, arini.

Cea mai importană concluzie desprinsă din prezenta analiza a teritoriului **GAL Valea Siretului de Sus** este că zona de studiu dispune de un potențial geografic variat şi diferențiat teritorial. Însumate, condițiile geografice oferă cel mai bun suport în dezvoltarea sustenabilă a agriculturii, acest sector de activitate având oportunitatea de a susține atât necesarul de hrană, diminuarea ratei somajului, creşterea economică, cât şi orientarea spre domenii de mare actualitate. Un exemplu pretabil în acest sens este domeniul surselor regenerabile de energie, în special obținerea de energie prin valorificarea biomasei. Existența unor programe de finanțare în domeniu, deschiderea spre schimburi de experiență cu diferite zone din țări membre ale Uniunii Europene, dezvoltarea şi implementarea unor proiecte pot avea un impact pozitiv în reducerea consumului de energie şi creşterea eficienței energetice, fiind astfel un factor ce contribuie la îmbunătățirea condițiilor de trai.

II.2.1.2 Hărți – planul localizării teritoriului

Harta teritoriului GAL Valea Siretului de Sus ce cuprinde delimitarea comunelor, rețeaua principalelor căi de comunicație, fluvii/ râuri, localitățile principale şi punctele de concentrare economică şi turistică este prezentată în Figura 7. Teritoriul GAL.

Format din 8 comune (Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Curteşti, Liteni, Todora, Vlădeni şi Vorona) din județul Botoşani şi oraşul Liteni din județul Suceava, teritoriul GAL Valea Siretului de Sus se caracterizează printr-un echilibru din punct de vedere al rețelei de transport şi al sistemului de aşezări, acest lucru fiind direct influențat de particularitățile geografice. Cu toate că infrastructura de trasport permite acces spre localitățile vecine teritoriului GAL dinspre toate punctele cardinale, există însă şi câteva aspecte negative. Un exemplu în acest sens este ponderea foarte ridicată a lungimii totale a drumurilor neasfaltate sau de pământ (80,4%) din lungimea totală a drumurilor rutiere.

Observând repartiția geografică în cadrul teritoriului GAL a obiectivelor economice, sociale, educaționale, administrative, etc. pot fi remarcate următoarele aspecte:

- existența dezvoltării mediului de afaceri în partea nordică, nord-estică şi sud-vestică a GAL
- cea mai dezvoltată din punct de vedere social, cultural şi ecumenic este zona de nord-est a GAL
- existența în fiecare localitate a cel puțin a unei şcoli
- există o slabă dotare sanitară, în special cu cabinete dentare
- există un număr foarte mic de zone de agrement
- există un număr mic de biblioteci.

Figura 6. Teritoriul GAL (delimintare localități și comune, rețeaua căilor de comunicație, râuri, puncte de concentrare turistică și economică)

Harta localizării teritoriului în cadrul județului şi în raport cu marile oraşe din apropiere şi cu alți vecini importanți din punct de vedere geographic, economic, social etc. este prezentată în Figura 9. Localizarea teritoriului GAL în cadrul judetului şi în raport cu marile oraşe din apropiere.

Figura 7. Localizarea teritoriului GAL în cadrul judetului şi în raport cu marile oraşe din apropiere

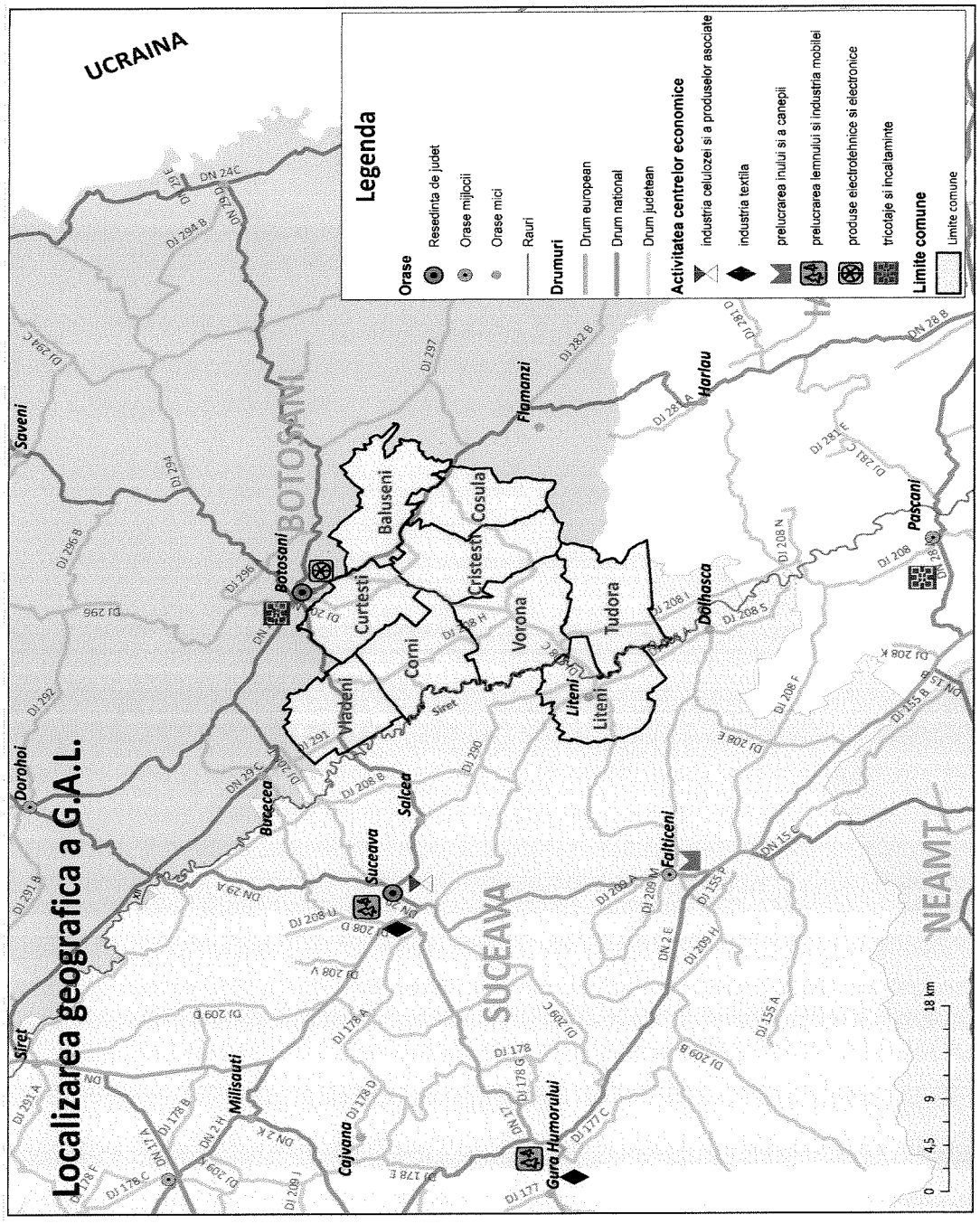

In baza acestei hărți, ***teritoriul GAL Valea Siretului de Sus*** este situat în județele Botoşani şi Suceava şi în vecinătatea județului Iaşi, aflându-se la o distanță de 20 de km față de municipiul Suceava, 2,5 km față de municipiul Botoşani şi 30 de km față de oraşul Hârlău, Județul Iaşi.

Spre nord, nord-vest şi nord-est infrastrucutra rutieră de transport este pusă în evidență de drumurile naționale (DN 29B, DN29C, DN 29D) şi de o rețea radiară de drumuri județene ceea ce oferă teritoriului accesibilitate şi potențial ridicat de dezvoltare economică.

Teritoriul GAL este situat în vecinătatea unor centre economice care sunt considerate motoare ale dezvoltării. Amintim în acest sens, cel mai apropiat centru economic, Botoşani, renumit pentru tricotaje, încălțăminte, produse electrotehnice şi electronice, prelucrarea lemnului, etc. Potrivit celor mai recente date statistice, municipiul Botoşani realizează 70 % din Produsul Intern Brut al județului, deşi populația acestuia reprezintă doar 25 % din populația județului, în acest centru urban desfăşurându-şi activitatea peste 7000 de societăți. Varietatea edificiilor culturale şi infrastrucutra educațională dezvoltată din Botoşani reprezintă oportunități în formarea unei calități ridicate a vieții sociale şi culturale a populației din teritoriul GAL, în special a celei tinere. Distanța redusă şi rețeaua de transport sunt factorii cheie ce permit dezvoltarea social-economică a teritoriului GAL în partea de nord prin zona de influență a municipiului Botoşani ca centru de polarizare. De asemenea, vecinătatea în partea de nord-vest a teritoriului GAL cu municipiul Suceava oferă oportunități de dezvoltare economică, socială, educațională şi culturală. Suceava se caracterizează din punct de vedere economic prin tradiții în prelucrarea lemnului, industria mobilei, industria celulozei şi hârtiei, industria textilă.

În partea de sud a teritoriului GAL, oraşul Liteni are o legătură radiară cu oraşele Dolhasca şi Flăticeni, cel din urmă fiind reprezentat, din punct de vedere economic, de activități de prelucrare a inului şi cânepii. Reper pentru cultura şi ştiința națională, municipiul Fălticeni (al 3-lea oraş din țară ca număr de scriitori autohtoni) deține un potențial economic ridicat pivind oportunități de afaceri în industria uşoară, industria lemnului, alimentară, agricultură, silvicultură, pomicolă, piscicultură.

În partea de est, teritoriul GAL are legătură cu oraşul Flămânzi dinspre care se poate ajunge în oraşul Hârlău din județul Iaşi, renumit pentru clădirile de rang istoric înalt, poziționarea în inima Moldovei şi potențialul viticol şi agricol.

Figura 8. Teritoriul GAL- privire generală

II.2.1.3 Populație – demografie

În tabelul de mai jos sunt competate datele generale absolute şi relative ale principalilor indicatori analizați în prezentul capitol privind evoluția populației, fiecare dintre aceştia fiind detaliați conform specificului şi evoluției stastice.

Tabel 11. Principalii indicatori privind evoluția populației din teritoriul GAL

Localitatea	U.M.	Populatia			Soldul migrării 2008/2004	Soldul natural 2008/2004	Sub 20 ani 2009	Peste 60 ani 2009	Populația activă[1]	Şomaj[2]
		1999	2009	Evolutie 2009/1999						
Baluseni	Pers.	5030	4996	-34	-271	-111	880	1367	2694	70
	%			-0,7			17,6	27,4	53,4	2,5
Corni	Pers.	6425	6728	303	-206	63	1444	1331	3274	246
	%			4,7			21,5	27,4	50,1	6,4
Cristesti	Pers.	4574	4865	291	-157	-21	1101	1093	2135	126
	%			6,4			22,6	22,5	45,3	4,8
Curtesti	Pers.	4074	4752	678	133	-66	916	1036	2007	121
	%			16,6			19,3	21,8	46,2	4,4
Tudora	Pers.	5074	5232	158	-351	-20	1131	1211	2329	194
	%			3,1			21,6	23,1	45	6,8
Vladeni	Pers.	4639	5015	376	6	-129	942	1313	2176	60
	%			8,1			18,8	26,2	43,7	2,2
Vorona	Pers.	7872	8020	148	-384	-138	1548	1926	2888	161
	%			1,9			19,3	24,0	36,1	3,5
Total	Pers.	37688	39608	1920	-1230	-422	7962	9277	17503	978
	%			5,1			20,1	23,4	45,1	4,4

Pentru elaborarea acestei secțiuni au fost utilizate Bazele de Date Locale (BDL) aferente comunităților membre ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, precum şi Anuarele Statistice ale județelor Botoşani şi Suceava, edițiile 2010, elaborate de către Direcțiile Județene de Statistică din cele 2 județe, alături de informații colectate de la Unitățile Administrativ - Teritoriale. Pentru evidențierea semnificațiilor valorilor prezentate şi a fenomenelor înregistrate conform şirului evoluției, au fost formulate raportări şi comparații la nivel județean şi regional, alături de generarea unor reprezentări cartografice în GIS pentru indicarea şi observarea particularităților comunităților analizate, astfel încât procesul de planificare strategică să poată beneficia de un suport informațional procesat corespunzător şi de calitate.

[1] Populația activă calculată la recensământul populației din martie 2002

[2] Datele relative din coloana şomaj reprezintă ponderea şomerilor în totalul populației de 18-62 ani

II.2.1.3.1 Numărul populației. Evoluții (involuții) demografice

Numărul populației stabile din cele 9 unități administrativ-teritoriale ce fac parte din Grupul de Acțiune Locală ,,Valea Siretului de Sus" (8 comune şi un oraş) era, la data de 1 iulie 2008, de 52868 locuitori, în uşoară creştere față de numărul populației înregistrat la 1 iulie 2004. Cea mai populată localitate este oraşul Liteni (10174 locuitori, reprezentând 19,2% din populația GAL), în timp ce în comuna Coşula se înregistrau la aceeaşi dată doar 3002 locuitori (5,7% din populația GAL).

Tabel 12. Evoluția populației stabile în perioada 2004-2008 – persoane-

	2004	2005	2006	2007	2008	Variație 2008/2004 (%)
România	21658528	21610213	21565119	21528627	21498616	-0,7
Reg. Nord-Est	3735512	3734946	3727910	3722553	3717621	-0,5
Botoşani	460507	460044	457693	453958	451193	-2,0
Suceava	705343	706682	706967	707251	707588	0,3
GAL	52721	53007	52863	52804	52868	0,3

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Botoşani, INSSE

Cu o densitate de 84,9 loc/km^2, GAL se situează uşor sub densitatea înregistrată la nivelul județului Botoşani (90,5) sau la nivel național (90,2), însă peste media arealelor rurale. Ca număr total de locuitori, GAL ,,Valea Siretului de Sus", egalează o serie de municipii de talie medie precum Oneşti, Slobozia, Alexandria sau Mediaş.

Figura 9. Distribuția pe unități administrative a populației GAL-ului

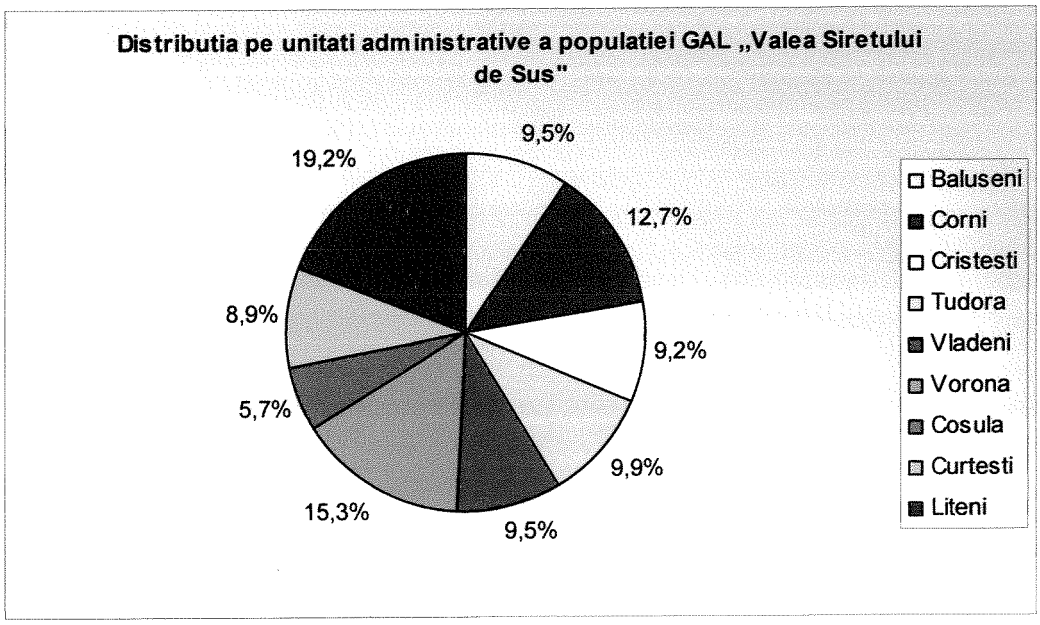

Harta densității populației este prezentată pe larg în Figura 10, pentru fiecare localitate în parte.

Figura 10. Densitatea populației în anul 2008

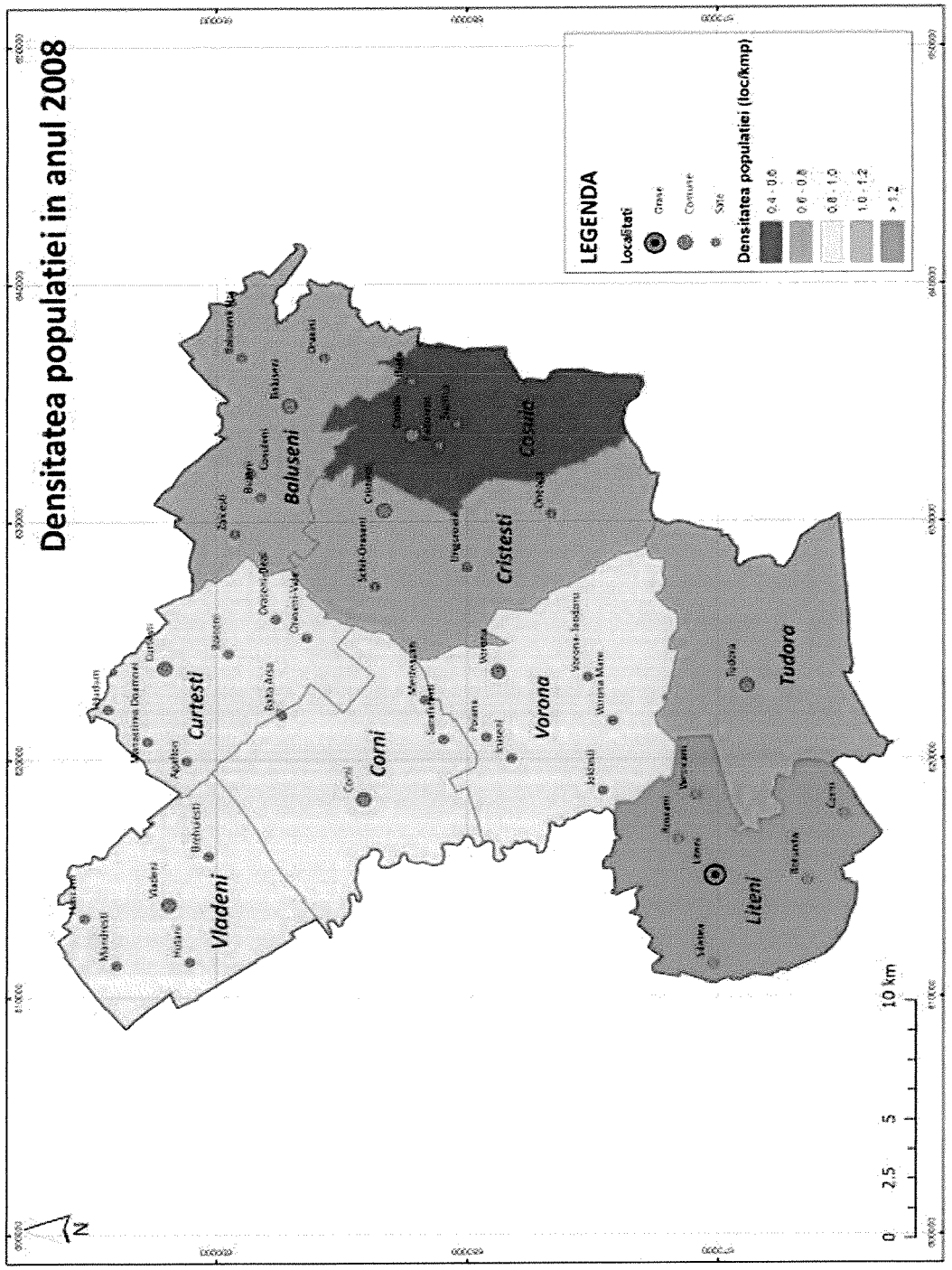

II.2.1.3.2 Evoluții demografice

În perioada 2004-2008, la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" se înregistrează o uşoară creştere a numărului populației stabile (+0,3%), evoluție datorată dinamicii demografice pozitive înregistrate în principal în comuna Curteşti şi oraşul Liteni şi în mai mică măsură în comunele Corni şi Cristeşti, care au reuşit să contrabalanseze scăderea numărului populației din celelalte comune ale GAL.

O parte din teritoriul GAL face parte din zona periurbană a municipiului Botoşani, iar aceste areale sunt de regulă zone de atracție şi creştere demografică. Tendința de uşoară creştere a numărului populației la nivelul GAL diferă de trendul general înregistrat la nivel național, regional sau la nivelul județului Botoşani unde, de pildă, se constată în aceeaşi perioadă, 2004-2008, o scădere a numărului populației cu 2% .

Figura 11. Evoluția numerică a populatiei în 2008 fată de 2004

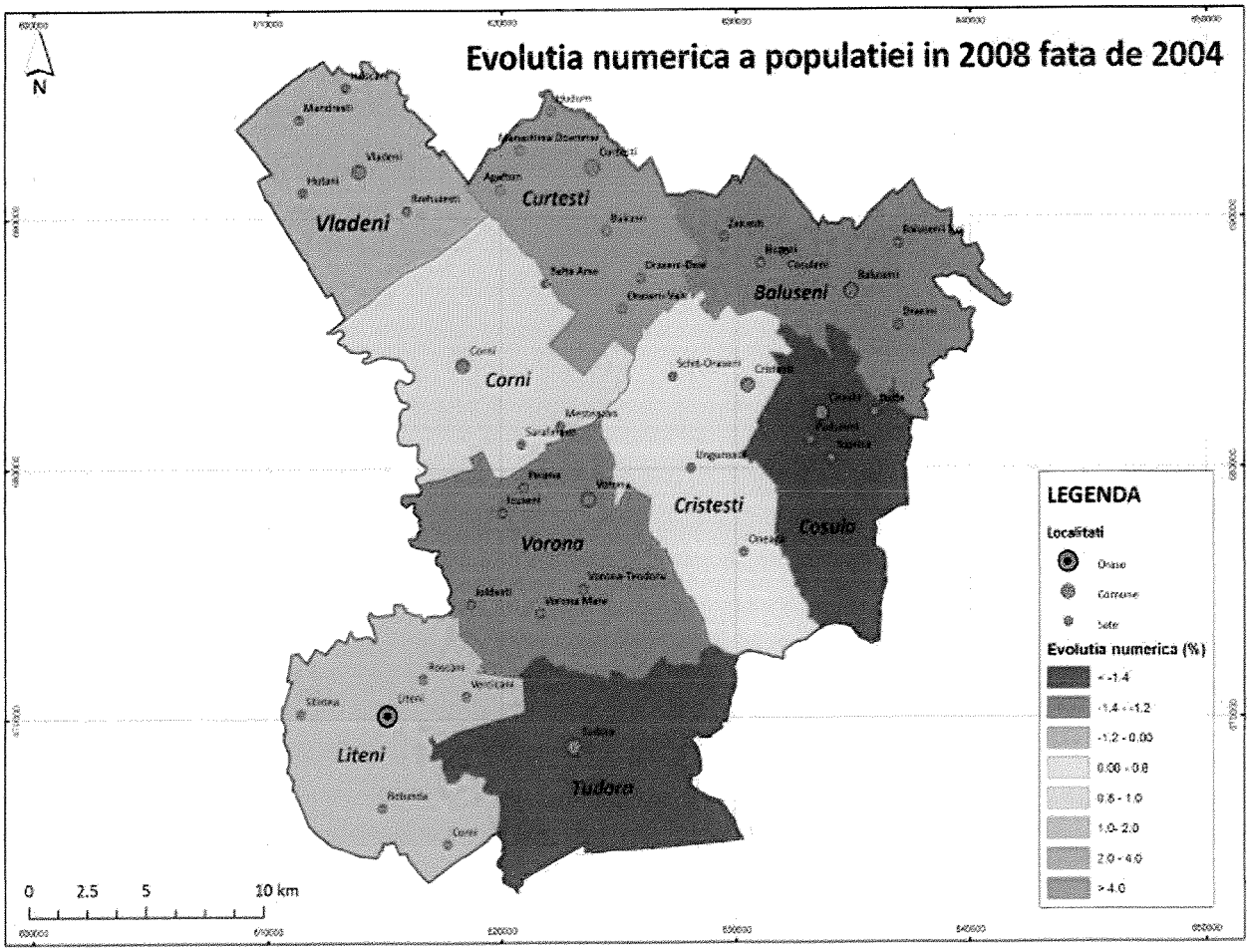

II.2.1.3.3 Structura populației după vârstă. Ratele de dependență demografică. Raportul de îmbătrânire demografică. Resursele de muncă.

Analiza structurii pe vârste la nivelul de GAL relevă o distribuție relativ echilibrată pe cele 3 grupe mari de vârstă, cu o uşoară supradimensionare a grupelor extreme de vârstă (copii şi vârstnici). Astfel, ponderea de 60,8% din total a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este cu 10 puncte procentuale sub cea înregistrată la nivel național, fiind în schimb mai ridicate ponderile deținute de populația foarte tânără (0-14 ani) şi de populația vârstnică (65 ani şi peste) (20,8% respectiv 18,4% din totalul populației). Consecința acestei structuri demografice este un *raport de dependență demografică mai ridicat* şi o *sarcină demografică sensibil mai mare*. Ponderea ridicată a populației de 0-14 ani la nivelul GAL, de aproape 21% comparativ cu 15,3% cât se înregistrează la nivel național, poate contribui la reducerea din intensitatea riscului de îmbătrânire şi de declic demografic, a zonei cuprinsă în GAL „Valea Siretului de Sus", în condițiilor susținerii unor politici de dezvoltare socio-economică.

Figura 12. Structura populaţiei pe grupe mari de vârstă în anul 2008

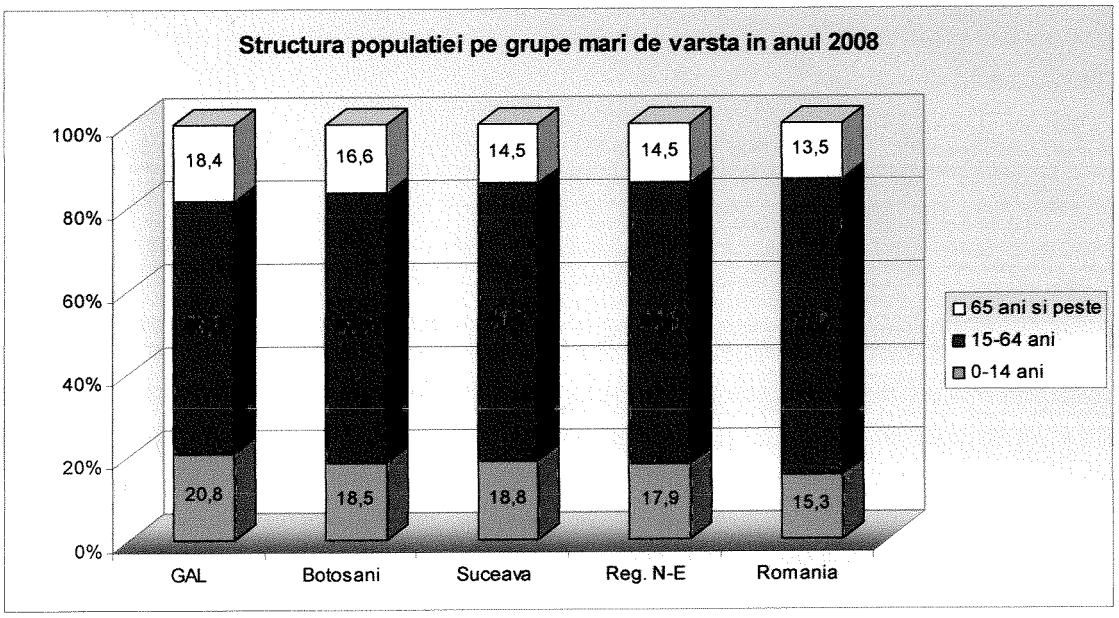

Pe baza structurii pe grupe de vârste a populației se pot determina 2 tipuri de indicatori derivați, utilizați frecvent pentru a analiza implicațiile la nivel economic şi social ale unei anumite situații demografice. Cei 2 indicatori sunt :

1. ***Raportul (general) de dependență demografică***
2. ***Rata (indicele) îmbătrânirii demografice***

Raportul de dependență demografică se calculează ca raport procentual între numărul persoanelor de 0-14 ani sau de peste 65 ani pe de o parte şi populația cu vârsta cuprinsă între 15 şi 64 ani şi arată câte persoane „dependente" (copii şi vârstnici) revin la 100 persoane în vârstă de muncă (având între15 şi 64 ani). Pentru a asigura comparabilitatea indicatorilor cu

alte regiuni s-a optat pentru utilizarea grupelor de vârstă **0-14 ani, 15-64 ani** şi **65 ani şi peste**, în conformitate cu definițiile EUROSTAT şi UNFPA.

$$\mathbf{Rap}_{\text{dep dem}} = [(\mathbf{Pop}_{\text{0-14 ani}} + \mathbf{Pop.}_{\text{65 ani şi peste}}) / \mathbf{Pop}_{\text{15-64 ani}}] * 100$$

unde $\mathbf{Rap}_{\text{dep dem}}$ este raportul total (general) de dependență demografică
$\mathbf{Pop}_{\text{0-14 ani}}$ este numărul populației cu vârsta cuprinsă între 0 şi 14 ani
$\mathbf{Pop}_{\text{65 ani şi peste}}$ este numărul populației în vârstă de 65 ani şi peste
$\mathbf{Pop}_{\text{15-64 ani}}$ este numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15 şi 64 ani

Pentru o analiză mai aprofundată este utilă calcularea *Raportului de dependență demografică a tinerilor* (raportul procentual între populația de 0-14 ani şi populația de 15-64 ani) şi a *Raportului de dependență demografică a vârstnicilor* (raportul procentual între persoanele de peste 65 ani şi populația de 15-64 ani), prin însumarea lor obținându-se *Raportul (general) de dependență demografică.*

Tabel 13. Rapoarte de dependenţă şi îmbătrânire (procent %)

	GAL	Botoşani	Suceava	Reg. NE	România
Raportul de dependență demografică al tinerilor (0-14 ani)	**34,2**	28,5	28,3	26,5	21,4
Raportul de dependență demografică al vârstnicilor (65 ani şi peste)	**30,1**	25,5	21,7	21,4	18,9
Raportul general de dependență demografică	**64,3**	54,0	50,0	47,9	40,3
Rata îmbătrânirii demografice	**880**	894	769	807	882

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor furnizate de către DJS Botoşani şi Suceava

Aşa cum se poate observa în tabelul de mai sus, valoarea raportului total de dependență demografică înregistrat la nivelul GAL este sensibil mai ridicată decât valoarea indicatorului la nivel județean, regional sau național (64,3% comparativ cu 47,9% la nivel regional sau 40,3% la nivel național).

Figura 13. Raportul de dependenţă demografică

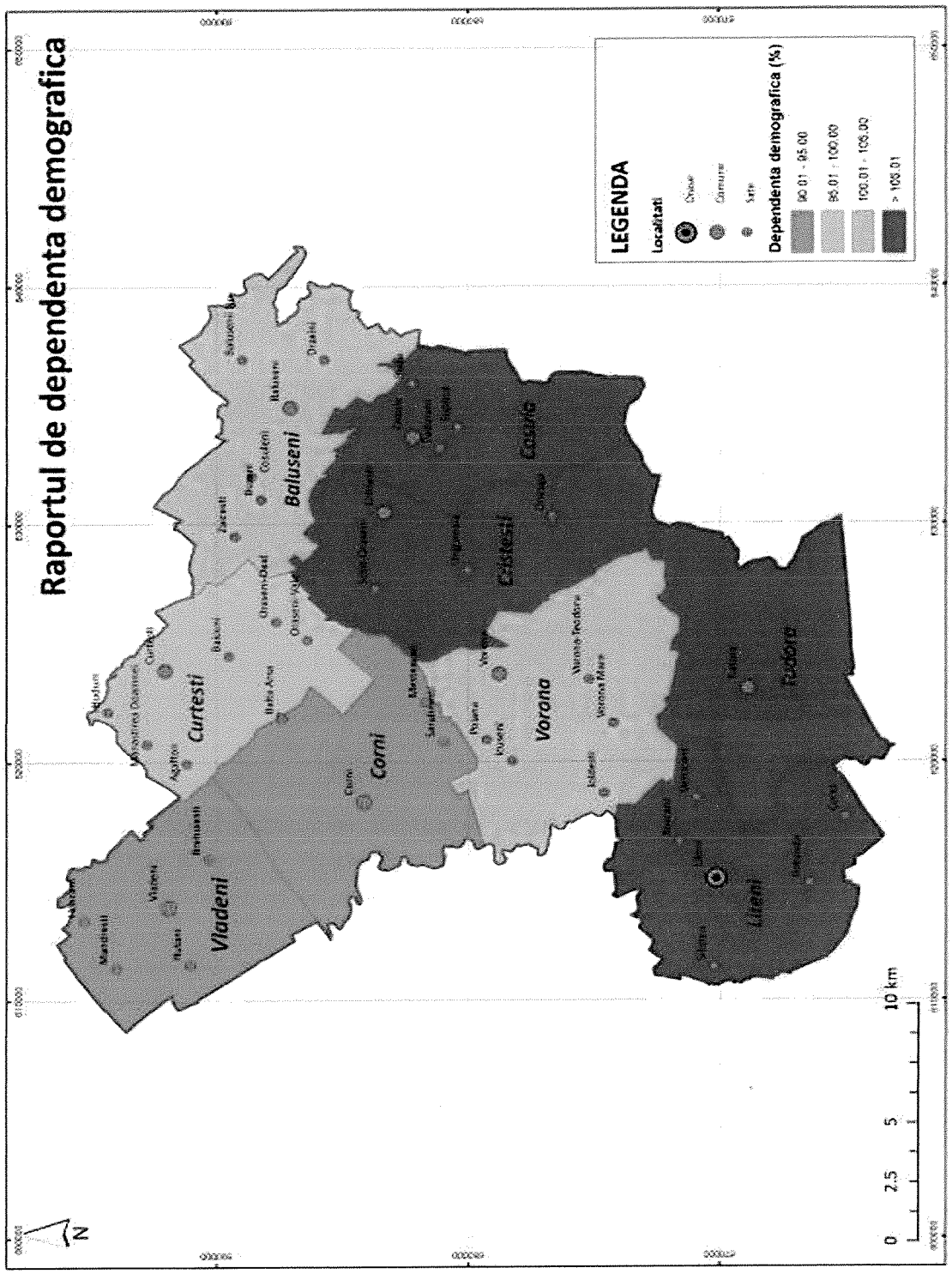

Mai bine adaptată la contextul românesc ar fi o repartizare a populației în următoarele grupe mari: **0-19 ani** (tineri), **20-59 ani** (populația în vârstă de muncă, **60 ani şi peste** (vârstnici).

În acest caz indicatorii demografici derivați ar avea următoarele valori:

Tabel 14. Rapoarte de dependență şi îmbătrânire (procent %)

	GAL	Botoşani	Suceava	Reg. N-E	România
Raportul de dependență demografică al tinerilor (0-19 ani)	**54,8**	49,0	48,5	45,9	37,7
Raportul de dependență demografică al vârstnicilor (60 şi peste)	**46,8**	38,6	33,1	33,0	30,3
Raportul general de dependență demografică	**101,6**	87,6	81,6	78,9	68,0
Rata îmbătrânirii demografice	**853**	788	683	719	804

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor furnizate de către DJS Botoşani şi Suceava

Raportul de dependență demografică la nivelul GAL este 101,6, sau, cu alte cuvinte fiecărei persoane apte de muncă, îi revine o persoană din grupa 0-19 ani sau de peste 60 ani. Acest raport este cu 33,6 puncte procentuale mai mare decât cel înregistrat la nivel național şi cu 22,7% peste valoarea indicatorului la nivel regional. În acelaşi timp, trebuie remarcat faptul că raportul de dependență al tinerilor este relativ ridicat (54,8%), lucru ce nu este deloc surprinzător dacă ținem cont de amploarea fenomenului de migrație temporară a populației apte de muncă spre Europa Occidentală. În ultimii ani, din cauza decalajului semnificativ de dezvoltare economică, a numărului redus de locuri de muncă disponibile şi beneficiind de libertatea de mişcare obținută odată cu aderarea României la UE, un număr important de persoane în vârstă de muncă s-au stabilit temporar în țări ale Europei Occidentale, iar în localitățile de baştină au rămas de regulă, membrii familiilor celor plecați cu vârste cuprinse în afara intervalului 20-50 ani (copii minori, părinți în vârstă).

Cel de-al doilea indicator derivat important este *Rata (indicele) îmbătrânirii demografice,* exprimând numărul de persoane vârstnice (de 65 ani şi peste) ce revine la 1000 tineri (de 0-14 ani).

$$\textbf{Rata}_{\text{îmb. dem.}} = \textbf{Pop.}_{\text{65 ani şi peste}} / \textbf{Pop}_{\text{0-14 ani}} * 1000$$

Rata îmbătrânirii la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" este de **853 ‰** sau altfel spus, la 1000 tineri (0-19 ani) revin 853 vârstnici (de 60 ani şi peste). Aşa cum se poate observa în tabelul de mai sus, rata îmbătrânirii demografice la nivelul GAL se situează la o valoare apropiată de cea înregistrată la nivel național însă peste cea înregistrată la nivel regional şi la nivelul celor 2 județe. Deşi ecartul față de nivelul național nu este mare, **valoarea acestui indicator este totuşi ridicată, punând în evidență începutul unui proces de îmbătrânire demografică**, mai accentuat la nivelul comunelor Băluşeni, Vlădeni şi Coşula.

II.2.1.3.4 Mișcarea naturală a populației. Migrația internă și migrația externă

În perioada 2004-2008, la nivelul GAL s-au înregistrat 3125 născuți vii și 3418 decedați, din care 54 sub 1 an, rezultând un spor natural negativ de 293 persoane. Pe parcursul întregii perioade 2004-2008, sporul natural a fost negativ, neînregistrându-se niciun an în care numărul născuților să depășească numărul decedaților. Atât natalitatea cât și mortalitatea au avut un trend descendent, cu excepția anului 2008, an în care s-a înregistrat o creștere a ratei natalității. Media ratei natalității în perioada 2004-2008, la nivelul GAL este sensibil mai ridicată decât cea de la nivel național sau județean și similară cu cea înregistrată la nivel regional.

Tabel 15. Principalii indicatori ai mișcării naturale a populației la nivelul GAL

	UM	2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008
Populația cu domiciliul la 1 iulie	nr	53.227	53.304	53.191	53.152	53.179	53.211**
Născuți vii	nr	648	627	607	601	642	3.125*
Natalitatea	‰	12,2	11,8	11,4	11,3	12,1	11,7**
Decedați	nr	728	676	690	668	656	3.418*
Mortalitatea	‰	13,7	12,7	13,0	12,6	12,3	12,8**
Decedați sub 1 an	nr	19	12	10	11	2	54*
Mortalitatea infantilă	‰	29,3	19,1	16,5	18,3	3,1	17,3**
Sporul natural	nr	-80	-49	-83	-67	-14	-293*
Rata sporului natural	‰	-1,5	-0,9	-1,6	-1,3	-0,3	-1,1**

Sursa: DJS Botoșani și Suceava * totalul perioadei 2004-2008 ** media perioadei 2004-2008

Rata mortalității generale înregistrează, de asemenea, valori superioare mediei la nivel național, regional sau județean, printre factorii care determină nivelul ridicat al acesteia numărându-se ponderea mai ridicată a populației vârstnice. **Rata mortalității infantile**, este în scădere de la un an la altul, iar în anul 2008 s-a înregistrat chiar o scădere foarte puternică a acestui indicator la 3,1 ‰, de la 18,3‰ în anul precedent. Rămâne de văzut dacă această valoare scăzută a mortalității infantile se va putea menține în următorii ani sau dacă anul 2008 a fost doar o excepție notabilă. Dacă luăm în considerare întreaga perioadă 2004-2008 se constată că, exceptând ultimul an, mortalitatea infantilă se situează la un nivel ridicat, fiind peste media națională sau regională și ușor peste cea județeană (Botoșani).

Tabel 16. Evoluția ratelor de natalitate, mortalitate și mortalitate infantilă la nivel național, regional, județean și la nivelul GAL în perioada 2004-2008 (‰)

		2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008
Rata natalității	România	10	10,2	10,2	10	10,3	10,1
	Regiunea N-E	11,7	11,7	11,6	11,4	11,5	11,6
	Botosani	11,8	11,4	11,1	10,3	11,3	11,2
	GAL	**12,2**	**11,8**	**11,4**	**11,3**	**12,1**	**11,7**
Rata mortalității	România	11,9	12,1	12	11,7	11,8	11,9
	Regiunea N-E	10,9	11	10,8	10,8	11	10,9

		2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008
	Botosani	12,9	12,2	12,5	12,4	12,4	12,5
	GAL	**13,7**	**12,7**	**13,0**	**12,6**	**12,3**	**12,8**
Rata mortalității infantile	România	16,8	15	13,9	12	11	13,7
	Regiunea N-E	18,6	17,2	15,3	14,2	11,1	15,3
	Botosani	20	20,2	19,8	18,9	11,1	18,0
	GAL	**29,3**	**19,1**	**16,5**	**18,3**	**3,1**	**17,3**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Harta sporului natural şi a ratei sporului specific teritoriului GAL sunt evidențiate astfel:

Figura 14. Harta Sportului Natural specific teritoriului GAL în perioada 2004-2008

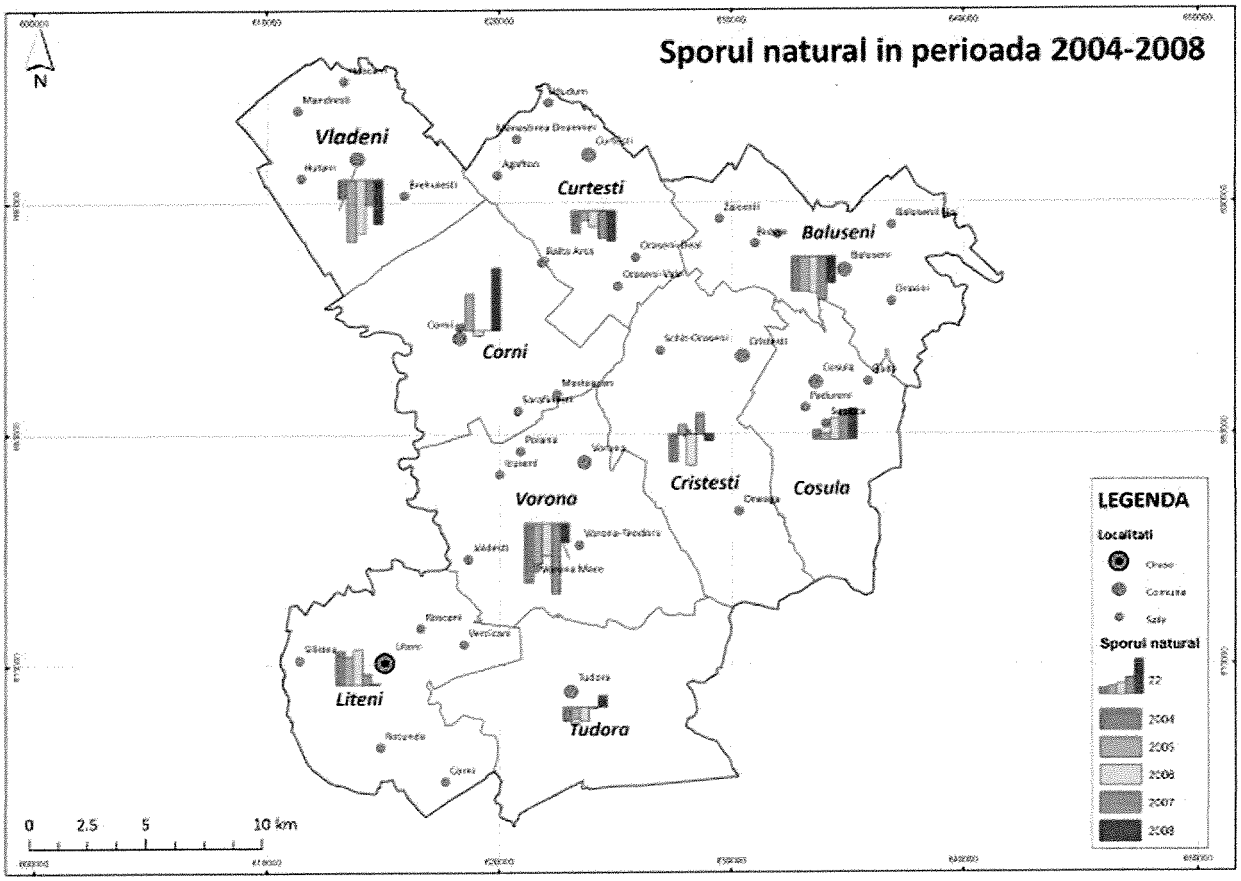

Figura 15. Harta Ratei Sporului Natural în perioada 2004-2008

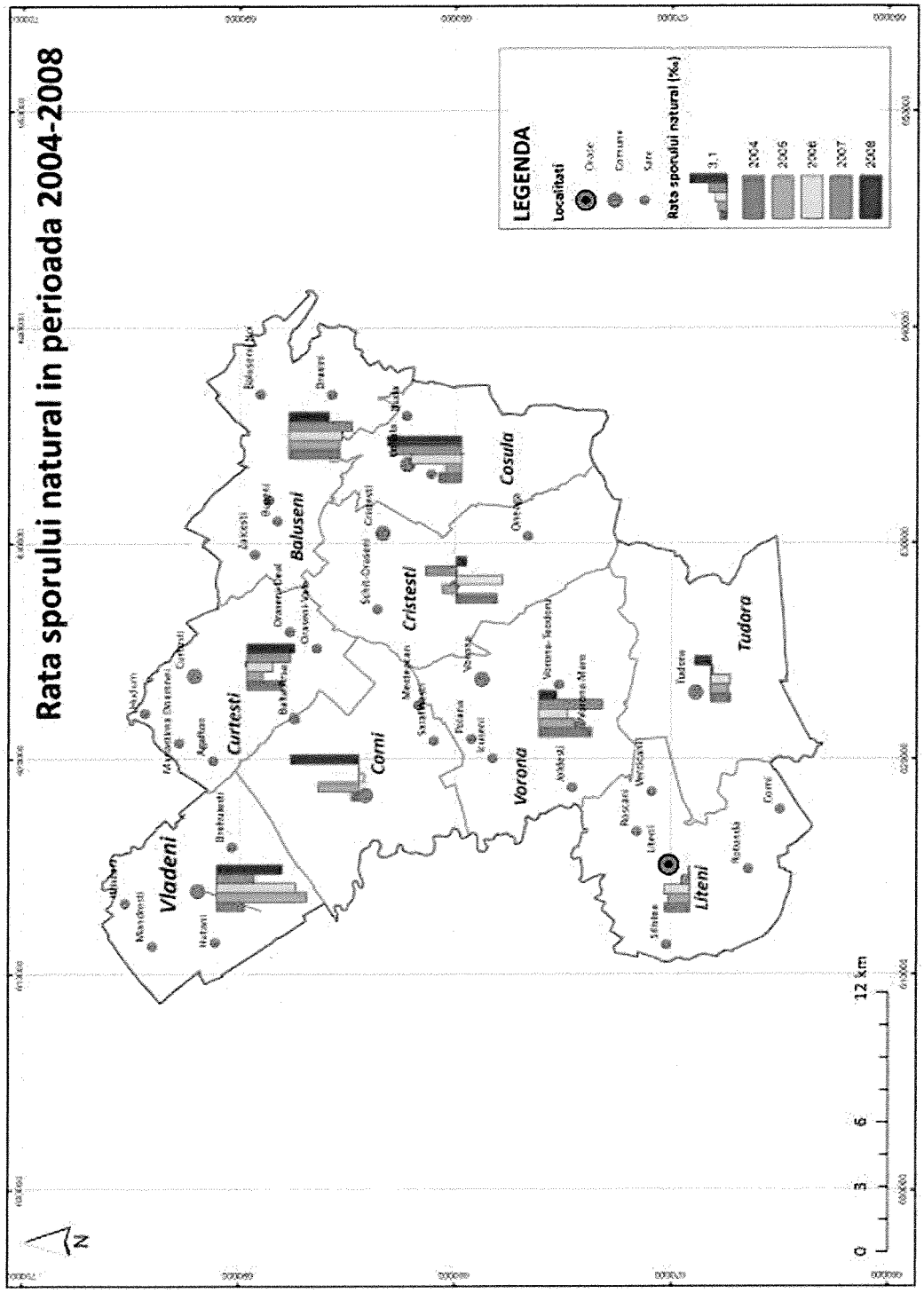

Figura 16. Principalii indicatori ai mişcării migratorii la nivelul GAL în perioada 2004-2008

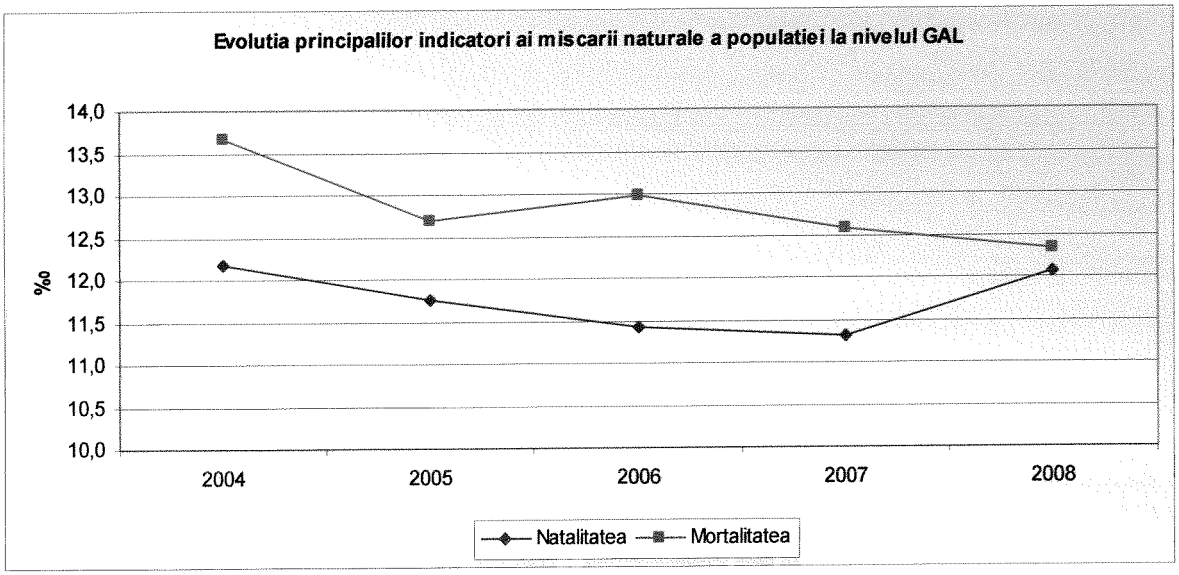

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

În perioada 2004-2008, la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" s-au înregistrat atât un număr ridicat de stabiliri de domiciliu cât şi de plecări, rezultând un sold pozitiv al schimbărilor de domiciliu de 349 persoane. În ce priveşte schimbările de reşedinţă, numărul plecărilor este de aproape 5 ori mai mare decât cel al stabilirilor, rezultând un sold negativ de 1921. Cumulând cele două solduri, rezultă un sold negativ al migraţiei interne, în sens larg al termenului, de 1572 persoane.

În ce priveşte migraţia externă, conform datelor oficiale, pentru întregul interval 2004-2008 s-au înregistrat 38 emigranţi şi 5 imigranţi. După opinia noastră, aceste date oficiale nu includ persoanele care, din raţiuni economice, au plecat pe o perioadă mai lungă în ţări ale Europei Occidentale şi astfel nu este reflectat un fenomen demografic care a luat o amploare deosebită în ultimii ani.

Tabel 17. Principalii indicatori ai mişcării migratorii la nivelul GAL în perioada 2004-2008

	U.M.	2004	2005	2006	2007	2008	2004-2008
Stabiliri de domiciliu în localitate	nr	999	612	792	891	814	4108
Plecări cu domiciliul din localitate	nr	801	548	815	845	750	3759
Soldul migraţiei interne	nr	198	64	-23	46	64	349
Stabiliri de reşedinţa în localitate	nr	116	94	85	93	110	498
Plecări cu reşedinţa din localitate	nr	608	518	399	444	450	2419
Soldul migraţiei interne în sens larg*	nr	-294	-360	-337	-305	-276	-1572
Emigranţi	nr	9	10	10	5	4	38
Imigranţi	nr	1	0	0	2	2	5
Soldul migraţiei externe	nr	-8	-10	-10	-3	-2	-33

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava *cuprinde atât soldul schimbărilor de domiciliu cât şi soldul schimbărilor de reşedinţă

Figura 17. Soldul migraţiei interne la nivelul GAL

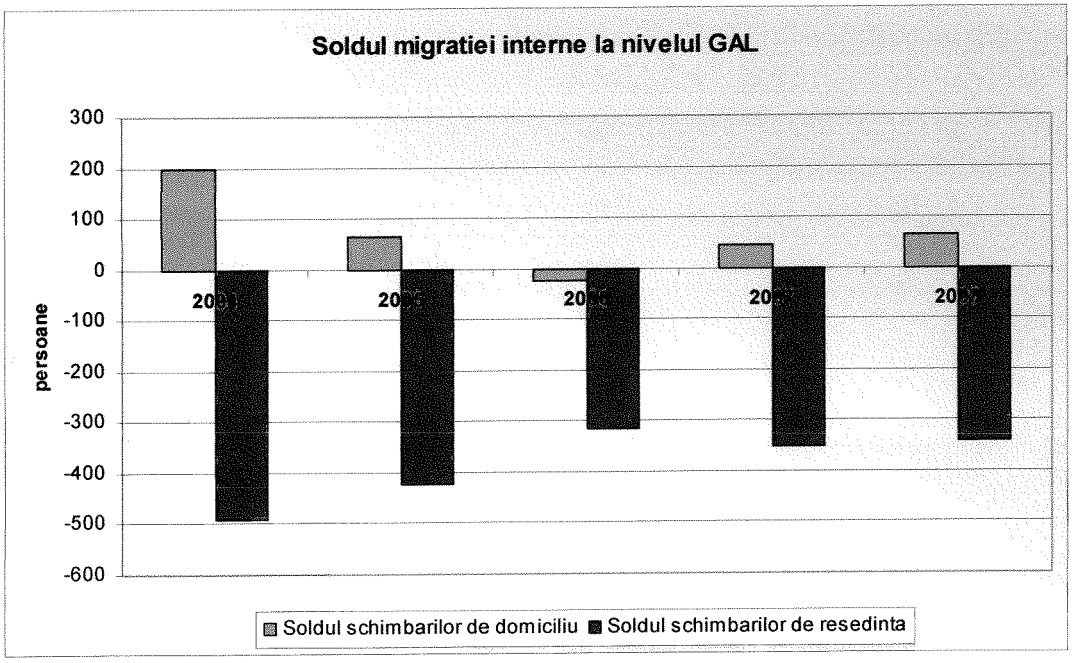

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Figura 18. Harta Soldului Migraţiei Interne în perioada 2004-2008

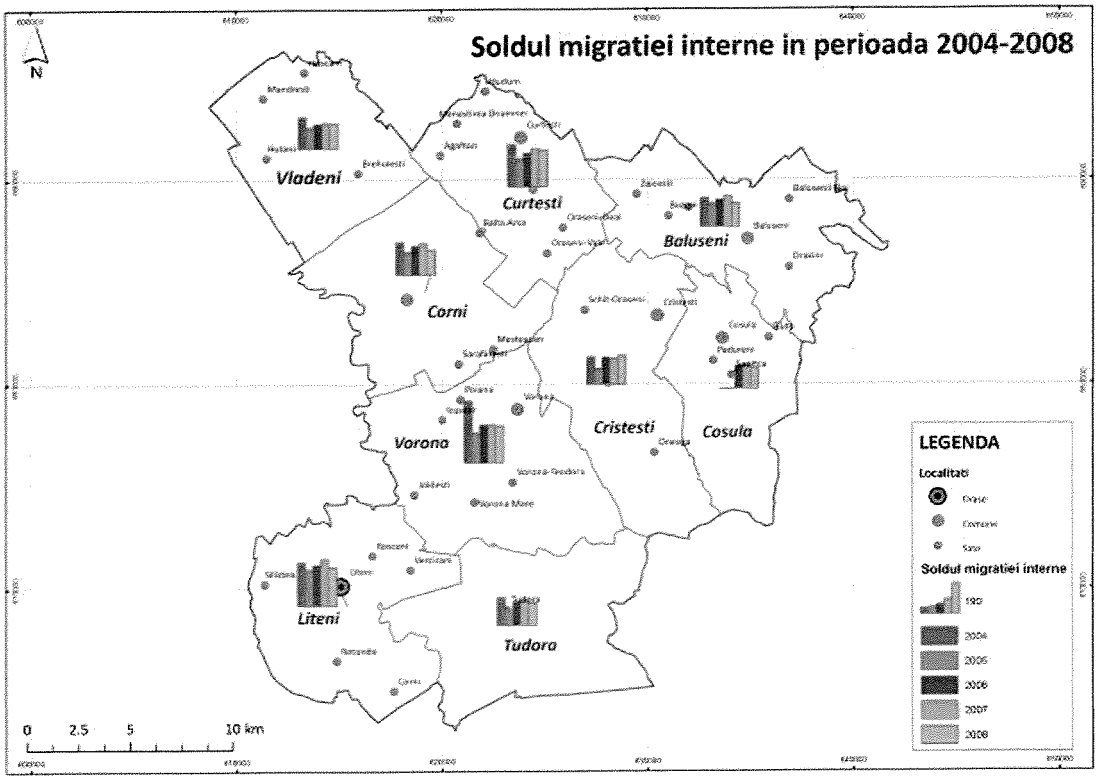

II.2.1.4 Patrimoniu de mediu

Prezentarea zonelor existente sau propuse pentru rețeaua Natura 2000 sunt detaliate în tabelul următor:

Tabel 18. Zonele propuse pentru Natura 2000

Numele zonei	Suprafața în ha	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Păsări, Habitate și Păsări)
Vorona	381	- sit, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, conform Directivei Păsări și Habitate - cod ROSCI0271 - prin Ordinul 1964/2007 a fost declarat sit de importanță comunitară - tipul de habitat comunitar : păduri dacice de stejar și carpen - flora rezervației prezintă un remarcabil interes sub aspect fitogeografic prin specia floristică Cyripedium calceolus
Pădurea Tudora	245	-sit, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, conform Directivei Păsări și Habitate -cod ROSCI0180 -prin Ordinul 1964/2007 a fost declarat sit de importanță comunitară -tipul de habitat comunitar: păduri subatlantice și medioeuropene de stejar sau stejar cu carpen din Carpinion betuli -situl prezintă importanță științifică din punct de vedere al bogăției floristice și diversității vegetației -în areal este semnalată și prezența arborelui de Taxus baccata, specie declarată monument al naturii
Pădurea Tudora	119	-rezervație naturală de tip forestier -declarată rezervație naturală prin Legea nr.5/2000 -rezervația se caracterizează printr-un complex de asociații forestiere în parte unice (Fagetum moldavicum) la interferență de areale biogeografice, distincte în fageto-gorunete -este protejată specia lemnoasă – Taxus baccata (monument al naturii)

Sursa:

1. Adresa APM Botoșani nr.10649/13.10.2010
2. Informare privind realizarea Programului "Natura 2000" la nivelul județului Boroșani http://www.prefecturabotosani.ro/colegiulp/material_garda_mediu.pdf
3. Arii protejate Rezervații naturale și monumente ale naturii http://www.informatiipublice.ro/turism/botosani-turism/arii-protejate-rezervatii-naturale-si-monumente-ale-naturii-2/

II.2.1.4.1 Patrimoniul natural protejat. Oportunităţi de protejare şi valorificare turistică

Rezervațiile naturale încadrate în categoria ariilor protejate sunt în număr foarte mic, suprafața acestora însumând 685,1 hectare. În curprinsul întregului teritoriu GAL Valea Siretului de Sus există rezervații naturale declarate arii protejate doar în comunele Vorona şi Tudora: Padurea Tudora şi Vorona (două situri de importanță comunitară) şi rezervația acva-faunistică din Tudora.

Figura 19. Harta rezervațiilor naturale

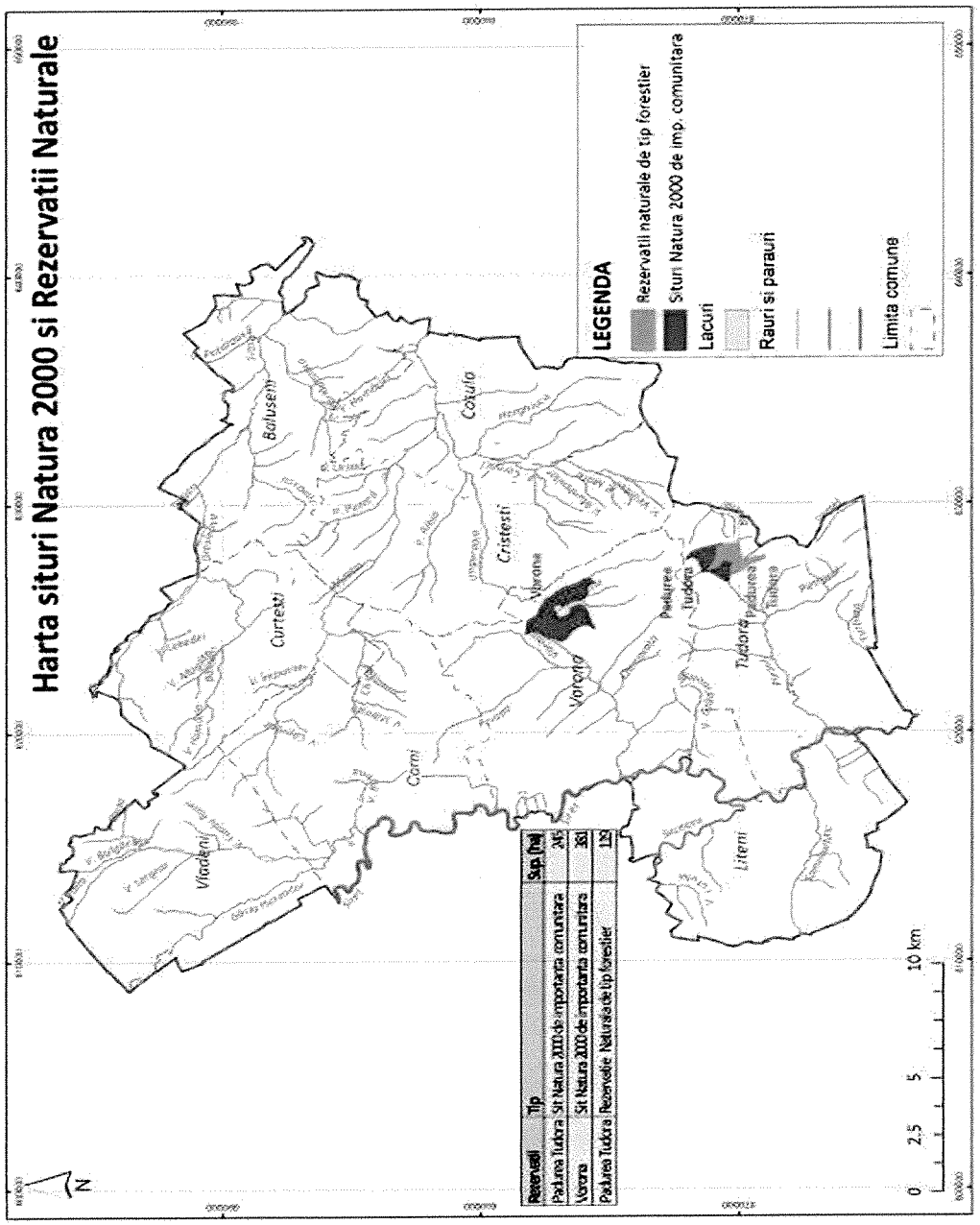

Cele trei suprafețe protejate sunt incluse în **rețeaua ecologică – Natura 2000**, rețea europeană care se opune tendinței actuale de fragmentare a habitatelor naturale, având ca fundament faptul real că dezvoltarea sistemelor socio-economice se poate face numai pe baza sistemelor ecologice naturale şi seminaturale. Obligațiile legale ale statelor membre şi implicit ale autorităților locale care au în administrație astfel de zone protejate sunt incluse în Directivele Comisiei Europene, amintind în acest sens 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale şi a speciilor de floră şi faună sălbatice (numită pe scurt Directiva „Habitate").

În ciuda faptului că există o prezență redusă a zonelor protejate există totuşi câteva oportunități de valorifcare turistică a zonei dacă se ține cont de câteva elemente: **existența unei infrastructuri radiare de transport, conservarea unor tradiții şi obieciuri, organizarea unor evenimente cu mesaj ecologist, drumeții, promovarea agro-turismului.** Dezvoltând şi implementând proiecte care să vizeze acțiuni amintite anterior se vor diminua intențiile privind activități de defrişare a pădurilor din ariile protejate, respectând astfel directivele impuse de Comisia Europeană referitor la conservarea biodiversității şi a patrimoniului natural protejat.

II.2.1.5 Patrimoniu arhitectural şi cultural

Pentru evidențierea diagnosticului sectorial, au fost formulate raportări şi comparații față de situația turismului la nivel județean (Botoşani şi Suceava) şi regional (Regiunea de Dezvoltare Nord Est), utilizându-se strategiile de dezvoltare a celor două județe, Planul Regional de Dezvoltare al Regiunii Nord Est, Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013, (acest document încorporând analiza tendințelor şi preferințelor utilizatorilor de servicii turistice, pe plan regional, național şi internațional), precum şi concluziile incluse în Master Planul pentru turismul național al României 2007 – 2026. De asemenea, au fost analizate strategiile de dezvoltare ale comunităților din GAL-ul „Valea Siretului de Sus", monografiile existente şi alte izvoare culturale şi istorice disponibile.

GAL-ul „Valea Siretului de Sus" dispune de un potențial turistic de nivel mediu, raportat la nivelul general al Regiunii Nord Est, încadrarea în obiective UNESCO şi numărul de înoptări, dar bogat şi variat, față de media generală a comunităților rurale din regiune, reprezentat de obiective turistice precum complexul mănăstiresc de la Vorona, cel mai important de acest gen din județul Botoşani, mănăstirile Coşula şi Curteşti (Agafton), ambele datând din secolul XVI, podul medieval de la Coşula şi câteva conace boiereşti din secolele 18-19, etc. Zona Vorona - Tudora este deosebit de interesantă din punct de vedere etno-folcloric, iar pădurea de tisă de la Tudora constituie una din cele mai importante arii naturale protejate din județul Botoşani.

Structurile de primire a turiştilor sunt reduse, spațiilor de primire a pelerinilor existente la mănăstirea Vorona adăugându-li-se de curând pensiunea turistică Conacul Zăicești din comuna Bălușeni. La aceste structuri permanente de cazare se adaugă facilitățile de cazare oferite de tabăra internațională pentru elevi şi preşcolari de la Agafton, comuna Curteşti (150 locuri). În anul 2009, s-au înregistrat 1999 sosiri şi 11.978 înnoptări, ultimul indicator cunoscând o creştere semnificativă față de anii anteriori. Un aspect deosebit de important este localizarea teritoriului GAL Valea Siretului de Sus, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord Est, în

apropierea grupului de 7 puncte de atracție reprezentat de mănăstirile și bisericile din Nordul Moldovei, incluse în patrimoniul UNESCO, accesibil traseelor turistice spre aceste obiective.

Figura 20. Harta dispunerii obiectivelor de patrimoniu UNESCO pe teritoriul României și localizarea GAL în vecinătatea acestora

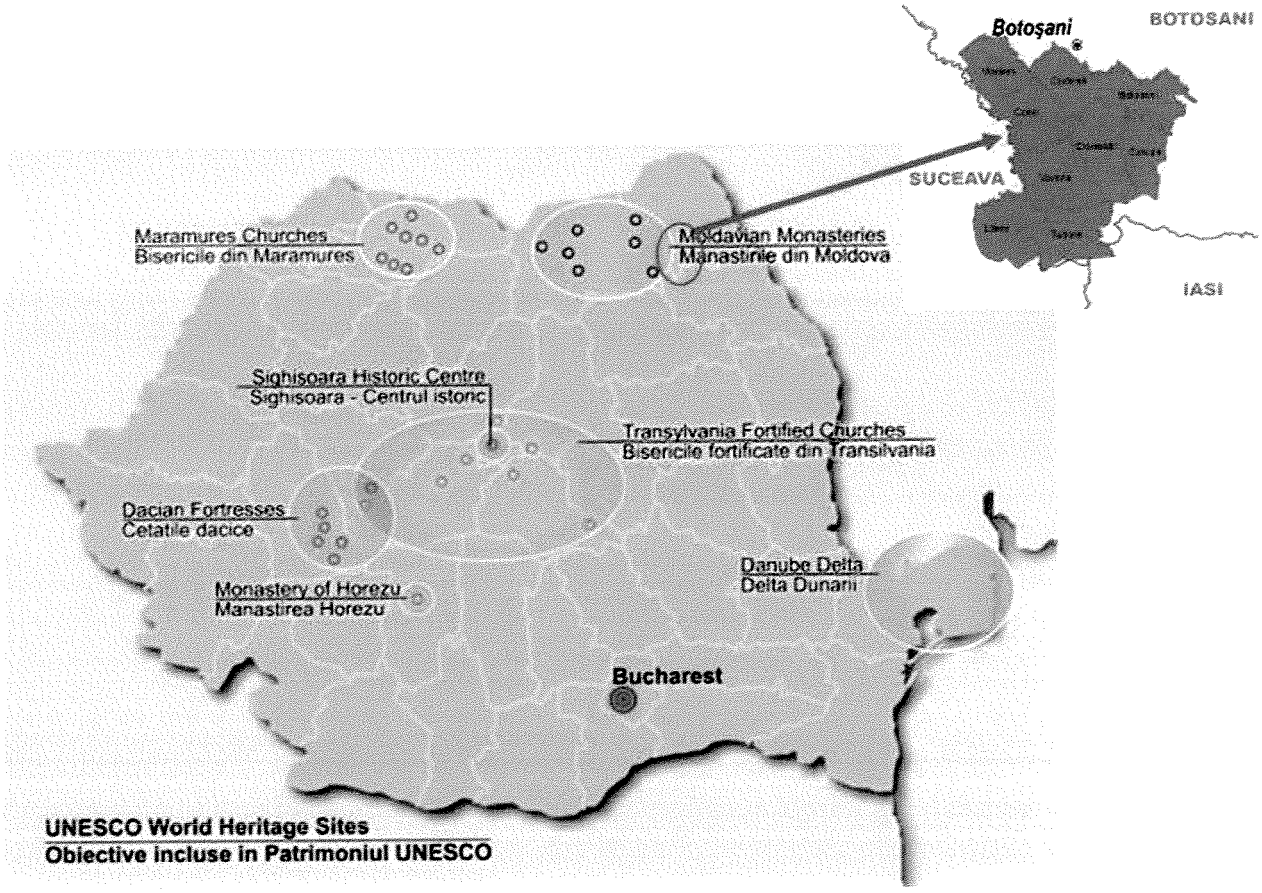

Sursa: Master Planul pentru turismul național al României 2007 – 2026 - adaptare

În toate documentele strategice analizate, **oportunitățile** se referă la doua aspecte: primul, dezvoltarea agroturismului prin accesarea programelor de finanțare europene și naționale, urmărindu-se valorificarea localizării într-o zonă cu potențial etno-cultural important și cadrul natural adecvat, și cel de al doilea, reprezentat, de includere a atracțiilor existente la nivel zonal în circuite turistice integrate, la nivel regional și/sau intrajudețean, pentru a putea beneficia, în mod complementar, de investițiile considerabile în promovare și de tradițiile reprezentative în turism ale județelor învecinate (în special, Suceava și Iași).

În cadrul **Strategiei de dezvoltare economico-socială a Județului Botoșani 2008-2013** și a **Strategiei de dezvoltare economică și socială a județului Suceava 2008-2013**, concepute de către Consiliul Județean Botoșani și Consiliul Județean Suceava, sectorul Turism este

recunoscut ca şi prioritate strategică de intervenție, fiind conduse analize şi dezvoltate obiective, măsuri şi acțiuni în acest scop.

Problemele cheie identificate la nivel județului **Botoşani** se referă la: **promovarea insuficientă a turismului, calitatea slabă a infrastructurii de acces către obiectivele turistice, lipsa resurselor umane specializate pentru furnizarea unor servicii turistice de calitate.** Acestora se adaugă lipsa unor pachete integrate de oferte turistice, în special în mediul rural, adaptate potențialului existent şi slaba colaborare cu operatorii de turism de la nivel național şi internațional. **Amenințările** se conturează sub aspectul concurenței din partea județelor şi a țărilor vecine, fondurilor insuficiente pentru reabilitarea obiectivelor turistice şi de patrimoniu şi, nu în ultimul rând, a birocrației în obținerea finanțărilor sectoriale. **Oportunitățile** sunt reprezentate de: existența programelor de finanțare destinate promovării turismului, posibilității de ameliorare a traseelor turistice şi înființare a altora noi, cu costuri reduse şi a convergenței de interese pentru dezvoltarea turismului la nivel național, regional şi local.

De asemenea, în **Planul Județean de Amenajare a Teritoriului Botoşani**, actualizat de către Consiliul Județean Botoşani, în perioada 2009-2010, în fişele de analiză corespunzătoare celor 8 comune din **județul Botoşani** componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, sunt menționate existența resurselor naturale importante şi prezența unui patrimoniu natural şi cultural bogat.

Deşi, sub aspectul gradului general de dezvoltare şi, în particular, al sectorului de turism, județul **Suceava** ocupă o poziție superioară (județul cu cea mai mare capacitate de cazare la nivelul regiunii de dezvoltare Nord Est) şi în ultimii ani s-au întreprins eforturi consolidate de creare a unui brand propriu denumit ***« Bucovina »*** şi promovarea acestuia la nivel național şi european, se înregistrează **probleme similare** cu ale județului Botoşani, legate de valorificarea insuficientă a potențialului turistic, pregătirea de specialitate discontinuă a lucrătorilor din sector, măsurile insuficiente pentru întreținerea şi conservarea monumentelor istorice şi culturale.

Alte puncte slabe sunt identificate din perspectiva necesităților adecvate, a dinamicii care este deja înregistrată în acest județ: comunicare şi coeziune insuficiente la nivel politic, administrativ şi economic pentru realizarea unor obiective majore în domeniul turismului, numărul redus de centre de informare turistică şi absența din patrimoniul agenților economici a unor echipamente de recreere şi practicare a sporturilor accesibile turiştilor. **Oportunitățile** vizează: dezvoltarea unor noi stațiuni turisice de agrement şi etnografice, încurajarea valorificării potențialului ecumenic prin înființarea unui Parc Național Regional al Mănăstirilor din Bucovina, susținerea practicării unei noi forme de turism, de aventură şi includerea unor case de vacanță (pensiuni agroturistice) în rețeaua de agenți de turism din România şi în rețelele europene profesionale.

Atât la nivelul județului Botoşani, cât şi a județului Suceava sunt stabilite măsuri, concentrate pentru abordarea problemelor cheie, oportunităților şi amenințărilor identificate în procesele de planificare strategică, în cadrul **Priorității 4) Dezvoltarea turismului în județul Botoşani prin valorificarea potențialului turistic local** şi a **Priorității 6) Dezvoltarea turismului în județul Suceava,** care urmăresc **obiective comune,** structurate în jurul direcțiilor:

- Dezvoltarea infrastructurii turistice județene şi diversificarea ofertei de servicii în vederea valorificării potențialului sectorial al județelor;

- Promovarea potențialului turistic și al ofertei de servicii;
- Îmbunătățirea calității serviciilor turistice, inclusiv formarea resurselor umane din sector.

Potențialul comunităților rurale incluse în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus poate fi valorificat prin următoarele **măsuri**, prevăzute în Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Botoșani 2008-2013:

- restaurarea obiectivelor de patrimoniu cultural, istoric și ecumenic de nivel național/universal și local de pe teritoriul județului;
- crearea și dezvoltarea unui sistem de marcaj a destinațiilor și atracțiilor turistice în județul Botoșani;
- realizarea de târguri și expoziții pentru promovarea produselor și serviciilor turistice locale în parteneriat cu autoritățile administrațiilor publice locale;
- promovarea potențialului turistic local prin sprijinirea intrării în circuite naționale, internaționale a unor localități cu potențial;
- dezvoltarea schimburilor de bune practici în cadrul rețelelor de promovare a serviciilor/produselor turistice specifice locale.

Măsurile, prevăzute în Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Suceava 2008-2013, sunt concentrate în special în vederea îmbunătățirii modului de exploatare a potențialului existent, pe susținerea promovării brandului "Bucovina" și dezvoltarea resurselor umane din sectorul turismului. În același timp, următoarele tipuri de măsuri sunt **relevante, necesare și există posibilitatea aplicării acestora și la nivelul comunităților rurale incluse în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus**, datorită potențialului existent:

1. Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesară pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, cicloturism, sporturi extreme și alte activități specifice turismului de nișă);
2. Abordarea unor tipuri de formare integrate, care să răspundă exigențelor de formare de pe piața turistică;
3. Promovarea turismului ecologic și a bucătăriei tradiționale rurale și sprijinirea evenimentelor culturale și artistice care au impact asupra creșterii numărului de turiști la nivel local

Abordarea sectorului, din **perspectiva regională**, ne indică o regiune care **deține un potențial deosebit de practicare a activităților specifice turismului montan, cultural, ecumenic, balnear și, nu în ultimul rând, rural**, prin factorii de relief și de mediu, prin diversitatea și frumusețea peisajului, dar și grație patrimoniului cultural. Pentru valorificarea integrată a potențialului natural și antropic, cu impact la nivelul mai multor județe din regiune și din necesitatea de a asigura un cadru comun și coerent din punct de vedere analitic și strategic a dezvoltării turismului, s-a optat pentru o abordare regională a acestui sector, elaborându-se la nivelul Agenției de Dezvoltare Regionale Nord Est, **Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013 (PRAT NE).** Obiectivul general al planului este **dezvoltarea turistică durabilă, creșterea competitivității și atractivității turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural și antropic și creșterea calității produselor și serviciilor turistice.**

Punctele slabe[1] ale sectorului la nivel regional şi **relevante pentru specificul** celor 8 comunităţi din judeţul Botoşani şi 1 din judeţul Suceava din GAL-ul Valea Siretului de Sus, pot fi sumarizate astfel:

- Activităţi de marketing turistic şi management al destinaţei insufient dezvoltate;
- Lipsa unei reţele de centre de informare şi promovare turistică şi lipsa punctelor de informare turistică în arealele turistice de interes;
- Lipsa unui sistem organizat de indicatoare pentru obiective şi trasee turistice în gări, aerogări, autogări, drumuri europene;
- Transportul public către obiectivele turistice este slab organizat şi promovat;
- Număr redus şi lipsa caracterului integrat pentru itinerariile turistice tematice;
- Insuficienta punere în valoare a monumentelor istorice prin amenajări arhitecturale specifice;
- Insuficienta dezvoltare/valorificare a infrastructurii de agrement;
- Lipsa personalului specializat (conducere şi executie) la nivelul structurilor de primire turistice;
- Insuficienta cooperare între diferiţi operatori din turism.

Cele **4 direcţii strategice de dezvoltare** a turismului, la nivel regional, sunt reprezentate de: Creşterea atractivităţii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism; Dezvoltarea produselor turistice, îmbunătăţirea marketingului destinaţiei şi a sistemului de promovare[2]; Creşterea competitivităţii structurilor turistice şi a serviciilor furnizate; şi Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic.

Deosebit de important este prezenţa şi promovarea, în cadrul **Planului Regional de Acţiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013**, a unui **circuitului turistic judeţean #** Botoşani – Complex monahal Vorona - Schitul Sihastria Voronei – Mănăstirea Balş – Tudora # (care include vizitarea: complexului mănăstiresc de călugăriţe Vorona, localităţii Vorona, schitului de călugări Sihastria Voronei, mănăstirii Balş, casei Cantacuzino-Paşcanu, localităţii Tudora şi a rezervaţei de tisa de Tudora cuprinsă între Pârâul Racului şi Pârâul Tisa.

De asemnea, localităţile **Vorona şi Tudora**, componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, sunt incluse în zona **unităţilor administrativ teritoriale cu concentrare mare şi foarte mare a resurselor turistice**, pe teritoriul cărora există valori de patrimoniu natural şi cultural de interes naţional, ce pot genera dezvoltarea uneia sau mai multor tipuri de activităţi

[1] Deşi dispune de un potenţial ridicat, la nivelul Regiunii Nord Est este înregistrat un nivel redus al indicelui de utilizare a capacităţii de cazare şi a duratei medie de şedere în regiune, în raport cu potenţialul turistic existent (28,90%) în comparaţie cu alte regiuni şi nivelul naţional (33,60%) – anul 2006), alături de cea mai redusă durată medie de şedere dintre toate regiunile (2,36 nopţi/turist), inferioară valorii la nivel naţional (3,06 nopţi/turist) – 2006 şi cea mai redusă durată medie de şedere pentru turiştii străini dintre toate regiunile (1,95 nopţi/turist străin), inferioară valorii la nivel naţional (2,35 nopţi/turist străin).

[2] Această direcţie strategică încorporează în cadrul planului de acţiune proiectului nr. 2 cu titlul *Dezvoltarea şi promovarea circuitelor turistice judeţene şi interjudeţene* care urmăreşte promovarea Regiunii Nord-Est ca **regiune turistică unitară** cu o ofertă turistică diversificată şi obiective turistice de marcă, precum şi crearea unei capacităţi regionale unitare şi coordonate de informare şi promovare internă. GAL-ul Valea Siretului de Sus poate utiliza corespunzător această oportunitate.

turistice.[1] La nivel regional şi național, proiectele de infrastructura specific turistică, tehnică şi de protecția mediului vor fi promavate cu prioritate spre aceste tipuri de localități.

Unul din proiectele prioritare ale Planului Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013 este reprezentat de **#Rețeaua de excelență pentru dezvoltarea turismului durabil[2]#,** având ca obiective :

- Dezvoltarea unei platforme interegionale pentru schimbul de opinii, bune practici şi consolidarea colaborării dintre actorii cheie în turism;
- Promovarea celor mai bune practici şi a acțiunilor inovatoare în ceea ce priveşte managementul destinațiilor turistice durabile;
- Crearea şi implementarea unei inițiative inovativă interregională comună care să încurajeze actorii cheie din turism să dezvolte activități turistice prietenoase cu mediul şi să utilizeze tehnologii verzi[3].

Se remarcă faptul, că **principiile turismului durabil[4]**, prezentate mai jos, **pot fi aplicate la nivelul comunităților din teritoriul acoperit de către GAL-ul Valea Siretului de Sus**, potențialul natural, gradul redus de poluare, prezența obiceiurilor, tradițiilor şi meşteşugurilor locale practicate în mod curent, reprezentând **premise puternice** în vederea introducerii şi dezvoltării acestui tip de turism:

- minimizarea impacturilor activității turistice asupra mediului natural în vederea obținerii **durabilității ecologice,** asupra comunității locale şi a membrilor ei în vederea obținerii **durabilității sociale,** şi asupra culturii/ tradițiilor/ obiceiurilor locale în vederea obținerii **durabilității culturale,** urmăridu-se dezvoltarea acelor forme de turism care nu perturbă şi nu întrerup viața de zi cu zi a populației destinației turistice;
- maximizarea beneficiilor economice la nivelul localnicilor ca urmare a dezvoltării turismului în vederea obținerii **durabilității economice;**
- educația, pregătirea, informarea tuturor celor implicați în activitatea turistică, precum şi a turiştilor printr-o înțelegere şi apreciere superioară a impacturilor provocate de aceştia; şi
- proprietatea locală asupra elementelor de infrastructură turistică, comunitățile şi administrațiile locale fiind implicate în gestionara curentă a acestor activități.

---

[1] De menționat, că celelalte 4 comunități rurale încadrate în această categorie din județul Botoşani, sunt comunele Dersca, Frumuşica, Mihai Eminescu şi Vârfu Campului, localizate în imediata vecinătate a teritoriului GAL-ul Valea Siretului de Sus, şi a muncipiului Botoşani, aspect care facilitează posibilitatea de a beneficia atât de direcționarea viitoare a unor investiții, dar şi de potențialul turistic global al județului.

[2] **Turismul durabil** este definit de către Organizația Mondială aTurismului, Consiliul Turismului şi Consiliul Pamantului ca acea formă de **turism alternativ** care satisface necesitățile actuale ale turiştilor şi a regiunilor ce constituie gazda acestora şi în acelaşi timp protejează şi sporeşte oportunitățile pentru viitor. Turismul durabil este apreciat ca un factor care conduce către un management al tuturor resurselor într-o astfel de manieră încât necesitățile economice, sociale şi estetice pot fi satisfacute conservând totodată, integritatea culturală, procesele ecologice esențiale, diversitatea biologică şi sistemele de susținere a vieții. Produsele turismului durabil sunt **produse care sunt operate în armonie cu ambientul, comunitatea şi culturile locale** în aşa manieră încât acestea sunt, în fapt, beneficiari şi nu victimele dezvoltării turismului.

[3] Conform Organizației Mondiale a Turismului, printre **principalele tendințe** care vor juca un rol important în politicile şi strategiile următoarelor decenii, sunt enumerate: dezvoltarea conştiinței pentru mediul social şi natural manifestată prin cercetarea atentă a destinațiilor care trebuie să îmbine durabilitatea cu dezvoltarea turistică şi polarizarea gusturilor turiştilor, referitoare, pe de o parte, la cererea bazată pe confort, iar, pe de altă parte, la cererea orientată spre aventură (petrecere de timp în mediul natural) şi educație (cultură).

[4] Ecoturismul reprezintă cea mai valoroasă formă de manifestare a turismului durabil, având ca scop principal conservarea mediului şi pune accent pe educația turiştilor în ceea ce priveşte protejarea şi conservarea mediului.

La nivel național, conform strategiei din cadrul **Master Planului pentru Turismul Național al României 2007 – 2026,** dezvoltarea turistică existentă va avea patru direcții principale, corelate cu analizele de marketing desfăşurate:

- Turismul de litoral de la Marea Neagră,
- Turismul balnear din numeroasele regiuni cu izvoare de ape minerale ale țării,
- ***Turismul cultural[1]/de patrimoniu bazat pe clădirile săseşti şi medievale din Transilvania şi din nordul ţării (Maramureş şi Bucovina)[2],*** şi
- Turismul de afaceri din Bucureşti şi alte centre urbane.

În universul sătesc acoperit de teritoriul Grupului de Acţiune Locală (G.A.L.) Valea Siretului de Sus există biserici şi mănăstiri (multe din ele monumente istorice şi de arhitectură), fiecare cu frumusețea, istoria şi hramul său. Astfel, în localitatea Vorona, într-o frumoasă zonă de pădure (cca 150 ha), există Complexul Mănăstiresc cu două biserici deosebit de valoroase, chilii, bibliotecă ce se oglindesc în lacul din vecinătate, iar mai departe în codru, Schitul Vorona. Mănăstirea Vorona (mănăstirea de călugărițe), este cea mai importantă mănăstire din judet şi se află la 15 km sud–est de oraşul Botoşani. Începuturile mănăstirii datează din jurul anului 1600, când, câțiva călugări veniți din Rusia au construit aici o mică biserică din lemn. În anul 1835, arhimandritul Rafail a construit pe locul acesteia o biserică din zid cu hramul „Naşterea Maicii Domnului". Aici mai există o bibliotecă cu fond de carte religios, datând din secolul XVII-XIX şi spații de cazare pentru pelerini. La 3 Km sud-est de mănăstirea Vorona, în mijlocul unei păduri de stejari, fagi, ulmi şi frasini, se află schitul de călugări Sihăstria Voronei. Biserica schitului a fost construită între anii 1830 – 1868 sub îndrumarea starețului Rafail. Biserica de aici cu hramul „Buna Vestire" are o frumoasă pictură originală, iar catapeteasma reprezintă o valoroasă operă de artă.

Din datele ce se mai găsesc risipite doar prin arhive, se poate constata ca puţine schituri şi mănăstiri au avut o existenţă îndelungată. O singură unitate din cele 7 mai cunoscute nu şi-a închis porţile: ***Mănăstirea Vorona***, cu excepţia anilor 1960 – 1968. Dintre cele care au avut o existenţă efemeră, amintim: Corni şi Oneaga. Cauzele care au dus la dispariţia lor au fost: secularizarea averilor mănăstireşti; decesul fondatorului care a dus la sistarea ajutorului material; incendiile; micşorarea personalului călugaresc. Trebuie aminitit că domnitorul Al. I. Cuza, printr-o circulară domnească din 16 august 1862, a desfiinţat 31 de schituri şi mănăstiri din Moldova, acţiune ce anticipa secularizarea deplină a averilor mănăstireşti.

In acest context este necesar să reliefam că, spre sfârşitul veacului trecut au rămas în judeţul Botoşani doar patru mănăstiri şi schituri: Vorona, Agafton, Coşula şi Cozancea. Primele trei erau întreţinute de stat iar ultima, din veniturile proprii dobândite de pe cele 45 ha de teren agricol şi păduri lăsate de Constantin Gavrilaş.

---

[1] Din analizele de piață realizate la elaborarea Master Planului a reieşit că majoritatea vizitatorilor care participă la tururi ale obiectivelor culturale/de patrimoniu vor participa de asemenea la vizite în zonele rurale în cadrul itinerarelor lor, elemente diferite ale turismului ce nu pot fi izolate complet: ele se întrepătrund şi se suprapun. Acest aspect poate fi exploatat de către comunitățile membre ale GAL-ului Valea Siretului de Sus.

[2] Localizarea GAL-ului Valea Siretului de Sus în apropierea regiunii istorice Bucovina şi bogăția patrimoniul cultural, cu specific similar, din punct de vedere ecleziastic, dar şi complementar în acelaşi timp, prin tradițiile, evenimentele organizate şi meşteşugurile practicate, precum şi rezervațiile de tisă, cresc şansele comunităţilor membre ale acestui GAL de a beneficia în urma acțiunilor care se vor desfăşura pentru sprijinirea acestei direcții strategice la nivel național, regional şi la cel al județului Suceava.

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CUF 27360427 VORONA - BOTOȘANI

Figura 21. Harta infrastructurii ecumenice (biserici, manastiri, achituri)

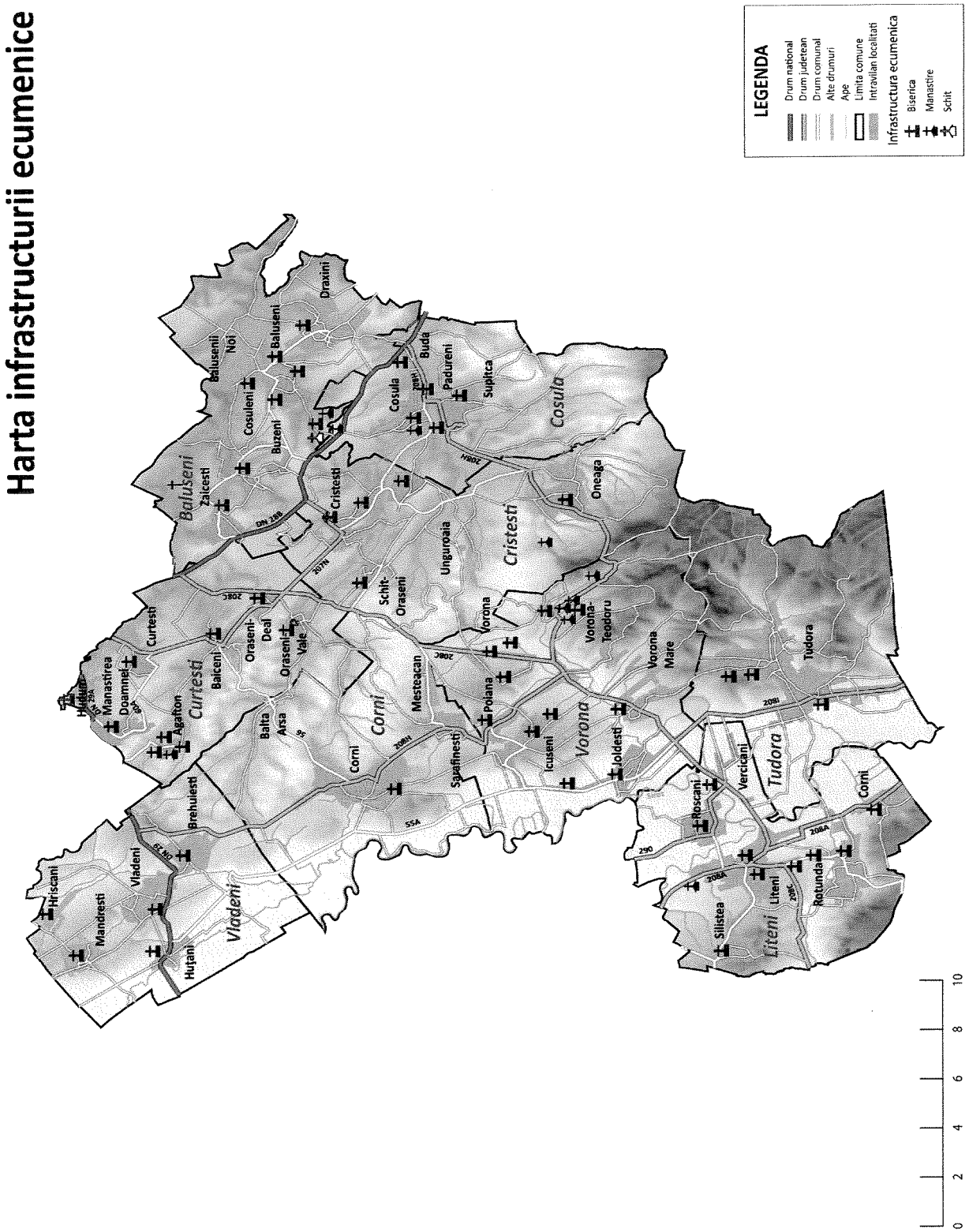

Cele mai importante mănăstiri aflate pe teritoriul GAL Valea Siretului de Sus sunt:

- *Mănăstirea Zosin - Băluşeni;*
- *Mănăstirea Coşula – Coşula;*
- *Mănăstirea Schit-Oneaga „Acoperământul Maicii Domnului";*
- *Mănăstirea Agafton;*
- *Mănăstirea Vorona – Vorona;*
- *Mănăstirea „Buna Vestire" – Sihăstria Vorona.*

Figura 22. Stema Comunei Băluşeni

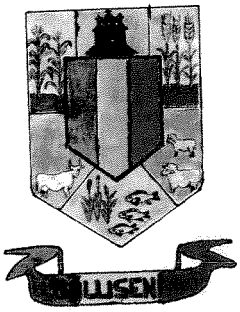

A. Comuna BĂLUŞENI, Judeţul Botoşani

a) Mănăstiri: **Mănăstirea Zosin** - Mănăstire lemn din anul 1779. Mănăstirea Zosin este o mănăstire ortodoxă din România, situată în satul Băluşeni, din comuna Băluşeni, judeţul Botoşani. Ea se află amplasată într-o zonă pitorească, într-o poiană aflată într-o pădure (la o distanţă de aproximativ 15 km sud de municipiul Botoşani). Ansamblul Mănăstirii Zosin (Schitul Zosin) a fost inclus pe Lista Monumentelor Istorice din judeţul Botoşani din anul 2004, având codul de clasificare BT-II-m-B-20183 şi fiind alcătuit dintr-un singul obiectiv: Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului" - datând din 1779, având codul BT-II-m-A-01948.01.

Figura 23. Mănăstirea Zosin

b) Biserici: - **Schitul Zosin** - Biserica de lemn cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" din Mănăstirea Zosin a fost construită în anul 1779 în satul Băluşeni. Ea este localizată în perimetrul Mănăstirii. Şetrarul Tudorachi Başotă a ctitorit această biserică. Deasupra uşii, la intrare, se află o inscripţie cu caractere chirilice săpată în lemn cu următorul text: *„Această Biserică este făcută de dumnealui şatrariu Tudorache Başotă, care se cinsteşte cu Hramul Adormirea prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, în zilele măriei sale Constantin Moruz, Voievod, în anul 1779"*. Pereţii bisericii au fost tencuiţi în exterior şi în interior, fiiind pictată în 1834 direct pe lutul care acoperă nuielele. Acoperişul bisericii este din şindrilă, fiind refăcut de câteva ori;

- **Biserica de lemn "Sfinţii Voievozi"** – In mijlocul satului Băluşeni, în incinta vechiului cimitir al satului se află o biserică veche, construită în anul 1740 de către Ioan Başotă. In incinta bisericii există şi acum o piatră de mormânt unde se află scris acest lucru. Forma biserici este de cruce, cu dimensiunile: L - 12 m, l - 6 m şi h - 6 m. Este construită din bârne de stejar şi acoperită cu şindrilă. Unele reparaţii asupra bisericii le face în 1952 preotul Simion Alexandrovici, iar preotul Vasile Acatrinei începe reparaţia capitală a bisericii, dar nu s-a

terminat complet nici până astăzi. Preoți slujitori: Vasile Butureanu, Constantin Fasniuc, Simion Alexandrovici, Acatrinei Vasile, Radu Ioan, Gafencu Ioan – în prezent;

- **Biserica „Naşterea Maicii Domnului**", Buzeni;
- **Biserica „Sfântul Nicolae",** ce se găseşte în partea de nord a satului, pe o zona de muchie de deal de unde se poate vedea tot satul. Construirea ei a început în anul 1855 de către boierul Iordache Zosim. S-a construit până la cota geamurilor din pereţi de piatră. Construcţia a stagnat timp de 43 de ani. Intre timp Iordache Zosim a dat moşia sa din Băluşeni lui Nicolae Sofian, mare proprietar şi filantrop. In anul 1898 s-a reluat construcţia bisericii, terminându-se. Sfinţirea s-a făcut la 6 decembrie 1898 de către mitropolitul Iosif Naniescu. Intre anii 1896 – 1898 în interior s-a executat tipul de pictură tempera. Ulterior, biserica a suferit unele reparații după cum urmează: în anul 1953, preotul Constantin Faşniuc a legat în interior pereții bisericii cu fier beton; în anul 1970, preotul Simion Alexandrovici realizează subzidirea la fundația bisericii precum şi unele reparații interioare şi exterioare; în anii 1983 – 1985, preotul Vasile Acatrinei a făcut o reparație totală a biserici repictând biserica. În anul 1985, biserica a fost sfințită de P.S. Pimen Suceveanul. Tot preotul Vasile Acatrinei a înconjurat biserica cu gard nou şi în incinta curții s-a construit o fântână. Tot acum s-a sfințit şi casa parohială pe vechiul amplasament al unei foste case parohiale mai vechi;
- **Biserica „Sf. Treime",** reparată în anul 1953 în interior şi în 1958 în exterior în timpul slujirii preotului Simion Alexandrovici. Reparaţii s-au mai facut şi în timpul preoţilor Acatrinei Vasile (1985) şi Radu Ioan (1994);
- **Biserica „Sf. Voievozi Mihail şi Gavril",** Draxini.

c) Muzee / Altele:
- Clopotniță, sat Baluseni;
- Situl arheologic de la Draxini;
- Necropola de la Zăicești;

d) Monumente:
- Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" din Mănăstirea Zosin;
- Ansamblul Mănăstirii Zosin (Schitul Zosin);

e) Tipuri de turism practicate: Turism cultural, religios şi turism rural;

f) Zilele comunei Băluşeni: 15, 16 august ;

g) Meşteşuguri specifice: ţeserea covoarelor şi a prosoapelor tradiţionale din Draxini, confecţionarea lingurilor din lemn - Băluşenii Noi.

B. Comuna CORNI, Botoşani

Figura 24. Stema Comunei Corni

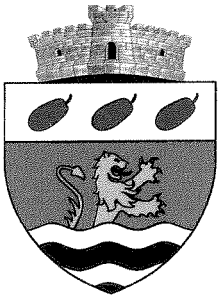

a) Mănăstiri: nu e cazul.

b) Biserici: **Biserica "Duminica Tuturor Sfinţilor"**din Corni – ctitori: familia boierească Cananau, anul 1780;

c) Muzee: Colecţia Şcolii nr. 1 Corni – cuprinde în cadrul secţiei de arheologie următoarele obiecte: resturi de faună fosilă pleistocenă (corn, defensă, omoplat), găsite în aluviunile Siretului; un corn fosilizat de bovid (găsit, se pare, în punctul „Toloacă" din apropierea vetrei satului, cu prilejul săpăturilor de modernizare a şoselei); piese de silex (nuclee, răzuitor, lame, burine, burin-gratoar, vârf retuşat, gratoare) găsite în punctele „În Văiugi", „Lipoveni" şi „Ţărnuica"; un vârf de săgeată de silex de formă triunghiular prelungă, cu baza dreaptă şi cu retuşe subparalele pe ambele feţe, găsit în punctul „Ţărnuica"; fragment topor de şist negru neşlefuit în secţiune rectangulară, găsit în punctul „În Văiugi"; un topor şlefuit de piatră cu gaură transversală, găsit în punctul „Ţărnuica"; două dălţi de silex mici, alburiu-vineţiu de formă rectangulară sau trapezoidală, şlefuită parţial, găsite în punctele „Corneţ" şi „Ţarna Mare "; trei fusaiole de lut, găsite în punctele „Lipoveni" şi „Dealul Viei"; un topor şlefuit de piatră cu gaură centrală pentru coadă, găsit în punctul „Lipoveni", trei topoare de marnă, şlefuite, de formă trapezoidală, găsite în punctele „La nucăria lui Scutelnicu" şi „La Corneţ"; pipe feudale, găsite în vatra satului, în punctul „După Livadă", fragmente ceramice hallstattiene târzii, găsite în punctele „Corneţ"; şase toporaşe de silex de formă trapezoidală, în secţiune rectangulară, şlefuite total sau parţial (în rest cu urme de ciopliri), descoperite în punctele „În Văiugi", „Corneţ", „Ţarna Mare" şi altele.

Figura 25. Biserica din Comuna Corni

Figura 26. Obiecte arheologice parte a Colecţiei Şcolii nr.1 Corni

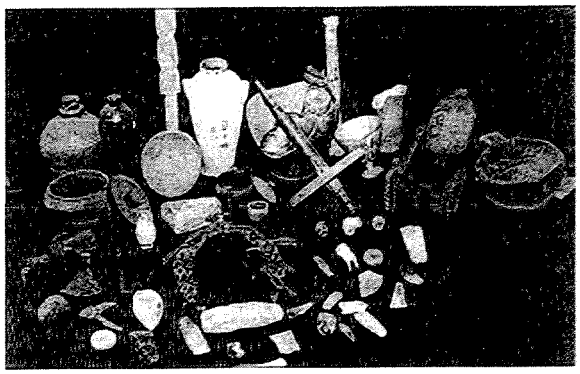

d) Monumente/Altele: Situl arheologic de la Corni – „Dealul Nitescu": Situat în marginea de nord, este un deal destul de mare, nord-est a satului Corni, pe partea dreaptă a drumului judeţean Corni-Baisa, la circa 0,3 km (în dreptul locuinţei lui Oniciuc Ion), pe terenul aflat pe stânga şi pe dreapta drumului agricol care duce la Gura Goronei-Buda, s-au descoperit fragmente ceramice din cea de-a doua epocă a fierului (La Tène) şi din perioada feudalismului

târziu (sec. XVII-XVIII) şi care se găsesc în colecția Muzeului Județean Botoşani cu numărul de inventar P. 56.;

- Situl arheologic de la Corni – „Dealul Viei": La circa 1,3 km sud-vest de sat (pe versantul nordic al Dealului Corneț) şi la aproximativ 0,7-0,8 km de punctul „La Hrubă", s-a găsit un fragment de piesă de silex care după formă, tehnică de cioplire şi patina silexului poate fi atribuită paleoliticului superior (fază neprecizată). Se găseşte în colecția Muzeului Județean Botoşani, cu numărul de inventar P. 57.

- Situl arheologic de la Corni – „In Vaiugi": La circa 0,8 km nord, nord-vest de sat, în partea de nord a lazului Morii, sau la sud de acesta s-au identificat două puncte arheologice despărțite între ele printr-o viroagă: punctul Văiugi I pe partea nord, nord-vestică a iazului, unde s-a descoperit o singură piesă de silex (un gratoar pe aşchie), atribuită paleoliticului superior (fază neprecizată) şi punctul Văiugi II-pe partea nord, nord-estică a lazului Morii, unde s-au descoperit bucăți de chirpic şi fragmente ceramice aparținând primei epoci a fierului (Hallstatt timpuriu) şi probabil, începutul epocii migrațiilor (sec. III-IV d. Hr.), precum şi perioadei feudalismului dezvoltat (sec. XV) şi târziu (sec. XVII-XVIII). Tot aici s-a găsit şi o piesă microlitică de silex atribuită cu probabilitate paleoliticului superior. Toate aceste piese se găsesc în colecția Muzeului Județean Botoşani cu numerele de inventar P. 58-59.;

- Situl arheologic de la Corni – „Lipoveni-După Grădini": Pe marginea de nord, nord-vest a satului Corni, mai precis a cartierului Lipoveni s-au descoperit trei piese de silex, cu patină alb-albăstruie (un gratoar pe lama fragmentară cu urme de ardere, o lamă şi o aşchie), fragmente ceramice tipice atribuite culturii Cucuteni (faza A) şi perioadei de sfârşit a primei epoci a fierului (Hallstatt târziu). Toate piesele de aici se găsesc în colecția Muzeului Județean Botoşani, având numărul de inventar P. 60.

- Situl arheologic de la Corni – „La Silişte": La circa 2 km vest de sat, la aproximativ 0,7-0,8 km de cantonul silvic, pe terasa inferioară de pe partea stângă a Siretului, pe locul numit şi „La Țântirim", se află o întinsă aşezare în care s-au observat urme de arsură, s-au găsit monede şi din care s-au cules fragmente ceramice, aparținând feudalismului dezvoltat (sec. XV-XVI). Toate piesele găsite aici sunt în colecția Muzeului Județean Botoşani, înregistrate cu numărul P. 54.;

- Situl arheologic de la Corni – „Cornet": Pe versantul sud-estic al Dealului Viei (altitudine 367,5 m), la circa 1 km sud, sud-vest de sat s-a descoperit o aşezare aparținând paleoliticului superior, din care s-au cules piese de silex şi gresie silicioasă cu glauconit (aşchii, spărturi, un gratoar) atribuite tipologic gravețianului oriental. Această aşezare, ca şi cea de la Flămânzi etc. face parte din grupa aşezărilor gravețiene de înălțime. Piesele se găsesc în colecția Muzeului Județean Botoşani, înregistrate cu numărul de inventar P. 55.;

- Situl arheologic de la Corni – „La Hartop": Pe panta nord-estică a hârtopului din stânga pârâului Miletin-Chirivoaia, în dreptul Cetățuiei, s-au descoperit câteva fragmente lamelare de silex patinat, aparținând paleoliticului superior, fază neprecizată.

- Situl arheologic de la Corni – „La Cetăţuie": La circa 3,5 km est de sat, pe valea pârâului Miletin-Chirivoaia, în centrul văii, străjuită de Dealul Holm, la nord-est de Dealul Obădăriei, pe un martor de eroziune de formă cvasipentagonală, de dimensiunile: 120 m lungime, 80-90 m lățime, 6-8 m înălțime față de albia pârâului, se află o fortificație, cu val de apărare, astăzi foarte aplatizat, ce înconjoară martorul pe mai toate laturile. Excepție face doar latura de vest

a valului, unde o limbă de pământ (de circa 7 m lățime) leagă martorul de panta lină a Dealului Dubas. Această limbă este tăiată de un șanț. Pe locul unde se află valul din spatele șanțului, pământul prezintă urme de arsură de la un incendiu (bucăți de lut ars) şi lespezi de gresie silicioasă nisipoasă. Alte resturi arheologice nu s-au găsit în afară de două fragmente ceramice atribuite perioadei feudalismului dezvoltat (sec. XV-XVI). Acest obiectiv arheologic se află înregistrat în colecția Muzeului Județean Botoşani cu numărul de inventar P. 53.

Această „Cetățuie" este o horodişte prefeudală care a servit ca loc de refugiu şi de apărare împotriva popoarelor migratoare a populației din zonă. Această horodişte a fost distrusă prin incendiere.

- Situl arheologic de la Corni – „La Hruba": În marginea râpoasă a terasei de 100 m din stânga Siretului, la circa 3-4 km sud, sud-vest, la aproximativ 0,3 km vest de punctul geodezic, pe versantul vestic al Dealului Corneț, s-a descoperit întâmplător o sabie de fier de tip celtic, a cărei lungime atinge 0,86 m. Arma este prevăzută cu două tăişuri, dar lipsită de gardă, lama fiind întreruptă în dreptul mânerului. Sabia se găseşte în colecția Muzeului Județean Botoşani, înregistrată cu numărul de inventar P. 86.

- Situl arheologic de la Corni – „Lunca Siretului": La circa 3 km vest, nord-vest de sat, la locul numit „Fon", în depunerile remaniate (aluviuni) ale Siretului s-au descoperit resturi de faună fosilă pleistocenă: un corn de Cervus (lungime-81 cm), un fragment de defensă de Mamutuhus primigenius şi un fragment de omoplat. Aceste piese se găsesc în colecția Şcolii nr. 1 Corni.

Toate descoperirile făcute confirmă o intensă vatră de locuire pe teritoriul satului Corni, caracteristică de altfel întregului teritoriu locuit de români şi de înaintaşii lor.

- Monument istoric ridicat in memoria eroilor din comuna Corni cazuti in Primul razboi Mondial.

e) Tipuri de turism practicate: Turism istoric, cultural şi rural

f) Obiceiuri locale: Târgul săptămânal, în fiecare zi de sâmbătă, Fanfara „Bălteanca" – Balta Arsă, Sărbătorile de iarnă – costume tradiţionale, personificări animale şi personaje din tradiţia locală;

g) Meştesuguri specifice: prelucrarea artizanală a lemnului (Balta Arsă).

Istoria satului Corni începe din vremuri îndepărtate, încă din paleolitic. Condițiile naturale prielnice din zonă au determinat locuirea din vremuri străvechi, fapt atestat de numeroase urme de cultură materială şi spirituală descoperite în multe puncte şi aşezări arheologice începând din epoca pietrei şi până astăzi. În ultimii treizeci de ani, aceste mărturii ale existenței populației pe teritoriul satului Corni din cele mai vechi timpuri, au fost adunate în colecții muzeistice şcolare, - parte din ele fiind preluate de Muzeul Județean Botoşani. Aceste colecții cuprind urme arheologice corespunzătoare paleoliticului, neoliticului şi epoci bronzului, epocii fierului şi perioadei medievale.

Pe teritoriul comunei s-au descoperit întâmplător patru monede, din care trei imperiale: un denar de la Hadrian (117-138) şi două de bronz (una de la Liciniu şi alta de la

Constantin cel Mare (306-337). Cea de-a patra este bizantină, de bronz-follis de la Justin II de tip Bellinger, 151 b (anii 570-571). Aceste monede, care au o valoare documentară deosebită, au stat până în anul 1975 în colecția Școlii nr. 1 Corni, după care au fost transferate la Muzeul Județean din Botoșani.

Monedele mai sus prezentate au fost cercetate și datate în anul 1970 la Muzeul de Antichități din București de către profesorul dr. Mitrea Bucur. Urmare a eforturilor, a descoperirilor făcute și a informațiilor date, localitatea Corni, județul Botoșani a fost trecută pe harta nr. 10 (Romanitatea la nord de Dunare) a Atlasului istorico-geografic al României, Editura Academiei Române,1996, la tezaure monetare bizantine.

C. Comuna COȘULA, Botoșani

Figura 27. Stema Comunei Coșula

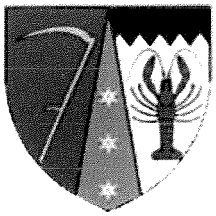

a) Mănăstiri:

- **Mănăstirea Coșula** este o mănăstire de călugări amplasată în satul Coșula, la o distanță de 20 kilometri sud-est de orașul Botoșani. Pe aici se ajunge mergând 3 km pe un drum județean aflat la dreapta DN28B. Mănăstirea Coșula datează din anul 1535, când marele vistiernic Mateiaș, sfetnicul domnitorului Petru Rareă a construit aici un complex monahal, pe malul stâng al râului Miletin. Ea a fost realizată în stilul arhitecturii feudale moldovenești. Ansamblul Mănăstirii Coșula a fost inclus pe Lista monumentelor istorice din județul Botoșani din anul 2004, având codul de clasificare BT-II-a-A-01959 și fiind alcătuit din următoarele 7 obiective:

Figura 28. Biserica Mănăstirii Coșula

Figura 29. Judecata de Apoi- detaliu frescă exterior Biserica Mănăstirii Coșula

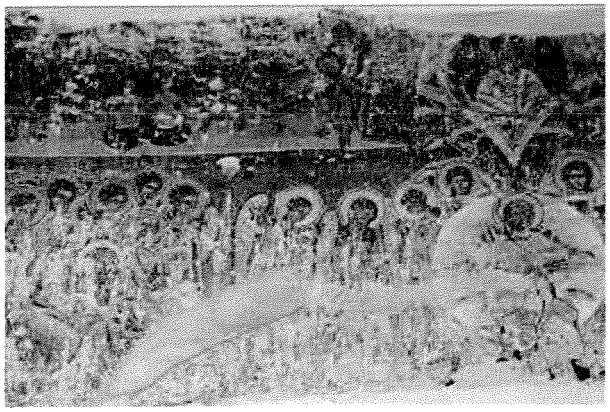

- **Biserica "Sf. Nicolae"** - datând din anul 1535, cu transformări din 1858, având codul BT-II-m-A-01959.01; Biserica a fost construită după planul simplu, treflat, caracteristic multora dintre monumentele bisericești înălțate în vremea lui Stefan cel Mare și Petru Rareș. Materialul de construcție folosit a fost piatră brută la zidurile drepte și la soclu și cărămida la conturarea ferestrelor și a ocnițelor. Absidele laterale și absida altarului au câte cinci firide

mari, deasupra cărora se află un șir de ocnițe care înconjoară biserica ca un brâu. Firidele și ocnițele se regăsesc și la turla aflată deasupra naosului. În interior, se constată eliminarea zidului despărțitor dintre pronaos și naos, care a fost înlocuit cu o arcadă puternică care susține bolta și care se reazemă pe ziduri prin console. Deasupra naosului se află o turlă deschisă cu baza poligonală îngropată parțial în acoperișul bisericii. Ferestrele și ușile au tocuri de piatră cu elemente gotice. În anul 1958, ferestrele au fost lărgite. Acoperișul bisericii este din tablă cu aliaj de cupru, iar pardoseala este din beton. Biserica Mănăstirii Coșula a fost pictată atât în interior, cât și în exterior. Urmele picturii inițiale în tehnica frescă din interior, datând din 1538, se mai poate vedea sub straturile de pictură în ulei ce datează din secolul al

Figura 30. Poarta mănăstirii Coșula- monument istoric

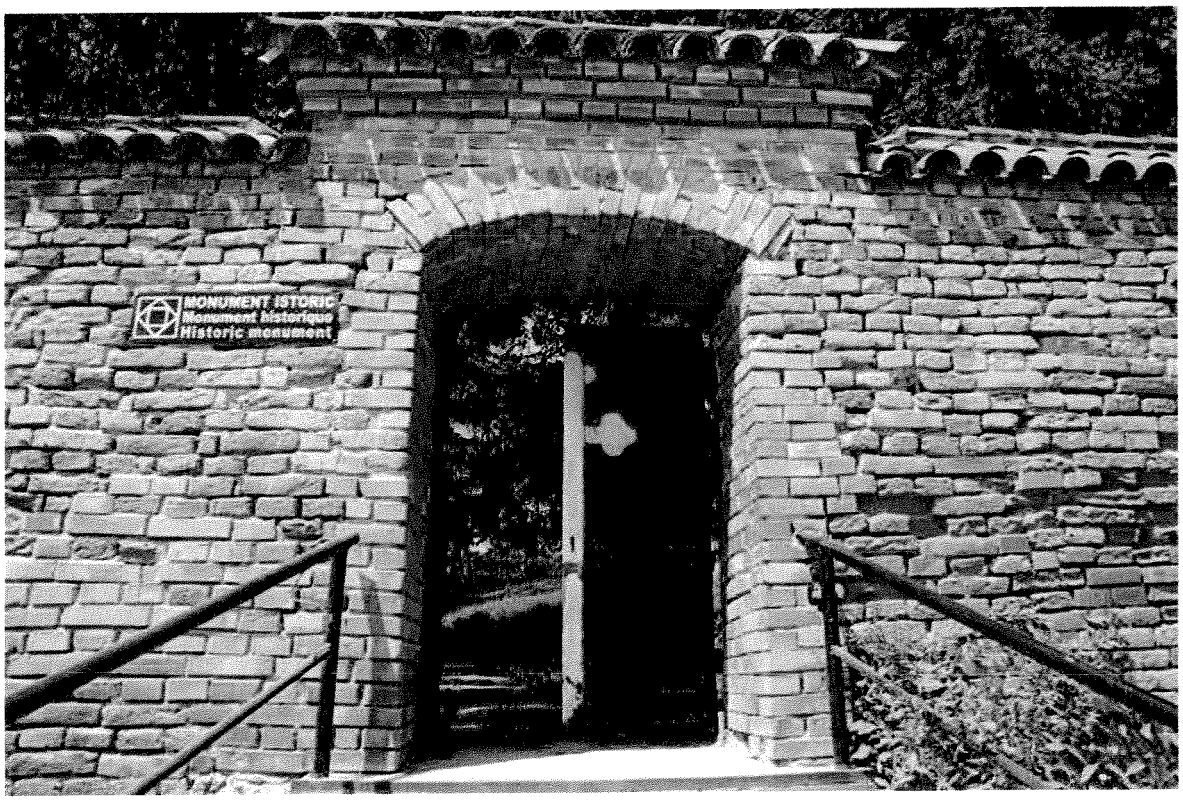

XIX-lea (mai precis din 1858). În exterior, pe fațada vestică, deasupra ușii de intrare în biserică, se mai văd urme ale unor fresce vechi reprezentând Judecata de Apoi. Printre odoarele Bisericii Coșula care se mai păstrează și astăzi menționăm o Cruce de metal, în stil apusean, trei broderii cu caracter religios în fir de mătase cu perle, cel mai mare având și două rubine (Acoperământul pentru Sf. Disc, Acoperământul pentru Sf. Potir, Aerul sau văzduh pentru Sf. Vase) și un Epitrahil, lucrate de mână și atribuite cneaghinei Anghelina, soția vistiernicului Matiaș, ctitorul bisericii.

- **Casa egumenească** - datând din secolul al XVII-lea, având codul BT-II-m-A-01959.02;
- **Arhondaricul** - din 1848, având codul BT-II-m-A-01959.03;
- **Trapeza** - datând din secolul al XVII-lea, având codul BT-II-m-A-01959.04;
- **Cuhniile** - datând din secolul al XVII-lea, având codul BT-II-m-A-01959.05;

- **Turnul clopotniță** - datând de la sfârşitul secolul al XVIII-lea, având codul BT-II-m-A-01959.06;
- **Zidul de incintă** - datând din secolul al XVII-lea, având codul BT-II-m-A-01959.07.

In secolele XVII – XVIII, mănăstirea a fost un important centru cultural, aici realizându-se prima traducere în limba română a unui text din Herodot de către un monah de la Coşula în secolul al XVIII-lea. Traducerea s-a realizat după un manuscris vechi din limba neogreacă, adus în Moldova din insula Creta, unde fusese tradus din limba greacă veche de un călugar elen. Textul tradus a fost depus de către istoricul Nicolae Iorga la Academia Română. De asemenea, un număr de 372 de documente s-au luat de la mănăstire şi s-au depus la Arhivele Naţionale. În decursul timpului s-au efectuat mai multe reparații și renovări ale complexului monahal (în anii 1848, 1858 și 1978). În anul 1903, mănăstirea a fost părăsită de călugări; biserica a devenit biserică parohială a satului, iar clădirile monahale au fost cedate Ministerului Sănătății pentru a adăposti un spital. În anul 1978, a fost demolat pridvorul bisericii și veștmântăria. În anul 1991, IPS Daniel Ciobotea, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a reînființat Mănăstirea Coșula, aducând aici călugări care să se ocupe de revitalizarea vieţii monahale din acest complex monahal medieval. În 1996, a fost finalizată construcția a două construcții de zid cu rol de chilii, cu cerdacuri largi. La 100 m nord-vest au fost construite anexele gospodărești. Au fost renovate clădirea arhondaricului și cea a stăreției.

- **Mănăstirea Zosin nouă**, finalizata anul acesta.

b) Biserici:

- Biserica „Izvorul Tămăduirii şi pomenirea tuturor Sfinţilor români";
- Biserica „Sfinţii Constantin şi Elena";
- Biserica „Izvorul Tămădurii";
- Biserica „Mihail şi Gavril";
- Biserica „Sf. Gheorghe".

c) Muzee/Altele:

- Trapeză – sala de mese a unei mănăstiri;
- Cuhnii – bucătăria principală a mănăstirilor;
- Arhondaricul - datează din 1848 şi este alcătuit din cinci camere şi o sală. Este aflat la vest de biserică. A fost ctitorit de arhimandritul Ignatie, care a finalizat construcția la 3 decembrie 1848, după cum arată inscripția.
- Zidul de incintă - datează din secolul al XVII-lea. Complexul mănăstiresc este înconjurat cu zid de cărămidă în părțile de est şi vest şi cu gard de scândură în partea de sud-vest. În partea de vest, zidul are o poartă mare de intrare cu gang, iar zidul urcă pe deal în trepte.

d) Monumente:

- Casa egumenească din curtea Mănăstirii Coşula, ce datează din secolul al XVII-lea şi este catalogată ea-însăşi ca monument istoric. Ea se află la 50 m nord-vest de biserică şi este compusă din două nivele, cu cerdac la etaj, coloane la parter şi beci la subsol. Ca urmare a lipsei de interes din parte autorităților locale din perioada regimului comunist, ea a început să

se ruineze. Deşi reprezentanții Ministerului Culturii au introdus casa pe lista prioritară a monumentelor care au nevoie de reparații capitale şi au fost descoperite în arhive proiectele originale şi schițele care indică cum arăta odinioară, Casa egumenească a fost scoasă de pe lista de priorități a guvernului României. Primarul comunei Coşula a reuşit să obțină promisiunea Companiei Naționale de Investiții că va finanța lucrarea cu suma de 100.000 lei noi cu condiția ca Ministerul Culturii să garanteze preluarea lucrărilor şi continuarea investiției, care va ajunge la 500.000 lei noi, până la finalizarea acesteia;

Figura 31. Podul medieval din Coşula

- **Podul medieval din Coşula** este un pod de piatră construit în secolul al XVIII-lea care traversează Raul Miletin, odata cu stabilirea calugarilor greci. Podul din Coşula este inclus pe Lista monumentelor istorice din anul 2004 din județul Botoşani, având codul de clasificare BT-II-m-B-01958. El a fost construit în anul 1503, în timpul domniei lui Stefan cel Mare.

În anul 2001 au fost executate lucrări de reabilitare a podului prin cofinanțare de la Guvernul României şi din fonduri Phare, executantul fiind S.C. Ascon S.A. Botoşani.

- Zid de incintă;
- Masa haiducilor.

e) Tipuri de turism practicate: Turism religios, rural;

f) Mestesuguri specifice: sculpturi în lemn, împletituri în papură;

g) Obiceiuri: Sărbătorile de iarna – jocului ursului, al caprei etc.

D. Comuna CRISTEŞTI, Botoşani

a) Mănăstiri: **Mănăstirea Schit-Oneaga „Acoperământul Maicii Domnului";**

b) Biserici:

- Biserica cu barne aparente "Schimbarea la faţă a Mântuitorului" - Schit-Orăşeni. Pe peretele despărţitor dintre pronaos şi naos apar menţionaţi ctitorii "Această biserică a fost făcută de Iordache Esăcescu Postelnicu, dumnealui cu maică sa Safta, în domnia lui Grigorie Voievod 1759 - Pomeneşte Doamne pe robul tău Toader meşteru";
- Biserica de barne tăbănuite cu scândura « Sfinţii Voievozi Mihail şi Gavril », ce are ca ctitor pe Nicolae Caranfil;
- Biserica „Sfântul Ilie" ;
- Biserica „Acoperământul Domnului" ;
- Biserica „Sfântul Gheorghe" – Oneaga;

Figura 32. Biserica "Sfinţii Voievozi Mihail şi Gavril", Comuna Cristeşti

c) Muzee/Altele: Copac ocrotit - monument al naturii - 450 de ani

d) Meşteşuguri specifice: Prelucrarea lemnului, teşerea covoarelor şi ştergarelor, cojocărie

e) Tipuri de turism practicate: Turism religios, rural

f) Obiceiuri locale: Hramul bisericii "Schimbarea la faţă" - 6 august; Hramul bisericii "Sf. Mihai şi Gavril" - 8 noiembrie; Hramul bisericii (Sf. Ilie - 20 iulie); Unguroaica – Ziua Crucii, Obiceiuri de iarnă – Malanca – dansul căluşarilor, Hramul bisericii Sf. Gheorghe - 27 aprilie - sat Oneaga.

E. Comuna CURTEŞTI, Botoşani

Figura 33. Stema Comunei Curteşti

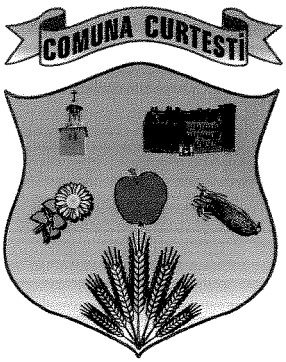

a) Mănăstiri:

- **Mănăstirea Agafton** - amplasată într-o zonă pitorească, pe culmea unui deal împădurit, la o distanță de 8 km sud-vest de municipiul Botosani.

Ansamblul Mănăstirii Agafton a fost inclus pe Lista monumentelor istorice din judeţul Botoşani din anul 2004, având codul de clasificare BT-II-a-B-01947 şi fiind alcătuit din următoarele 6 obiective:

- Biserica "Pogorârea Sf. Duh" - datând din perioada 1838-1843, având codul BT-II-m-B-01947.01,
- Biserica de lemn „Sf. Arhangheli" - datând din anul 1747, având codul BT-II-m-B-01947.02,
- 54 case (chilii) mănăstireşti - datând din secolele XVIII-XIX, având codul BT-II-m-B-1947.03
- 5 fântâni - având codul BT-II-m-B-1947.04
- 2 anexe gospodăreşti - datând din anul 1670, având codul BT-II-m-B-1947.05
- Turnul clopotniță - datând din secolele XVIII-XIX, având codul BT-II-m-01947.06

b) Biserici: Biserica "Pogorârea Sf. Duh", Agafton;

- **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail si Gavril"**, construită în anul 1747 în satul Agafton. Ea află localizată în cimitirul Mănăstirii Agafton, fiind inclusă în perimetrul mănăstirii. Biserica de lemn are formă de navă, cu un mic turn în formă octogonală deasupra naosului. Pictura bisericii este în frescă, fiind realizată de pictorul ieromonah Vartolomeu Dolhan în anul 1956. În jurul bisericuţei se află cimitirul călugăriţelor şi al călugărilor de demult. Aici se află şi mormintele celor trei mătuşi după mamă ale poetului Mihai Eminescu: Sofia, Fevronia şi Olimpiada Iuraşcu, ultima dintre ele fiind, pentru o vreme, stareţă a mănăstirii. Tradiţia povesteşte că de multe ori în copilăria sa, poetul Mihai Eminescu venea pe jos, din Ipoteştiul său natal pentru a-şi vizita mătuşile.

Figura 34. Biserica mănăstirii Agafton

Între anii 1838-1843 a fost construită o nouă biserică de zid, cu hramul "Pogorârea Sf. Duh", în stil moldovenesc, în formă de cruce, fără ornamentaţii exterioare şi cu acoperişul prevăzut cu trei turnuri mari de lemn, cu baza octogonală. Noua biserică a devenit biserica principală a mănăstirii, bisericuţa din lemn preluând funcţia de biserică de cimitir. În curtea cimitirului, se află şi un turn clopotniţă de lemn.

- Biserica „Izvorul Tamaduirii", Agafton;
- Biserica „Cuviincioasa Paraschieva", Oraseni Vale;
- Biserica „Sf. Mucenic Mina", Oraseni Deal;
- Biserica „Sf. Imparati Constantin si Elena", Baiceni;
- Biserica „Sf. Voievozi Petru si Pavel", Curtesti;
- Biserica „Sf. Pantelimon", Manastirea Doamnei;
- Biserica „Schimbarea la fata", Hudum.

c) Tipuri de turism practicate: Turism religios, rural.

d) Obiceiuri locale: Agafton - duminica Rusaliilor; Hramul satului: Orăşeni - Vale - 14 octombrie, Cuviincioasa Paraschieva; Orăşeni-Deal - 11 noiembrie, Sfântul Mucenic Mina; Băiceni - 21 mai, Sfinții Constantin şi Elena; Curteşti - 29 iunie, Sfinții Petru şi Pavel; Mănăstirea-Doamnei - 27 iulie, Sfântul Pantelimon; Hudum - 6 august, Schimbarea la față.

F. Oraşul LITENI, Suceava

Figura 35. Stema Oraşului Liteni

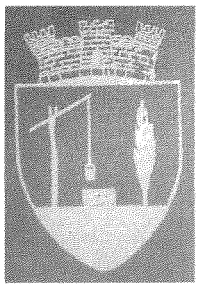

a) Mănăstiri: nu e cazul.

b) Biserici: Biserica ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului"sat Rotunda;
- Biserica ortodoxa pe stil vechi sat Rotunda;
- Biserica ortodoxa Sfintii Trei Ierarhi, orasul Liteni;
- Biserica ortodoxa Sfantul Neculai, orasul Liteni;
- Biserica Adormirea Maicii Domnului, sat Silistea;
- Biserica Sfintii Arhangheli Mihail si Gavril, sat Roscani;
- Biserica ortodoxa Adormirea Maicii Domnului, sat Corni;
- Biserica ortodoxa Sfantul Ilie, sat Vercicani;
- Biserica Crestini dupa Evanghelie, orasul Liteni.

Figura 36. Biserică ortodoxă, oraşul Liteni

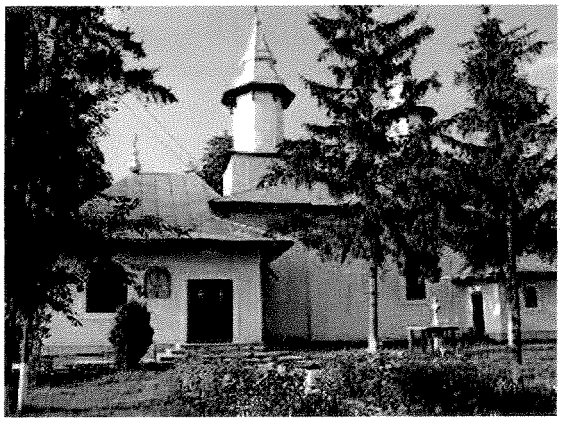

c) Monumente: Casa Vârnav Liteanu Monumentul Eroilor.

d) Tipuri de turism practicate: Turism rural.

e) Meşteşuguri specifice: Tesături, fierărie, dulgherie, reparaţii încălţăminte;

e) Obiceiuri locale: În fiecare zi de luni a săptămânii se organizează piaţă şi obor;
- Izvorul Tămăduirii - în prima vinere din săptămâna luminată;
- Manifestare culturală de mare amploare - în fiecare săptămână după Sf. Paşte.

f) Altele: Pădurea de mesteceni de la Corni;

Repere istorice:

LITENI - Cea mai veche mărturie este din 31 iulie 1463 când Ştefan cel Mare întăreşte lui Arbore portar, satele Vorona şi Ruşi ..."din hotarul acestor sate să fie pre unde au hotărât dumnealui...începându-se din hotarul lui Dragomir Liteanu, drept piste valea Voronei...şi de la Siretu" (D.I.R. sec.XIV – XV, A, I, 330)

CORNI (Cornişor) - Cea mai veche mărturie este din 25 ianuarie 1648 când Ion Bercea din Corni e martor când slugile domneşti Ursu şi Pătraşcu, feciorii lui Botez din Giurgeşti au primit danie o jrebie în Silişte.

ROŞCANI (satul lui Petru Rusu, satul Ruşi) - Cea mai veche mărturie este din 31 iulie 1463 când Ştefan cel Mare întăreşte lui Arbore, satele Vorona şi Ruşi.

ROTUNDA - În 1824 se ridică biserica satului.

SILIŞTE (Selişte) - Cea mai veche mărturie este din 20 octombrie 1606 când Simion Movilă întăreşte fiilor lui Toader Stânijanul o parte din satul Silişte pe Şomuz, cu părți de moară, din câmp, din poiene şi bălți.

VERCICANI - Cea mai veche mărturie este din 20 septembrie 1479 când Ştefan cel Mare dă Mitropoliei Sucevei satul Vercicani pe Siret şi primeşte satul Jicovul de Jos cu mori şi vamă.

Evenimentele istorice din Moldova din a doua jumătate a secolului XVIII-lea au condus ca partea de est şi sud-est a ținutului Sucevei să formeze o unitate administrativă cu reşedința în localitatea Fălticeni.

Un rol important în lupta pentru Unire l-a avut Iorgu Vârnav Liteanu-un mare proprietar din regiune. Votul său a avut un rol decisiv pentru victoria partidei unioniste. În semn de omagiu, liceul din Liteni se numeşte astăzi "Grupul Şcolar Iorgu Vârnav Liteanu".

G.Comuna TUDORA, Botoşani

a) Mănăstiri: nu e cazul.

b) Biserici: Parohia „SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ŞI ELENA" Tudora;
- Biserica Sf. Gheorghe;
- Biserica Sf. Treime.

c) Monumente: Conacul Cantacuzino – Pașcanu; Fostul conac Ratos.

Figura 37. Conacul Cantacuzino-Pascanu: zidul şi poarta de la intrare

d) Tipuri de turism practicate: Turism de agrement, turism religios, rural

e) Obiceiuri locale: Ziua satului- 29 iunie de Sf. Petru; Jocul căiuților şi al caprei, jocul urşilor şi al mascaților, colindele şi urăturile sunt obiceiuri care fac deliciul localnicilor şi al oaspeților satului, de la Crăciun la Anul Nou;

Figura 38. Obiceiuri de iarnă- comuna Tudora

f) Meșteșuguri: țeserea covoarelor, a ștergarelor, cusături naționale, împletituri din nuiele, prelucrarea pielicelelor, confecționarea căciulilor;

g) Altele: Situl arheologic de la Tudora, punct "Curtea Veche";

- Situl arheologic de la Tudora, punct "Ocup";
- Rezervație de arbori de tisa - Pădurea de tisa s-a format cu cel puțin 300 de ani în urmă. Tisa este un relict al unei perioade climaterice dipărute ce caracterizează acest ținut în perioada respectivă. Este un arbore specific taigalei siberiene, cu o esență foarte tare. Rezervația este situată în canionul Bahluiului, săpat în calcar și gresii biogene, prin eroziune pe verticală. Regiunea în care se întinde rezervația, are o importanță turistică deosebită și pentru faptul că include valoroase lăcașuri de cult, precum Mănăstirea Vorona, Sihăstria Voronei, Schitul Balș.

Localizată în regiunea Dealul Mare - Tudora, la o altitudine de peste 550 m, prezintă specii de arbori de tisa-specie rară pentru țara noastră (lemn de esență foarte tare).

Figura 39. Rezervația de Tisa- Tudora

Rezervația a fost constituită în scopul conservării acestui arbore Taxus baccata declarat monument al naturii pe întreg teritoriul țării. Este un arbore ce se adaptează în condițiile unui climat subarctic fiind specific taigalei siberiene.

Frumusețea acestui loc poate fi egalată numai de zonele muntoase înalte. Rezervația a fost preluată în custodie de Direcția silvică Botoșani-Ocolul Silvic M. Eminescu. Arborii predominanți în cadrul rezervației sunt : fagetele de diferite vârste și dimensiuni la care se adaugă specii ca frasin (Frasinus excelsior), carpen (Carpinus betulus), fag (Fagus silvatica) și gorun (Quercus petraea).

Stratul ierbos este format din flora de mull la care se asociază și unele specii de graminee. Domeniul faunistic se caracterizează prin următoarele specii: caprioară, mistrețul, pisica sălbatică, jderul de copac, veverița. Dintre speciile avifaunistice în rezervatie au fost observate cinci specii de păsări recunoscute pe plan internațional.

Primul război mondial își are jertfa sa de sânge și din partea locuitorilor Tudorei, urmașii cărora le-au ridicat celor peste 100 de eroi ai războiului un monument al "puilor de lei". Nu se mai păstrează plăcile de marmură cu numele eroilor satului în schimb monumentul din Parcul Comunal cu efigia în bronz al ostașului în atac păstrează memoria neatinsă a eroismului tudorenilor.

Al doilea război mondial a dus satului numeroase victime atât pe frontul de răsărit în bătăliile de la Cotul Donului și stepele calmuce cât și în cadrul coaliției antihitleriste. La numărul mare al celor căzuți pe front se adaugă și cei luați prizonieri, mulți dintre ei nemaivăzând pământul satului natal.

H. Comuna VLĂDENI, Botoşani

a) Mănăstiri: nu este cazul.

b) Biserici: Biserica „Inălţarea Domnului" – Ispasul, sat Vlădeni;
- Biserica „Sf. Cuvioasa Parascheva", sat Brehuieşti;
- Biserica „Sf. Cuvioasa Parascheva", sat Mândreşti;
- Biserica „Sf. Gheorghe", sat Huţani;
- Biserica „Sf. Nicolae", sat Hrişcani.

c) Tipuri de turism practicate: Turism rural, turism sportiv (vânătoare, pescuit), turism piscicol (lazurile Brehueşti şi Vlădeni)

d) Meşteşuguri specifice: Sculptură în lemn; Pictură pe lemn şi sticlă.

e) Obiceiuri: Sărbătorile de iarnă.

f) Altele: Mori de piatră "La marginea satului" – Huțani;
- Situl arheologic de la Huțani.

I. Comuna VORONA, Botoşani

a) Mănăstiri: **Mănăstirea Vorona** – este cea mai importantă mănăstire din județ și se află la 15 km sud – est de Botoșani. Începuturile mănăstirii datează din jurul anului 1600, când, câțiva călugări veniți din Rusia, construiesc aici o biserică din lemn. În anul 1835 s-a construit aici o biserică din zid cu hramul "Nașterea Maicii Domnului". Aici mai există încă două biserici, o biblioteca cu fond de carte religios datând din secolul XVII-XIX și spatii de cazare pentru pelerini. Complexul mănăstiresc este situat la marginea unui codru cu suprafață de 150 ha.

Figura 40. Biserica Mănăstirii Vorona

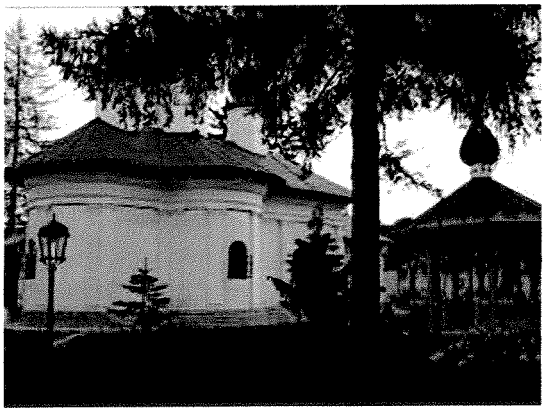

Ansamblul Mănăstirii "Nașterea Maicii Domnului" - Vorona a fost inclus pe Lista monumentelor istorice din județul Botoşani din anul 2004, având codul de clasificare BT-II-a-B-02029 şi fiind alcătuit din următoarele 4 obiective:
- Stăreția - având codul BT-II-m-B-02029.02;
- Chiliile - având codul BT-II-m-B-02029.03;
- 5 anexe gospodăreşti - având codul BT-II-m-B-02029.04.
- **Mănăstirea „Buna Vestire" – Sihăstria.**

b) Biserici: Biserica "Adormirea Maicii Domnului";

- Biserica "Naşterea Maicii Domnului" - datând din perioada 1793-1803 şi având codul BT-II-m-B-02029.01;
- Biserica "Sf. Ierarh Nicolae".

c) Muzee Muzeul satului Icuşeni;
- Muzeul satului Vorona-Mare;
- Muzeul de măşti populare Ţugui Gheorghe;
- Colecția de artă Grup şcolar "Ştefan cel Mare" Vorona.

Figura 41. Măşti populare

d) Monumente/Altele: Monument al naturii-"Stejarul lui Cuza";
- Situl arheologic de la Vorona Mare, punct "Dealul Holban";
- Conacul medieval de la Joldeşti;
- Memorialul Raluca Iurașcu.

e) Meşteşuguri specifice: Confecţionarea măştilor, prelucrarea lemnului – tâmplărie, ţeşerea covoarelor, cusut, împletituri nuiele răchită şi păpuşi.

Figura 42. Impletituri nuiele, căluţi, păpuşi, covoare- meşteri populari Vorona

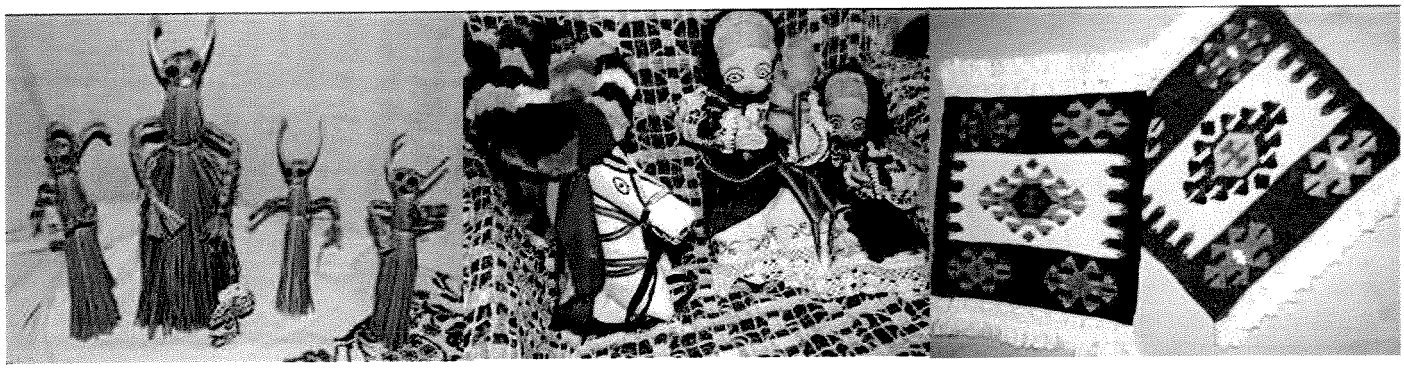

f) Tipuri de turism practicate: Turism religios, cultural, istoric, rural.

g) Obiceiuri locale: Festivalul folcloric interjudețean "Serbările Pădurii" - 8 septembrie;
- Festivalul internațional al cântecului, dansului şi portului popular "Moştenite din bătrâni" - festival folcloric pentru copii (luna iunie);
- Tabăra națională de picturi religioase "Un penel pentru Credință";
- "Zilele Eminescu": 15-16 ianuarie;
- Targul mesterilor populari (sept.);
- Pelerinajul la Manastirea Sihastria Voronei sf. Onufrie, canonizat 2005 (sept.);
- Expo-Zoo – expozitie de animale si utilaje agricole (sept.);
- Campionat de oina, la nivel national (mai);
- Ziua Grupului Scolar „Ştefan cel Mare şi Sfânt" (iulie).

II.2.1.6 Economia locală

Parte a unei regiuni cu un nivel mai scăzut de dezvoltare economică (P.I.B./locuitor la nivelul Regiunii Nord-Est reprezentă în 2007 doar 64% din P.I.B./ locuitor la nivel național, iar P.I.B./locuitor la nivelul județelor Botoşani şi Suceava atingea doar 54 % respectiv 65% din media națională) şi lipsite de o industrie locală vizibilă, localitățile componente ale GAL „Valea Siretului de Sus" se bazează din punct de vedere economic în principal pe agricultură, ramură economică cu o valoare adăugată redusă şi o productivitate a muncii scăzută.

Regiunea de Nord-Est nu a reuşit nici în perioada de creştere economică să micşoreze ecartul față de celelalte regiuni de dezvoltare, rămânând cea mai săracă regiune a României.

Cu toate că există un potențial agricol important la nivelul localităților din GAL „Valea Siretului de Sus", agricultura şi industria alimentară nu au reușit până în prezent să devină un motor al creşterii economice în zonă. Pe termen mediu însă, potențial semnificativ de creştere au în principal agricultura şi industria alimentară (în prezent, reprezentată de doar de câteva firme mici şi de o companie de producere a băuturilor alcoolice) şi în mai mică măsură de turismul cultural, în special cel religios.

II.2.1.6.1 Repartizarea populației active. Populația ocupată pe activități economice. Rate de ocupare. Structura și evoluția numărului de salariați

Evoluția numărului mediu de salariaţi la nivelul GAL-ului şi raprtizarea acestora pe domenii de activitate se prezintă astfel:

Tabel 19. Evoluția numărul mediu de salariați la nivelul GAL în perioada 2004-2008- persoane-

Activităţi economice	2004	2005	2006	2007	2008
Total	**1573**	**1470**	**1515**	**1702**	**1780**
Agricultură	31	54	18	30	83
Industrie	98	112	150	281	188
Distribuția apei, salubritate	0	0	0	0	3
Comerț	142	124	145	159	178
Construcții	28	13	12	29	26
Transporturi , poștă	61	30	94	95	18
Administrație	124	111	121	135	193
Învățământ	677	680	672	675	688
Sănătate şi asistenţă socială	324	266	217	217	262
Activități culturale	0	0	0	0	11
Alte activități ale economiei naționale	88	80	86	81	130

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Numărul mediu al salariaților, în anul 2008, la nivelul GAL a fost de 1780, în creştere cu 13,2% față de 2004, primul an al perioadei analizate. Cei mai mulți salariați sunt înregistrați în domeniile bugetare: învățământ (688), sănătate şi asistență socială (262), administrație (193).

În total, sectoarele bugetare dețin aproximativ 2/3 din numărul angajaților. Alte domenii în care lucrează un număr semnificativ de salariați sunt industria și comerțul (188 respectiv 178 salariați).

Un domeniu economic important pentru zonă, dar subreprezentat în ceea ce privește numărul de salariați este agricultura care utilizează doar 83 de salariați. Această situație nu este neobișnuită, ea regăsindu-se la nivel național, regional sau județean. Astfel, la nivelul întregii țări, din cele 2421 mii persoane ocupate în agricultură, silvicultură și piscicultură doar 117,3 mii sunt salariați, iar în regiunea Nord-Est din 490,8 mii persoane ocupate doar 17,9 mii au contracte de muncă, în timp ce la nivelul județelor Botoșani și Suceava numărul salariaților reprezintă sub 3% din totalul populației ocupate în agricultură. Acest lucru este o consecință a faptului că cele mai multe exploatații agricole sunt de mici dimensiuni, aici practicându-se pe scară largă agricultura de subzistență iar forța de muncă utilizată este alcătuită în cea mai mare parte din persoane nesalariate (lucrători pe cont propriu și membri neremunerați ai familiilor acestora).

Tabel 20. Principalii indicatori demografici și economici

Localitatea	Anul	UM	Populația activă 2002	Total salariați	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile si alte activitati (incl. educatie, administratie)
Bălușeni	**2004**	**Pers.**	2694	128	6	0	13	109
		%			4,7	0,0	10,2	85,2
	2005	**Pers.**		109	5	4	4	96
		%			4,6	3,7	3,7	88,1
	2006	**Pers.**		112	1	5	14	92
		%			0,9	4,5	12,5	82,1
	2007	**Pers.**		123	4	11	17	91
		%			3,3	8,9	13,8	74,0
	2008	**Pers.**		106	1	9	21	75
		%			0,9	8,5	19,8	70,8
Corni	**2004**	**Pers.**	3274	171	0	1	28	142
		%			0,0	0,6	16,4	83,0
	2005	**Pers.**		158	9	15	7	127
		%			5,7	9,5	4,4	80,4
	2006	**Pers.**		158	1	28	8	121
		%			0,6	17,7	5,1	76,6
	2007	**Pers.**		175	4	44	7	120
		%			2,3	25,1	4,0	68,6
	2008	**Pers.**		162	17	7	0	138
		%			10,5	4,3	0,0	85,2
Cristești	**2004**	**Pers.**	2135	137	0	2	10	125
		%			0,0	1,5	7,3	91,2
	2005	**Pers.**		121	7	4	10	100
		%			5,8	3,3	8,3	82,6
	2006	**Pers.**		127	1	8	4	114
		%			0,8	6,3	3,1	89,8
	2007	**Pers.**		140	0	23	6	111

Localitatea	Anul	UM	Populația activă 2002	Total salariați	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile si alte activitati (incl. educatie, administratie)
		%			0,0	16,4	4,3	79,3
	2008	Pers.		151	2	7	0	142
		%			1,3	4,6	0,0	94,0
Curteşti	2004	Pers.	2007	130	3	12	8	107
		%			2,3	9,2	6,2	82,3
	2005	Pers.		106	3	4	9	90
		%			2,8	3,8	8,5	84,9
	2006	Pers.		102	1	4	12	85
		%			1,0	3,9	11,8	83,3
	2007	Pers.		106	1	9	17	79
		%			0,9	8,5	16,0	74,5
	2008	Pers.		166	13	16	49	88
		%			7,8	9,6	29,5	53,0
Tudora	2004	Pers.	2329	168	0	0	13	155
		%			0,0	0,0	7,7	92,3
	2005	Pers.		147	9	5	12	121
		%			6,1	3,4	8,2	82,3
	2006	Pers.		201	3	3	28	167
		%			1,5	1,5	13,9	83,1
	2007	Pers.		215	0	8	13	194
		%			0,0	3,7	6,0	90,2
	2008	Pers.		150	6	5	14	125
		%			4,0	3,3	9,3	83,3
Vlădeni	2004	Pers.	2176	134	1	0	15	118
		%			0,7	0,0	11,2	88,1
	2005	Pers.		130	3	0	14	113
		%			2,3	0,0	10,8	86,9
	2006	Pers.		123	1	3	18	101
		%			0,8	2,4	14,6	82,1
	2007	Pers.		151	1	5	34	111
		%			0,7	3,3	22,5	73,5
	2008	Pers.		149	2	6	8	133
		%			1,3	4,0	5,4	89,3
Vorona	2004	Pers.	2888	357	18	55	24	260
		%			5,0	15,4	6,7	72,8
	2005	Pers.		355	18	54	29	254
		%			5,1	15,2	8,2	71,5
	2006	Pers.		318	10	64	21	223
		%			3,1	20,1	6,6	70,1
	2007	Pers.		414	20	159	19	216
		%			4,8	38,4	4,6	52,2
	2008	Pers.		436	22	109	41	264
		%			5,0	25,0	9,4	60,6
Total	2004	Pers.	17503	1225	28	70	111	1016
		%			2,3	5,7	9,1	82,9

Localitatea	Anul	UM	Populația activă 2002	Total salariați	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile si alte activitati (incl. educatie, administratie)
	2005	Pers.		1126	54	86	85	901
		%			4,8	7,6	7,5	80,0
	2006	Pers.		1141	18	115	105	903
		%			1,6	10,1	9,2	79,1
	2007	Pers.		1324	30	259	113	922
		%			2,3	19,6	8,5	69,6
	2008	Pers.		1154	50	143	84	877
		%			4,3	12,4	7,3	76,0

Comparativ cu anul 2004, s-au înregistrat creşteri semnificative ale numărului de salariați în industrie, în administrație şi în agricultură şi o scădere importantă în transporturi.

În profil teritorial, cei mai mulți salariați sunt în Vorona şi Liteni (436 respectiv 383), în ambele localități funcționând unități de învățământ secundar, iar în Vorona sunt active câteva societăți în industria alimentară.

Figura 43. Numărul mediu de salariaţi la nivelul GAL, pe activităţi ale economiei naţionale, în anul 2008

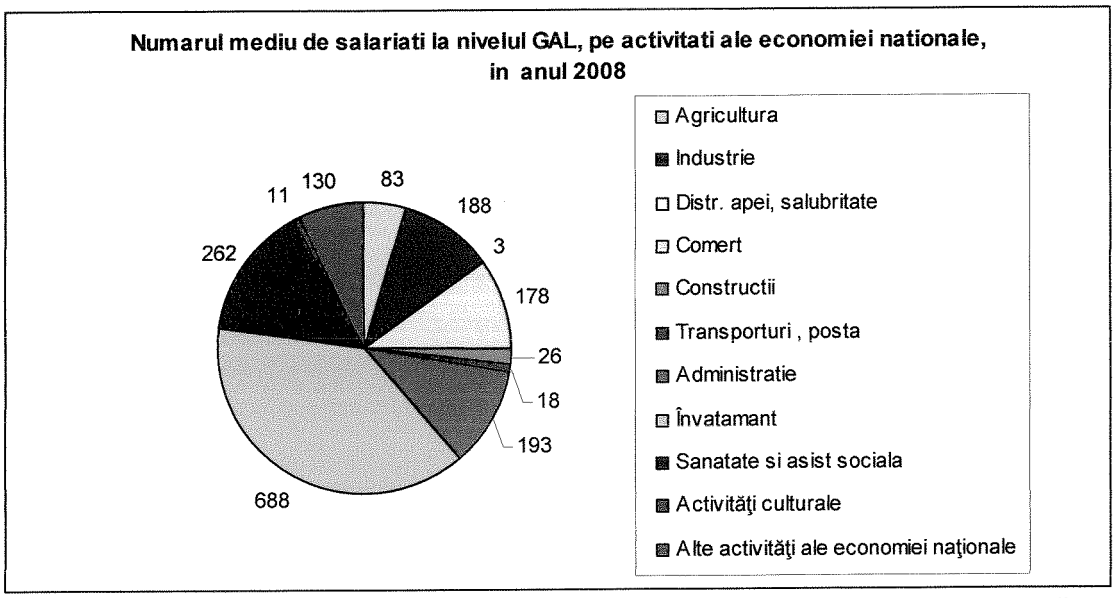

Harta numărului mediu de salariaţi înregistraţi la nivelul teritoriului GAL se prezintă astfel:

Figura 44. Numărul mediu de salariaţi- teritoriul GAL

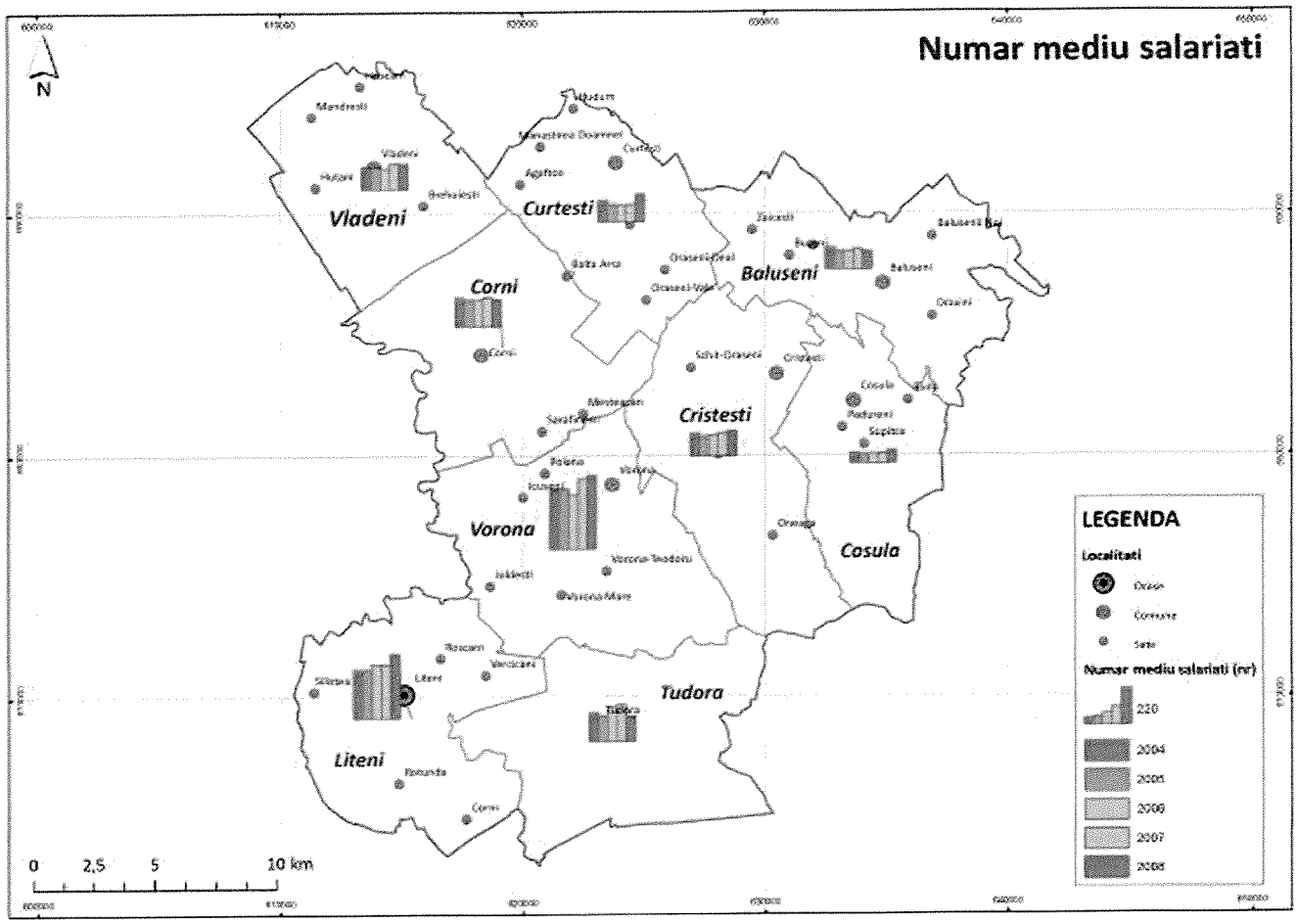

II.2.1.6.1.1 Numărul de şomeri şi rata şomajului. Rata de dependenţă economică

Numărul şomerilor la nivelul GAL la sfârşitul anului 2009 a fost de 1381, număr pe care îl considerăm mare comparativ cu populaţia în vârstă de muncă sau cu numărul mediu al salariaţialor din anul 2008. In comuna Corni se înregistrează cei mai mulţi şomeri (246) iar cei mai puţini în comuna Vlădeni (60). Datele de mai sus cuprind doar persoanele înregistrate oficial ca şomeri.

Şomerii înregistraţi sunt persoanele care, potrivit Legii nr. 76/ 2002 cu modificările şi completările ulterioare, sunt înregistrate la Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă şi îndeplinesc cumulativ următoarele condiţii:

a) au vârsta cuprinsă între 18 ani şi vârsta legală de pensionare
b) sunt în căutarea unui loc de muncă
c) starea de sănătate şi capacităţile fizice şi psihice le face apte pentru prestarea unei munci
d) nu au loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează venituri mai mici decât salariul minim brut pe ţară, garantat în plată, în vigoare
e) sunt disponibile să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă

Figura 45. Harta numărului de şomeri înregistraţi în teritoriul GAL

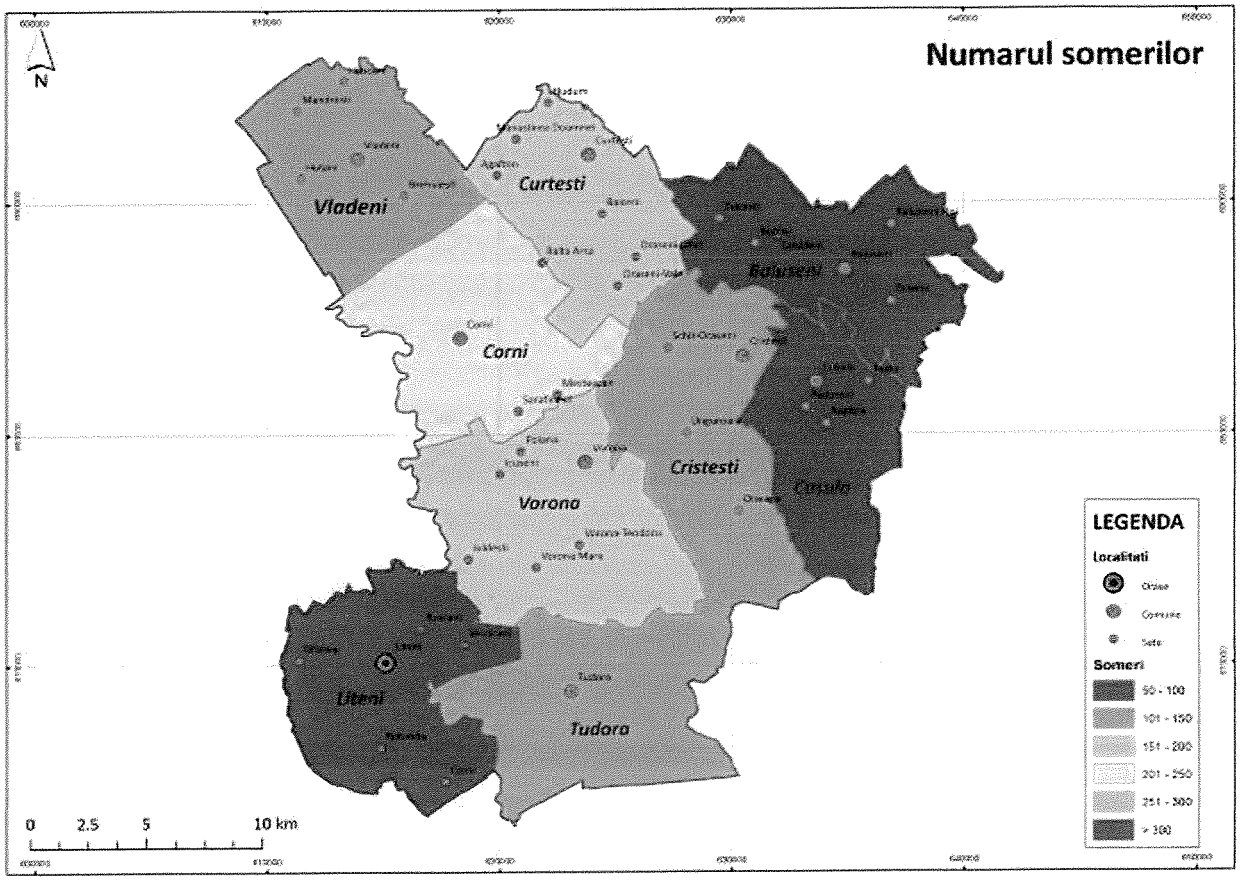

Indicatorul de mărime relativă este ***Rata şomajului,*** calculată ca raport procentual între numărul total al şomerilor înregistraţi şi populaţia activă civilă, definită conform metodologiei Balanţei Forţei de Muncă.

$$\textbf{Rata}_{\textbf{som.}} = \textbf{S. / P.A.*100} \text{ sau } \textbf{Rata}_{\textbf{som.}} = \textbf{[S. / (P.O.+S.)]*100}$$

unde **S.** reprezintă numărul şomerilor înregistraţi
P.A. reprezintă numărul populaţiei active civile, definite cf. Balanţei Forţei de Muncă
P.O. reprezintă numărul populaţiei ocupate civile, definite cf. Balanţei Forţei de Muncă

Deoarece, în perioada intercensitară, nu există date disponibile la nivel de localitate privind numărul populaţiei active şi deci este imposibilă determinarea ratei şomajului la nivel de localitate, vom calcula, ca alternativă la rata şomajului, **ponderea şomerilor** în totalul populaţiei de 18-62 ani.

Tabel 21. Numărul şomerilor şi ponderea acestora în totalul populatiei

	Populaţia stabila între 18- 62 ani	Număr şomeri înregistraţi în luna decembrie 2009	Ponderea şomerilor în totalul populaţiei de 18-62 ani (%)
Jud. Botoşani	**270.024**	**11.231**	**4,2**
GAL	**29.470**	**1.381**	**4,7**
Băluşeni	2.800	70	2,5
Corni	3.862	246	6,4
Coşula	1.625	101	6,2
Cristeşti	2.650	126	4,8
Curteşti	2.728	121	4,4
Tudora	2.862	194	6,8
Vlădeni	2.714	60	2,2
Vorona	4.552	161	3,5
Liteni	5.677	302	5,3

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

După cum se observă din datele de mai sus, cele mai mari ponderi ale şomerilor în rândul populaţiei de 18-62 ani sunt în comunele Tudora, Corni şi Coşula şi în oraşul Liteni, iar cele mai scăzute ponderi se înregistrează în Vlădeni şi Băluşeni. La nivelul GAL –ului, la finele anului 2009, ponderea şomerilor în totalul persoanelor de 18-62 ani era de 4,7%, cu 0,5 puncte procentuale peste ponderea înregistrată la nivelul judeţului Botoşani.

Figura 46. Ponderea şomerilor în totalul populaţiei de 18-62 ani la 31 decembrie 2009

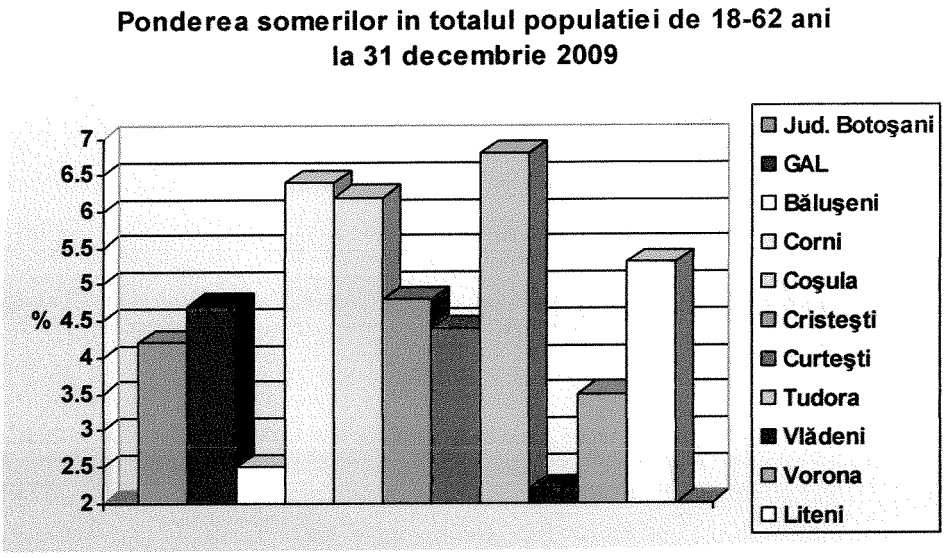

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

La nivel național, evoluția șomajului a cunoscut două perioade distincte:

- Perioada 2003-2008, caracterizată printr-o reducere semnificativă a şomajului, este perioada în care economia românească a cunoscut o creştere economică remarcabilă, susţinută de un volum important al investiţiilor autohtone şi străine. Totodată accesul mai uşor al forţei de muncă pe pieţele economiilor vest-europene, a determinat un flux masiv al muncitorilor români spre vestul Europei, ceea ce a contribuit, de asemenea la reducerea şomajului în România. În cursul acestei perioade rata şomajului s-a redus an de an, de la 7,4% în 2003 la 4% în 2007, crescând uşor, la 4,4% la sfârşitul anului 2008.
- Începând cu sfârşitul anului 2008, tendinţa ascendentă a şomajului s-a reluat, pe fondul puternicei contracţii economice suferite de România în cursul anului 2009. În acest an, rata şomajului a crescut de la 4,9% în ianuarie la 7,8% în decembrie, tendinţa ascendentă menţinându-se şi la începutul anului 2010 (8,1% în ianuarie, 8,3% în februarie şi 8,4% în martie). Creşteri similare ale ratei şomajului s-au produs şi la nivel regional (5,3% 2008 şi 8,6% în 2009) şi judeţean (7,3% în Botoşani şi 8% în Suceava la 31 decembrie 2009 faţă de 3,6% respectiv 4,3% în anul precedent).

Tabel 22. Numărul de şomeri la sfârşitul anului- persoane-

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
România	557892	522967	460495	367838	403441	709383
Reg. Nord-Est	106122	92260	82878	67317	70479	114086
Botoşani	13283	10085	8668	6391	5519	11231
Suceava	20418	15583	11816	9457	10963	20101

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Tabel 23. Rata şomajului la sfârşitul anului- procent %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
România	6,3	5,9	5,2	4	4,4	7,8
Reg. Nord-Est	7,8	6,8	6,2	5,1	5,3	8,6
Botoşani	8	6,2	5,4	4	3,6	7,3
Suceava	7,8	6	4,7	3,7	4,3	8

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Din cauza întârzierii relansării economice la nivel naţional şi regional şi a lipsei unor proiecte economice de anvergură, capabile să absoarbă forţa de muncă nu se întrevede perspectiva unei îmbunătăţiri pe termen scurt în ce priveşte situaţia şomajului.

Figura 47. Rata şomajului la 31 decembrie (%)

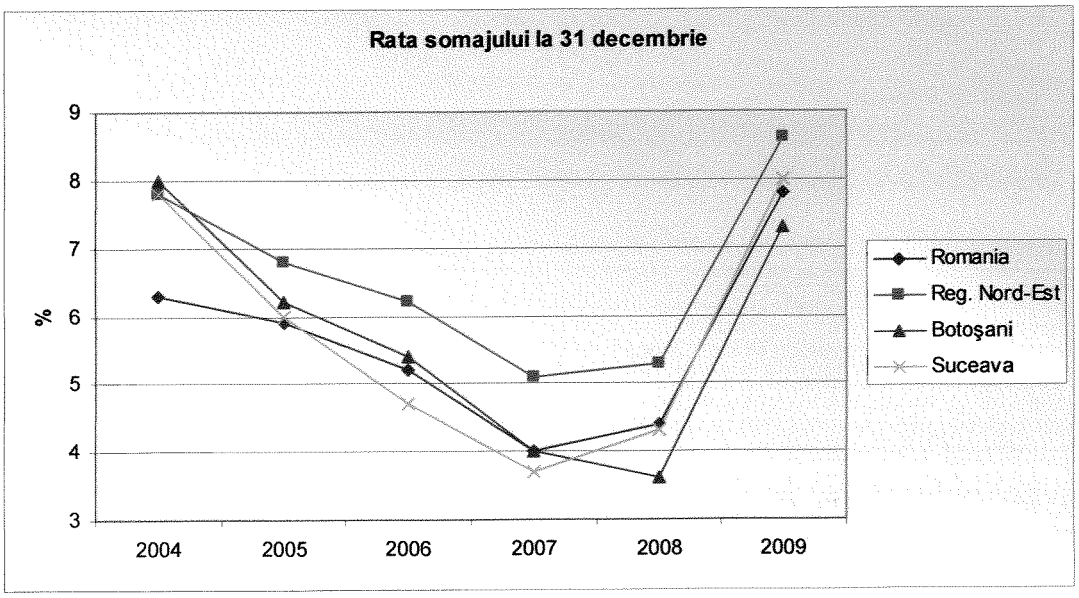

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Un indicator sintetic ce caracterizează situaţia din punct de vedere demo-economic este *Rata de dependenţă economică,* indicator ce se calculează ca raport între populaţia inactivă şi şomeri pe de o parte şi populaţia ocupată pe de altă parte.

$$\textbf{Rata}_{\text{dep. ec}} = [(P.I. + S.)/P.O.]*1000$$

unde **Rata** $_{\text{dep. ec.}}$ reprezintă rata de dependenţă economică
P.I. reprezintă numărul populaţiei inactive
S reprezintă numărul şomerilor
P.O. reprezintă numărul populaţiei ocupate

Rata de dependență economică arată numărul de persoane ce depind din punct de vedere economic nr. persoanelor inactive şi în şomaj ce revin la 1000 persoane ocupate. Rata de dependență economică exprimă cel mai fidel relația între partea real activă a societății şi cea inactivă, punând în evidență eventualul dezechilibru între cele două părți.

După cum se poate observa în tabelul de mai jos, rata dependenței economice în Regiunea Nord-Est și în cele 2 județe este mai mult mai ridicată decât media națională. Astfel, dacă la nivel național fiecărei persoane ocupate îi reveneau, în anul 2008, 1,4 persoane cu statut economic de persoană inactivă sau șomer, la nivelul regiunii și la nivelul celor două județe fiecărei persoane ocupate îi revin 2 persoane dependente (inactivi sau șomeri).

Tabel 24. Principalele componente ale populației după participarea la activitatea economică și Rata de dependență economică la finele anului 2008- mii persoane-

	Pop. totală	Pop. activă	Pop. ocupată	Şomeri	Rata de dependență economică (‰)
România	21.498,6	9.105,4	8.747,0	403,4	1.463
Reg. Nord-Est	3.717,6	1.319,4	1.248,9	70,5	1.977
Botoşani	451,2	154,8	149,3	5,5	2.022
Suceava	707,6	252,5	241,5	11,0	1.930

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

II.2.1.6.2 Agricultură

Activitate tradițională în Regiunea Nord-Est, agricultura constituie până în zilele noastre principala ocupație şi sursă de venit a locuitorilor din mediul rural. Orientată spre satisfacerea cererii interne, agricultura beneficiază de un potențial natural important şi diversificat. Cu toate acestea, sectorul agricol se află încă la începutul unui lung şi dificil proces de modernizare şi restructurare, menit să conducă la eficientizare şi la valorificarea mai bună a importantului potențial agricol al regiunii. Deşi ponderea populaţiei ocupate în agricultură rămâne ridicată (39%), contribuția acestei ramuri la valoarea adăugată brută a regiunii a fost în anul 2007 de numai 10,4%.

Valoarea producției agricole în anul 2008 a totalizat 2.052 milioane lei la nivelul județului Botoşani şi 2.445 milioane lei la nivelul județului Suceava, reprezentând 3,1% respectiv 3,6% din valoarea producției agricole la nivel național. Producția vegetală deține aproximativ 2/3 din valoarea totală a producției agricole iar producția animală 1/3, serviciile agricole având o pondere sub 0,5%.

Tabel 25. Valoarea producției agricole în anul 2008- lei preţuri curente-

	Total	Vegetală	Animală	Servicii agricole
România	66.993.906	45.742.175	20.535.700	716.031
Reg. Nord - Est	11.678.213	7.721.841	3.900.856	55.516
Botoşani	2.052.007	1.379.468	669.450	3.089
Suceava	2.445.233	1.574.415	868.324	2.494

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Agricultura dispune de un potenţial agricol ridicat în localităţile componente ale GAL ,,Valea Siretului de Sus". Terenurile agricole se întind pe o suprafaţă totală de 40.458 hectare, reprezentând 65% din teritoriul GAL. Terenurile arabile deţin trei sferturi din suprafaţa agricolă, păşunile 18,1%, fâneţele 4,6%, livezile 1,5% iar viile doar 0,4%. Piscicultura şi silvicultura nu au o pondere importantă în economia locală cu toate că pădurile acoperă suprafeţe importante în comunele Vorona şi Tudora.

Tabel 26. Structura suprafeţelor agricole- hectare

Comuna	Suprafaţă agricolă	din care:				
		Arabil	Păşuni	Fâneţe	Livezi	Vii
Băluşeni	5.771	4.068	1.280	332	51	40
Corni	4.755	3.541	950	234	19	11
Coşula	2.328	1.661	437	177	16	37
Cristeşti	4.523	3.273	827	289	80	54
Curteşti	3.887	2.525	887	126	318	31
Tudora	3.828	2.695	974	103	54	2
Vlădeni	4.989	4.131	688	147	22	1
Vorona	5.341	4.294	707	285	51	4
Liteni	5.036	4.308	567	153	8	0
Total GAL	**40.458**	**30.496**	**7.317**	**1.846**	**619**	**180**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Figura 48. Structura suprafeţelor agricole la nivelul GAL

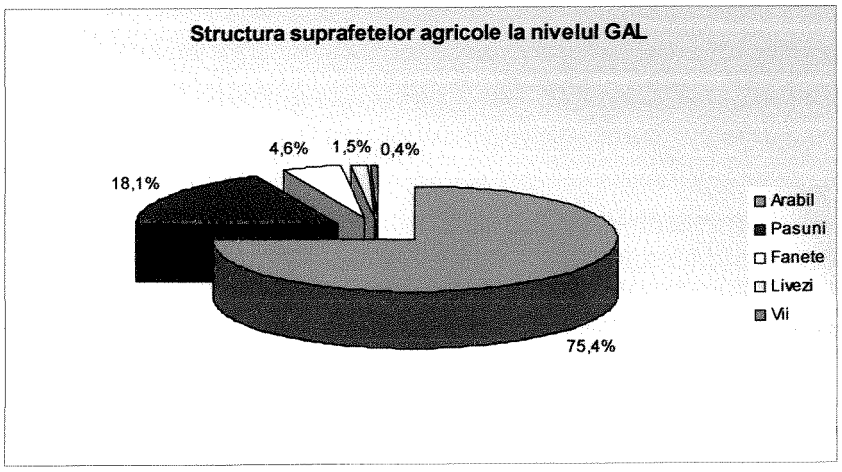

Suprafeţele agricole şi utilizarea acestora sunt reprezentate în hărţile ce urmează:

Figura 49. Harta suprafeţelor agricole- anul 2008

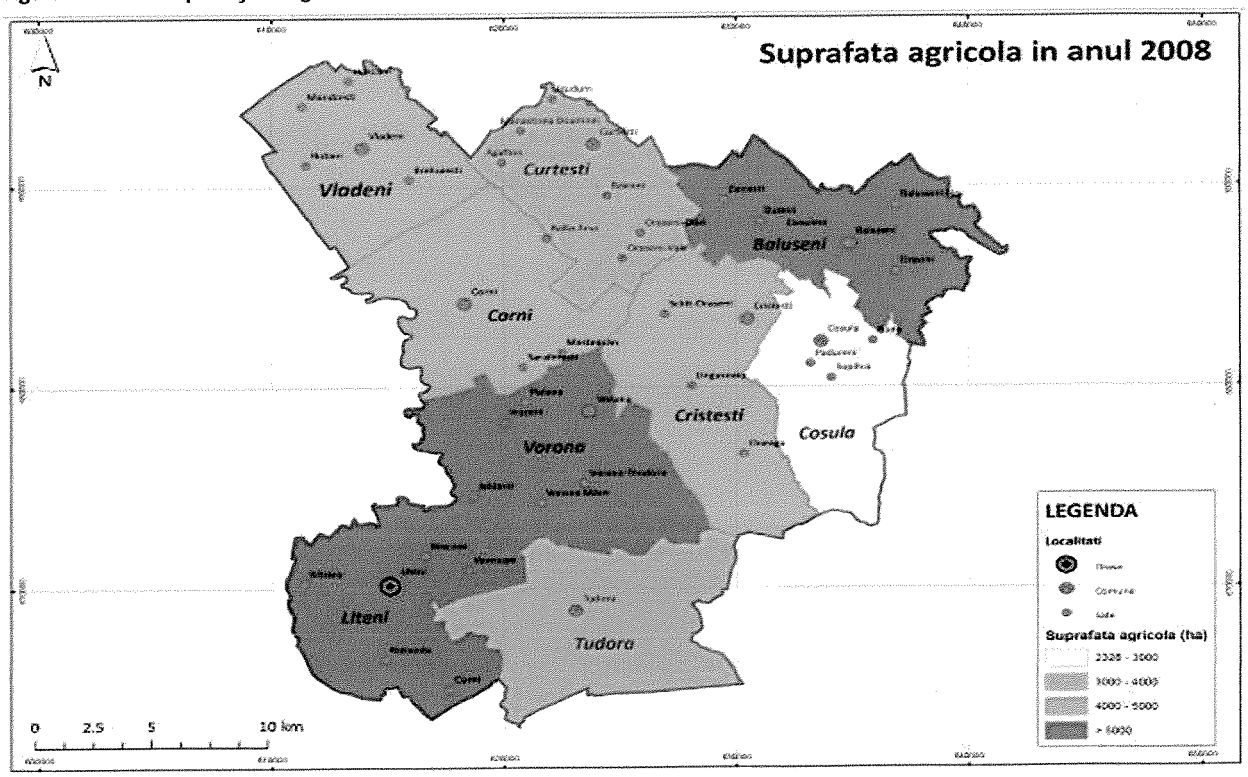

Figura 50. Harta utilizării terenurilor agricole in anul 2008

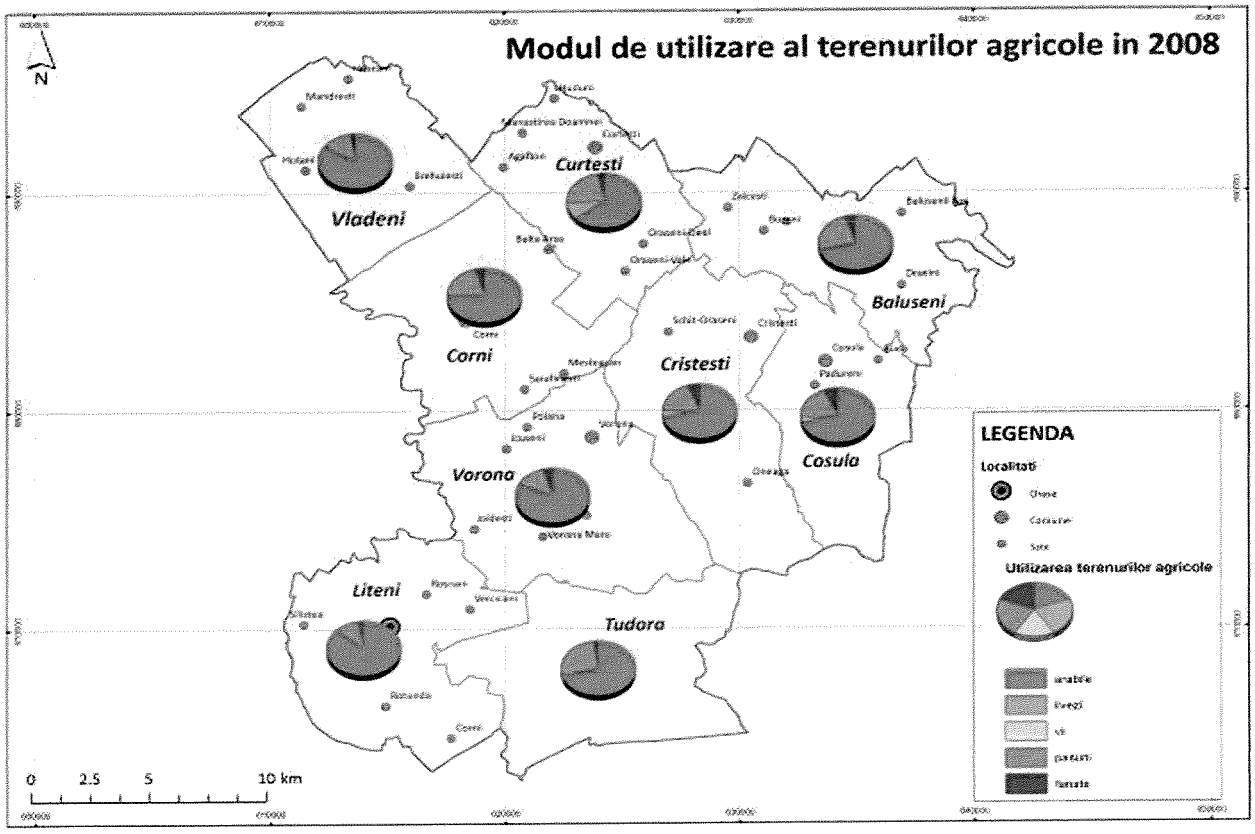

Tabel 27 . Forța de muncă. Exploatații agricole. Utilajele agricole disponibile

Localitatea	Nr. unități agricole	Nr. exploatații agricole individuale	Nr. unități cu pers. juridică	Modul de exploatare agricolă (ha)		Asociații în scop agricol
				arenda	privat	
Vorona		3298	12			
Vlădeni	1714	1701	13	750	3381	1
Tudora	1739	1737	2			
Curteşti						
Cristeşti	2085	2061	24	300	3247	
Coşula	1502	1498	4	5,73		0
Corni	2192	2156	36	200	4259	1
Băluşeni			3			3
Liteni	3904	3896	8	490	4820	0
Total GAL	**13136**	**16347**	**102**	**1745,73**	**15707**	**5**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Conform datelor furnizate de primării, la nivelul celor 9 localități componente ale GAL parcul de tractoare şi maşini agricole număra 283 tractoare (majoritatea în clasa 56-64 CP), 250 pluguri pentru tractoare, 186 grape, 110 semănători mecanice, 41 cultivatoare, 60 combine autopropulsate etc. Suprafața arabilă medie ce revine la un tractor este mare, peste media națională sau regională (108/ ha/ tractor comparativ cu nivelul național şi cu cel regional). Dacă raportăm însă doar suprafața cultivată, media se reduce la 72ha/ tractor. Capacitatea financiară/ economică scăzută a celor mai multe exploatații agricole, în majoritate gospodării agricole individuale şi condițiile de finanțare puțin favorabile au făcut ca achizițiile de utilaje să fie departe de nivelul necesar. Este folosită pe scară largă munca manuală şi sunt utilizate utilajele cu tracțiune animală .

Tabel 28. Parcul de tractoare şi maşini agricole utilizate în localitățile GAL

Localitatea	Tractoare				Motocositoare	Pluguri pt tractor	Cultivatoare
	până la 45CP	46-55 CP	56-65 CP	peste 65 CP			
Băluşeni		18				18	1
Corni	23		42			65	4
Coşula			19		4	15	1
Cristeşti		20				15	
Curteşti				9			
Tudora			47				
Vlădeni					13	32	22
Vorona	6	4	20	1		30	7
Liteni	4	14	56		11	75	6
GAL	**33**	**56**	**184**	**10**	**28**	**250**	**41**

- continuare-

Localitatea	Grape cu tractiune mecanica	Semanatori cu tractiune mecanica	Combine autopropulsate pt. recoltarea paioase	Combine autopropulsate pt recoltat cereale	Cositori cu tractiune mecanica
Bălușeni	9	10	5		8
Corni	48	14	8		20
Coșula	10	9	3		5
Cristești			5		4
Curtești				3	4
Tudora				2	
Vlădeni	32	32	9	2	20
Vorona	12	9		8	5
Liteni	75	36	15		11
GAL	**186**	**110**	**45**	**15**	**77**

Sursa: DJS Botoșani și Suceava

Din cele 20.243 hectare cultivate la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus", porumbul ocupă cele mai mari suprafețe (50,7% din suprafața totală), fiind urmat de plantele de nutreț (16,3%) și de grâu (15,6%).

Tabel 29. Principalele culturi agricole - hectare-

Localitatea	Grâu	Secară	Orz	Orzoaică	Soia	Ovăz	Porumb
Vorona	231	63	4	6		134	1533
Vlădeni	280	110	120		60	150	900
Tudora	200					35	1010
Curteşti	475		276		43	70	870
Cristeşti	84						664
Coşula	80					1	1036
Corni	380					250	890
Băluşeni	270						2252
Liteni	1160		214	308			1110
Total GAL	**3160**	**173**	**614**	**314**	**103**	**640**	**10265**

-continuare-

Localitatea	Floarea soarelui	Cartofi	Sfeclă de zahăr	Plante de nutreţ	Lucernă	Legume	Leguminoase boabe
Vorona	75	95	60		52	42	
Vlădeni	200	110		1500			
Tudora	35	200	150	890		175	
Curteşti	250	350			340	80	
Cristeşti							
Coşula	150	85		85	50	106	12
Corni	120	240			900		

Localitatea	Floarea soarelui	Cartofi	Sfeclă de zahăr	Plante de nutreţ	Lucernă	Legume	Leguminoase boabe
Băluşeni	200	120		615		120	
Liteni	11	306		850		340	
Total GAL	**1041**	**1506**	**210**	**3940**	**1342**	**863**	**12**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Figura 51. Suprafeţele cultivate cu principalele culturi agricole la nivelul GAL

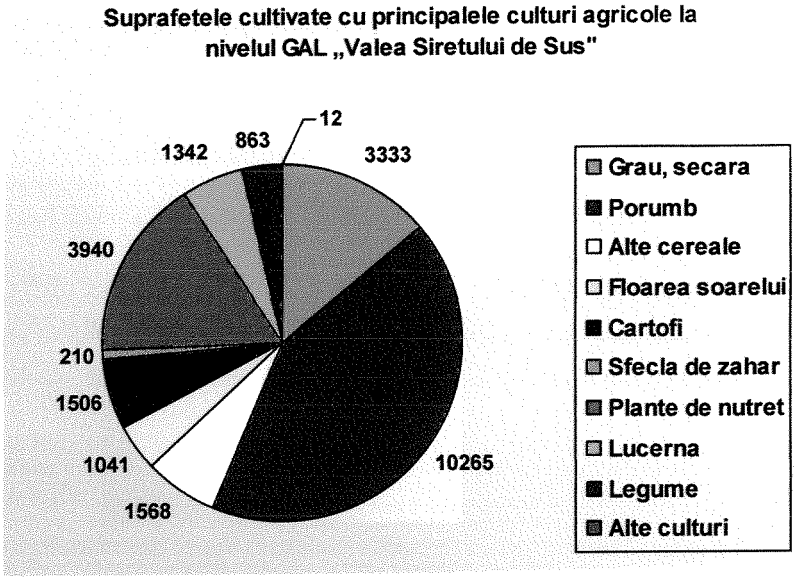

Producțiile obținute la principalele culturi agricole cunosc variații mari de la un an la altul, fiind puternic influențate de factorii climatici. Seceta sau înghețul timpuriu diminuează cu până la 50% producțiile medii obținute. În 2008, în județele Botoşani şi Suceava producțiile medii la hectar au fost sub media națională la grâu, în timp ce la porumb s-au înregistrat producții superioare mediei naționale. Cu toate că reprezintă culturi de bază pentru județul Suceava, producțiile medii la cartofi şi sfeclă de zahăr obținute în acest județ s-au situat mult sub media națională.

Tabel 30. Producțiile medii la hectar obținute în anul 2008- kg/ha

	Grâu	Porumb	Cartofi	Sfeclă de zahăr	Floarea soarelui
România	3.403	3.215	14.108	34.564	1.437
Regiunea Nord-Est	3.205	3.676	13.171	29.714	1.456
Botoşani	2.970	3.691	14.741	28.143	1.552
Suceava	2.966	4.317	11.897	17.556	1.355

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Figura 52. Producţii medii- anul 2008

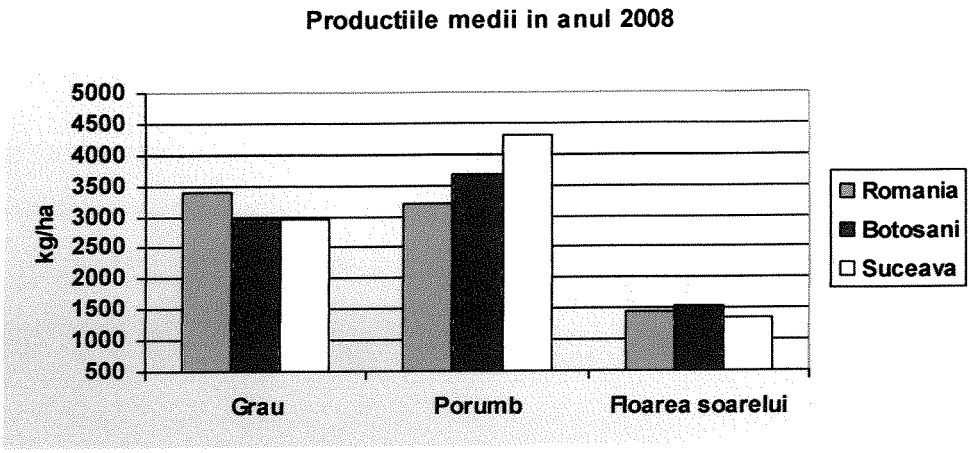

II.2.1.6.2.1 Efective de animale. Producţii obţinute

Efectivul de animale înregistrat la nivelul teritoriului GAL este reprezentat tabelar astfel :

Tabel 31. Efectivele de animale- capete

Localitatea	Bovine	Porcine	Ovine	Păsări	Cabaline	Stupi albine	Caprine
Vorona	3.556	334	2.096	17.700	603	199	96
Vlădeni	1.737	1.250	6.542	21.936	408	288	
Tudora	1.890	1.840	5.450	30.000		200	80
Curteşti	1.380	570	2.300	19.000	255	280	
Cristeşti	1.580	1.550	4.075		687	450	350
Coşula	696	710	2.720	18.650	409	500	210
Corni	1.654	1.955	7.199	32.115	643	251	124
Băluşeni	1.905	1.738	3.665	35.500			285
Liteni	2.306	1.975	4.528		506	455	179
Total GAL	**16.704**	**11.922**	**38.575**	**174.901**	**3.511**	**2.623**	**1.324**

Sursa: Direcţiile pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Botoşani şi Suceava

Sectorul zootehnic are o importanţă însemnată pentru economia GAL. Conform unei statistici incomplete, principalele efective de animale din zonă totalizează 16,7 mii bovine, 11,9 mii porcine şi 38,6 mii ovine. Cele mai mari efective de animale se înregistrează în Vorona şi Liteni pentru bovine, la Corni şi Liteni pentru porcine şi în Corni şi Vlădeni pentru ovine.

II.2.1.6.2.2 Silvicultura

Pădurile şi celelalte terenuri cu vegetație forestieră ocupă la nivelul GAL (excluzând Liteni) aproximativ 10.200 hectare, reprezentând 18,5% din teritoriul celor 8 comune (față de 11,6% la nivelul județului Botoşani). Peste 98% din aceste suprafețe sunt acoperite de păduri naturale, diferența fiind reprezentată de terenurile recent împădurite. Tudora este comuna cu cea mai extinsă suprafață împădurită (inclusiv rezervația naturală de tisă), alte suprafețe însemnate înregistrându-se şi în comunele Coşula, Vorona, Cristeşti şi Corni. La nivel local, prelucrarea industrială se face doar prin câteva mici firme și ateliere. Pădurea reprezintă o importantă resursă economică şi în acelaşi timp îndeplineşte o funcție esențială în menținerea echilibrului ecosistemului local şi de aceea exploatarea acesteia în scopuri economice trebuie făcută în concordanță cu obiectivul asigurării unei dezvoltării durabile şi prezervând un mediu curat și sănătos.

Tabel 32. Suprafața ocupată de păduri şi alte terenuri cu vegetație forestieră- hectare

	Păduri	Împăduriri	Total (păduri+ alte terenuri cu vegetație forestieră)
Băluşeni	592	4,2	596,2
Corni	1.155	82	1.237
Coşula	1.608	11	1.619
Cristeşti	1.356	21,8	1.377,8
Curteşti	1.369	5	1.374
Tudora	2.229	15	2244
Vlădeni	350	-	350
Vorona	1.393	4	1.397
Liteni	1.100	-	1.100
GAL	**11.152**	**143**	**11.295**

Sursa: Direcţia Silvică Botoşani

Suprafața totală a fondului forestier la nivelul județului Botoșani este de 56.333 ha, din care 34.850 ha sunt proprietatea publică a statului (61.8%).

Terenuri acoperite cu pădure: 54.951 ha, din care 33.764 ha (61.4%) sunt proprietatea publică a statului.

Compoziţia pădurilor din judeţul Botoşani:

- Răşinoase : 2%
- Fag: 11%
- Stejari: 35%
- Diverse specii tari: 41%
- Diverse specii moi: 11 %

Fondul forestier pe picior este de aproximativ 6, 5 milioane m^3 din care 70 mii m^3 rășinoase, 1,3 milioane m^3 fag, 2.2 milioane m^3 stejari, 2.93 milioane m^3 alte foioase.

Volumul mediu la hectar este de 118 m^3.

Creșterea medie anuală la hectar este de 3.5 m^3.

Suprafața pădurilor pe locuitor este de 0.11 ha.

Arii protejate, rezervații naturale din județul Botoșani :

- Rezervații naturale : Rezervația de tisa Tudora- 119,5 ha
  Arinisul Horlaceni – 5 ha
  Fagetul secular Stuhoasa – 60 ha
  Rezervația de scumpie Ciornohal – 76,5 ha.
- Situri Natura 2000: Pădurea Cionohal – 265 ha din care 76.5 ha rez. naturală
  Pădurea Tudora – 245 ha din care 119.5 ha rez. tisa
  Vorona- 381 ha.

Figura 53. Aspecte privind silvicultura teritoriului GAL

Nr. crt.	Informații statistice	Perioada	Observații
1.	Număr hectare de teren cu păduri naturale (zone cu păduri mai vechi de 30 de ani) specifice zonei GAL	Mai vechi de 30 de ani	Număr total, 10.052ha, din care : 1. 592 ha pe comuna Bălușeni 2. 1.155 ha pe comuna Corni 3. 1.608 ha pe comuna Coșula 4. 1.356 ha pe comuna Cristești 5. 1.369 ha pe comuna Curtești 6. 2.229 ha pe comuna Tudora 7. 350 ha pe comuna Vlădeni 8. 1.393 ha pe comuna Vorona
2.	Număr de hectare de teren împădurite în zona specifică GAL - prin programe specifice de împădurire	Ianuarie 2005-august 2010	1. 4,2 ha pe comuna Bălușeni 2. 82 ha pe comuna Corni 3. 11 ha pe comuna Coșula 4. 21.8 ha pe comuna Cristești 5. 5 ha pe comuna Curtești 6. 15 ha pe comuna Vorona 7. – ha pe comuna Vlădeni 8. 4 ha pe comuna Vorona
3.	Tipuri de pomi/arbori plantați în zonele împădurite in zona specific GAL- in cadrul programelor specifice de împădurire	Ianuarie 2005-august 2010	1. Cvercinee - 294 mii puieți 2. Paltin, frasin , cires – 147 mii puieți 3. Salcam - 130 mii puieți 4. Plop, salcie - 30 mii puieți 5. Alte specii tari - 10 mii puieti
4.	Specificul terenurilor impadurite	Ianuarie 2005-august 2010	3 ha terenuri proprietate privată și 140 ha terenuri proprietatea publică a statului
5.	Calitatea și tipul terenurilor specifice zonei GAL	Comuna / Tip teren / Calitate teren 1. Baluseni / Brun argilo-iluvial / Prod. mijlocie 2. Corni / Brun cenușiu, pseudogleizat / Prod. mijlocie 3. Cosula / Brun argilo-iluvial, mai mult sau mai putin pseudogleizat / Prod. mijlocie 4. Cristesti / Brun argilo-iluvial tipic sau pseudogleizat / Prod. mijlocie	

		5 Curtesti	Brun cenusiu, pseudogleizat	Prod. mijlocie
		6. Tudora	Brun luvic	Prod. mijlocie
		7. Vladeni	Brun cenusiu, seudogleizat	Prod. mijlocie
		8. Vorona	Brun luvic, pseudogleizat	Prod. mijlocie
6.	Proiecte viitoare de impadurire ale Directiei silvice Botosani in zona GAL	Pentru perioada următoare, în zona GAL mentionata nu sunt proiecte de împădurire de mare anvergură. Directia silvică împădurește doar terenurile rămase goale în urma tăierilor de regenerare, suprafața medie a acestora fiind de circa 10 ha anual. Cheltuiala specifică pentru împădurirea unui teren este de cca. 5000 Euro.		

Sursa: Direcţia Silvică Botoşani

II.2.1.6.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi

La nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" sunt active 188 firme care au realizat o cifră totală de afaceri de 65.516 mii lei. Un procent de 94,14% din aceste firme se încadrează în categoria microîntreprinderilor, 5,86% sunt întreprinderi mici (clasa 10- 49 salariați). Microîntreprinderile au totalizat 65% din totalul cifrei de afaceri și 34,5% din investițiile brute[1] realizate de societățile comerciale active la nivelul GAL (excl. Liteni).

Majoritatea firmelor au ca obiect principal de activitate comerțul și serviciile, cu câteva excepții notabile de firme din domeniul industriei băuturilor alcoolice, procesării produselor agricole şi producției de mobilă. Industria extractivă este reprezentată prin balastierele din zona oraşului Liteni. Teritorial, cele mai multe firme ,,mari" sunt localizate în comuna Vorona (7 din cele 11 unități din categoria întreprinderilor mici), aici obținându-se 37% din cifra de afaceri și 48,7% din investițiile la nivelul GAL, la polul opus plasându-se Coșula, unde au fost înregistrate doar 6 microîntreprinderi active.

Tabel 33. Numărul societăților comerciale active, pe clase de mărime

Localitate	Total	din care, pe clase de mărime:		
		0-9 salariați	10-49 salariați	50-249 salariați
Baluseni	17	16	1	0
Corni	17	16	1	0
Cosula	6	6	0	0
Cristesti	12	11	1	0
Curtesti	21	20	1	0
Tudora	17	17	0	0
Vladeni	22	22	0	0
Vorona	21	14	7	0
Liteni	55	55	0	0

[1] La calcularea valorii investițiilor brute nu au fost disponibile datele corespunzătoare pentru oraşul Liteni.

Localitate	Total	din care, pe clase de mărime:		
		0-9 salariaţi	10-49 salariaţi	50-249 salariaţi
GAL	**188**	**177**	**11**	**0**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava (anul 2008)

Tabel 34. Cifra de afaceri realizată de societăţile comerciale active, pe clase de mărime

Comuna	Cifra de afaceri (mii lei)	din care, pe clase de mărime:		
		0-9 salariaţi	10-49 salariaţi	50-249 salariaţi
Baluseni	3.476	1.935	1.541	0
Corni	10.359	4.570	5.789	0
Cosula	402	402	0	0
Cristesti	687	557	130	0
Curtesti	8.033	7.214	819	0
Tudora	4.510	4.510	0	0
Vladeni	1.971	1.971	0	0
Vorona	17.367	3.236	14.130	0
Liteni	18.712	18.712	0	0
GAL	**65.516**	**43.107**	**22.409**	**0**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

Figura 54. Cifra de afaceri realizată în 2008

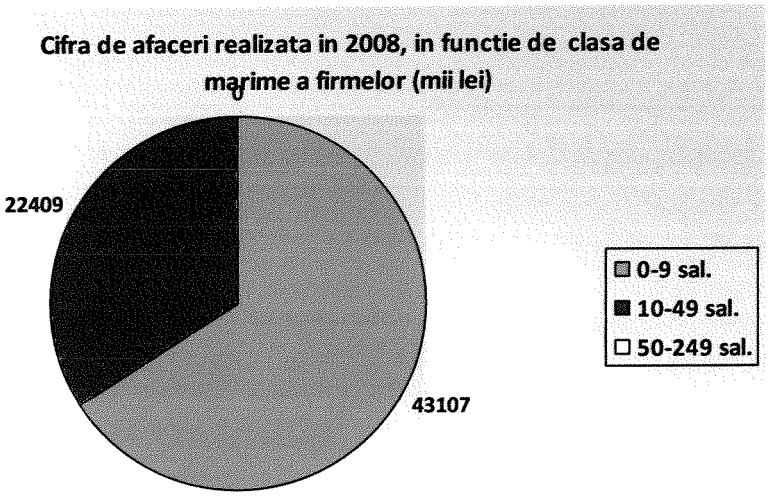

Tabel 35. Investițiile brute realizate de societățile comerciale active, pe clase de mărime

Comuna	Investiții brute (mii lei)	din care, pe clase de mărime:		
		0-9 salariați	10-49 salariați	50-249 salariați
Băluşeni	326	205	122	0
Corni	1448	221	1226	0
Coşula	52	52	0	0
Cristeşti	74	74	0	0
Curteşti	1791	1386	405	0
Tudora	582	582	0	0
Vlădeni	207	207	0	0
Vorona	4247	282	2593	1371
GAL (excl. Liteni)	**8727**	**3009**	**4346**	**1371**

Sursa: DJS Botoşani şi Suceava

II.2.1.6.4 Turismul. Potențial turistic. Obiective turistice. Structuri de cazare

Fără a dispune de atracții turistice de prim ordin, GAL „Valea Siretului de Sus" are un potențial turistic apreciabil reprezentat de obiective turistice precum complexul mănăstiresc de la Vorona, cel mai important de acest gen din județul Botoșani, mănăstirile Coșula și Curtești (Agafton), ambele datând din secolul XVI, podul medieval de la Coșula, câteva conace boierești din secolele 18-19.

Zona Vorona - Tudora este deosebit de interesantă din punct de vedere etno-folcloric, iar pădurea de tisă de la Tudora constituie una din cele mai importante arii naturale protejate din județul Botoșani.

Pentru creșterea interesului turiștilor, obiectivele turistice situate pe teritoriul GAL vor fi incluse în circuite turistice mai largi, care să cuprindă și obiectivele de interes turistic din municipiul Botoșani și din Ipotești.

Structurile de primire a turiștilor sunt reduse, spațiilor de primire a pelerinilor existente la mănăstirea Vorona adăugându-li-se de curând pensiunea turistică Conacul Zăicești din comuna Băluşeni.

II.2.1.6.5 Comerț și sector de servicii

Întreprinderile existente în spațiul GAL Valea Siretului de Sus acoperă o gamă limitată de activități productive și servicii și nu valorifică suficient resursele locale. Majoritatea s-au orientat către comerț (aprox. 51,59% din totalul întreprinderilor active în GAL Valea Siretului de Sus), datorită recuperării rapide a investițiilor și a unei experiențe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activități, în timp ce, sectorul construcțiilor deține doar 11,17% din totalul întreprinderilor din spațiul GAL Valea Siretului de Sus.

Tabel 36. Tipurile de activităţi economice practicate în teritoriul GAL

Tipuri de comerț	Număr total	% din numărul total	Întreprinderi din sectorul terțiar	Număr total	% din numărul total
Total Comerț cu ridicata și cu amănuntul	**66**	**51,59%**	Total Sectorul Terțiar	**56**	**29,76%**
			Transport și depozitare	16	8,51 %
			Construcții	17	11,17 %
			Hoteluri și restaurante	8	4,25 %
			Activități profesionale, științifice și tehnice	5	2,65 %
			Activități de servicii administrative și activități de servicii	2	1,06 %
			Tranzacții imobiliare	1	0,53 %
			Alte activități de servicii	1	1,59 %

II.2.1.7 Servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale

Instituțiile de învățământ din GAL Valea Siretului de Sus, reprezentate de grădinițe, unități primare și gimnaziale sunt slab dotate în ceea ce privește materialul tehnic și didactic. Tehnologia IT și echipamentele hardware și softeware sunt des întâlnite în cadrul școlilor din spațiul GAL Valea Siretului de Sus în timp ce echipamentul necesar formării profesionale sau pentru ucenici este învechit sau lipsește. O problemă suplimentară o constituie dificultatea de a atrage personal calificat în zonele rurale.

II.2.1.7.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populației la aceste servicii

Deși se poate spune că numărul de școli din GAL Valea Siretului de Sus, depășește necesitățile populației, calitatea educației este redusă, pe de o parte din cauza slabei dotări a infrastructurii educaționale, iar pe de altă parte, datorită nivelului de pregătire/experiență al profesorilor. Cele mai multe dintre școli au nevoie de renovări, mobilier, utilități de bază și material didactic. Infrastructura și facilitățile aferente educației profesionale și educatiei primare constituie instrumente importante pentru conversia forței de muncă agricole în forța de muncă non-agricolă.

Tabel 37. Echipamente şi dotări

	Medical			**Învățământ**			**Dotări sportive**	
	Spital/ Cab.medical	**Medic**	**Dentist**	**Primar**	**Secundar**	**Universitate**	**Teren de fotbal**	**Sală de sport**
Existență DA/NU	Da	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da
Dacă NU, indicați distanța în km de la centrul teritoriului până la cel mai apropiat obiectiv menţionat						~ **37 km** până la Universitate din Suceava		

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Tabel 38. Situaţia infrastructurii de învăţământ şi a serviciilor medicale pe localităţi

Localitati	Cabinet medical (nr.)	Medic (nr.)	Dentist (nr.)	Farmacie (nr.)	Gradinita (nr.)	Inv. Primar (nr.)	Inv. Secundar (nr.)	Liceu (nr.)	Teren de Fotbal (nr.)	Sala de sport (nr.)
1. Băluşeni	2	2	1	1	5	7	3	-	1	1
2. Corni	2	1	-	2		5	2	-	1	-
3. Coşula	1	1	-	-	-	4	1	-	1	1
4. Cristeşti	2	2	-	1	4	6	2	-	1	-
5. Curteşti	2	2	-	1	-	6	3	-	4	-
6. Liteni	4	3	1	4	3	5	5	1	2	-
7. Tudora	2	1	1	1	1	1	1	-	2	-
8. Vlădeni	2	1	1	1	3	4	3	-	4	1
9. Vorona	3	2	1	1	10	8	5	1	2	2
Total	**20**	**15**	**5**	**12**	**26**	**46**	**25**	**2**	**18**	**5**

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Situaţia detaliată a infrastructurii de sănătate şi educaţionale din teritoriul GAL este disponibilă în Anexa 2.

II.2.1.7.2 Căi de comunicaţii

Teritoriul GAL ,,Valea Siretului de Sus" are o bună acoperire rutieră şi conexiuni bune cu principalele căi rutiere. Zonele de nord şi de est (comunele Vlădeni, Băluşeni, Coşula, Curteşti) sunt străbătute de drumul european E58, asigurând legătura între aceste localităţi şi cele două reşedinţe de judeţ (Botoşani şi Suceava), iar în partea de SV a teritoriului administrativ al GAL drumurile judeţene DJ 208C, 208 H, 207N permit accesul rutier spre comunele Curteşti, Corni, Vorona, Tudora şi spre oraşul Liteni, acesta din urmă având bune conexiuni prin DJ 290 şi DJ 208A şi cu localităţi din judeţul Suceava. Singura localitate cu acces direct la reţeaua feroviară naţională este oraşul Liteni, aflat pe linia ce leagă Suceava de Paşcani.

Tabel 39. Tipuri de drumuri din teritoriul GAL

	Localitatea este străbătută de:			
	Drum european		Drum naţional	Drum judeţean
	Da/ Nu	Distanţa faţă de cel mai apropiat drum naţional		
Băluşeni	Da		Nu	Nu
Corni	Nu	10 km	Nu	Da
Coşula	Da		Da	Da
Cristeşti	Nu	1 km	Nu	Da

	Localitatea este străbătută de:			
	Drum european		Drum național	Drum județean
	Da/ Nu	Distanța față de cel mai apropiat drum național		
Curteşti	Da		Da	Da
Tudora	Nu	40 km	Nu	Da
Vlădeni	Da		Nu	Da
Vorona	Nu	20 km	Nu	Da
Liteni	Nu	25 km	Nu	Da

Sursa: *Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010*

Tabel 40. Accesibilitatea față de rețeaua feroviară

Comuna/ Oraş	Stație CFR*	
	Da/Nu	Cea mai apropiată
Băluşeni	Nu	20
Corni	Nu	22
Coşula	Nu	19
Cristeşti	Nu	15
Curteşti	Nu	10
Tudora	Nu	12
Vlădeni	Nu	10
Vorona	Nu	10
Liteni	Da	-

Sursa: *Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010*

Rețeaua drumurilor comunale și orășenești din cele 9 localități componente ale GAL avea la finele anului 2008 o lungime totală de 764 km, din care doar 59 km sunt asfaltați. Se află în diverse etape de pregătire sau execuție proiecte ce vizează modernizarea de drumuri în mai multe comune (Băluşeni, Corni, Curteşti, Cristeşti, Tudora, Vorona).

Tabel 41. Reţeaua de drumuri teritoriul GAL

Comuna/ Oraş	**Lungimea totală a:**		
	Reţelei de drumuri	**Drumurilor asfaltate**	**Drumurilor cu iluminat public**
Băluşeni	42	-	8
Corni	137	19	47
Coşula	76	-	33
Cristeşti	128	-	45
Curteşti	71	8	70
Tudora	60	8	52
Vlădeni	72	10	68
Vorona	95	5	95
Liteni	83	9	80
GAL	**764**	**59**	**498**

Sursa: *Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010*

II.2.1.7.3 Fondul locativ. Infrastructura edilitară

Fondul locativ cuprindea la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" aproximativ 20000 locuințe, dintre care 97,6% erau conectate la rețeaua electrică, 10,7% aveau acces la rețeaua publică de apă, iar 72,1% aveau acces la apă în sistem propriu şi 2% erau racordate la rețeaua de canalizare. Aproape 79% dintre locuințe sunt deservite de serviciul de salubritate (excepție fac locuințele din comunele Cristeşti şi Curteşti). În ultimii 4 ani s-au construit peste 2800 locuințe, cele mai multe în comuna Băluşeni, locuințele noi reprezentând astfel 14% din numărul total al locuințelor. Rețeaua publică de alimentare cu apă la nivelul GAL totalizează 32,8 km, din care 19 km sunt în oraşul Liteni, iar lungimea rețelei de canalizare măsoară 7,7 km. Rețelele edilitare se află în proces de extindere şi modernizare.

Tabel 42. Accesul la utilități şi servicii publice în localitățile componente ale GAL ,,Valea Siretului de Sus"

Comuna/ Oraş	Servicii salubrizare /colectare gunoi	Groapa de gunoi special amenajată	Rețea publică de apă curentă	Rețea de canalizare publică	Rețea de gaz	Internet prin cablu	Rețea de curent electric	Alte dotări/ rețele/ servicii
BĂLUŞENI	X		X			X	X	X
CORNI	X					X	X	X
COŞULA	X					X	X	X
CRISTEŞTI	X		X			X	X	
CURTEŞTI	X					X	X	X
TUDORA	X					X	X	X
VLĂDENI	X					X	X	X
VORONA						X	X	X
LITENI	X		X	X		X	X	X

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Tabel 43. Numărul şi procentul din localitățile componente ale GAL ,, Valea Siretului de Sus" deservite de utilități publice

Racordări	Nr.	% din total locuințe
Racordate la rețeaua de electricitate	19588	97,6
Racordate la rețeaua publică de apă	2141	10,7
Cu acces la apă în sistem propriu	14475	72,1
Fără acces la apă potabilă	1342	6,7
Racordate la rețeaua de canalizare	400	2,0
Racordate la rețeaua de gaz	0	0,0
Locuințe noi, construite în ultimii 4 ani (2006-2010)	2805	14,0
Deservite de serviciul de salubritate	15799	78,7

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Tabel 44. Numărul şi procentajul locuinţelor deservite de utilităţile publice aferente* în localităţile componente ale GAL „Valea Siretului de Sus"

Comuna/Oraş	BĂLUŞENI		CORNI		COŞULA		CRISTEŞTI		CURTEŞTI		TUDORA		VLĂDENI		VORONA		LITENI	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Racordate la reţeaua de electricitate	**2017**	98	**2290**	99	**1183**	98	**1796**	90	**1990**	98	**1860**	98,5	**1828**	99	**3024**	100	**3600**	97,3
Racordate la reţeaua publică de apă	**515**	25	**-**	-	**-**	-	**300**	30	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**1326**	36
Cu acces la apă în sistem propriu	**1029**	50	**1625**	70	**100**	9	**1500**	80	**2015**	100	**1500**	79,5	**1740**	95	**2592**	86	**2374**	64
Fără acces la apă potabilă	**515**	25	**175**	8	**-**	-	**200**	27	**-**	-	**360**	19	**92**	5	**-**	-	**-**	-
Racordate la reţeaua de canalizare	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**400**	11,5
Racordate la reţeaua de gaz	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-	**-**	-
Construcţii noi în ultimii 4 ani (2006-2010)	**1544**	75	**245**	10	**25**	2,3	**80**	10	**329**	16,32	**125**	6	**140**	7,6	**209**	7	**108**	3
Deservite de serviciul de salubritate	**2058**	100	**2306**	100	**1125**	100	**-**	-	**-**	-	**1860**	98,5	**1846**	100	**3024**	100	**3580**	96,8

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

ASOCIATIA GRUPUL DE ACŢIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOŞANI

II.2.1.7.4 Educație. Formare profesională. Infrastructură educațională și culturală

Rețeaua educațională cuprindea în anul școlar 2008/2009 un număr de 14 unități școlare în care erau înscrişi 6726 elevi şi 1906 preşcolari. Din această rețea fac parte şi cele două unități de învățământ secundar : Grupul Şcolar ,,Ştefan cel Mare şi Sfânt" din Vorona şi Grupul Şcolar ,,I.V. Liteanu" din Liteni.

Ca urmare a restructurărilor prin comasarea unităților de învățământ, numărul acestora a scăzut de la 70 în anul şcolar 2004/2005 la doar 14 în anul şcolar 2008/2009. S-a ajuns astfel ca în majoritatea comunelor să fie amplasate maxim 2 unități şcolare, excepție făcând Vorona unde funcționează 3 unități. În ultimii ani s-au derulat lucrări de reabilitare şi modernizare la mai multe şcoli din majoritatea comunelor, dintre care amintim reabilitarea de şcoli în comuna Cristeşti, Vorona şi Liteni, construirea de şcoli şi grădinițe în comunele Corni, Cristeşti, Tudora, Vlădeni, construirea de săli de sport în Băluşeni, Coşula, Vlădeni.

Figura 55. Numarul unitatilor de invatamant din teritoriul GAL

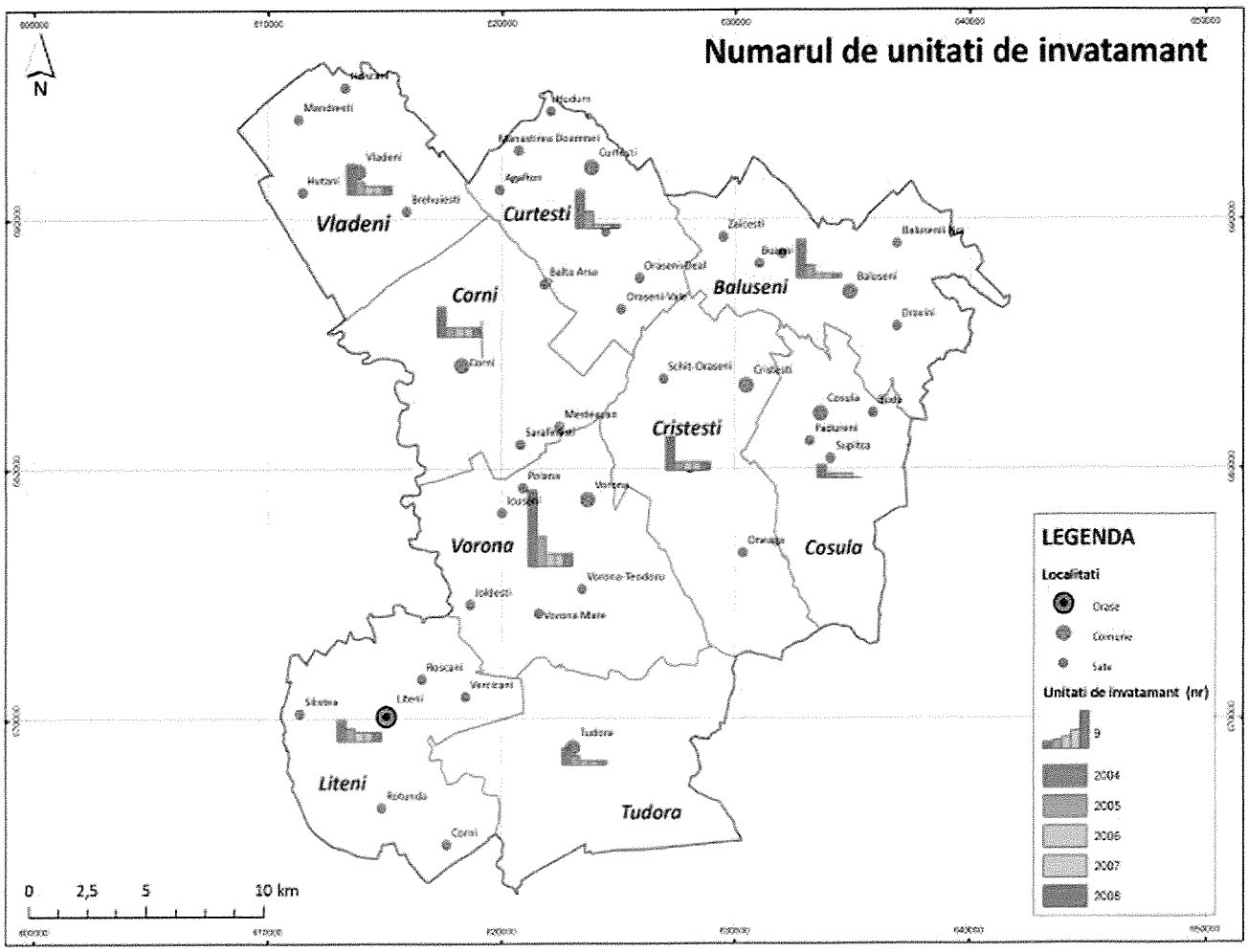

Numărul elevilor înscrişi a înregistrat variații neînsemnate în perioada 2004-2008: numărul elevilor s-a redus cu 2,6%, ajungând la 6726 în anul 2008/2009 în timp ce numărul copiilor înscrişi la grădiniță a ajuns la 1906, în creştere cu 4,3% faşă de anul 2004/2005. După o creştere moderată în perioada 2004-2007, numărul personalului didactic a scăzut în anul 2008/2009 cu 10% față de anul anterior ajungând la 619. Astfel, numărul mediu de elevi ce revin la un cadru didactic în anul 2008/2009 a crescut la 16,7 de la 14,8 în anul şcolar precedent. Distribuția teritorială a elevilor este inegală, 44% din elevi şi preşcolari care studiază la şcolile de pe teritoriul GAL fiind înscrişi în 2 localități: Liteni (2126) şi Vorona (1692).

Figura 56. Numarul elevilor inscrisi in scolile teritoriul GAL

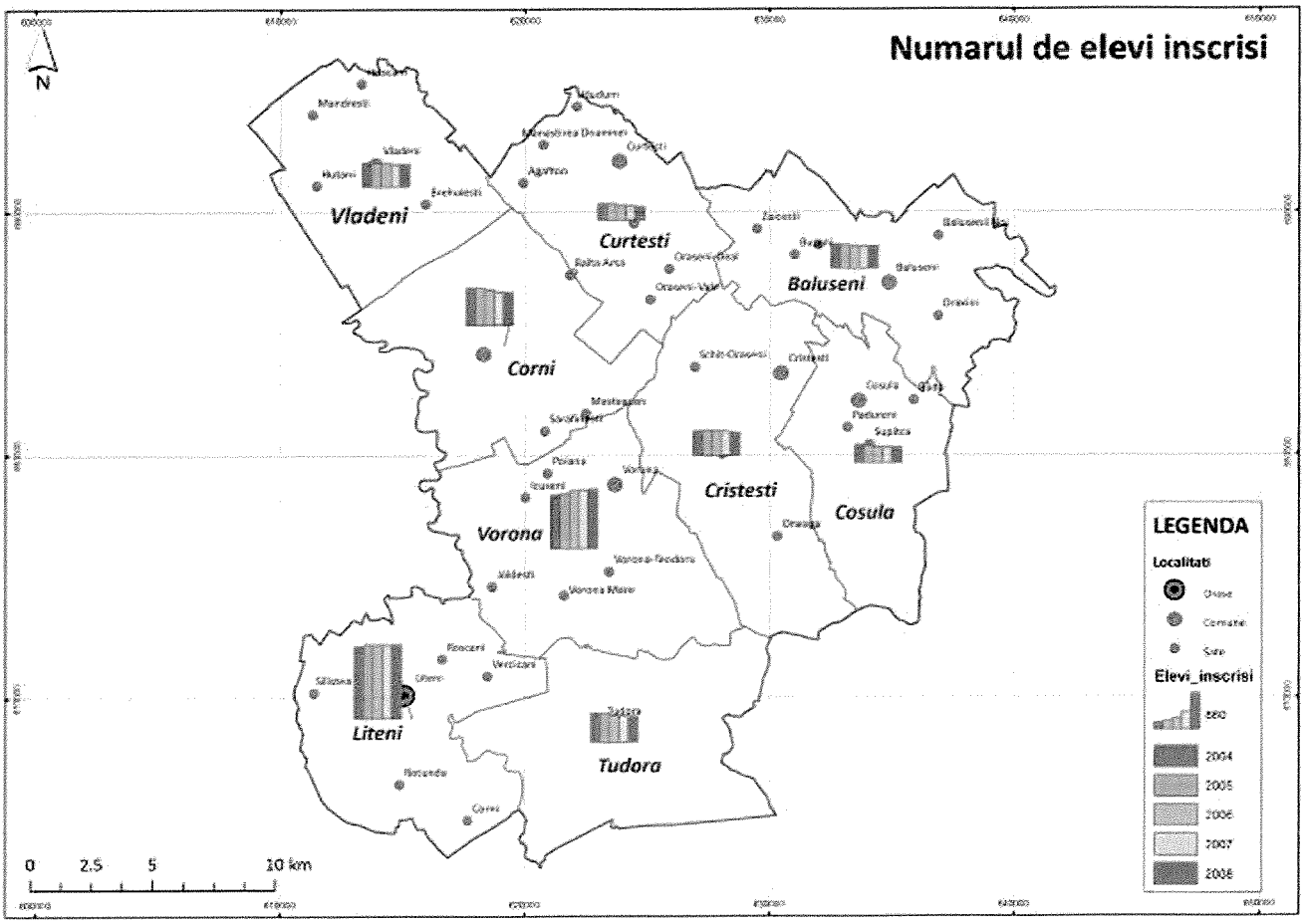

La sfârşitul anului 2008 funcționau în localitățile componente ale GAL 32 biblioteci publice, 13 cămine culturale amplasate în 7 din cele 9 localități (excepție Coşula şi Cristeşti), o casă de cultură (în oraşul Liteni) şi un muzeu (în comuna Vorona). Sunt în derulare proiecte privind construcția/reabilitarea de cămine culturale în Băluşeni şi Corni.

Tabel 45. Infrastructura şcolară, populația şcolară şi personalul didactic la nivelul GAL- număr-

	2004	2005	2006	2007	2008
Unități de învățământ	70	27	15	15	14
Copii înscrişi în grădinițe	1.828	1.927	1.938	1.914	1.906
Elevi înscrişi	6.908	6.934	6.810	6.728	6.726
Personal didactic	544	551	578	582	519
PC				207	213
Biblioteci publice	35	35	38	30	32
Muzee				1	1
Vizitatori ai muzeelor				35.000	35.000

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

II.2.1.7.5 Infrastructură sanitară

Personalul medical de specialitate număra în anul 2008, 18 medici şi 44 cadre medii, revenind în medie 2937 pacienți la un medic şi 1201 pacienți la un cadru sanitar cu pregătire medie. După o creştere în anii 2006 şi 2007 numărul personalului sanitar mediu a revenit la valoarea din 2004. Rețeaua sanitară este majoritar privată, fiind compusă din 14 cabinete medicale de familie, 2 farmacii şi 1 cabinet stomatologic (excl. infrastructura medicală din Liteni).

Tabel 46. Personalul sanitar la nivelul GAL în perioada 2004-2008- număr-

	2004	2005	2006	2007	2008
Medici	16	18	18	18	18
Personal sanitar mediu	45	47	59	54	44

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Tabel 47. Rețeaua sanitară privată în comunele care fac parte din GAL „Valea Siretului de Sus"

Comuna	Cabinete medicale de familie	Farmacii si puncte farmaceutice	Cabinete stomatologice
Băluşeni	2		
Corni	2	1	
Coşula	1		
Cristeşti	2		
Curteşti	2		
Tudora	2		
Vlădeni	1	1	1
Vorona	2		

Sursa : Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Figura 57. Numarul de cadre sanitare medii

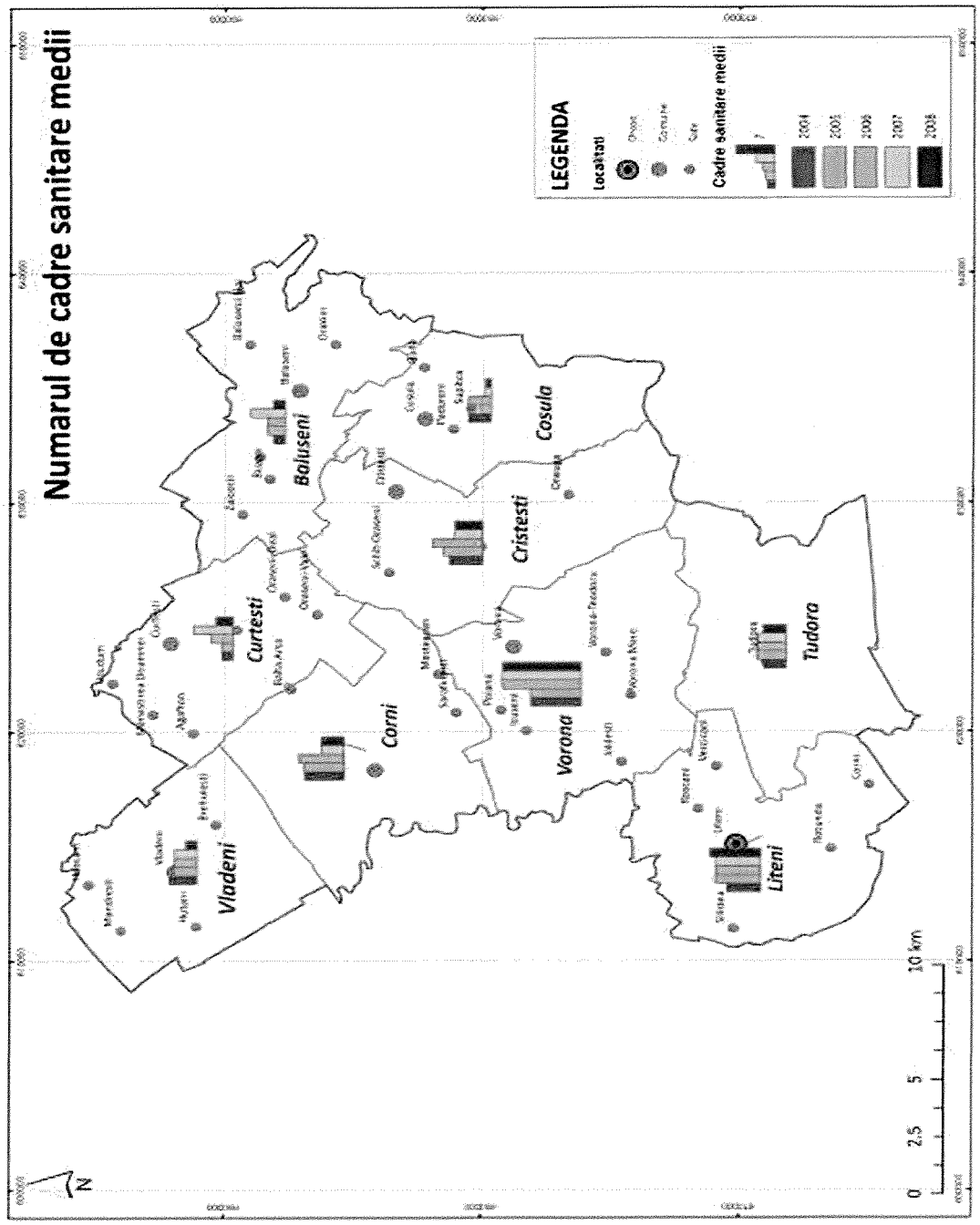

II.2.1.8 Activități sociale și instituții locale

Instituțiile locale şi administrațiile publice din teritoriul GAL „Valea Siretului de Sus" organizează periodic activități sociale pe baza unor programe de finanțare sau în urma implementării altor programe de infrastructură, educație şi de transmitere a obiceiurilor şi tradițiilor locale.

Figura 58. Serbările Pădurii, Vorona

Localitatea care se evidențiază cel mai bine este Comuna Vorona, implicându-se activ în viața social-cultural-educativă a populației şi aducând un plus de valoare manifestațiilor şi programelor sociale la nivel local, județean şi nu numai.

La nivelul activităților derulate în interes social, s-au evidențiat următoarele evenimente şi proiecte derulate şi organizate de fiecare primărie în parte:

1. **Primăria Băluşeni,** reprezentată de Domnul Primar Neculai Stratulat

In ultimii 5 ani s-a realizat, în interesul comunității locale, construirea a două cămine culturale (în satele Băluşeni şi Draxini) şi baza sportivă de la Băluşeni. Anual, administrația locală organizează Zilele Comunei în perioada 15-16 august.

2. **Primăria Corni**, reprezentată de Domnul Primar Ec. Miţosu Dumitru

Organizează săptămânal, în fiecare zi de sâmbătă, târguri şi minipiețe cu vânzare de legume, lactate şi alte obiecte tradiționale sau de uz gospodăresc.

In ultimii 5 ani, s-a realizat reabilitarea căminului cultural şi s-a construit o creşă pentru copii preşcolari din localitate.

Figura 59. Creşa pentru preşcolari, Corni

Un program social adresat preşcolarilor se organizează anual în cadrul proiectului: ***Şcoala de Vară "Toți la grădiniță- Toți în clasa I"***- proiect adresat preşcolarilor care nu au frecventat grădinița şi copiilor din clasele I şi a II-a cu rezultate slabe. Locația: Şcoala "Balta Arsă". Inițiatorii Programului: Ministerul Educației şi Invățământului în colaborare cu Fundația "Ruhama", Bihor, şi Şcoala cu clasele generale I-VIII "Octav Băncilă", Corni

3. Primăria Coşula, reprezentată de Domnul Primar Mircia Acatrinei

S-au construit o sală de sport, un cămin cultural, o bază sportivă şi s-a realizat un amplu proiect de construire de locuinţe şi conectarea la reţeaua de curent electric a caselor persoanelor de etnie rromă, aceştia beneficind şi de un program social prin care li s-au realizat acte de identitate şi acte de proprietate pentru terenurile deţinute.

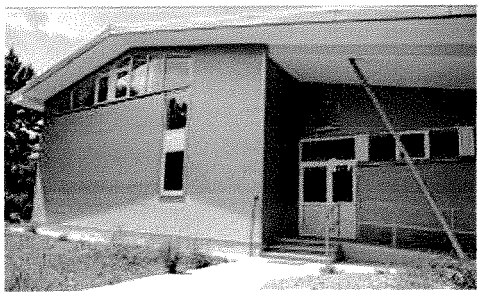

Figura 60. Sala de sport a localităţii Coşula

Un alt program social iniţiat în anul 2007 este programul ***"A doua şansă"***, adresat cetăţenii de etnie rromă, ce învaţă cunoştinţele de bază privind cititul şi scrisul.

Evenimentele şi sărbătorile organizate pentru comunitatea locală sunt:

- Luna MAI: Festivalul Bujorului, Ziua Comunei
- Luna IUNIE: "Duminica Tuturor Sfinţilor"- Hramul Bisericii Corni
- Luna Decembrie (3-6): Hramul Mănăstirii "Sf. Nicolae", Obiceiurile de Iarnă la Crăciun şi Anul Nou

4. Primăria Cristeşti, reprezentată de Domnul Primar Ioan Aciobăniţei

Comuna Cristeşti are încheiat un parteneriat de colaborare şi înfrăţire cu Comuna Tudora, Judeţul Botoşani. Se acordă asistenţă comunitară medico-socială oferită de un cabinet local de mediatori comunitari.

Evenimentele importante socio-culturale şi religioase ale localităţii sunt:

- 8 noiembrie: Sf. Mihai şi Gavril
- Hramurile bisericii (Sf. Ilie - 20 iulie, Schimbarea la faţă - 6 august, Sf. Gheorghe - 27 aprilie - sat Oneaga
- 14 septembrie : Ziua Crucii în satul Unguroaia

5. Primăria Curteşti, reprezentată de Domnul Primar Dumitru Viţel

S-a realizat construcţia de locuinţe şi asistenţă socială pentru 15 copii: ***"Centru de îngrijire de zi pentru copii aflaţi în situaţii de risc".*** Se oferă anual, în limita posibilităţilor financiare ale primăriei, ajutoare financiare pentru familii afectate de inundaţii şi ajutoare sociale şi financiare pentru pensionari.

Evenimentele importante socio-culturale şi religioase ale localităţii sunt legate de hramurile specifice fiecărui sat în parte:

- 14 octombrie în satul Orăşeni-Vale, Cuviincioasa Paraschieva
- 11 noiembrie în satul Orăşeni-Deal, Sfântul Mucenic Mina
- 21 mai în satul Băiceni - Sfinţii Constantin şi Elena
- 29 iunie în satul Curteşti, Sfinţii Petru şi Pavel
- 27 iulie în satul Mănăstirea-Doamnei, Sfântul Pantelimon
- în satul Agafton - duminica Rusaliilor
- 6 august în satul Hudum, Schimbarea la faţă

6. Primăria Tudora, reprezentată de Domnul Primar Aurel Leşuc

Comuna Tudora este înfrățită cu raionul Ştefan Vodă, Republica Moldova.

Unul din cele mai importante evenimente sociale este cel din data de 29 iunie când se serbează ziua SF Petru şi Ziua Comunei.

Proiecte dezvoltate în interesul comunității locale din ultimii 5 ani au vizat :

- Construirea şcolii Anini
- Construcție de grădiniță şi sală de sport
- Reabilitare grădiniței Arini
- Amenajarea şi reamenajarea de spații verzi
- ***" Luna curățeniei"***- proiect inițiat de şcoala cu clasele primare I-IV, desfăşurat anual în luna aprilie şi concretizat în: plantare de copaci, curățarea zonelor de interes public
- Acțiuni de ajutorare a persoanelor nevoiaşe şi aflate în zone defavorizate- donații de alimente, construcții de case- parteneriat Primărie şi Biserică
- Ajutoare pentru cazuri de urgență (incendii, înmormântări)
- Construire de case sociale
- Construirea Centrului de Zi pentru copii aflați în situații de risc

Figura 61. Obiceiuri de iarnă- Căluţii din Tudora

Evenimentele şi sărbătorile organizate pentru comunitatea locală sunt:

- Luna IULIE: Festivalul "Holda de Aur"
- Luna DECEMBRIE: Festivalul "Bună Vreme"- Anul Nou

7. Primăria Vlădeni, reprezentată de Domnul Primar Voicu Murariu

Comuna Vlădeni este înfrățită cu satul Petrunea, Republica Moldova.

Proiecte dezvoltate în interesul comunității locale din ultimii 5 ani au vizat:

- Construire sălii de sport din Vlădeni
- Construirea a trei şcoli generale
- Ajutorări pentru pensionari şi persoane cu handicap

Ziua Comunei Vlădeni se sărbătoreşte în ziua Hramului Inălțării Domnului.

8. Primăria Vorona, reprezentată de Domnul Primar Prof. Aurel Ştefan

Comuna Vorona este înfrăţită cu :

1. Comunitățile Arpajon Sur Cere şi Aurillac, Franța
2. Oraşul Scumpia, Republica Moldova

Evenimentele importante socio-culturale şi religioase ale localității sunt legate de hramurile specifice fiecărui sat în parte:

- Luna MAI: Campionatul național de Oină, Campionatul județean de tenis şi şah
- LunaIULIE: Ziua Şcolii- Grupul scolar "Ştefan cel Mare şi Sfânt"
- 03-09 septembrie: Zilele Comunei Vorona
- 08 septembrie: Festivalul folcloric interjudețean "Serbările Pădurii", ajuns la a XXXVI-a ediție, Târgul Meşterilor Populari, Pelerinaj la Mănăstirea Sihăstria Voronei „Sf. Onufrei", „ExpoZoo"- expoziţia de animale şi utilaje agricole
- Luna iunie: Festivalul național al cântecului, dansului şi portului popular "Moştenite din bătrâni" - festival folcloric pentru copii
- Luna august: Tabăra națională de picturi religioase "Un penel pentru Credință" organizată în colaborare cu Mănăstirea Vorona
- 15-16 ianuarie: "Zilele Eminescu", ce se deschid cu manifestări culturale desfuşurate în cadrul Comunei Vorona
- Luna Decembrie: obiceiuri de iarnă la Crăciun şi Anul Nou

Figura 62. Meşter popular, Comuna Vorona

Proiecte dezvoltate în interesul comunităţii locale din ultimii 5 ani au vizat :

- Muzeul Satului Icuşeni
- Muzeul Satului Vorona-Mare
- Muzeul de măşti populare Ţugui Gheorghe
- Colecția de artă Grup şcolar "Ştefan cel Mare" Vorona
- Imbunătățirea infrastructurilor şcolare
- Proiect de curățare a zonelor de inters public- strângerea gunoielor în colaborare cu elevii claselor V-XII
- Constructie de case sociale pentru bătrâni (2 case la Icuşeni şi Vorona Mare)
- Ajutoare pentru cazuri de urgență (incendii, înmormântări)

Figura 63. Obiceiuri de iarnă, Comuna Vorona

9. Primăria Liteni, reprezentată de Domnul Primar Onisii Tomiţă

Evenimentele importante socio-culturale şi religioase ale localității sunt legate de hramurile specifice fiecărui sat în parte:

- În fiecare zi de luni a săptămânii se organizează piață şi obor însoţită periodic de activităţi cultural-educaţionale
- Izvorul Tămăduirii - în prima vineri din săptămâna luminată, luna aprilie
- Manifestare culturală de mare amploare - în fiecare săptămână după Sf. Paşte

Proiecte dezvoltate în interesul comunității locale din ultimii 5 ani au vizat :

- Reabilitare de şcoli: Grupul şcolar Liteni, Scoala Generală Rotunda, Scoala Generală Siliştea
- Sprijinirea famiilor cu mulți copii
- Ajutoare pentru cazuri de urgență (incendii, înmormântări)
- Programe de educație ecologică adresate elevilor
- Construirea de locuințe sociale şi Amenajarea a 3 spații pentru persoane singure

La capitolul, ONG-uri şi Asociații Locale, cele mai relevante ca şi influenţă sunt cuprinse în următorul tabel:

Tabel 48. ONG-uri şi asociatii locale active în cadrul teritoriului GLA

Judeţul	Nr. crt.	Comuna/ Oraş	ONG-uri şi Asociaţii locale
Botoşani	1	**BĂLUŞENI**	1. Cooperativa Agricolă "Sf. Mihail şi Gavril", Draxin 2. Fundația „Bonifacio", Zăiceşti
	2	**CORNI**	1. Asociația Crescătorilor de Animale din Comuna Corni înființată în luna mai 2010 2. Cooperativa de consum Corni
	3	**COŞULA**	1. Asociația Romilor din Coşula COSSROM 2. Cooperativa Agricola „Sf. Nicolae"
	4	**CRISTEŞTI**	1. Asociația Crescătorilor de Ovine 2. Cooperativa Agricolă Agrozootehnică "Maici"- creşterea bovinelor de lapte
	5	**CURTEŞTI**	-
	6	**TUDORA**	1. Asociația Crescătorilor de Animale "Tudoreanca" înființată în iulie 2010 2. Asociația "Tiberiu Crudu" 3. Asociația cultural-sportivă "Stejărelul" înființată în luna noiembrie 2005 4. Asociația crescătorilor de animale "Fratelli" înființată în aprilie 2010 5. Asociația sportivă "Triumf" 6. Asociația "Voința" 7. Cooperativa de consum Tisa înființată în octombrie 2003 8. Societatea Cooperativă de Consum Tudora
	7	**VLĂDENI**	1. Asociația Crescătorilor de Animale Comuna Vlădeni cu 105 membrii
	8	**VORONA**	1. ONG: ANTREC 2. Asociația Crescătorilor de Animale "Cornătelul din Deal" 3. Club Sportiv „Avântul" 4. Asociația Fc Vorona 5. Asociația Sc Prodalcom 6. Asociația de Caritate NonProfit „Laur"

Judeţul	Nr. crt.	Comuna/ Oraş	ONG-uri şi Asociaţii locale
Suceava	9	LITENI	1. Asociația „Sf. Mihail şi Gavril" 2. Societatea Cooperativă de Consum „Poiana Ursului"

Sursa: Raportul de cercetare iulie 2010

In funcţie de domeniile de intervenţie şi influenţa asupra dezvoltării zonei teritoriului GAL „Valea Siretului de Sus", pentru cele mai active asociaţii dintre cele amintite mai sus, se evidenţiază:

1. Asociaţia Rromilor „COSSROM" din Comuna Coşula

Date de contact
Adresa: Sat Coşula, com. Coşula Judeţul Botoşani Telefon: 0740/292719 Persoană contact: Cobzariu Virgil

Activitatea asociației, înființată la începutul anului 2010, este coordonată de Domnul Cobzariu Virgil, şi are ca obiective:

- promovarea şi dezvoltarea intereselor economice, sociale ale cetățenilor de etnie rromă;
- facilitarea accesul acestora la serviciile publice;
- dezvoltarea agriculturii (cultivarea plantelor – legumicultură, creşterea animalelor);
- identificarea şi rezolvarea problemelor copiilor şi consilierea acestora;
- promovarea unei noi mentalități în rândul tinerilor şi copiilor de etnie rromă, în concordanță cu principiile democratice ale statului român.

Activitatea asociaţie s-a concretizat până în prezent prin elaborarea de proiecte cu finanțare externă adresate comunităților marginalizate, având la bază procesul de dezvoltare comunitară desfăşurat în comunitățile locale. Proiectele aprobate până în prezent au fost derulate în parteneriat cu Primăria Comunei Coşula, conform evenimentelor sociale înscrise mai sus.

2. Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic şi Cultural ANTREC, Comuna Vorona

Date de contact birou local
Adresa: Comuna Vorona Judeţul Botoşani Telefon: 0744/698.628 E-mail:botosani@antrec.ro Web: www.antrec.ro Persoană contact: Elena Tatiana FURDUI

Asociaţia stimulează şi promovează turismul rural, ecologic şi cultural în România (promovarea turismului pentru fiecare judeţ în parte) şi în străinatate, în care scop acţionează, conform statutului, pentru:

- cunoaşterea si popularizarea resurselor turistice din domeniul rural al ţării;
- editarea şi difuzarea de publicaţii şi lucrări de specialitate, pliante, hărţi, informaţii şi alte materiale publicitare privind dezvoltarea turistică a diferitelor zone ale ţării;
- organizarea şi participarea la conferinţe, dezbateri, sesiuni ştiintifice, simpozioane, colocvii, etc., în cadrul asociaţiei ori în cadrul altor organizaţii de profil din ţară şi strainatate;

- stabilirea şi promovarea de schimburi de date, informaţii, publicaţii, specialişti, alte forme de cooperare cu organisme similare din alte ţări;
- participarea la manifestări internaţionale în turismului rural, ecologic şi cultural;
- acordarea de asistenţă de specialitate şi reprezentarea intereselor membrilor săi;
- organizarea de expozitii cu produse de artizanat şi alimente din gospodăriile ţărăneşti şi valorificarea acestora;
- organizarea de acţiuni de ecologizare a zonelor turistice şi de cunoaştere a tradiţiilor culturale specifice;
- dispecerizarea la nivel central şi teritorial în scopul asigurării unei bune prestaţii turistice şi a serviciilor impuse de aceasta;
- organizarea de schimburi de experienţă între gospodării din diverse zone ale ţării precum şi cu cei din alte ţări;
- organizarea şi desfasurarea de cursuri de formare profesională a adulţilor pentru turism (cod CAEN 8042) – iniţiere, calificare, recalificare, specializare, perfecţionare, formare managerială şi alte forme de învăţământ pentru domeniul turismului.
- coordonarea implementării programelor de asistenţă tehnică externă pentru dezvoltarea turismului rural, ecologic şi cultural;
- promovarea eticii şi deontologiei iî practicarea turismului rural;
- organizarea de prestaţii şi servicii turistice în consignaţie sau comision, în gospodării ţărăneşti, pensiuni, campinguri, alte structuri de primire analoage;
- organizarea cu respectarea normelor legale în vigoare, a schimbului valutar şi a încheierii de asigurări turistice.

Asociaţia dezvoltă o serie de proiecte de promovare specifice judeţului Botoşani şi, implicit, pentru localităţile cu monumente istorice, religioase şi puncte turistice sau zone de interes pentru promovarea turismului rural şi a patrimoniului arhitectural şi cultural specific GAL-ului.

Sediul filialei Botoşani a fost ales a fi înfiinţat în anul 2009 în cadrul Comunei Vorona, localitate considerată a avea cel mai mare potențial turistic din zonă.

Celelalte asociații specifice crescătorilor sau dezvoltatorilor de diferite activități agricole amintite reprezintă interesele acestora la toate nivelurile, pe baza statutului şi a legilor române, având drep scop general:

- promovarea şi apărarea interesele legitime ale membrilor;
- sprijinirea în vederea organizării producţiei pe principii tehnologice şi de eficienţă economică;
- sprijin în realizarea producţiilor mari şi de calitate;
- promovarea producţiilor şi a animalelor pe piaţa naţională;
- exprimarea intereselor comunale ale membrilor săi şi ale animalelor înregistrate în asociaţie;
- urmărirea aplicării stricte în rândurile membrilor a legislaţiei specifice precum şi a legislaţiei cu caracter general;
- atragerea de fonduri şi realizarea de proiecte specifice domeniului de activitate.

II.2.1.9 Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu

În cadrul acesti secțiuni se vor prezenta şi analiza următoarele aspecte, caracteristice teritorilului acoperit de către GAL-ul Valea Siretului de Sus:

- **Politicile de dezvoltare locală** pentru teritoriul prezentate în cadrul strategiilor de dezvoltare locală a celor 9 Unități Administrativ Teritoriale, elaborate în baza unui proces participativ de planificare strategică, cu implicarea comunităților şi a factorilor locali interesați şi relaționarea acestora cu **documentele programatice de la nivel județean şi regional**;
- **Capacitatea administrativă** a celor 9 Unități Administrativ Teritoriale de susținerea politicilor de dezvoltare a teritoriulu, analiza încorporând **proiectele inițiate** în vederea obținerii de finanțare nerambursabilă de la Uniunea Europeană şi alți donori, precum şi urmărirea stadiului de progres al acestor inițiative;
- **Proiectele** de dezvoltare a **infrastructurii mari în domeniul alimentării cu apă şi deşeurilor** inițiate de către Consiliul Județean Botoşani;
- **Necesități de intervenție** pentru susținerea modernizării administrației publice locale din teritoriul acoperit de GAL, în vederea asigurării unor contribuții la dezvoltarea socio-economică a zonei ;

Pentru elaborarea acestei secțiuni au fost utilizate informații colectate în cadrul cercetării întreprinse în luna iulie 2010 la nivelul UAT-urilor din comunele şi oraşul membre ale GAL-ului „Valea Siretului de Sus„, de la Consiliul Județean Botoşani şi instituții de finanțare. De asemenea au fost analizate studii relevante realizate la nivel național şi regional, pentru a clarifica semnificația unor afirmații, prin realizarea unor comparații şi raportări la aceste nivele.

II.2.1.9.1 Politicile de dezvoltare locală

Toate cele **9** Unități Administrativ Teritoriale dispun de **strategii de dezvoltare locale**[1], elaborate relativ recent, în anii 2007 şi 2009, pe baza unor metodologii care au inclus şi metode participative de lucru, cu utilizarea unui suport de asistență tehnică specializat, reprezentat de specialişti în domeniul dezvoltării durabile, infrastructurii, agriculturii şi resurselor umane. Pentru consultarea publică, în **3** comunități din cele 9, au fost concepute şi aplicate chestionare la nivelul comunității şi organizate întâlniri pentru a dezbate problemele şi soluțiile identificate, încercându-se astfel implicarea cetățenilor în formularea direcțiilor de urmat pentru dezvoltarea comunităților din care fac parte. În

[1] Elaborarea unei strategii locale de dezvoltare cu încorporarea etapizării problemelor şi a nevoilor identificate pe plan local, însoțite de o planificare bugetară corespunzătoare, reprezintă **prima recomandare** formulată în cadrul **studiului „Absorbția fondurilor structurale în România - stadiul pregătirilor"**, realizat de către Asociația Oraşelor din România şi Institutul pentru Politici Publice, în 2007, care urmăreşte îndrumarea autorităților publice locale în demersurile acestora de a fi pregătite pentru momentul în care România va fi primit asistență financiară din Instrumentele Structurale.

cadrul secțiunii se vor formula și recomandări cu privire la necesitatea optimizării acestor documente strategice, pe baza analizei acestora.

Cele **9** strategii de dezvoltare conțin secțiuni de analiză și diagnostic a sectoarelor de activitate la nivel local, analize SWOT, obiective generale și specifice formulate pentru sectoarele corespunzătoare, planuri de acțiune cu indicarea unor surse posibile de finanțare, termene și responsabilități și, pentru 3 dintre acestea, fișe de proiecte. Majoritatea dintre aceste strategii au fost gândite pentru a putea susține accesarea unor măsuri PNDR de dezvoltare a infrastructurii , precum și a unor oportunități de finanțare la nivel național și de a oferi un cadru necesar dezvoltării. Dintre UAT-urile analizate, doar comuna Cristești și-a reactualizat strategia de dezvoltare, în anul 2010.

Obiectivele în domeniul **modernizării capacității instituționale** se referă la:

- Pregătirea funcționarilor publici pentru elaborarea, gestionarea și monitorizarea proiectelor cu finanțare internațională și națională;
- Creșterea gradului de utilizare a computerelor în activitatea curentă și de gestionare corespunzătoare a evidențelor, a suportului de informații și legislativ;
- Îmbunătățirea comunicării și a circuitul informațiilor între compartimentele, nivelurile ierarhice și cele funcționale;
- Obținerea unei transparențe a activității unităților teritorial administrative și informarea corespunzătoare a cetățenilor din cadrul comunităților cu privire la: activitatea curentă, oportunități de finanțare, legislație, obligații, etc.;
- Reducerea duratei de răspuns la solicitările și petițiilor cetățenilor;

Analiza strategiilor de dezvoltare a celor 9 comunități reunite în cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus, a relevat **aspecte similare** cu cele de la nivel național, identificate în cadrul studiului realizat în anul **2007,** în cadrul proiectului **„O bază solidă pentru planificarea și implementarea coerentă de strategii locale"**[1] , care reprezintă **cea mai recentă cartografiere** a existenței și a **gradului de calitate a strategiilor de dezvoltarea locală** din România:

- Înțelegerea deficitară a conceptului și importanței planificării strategice participative;
- Strategii corelate insuficient cu strategiile și planurile sectoriale la nivel național și regional;
- Identificarea vagă a surselor de finanțare;

[1] Proiectul **„O bază solidă pentru planificarea și implementarea coerentă de strategii locale"** a fost finanțat de Guvernul Marii Britanii, Departamentul pentru Dezvoltare Internațională – Componenta GOF și susținut de UCRAP, MIRA, MDPDL și Asociația Orașelor din România. Concluziile, care au vizat analiza capacității instituționale de planificare strategică participativă la nivel comunitar și identificarea nevoilor de sprijin tehnic la nivelul autorităților publice, au fost trasate în urma aplicării unui număr de 217 chestionare orașelor de rang 3 (183 răspunsuri - 84,3% rata de răspuns), desfășurării de vizite în teritoriu, interviuri semi-structurate și prelucrării datelor. Concluziile sunt relevante și pentru situația localității urbane Liteni din județul Suceava, chestionat în cadrul proiectului, dar și pentru cele 8 UAT din mediul rural, nivelul de pregătire al personalului și capacitatea administrativă fiind semnificativ mai reduse la comune decât la orașe.

- Utilizare în insuficientă măsură a unor indicatori relevanți, pentru fundamentarea problemelor;
- Dificultăți majore în stabilirea unui plan de implementare cu indicatori și ținte de atins;

Pe parcursul procesului de realizare a Planului de Dezvoltare Locală a GAL-ului Valea Siretului de Sus, în cadrul întâlnirilor de analiză a politicilor de dezvoltare și a documentelor existente, au fost formulate **propuneri de îmbunătățire și actualizare a strategiilor actuale locale de dezvoltare**, prin:

- optimizarea analizelor SWOT, prin întărirea caracterului de legitimitate al obsevațiilor cu ajutorul completării cu indicatori statistici relevanți și/sau raportarea la ponderi și valori la nivel teritorial similar, județean, regiona și național. Analizele SWOT conțin uneori formulări vagi, neconcludente, sau includ confuzii între puncte slabe și amenințări, sau lipsesc elemente importante de analizat;
- raportarea la modul de relaționare cu problemele și obiectivele strategiilor județene, regionale și județene;
- corelarea necesităților și problemelor identificate cu obiectivele stabilite, fiind în anumite cazuri, obiective trasate, care nu sunt corespondente vreunei necesități sau/și probleme;
- prioritizarea problemelor, precum și a acțiunilor din planul de acțiuni, prin utilizarea unor instrumente corespunzătoare, dar nu extrem de complexe, ca medii ponderate, construite din criterii ca: numărul populației afectate, gradul de urgență al intervenței, posibilitatea de acțiune, impactul generat, etc. Se remarcă aproape în totalitate absența utilizării de instrumente de prioritizare a investițiilor;
- includerea unor aranjamente de implementare care să conțină acțiune clare de construire și consolidare a capacității administrative a UAT-urilor; întâlnindu-se situații în care erau prevăzute accesarea unor programe în valoare de peste 3 milioane de euro, dar în absența prevederii unor actiuni de întărire a capacității interne, neexistând persoane certificare în gestionare proiectelor și achizițiilor publice sau sume planificate pentru contractarea de Studii de Fezabilitate și servicii de consultanță.

II.2.1.9.2 Capacitatea administrativă

Analiza capacității administrative a UAT-urilor din componența GAL-ului Valea Siretului de Sus, de pregătire a proiectelor și de gestionare a fondurilor europene și naționale, a urmărit următoarele elemente:

a) Identificarea problemelor cu care se confruntă adminstrațiile publice, conform strategiilor de dezvoltare locală, elaborate la nivelul localităților și strategiilor de dezvoltare economică și socială a județelor Botoșani și Suceava;

b) Structurile dedicate existente și resursele de care dispun pentru accesarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare locală;

c) Experiența în derularea de proiecte cu finanțare internațională și națională

În cadrul **Strategiei de dezvoltare economico-socială a Județului Botoșani 2008-2013** și a **Strategiei de dezvoltare economică și socială a județului Suceava 2008-2013**, concepute de către Consiliul Județean Botoșani și Consiliul Județean Suceava sunt incluse priorități de intervenție pentru dezvoltarea capacității administrative. La nivelul județului **Botoșani** sunt stabilite măsuri la nivelul **priorității 6) Dezvoltarea capacității administrației publice locale pentru satisfacerea nevoilor comunităților**, care urmăresc: dezvoltarea unei administrații pe înțelesul cetățeanului, introducerea E-administrației și promovare a cooperării interne și internaționale. În strategia județului **Suceava** măsurile din cadrul **priorității 7) Modernizarea administrației publice,** urmăresc: eficientizarea managementului fondurilor structurale; creșterea capacității administrative, întărirea legăturilor interinstituționale.

În analizele capacității instituționale a UAT-urilor, încorporate în cadrul strategiilor de dezvoltare de la nivel local și județen, au fost identificate următoarele aspecte negative, al căror caracter de legitimitate este conferit de procesele întreprinse pentru realizarea strategiilor, implicarea personalului UAT-urilor în conceperea și consultarea acestora și aprobarea acestora prin vot în consiliile locale și județene: **a)** Utilizarea insuficientă a TIC în instituțiile publice din mediul rural, **b)** Lipsa unei dezvoltari a carierei profesionale în domeniul public, ceea ce reduce atractivitatea acestuia pentru tinerii bine pregătiți profesional, **c)** Grad redus de cunoaștere și aplicare a legislației specifice, la nivelul autorităților locale, **d)** Dificultatea de a extinde serviciile locale în zonele greu accesibile, **e)** Lipsa fenomenului asociativ la nivel local, **f)** Personal insuficient numeric și nepregătit pentru accesarea de fonduri comunitare în domenii diverse, g) Absența unei strategii microregionale de promovare a potențialului natural și a patrimoniului istoric și cultural a comunităților de pe Valea Siretului de Sus.

De asemenea în **Planul Județean de Amenajare a Teritoriului Botoșani**, actualizat de către Consiliul Județean Botoșani, în perioada 2009-2010, în fișele de analiză corespunzătoare celor 8 comune din **județul Botoșani** componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, sunt semnalate următoarele **probleme**:

- Lipsa de sprijin și asistență tehnică pentru nivelul local în vederea pregătirii de proiecte de dezvoltare pentru accesarea de fonduri nerambursabile;
- Lipsa de măsuri energice pentru îmbunătățirea capacității administrației locale de a gestiona dezvoltarea.

În cadrul analizei **structurilor dedicate existente și a resurselor** de care dispun UAT-urile pentru susținerea politicilor de dezvoltare și a **experienței acestora în accesarea de finanțări internaționale** și naționale, pe perioada desfășurării cercetării din luna iulie 2010[1], s-au făcut referiri la: existența și capacitatea departamentelor specializate și a resurselor acestora, proiectele realizate și depuse în vederea finanțării la nivelul UAT-urilor, studiile de fezabilitate realizate și aflate în portofoliul UAT-urilor, proiectele câștigate și implementate

[1] Cercetarea a fost realizată în luna iulie 2010 și a avut ca obiectiv principal centralizarea informațiilor statistice privind evoluția demografică, socială, educațională, economico-financiară și implementarea strategiilor de dezvoltare abordate de către comunele și orașul membre ale GAL-ului „Valea Siretului de Sus, realizându-se 9 interviuri, câte unul în fiecare comună, pentru completarea chestionarelor și validarea informațiilor, cu participarea reprezentanților conducerii respectivelor UAT-uri.

sau aflate în diverse faze de implementare ale UAT-urilor şi nu în ultimul rând potențialul de parteneriat al UAT-urilor. Au fost identificate următoarele aspecte:

- Absența departamentelor specializate în realizarea de proiecte europene şi implementarea strategiilor de dezvoltare locală, funcționând în schimb, doar un compartiment, constituit din o persoană cu studii superioare, în general, sau care a participat la anumite sesiuni ocazionale de instruire în managementul proiectelor;
- Capacitate limitată a compartimentelor de accesare de oportunități de finanțare, datorată înființării relativ recente a acestor structuri, lipsei de pregătire susținute de specialitate a personalului, precum şi numărului insuficient al acestuia, raportat la cerințele constituirii unor echipe multidisciplinare pentru elaborarea şi implementarea proiectelor;
- Lipsa unui sistem de management al calității şi a unor proceduri principale de lucru în special în domeniile: gestionarea şi monitorizarea investițiilor, elaborarea şi managementul proiectelor şi achiziții publice;
- Circuitul greoi al documentelor conduce la înregistrarea unor întârzieri în procesare de cereri de informații şi/sau servicii publice solicitate de către cetățeni, autorități publice județene, precum şi de firmele de proeictare şi consultanță, în activitățile de elaborare a documentațiilor de finanțare;
- Echipamentele[1] de care dispun nu sunt suficiente pentru volumul de activitate curentă şi au un grad ridicat de uzură fizică;
- Înregistrarea unui deficit de şi abilități în gestionarea unor procese de lucru cu firme de proiectare şi de consultanță în management, fiind semnalate carențe de evaluare a calității serviciilor prestate şi de furnizare de feedback şi propuneri de optimizare, în mod pertinenet şi în timp util.

Tabel 49. Centralizarea proiectelor după valoare sumelor accesate şi finanțator

Nr.	Tipul finanțatorului	Valoarea accesată EUR
1	PNDR Măsura 322	22.264.201,54
2	PNDR Măsura 125	5.687.159
3	POR	10.927.924,87
4	POS CCE	752.092,81
5	PO DCA	138.160,55
6	**Subtotal Instrumente Structurale şi de Coeziune**	**39.769.538,77**
7	SAPARD	365.500
8	PHARE	214.433
9	**Subtotal Instrumente de Preaderare**	**579.933**

[1] Problemele prezentate sunt reprezentative şi pentru cele existente la nivelul UAT-urilor din România. Conform studiului **„Agenda comunelor din România"**, elaborat de către Asociația Comunelor din România, în 2008, care prezintă situația comunelor din România din punct de vedere al acțiunii administrației publice şi al furnizării serviciilor publice locale, identificate în urma unei cercetări sociologice pe un eşantion reprezentativ de UAT-uri, problemele în organizare şi funcționare au următoarea pondere: dotările cu echipamente (26%), resursele umane, privite din prisma numărului insuficient, calificării necorespunzătoare, lipsei de perfecționare şi a volumului de muncă ridicat, (43%) şi cele financiare (12%).

Nr.	Tipul finanţatorului	Valoarea accesată EUR
10	Banca Mondială	2.018.650
11	**Subtotal Banca Mondială**	2.018.650
12	Programul de Dezvoltare Rurală	1.275.789,35
13	Fonduri Guvernamentale	14.866.594
14	OG 7/2006	877.958,49
15	MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII	677.669,07
16	**Subtotal Programe Guvernamentale Diverse**	17.698.010,91
17	**TOTAL GENERAL**	**60.066.132,68**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010 şi site-uri Ministere

Tabel 50. Centralizarea proiectelor depuse după finanţator

Numele finanţatorului	Bălueşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Tudora	Vlădeni	Vorona	Liteni	TOTAL
Fonduri guvernamentale		1	1			1		5	6	**14**
PDR		2		1		3		3		**9**
POR				-		-			2	**2**
POS CCE				1		1			1	**3**
PHARE			2	1				1		**4**
PNDR/FEADR-Măsura 322	1	2	1	1	2		1	1		**9**
PNDR/FEADR-Măsura 125	1		1	-	1		1	1		**5**
PODCA								1		**1**
Banca Mondială	1	4	1			3	2	2		**13**
Sapard		1								**1**
OG 7/2006	1	-	-	-	1	1	1	1	-	**5**
MEC						1		5		**6**
TOTAL	**4**	**10**	**6**	**4**	**4**	**10**	**5**	**20**	**9**	**72**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010 şi site-uri Ministere

Tabel 51. Centralizarea proiectelor depuse după anul depunerii

Anul depunerii	Bălueşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Tudora	Vlădeni	Vorona	Liteni	TOTAL
Anterior 2006	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
2006	1	4	3	2	1	3	1	4	0	**19**
2007	1	3	1	0	0	2	2	4	3	**16**
2008	1	2	0	0	0	2	0	8	3	**17**
2009	0	0	1	1	2	2	1	3	0	**10**
2010	1	0	1	1	1	1	1	1	3	**10**
TOTAL	**4**	**10**	**6**	**4**	**4**	**10**	**5**	**20**	**9**	**72**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010 şi site-uri Ministere

Tabel 52. Centralizarea proiectelor realizate în teritoriul GAL

Situatia	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Tudora	Vlădeni	Vorona	Liteni	TOTAL
1. Aprobat si finalizat	1	6	4	1	1	6	2	12	1	**34**
2. Aprobat si demarat	1	1	0	0	0	2	1	1	3	**9**
3. Aprobat, nedemarat	0	1	0	0	0	0	0	3	0	**4**
4. In curs de evaluare	0	0	0	0	0	1	0	1	2	**4**
5. Respins	2	2	2	3	3	1	2	3	1	**19**
6. In curs de depunere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
7 Lista de rezerva	0	0	0	0	0	0	0	-	2	**2**
TOTAL	**4**	**10**	**6**	**4**	**4**	**10**	**5**	**20**	**9**	**72**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010 şi site-uri Ministere

Din analiza tipurilor de proiecte realizate la nivelul UAT-urilor din cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus, a surselor de finanțare accesate şi a distribuției acestora pe localități[1] se evidențiază următoarele tendințe şi constatări:

• Concentrarea eforturilor în accesarea de oportunități europene disponibile după aderarea României la Uniunea Europeană pe Programul Național de Dezvoltare Rurală Măsura 322 şi Măsura 125, unde au fost depuse **14** proiecte în valoare de **27.951.360,54** EURO, neexistând nici un proiect câştigător şi contractat la nivelul teritoriului acoperit de către GAL, UAT-urile mobilizând resurse financiare consistente pentru pregătirea dosarelor de finanțare şi elaborarea studiilor de fezabilate necesare;

• Deşi, analizând distribuția proiectelor după anii aplicării, observăm un număr considerabil de proiecte depuse după aderarea României la Uniunea Europeană. Ne confruntăm totuşi cu probleme legate de finanțarea de proiecte prin intermediul Instrumentelor Structurale şi de Coeziune (perioada 2008 / 2010), cu toate că în total au fost înaintate **21 de proiecte,** din totalul de 72 proiecte inițiate pe teritoriul GAL în intervalul

[1] A se vedea şi Anexa nr 3 corespunzătoare acestei secțiuni care include prezentarea proiectelor realizate la nivelul fiecărui UAT, sursa de finanțare accesată şi indicarea statusului de progres pentru fiecare proiect.

2006 / 2010. Conform studiului realizat de către Fundația Soros[1], situația este similară cu cea de la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord Est[2];

• Accesare extrem de redusă a oportunităților de creștere a capacității administrative PO DCA[3] (1 singur proiect respins, inițiat de către UAT Vorona), a celor de dotare cu echipamente de calcul și software POS CCE (3 proiecte respinse, inițiate de către UAT Tudora, Cristești și Liteni)[4] și a oportunităților de dezvoltare a resurselor umane POS DRU (nici un proiect nefiind înaintat spre finanțare la nivelul teritoriului reprezentat de către GAL);

• Valoarea totală a proiectelor înainte la finanțare prin intermediul Instrumentelor Structurale și de Cooeziune este de 39.769.538,77 Euro (21 de proiecte înaintate, nici un proiect finanțat până în prezent[5]), reprezentând **66,20%** din valoarea totală de 60.066.132,68 Euro a proiectelor inițiate în intervalul 2006 / 2010, fiind demonstrate eforturile considerabile depuse de către UAT-uri în ultimii ani, atât din punct de vedere logistic (achiziții publice, avize, acorduri, participare la elaborarea proiectelo), cât și financiar (costul pregătirii unui dosar de finanțare fiind unul ridicat, raportat la resursele financiare locale);

• În același timp se remarcă o experiență anterioară pozitivă în accesarea de fonduri din cadrul Programul de Dezvoltare Rurală (**8** proiecte finalizate, cu **4** comune beneficiare , 1.075.789,35 Euro accesați și cheltuiți) și a Fondurilor Naționale Guvernamentale alocate prin intermediul Ministerului Educației și Cercetării, în special, cu **6** proiecte finalizate, în valoare de 677.669,07 Euro cheltuiți. Această experiență poate constitui un punct de plecare în viitor pentru accesarea unor programe de dezvoltarea, dar se impune atenției gradul ridicat de complexitate al proiectelor finanțate prin Instrumentele Structurale și

---

[1] Studiul **"Autoritățile locale față în față cu fondurile europene"**, a fost realizat în perioada 2009 și publicat de către Fundația Soroș în anul 2010 și a avut în vedere identificarea unor factori care ar putea influența absorbția fondurilor europene de către autoritățile locale: capacitatea bugetară a localității, nivelul informării despre fondurile europene; experiența în accesarea altor fonduri europene; factorul politic; accesul la mijloace de comunicare; parteneriatele cu alte instituții etc. La realizarea studiului au răspuns 3008 primării din 3185, reprezentând o rată de răspuns de 94%, la cercetare participând 10668 de reprezentanți ai primăriilor și 576 de operatori de teren, coordonatori, verificatori și operatori telefonici.

[2] La nivelul Regiunii Nord Est s-a înregistrat cel mai mare număr de proiecte în pregătire și depuse, aproximativ 86% din localitățile regiunuii depunând efectiv proiecte, față de medie națională de 78,5 %, rezultatul fiind analizat din perspectiva nevoii mai mare de dezvotare a regiunii, pentru a reduce disparitățile socio-economice față de celelalte regiuni ale țării. În același timp deși are cel mai mare număr de proiecte depuse, în regiune s-a înregistrat cel mai mare procent de proiecte respinse. (cca.42%), o parte a explicațiilor constând în calitatea mai slabă a proiectelor.

[3] Accesarea unor proiecte de creștere a capacității administrative, cum a fost proiectul inițiat de către UAT Vorona pentru PO DCA, ar putea avea o justificare mai solidă, rezultate și impact cu o arie de acoperire mai extinsă, în condițiile existenței un parteneriat între mai multe UAT-uri vecine și/sau cu necesități și preocupări comune. Numărul mediu de personal al unei UAT de comună (estimate între 10/20 persoane) nu este suficient pentru inițierea și implementarea unui proiect de creștere a capacității administrative, în condițiile impuse de gestionarea unei sume minime a grantului, a activităților de management al proiectului, cu includerea celor de administrare a procedurilor de achiziții publice și a raportărilor tehnice și financiare și, de implicare a grupului țintă în activitățile propriu-zise ale proiectului. Inițiativele anterioare de parteneriat la nivel de comune din aria GAL-ului Valea Siretului de Sus, creează premisele unei abordări corespunzătoare pentru viitoarele oportunități de finanțare.

[4] Pentru proiectele finanțate prin POS CCE la nivelul autorităților locale la nivel de comune, situația este similară cu cea prezentată mai sus, fiind încurajate parteneriate între UAT-uri pentru partajarea sumelor necesare, a responsabilităților în accesare și implementare și implicit a beneficiilor și a rezultatelor, necesitățile și

[5] Proiectele UAT Liteni sunt deocamandată pe lista de rezervă, nefiind demarate formalități pentru semnarea de contracte

Programul Național de Dezvoltare Rurală, astfel încât sunt necesare eforturi susținute pentru consolidarea capacității de absorbție;

• **34** de proiecte, din 72 total proiecte, au ca sursă de finanțare Fonduri Guvernamentale şi cele ale Băncii Mondiale, în acelaşi timp existând situații cu proiecte câştigate, dar fie nedemarate, fie întrerupte datorită absenței sursei de finanțare, aceasta fiind stopată la nivel central, situație comună mai multor autorități publice locale din țară;

• Dintr-ul total de 19 proiecte inițiate de către UAT-uri pentru accesarea a 14.866.594 Euro din diverse Fonduri Guvernamentale şi a 877.958,49 Euro din cadrul OG 7/2006, pentru susținerea unor proiecte diverse de infrastructură, doar **6** proiecte au fost finalizate, însumând valoarea de 1.202.821 Euro, corespunzător a **7,63 %** din valoarea accesată totală de 15.744.552,49 Euro,restul de proiecte fiind aprobate şi demarate, dar cu probleme în asigurarea finanțării sau aprobate şi nedemarate, remarcându-se în acest mod necesitatea abordării în special a unor surse *#sigure#* de finanțare, cu nivel mai redus de intensitate şi prioritizare, din punct de vedere politic, cum ar fi programele europene de finanțare, unde odată demarate investițiile, trebuie finalizate, în majoritatea cazurilor.

• Accesarea de fonduri[1] de la Banca Mondială 9 proiecte finalizate cu o valoare totală de 1.337.181,25 Euro, cu o distribuție echilibrată la nivelul comunităților, alături de alte 3 proiecte aprobate şi în diverse stadii de progres şi cele 4 proiecte implementate şi finanțate prin intermediul fondurilor de preaderare PHARE, în valoare de 214.433 Euro, susțin experiența pozitivă anterioară existentă în teritoriul GAL-ului, pentru a putea fi utilizată în mod corespunzător, sprijinită bineînțeles de intervențiile necesare în capacitatea administrativă, în vederea accesării de finanțări din Instrumentele Structurale şi de Coeziune, pentru abordarea problemelor din teritoriu;

Valoarea totală a finanțărilor câştigate şi cheltuite efectiv, reprezentând valoarea proiectelor finalizate este de 4.873.393,67 Euro şi corespunde unui procent de 8,11 % din valoarea tuturor proiectelor accesate în perioada 2006/2010, privită în perspectivă, alături de cele 17 proiecte aprobate şi în diverse stadii de progres şi de încercările, care au presupus eforturi logistice şi financiare considerabile, de accesare a Instrumentelor Structurale şi de Coeziune, **conturează imaginea unui grup de autorități locale active**[2] în **domeniul oportunităților de finanțare şi preocupate de soluționarea problemelor comunitare,** şi în acelaşi timp conştiente de investițiile şi tipul de abordare necesare pentru consolidarea capacității administrative.

Motivele nefructificării oportunităților de finanțare disponibile adminstrației publice locale rezidă în absența unui departament specializat în domeniul accesării de fonduri şi cu

[1] Destinația proiectelor a fost în următoarele domenii: infrastructură mică, reabilitarea şcolilor şi sprijinirea dezvoltării serviciilor sociale, în conformitate cu necesitățile de la nivel local.

[2] Preocupările rămân active şi, în momentul prezent, UAT-urile respective optând pentru o abordare partenerială şi inițiind crearea GAL-ului Valea Siretului de Sus, ca şi motor al dezvoltării. Pe parcursul realizării Planului de Dezvoltare Locală, după stabilirea priorităților şi a obiectivelor, UAT-urile au inițiat 2 proiecte pentru accesarea POS DRU, 1 pentru PO DCA şi 2 pentru CBC.

numărul de personal corespunzător[1] (14,75% din cazuri), urmate de termenele mult prea scurte pentru pregătirea şi depunerea proiectelor (13,11%), absența unei strategii de abordare a fondurilor structurale (12,30%) şi, foarte important, în absența resurselor financiare pentru confinanțarea proiectelor (13,11%)

Figura 64. Motive ale nefructificării oportunităților de finanțare

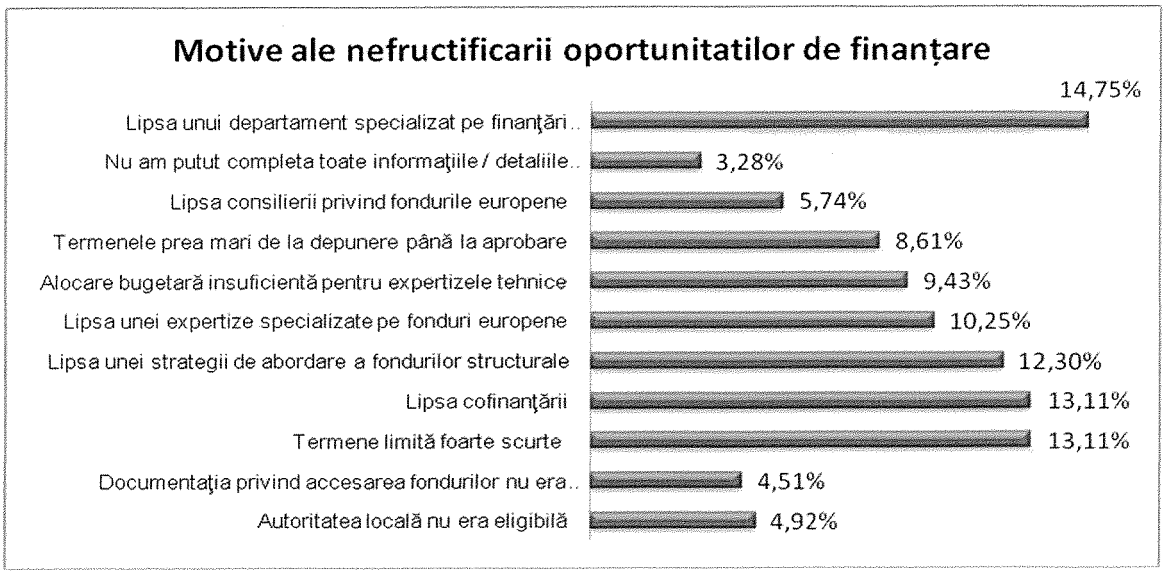

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

UAT-urile din cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus sunt membre în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **ECOPROCES,** care implementează proiectul "Sistem integrat de management al deşeurilor din județul Botoşani", finanțat prin POS MEDIU şi în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **AQUA Botoşani,** care implementează Master Planul pentru canalizarea cu apă a județului Botoşani. Ambele proiecte sunt inițiate şi coordonate de către Consiliul Județean Botoşani.

Ponderea participării personalului la sesiuni de instruire a personalului UAT-urilor este de 23,43 % din totalul angajaților. Ponderea tematicilor relaționate oportunităților de finanțare este reprezentată în proporție de peste 71 % din totalul participărilor de participări la sesiuni de informare cu privire la lansarea unor programe de finanțare, şi de doar **12%** de participări la sesiuni practice de gestionare efectivă a proiectelor şi de **19%** de participări la seminarii de instruire în domeniul achizițiilor publice aplicate în implementarea proiectelor.

[1] Conform Studiului "Autoritățile locale față în față cu fondurile europene", publicat de către Fundația Soroş în anul 2010, dintre toate proiectele aprobate ale primăriilor, 73% au fost depuse ce cele care dispun de angajați specializați, în aces caz rata de succes a proiectelor fiind de 47%. De asemenea, aproximativ 76% din valoarea totală a proiectelor aprobate primaăriilor din fonduri structural a fost obținută de primăriile cu personal calificat în mod corespunzător.

Tabel 53. Centralizarea participării personalului UAT-urilor la cursuri

Comuna/Oraş	BĂLUŞENI	CORNI	COŞULA	CRISTEŞTI	CURTEŞTI	TUDORA	VLĂDENI	VORONA	LITENI
Numărul total de angajaţi ai Primăriei [1]	19	24	48	22	19	18	22	29	50
Persoane participante la cursuri[2]	6	5	0	2	12	4	6	6	8
% Ponderea participării la cursuri	**31,58**	**20,83**	**0,00**	**9,09**	**63,16**	**22,22**	**27,27**	**20,69**	**16,00**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Desfăşurarea activităţii UAT-urilor se confruntă cu probleme din domeniul resurselor umane, salarizarea deficitară a angajaţilor din administraţie contribuind în mare măsură la motivaţia redusă a acestora de implicare în proiecte complexe de dezvoltare;

Figura 65. Probleme ale managementului resurselor umane

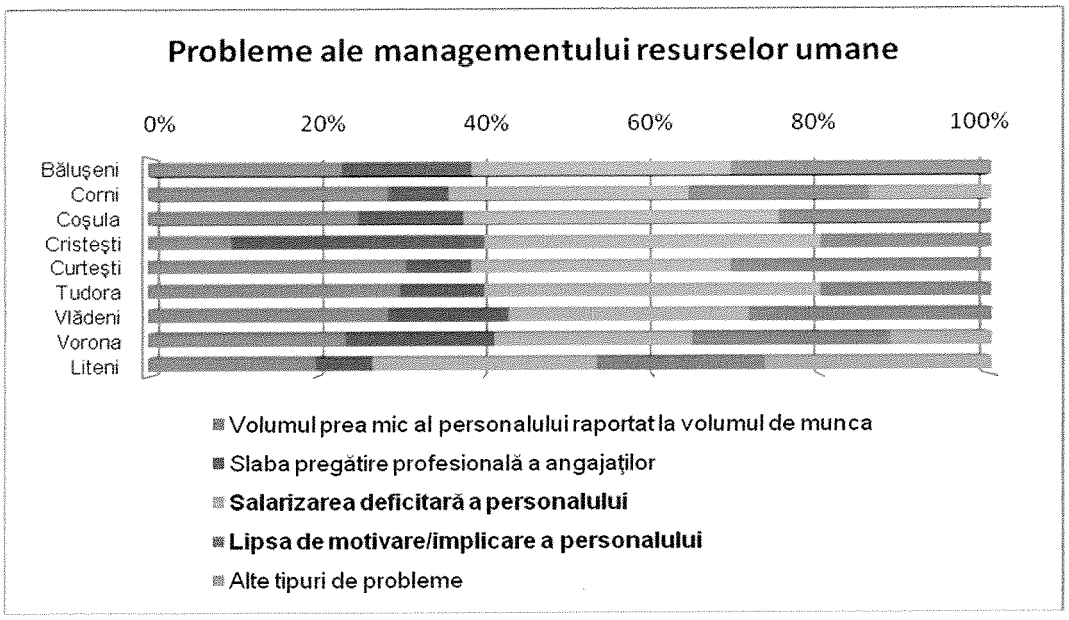

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Se remarcă existenţa unui portofoliu la nivelul celor 9 UAT-uri care cuprinde 42 de studii de fezabilitate, care au fost utilizate, sau care pot fi utilizate în viitor, după actualizarea acestora. Investiţia în elaborarea de studii de fezablitate se dovedeşte utilă,

[1] Numărul total de angajaţi se referă atât la Primărie, cât şi la serviciile aflate în coorodonarea sau subordonarea Primăriei

[2] Perioada de participare la cursuri se referă la intervalul iunie 2008 – iunie 2010

comunitățile care dețin un număr mare de studii de fezabilitate, clasându-se pe primele locuri ca număr de proiecte accesate şi aprobate.

Tabel 54. Studii de fezabilitate existente

Comuna/ Oraş	BĂLUŞENI	CORNI	COŞULA	CRISTEŞTI	CURTEŞTI	TUDORA	VLĂDENI	VORONA	LITENI
Studii de fezabilitate	4	2	8	7	4	8	2	7	**0**

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

În acelaşi timp se înregistrează şi probleme în finanțarea studiilor de fezabilitate, elaborarea lor şi implicarea reprezentanților UAT-urilor în realizarea acestora.

Figura 66. Probleme înregistrate în realizarea SF-urilor

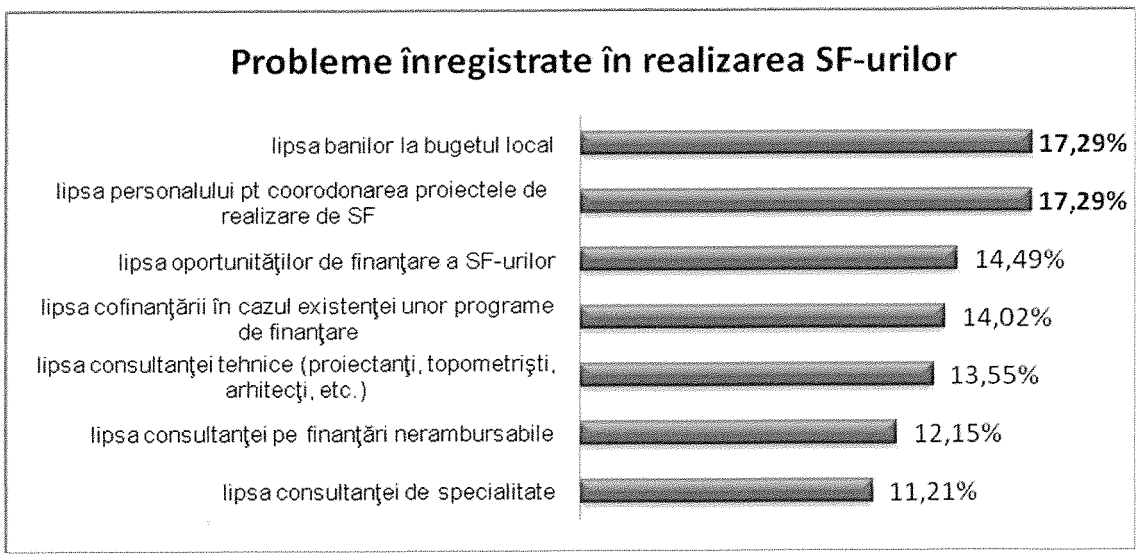

Sursa: Raportul de cercetare elaborat pe baza chestionarelor completate de către UAT-uri, iulie 2010

Centralizarea certificatelor de urbanism emise pentru investiții în perioada 2005 – 2010, de către Consilul Județean Botoşani, pentru localitățile cuprinse în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus indică inițierea unui număr de 97 proiecte de investiții, beneficiarii acestora fiind 53 autorități publice şi 44 companii private sau persoane fizice[1]. Din cele **97** proiecte de investiții, **34** dintre acestea vizează mai multe comune, creându-se bazele unor parteneriat.

[1] Inițierea de proiecte de investiții la nivelul zonei demonstrează existența unui potențial antreprenorial la nivelul teritoriului reprezentat de către GAL, care ar putea accesa ulterior oporunități de finanțare în vederea dezvoltării socio-economice a zonei.

Tabel 55. Centralizarea proiectelor de investiţii după certificatele de urbanism emise între anii 2005 – 2010

Tipul de investiţie / UAT	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Reabilitare drumuri comunale/judetene		1							1
Modernizari Drumuri comunale/judetene		2	3	4	3			3	4
Pietruire drumuri comunale					1		1		1
Reabilitare şi modernizare a sistemului de alimentare cu apă, canalizare şi epurare	1	2	3		1		2	3	2
Amplasări/extindere cablu\TV, internet (FO)	5	1	4	1	10		2	1	2
Conductă transport gaze	1		1	1	1			1	
Poduri din beton armat	3				1				
Fermă zootehnică, Sere	1	1	1	1	1		2		
Pensiuni agroturistice	2				2				1
Extindere iluminat public			1						1
Extindere reţea de comunicaţii		1					1	3	1
Intreprindere mijlocie (modelarea cartonului) - FADR				1					
Construire reţele de transport energie electrică	1	1			1			1	
Zona de agrement (Motel, camping)									1
Drum forestier			1						
Hală producţie- Prelucrare metale, confecţii metalice					3				1
Staţie sortare agregate de balastieră		2							1
Amplasări staţii de telefonie mobilă GSM							2		1
Hală depozitare materiale de construcţii	1								1
Drumuri de acces la exploataţii agricole (PNDR, Măsura 125-2010)- Depuse, în aşteptare			1		1			2	1
Mănăstirea Zosin			1						
Depozit îngrăşăminte minerale, pesticide şi seminţe					1				

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOSANI

Tipul de investiţie / UAT	Băluşeni	Corni	Coşula	Cristeşti	Curteşti	Liteni	Tudora	Vlădeni	Vorona
Fabrica de produse din beton pentru construcţii				1					
TOTAL pentru fiecare UAT	**15**	**11**	**16**	**9**	**26**		**10**	**33**	**19**
TOTAL general									**139**

Sursa: Consiliul Judeţean Botoşani, 2010, Conform evidenţei certificatelor de urbanism eliberate

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOSANI

II.2.1.9.3 Necesităţi de intervenţie

Pe parcursul procesului de elaborate a Planului de Dezvoltare Locală, au fost formulate solicitări de iniţiere a unor **proiecte comune de creştere a capacităţii administrative** a celor 9 UAT din cadrul GAL - ului Valea Siretului de Sus, urmărindu-se accesarea unor surse de finanţare ca Programul Operaţional Dezvoltarea Capacităţii Administrative 2007-2013 şi Programul Operaţional Comun Cooperare Transfrontalieră România- Ucraina-Republica Moldova 2007-2013.

Prin această abordare în parteneriat va fi posibilă atât **accesarea mai multor surse de finanţare** (Domenii Majore de Intervenţie din cadrul Programelor Operaţionale), cu **costuri considerabil mai reduse** pentru elaborarea şi gestionarea proiectelor, decât în cazul unei abordări individuale, dar şi **beneficierea de o arie extinsă de rezultate utile**. Proiectele prioritare care urmează a fi elaborate vor acoperi următoarele domenii:

1. Conceperea şi introducerea unui **sistem integrat de management de calitate şi mediu** la nivelul celor 9 Unităţi Administrativ Teritoriale şi certificarea conformităţii acestui sistem cu referenţialele SR EN ISO 9001:2008 şi SR EN ISO 14001:2005;
2. **Formarea şi perfecţionarea personalului** celor 9 Unităţi Administrativ Teritoriale în domenii relaţionate necesităţii de îmbunătăţire a activităţii proprii: management proiectelor cu finanţare europeană, achiziţii publice, management financiar, comunicare, gestioanarea relaţiilor de parteneriat şi utilizarea Tehnologiei de Informaţii şi Comunicaţii, etc.;
3. Introducerea unor **soluţii de management modern şi eficient al documentelor** la nivelul celor 9 Unităţi Administrativ Teritoriale;
4. **Reactualizarea strategiilor de dezvoltare locală**, în funcţie de prioritătile de intervenţie sectoriale, aliniate problemelor, necesităţilor şi costrângerilor identificate la nivel local şi documentelor programatice naţionale, regionale şi judeţene şi alocărilor financiare indicative, urmând a încorpora experienţa dobândită prin parcurgerea primei perioade de programare;
5. **Modernizarea activităţii de lucru cu publicul** şi informarea corespunzătoare a cetăţenilor;
6. **Participarea la schimburi de experienţă** cu UAT, asociaţii profesionale, asociaţii de producatori şi de dezvoltare intercomunitară din ţară şi străinătate, urmărindu-se analizarea unor modele de bună practică, pe teme de interes comun;
7. **Susţinerea implementării procesului de descentralizare a serviciilor publice** de la nivel judeţean în domeniul educaţiei, sănătăţii şi asistenţei sociale;

Obţinerea acestor rezultate de către fiecare UAT în parte ar necesita desfăşurarea următoarelor acţiuni, la nivelul fiecăreia dintre acestea, în paralel, de fapt **o replicare** fără o garanţie a succesului în accesarea de fonduri sau a obţinerii unui nivel superior de calitate a rezultatelor şi a impactului proiectelor:

- Elaborarea cererii de finanţare şi depunerea acesteia la Autoritatea de Management responsabilă (activitatea care implică resurse financiare pentru acoperirea costurilor cu consultanţa de specialitate, precum şi resurse logistice de timp pentru relaţionarea cu Consultantul sau, în cazul pregătirii fără a apela la consultanţă externalizată, timp pentru conceperea şi asamblarea dosarului de finanţare)

- Formularea de răspunsuri la eventualele solicitări de clarificări transmise de către Autoritatea de Management;
- Asigurarea managementului proiectului, a derulării procedurilor de achiziție publică şi a relației cu furnizorii de bunuri şi servicii care urmează a fi contractați pentru implementarea proiectului;
- Alocarea timpului necesar pentru asimilarea proiectului în cadrul propriilor instituții şi pentru asigurarea participării corespunzătoare a personalului propriu, în vederea maximizării utilizării rezultatelor ce urmează a fi obținute pe perioada implementării.

Esențiale, sunt **rezultatele proiectelor** şi **integrarea corespunzătoare** a acestora în cadrul UAT-urilor.

Optând pentru accesarea în parteneriat a oportunităților de finanțare pentru intervențiile prezentate mai sus se va asigura:

- **Eliminarea replicării unor activități singulare** de elaborare de proiecte şi de gestionare a acestora;
- **Posibilitatea** accesării unui număr mai mare de oportunități de finanțare, prin partajarea costurilor de elaborare a documentației, precum şi a costurilor cu partea de cofinanțare şi cheltuielile neeligibile;
- **Creşterea şanselor de câştig a proiectelor**, datorită parteneriatului constituit dintr-un număr consistent de UAT-uri, care au la bază, inițiative anterioare de colaborare, viziune definită şi un plan de dezvoltare, elaborat în cadrul unui proces modern de planificare strategică, cu componentă participativă extinsă;
- **Obținerea unei valori adecvate a raportului cost-beneficiu**, datorită faptului că rezultatele obținute în cadrul proiectului se vor aplica în mai multe UAT-uri, cu un grup țintă extins şi cu necesități comune de intervenție;
- **Gestionarea corespunzătoare a proiectelor** şi reducerea posibilității apariției de corecții financiare din partea Autorităților de Management, datorită comasării experienței UAT-urilor partenere şi creşterii capacității de management, 1 UAT urmând a fi solicitant pentru o linie de finanțare, altul pentru o altă oportunitate, diminuându-se riscul apariției blocajului în gestionarea proiectului, datorită suprapunerii perioadelor de implementare şi a eforturilor necesare mai multor proiecte;
- **Generarea unui nivel de calitate superior al rezultatelor**, deoarece în analiza şi proiectarea serviciilor din cadrul proiectelor se vor investiga problemele şi studiile de caz proprii fiecărui UAT, astfel la final, se vor putea valorifica experiențele şi lecțiile învățate de către fiecare partener, urmând a se evita riscuri ca în activitatea curentă legată de întocmirea necorespunzătoare unor rapoarte şi/sau situații de lucrări, aplicarea procedurilor de achiziții publice şi a prevederilor unor legi şi managementul proiectelor.

II.2.1.10 Elemente complementare privind prezentarea teritoriului

În cadrul acestei secțiuni se vor prezenta rezultatele cuprinse în cadrul Raportului de cercetare **"Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală",** august-septembrie 2010, realizat la nivelul teritoriului GAL-ului "Valea Siretului de Sus". De asemenea, se vor formula corelații și asocieri cu concluziile identificate în "Raportul de cercetare cu privire la necesitățile de formare și consultanță managerială ale întreprinzătorilor și a celor care doresc să înceapă o afacere în mediul rural în regiunile NE, Centru și SE" și cu Studiul "Carta Albă a IMM-urilor din România 2010" , relevante pentru încadrarea și specificul teritoriului și populației ocupate din cadrul GAL-ului "Valea Siretului de Sus". Nu în ultimul rând, va fi inclusă și situația zonelor sărace cuprinse în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus.

Figura 67. Aplicarea chestionarului in toate cele 9 localități ale teritoriului GAL în perioada august- septembrie 2010

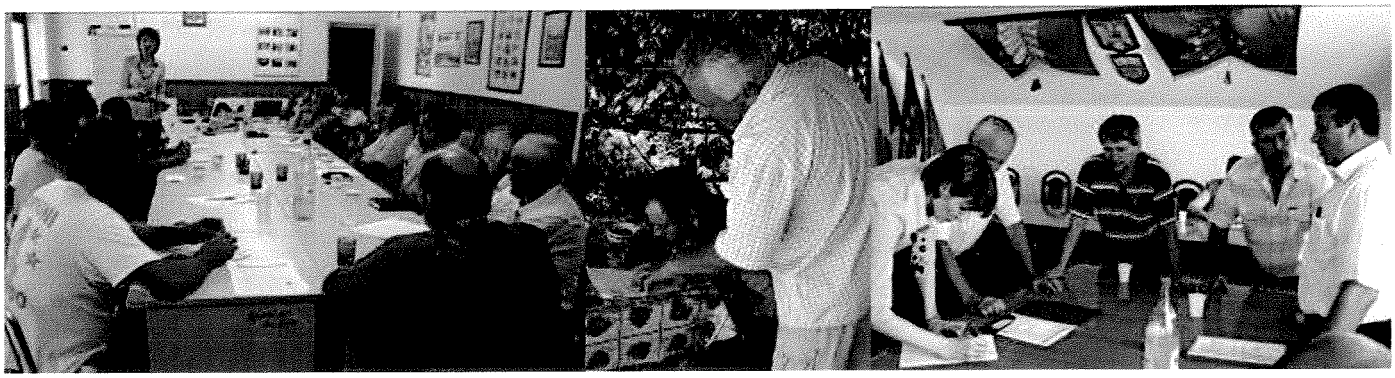

Prin cercetarea[1] realizată de către echipa de consultanți S.C. DAL Consulting S.R.L. , la nivelul teritoriului acoperit de către GAL-ul "Valea Siretului de Sus", în lunile august și septembrie, s-a urmărit evaluarea oportunităților de dezvoltare locală plecând de la situația actuală în mediul rural și din perspectiva cetățenilor, în vederea realizării Planului de Dezvoltare Locală. Rezultatele cercetării au fost încorporate în procesul de realizare a Planului de Dezvoltare Locală și a planului de comunicare corespunzător.

[1] Metodologia ce cercetare, descriptivă și explicativă, a implicat aplicarea a **254** de chestionare personalor cu domiciliul în teritoriul acoperit de GAL-ul Valea Siretului de Sus, care au constat în 5 întrebări deschise, 12 întrebări închise cu alegere multiplă și 2 întrebări cu răspuns dihotomic.

Datele de identificare ale celor 254 de participanți la chestionar au în vedere: domeniul de activitate, afacerile coordonate, profesia și experiența profesională, tipul studiilor urmate, venitul lunar obținut și vârsta. Un număr de 27 dintre respondenți își desfășoară activitatea în 2 domenii de activitate dezvoltate concomitant (agricultură/ zootehnie și un alt loc de muncă). Un procent de 31,84% dintre respondenți își desfășoară activitatea în agricultură, 16,48% din creșterea animalelor și 14,23% lucrează în administrația publică.

Figura 68. Distribuția completării chestionarelor pe localități

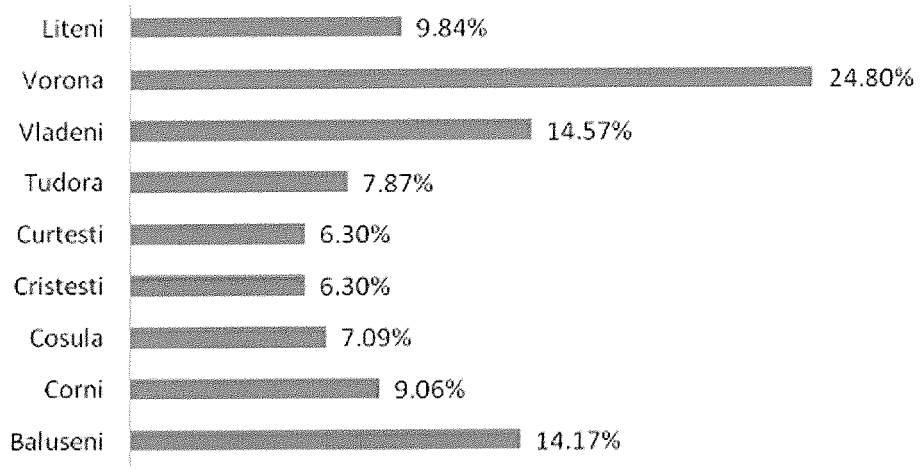

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Figura 69. Domeniile de activitate ale respondenților[1]

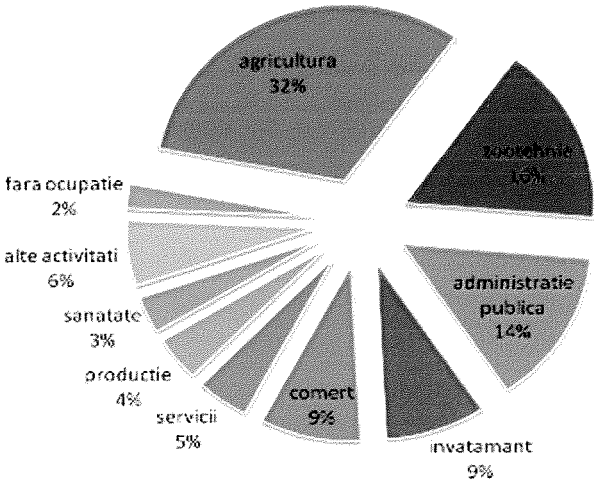

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Profesiile respondenților sunt foarte diversificate: agricultori (16.57%), profesori (9.39%), administratori (6.63%), mecanici (6.63%), veterinari, economiști, ingineri etc. Un procent ridicat, de **65,33 % dintre respondenți, dețin afacerii proprii**, sunt autorizați ca persoane fizice care desfășoară mici activități în zona rurală sau au asociații familiare, întreprinderi individuale.

Figura 70. Profesiile respondenţilor

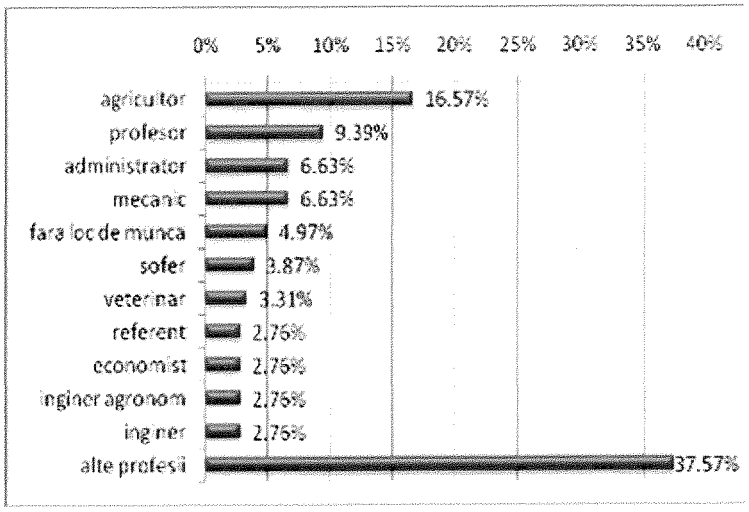

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Conform tabelului de mai jos, dintre cei care au declarat tipul de activitate pe care o desfăşoară organizat şi legal (92 de respondenţi – 55.42%), un procent de **33.70%** au mici afaceri în creşterea animalelor (bovine, ovine, caprine, păsări) şi 20.66% au mici afaceri în comerţul cu bunuri de consum sau industriale.

Tabel 56. Tipul de afaceri detinute de către respondenti

Nr crt	Tip afacere deţinută	Nr. respondenţi	Procent %
1	***creşterea animalelor***	***31***	***33.70***
2	***comerţ bunuri de consum/industriale***	***19***	***20.66***
3	***cultivare teren/ cereale***	***15***	***16.30***
4	lucrări agricole	4	4.35
5	construcţii	3	3.26
6	prelucrarea lemnului	2	2.17
7	medicină veterinară	2	2.17
8	legumicultură	2	2.17
9	morărit	2	2.17
10	producţie materiale de construcţii	2	2.17
11	servicii imobiliare	1	1.09
12	medicina umană	1	1.09
13	asistenţă social	1	1.09
14	transport marfă	1	1.09
15	activităţi culturale	1	1.09
16	consultanţă agricolă	1	1.09

17	prestări servicii	1	1.09
18	apicultură	1	1.09
19	agroturism	1	1.09
20	cultivarea fructelor de pădure	1	1.09
	Total	**92**	**100**

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Experienţa profesională a celor intervievaţi depăşeşte 25 de ani în 32,41% dintre răspunsuri. Acest lucru se datorează şi vârstei celor intervievaţi, care au început de la o vârstă fragedă să lucreze în agricultură sau în orice alt domeniu. Peste 32% dintre respondenţi au vârsta între 30-39 de ani, 26,43% au între 40-49 ani şi 25,55% au între 50-59 de ani. Acest lucru arată şi faptul că în regiunea GAL-ului **procentul tinerilor fermieri este foarte mic** (**~11% sub 30 ani**), majoritatea dintre aceştia migrând în oraşe precum Suceava, Bucureşti, Timişoara sau peste hotare.

La nivel general, al întregii populaţii participante la chestionar, **beneficiile** obţinute de pe urma activităţilor profesionale desfăşurate se definesc prin veniturile obţinute (39.5%), a produsele ce rezultă (7%) şi a comunicării şi interacţionării cu alte persoane (5,5%).

Problemele întâmpinate în activităţile desfăşurate din punct de vedere profesional ţin de desfacerea produselor pe piaţa de consum (11,07%) şi de lipsa banilor sau a finanţărilor din domeniu:

Figura 71. Probleme întâmpinate în cadrul activităţilor profesionale practicate de către respondenti

Nr. crt.	Probleme întâmpinate	Număr răspunsuri	Procent %
1	***probleme cu desfacerea produselor***	***33***	***11.07***
2	***lipsa banilor***	***28***	***9.40***
3	***lipsa surselor de finanţare***	***27***	***9.06***
4	lipsa de utilaje	25	8.39
5	lipsa resurselor necesare unei bune desfăşurări a activităţii	17	5.70
6	preţ mic de vânzare al produselor obţinute	11	3.69
7	salariile necorespunzătoare	10	3.36
8	program încărcat	8	2.68
9	birocraţie	8	2.68
10	cadru legislativ deficitar	7	2.35
11	dezinteresul existent	7	2.35
12	lipsa de sprijin din partea statului pentru dezvoltare rurală	7	2.35
13	taxe şi impozite mari	7	2.35
14	lipsa forţei de muncă	7	2.35
15	pajiştele nu sunt puse la dispoziţia crescătorilor de animale	7	2.35
16	informare, consultanţă şi asistenţă tehnică inexistentă	7	2.35
17	organizare deficitară	5	1.68
18	lipsa de informare a populaţiei	5	1.68

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Alte probleme enumerate au fost: concurența neloială, lista joburi part-time, calitatea precară a vieții, posibilități reduse de perfecționare, comunicare greoaie cu crescătorii de animale, aprovizionarea cu materii prime, probleme în atragerea fondurilor europene, castiguri mici, aparitia supermarketurilor, lipsa unui sistem de valorificare a rumegusului, lipsa de initiativa a conducerii, accesarea greoaie a fondurilor europene, probleme spiritual, probleme cu subventiile, sanatatea precara, lipsa de speranta, pirateria din IT, frigul din timpul iernii, lipsa studiilor/expertizelor in domeniu, controale dese din partea autoritatilor, parcelarea excesiva a terenurilor.

La nivel specific, pentru primele domenii de activitate: agricultură şi zootehnie, probleme întâmpinate sunt următoarele:

AGRICULTURA:

În agricultură, cea mai stringentă problemă, identificată în cadrul cercetării, este lipsa banilor şi a resurselor necesare unei bune organizări a exploatațiilor agricole (17.65%). **Utilajele** pe care le dețin sunt într-un **număr foarte mic şi insuficiente** pentru nevoile domeniului **(16.81%),** iar **atragerea de fonduri prin depunere de proiecte este percepută ca un proces foarte greoi, anevoios şi de cele mai multe ori fără rezultate concrete (15.13%)**. Un alt capitol de interes şi o problemă stringentă este **problema desfacerii produselor pe piața locală şi cea județeană (11.76%).**

Figura 72. Probleme întâmpinate în agricultură (procent %)

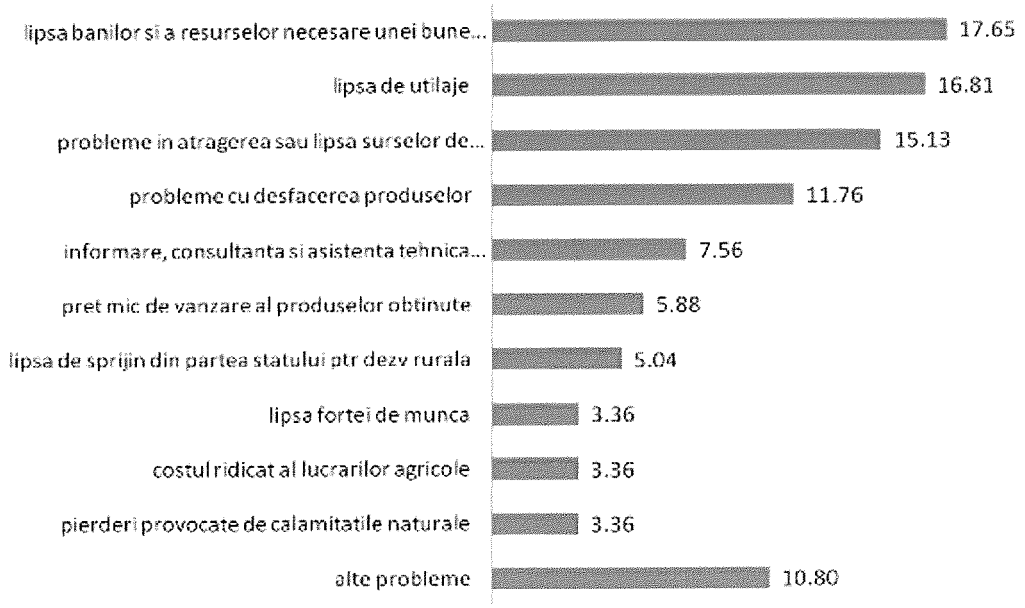

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

ZOOTEHNIE:

Zootehnia întâmpină şi ea o serie de probleme care trebuie luate în considerare. Şi aici se manifestă problema desfacerii produselor pe piață (31.71%) şi a păşunilor insuficiente pentru a hrăni animalele (17.07%). Sursele de finanțare sunt inexistente după opinia a 14.63% dintre respondenții care au enunțat probleme la acest capitol.

Figura 73. Probleme întâmpinate în zootehnie (procent %)

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

La nivel general, vârsta medie a forței de muncă din mediul rural, identificată la nivelul respondenților, este, în 66.28% dintre răspunsuri, situată în intervalul 36-59 ani, în 28,68% în intervalul 14 -35 de ani şi 5,04% peste 60 de ani. Studiile forței de muncă din mediul rural, identificată la nivelul respondenților, sunt, în medie, la nivel liceal pentru 39.26% dintre răspunsuri, superioare şi gimnaziale pentru 25,21%, respective 24%, iar primare doar la 11,56%. Vârsta medie şi studiile forței de muncă în agricultură respectă trendul general doar la vârsta înregistrată, însă diferă la nivelul studiilor, unde 48.57% dintre respondenți au doar studii gimnaziale, după cum urmează:

Tabel 57. Vârsta medie a fortei de muncă din agricultură şi zootehnie

Nr. crt.	Vârsta medie a forței de muncă din agricultură	Procent %
1	14-35 ani	26.83
2	***36-59 ani***	***63.41***
3	peste 60 ani	9.76
	Total	100

Nr. crt.	Vârsta medie a forței de muncă din zootehnie	Procent %
1	***14-35 ani***	***50.00***
2	36-59 ani	46.15
3	peste 60 ani	3.85
	Total	100

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

În zootehnie, media de vârstă scade la intervalul 14-35 ani pentru 50% dintre respondenţi, care afirmă că în acest domeniu, tineretul este foarte implicat.

Studiile indică un nivel al studiilor gimnazial pentru 57.89% dintre zootehnişti:

Tabel 58. Nivelul de instruire a forţei de muncă din agricultură şi zootehnie

Nr. crt.	Nivelul de instruire a forţei de muncă din agricultură	Procent %
1	primare	21.43
2	***gimnaziale***	***48.57***
3	liceale	25.71
4	superioare	4.29
	Total	100

Nr. crt.	Nivelul de instruire a forţei de muncă din zootehnie	Procent %
1	primare	26.32
2	***gimnaziale***	***57.89***
3	liceale	15.79
4	superioare	-
	Total	100

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Organizaţiile, asociaţiile şi agenţii economici implicaţi în activitatea de dezvoltare rurală, de la nivelul teritoriului acoperit de către "Valea Siretului de Sus", au nevoie de informare şi instruire specializată în vederea elaborării proiectelor **(68.70%)** şi de sprijin în întocmirea de dosare de finanţare **(54.88%),** dar şi consultanţă specializată în funcţie de domeniile lor specifice de acţiune **(39.84%).**

Tabel 59. Tip de ajutor mecesar instituţiilor/ asociaţiilor

Nr. crt.	Tip de ajutor necesar instituţiilor/asociaţiilor	Procent %
1	***informare şi instruire specializată***	***68.70***
2	***sprijin pentru întocmirea proiectelor***	***54.88***
3	finanţare, cofinantare prin depunere deproiecte/atragere de fonduri	21.54
4	Consultanţă în dezvoltarea afacerilor curente	39.84
5	schimb de experienţă	17.89
6	asigurarea de resurse umane specializate	17.48
7	consolidarea capacităţilor în domeniul facilităţilor comunitare	67.07
8	logistica, tehnologie IT	67.89
9	crearea de sinergii/cooperări între iniţiatilele locale şi cele naţionale/ internaţionale	53.25
10	diseminarea exemplelor de bună practică	27.64

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Accesul la informaţii şi dezvoltarea proiectelor cu finanţare ar fi una dintre primele acţiuni practice care ar putea fi fructificate pentru dezvoltarea rurală **(67.21%).** Sunt foarte importante acţiunile de împădurire, protecţia mediului şi conservarea biodiversităţii **(57.09%)** şi intâlnirile pe ateliere de lucru tematice **(56.28%)** în care să se discute probleme clare şi soluţii practice de implementare pentru eliminarea acestora.

Tabel 60. Acţiuni practice şi programe pentru dezvoltarea regiunii rurale

Nr.crt.	Acţiuni practice şi programe pentru dezvoltarea regiunii rurale	Procent %
1	***acces la informaţii şi dezvoltarea proiectelor cu finanţare***	***67.21***
2	***acţiuni de împăduriri, protecţia mediului, conservarea biodiversităţii***	***57.09***
3	***întâlniri pe ateliere de lucru tematice***	***56.28***
4	creşterea competitivităţii în mediul rural, dezvoltarea spiritului antreprenorial	49.80
5	consolidarea infrastructurii rurale şi a celei IT	48.18
6	acţiuni de schimburi de experienţă, bune practici şi implemementare de proiecte	46.15
7	seminarii, conferinţe, simpozioane pe teme specifice	40.49
8	infiintare centre pentru consiliere, cluburi pentru copii aflati în situaţii de risc	38.46
9	actiuni de instruire, formare profesionala si dezvoltare resurselor umane	36.03
10	expertize, analize, studii tematice	36.03
11	cercetare etnologica, constituirea patrimoniului cultural	33.20
12	actiuni sociale, mestesuguri si evenimente cultural-educativ	30.36
13	actiuni de incurajare pentru organizarea in forme superioare	29.96
14	actiuni de consultanta si asistenta tehnica	18.62
15	informare, diseminare, extensie, comunicari de marketing	16.60
16	asistenta tehnica pentru cooperarea nationala si transnationionala	14.98
17	imbunatatirea serviciilor de baza	14.57

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Potenţialii parteneri care ar putea ajuta la dezvoltarea rurală sunt, în primul rând, autorităţile publice conform părerii a **74.07%** dintre respondenţi. Aceştia consideră că alături de micile ferme (65.02%) şi **Grupurile de acţiune locală (56.79%),** spaţiul rural va fi fructificat din toate punctele de vedere iar strategiile de dezvoltare vor aduce cu adevărat un beneficiu real regiunii Valea Siretului de Sus.

Tabel 61. Potenţiali parteneri

Nr.crt.	Potenţiali parteneri	Procent %
1	***autorităţile publice***	***74.07***
2	***fermele mici de subsistenţă***	***65.02***
3	***grupurile de acţiune locală***	***56.79***
4	sectoarele economice	34.98
5	organizaţii, asociaţii, alte grupuri de iniţiativă	33.74
6	proprietari păduri, ferme comerciale	23.87
7	universităţi, instituţii cercetare, şcoli	18.11
8	agenţii publice, organizaţii şi asociaţii industriale	18.11

Nr.crt.	Potenţiali parteneri	Procent %
9	unităţi de cult	17.28
10	ministere, agenţii naţionale	13.99
11	grupuri etnice şi minorităţi	12.76
12	sectoarele civile şi non profit	10.70
13	promovare egalităţilor de şanse între genuri	9.88

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Dintre metodele de comunicare enunţate ca şi răspunsuri cu alegere multiplă au fost bifate, în 62.96% dintre răspunsuri, ***întâlnirile directe, seminariile, conferinţele şi dezbaterile publice***. Populaţia doreşte să fie informată, să îşi exprime punctul de vedere şi să se specializeze în diferite domenii. In acest sens, pentru 61.73% dintre respondenţi sunt foarte importante schimburile de experienţă şi bune practice iar 54.32% doresc să aibă acces la un centru de informare locală, aflat mereu la dispoziţia acestora.

Cel mai puţin agreate sunt comunicările prin telefon, fax sau poştă (10.29%) pentru că populaţia rurală nu deţine, în medie, un telefon fix sau nu pot răspunde uşor la acesta, fiind implicaţi în agricultură, creşterea animalelor sau alte domenii de activitate din mediul rural.

Tabel 62. Metode optime de comunicare adresate mediului rural

Nr. crt.	Metode de comunicare optime mediului rural	Procent %
1	***întâlniri directe, seminarii, conferinţe, dezbateri***	***62.96***
2	***schimburi de experienţă, bune practici***	***61.73***
3	***creare centre de informare locală***	***54.32***
4	târguri, expoziţii, manifestări religioase	40.74
5	internet	34.98
6	publicatţi, broşuri, afişe	31.28
7	informări mass-media	28.81
8	comunicări prin telefon, fax, poşta	10.29

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Modernizarea exploataţiilor agricole este cel mai important proiect de dezvoltare ce trebuie implementat cel mai repede pentru 59.01% dintre respondenţi. Alte proiecte de interes sunt: instalarea tinerilor fermieri (54.05%) şi renovarea sau dezvoltarea satelor (50.90%). Grupurile de producători trebuie înfiinţate pentru a se impune pe piaţă cu produse mai calitative şi pentru cantitate (49.10%), proiect susţinut şi de Grupul de Acţiune Valea Siretului de Sus.

Tabel 63. Tipuri de proiecte preferate pentru dezvoltarea rurală

Nr.crt.	Tipuri de proiecte preferate pentru dezvoltare	Procent %
1	***modernizarea exploataţiilor agricole***	***59.01***
2	***instalarea tinerilor fermieri***	***54.05***
3	***renovarea şi dezvoltarea satelor***	***50.90***
4	înfiinţarea grupurilor de producători	49.10
5	sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenţă	48.20
6	îmbunătăţirea şi dezvoltarea infrastructurii rurale	36.04
7	crearea şi dezvoltarea microîntrepriderilor	30.63
8	încurajarea activităţilor turistice	30.18
9	creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere	18.02

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Participanţii la chestionar au fost informaţi cu privire la beneficiile înfiinţării unui grup de acţiune locală, obiectivele şi responsabilităţile sale iar un procent de **44.49% dintre cei informaţi doresc să devină membrii activi şi să fie implicaţi în proiectele specifice grupurilor de producători ce vor fi formate.** În cadrul întâlnirilor de informare realizate, participanţii au primit materiale de informare tiparite sub forma mapelor de prezentare, descrierea detaliată a GAL-ului şi a responsabilităţilor sale şi chestionarul de evaluare a oportunităţilor de dezvoltare rurală.

Rămâne însă un număr considerabil dintre cei participanţi la întâlnirile de informare care doresc să primească mai multe informaţii privind acest grup (46.06%). Rolul GAL-ului rămâne de a informa în continuare aceste persoane, de a organiza întâlniri specifice pentru aceştia şi pentru a vedea exact potenţialul şi capacitatea de implicare viitoare a acestora în cadrul grupului de acţiune.

Tabel 64. Opinii privind implicare în GAL

Nr.crt.	Variante răspuns	Procent %
1	***Doresc să primesc informaţii suplimentare privind acest GAL***	***46.06%***
2	***Doresc să devin membru al acestui GAL şi să mă implic activ în proiecte***	***44.49%***
3	Nu vreau să mă implic şi nu mă interesează acest GAL	1.97%
4	Nu cred că este o idee bună pentru zona noastră	0%

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Figura 74. Intalniri de informare a populatiei privind beneficiile aduse de GAL in mediul rural

Organizarea Grupului de Acțiune Locală "Valea Siretului de Sus" se dorește să pună accentul pe informare, schimburi de experiență, consultanță, întâlniri directe cu cetățenii (18.79%) și pe organizarea pe domenii clare de activitate care să fie destinate și adaptate nevoilor regiunii rurale încadrate în GAL (18.05%).

Tabel 65. Opinii privind modalitățile de organizare ale GAL și al activităților derulate de acesta

Nr. crt.	Opini privind modalitățile de organizare ale GAL și al activităților derulate de acesta	Procent %
1	***informare, schimburi de experiență, consultanță și întâlniri cu cetățenii***	***18.79***
2	***organizare pe domenii de activitate clare și adecvate nevoilor regiunii rurale***	***18.05***
3	realizarea de proiecte cu finantare UE	11.32
4	implicare si colaborare intre actorii locali din comune	7.52
5	dezvoltare economica a zonei	6.77
6	includerea unor persoane competente	6.02
7	acordare de consultanta	3.01
8	seriozitate si profesionalism in cadrul GAL-ului	3.01
9	crearea de noi locuri de munca	2.26
10	cooperare intre mediul public si privat	2.26
11	sprijinirea tinerilor absolventi	2.26
12	sa cuprinda un numar mare de membri si din domenii diferite	2.26
13	valorificarea produselor agricole obtinute de fermieri	2.26
14	instruirea persoanelor care vor actiona in GAL	2.26
15	incurajarea micilor fermieri	2.26

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Notele acordate de către cetăţenii implicaţi în completarea chestionarului au ajutat la definirea domeniilor majoritate şi prioritare pentru dezvoltarea comunităţii:

- Locul **I**: ***Dezvoltarea Economică*** (prin susţinerea producătorilor agricoli sau a crescătorilor de animale, acces la centre de procesare performante şi pieţe de desfacere, subvenţii sau preţuri competitive, promovarea tradiţiilor şi obiceiurilor şi atragerea turiştilor în regiune etc);
- Locul **II**: ***Serviciile publice*** (servicii şi centre de informare adecvate, facilitarea accesului la proiectele de finanţare, implicarea autorităţilor publice în viaţa comunităţii etc);
- Locul **III**: ***Invăţământul şi cultura*** (creşterea calităţii actului educaţional, organizarea de activităţi extraşcolare, evenimente culturale, implicare în viaţa comunităţi prin acţiuni de voluntariat, promovarea tinerilor din mediul rural, atragerea de burse şi fonduri pentru dezvoltarea academică etc);
- Locul **IV**: ***Infrastructura şi serviciile medicale*** (dotarea şi modernizarea cabinetelor medicale, oferirea de servicii medicale gratuite şi specializate, etc).

Note pozitive sunt alocate şi pentru sistemul educaţional şi activităţile cultural.

Situaţia extrem de gravă este la nivelul actual al locurilor de muncă oferite în regiune, la capitolul drumuri şi salubrizare, spaţii de joacă pentru copii, pieţe, târguri şi utilajele agricole disponibile.

Tabel 66. Situaţia elementelor de analiză din teritoriu

Nr	Elemente analiză	Nr. respondenţi	Procent răspunsuri (%)						
			-3. situaţie foarte gravă	-2. situaţie gravă	-1. situaţie parţial gravă	1. situaţie parţial bună	2. situaţie bună	3. situaţie foarte bună	Ns/nr
1	Stadiul actual al locurilor de muncă din localitate	229	***50.66***	21.83	16.16	9.17	1.31	0.44	0.44
2	Infrastructură învăţământ şi dotarea specifică	222	9.01	11.26	15.77	***32.88***	27.48	3.60	-
3	Calitatea actuală a învăţământului	221	9.05	8.60	11.31	***33.48***	29.86	7.24	0.45
4	Infrastructura şi activităţile culturale	219	20.09	12.33	15.07	***32.42***	16.89	2.74	0.46
5	Infrastructura şi serviciile medicale	223	13.00	8.97	20.63	***35.43***	20.18	1.79	-
6	Calitatea actului medical	224	12.50	10.27	11.61	***36.61***	24.55	4.46	-
7	Echipare edilitară-reţele, canalizări	175	22.29	15.43	***30.29***	23.43	6.29	1.14	1.14
8	Drumurile	230	***33.91***	15.22	17.83	17.83	13.48	1.74	-
9	Salubrizarea	221	***24.89***	16.74	13.12	24.43	18.55	2.26	-
10	Spaţii de joacă pentru copii	223	***49.78***	17.04	13.45	16.59	1.79	1.35	-
11	Pieţe şi târguri	225	***38.67***	4.00	19.56	25.78	9.78	2.22	-
12	Suficienta maşinilor şi utilajelor agricole	225	***25.33***	12.89	20.00	28.00	11.11	1.78	0.89

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Domeniile considerate a avea cel mai mare potenţial de dezvoltare sunt **cultivarea cerealelor (29.74%), creşterea animalelor (35.84%),** viticultura, piscicultura, **apicultura** însoţite de activităţi comerciale. Un potenţial de dezvoltare îl au construcţiile şi **activităţile culturale de promovare a tradiţiilor şi obiceiurilor locale (29.95%).**

Tabel 67. Domenii potentiale de dezvoltare

Nr. crt.	Domenii de dezvoltare potenţiale	Nr. respondenţi	Procent răspunsuri (%)						
			-3. situaţie foarte gravă	-2. situaţie gravă	-1. situaţie parţial gravă	1. situaţie parţial bună	2. situaţie bună	3. situaţie foarte bună	Ns/nr
1	Cultivarea cerealelor	232	9.91	8.19	13.36	***29.74***	28.45	9.05	1.29
2	Creşterea animalelor	226	7.08	9.73	6.64	24.34	***35.84***	15.04	1.33
3	Viticultura	205	21.46	14.63	23.90	***26.83***	10.24	1.46	1.46
4	Piscicultura	210	30.00	12.86	14.76	***27.62***	11.90	1.90	0.95
5	Apicultura	211	16.59	14.22	16.59	***29.38***	13.74	8.53	0.95
6	Construcţii	217	11.06	7.37	14.29	***38.25***	24.42	3.23	1.38
7	Turism	222	***36.94***	6.31	14.41	24.77	11.71	5.41	0.45
8	Cultura	217	15.67	6.45	21.66	***29.95***	17.97	7.37	0.92
9	Procesarea produselor agricole	221	***33.03***	10.86	15.84	23.53	10.41	4.52	1.81
10	Maşini-unelte	214	***39.25***	12.62	25.70	11.68	6.07	2.80	1.87
11	Confecţii - pielărie	214	***49.07***	7.94	19.63	8.88	10.75	1.87	1.87
12	Comerţ	201	11.44	5.97	13.43	***38.81***	21.39	6.47	2.49
13	Servicii prestate întreprinderilor	207	24.15	14.01	***25.60***	21.26	10.63	1.93	2.42
14	Servicii prestate populaţiei	197	16.75	12.69	***25.89***	24.87	12.69	4.06	3.05

Sursa: Raportul de cercetare "Evaluarea oportunităţilor de dezvoltare locală", august-septembrie 2010

Situaţia zonelor sărace/defavorizate cuprinse în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus:

Tabel 68. Situatia zonelor sărace/ defavorizate

Nr. Crt.	Denumire localitate	Nr. gospodării	Nr.persoane în gospodării la recensământ	Rata sărăciei	Profunzimea sărăciei (Deficitul de consum)	Severitatea sărăciei	Număr Săraci
1.	**Tudora (BT)**	**1.596**	**5.149**	**63,60%**	**21,60%**	**10,20%**	**3.272**
2.	Baluşeni (BT)	1.729	5.037	61,90%	20,40%	9,50%	3.117
3.	Corni (BT)	1.918	6.513	60%	20%	9,40%	3.911
4.	Vorona (BT)	2.532	7.916	59,20%	19,40%	9%	4.685
5.	Curteşti (BT)	1.437	4.301	54,80%	17,80	8,40%	2.358
6.	Liteni (SV)	3.070	9.839	55,50%	17,70%	8,20%	5.462
7.	Cristeşti (BT)	1.594	4.692	55,30%	17,50%	8,10%	2.593
8.	Vlădeni (BT)	1.631	4.978	42,10%	12,80%	6,00%	2.093
9.	Coşula	Lipsă din anexa (a fost înfiinţată ca şi comună abia în 2004)					

Sursa: Anexa 6 din Ghidul Solicitantului pentru participarea la selecţie Grupurilor de Acţiune Locală PNDR – Lista localităţilor în funcţie de gradul de sărăcie (www.madr.ro)

Raportul de cercetare realizat în **2010** de către Biroul de Cercetări Sociale, în cadrul proiectului strategic **Rural Manager**[1], încorporează aspecte relaţionate **necesităţilor de formare şi consultanţă managerială ale întreprinzătorilor şi a celor care doresc să înceapă o afacere în mediul rural în regiunile NE, Centru şi SE** precum şi prezentarea gradului de implicare al acestora în participarea la diverse forme de pregătire. Coroborând rezultatele prezentate în cadrul acestui raport de cercetare cu cele obţinute în cadrul Cercetării desfăşurate în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus, în perioada august – septembrie 2010 şi cu specificul respondenţilor şi al similarităţii problemelor abordate şi a nivelului general de pregătire al populaţiei şi al antreprenorilor în special, putem afirma că **aceste rezultate sunt relevante** pentru situaţia întâlnită în teritoriul acoperit de către GAL-ului Valea Siretului de Sus.

Figura 75. Aprecierea nivelului de pregătire în domenii din cadrul managementului afacerilor

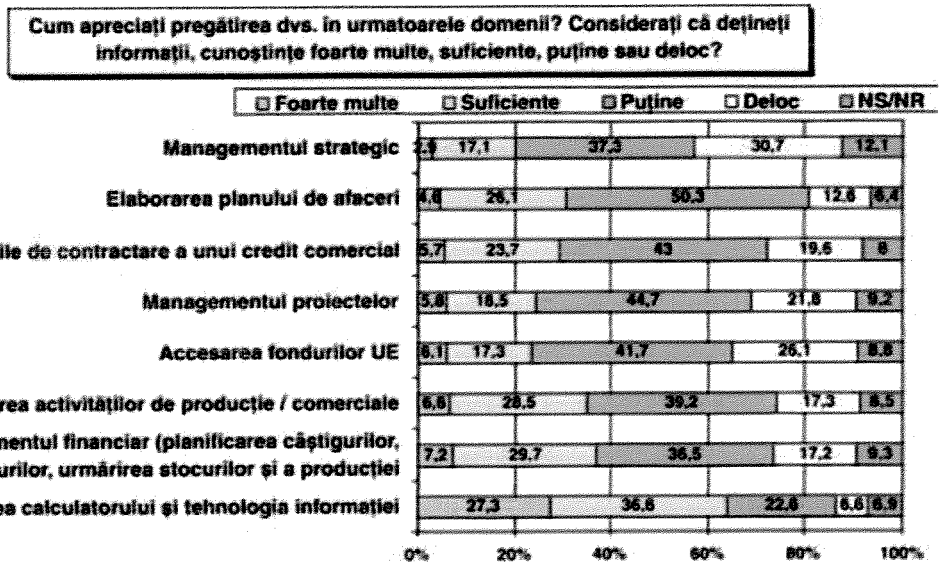

Sursa: Raportul de cercetare elaborat în cadrul proiectului POS DRU Rural Manager

[1] **"Raportul de cercetare cu privire la necesităţile de formare şi consultanţă managerială ale întreprinzătorilor şi a celor care doresc să înceapă o afacere în mediul rural în regiunile NE, Centru şi SE"** realizat în **2010** de către Biroul de Cercetări Sociale, în cadrul proiectului strategic **Rural Manager,** finanţat prin intermediului Programului Operaţional Dezvoltarea Resurselor Umane, având ca obiectiv general dezvoltarea de cunoştinţe, abilităţi şi comportament antreprenorial şi managerial modern pentru mici sau viitori întreprinzători din mediul rural, în special tineri, care, prin dezvoltarea propriilor afaceri, pot genera dezvoltare locală şi oportunităţi de ocupare.

Proiectul s-a desfăşurat la nivelul a 3 regiuni de dezvoltare: Nord Est, Centru şi Sud Est, judeţele **Botoşani şi Suceava** fiind incluse în judeţele din care au fost selectaţi membri ai grupurilor ţintă abordate de către proiect, din acestea făcând parte cele **9 comunităţi incluse în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus**.

Pentru alcătuirea eşantionului s-a ţinut cont de ponderea populaţiei rurale din fiecare judeţ, din totalul celor 3 regiuni, asigurându-se o dispersie teritorială cât mai mare. Cele 942 de personae participante la cercetarea sociologică locuiesc în 493 localităţi, eşantionul fiind reprezentativ pentru grupul ţintă (antreprenori şi posibili întreprinzători din mediul rural din 18 judeţe implicate în proiect, cu o eroare de +/-3,2%. Din cele 942 persoane, 23 au participat la focus-groupuri, 22 la brainstorminguri şi 30 la interviuri în profunzime.

Analiza răspunsurilor subliniază procentele foarte ridicate, între **63% şi 80%,** care consideră că au puține cunoştințe, deloc sau nu ştiu (nu pot aprecia) în subiecte ca management strategic, plan de afaceri, management de proiect sau management financiar, conducând la identificarea necesității de perfecționare prin intermediul unor programe specifice de instruire adecvate. Același lucru s-a evidențiat și la nivel de GAL-ului "Valea Siretului de Sus", în urma întâlnirilor realizate cu actori locali care au subliniat nevoia de pregătire, instruire și consiliere pe probleme specifice susținute de date relevante, studii de caz, schimburi de experiență și mai ales informații ce țin de domeniul lor de dezvoltare.

Figura 76. Aprecierea necesarului de pregătire în domeniul managementului afacerilor

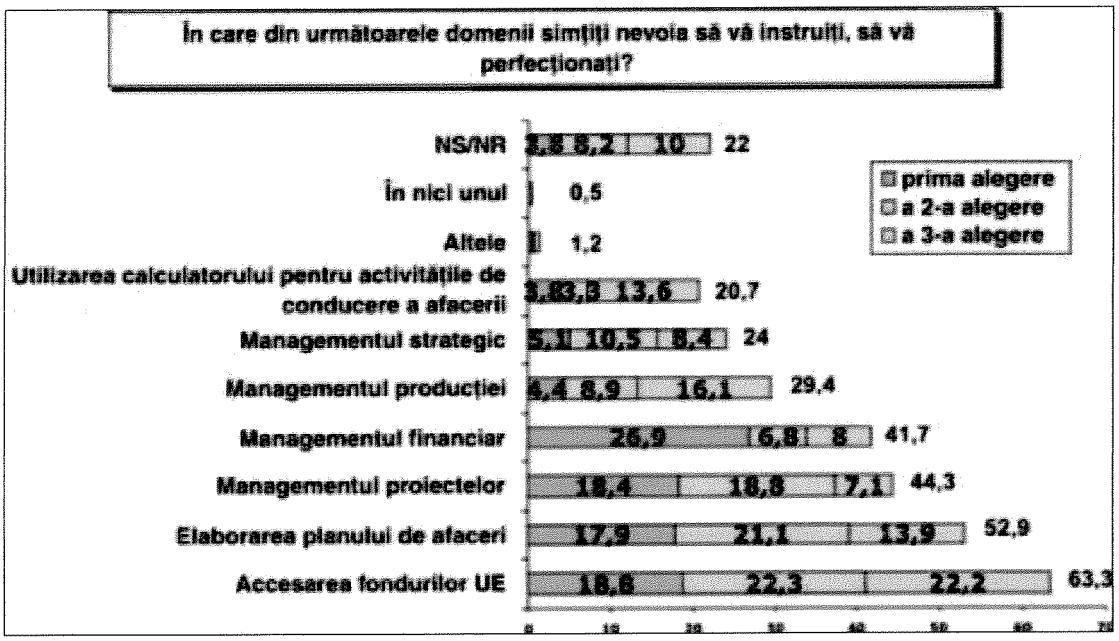

Sursa: Raportul de cercetare elaborat în cadrul proiectului POS DRU Rural Manager

Ordinea priorităților indică poziționarea pe primul plan al cunoştințelor din domeniul managementului financiar, urmat de accesarea fondurilor europene, managementul proiectelor şi elaborarea planului de afaceri. Important de semnalat este că cea de a doua opțiune se concentrează pe accesarea fondurilor europene şi elaborarea unui plan de afaceri. Cumularea răspunsurilor, cu ignorarea ordinului de prioritate, indică accesarea fondurilor **europene (63,3%),** elaborarea unui plan de afaceri (52,9%), managementul proiectelor (44,3%), managementul financiar (41,7%), delimitând 2 categorii clare de interes de dezvoltare al cunoştințelor, prima orientată în jurul accesării resurselor europene şi cea de a doua orientată spre gestionarea corespunzătoare a afacerii, din punct de vedere strategic şi al optimizării producției.

La nivel de GAL" Valea Siretului de Sus", în întâlnirile pe grupuri de lucru s-a discutat despre realizarea de dezbateri pe studii de caz care să reflecte un flux operațional din cadrul unei ferme, contabilitatea fermei, gestionarea eficientă a acesteia și corelarea cerințelor pieței cu producția proprie.

Figura 77. Aprecierea necesarului de pregătire în domenii complementare managementului afacerilor

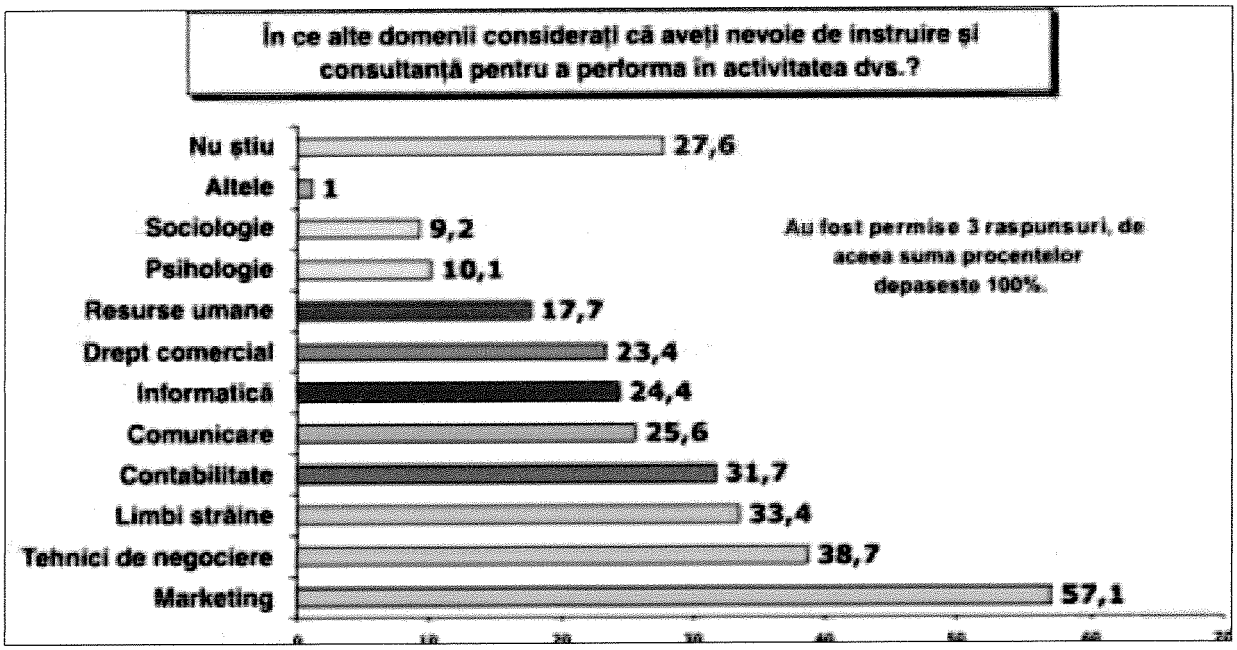

Sursa: Raportul de cercetare elaborat în cadrul proiectului POS DRU Rural Manager

Analiza preferințelor specializărilor complementare managementului afacerilor arată necesitate de perfecționare în domeniul vânzărilor **(57,1%),** urmată de tehnici de negociere, limbi străine și foarte important de subliniat, contabilitate (31,7%), acest aspect indicând o conștientizare a nevoii de conformitate cu reglementările contabile și de drept comercial (23,4%), în vederea participării la activități economice. O problemă similară a fost identificată la nivel de GAL în cadrul grupurilor de lucru legată de piața de desfacere și de modul cum este abordată înțelegerea pieței, identificându-se nevoia de sprijinire prin cursuri și training-uri pe strategii de abordare a pieței, înțelegerea piețelor de desfacere, creșterea competitivității unui produs etc.

Merită subliniat faptul că interesul pentru participare la programe de perfecționare, manifestat inițial la **60,8 %** *Sigur da,* **25,6%** *Probabil,* se menține, chiar și în condițiile în care grupul țintă devine conștient de eforturile pe care aceștia trebuie să le depună și activitățile pe care trebuie să le desfășoare în vederea absolvirii, conform răspunsurilor acestora. Și la nivel de GAL se remarcă necesitatea intâlnirilor pe ateliere de lucru tematice **(56.28%)** în care să se discute probleme clare și soluții practice de implementare pentru eliminarea acestora, aprecum și schimburilor de experiență și bune practici **(46,15%).** În același timp se identifică manifestarea opțiunii de participare și implicare activă în activitățile GAL-ului la **44,49%** din respondenți, iar **46.06%** doresc să primească informații suplimentare despre GAL și activitățile sale.

Figura 78. Aprecierea conformării față de rigorile implicate de un program de pregătire

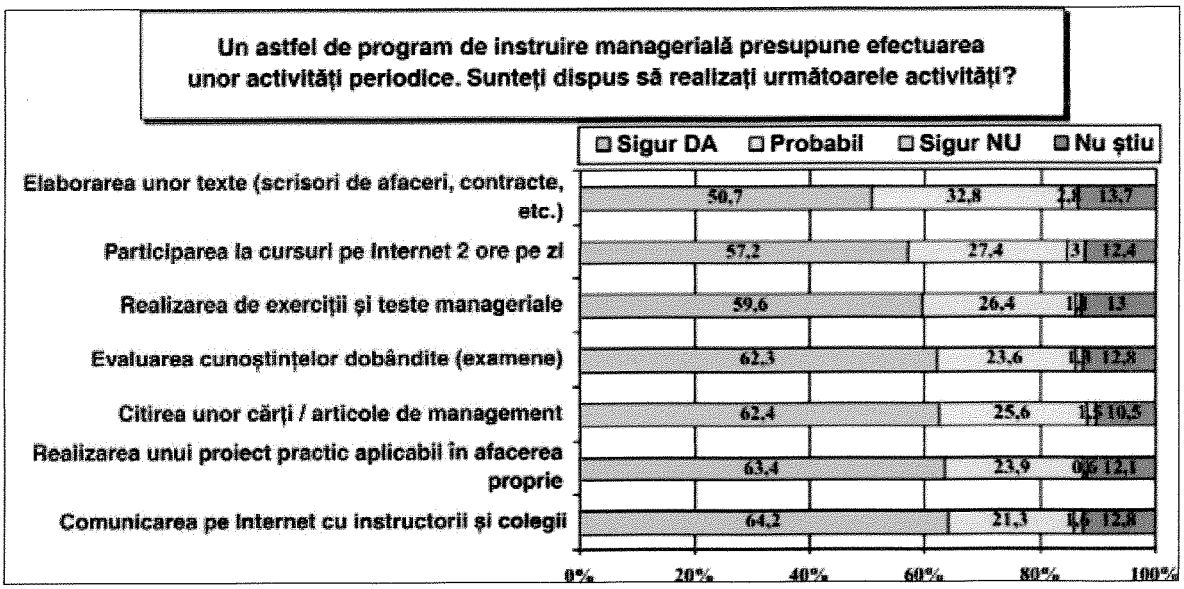

Sursa: Raportul de cercetare elaborat în cadrul proiectului POS DRU Rural Manager

Carta Albă a IMM-urilor din România 2010[1], elaborată de către Consiliul Național al Întreprinderilor Mici şi Mijlocii din România şi de Agenția pentru Implementarea Proiectelor şi Programelor pentru IMM-uri, reprezintă un studiu aprofundat al sectorului şi include analiza situației IMM-urilor la nivel național, sectorial, regional şi județean, a fenomenului antreprenorial în dinamică şi a performanțelor obținute, precum şi a problematicii cu care se confruntă.

Abordând **gradul redus de absorbție a fondurilor structurale în România**, de numai 9,53% la data de 31.05.2010, au fost identificate principalele obstacole întâmpinate de IMM-uri în demersul de a obține o finanțare remambursabilă, ierarhia acestora fiind dominat de birocrația excesivă şi instabilitatea reglementărilor şi a documentației **(66,20%),** informații insuficiente privind fondurile disponibile (44,04%), fonduri proprii insuficiente pentru acoperirea cofinanțării (35,15%). Nu în ultimul rând lipsa de încrere în firmele de consultanță (19,19%) şi capacitatea managerială de implementare redusă, contribui la menținerea acestor bariere de accesare.

Analizarea grupării firmelor pe regiuni de dezvoltare, se remarcă procente ridicate față de media eşantionului, prezentată în figura de mai sus, în regiunea **Nord Est,** în privința birocrație excesive, a instabilității reglementărilor şi a documentației (73,13%) şi a costului ridicat al creditelor şi a garanțiilor insuficiente pentru acoperirea cofinanțării (40,97%). De asemenea se manifestă problema capacității manageriale reduse de implementare (**7,93%,** a doua poziție în clasamentul național după de regiunea Sud). În cadrul întâlnirilor realizate în teritoriul GAL au fost ridicate probleme similare identificate la nivel de regiune și se poate vedea și din numărul redus de proiecte accesate de catre actori locali din teritoriul GAL. De asemenea la nivel de GAL

[1] Studiul a fost realizat pe un eşantion de 1485 de IMM-uri, micro, ,mici şi mijlocii, din toate ramurile de activitate, categoriile de vârstă şi regiunile de dezvoltare, fiind considerat reprezentativ pentru obiectivele cercetării şi situația IMM-urilor din România.

accesarea oportunităților de finanțare externă este percepută ca un proces foarte greoi de către 15,13% din respondenți

Urmărind intenția antreprenorilor de accesare a fondurilor structurale, regăsim organizațiile din regiunea Nord Est, cu o pondere de 41,55% din intenția firmelor de depunere de proiecte, pe locul al doilea la nivel național, după firmele din regiunea Sud Vest, cu cea mai ridicată pondere de manifestare a intenției de accesare a fondurilor de 60,47%. Situația este similară și la nivel de GAL unde acccesul la informații și dezvoltarea proiectelor cu finanțare reprezintă una din primele acțiuni practice necesare pentru dezvoltarea rurală, în opinia a 67.21% dintre respondenți.

Figura 79. Intenția antreprenorilor de accesare a fondurilor structurale pe regiuni de dezvoltare

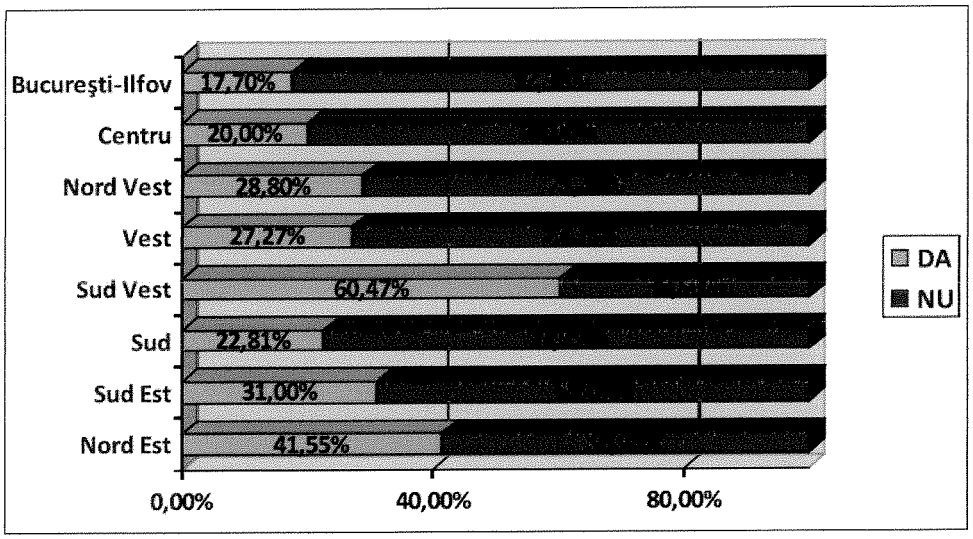

Sursa: Studiul Carta Albă a IMM-urilor din România 2010

Astfel din analiza aspectelor identificate în cadrul Raportului de cercetare **"Evaluarea oportunităților de dezvoltare locală",** realizat la nivelul teritoriului GAL-ului "Valea Siretului de Sus", se disting următoarele concluzii:

- Există un procent ridicat de **65,33 %** dintre respondenți, care dețin afacerii proprii, sunt autorizați ca persoane fizice cu desfășoară mici activități în zona rurală sau au asociații familiare, **care reprezintă un grup țintă de viitori beneficiari finali de proiecte**, care vor fi lansate de către GAL-ului "Valea Siretului de Sus, perceperea importanței oportunității programelor de finanțare europeană, fiind similară cu intenția generală de accesare caracteristică organizațiilor din regiunea Nord Est[1], cu o pondere de 41,55% din intenția firmelor de depunere de proiecte, pe locul al doilea la nivel național.
- Acest grup țintă include persoane conștiente de necesitățile și problemele care se confruntă și cu un nivel de educație minim necesar pentru a putea beneficia corespunzător de serviciile de instruire (**68,70 %** dintre respondenți au menționat necesitatea de informare și instruire specializată în vederea elaborării proiectelor, precum și sprijin în întocmirea de dosare de

[1] Conform secțiunii Intenția antreprenorilor de accesare a fondurilor structurale pe regiuni de dezvoltare din cadrul studiului Carta Albă a IMM-urilor din România 2010

finanțare **54,88 %**), pentru a putea pregăti dosare de finanțare eligibile şi coerente şi gestiona în mod serios şi în conformitate cu prevederile ghidurilor solicitantului, resursele europene accesate.

- **44,49 %** dintre persoanele informate despre rolul GAL-ului şi a responsabilităților sale, doresc să devină membri activi şi să fie implicate în proiectele specifice grupurilor de producători ce vor fi formate la nivelul GAL-ului, iar **61,73%** dintre respondenți apreciează şi doresc să se implice în participarea la schimburile de experiență şi bune practice.

PARTEA A II-A: ANALIZA SWOT

II.2.2 Analiza SWOT

Mai jos este prezentată analiza SWOT realizată în concordanţă cu analiza diagnostic detaliată anterior, care încorporează rezultatele şi toate elementele urmărite în cadrul acesteia.

Pentru sublinierea caracterului de validitate a afirmaţiilor, analiza SWOT este însoţită de indicarea valorilor unor indicatori şi/sau ponderi acolo unde este cazul.

II.2.2.1 Analiza SWOT a TERITORIULUI

Secţiunea include analizarea următoarelor elemente: **caracteristici geografice, izolare, deservire, infrastructură, centre de interes, mediu înconjurător**

ANALIZA SWOT – Prezentare geografică şi fizică

Puncte tari	Puncte slabe
▪ Diversitatea reliefului (depresiuni, dealuri, câmpii, coline, podişuri, culmi montane) imprimă locului o fizionomie aparte atractivă; ▪ **74,71%** din suprafaţa reliefului corespunde treptelor de relief cu altitudine cuprinsă între 100 şi 300 de metri, oferind un suport prentru dezvoltarea agiculturii (în special pentru cultivarea plantelor), infrastructurii de transport, dezvoltarea spaţială dirijată a localităţilor; ▪ Aproximativ jumătate din suprafaţa reliefului (**54,16%)** se caracterizează printr-un grad scăzut de fragmentare, cu pante cuprinse între 0 şi 4 grade, facilitând astfel posibilităţile de utilizare a acestuia; ▪ Reţeaua hidrografică este bogată, condiţionând gradul de umanizare şi activităţile economice şi indicând un echilibru relativ al resurselor de apă ▪ Lungimea totală a reţelei hidrografice este de 500,6 km, fiind reprezentată în special de Siret (34,8 km), Miletin (26,2km) şi Dresleuca	▪ 80,4% din lungimea totală a drumurilor este specifică drumurilor neasfaltate sau de pământ; ▪ Există un grad scăzut de resurse ale subsolului; ▪ Reţeaua de alimentare cu apă şi reţeaua de canalizare sunt insuficiente, raportat la necesităţi (10,7% din locuinţe sunt racordate la reţeaua publică de alimentare cu apă şi doar 2% la reţeaua de canalizare); ▪ Infrastructura sanitară slab dezvoltată; ▪ Pontenţial scăzut pentru dezvoltarea turismului montan în special pentru practicarea sporturilor de iarnă, altitudinea maximă a reliefului fiind de 590 de metri, doar 0,57% din suprafaţa reliefului corespunzând zonei montane joase (peste 500 de metri);

ANALIZA SWOT – Prezentare geografică și fizică

(17,7 km);

- Suprafețe relativ mari ocupate cu soluri cu fertilitate ridicată;
- Gradul foarte scăzut de procese geomorfologice ce pot avea un impact negativ (alunecări de teren, surpări, rupturi de pantă, etc);
- Aproximativ jumătate din suprafața teritoriului (48,7%) se caracterizează prin soluri foarte fertile (conținut ridicat de humus) din clasa Cernisoluri (Molisoluri);
- Existența pe teritoriul GAL a rezervațiiilor naturale declarate arii protejate în comunele Vorona și Tudora: Padurea Tudora și Vorona (două situri de importanță comunitară) și a rezervației acva-faunistică din Tudora;
- Peste 98% din suprafața fondului forestier este acoperită de păduri naturale, diferența fiind reprezentată de terenurile recent împădurite;
- Zona este străbătută de Drumul European E58 și de drumuri naționale ce asigură o bună legătură cu alte zone ale țării.
- Rețeaua de drumuri județene și comunale asigură accesul spre toate localitățile GAL
- În partea de sud-vest, prin orașul Liteni, zona este străbătută de o importantă linie de cale ferată ;
- Rețeaua de școli acoperă în cea mai mare parte necesitățile elementare de educație și formare profesională, inclusiv prin cele 2 unități de învățământ secundar ;
- Aproape **79%** dintre locuințe sunt deservite de serviciii de salubritate[1];

Oportunități	Amenințări
▪ Dezvoltare economică durabilă a zonei bazată pe diversificarea și identificarea unor soluții tehnologice optime de valorificare a terenurilor agricole;	▪ Susceptibilitatea zonei la perioade de secetă; ▪ Apariția gradului de eroziune a solurilor pe versanți datorită factorilor pedogenetici și a activităților antropice;

[1] Excepție fac locuințele din comunele Cristești și Curtești

ANALIZA SWOT – Prezentare geografică şi fizică

- Condițiile bio-pedo-climatice oferă un climat favorabil pentru obținerea unor produse ecologice, bio, care prin înregistrarea şi diseminarea mărcilor pot oferi o identitate zonei;
- Pontențial ridicat de valorificare a terenurilor în scopul dezvoltării agriculturii, a cultivării plantelor în special a plantelor energetice pretabile pentru energie regenerabilă;
- Condițiile geografice au favorizat dezvoltarea în timp a sectorului primar, existând astfel un potențial ridicat de valorificare a biomasei şi producerii de biogaz în vederea creşterii eficienței energetice prin adoptare de soluții bazate pe utilizarea energiilor regenerabile;
- Particularitățile geografice oferă condiții prielnice pentru dezvoltarea infrastructurii atât pentru accesibilitate cât şi pentru atragerea investitoriilor;
- Există, din punct de vedere administrativ, un pol de atracție (oraşul Liteni) a forței de muncă din mediul rural;
- Valorificarea terenurilor de pe versanți cu grad ridicat de degradare prin lucrări de împădurire;
- Valorificarea economică a rocilor sedimentare din albiile râurilor;
- Existența unor proiecte în diverse stadii de progres, gestioante de către Consiliul Județean Botoşani şi UAT-urile de pe teritoriul GAL, care vizează îmbunătățirea infrastructurii, extinderea rețelei de alimentare cu apă şi a celei de canalizare şi managementul deşeurilor[1], care vor contribui la creşterea nivelului calității vieții pentru locuitorii GAL ,,Valea Siretului de Sus" şi a atracivității zonei pentru investiții;
- Având în vedere faptul că, direct sau indirect, proiectele de investiții în domeniul infrastructurii sunt finanțate cel puțin parțial de la buget, în condițiile prelungirii măsurilor de austeritate bugetară, ar putea apărea întârzieri în derularea proiectelor de modernizare a infrastructurii, nefinalizarea proiectelor sau amânarea începerii altor proiecte necesare pentru dezvoltarea zonei.
- Diminuarea biodiversității, poluarea, creşterea riscului de inundații, alunecări de teren în urma defrişărilor, impactul acestora putând fi direct sau indirect asupra omului.

[1] UAT-urile din cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus sunt membre în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **ECOPROCES,** care implementează proiectul "Sistem integrat de management al deşeurilor din județul Botoşani", finanțat prin POS MEDIU şi în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **AQUA Botoşani,** care implementează Master Planul pentru canalizarea cu apă a județului Botoşani. Ambele proiecte sunt inițiate şi coordonate de către Consiliul Județean Botoşani

II.2.2.2 Analiza SWOT a PATRIMONIULUI

Secțiunea include analizarea următoarelor elemente: **patrimoniu arhitectural, patrimoniu cultural, alte aspecte culturale, turism.**

ANALIZA SWOT a PATRIMONIUL ARHITECTURAL SI CULTURAL

Puncte tari

- Existența pe teritoriul GAL a rezervațiiilor naturale declarate arii protejate în comunele Vorona și Tudora: Padurea Tudora și Vorona (două situri de importanță comunitară) și a rezervației acva-faunistică din Tudora;
- Tradiții culturale și folclorice bogate și variate;
- Case cu arhitectură tradițională și practicarea unor meșteșuguri tradiționale,
- Existența centrelor culturale, mănăstirilor, monumentelor istorice de importanță națională și internațională;
- Potențial turistic etnofolcloric ridicat, reprezentat de tradițiilor conservate, existența unor vestigii instorice și meșteșugurile practicate;
- Localitățile Vorona și Tudora, componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, sunt incluse în zone cu resurse turistice, din categoria unităților administrativ teritoriale cu concentrare mare si foarte mare a resurselor turistice, pe teritoriul carora exista valori de patrimoniu natural si cultural de interes national, ce pot genera dezvoltarea uneia sau mai multor tipuri de activitati turistice;

Puncte slabe

- Capacitate redusă de cazare a turiștilor și absența infrastructurii suport pentru agrementul turiștilor
- Absența unor modele turistice specifice la nivel local, care să funcționeze ca exemplu de bună practică, cu potențial de generare a diseminării și de construire a unei experiențe locale în gestionarea activităților și comportamentelor specifice sectorului de turism.
- Promovarea insuficientă a obiectivelor turistice din teritoriul GAL-ului;
- Calitatea slabă a infrastructurii de acces către obiectivele turistice,
- Lipsa resurselor umane specializate pentru furnizarea unor servicii turistice de calitate.
- Lipsa unor pachete integrate de oferte turistice, în special în mediul rural, adaptate potențialului existent și slaba colaborare cu operatorii de turism de la nivel național și internațional

Oportunități

- Dezvoltarea agroturismului și a turismului durabil prin accesarea programelor de finanțare europene și naționale, urmărindu-se valorificarea localizării într-o zonă cu potențial etno-cultural important și cadrul natural adecvat;
- Includerea atracțiilor existene la nivel zonal

Amenințări

- Concurența din partea județelor și a țărilor vecine poate limita valorificarea patrimoniului turistic;

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL SUCEAVA - BOTOȘANI CIF 27360427

ANALIZA SWOT a PATRIMONIUL ARHITECTURAL SI CULTURAL

în circuite turistice integrate, la nivel regional şi/sau intrajudețean, pentru a putea beneficia, în mod complementar, de investițiile considerabile în promovare şi de tradițiile reprezentative în turism ale județelor învecinate (în special Suceava şi Iaşi);

- Posibilitatea de ameliorare a traseelor turistice şi înființare a altora noi, cu costuri reduse şi a convergenței de interese pentru dezvoltarea turismului la nivel național, regional şi local;
- Posibilitatea beneficierii de investițiilor care se vor derula la nivel național, regional şi la cel al județului Suceava pentru sprijinirea direcției strategice 3[1] de devoltare a turismului datorită localizării GAL-ului Valea Siretului de Sus în apropierea regiunii istorice Bucovina şi bogăției patrimoniul cultural, cu specific similar, din punct de vedere ecleziastic[2], dar şi complementar în acelaşi timp, prin tradițiile, evenimentele oranizate şi meşteşugurile practicate, precum şi rezervațiile de tisă;
- Inițierea proiectului prioritar #Rețeaua de excelență pentru dezvoltarea turismului durabil#, din cadrul ale Planului Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013, având ca obiectiv promovarea a practicilor şi acțiunilor inovatoare pentru managementul destinațiilor turistice durabile, care poate genera un impact util pentru specificul teritoriului GAL-ului

[1] Conform Master Planul pentru turismul național al României 2007 – 2026, **direcția strategică 3** de dezvoltare a turismului este reprezentată de **susținerea turismul cultural/de patrimoniu** bazat pe clădirile săsesti şi medievale din Transilvania şi **din nordul țării (Maramureş şi Bucovina)**. De asemenea, din analizele de piață realizate la elaborarea Master planului a reieşit că majoritatea vizitatorilor care participă la tururi ale obiectivelor culturale/de patrimoniu vor participa de asemenea la vizite in zonele rurale în cadrul itinerarelor lor, elemente diferite ale turismului nu pot fi izolate complet: ele se întrepătrund şi se suprapun. Acest aspect poate fi exploatat de către comunitățile membre ale GAL-ului Valea Siretului de Sus.

[2] În acelaşi timp politicile active inițiate la nivelul județului Suceava, de încurajare a valorificării potențialului ecumenic prin înființarea unui Parc Național Regional al Mănăstirilor din Bucovina şi de susține a agroturismului, reprezintă pentru teritoriul GAL oportunități majore care pot fi fructificate datorită localizării în vecinătate şi importanței patrimoniului ecumenic existent.

II.2.2.3 Analiza SWOT a POPULAȚIEI

Secțiunea include analizarea următoarelor elemente: **demografie, populația activă, îmbătrânire, nivel de instruire, cunoștințe și competențe specifice teritoriului**

Analiza SWOT a POPULAȚIEI

Puncte tari

- Tendință de stabilizare a numărului populației (variația 2008/2004 fiind de doar 0,3%), diferitită de trendul general înregistrat la nivel național, regional sau la nivelul județului Botoșani unde, de pildă, se constată în aceeași perioadă, 2004-2008, o scădere a numărului populației cu 2% ;
- Comune relativ mari, ca număr de locuitori (între 3015 și 8074 locuitori);
- Ponderea ridicată a populației de 0-14 ani la nivelul GAL, de 20,8% comparativ cu 15,3% cât se înregistrează la nivel național, poate contribui la reducerea din intensitate a riscului de îmbătrânire și de declic demografic, a zonei cuprinsă în GAL ,,Valea Siretului de Sus", în condițiilor susținerii unor politici de dezvoltare socio-economică.

Puncte slabe

- Ponderea ridicată a populației vârstnice implică o sarcină demografică crescută (populația de 65 ani și peste reprezintă - 18,4 % din totalul populației , față de 13,5% - ponderea vârstnicilor la nivel național)
- Raportul general de dependență demografică[1] la nivelul GAL este 101,6, cu 33,6 puncte procentuale mai mare decât cel înregistrat la nivel național și cu 22,7 pp peste valoarea indicatorului la nivel regional;
- Ponderea de 60,8% din total a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este cu 10 puncte procentuale sub cea înregistrată la nivel național;Spor natural negativ (-293 persoane în perioada 2004-2008)
- Rata încă mare a mortalității infantile (17,3‰ - media perioadei 2004-2008), comparativ cu valoarea națională de 13,7 % și cea regională de 15,3 %/; de asemenea media ratei mortalității generale, pentru perioada similară, înregistrează valorea de 12,8%, superioară valorii naționale de 11,9% și regionale de 10,9 %;
- Soldul general al migrației interne are o valoare negativă (-1572 persoane în perioada 2004-2008);
- Ponderea șomerilor în totalul persoanelor de 18-62 ani, are valoarea de 4,7%, cu 0,5 puncte procentuale peste ponderea înregistrată la nivelul județului Botoșani (în 2009);
- Nivel scăzut de calificare a forței de muncă,

[1] Indicator demografic derivat conceput pentru analizarea repartizării populației în următoarele grupe mari: **0-19 ani** (tineri), **20-59 ani** (populația în vârstă de muncă, **60 ani și peste** (vârstnici)

Analiza SWOT a POPULAŢIEI

specializări puţine;

- Forţă de lucru relativ ieftină, comparativ cu nivelul altor judeţe din regiune, precum şi alte regiuni de dezvoltare;
- Existanţa a 2 licee care asigură formarea profesională la nivel de bază;
- Experienţa profesională dobândită în ţări ale Europei Occidentale în domenii precum construcţiile şi agricultura;
- Nivelul scăzut de competenţe şi informare a tinerilor fermieri în ce priveşte domeniul în care se dezvoltă

Oportunităţi

- Ponderea mare a populaţiei tinere şi rata natalităţii relativ ridicată asigură, în ipoteza rămânerii populaţiei în zonă, perspectiva stabilităţii demografice şi evitarea declinului demografic şi îmbătrânirii populaţiei şi a consecinţelor acestora în plan economic şi social;
- Întoarcerea din statele Europei Occidentale a unei părţi a forţei de muncă, cu o mentalitate modernă, mai deschisă spre nou, poate impulsiona dezvoltarea locală, prin aplicarea cunoştinţelor profesionale acumulate şi printr-un apetit antreprenorial mai mare;

Ameninţări

- Accentuarea fenomenului de migraţie a populaţiei tinere, în vârstă de muncă, ar putea declanşa spirala declinului demografic: reducerea numerică a populaţiei cu vârsta între 15 şi 64 ani => îmbătrânire demografică => scăderea natalităţii, creşterea mortalităţii => declin demografic, cu multiple implicaţii în plan economic şi social;
- Întârzierea ieşirii din criza economică ar putea determina un nou val de ,,emigrare" a forţei de muncă.
- Rata îmbătrânirii la nivelul GAL ,,Valea Siretului de Sus" este de **853 ‰**[1] valoarea ridicată a acestui indicator, semnalând începutul unui proces de îmbătrânire demografică, manifestat mai accentuat la nivelul comunelor Băluşeni, Vlădeni şi Coşula.

[1] Altfel spus, la 1000 tineri (0-19 ani) revin 853 vârstnici (de 60 ani şi peste). Rata îmbătrânirii demografice la nivelul GAL se situează la o valoare apropiată de cea înregistrată la nivel naţional însă peste cea înregistrată la nivel regional şi la nivelul celor 2 judeţe

II.2.2.4 Analiza SWOT a ACTIVITĂŢII ECONOMICE

Secțiunea include analizarea următoarelor elemente: **analiza sectoarelor primar, secundar terțiar, servicii.**

Analiza SWOT a ACTIVITĂȚII ECONOMICE

Puncte tari

- Condiții bune de dezvoltare pentru agricultură şi pentru industria alimentară;
- Proximitatea municipiului Botoşani, oraş cu potențial de atracție economică (o parte din investițiile în economie ar putea fi localizate în comunele de lângă Botoşani care fac parte din GAL);

Puncte slabe

- Nivel redus al dezvoltării economice, teritoriul acoperit de ale GAL-ul ,,Valea Siretului de Sus"fiind parte a unei regiuni cu un nivel mai scăzut de dezvoltare economică (P.I.B./locuitor la nivelul Regiunii Nord-Est reprezentă în 2007 doar 64% din P.I.B./ locuitor la nivel național, iar P.I.B./locuitor la nivelul județelor Botoşani şi Suceava atingea doar 54 % respectiv 65% din media națională)
- Predominanța unei singure ramuri economice: agricultura, ramură cu o valoare adăugată redusă
- Lipsa unor investiții importante în sectorul economic
- Slaba dezvoltare a IMM-urilor;
- Se remarcă predominarea firmelor, din clasa 0-9 salariați, 177 de unități din totalul de 188, reprezentând cu procent de 94% din totalul firmelor înregistrate;
- Majoritatea firmelor au ca obiect principal de activitate comerțul și serviciile, având o pondere de 51,59%, respectiv 29,76% din totalul firmelor din sectorul terţiar;
- Sectorul turism este slab dezvoltat;
- Ponderea şomerilor în totalul persoanelor de 18-62 an, la nivelul GAL –ului, la finele anului 2009, era de 4,7%, cu 0,5 puncte procentuale peste ponderea înregistrată la nivelul județului Botoşani.
- Pondere foarte ridicată a angajaților din sectoarele bugetare , reprezentând 2/3 din

Analiza SWOT a ACTIVITĂȚII ECONOMICE

	numărul angajaților. ▪ Rată mare de dependență economică[1] la nivelul județelor Botoşani şi Suceava (2022‰ respectiv 1930‰), comparativ cu nivelul național de 1463 ‰;
Oportunități ▪ Prin dezvoltarea unei agriculturi moderne, eficiente, aceasta va rămâne cea mai importantă activitate economică în zonă; ▪ Întrucât dezvoltarea economică nu se poate baza pe un singur domeniu, se pot iniția alternative economice reale, cu o valoarea adăugată complementară celei obținute din valorificare potențialului agricol al zonei: o dezvoltarea unor ramuri industriale care să valorifice resursele locale: industria alimentară, producția de mic mobilier etc o sprijinirea IMM-urilor din sectoare precum serviciile, construcțiile. ▪ Punerea în valoare a obiectivelor de interes turistic şi a tradițiilor etnografice prin promovarea şi includerea lor în circuite turistice de la nivel județean şi regional;	**Amenințări** ▪ Menținerea situației actuale sau chiar înrăutățirea acesteia în condițiile prelungirii crizei economice; ▪ Pierderea oportunităților actuale de accesare a fondurilor europene; ▪ Lipsa de implicare a autorităților locale în crearea unui mediu „prietenos" pentru investitori;

[1] Rata de dependență economică arată numărul de persoane ce depind din punct de vedere economic nr. persoanelor inactive şi în şomaj ce revin la 1000 persoane ocupate. Acest indicator exprimă cel mai fidel relația între parte real activă a societății şi cea inactivă, punând în evidență eventualul dezechilibru între cele două părți.Asfel dacă la nivel național fiecărei persoane ocupate îi reveneau, în anul 2008, 1,4 persoane cu statut economic de persoană inactivă sau şomer, la nivelul regiunii şi la nivelul celor două județe fiecărei persoane ocupate îi revin 2 persoane dependente (inactivi sau şomeri

II.2.2.5 Analiza SWOT a AGRICULTURII

Secţiunea include analizarea următoarelor subramuri: **cultivarea cerealelor, creşterea animalelor (bovine şi ovine), apicultura şi creşterea cartofului.**

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

Puncte tari	Puncte slabe
▪ Potenţialul natural bun şi capitalul uman existent reprezintă premise importante ale dezvoltării unei agriculturi moderne. ▪ Terenurile agricole se întind pe o suprafaţă totală de 40.458 hectare, reprezentând 65% din teritoriul GAL ▪ Terenurile arabile deţin 75% din suprafaţa agricolă, păşunile 18,1%, fâneţele 4,6% ▪ Suprafata arabila pe cap de locuitor este de 0,57 ha la nivel de teritoriu GAL fata de 0,41 ha/cap de locuitor la nivel national si 0,24 ha/cap locuitor la nivel european ceea ce arata un potenţial ridicat de dezvoltare a agriculturii.[1] ▪ Productia medie totală de porumb la nivel de teritoriu este mai mare decât media la nivel regional şi naţional, media pe judeţul Botoşani fiind de 3.691 kg/ha şi 4.317 kg/ha în judeţul Suceava faţă de 3.676 kg/ha la nivelul regiunii de NE şi 3.215 kg/ha la nivel naţional. ▪ Conform analizei teritoriului şi a hărţii de zonare a producţiei agricole în funcţie de favorabilitatea conditiilor climatice, coordonatele teritoriului GAL sunt propice pentru culturile vegetale, zootehnie, plante de nutret şi lucernă, legumicultura şi cultivarea cartofului[2] ▪ Datorită unui teritoriu bogat în salcâm, tei, fânete etc există potenţial ridicat de	▪ Silvicultura are o pondere slabă în teritoriul GAL, reprezentând, fără oraşul Liteni, 18,5% din teritoriul acoperti de cele 8 comune din judeţul Botăşani; ▪ Utilaje insuficiente pentru lucrările agricole din teritoiul GAL; ▪ Nivel de mecanizare scăzut conform datelor statistice obţinute de la primării pentru cele 9 localităţi, în teritoriu existând un număr de 283 de tractoare de diferite capacităţi faţă de 552 de tractoare estimate pentru suprafaţa arabilă a teritoriului, care ar asigura lucrări performante şi la timp. ▪ Pondere mare a tractoarelor între 56 – 65 CP ce reprezintă peste 65% din totalul de tractoare existente în teritoriu, aceasta structura fiind neadecvată conform specialiştilor în domeniu ▪ Număr scăzut de combine/ha faţă de media la nivel national de 100 ha/combină şi media la nivel european de 79 ha/combină; ▪ Suprafaţa arabilă medie ce revine la un tractor este mare reprezentând 108 ha/tractor, media la nivel naţional în acest moment este de 55,6 ha/tractor şi la nivel european de 12,7 ha/tractor, acest lucru demonstrează nevoia de investiţii în dotarea cu tractoare performante şi de capacitaţi diferite conform celor prezentate în partea de analiză.

[1] Datorită ponderii mari de suprafaţă arabilă pe cap de locuitor se poate accentua dezvoltarea sectorului zootehnic mai ales creşterea bovinelor, ovinelor, pasarilor în sistem extensiv sau semiextensiv în teritoriul GAL. Din discuţiile purtate cu fermierii şi mai ales cu cei care cresc ovine exista în teritoriu GAL cantităţi mari de lână neprocesat

[2] Media de producţia la ha corespunzătoare nivel judeţului Botoşani pentru cultivarea cartofului este de 14741 kg/ha, superioară mediei judeţului Suceava de 11897 kg/ha, mediei regionale de 13171 kg/ha şi celei naţionale de 14108 kg/ha.

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

dezvoltare în domeniul apicol

- Existenta unui abator modern pentru abatorizarea cărnii de vită şi oaie în oraşul Liteni
- Existenţa unei fabrici de procesare a laptelui în oraşul Liteni
- Păstrarea şi promovarea traditiilor culturale prin târguri, festivaluri şi expoziţii
- În domeniul forestier exista, conform datelor furnizate de catre primarii un total de 2570 de titluri de proprietate la o suprafaţă de 15253 ha ceea ce înseamnă o medie de 5,93 de ha/titlu;
- Teritoriul GAL prezinta potenţial pentru dezvoltarea produselor artizanale în special ţesutul covoarelor prin valorificarea lânei, brodatului, realizarea de măşti etc.
- Existenţa unui număr mare de părăsi conform datelor statistice DADR Botoşani.

- Gradul ridicat de uzură al tractoarelor şi maşinilor agricole
- Capacitatea financiară/economică scăzută a celor mai multe exploataţii agricole;
- Predomină fermele de subzistenţă, numărul de titluri de proprietate emise sunt de 20.763 la nivelul teritoriului GAL ceea ce reprezintă o medie de 1,94 ha/titlu pentru terenul agricol (media naţională conform Planului Naţional Strategic 2007 – 2013 este de 1,8 ha)
- Este folosită pe scară largă munca manuală şi sunt utilizate utilajele cu tracţiune animală
- Fragmentarea exploataţiilor agricole prin punerea în posesie a proprietarilor, reprezentând 1,9 ha/titlu de proprietate a condus la creşterea numărului de ferme de subzistenţă, exploatarea agricolă realizându-se pe loturi reduse
- Gradul redus de asociere al proprietarilor de terenuri şi al celor din sectorul zootehnic, în teritoriu exista doar 5 asociaţii relevante în scop agricol;
- Lipsa a instituţiilor financiare şi nonfinanciare în teritoriul GAL
- Accesul limitat la credite de către segmentele cele mai dense al agricultorilor şi al populaţiei din teritoriu,
- Nivel redus de absorbţie a fondurilor structurale destinate fermierilor (măsurile PNDR)
- Lipsa de informaţii cu privire la sursele de finanţare şi avantajele ce decurg din acestea
- Reticenţă în respectarea legislaţiei privind încheierea contractelor de arendă
- Reticenţă în înregistrarea sub o formă juridică legală pentru a desfăşura activitaţile agricole
- Lipsa culturii antreprenoriale în rândul proprietarilor de ferme de semisubzistenţă.
- Lipsa culturii asociative pentru creşterea

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

competitivității sectorului agricol;

- Lipsa de informare a potențialilor dezvoltatori şi investitori (din domeniul agricol şi non – agricol) din teritoriul GAL şi din afara acestuia
- Lipsa unui sistem de informare constant pentru fermierii din teritoriul GAL
- Lipsa resursei umane pregătite în special în domeniul agricol
- Utilizarea necorespunzătoare a păşunilor fără a aplica metode de parcelare pentru regenerare;
- Lipsa sistemelor moderne de producere şi utilizare a îngrăşămintelor naturale folosind rezidurile provenite din agricultura
- Lipsa fondurilor bănesti pentru a înnoi parcul auto
- **Cultivarea cerealelor :**
- Lipsa infrastructurii adecvate pentru depozitarea şi păstrarea în condiții optime de temperatură şi umiditate a culturilor vegetale.
- Lipsa de echipamente şi utilaje necesare fluxului operațional de pregătire, cultivare, transport, depozitare pentru culturile vegetale.
- Calitate slabă a recoltei din cauza exploatării şi a modului de depozitare necorespunzător.
- Pregătire insuficientă a terenului cu îngraşăminte şi nerespectarea standardelor de prelucrare a terenului
- Lipsa sistemelor integrate de irigare
- Calitatea semințelor utilizate nu este de cele mai multe ori de cea mai buna calitate din cauza resurselor financiare reduse şi a costurilor mari de achiziționare
- Nivel limitat al cunoştințelor de exploatare modernă a terenurilor
- Utilizarea necorespunzătoare a solurilor de către populație ținând cont de specificitatea solului şi de rotația culturilor
- Existența unor suprafețe mari de teren

neprelucrate
- Uzura morală a echipamentelor
- Achiziția echipamentelor se face individual şi nu structurat pentru a deservi mai multe tipuri de lucrări, suprafețe de teren, grupuri de fermieri

Creşterea bovinelor:
- Lipsa echipamentelor de prelucare a terenurilor pentru furaje
- Lipsa infrastructurii de depozitare a furajelor
- Lipsa unor semințe adecvate pentru producerea furajelor care să asigure o hrană mult mai calitativă bovinelor
- Lipsa unor silozuri adecvate păstrării furajelor
- Lipsa unei Fabrici de Nutrețuri Combinate(FNC) care să poată măcina şi amesteca furajul necesar creşterii animalelor într-un mod controlat
- Nu există sisteme de depozitare a cerealelor şi furajului finit inclusiv tratare
- Infrastructură deficitară a grajdurilor pentru vaci
- Forță de muncă redusă, necalificată şi îmbătrînită, dezinteresată
- Lipsa unui flux conform standardelor europene de muls şi procesare primară a laptelui
- Lipsa de dotări pentru mulsul laptelui/procesare conform standardelor europene
- Calitate slabă a laptelui din cauza calității furajelor
- Preț scăzut al laptelui în raport cu cheltuielile pentru producere
- Neconformitate cu standardele de creştere a vacilor
- Nevalorificarea proprie a producției din teritoriu
- Lipsa de echipamente adecvate colectării laptelui
- Procentulmare de ferme de subzistență si a

infrastructurii de colectare deficitară nu permit valorificarea zilnică o unei cantităţi mari de lapte ceea ce determină un preţ mic/litru;

- Interes mai mare pentru creşterea vacilor pentru lapte decât a vacilor pentru carne

Creşterea ovinelor:

- Lipsa in teritoriu a unui centru de colectare şi procesare a laptelui de oaie
- Lipsa echipamentelor şi utilajelor pentru prelucarea terenurilor cu furaje pentru oi
- Lipsa spaţiilor de depozitare pentru fân
- Lipsa utilităţilor din saivane;
- Lipsa camerelor de muls conform standardelor UE
- Lipsa camerelor de procesare a laptelui la fermele existente
- Lipsa spaţiilor de depozitare şi menţinere la o temperatură controlată a produselor rezultate din procesarea primară a laptelui de oaie
- Lipsa unor maşini specializate pentru valorificarea produselor în pieţele agroalimentare
- Lipsa unor proceduri şi reguli de respectare a calităţii în procesarea şi vânzarea produselor, conform normelor UE
- Lipsa unui spaţiu de abatorizare şi preparare în stil tradiţional a cărnii de oaie
- Lipsa unei infrastructuri de procesare a lânei şi lipsa resursei umane calificate în acest sens
- Lipsa unui sistem comun de valorificare a produselor obţinute în excedent pe piaţă autohtonă
- Lipsa unor rase de carne pentru valorificarea pe piaţa autohtonă
- Existenta preponderent a fermelor de subzistenţă ce cuprind între 1 – 9 capete ce reprezinta peste 80% din potenţialul teritoriului GAL.

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

Apicultura:

- Lipsa valorificării produselor de apicultură într-un sistem profitabil şi centralizat
- Lipsa unei linii de procesare miere performante care să asigure procesare mierii în teritoriul GAL
- Lipsa de tratamente adecvate şi consiliere de specialitate
- Lipsa unei instalații de producere a ramelor şi fagurilor artificiali
- Consum redus de miere pe cap de locuitor în România
- Preț mic pe kg valorificare comparativ cu media în UE (între 3 - 4 euro/kg în România față de 8 – 10 euro/kg în UE)
- Lipsa unor capacități de procesare a derivatelor ce decurg din procesarea mierii(ex. ceara)
- Lipsa unui atelier de prelucrat ceară
- Ponderea cea mai mare o au fermele mici ce dețin până în 9 stupi

Legumicultura, cultivarea cartofului:

- Lipsa sistemelor de irigație;
- Lipsa de utilaje de recoltare specializate conform analizei dotărilor din teritoriul GAL;
- Neutilizarea îngrăşămintelor organice la fertilizarea culturilor, mai ales pentru cartof;
- Valorificarea slabă a produselor agricole
- Lipsa accesului la piețe de desfacere
- Acordarea incorectă a certificatelor de producători
- Lipsa infrastructurii adecvate cultivării de legume
- Conform analizei prin chestionarele aplicate legumicultorilor, predomină fermele de subzistenta cei mai mulți cultivatori având până într-un hectar teren cultivat cu legume şi cartofi – peste 90% dintre cei chestionați
- Lipsa spațiilor de depozitare şi menținere la temperaturi adecvate a surplusului de producție
- Prețul legumelor şi fructelor de la

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

producatorii din teritoriu sunt de multe ori mai mari decât produsele importate, chiar dacă calitatea este mult mai bună a celor autohtone

Oportunităţi

- Posibilitatea replicării modelului de succes european în deceniile următoare, prin înfiinţarea unor ferme moderne, de dimensiuni mai mari astfel încât să asigure rentabilitatea economică a acestora, urmând să se obţină astfel produse agricole de calitate, la preţuri rezonabile care să satisfacă necesităţile locale şi să rezulte un disponibil pentru piaţă, în condiţii de eficienţă economică.
- Participarea activă a populaţiei la procesul decizional, de planificare si implementare a strategiilor necesare dezvoltarii teritoriului, reprezentata prin gradul ridicat de participare al potentililor beneficiari finali la intalnirile de pe parcursul desfaşurării procesului de realizare a Planului de Dezvoltare Locală
- Posibilitatea eficientizării resurselor locale existente, prin participarea la organizarea şi funcţionarea GALului care va implica desfăşurarea de activităţi integrate si crearea unei viziuni comune;
- Sprijinirea grupurilor de lucru pe domenii de interes si direcţii de dezvoltare , ca proces anterior şi de suport în vederea constituirii grupurilor de producători, ce poate duce la rentalibilzarea producţiei, scăderea costurilor

Ameninţări

- Dezvoltarea precară a infrastructurii rurale ce limitează intrarea pe piaţă a produselor româneşti şi determină creşterea importurilor;
- Cadrul legislativ nu protejează, nu încurajează şi nu sprijină dezvoltarea micilor producători din mediul rural;
- Preţurile la produsele importate sunt mai mici decât cele produse în mediul rural ceea ce generează mari probleme producătorilor şi din teritoriul GAL;
- Infrastructura agricolă din teritoriul GAL nu oferă tinerilor posibilităţi de dezvoltare, ceea ce poate contribui la migrarea tinerilor spre alte zone mai dezvoltate;
- Neprocesarea lânei poate deteriora condiţiile de mediu din zonă, în acest moment peste 80% se arunca pe câmp sau se arde
- Consumul redus în România de lapte şi miere în comparaţie cu Uniunea Europeană[1] care poate reduce producţia şi obţinerea de produse derivate, cu implicaţii negative în timp asupra stării de sănătate a populaţiei;
- Menţinerea agriculturii de subzistenţă (exploataţii mici şi foarte mici) care implică metode arhaice de producţie, productivitate scăzută şi forţă de muncă îmbătrânită) va

[1] Consumul mediu lunar de lapte pe cap de locuitor din Romania se ridică la circa 6,6 litri, ceea ce reprezintă mai puţin de jumatate din cel inregistrat in tarile UE, unde o persoana consuma lunar 14-15 litri din acest produs. Potrivit unui studiu realizat de Alianţa pentru Promovarea Educationala a Laptelui (APEL) jumătate din această cantitate provine de pe piaţa liberă, laptele fiind neprelucrat. Pe cap de locuitor, consumul de lapte procesat se ridică la aproximativ 3,7 litri, comparativ cu statele comunitare, unde se înregistrează opt litri pe cap de locuitor. Potrivit reprezentantului APEL, circa 27% din totalul producţiei interne de lapte este comercializat direct pe piaţă, fără a fi prelucrat in fabricile de procesare, 33% este destinat consumului propriu, in timp ce 12% reprezintă consum tehnologic. Restul de lapte este vândut de producatori in pieţe. Laptele neprelucrat poate afecta sanatatea umana din cauza impurităţilor pe care le conţine ceea ce poate determina interzicerea comercializării lui. Consumul de miere din România este relativ scazut comparativ cu cel din statele membre ale Uniunii Europene, astfel un român consuma 100 de grame de miere pe an, in timp ce un german consuma doua kilograme

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

per beneficiar şi posibilitatea beneficierii de utilaje, tehnologie, accesorii moderne, precum şi posibilitatea accesului la pieţe de desfacere, cu un cost considerabil mai redus, decât în cazul unei abordări individuale

- Reducerea expunerii la riscurile legate de condiţiile meteorologice, cu ajutorul sistemelor de asigurări
- Adoptarea unor practici agricole şi de lucrări ale solului îmbunătăţite şi prin ameliorarea materialului săditor, a sistemelor de irigaţii etc
- Imbunătăţirea canalelor de comercializare şi coordonării dintre fermieri, procesatorii de produse agricole şi lanţurile de supermarket-uri
- Incheierea de contracte cu procesatorii şi realizarea de tranzacţii financiare structurate prin intermediul grupurilor de producători.
- Utilizarea fondurilor structurale pentru a dezvolta infrastructura agricola si non-agricola in teritoriu
- Dezvoltarea de parteneriate, cooperari cu alte GAL- uri care sa asigure schimb de experienţă, valorificarea produselor, realizarea de targuri şi expoziţii cu vânzare, promovare reciproca
- Posibilitatea dezvoltării de produse ecologice utilizând punctele tari ale teritoriului acoperit de către GAL reprezentat de zonele fertile şi nepoluate şi, binînţeles, îngrăşăminte naturale ;
- Dezvoltarea de produse sub brand local cum ar fi lapte proaspăt, brânza proaspătă, caş, telemea, preparate din carne pregătite tradiţional, miere de albine şi derivate, produse de artizanat şi meştesuguri etc şi intrarea pe pieţele autohtone cu marca "Fabricat în România" ;
- Participarea alături de alte GAL uri şi asociaţii de producători în iniţiative de dezvoltarea de pieţe pentru produse ecologice în zone cu limita valorificarea potenţialui agricol al teritoriului;
- Creşterea ponderii terenurilor necultivate va afecta mediul înconjurător şi productivitatea generală a terenurilor;

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

trafic ;

- Dezvoltarea de magazine sub brand local care să vândă produse pregătite în teritoriul GAL;
- Organizarea de mici producători care să asigure continuitatea livrării produselor către magazine pe fiecare ramură agricolă, contribuind la creşterea economică a teritoriului;
- Existenta Fondului European pentru Agricultura şi Dezvoltare Rurală cu posibilitatea finanțării proiectelor până în 2013 ;
- Posibilitatea finanțării activităților meşteşugăreşti prin Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii (OTIMMC) ;
- Existența programului Rabla pentru tractoare/utilaje agricole uzate moral ;
- Posibilitatea realizării unui proiect integrat la nivelul celor 8 comune şi a orasului Liteni prin accesarea POS CCE Axa 3;
- Posibilitatea dezvoltării de echipe specializate pentru atragerea de fonduri în teritoriu;
- Punerea în comun a resurselor existente ce poate mări puterea de negociere a fermierilor şi accesarea unor oportunități mai consistențe şi profitabile de afaceri ;
- Valorificarea produselor din teritoriul GAL prin crearea de asociații/grupuri de producători care să-şi unească interesele;
- Posibilitatea oraşului Liteni de a accesa fonduri specifice măsurilor din PNDR ;
- Posibilitatea instruirii grupurilor de producători pe domenii specifice de dezvoltare şi realizarea de seminarii tematice pentru grupurile de fermieri/producători/meşteşugari ceea ce va determina creşterea competențelor fermierilor şi antreprenorilor ;
- Valorificare produselor la prețuri competitive celor din import ;

ANALIZA SWOT a AGRICULTURII

- Crearea de infrastructuri moderne atât în domeniul agricol cât şi în cel non-agricol care să determine tinerii să rămână sau să se întoarcă în teritoriu GAL ;
- Dezvoltarea apiculturii în teritoriu cu un potenţial mare de valorificare pe piaţa externă datorită mediului natural de obţinere a mierei şi consumului ridicat ;
- Datorită creşterii consumului de carne de porc (Romania fiind al III-lea mare importator la nivel mondial de carne de porc) şi a numărului de porcine în teritoriul GAL, se pot dezvolta investiţii în ferme de porci care să încheie contracte cu procesatorii mari pentru valorificare sau procesarea cărnii în sistem tradiţional ;
- Utilizarea energiei regenerabile pentru obţinerea de energie termică şi electrică pentru dotarea fermelor, contribuind la protejarea mediului şi reducerea costurilor;
- Dezvoltarea de ferme avicole.

II.2.2.6 Analiza SWOT a ORGANIZĂRII SOCIALE ŞI INSTITUŢIONALE

Secţiunea include analiza următoarelor elemente: **servicii pentru populaţie,**[1] **infrastructuri medico-sociale, activităţi sociale, organizaţii neguvernamentale şi instituţii loca**

Analiza SWOT a ORGANIZĂRII SOCIALE ŞI INSTITUŢIONALE

Puncte tari

- Asociaţiile dedicate crescătorilor de animale au cea mai mare pondere în teritoriul GAL (36%);
- Exprimarea intereselor comune ale membrilor săi şi ale animalelor înregistrate în asociaţie prin participarea şi promovarea animalelor în cadrul târgurilor şi festivalurilor locale şi judeţene;
- Promovarea turismului local prin intermediul ANTREC, asociaţie existentă la nivel naţional şi cu sediul chiar în Comuna Vorona;
- Manifestările sub forma târgurilor, sărbătorilor laice şi ecleziaste, se desfăşoară cu ritmicitate şi implică un număr important de persoane în desfăşurarea lor;

Puncte slabe

- Existenţa unor asociaţii fără activitate concretă şi rezultate palpabile;
- Număr de membrii foarte mic generat de nesiguranţa populaţiei în astfel de forme asociative şi lipsa fondurilor financiare proprii pentru susţinerea acestora;
- Lipsa unor persoane cu expertiză angajate în cadrul acestor asociaţii care să sprijine proprietarii de animale/ bunuri în dezvoltarea activităţii lor;
- Inexistenţa unor programe de promovare şi animare a localnicilor cu privire la avantajele asocierii;
- Infrastructura de sanatate slab dotată;
- Personal medical cu studii medii şi universitare insuficient pentru asigurarea unor servicii medicale corespunzatoare, ponderea fiind de un medic la 2948 locuitori din teritoriu GAL;

Oportunităţi

- Noile grupuri de producători ce pot fi formate sub formă de asociaţii de producători, crescători de animale sau încurajarea celor deja formate să se implice activ în comunitate locală etc
- Noile finanţări acordate la nivel naţional grupurilor de producători şi asociaţiilor active;
- Programele LEADER şi încurajarea formelor asociative care să abordeze dezvoltarea economic locală de "jos în sus"
- Schimburile de experientţă şi exemplele de bune practice ce pot fi realizate la nivel naţional şi european.

Ameninţări

- Criza financiară şi scăderile salariale ce afectează membrii asociaţiilor ce nu mai pot finanţa cotele lunare/periodice plătite asociaţiilor;

[1] Aspectele corespunzătoare unor servicii pentru populaţi se regăsesc abordate şi în prima analizei SWOT aferentă teritoriului.

II.2.2.7 Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Secțiunea include analizarea următoarelor elemente: **bilanțul proiectelor realizate în teritoriu și capacitatea administrativă**

Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Puncte tari

- **Experiență anterioară pozitivă de implementare și finalizare corespunzătoare a unor proiecte,** experiența anterioară pozitivă fiind importantă și analizată în procesul de evaluare a proiectelor (**8 proiecte** finalizate prin Programul de Dezvoltare Rurală, în valoare de 1.075.789,35 Euro, **6 proiecte** finalizate prin Fonduri Naționale Guvernamentale alocate de către Ministerului Educației și Cercetării, în valoare de 677.669,07 Euro);
- **Accesarea de fonduri externe de la Banca Mondială** (**9 proiecte** finalizate cu o valoare totală de 1.337.181,25 Euro, cu o distribuție echilibrată la nivelul comunităților, alături de alte 3 proiecte aprobate și în diverse stadii de progres și cele **4 proiecte** finalizate prin intermediul fondurilor de preaderare **PHARE,** în valoare de 214.433 Euro), **susțin experiența pozitivă anterioară existentă în teritoriul GAL-ului,** pentru a putea fi utilizată în mod corespunzător, în vederea accesării de finanțări din Instrumentele Structurale și de Coeziune, pentru abordarea problemelor din teritoriu;
- Accesare activă a oportunităților europene disponibile după aderarea României la Uniunea Europeană pe Programul Național de Dezvoltare Rurală Măsura 322 și Măsura 125, unde au fost depuse 14 proiecte în valoare de 27.951.360,54 Euro[1]Implementarea și finalizarea unui

Puncte slabe

- Deși au fost înaintate **21 de proiecte** spre finanțare prin intermediul Instrumentelor Structurale și de Cooeziune, din totalul de 72 proiecte inițiate pe teritoriul GAL în intervalul 2006 / 2010, în valoare de 39.769.538,77 Euro, reprezentând **66,20%** din valoarea totală de 60.066.132,68 Euro a proiectelor inițiate la nivelul teritoriului acoperit de GAL în intervalul 2006 / 2010, nici un proiect nu a fost câștigat și contractat;
- Accesare redusă a oportunităților de creștere a capacității administrative PO DCA (1 singur proiect respins, inițiat de către UAT Vorona), a celor de dotare cu echipamente de calcul și software POS CCE (3 proiecte respinse, inițiate de către UAT Tudora, Cristești și Liteni) și a oportunităților de dezvoltare a resurselor umane POS DRU (nici un proiect nefiind înaintat spre finanțare la nivelul teritoriului reprezentat de către GAL);
- Valoarea totală a finanțărilor câștigate și cheltuite efectiv, reprezentând valoarea proiectelor finalizate este de 4.873.393,67 Euro și corespunde unui procent destul de mic de doar **8,11 %** din valoarea tuturor proiectelor accesate în perioada 2006/2010, dar procentul trebuie privit alături de de cele 17 proiecte aprobate și în diverse stadii de progres și de încercările, care au presupus eforturi logistice și financiare

[1] Chiar dacă nu a existat nici un proiect câștigător și contractat la nivelul teritoriului acoperit de către GAL, UAT-urile au demonstrat preocupare pentru probleme comunității, **mobilizând resurse financiare** pentru pregătirea dosarelor de finanțare și elaborarea studiilor de fezabilate necesare **și logistice** pentru colaborarea în vederea pregătirii proiectelor.

Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

număr de 34 de proiecte, cu finanțare națională şi internațională în perioada 2006/2010, raportat la numărul total de 72 de proiecte inițiate demonstrează seriorizitatea administrațiilor de a urmări şi gestiona corespunzător o oportunitate de finanțare;

- Disponibilitatea şi angajamentul celor 9 UAT-uri de a inița şi gestiona o relație de parteneriat[1], pe termem lung şi care implică accesarea unui volum considerabil de resurse logistice şi financiare, în vederea dezvoltării socio-economice a teritoriului acoperit de către GAL, care, alături de experiențele anterioare de parteneiat în diverse proiecte, poate reprezenta fundamentul construirii unor proiecte comune de dezvoltare în viitor;
- Implicarea activă a reprezentanților celor 9 UAT-uri, altături de cei ai sectorului privat, în elaborarea Planului de Dezvoltare Locală pentru teritoriul acoperit de către GAL, prin furnizarea de informații, participarea la cercetările sociologice şi furnizarea de feedback cu privire la direcțiile, obiectivele de dezvoltare identificate;
- Existența unor strategii de dezvoltare socio-economică la nivelul celor 9 UAT-uri, care reprezintă un punct de plecare în conceperea Planului de Dezvoltare Locală şi stabilirea de priorități de intervenție, aspect esențial în accesarea de fonduri europene, beneficiarilor potențiali solicitându-se demonstrarea legăturii proiectelor cu strategia locală;

considerabile;

- Participare limitată la programe de formare şi specializarea profesională destinate angajaților din administrația publică a personalului de la nivelul UAT-urilor de doar 23,43 % din totalul numărului angajaților;
- Doar un procent de **12%** din total participărilor la sesiuni de instruire/informare cu privire la oportunități de finanțare, este reprezentat de sesiuni practice de gestionare efectivă a proiectelor şi de doar **19%**, de participări la seminarii de instruire în domeniul achizițiilor publice aplicate în implementarea proiectelor.
- Absența departamentelor specializate în realizarea de proiecte europene şi implementarea strategiilor de dezvoltare locală, funcționând în schimb, doar un compartiment, constituit din o persoană cu studii superioare, în general, sau care a participat la anumite sesiuni ocazionale de instruire în managementul proiectelor;
- Capacitate limitată a compartimentelor de accesare de oportunități de finanțare, datorată înființării relativ recente a acestor structuri, lipsei de pregătire susținute de specialitate a personalului, precum şi numărului insuficient al acestuia, raportat la cerințele constituirii unor echipe multidisciplinare pentru elaborarea şi implementarea proiectelor;
- Lipsa unui sistem de management al calității şi a unor proceduri principale de lucru în special în domeniile: gestionarea şi monitorizarea investițiilor, elaborarea şi

[1] Conform Studiului **"Autoritățile locale față în față cu fondurile europene"**, publicat de către Fundația Soroş în anul 2010, **experiența primăriilor în parteneriate cu alte primării/instituții constituie un factor determinat în accesarea fondurilor europene**, numărul de proiecte depuse de primării pentru finanțări europene fiind direct relaționat cu experiența acestora în gestionarea relațiilor de parteneriat, primăriile cu experiență medie şi mare în parteneriate au depus cu peste 40% mai multe proiecte decât cele cu experiență limitată, iar primăriile cu experiență ridicată în parteneriat au reuşit să atragă de 6 ori mai mulți bani din fondurile structurale decât cele lipsite de experiența parteneriatelor anterioare.

Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

- Existența unui portofoliu la nivelul celor 9 UAT-uri care cuprinde 42 de studii de fezabilitate[1], care au fost utilizate, sau care pot fi utilizate în viitor, după actualizarea acestor, pentru accesarea de surse de finanțare;

- managementul proiectelor şi achiziții publice;
- Circuitul greoi al documentelor conduce la înregistrarea unor întârzieri în procesare de cereri de informații şi/sau servicii publice solicitate de către cetățeni, autorități publice județene, precum şi de firmele de proiectare şi consultanță, în activitățile de elaborare a documentațiilor de finanțare;
- Echipamentele de care dispun nu sunt suficiente pentru volumul de activitate curentă şi au un grad ridicat de uzură fizică ;
- Înregistrarea unui deficit de şi abilități în gestionarea unor procese de lucru cu firme de proiectare şi de consultanță în management, fiind semnalate carențe de evaluare a calității serviciilor prestate şi de furnizare de feedback şi propuneri de optimizare, în mod pertinenet şi în timp util;
- Bugete locale insuficiente pentru nevoile identificate în teritoriu datorită veniturilor reduse pe cap/locuitor;

Oportunități

- Posibilitatea susținerii financiare a proiectelor de construcție şi consolidare a capacității instituționale şi sprijinire a procesului descentralizării în sectoarele prioritare: educație, sănătate şi social prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative şi Programul Operațional Comun Cooperare Transfrontalieră România- Ucraina- Republica Moldova 2007-2013;
- Posibilitatea promovării comunităților la nivel regional, național şi internațional prin activitatea GAL-ului Valea Siretului de Sus, în cadrul căruia celor 9 UAT-uri sunt membri fondatori;
- Abordarea proiectelor de creştere a

Amenințări

- Accesarea necorespunzătoare şi limitată a oportunităților de finanțare europeană;
- Posibilitatea apariției unor dificultăți financiare în accesarea şi susținerea implementării proiectelor;
- Migrarea funcționarilor publici şi a personalului contractual către alte sectoare de activitate;
- Obținerea unui nivel limitat de progres datorită informării deficitare a comunității cu privire la oportunitățile de finanțare, în special pentru domeniul agriculturii şi neimplicării corespunzătoare a acesteia în procesul de dezvoltare de la nivel microregional;
- Extinderea limitată a serviciilor publice

[1] Investiția în elaborarea de studii de fezablitate s-a dovedit utilă, din analiza bilanțului politicilor întreprinse în teritoriul acoperit de GAL reieşind că pe primele locuri ca număr de proiecte accesate şi aprobate s-au clasat comunitățile care dețin un număr mare de studii de fezabilitate.

Analiza SWOT a POLITICILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

capacității administrative în special, precum şi a unora de investiții complexe, în parteneriat de către UAT-urile de pe teritoriul GAL va determina posibilitatea accesării unui număr mai mare de oportunități de finanțare, prin partajarea costurilor de elaborare a documentației, precum şi a costurilor cu partea de cofinanțare şi cheltuielile neeligibile, precum şi creşterea şanselor de câştig a proiectelor obținerea unei valori adecvate a raportului cost-beneficiu şi generarea unui nivel de calitate superior al rezultatelor obținute.

- Valorificarea potențialului de parteneriat reprezentat de asocierea celor 9 UAT-uri în cadrul Asociației GAL Valea Siretului de Sus şi inițierea de proiecte comune de consolidare a capacității administrative;

locale în teritoriul comunităților membre a GAL-ului datorită absenței posibilităților de susținere financiară a înființării şi operaționalizării acestora;

PARTEA A – III - A: PRIORITĂŢI

II.2.3 Priorităţi

Prezentarea priorităţilor şi a strategiei alese s-a realizat în concordanţă cu analiza diagnostic şi punctele tari şi slabe ale teritoriului GAL Valea Siretului de Sus.

Fragmentarea excesivă a proprietăţii în agricultură însoţită de gradul redus de asociere au condus la apariţia unei dualităţi care este reprezentativă nu numai la nivel de teritoriu GAL ,,Valea Siretului de Sus ci şi la nivel regional şi national, identificându-se pe de o parte numărul mare al exploataţiilor de subzistenţă şi semi-subzistenţă, iar pe de altă parte de numărul redus al exploataţiilor comerciale, intrate pe piaţă. Slaba integrare a economiei rurale româneşti în economia de piaţă din cauza preponderenţei agriculturii de subzistenţă ridică o serie de probleme care nu vor putea fi rezolvate daca nu se aplica o **politica integrată de dezvoltare şi încurajare a consumului intern prin punerea în valoare a potenţialului rural şi a unor strategii adecvate cerinţelor pieţei**. Performanţa sectorului agricol a înregistrat un nivel scăzut în ultimii ani. Lipsa competitivităţii este reflectată de productivitatea scăzuta, de cresterea economică scăzută si de un deficit al balanţelor comerciale agroalimentare, având în vedere că agricultura si industria alimentară nu reusesc să ţină pasul cu cresterea cererii de produse alimentare, determinată de cresterea economică generală rapidă si neputând face faţă competiţiei străine, în special celei din UE.

În acest context **Planul de Dezvoltare Locală al teritoriului GAL ,,Valea Siretului de Sus" este centrat pe trei direcţii strategice:**

Nr.	Direcţii strategice
I.	Îmbunătăţirea şi modernizarea agriculturii şi silviculturii din teritoriu urmărindu-se cresterea competitivitatii fermelor, intensificarea capitalului pentru fermele comerciale, utilizarea unei resurse umane mai competitive, creşterea nivelui de trai şi protecţia mediului din teritoriu.
II.	Menţinerea şi îmbunătăţirea calitaţii mediului din teritoriul GAL urmărindu-se promovarea unui management durabil atât pentru suprafeţele agricole cât şi forestiere.
III.	Dezvoltarea în teritoriul GAL ,,Valea Siretului de Sus,, a sectoarelor non-agricole pentru a suplini forta de munca provenita din sectorul agricol modernizat, urmărindu-se creşterea veniturilor şi a nivelului de trai al populaţiei din teritoriu.

Pentru implementarea acestor directii identificate este necesară abordare atât a măsurilor aferente Axelor 1,2, 3 şi 4 din PNDR cât şi complementaritatea acestora cu Planul Operaţional de Dezvoltare Regională, Planul Operaţional Sectorial Creşterea Competitivităţii Economice, Planul

Operaţional de Dezvoltare a Resurselor Umane, Planul Operaţional de Dezvoltare a Capacităţii Administrative, Programul Operaţional Comun Cooperare Transfrontalieră România- Ucraina- Republica Moldova, Mediu si alte programe naţionale iniţiate la nivel de guvern şi ministere care să contribuie la dezvoltarea teritoriului GAL.

Direcţia Strategică I
Îmbunătăţirea şi modernizarea agriculturii şi silviculturii din teritoriu urmărindu-se cresterea competitivitatii fermelor, intensificarea capitalului pentru fermele comerciale, utilizarea unei resurse umane mai competitive, creşterea nivelui de trai şi protecţia mediului din teritoriu.

Pentru a aborda această primă direcţie, Planul de Dezvoltare Locala trebuie să se concentreze pe reducerea, până la eliminarea acestora, a punctelor slabe identificate prin analiza SWOT în ceea ce priveşte infrastructura din sectorul agricol, creşterea competitivităţii şi durabilităţii în teritoriu. Acest lucru va oferi un mecanism puternic de păstrare a vieţii din spaţiul rural, specific teritoriului GAL, lărgind gama de locuri de muncă viabile atât în cadrul fermei cât şi în afara ei, contribuind astfel la atingerea obiectivului de convergenţă a veniturilor în paralel cu păstrarea structurii sociale. Un accent mare se va pune în sprijinirea iniţiativelor asociative ale grupurilor de agricultori ca şi formă de dezvoltare în teritoriu, pentru a se evita intensitatea excesivă a capitalului şi costurile fixe ridicate pe care le-ar suporta individual un fermier. Acest lucru va permite :

- ✓ realizarea de proiecte cu impact ridicat prin utilizarea mult mai eficientă a resurselor insuficiente de capital deţinute individual,
- ✓ sprijinirea trecerii de la fermele de semi-subzistenţă la fermele comerciale,
- ✓ creşterea calităţii produselor şi valorificarea lor
- ✓ creşterea economică şi socială în teritoriul GAL.

Această abordare ar creşte nivelul de dezvoltare al membrilor din cadrul asociaţiilor, ar contribui la direcţionarea mai adecvată a fondurilor structurale către nevoile identificate ceea ce ar sprijini ridicarea nivelului de trai, cu impact mult mai vizibil pentru teritoriul GAL.

Prioritătile identificate pentru această direcţie sunt:

1. *Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care sa ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare*

2. *Imbunătăţirea şi creşterea competitivităţii fermelor de semi-subzitenţă si a fermelor comerciale precum şi a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului*

3. *Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de*

bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul GAL

Direcţia Strategică II
Menţinerea şi îmbunătăţirea calitaţii mediului din teritoriul GAL urmărindu-se promovarea unui management durabil atât pentru suprafeţele agricole cât şi forestiere.

Pentru a aborda cea de-a doua directie strategică, Planul de Dezvoltare Locală se va axa pe îmbunătăţirea echilibrului dintre dezvoltarea economică a teritoriului GAL şi utilizarea durabilă a resurselor naturale existente în teritoriu. Acest lucru se va realiza prin menţinerea şi creşterea atractivităţii zonei - ca elemente de bază în diversificarea exploataţiilor şi identificarea unor activităţi economice alternative care să sprijine dezvoltarea economică. De asemenea, un accent mare se va pune şi pe rotaţia culturilor şi realizarea unei planificari anuale a acestora în teritoriul GAL cu implementarea standardelor de cultivare, generarea diseminării și asumării treptate a unui model de bună practică.

Prioritatea identificată pentru această direcţie:

4. *Conservarea biodiversităţii pe suprafeţele agricole şi forestiere şi promovarea agriculturii durabile.*

Direcţia Strategică III
Dezvoltarea în teritoriul GAL ,,Valea Siretului de Sus,, a sectoarelor non-agricole pentru a suplini forţa de muncă provenită din sectorul agricol modernizat, urmărindu-se creşterea veniturilor şi a nivelului de trai al populaţiei din teritoriu.

Pentru a aborda cea de-a treia direcţie strategică, în strânsă corelare cu analiza demografică a teritoriului GAL, Planul de Dezvoltare Locală va avea în vedere cele două mari categorii existente în teritoriul GAL şi anume populaţia trecută de vârsta pensionării şi populaţia activă angajată cu timp de ocupare parţial sau şomeră. Pentru prima categorie se vor dezvolta strategii care să faciliteze transferul între generaţii a terenurilor agricole prin instalarea tinerilor fermieri cuprinse în primul obiectiv strategic, iar pentru cea de-a doua categorie se vor propune strategii care să încurajeze iniţiativa în dezvoltarea economiei rurale non-agricole pentru afirmarea identităţii teritoriale.

Prioritătile identificate pentru această direcţie sunt:

5. *Menţinerea şi dezvoltarea activităţilor economice non - agricole în teritoriu GAL pentru a facilita creşterea numărului de locuri de muncă.*

6. *Creşterea atractivităţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului şi culturii.*

7. Dezvoltarea competențelor şi abilităților actorilor locali în vederea stimulării organizării teritoriului GAL.

Pentru generarea unui impact semnificativ în atingerea direcțiilor strategice de dezvoltare locală sunt necesare investiţii în cadrul celor 4 axe ale PNDR şi anume:

1. Axa 1 – Creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier
2. Axa 2 – Îmbunătățirea calității mediului şi a zonelor rurale
3. Axa 3 – Calitatea vieții în zonele rurale şi diversificarea economiei rurale
4. Axa 4 - LEADER

În cadrul direcțiilor strategice stabilite au fost identificate **7 priorități** explicate prin intermediul obiectivelor operaţionale care vor sprijini dezvoltarea teritoriului GAL pe următorii 5 ani.

Având în vedere problemele identificate în analiza SWOT realizată pe teritoriul GAL Valea Siretului de Sus şi a priorităților ce decurg din acestea, vom prezenta strategiile prin care se vor atinge obiectivele operaționale identificate, pe fiecare prioritate în parte, strâns corelate cu măsurile PNDR şi cele complementare. De asemenea, aceste priorități au fost stabilite ținând cont de resursele identificate, potențialul pe care îl reprezintă teritoriul GAL precum și oportunitățile de valorificare ale acestora.

In tabelul 69 sunt prezentate rezultatele cele mai relevante ale analizei SWOT a căror combinare a condus la formularea celor 7 priorităţi ale Strategiilor de Dezvoltare ale GAL.

Tabel 69. Analiza priorităţilor Strategiei de Dezvoltare a GAL

Priorităţi ale Strategiei de dezvoltare a GAL-ului			
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**	**OPORTUNITĂŢI**	**AMENINŢĂRI**
PRIORITATEA 1: Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care sa ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare			
• Potenţialul natural bun şi capitalul uman existent reprezintă premise importante ale dezvoltării unei agriculturi moderne; • Ponderea ridicată a populaţiei de 0-14 ani la nivelul GAL, de 20,8% comparativ cu 15,3% cât se înregistrează la nivel naţional, poate contribui la reducerea din intensitate a riscului de îmbătrânire şi de declic demografic, a zonei cuprinsă în GAL ,,Valea Siretului de Sus", în condiţiilor susţinerii unor politici de dezvoltare socio-economică; • Suprafata arabilă pe cap de locuitor este de 0,57 ha la nivel de teritoriu GAL fata de 0,41 ha/cap de locuitor la nivel national si 0,24 ha/cap locuitor la nivel european ceea ce arata un potenţial ridicat de dezvoltare a agriculturii.[1] • Terenurile agricole se întind pe o suprafaţă totală de 40.458	• Nivelul scăzut de competenţe şi informare a tinerilor fermieri în ce priveşte domeniul în care se dezvoltă • Nivel limitat al cunoştinţelor de exploatare modernă a terenurilor • Nivel redus de absorbţie a fondurilor structurale destinate fermierilor (măsurile PNDR) • Lipsa de informaţii cu privire la sursele de finanţare şi avantajele ce decurg din acestea	• Utilizarea fondurilor structurale pentru a dezvolta infrastructura agricola si non-agricola in teritoriu • Posibilitatea instruirii grupurilor de producători pe domenii specifice de dezvoltare şi realizarea de seminarii tematice pentru grupurile de fermieri/producători/meşteşugari ceea ce va determina creşterea competenţelor fermierilor şi antreprenorilor ;	• Infrastructura agricolă din teritoriul GAL nu oferă tinerilor posibilităţi de dezvoltare, ceea ce poate contribui la migrarea tinerilor spre alte zone mai dezvoltate; • Menţinerea agriculturii de subzistenţă (exploataţii mici şi foarte mici) care implică metode arhaice de producţie, productivitate scăzută şi forţă de muncă îmbătrânită) va limita valorificarea potenţialui agricol al teritoriului;

[1] Datorită ponderii mari de suprafaţă arabilă pe cap de locuitor se poate accentua dezvoltarea sectorului zootehnic mai ales creşterea bovinelor, ovinelor, pasarilor în sistem extensiv sau semiextensiv în teritoriul GAL. Din discuţiile purtate cu fermierii şi mai ales cu cei care cresc ovine exista în teritoriu GAL cantităţi mari de lână neprocesată.

hectare, reprezentând 65% din teritoriul GAL			
PRIORITATEA 2: Îmbunătăţirea şi creşterea competitivităţii fermelor de semi-subzitenta şi a fermelor comerciale precum şi a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului			
▪ **74,71%** din suprafaţa reliefului corespunde treptelor de relief cu altitudine cuprinsă între 100 şi 300 de metri, oferind un suport prentru dezvoltarea agiculturii (în special pentru cultivarea plantelor), infrastructurii de transport, dezvoltarea spaţială dirijată a localităţilor; ▪ Aproximativ jumătate din suprafaţa teritoriului (48,7%) se caracterizează prin soluri foarte fertile (conţinut ridicat de humus) din clasa Cernisoluri (Molisoluri); ▪ Terenurile agricole se întind pe o suprafaţă totală de 40.458 hectare, reprezentând 65% din teritoriul GAL ▪ Terenurile arabile deţin 75% din suprafaţa agricolă, păşunile 18,1%, fâneţele 4,6% ▪ Productia medie totală de porumb la nivel de teritoriu este mai mare decât media la nivel regional şi naţional, media pe	• Utilaje insuficiente pentru lucrările agricole din teritoiul GAL; ▪ Nivel de mecanizare scăzut[1] conform datelor statistice obţinute de la primării pentru cele 9 localităţi, în teritoriu existând un număr de 283 de tractoare de diferite capacităţi faţă de 552 de tractoare estimate pentru suprafaţa arabilă a teritoriului, care ar asigura lucrări performante şi la timp. ▪ Capacitatea financiară/economică scăzută a celor mai multe exploataţii agricole; ▪ Predomină fermele de subzistenţă, numărul de titluri de proprietate emise sunt de 20.763 la nivelul teritoriului GAL ceea ce reprezintă o medie de 1,94 ha/titlu pentru terenul agricol (media naţională conform Planului Naţional Strategic 2007 – 2013 este de 1,8 ha) ▪ Este folosită pe scară largă munca manuală şi sunt utilizate utilajele cu tracţiune animală; ▪ Fragmentarea exploataţiilor agricole prin punerea în posesie a	▪ Posibilitatea replicării modelului de succes european în deceniile următoare, prin înfiinţarea unor ferme moderne, de dimensiuni mai mari astfel încât să asigure rentabilitatea economică a acestora, urmând să se obţină astfel produse agricole de calitate, la preţuri rezonabile care să satisfacă necesităţile locale şi să rezulte un disponibil pentru piaţă, în condiţii de eficienţă economică. ▪ Sprijinirea grupurilor de lucru pe domenii de interes si direcţii de dezvoltare , ca proces anterior şi de suport în vederea constituirii grupurilor de producători, ce poate duce la rentalibilzarea producţiei, scăderea costurilor per beneficiar şi posibilitatea beneficierii de utilaje, tehnologie, accesorii moderne, precum şi posibilitatea accesului la pieţe de desfacere, cu un cost considerabil mai redus, decât în cazul unei abordări individuale;	▪ Menţinerea agriculturii de subzistenţă (exploataţii mici şi foarte mici) care implică metode arhaice de producţie, productivitate scăzută şi forţă de muncă îmbătrânită) va limita valorificarea potenţialui agricol al teritoriului; ▪ Creşterea ponderii terenurilor necultivate va afecta mediul înconjurător şi productivitatea generală a terenurilor;

[1] Suprafaţa arabilă medie ce revine la un tractor este mare reprezentând 108 ha/tractor, media la nivel naţional în acest moment este de 55,6 ha/tractor şi la nivel european de 22,7 ha/tractor, acest lucru demonstrează nevoia de investiţii în dotarea cu tractoare performante şi de capacitaţi diferite conform celor prezentate în partea de analiză.

judeţul Botoşani fiind de 3.691 kg/ha şi 4.317 kg/ha în judeţul Suceava faţă de 3.676 kg/ha la nivelul regiunii de NE şi 3.215 kg/ha la nivel naţional. ▪ Conform analizei teritoriului şi a hărţii de zonare a producţiei agricole în funcţie de favorabilitatea conditiilor climatice, coordonatele teritoriului GAL sunt propice pentru culturile vegetale, zootehnie, plante de nutret şi lucernă, legumicultura şi cultivarea cartofului[1]	proprietarilor, reprezentând 1,9 ha/titlu de proprietate a condus la creşterea numărului de ferme de subzistenţă, exploatarea agricolă realizându-se pe loturi reduse ▪ Gradul redus de asociere al proprietarilor de terenuri şi al celor din sectorul zootehnic, în teritoriu exista doar 5 asociaţii relevante în scop agricol; ▪ Lipsa infrastructurilor adecvate în domeniul zootehnic; ▪ Lipsa infrastructurii adecvate pentru depozitarea şi păstrarea în condiţii optime de temperatură şi umiditate a culturilor vegetale ▪ Lipsa unei Fabrici de Nutreţuri Combinate(FNC) care să poată măcina şi amesteca furajul necesar creşterii animalelor într-un mod controlat		
PRIORITATEA 3: Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul			
▪ Existenta unui abator modern pentru abatorizarea cărnii de vită şi oaie în oraşul Liteni; ▪ Condiţii bune de dezvoltare pentru agricultură şi pentru	▪ Lipsa de echipamente adecvate colectării laptelui; ▪ Lipsa spaţiilor de depozitare şi menţinere la o temperatură controlată a produselor rezultate	▪ Iniţierea de alternative economice reale, cu o valoarea adăugată complementară celei obţinute din valorificarea potenţialului agricol al zonei, urmărindu-se dezvoltarea industriei alimentare;	▪ Dezvoltarea precară a infrastructurii rurale ce limitează intrarea pe piaţă a produselor româneşti şi determină creşterea importurilor;

[1] Media de producţia la ha corespunzătoare nivel judeţului Botoşani pentru cultivarea cartofului este de 14741 kg/ha, superioară mediei judeţului Suceava de 11887 kg/ha, mediei regionale de 13171 kg/ha şi celei naţionale de 14108 kg/ha.

industria alimentară; ▪ Proximitatea municipiului Botoşani, oraş cu potenţial de atracţie economică (o parte din investiţiile în economie ar putea fi localizate în comunele de lângă Botoşani care fac parte din GAL);	din procesarea primară a laptelui de oaie ▪ Lipsa unor maşini specializate pentru valorificarea produselor în pieţele agroalimentare ▪ Lipsa unor proceduri şi reguli de respectare a calităţii în procesarea şi vânzarea produselor, conform normelor UE ▪ Lipsa unei linii de procesare miere performante care să asigure procesare mierii în teritoriul GAL	▪ Imbunătăţirea canalelor de comercializare şi coordonării dintre fermieri, procesatorii de produse agricole şi lanţurile de supermarket-uri ▪ Incheierea de contracte cu procesatorii şi realizarea de tranzacţii financiare structurate prin intermediul grupurilor de producători. ▪ Dezvoltarea de parteneriate, cooperari cu alte GAL- uri care sa asigure schimb de experienţă, valorificarea produselor, realizarea de targuri şi expoziţii cu vânzare, promovare reciproca ▪ Posibilitatea dezvoltării de produse ecologice utilizând punctele tari ale teritoriului acoperit de către GAL reprezentat de zonele fertile şi nepoluate şi, binînţeles, îngrăşăminte naturale ; ▪ Dezvoltarea de produse sub brand local cum ar fi lapte proaspăt, brânza proaspătă, caş, telemea, preparate din carne pregătite tradiţional, miere de albine şi derivate, produse de artizanat şi meştesuguri etc şi intrarea pe pieţele autohtone cu marca "Fabricat în România" ; ▪ Dezvoltarea de magazine sub brand local care să vândă produse pregătite în teritoriul GAL;	▪ Cadrul legislativ nu protejează, nu încurajează şi nu sprijină dezvoltarea micilor producători din mediul rural; ▪ Preţurile la produsele importate sunt mai mici decât cele produse în mediul rural ceea ce generează mari probleme producătorilor şi din teritoriul GAL; ▪ Consumul redus în România de lapte şi miere în comparaţie cu Uniunea Europeană[1] care poate reduce producţia şi obţinerea de produse derivate, cu implicaţii negative în timp asupra stării de sănătate a populaţiei;

[1] Consumul mediu lunar de lapte pe cap de locuitor din Romania se ridică la circa 6,6 litri, ceea ce reprezintă mai puţin de jumatate din cel inregistrat in tarile UE, unde o persoana consuma lunar 14-15 litri din acest produs. Potrivit unui studiu realizat de Alianţa pentru Promovarea Educationala a Laptelui (APEL) jumătate din această cantitate provine de pe piaţa liberă, laptele fiind neprelucrat. Pe cap de locuitor, consumul de lapte procesat se ridică la aproximativ 3,7 litri, comparativ cu statele comunitare, unde se înregistrează opt litri pe cap de locuitor. Potrivit reprezentantului APEL, circa 27% din totalul producţiei interne de lapte este comercializat direct pe piaţă, fără a fi prelucrat in fabricile de procesare, 33% este destinat consumului propriu, in timp ce 12% reprezintă consum tehnologic. Restul de lapte este vândut de producatori in pieţe. Laptele neprelucrat poate afecta sanatatea umana din cauza impuritaţilor pe care le conţine ceea ce poate determina interzicerea comercializării lui. Consumul de miere din România este relativ scazut comparativ cu cel din statele membre ale Uniunii Europene, astfel un român consuma 100 de grame de miere pe an, in timp ce un german consuma doua kilograme

		▪ Organizarea de mici producători care să asigure continuitatea livrării produselor către magazine pe fiecare ramură agricolă, contribuind la creşterea economică a teritoriului; ▪ Valorificarea produselor din teritoriul GAL prin crearea de asociaţii/grupuri de producători care să-şi unească interesele; ▪ Condiţiile bio-pedo-climatice oferă un climat favorabil pentru obţinerea unor produse ecologice, bio, care prin înregistrarea şi diseminarea mărcilor pot oferi o identitate zonei;	
PRIORITATEA 4: Conservarea biodiversitatii pe suprafeţele agricole si forestiere şi promovarea agriculturii durabile			
▪ Existenţa pe teritoriul GAL a rezervaţiiilor naturale declarate arii protejate în comunele Vorona şi Tudora: Padurea Tudora şi Vorona (două situri de importanţă comunitară) şi a rezervaţiei acva-faunistică din Tudora; ▪ Peste 98% din suprafaţa fondului forestier este acoperită de păduri naturale, diferenţa fiind reprezentată de terenurile recent împădurite;	▪ Utilizarea necorespunzătoare a păşunilor fără a aplica metode de parcelare pentru regenerare; ▪ Lipsa sistemelor moderne de producere şi utilizare a îngrăşămintelor naturale folosind rezidurile provenite din agricultura ▪ Lipsa sistemelor integrate de irigare ▪ Calitatea seminţelor utilizate nu este de cele mai multe ori de cea mai buna calitate din cauza resurselor financiare reduse şi a costurilor mari de achiziţionare ▪ Nivel limitat al cunoştinţelor de exploatare modernă a terenurilor	▪ Dezvoltare economică durabilă a zonei bazată pe diversificarea şi identificarea unor soluţii tehnologice optime de valorificare a terenurilor agricole; ▪ Pontenţial ridicat de valorificare a terenurilor în scopul dezvoltării agriculturii, a cultivării plantelor în special a plantelor energetice pretabile pentru energie regenerabilă; ▪ Condiţiile geografice au favorizat dezvoltarea în timp a sectorului primar, existând astfel un potenţial ridicat de valorificare a biomasei şi producerii de biogaz în vederea creşterii eficienţei energetice prin adoptare de soluţii bazate pe utilizarea energiilor regenerabile; ▪ Valorificarea terenurilor de pe versanţi cu grad ridicat de degradare prin lucrări de împădurire; ▪ Valorificarea economică a rocilor	▪ Susceptibilitatea zonei la perioade de secetă; ▪ Apariţia gradului de eroziune a solurilor pe versanţi datorită factorilor pedogenetici şi a activităţilor antropice; ▪ Creşterea ponderii terenurilor necultivate va afecta mediul înconjurător şi productivitatea generală a terenurilor;

	▪ Utilizarea necorespunzătoare a solurilor de către populaţie ţinând cont de specificitatea solului şi de rotaţia culturilor	sedimentare din albiile râurilor;	
PRIORITATEA 5: Menţinerea si dezvoltarea activităţilor non-economice agricole in teritoriu GAL pentru a facilita creşterea numărului de locuri de muncă			
▪ Condiţii bune de dezvoltare pentru industria alimentară; ▪ Proximitatea municipiului Botoşani, oraş cu potenţial de atracţie economică (o parte din investiţiile în economie ar putea fi localizate în comunele de lângă Botoşani care fac parte din GAL); ▪ Potenţial de valorificare a produselor rezultate din agricultură (prelucrarea lânei, servicii de reparaţii utilaje agricole, dezvoltarea meşteşugurilor, plantelor energetice pretabile pentru energie regenerabilă);	▪ Nivel redus al dezvoltării economice, teritoriul acoperit de ale GAL-ul ,,Valea Siretului de Sus"fiind parte a unei regiuni cu un nivel mai scăzut de dezvoltare economică (P.I.B./locuitor la nivelul Regiunii Nord-Est reprezentă în 2007 doar 64% din P.I.B./ locuitor la nivel naţional, iar P.I.B./locuitor la nivelul judeţelor Botoşani şi Suceava atingea doar 54 % respectiv 65% din media naţională) ▪ Predominanţa unei singure ramuri economice: agricultura, ramură cu o valoare adăugată redusă ▪ Lipsa unor investiţii importante în sectorul economic ▪ Slaba dezvoltare a IMM-urilor; ▪ Se remarcă predominarea firmelor, din clasa 0-9 salariaţi, 177 de unităţi din totalul de 188, reprezentând cu procent de 94% din totalul firmelor	▪ Iniţierea de alternative economice reale, cu o valoarea adăugată complementară celei obţinute din valorificare potenţialului agricol al zonei prin dezvoltarea unor ramuri industriale care să valorifice resursele locale şi sprijinirea IMM-urilor din sectoare precum servicii, construcţii, prelucrarea lemnului, dezvoltarea meşteşugurilor.	▪ Menţinerea situaţiei actuale sau chiar înrăutăţirea acesteia în condiţiile prelungirii crizei economice; ▪ Pierderea oportunităţilor actuale de accesare a fondurilor europene;

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA-BOTOSANI

	înregistrate; ▪ Majoritatea firmelor au ca obiect principal de activitate comerțul și serviciile, având o pondere de 51,59%, respectiv 29,76% din totalul firmelor din sectorul țerțiar;		
PRIORITATEA 6: Creşterea atractivitaţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului şi culturii			
▪ Existența pe teritoriul GAL a rezervațiiilor naturale declarate arii protejate în comunele Vorona şi Tudora: Padurea Tudora şi Vorona (două situri de importanță comunitară) şi a rezervației acva-faunistică din Tudora; ▪ Tradiții culturale şi folclorice bogate şi variate; ▪ Case cu arhitectură tradițională şi practicarea unor meşteşuguri tradiționale, ▪ Existența centrelor culturale, mănăstirilor, monumentelor istorice de importanță națională şi internațională; ▪ Potențial turistic etnofolcloric ridicat, reprezentat de tradițiilor	▪ Capacitate redusă de cazare a turiştilor şi absența infrastructurii suport pentru agrementul turiştilor ▪ Absența unor modele turistice specifice la nivel local, care să funcționeze ca exemplu de bună practică, cu potențial de generare a diseminării şi de construire a unei experiențe locale în gestionarea activităților şi comportamentelor specifice sectorului de turism. ▪ Promovarea insuficientă a obiectivelor turistice din teritoriul GAL-ului; ▪ Calitatea slabă a infrastructurii de acces către	▪ Dezvoltarea agroturismului şi a turismului durabil prin accesarea programelor de finanțare europene şi naționale, urmărindu-se valorificarea localizării într-o zonă cu potențial etno-cultural important şi cadrul natural adecvat; ▪ Includerea atracțiilor existene la nivel zonal în circuite turistice integrate, la nivel regional şi/sau intrajudețean, pentru a putea beneficia, în mod complementar, de investițiile considerabile în promovare şi de tradițiile reprezentative în turism ale județelor învecinate (în special Suceava şi Iaşi); ▪ Posibilitatea de ameliorare a traseelor turistice şi înființare a altora noi, cu costuri reduse şi a convergenței de interese pentru dezvoltarea turismului la nivel național, regional şi local; ▪ Posibilitatea beneficierii de investițiilor care	▪ Concurența din partea județelor şi a tărilor vecine poate limita valorificarea patrimoniului turistic;

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOSANI

conservate, existența unor vestigii instorice și meșteșugurile practicate; ▪ Localitățile Vorona și Tudora, componente ale GAL-ului Valea Siretului de Sus, sunt incluse în zone cu resurse turistice, din categoria unităților administrativ teritoriale cu concentrare mare si foarte mare a resurselor turistice;	obiectivele turistice, ▪ Lipsa resurselor umane specializate pentru furnizarea unor servicii turistice de calitate; ▪ Lipsa unor pachete integrate de oferte turistice, în special în mediul rural, adaptate potențialului existent și slaba colaborare cu operatorii de turism de la nivel național și internațional	se vor derula la nivel național, regional și la cel al județului Suceava pentru sprijinirea direcției strategice 3[1] de devoltare a turismului datorită localizării GAL-ului Valea Siretului de Sus în apropierea regiunii istorice Bucovina și bogăției patrimoniul cultural, cu specific similar, din punct de vedere ecleziastic[2], dar și complementar în același timp, prin tradițiile, evenimentele oranizate și meșteșugurile practicate, precum și rezervațiile de tisă; ▪ Inițierea proiectului prioritar #Rețeaua de excelență pentru dezvoltarea turismului durabil#, din cadrul ale Planului Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013, având ca obiectiv promovarea a practicilor și acțiunilor inovatoare pentru managementul destinațiilor turistice durabile, care poate genera un impact util pentru specificul teritoriului GAL-ului ▪ Existența unor proiecte în diverse stadii de progres, gestioante de către Consiliul Județean Botoșani și UAT-urile de pe teritoriul GAL, care vizează îmbunătățirea infrastructurii, extinderea rețelei de alimentare cu apă și a celei de canalizare și managementul deșeurilor[3], care vor contribui la creșterea nivelului calității vieții	

[1] Conform Master Planul pentru turismul național al României 2007 – 2026, **direcția strategică 3** de dezvoltare a turismului este reprezentată de **susținerea turismul cultural/de patrimoniu** bazat pe clădirile săsesti și medievale din Transilvania și **din nordul țării (Maramureș și Bucovina**). De asemenea, din analizele de piață realizate la elaborarea Master planului a reieșit că majoritatea vizitatorilor care participă la tururi ale obiectivelor culturale/de patrimoniu vor participa de asemenea la vizite in zonele rurale în cadrul itinerarelor lor, elemente diferite ale turismului nu pot fi izolate complet: ele se întrepătrund și se suprapun. Acest aspect poate fi exploatat de către comunitățile membre ale GAL-ului Valea Siretului de Sus.

[2] În același timp politicile active inițiate la nivelul județului Suceava, de încurajare a valorificării potențialului ecumenic prin înființarea unui Parc Național Regional al Mănăstirilor din Bucovina și de susține a agroturismului, reprezintă pentru teritoriul GAL oportunități majore care pot fi fructificate datorită localizării în vecinătate și importanței patrimoniului ecumenic existent.

[3] UAT-urile din cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus sunt membre în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **ECOPROCES,** care implementează proiectul "Sistem integrat de management al deșeurilor din județul Botoșani", finanțat prin POS MEDIU și în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară **AQUA Botoșani,** care implementează Master Planul pentru canalizarea cu apă a județului Botoșani. Ambele proiecte sunt inițiate și coordonate de către Consiliul Județean Botoșani

		pentru locuitorii GAL ,,Valea Siretului de Sus" şi a atracivităţii zonei pentru investiţii;	
PRIORITATEA 7: Dezvoltarea competenţelor şi abilităţilor actorilor locali în vederea stimulării organizării teritoriului GAL			
▪ Experienţă anterioară pozitivă de implementare şi finalizare corespunzătoare a unor proiecte, experienţa anterioară pozitivă fiind importantă şi analizată în procesul de evaluare a proiectelor; ▪ Disponibilitatea şi angajamentul celor 9 UAT-uri de a iniţia şi gestiona o relaţie de parteneriat[1], pe termem lung şi care implică accesarea unui volum considerabil de resurse logistice şi financiare, în vederea dezvoltării socio-economice a teritoriului acoperit de către GAL, care, alături de experienţele anterioare de parteneiat în diverse proiecte, poate reprezenta fundamentul construirii unor proiecte comune de dezvoltare în viitor; ▪ Implicarea activă a reprezentanţilor celor 9 UAT-uri, altăturí de cei ai sectorului privat, în elaborarea Planului de	▪ Lipsa de informare a potenţialilor dezvoltatori şi investitori (din domeniul agricol şi non – agricol) din teritoriul GAL şi din afara acestuia ▪ Lipsa unui sistem de informare constant pentru fermierii din teritoriul GAL ▪ Accesare redusă a oportunităţilor de creştere a capacităţii administrative şi de dezvoltare a resurselor umane POS DRU; ▪ Valoarea totală a finanţărilor câştigate şi cheltuite efectiv, reprezentând valoarea proiectelor finalizate corespunde unui procent destul de mic de doar **8,11 %** din valoarea tuturor proiectelor accesate în perioada 2006/2010; ▪ Participare limitată la programe de formare şi specializarea profesională destinate angajaţilor din	▪ Posibilitatea eficientizării resurselor locale existente, prin participarea la organizarea şi funcţionarea GALului care va implica desfăşurarea de activităţi integrate si crearea unei viziuni comune; ▪ Dezvoltarea de parteneriate, cooperari cu alte GAL- uri care sa asigure schimb de experienţă, valorificarea produselor, realizarea de targuri şi expoziţii cu vânzare, promovare reciproca ▪ Participarea alături de alte GAL uri şi asociaţii de producători în iniţiative de dezvoltarea de pieţe pentru produse ecologice în zone cu trafic ; ▪ Posibilitatea dezvoltării de echipe specializate pentru atragerea de fonduri în teritoriu; • Posibilitatea promovării comunităţilor la nivel regional, naţional şi internaţional prin activitatea GAL-ului Valea Siretului de Sus, în cadrul căruia celor 9 UAT-uri sunt membri fondatori; ▪ Accesarea necorespunzătoare şi limitată a oportunităţilor de finanţare europeană;	▪ Accesarea necorespunzătoare şi limitată a oportunităţilor de finanţare europeană; ▪ Obţinerea unui nivel limitat de progres datorită informării deficitare a comunităţii cu privire la oportunităţile de finanţare, în special pentru domeniul agriculturii şi neimplicării corespunzătoare a acesteia în procesul de dezvoltare de la nivel microregional; ▪ Extinderea limitată a serviciilor publice locale în teritoriul comunităţilor membre a GAL-ului datorită absenţei posibilităţilor de susţinere financiară a înfiinţării şi operaţionalizării acestora;

[1] Conform Studiului **"Autorităţile locale faţă în faţă cu fondurile europene"**, publicat de către Fundaţia Soroş în anul 2010, **experienţa primăriilor în parteneriate cu alte primării/instituţii constituie un factor determinat în accesarea fondurilor europene**, numărul de proiecte depuse de primării pentru finanţări europene fiind direct relaţionat cu experienţa acestora în gestionarea relaţiilor de parteneriat, primăriile cu experienţă medie şi mare în parteneriate au depus cu peste 40% mai multe proiecte decât cele cu experienţă limitată, iar primăriile cu experienţă ridicată în parteneriat au reuşit să atragă de 6 ori mai mulţi bani din fondurile structurale decât cele lipsite de experienţa parteneriatelor anterioare.

Dezvoltare Locală pentru teritoriul acoperit de către GAL, prin furnizarea de informații, participarea la cercetările sociologice şi furnizarea de feedback cu privire la direcțiile, obiectivele de dezvoltare identificate;	administrația publică a personalului de la nivelul UAT-urilor de doar 23,43 % din totalul numărului angajaților; ▪ Bugete locale insuficiente pentru nevoile identificate în teritoriu datorită veniturilor reduse pe cap/locuitor;		

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 VORONA - BOTOSANI

Ca urmare, **prima direcție strategică prin cele 3 priorități răspunde unor probleme identificate conform următoarelor subcapitole :**

II.2.3.1 Prioritatea întâi

Direcţia Strategică I ---------- *Prioritate 1*	*Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care să ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare*

In cazul acestei priorităţi, problema majoră identificată, ca urmare a analizei diagnostic, a analizei SWOT şi a întâlnirilor în teritoriu, este legată de nivelul scăzut de competenţe şi informare a tinerilor fermieri în ce priveşte domeniul în care se dezvoltă, potenţialul pe care îl reprezintă acel domeniu, corelarea producţiei cu cerinţele pieţei, nivelul de accesare a fondurilor structurale precum şi beneficiile accesării acestora pe termen mediu şi lung în strânsă corelare cu oportunităţile identificate.

Obiectivele operaţionale identificate şi strategia de atingere a acestora este prezentată astfel:

✓ Îmbunătăţirea competenţelor prin organizarea de formări profesionale cu experţi din sectorul agricol şi forestier pe domeniile de dezvoltare identificate ca şi priorităţi în teritoriu (Măsura 111)

Pentru atingerea acestui obiectiv se va lansa o sesiune de proiecte de către GAL care să permită pregătirea tinerilor fermieri proveniţi, în special, din fermele de semi-subzistenţă şi fermele comerciale pe tematici concrete cum ar fi:

- Tehnici de cultivare a culturilor vegetale.
- Tehnologii de creşterea a bovinelor, ovinelor, caprinelor, păsărilor, albinelor, legumelor, cartofului.
- Realizarea de ghiduri/manuale pentru fiecare domeniu strategic identificat pentru a sprijini tinerii fermieri în dezvoltarea unitară a exploataţiilor şi a fermelor.

✓ Activităţi de informare care să dezvolte teme de interes pentru fermierii din sectorul agricol şi forestier (Măsura 431.2):

- Se vor susţine în cadrul GAL sesiuni de informare legate de domeniul în care activează, tehnologiile din domeniu, se vor susţine workshop-uri tematice, dezbateri între actorii locali şi fermieri, analiză strategii de dezvoltare pe domenii pentru a coopta fermierii în dezvoltarea unitară a teritoriului.
- Workshop-uri pe fiecare masură din PNDR pentru a informa şi explica modalitatea de aplicare practica a acestora raportată la nevoile şi problemele identificate, impactul asupra exploataţiilor/fermelor, analiza rezultatelor.

✓ Dezvoltarea competentelor antreprenoriale pentru şefii de exploatații si a celor din asociatiile de producatori (Măsura 111):

Pentru atingerea acestui obiectiv se vor planifica sesiuni de training pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale care să vizeze tinerii sub 40 de ani şi femeile, asociațiile de producători pentru a creşte nivelul de cunoaştere şi gestionare a unei exploatații/fermă, administrarea veniturilor şi costurilor, modalitățile de eficientizare a activității precum şi pragul de rentabilitate pe exploatație/fermă.

Sesiunile de training vor fi susținute de consultanți specializați şi cu expertiză în domeniul agricol.

✓ Furnizarea de servicii de consultanţă şi consiliere pentru ferme pe domenii de interes care să sprijine creşterea competitivităţii acestora (Măsura 431.2):

Pentru atingerea acestui obiectiv s-a stabilit în cadrul GAL-ului pregătirea unui grup de persoane care să asigure consiliere pe domenii de dezvoltare prin participarea acestora la un stagiu de pregătire susținut şi sprijinit de GAL cu suportul DADR Botoşani.

Grupul de consultanți va elabora în colaborare cu consultanți externi studii de piață, studii de oportunitate pentru a oferi fermierilor informații corecte legate de cerințele clienților potențiali şi asupra evoluției economiei de piață precum și modul prin care ei pot produce conform cerințelor prin investiții optime în infrastructură și dotare.

Serviciile de formare profesională, informare şi consultanţă vor sprijini competențele tehnice şi manageriale din sectoarele agroalimentar şi forestier, precum și coordonarea dintre producătorii primari şi sectorul agribusiness. Dezvoltarea sectorului de formare profesională şi a serviciilor de informare şi consultanţă va contribui la integrarea fermierilor în activitatea de guvernare locală şi la utilizarea potențialului local endogen.

Măsurile prin care se vor atinge aceste obiective operationale sunt:

✓ **Măsura 111** – *Formarea profesională (training), informare şi difuzare de cunoştinte*

Obiective specifice urmărite:

- Creşterea calităţii managementului la nivel de fermă;
- Aprofundarea de cunoştinte care să sprijine dezvoltarea fermelor din teritoriu după standardele UE;
- Îmbunătăţirea şi dezvoltarea competenţelor necesare persoanelor implicate în activităţi forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creşterii suprafeţelor forestiere, prelucrării lemnului şi valorificării eficiente a produselor pădurii.

✓ **Măsura 431.2** - *Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă* vor fi asigurate prin intermediul echipei GAL cu următoarele obiective urmărite:

- Îmbunătățirea managementului general al exploatațiilor agricole pentru atingerea performanței, cu impact asupra ameliorării generale a rezultatelor (output-urilor) acestor exploatații;
- Diversificarea activităților fermelor;

➢ Identificarea cerințelor necesare respectării standardelor comunitare privind siguranța profesională la locul de muncă şi protecția mediului.

II.2.3.2 Prioritatea a doua

Direcţia Strategică I ---------- *Prioritate 2*	*Îmbunătăţirea şi creşterea competitivității fermelor de semi-subzitenţă si a fermelor comerciale precum şi a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului*

Problema majoră identificată, care a stat la baza stabilirii acestei priorități este dată de lipsa unei infrastructuri adecvate, chiar precare, în exploatațiile şi fermele existente în teritoriu generate şi de ponderea mare a fermelor de subzistență.

Pentru a elimina această problemă şi a dezvolta în teritoriu o agricultură competitivă care să concureze exploatațiile şi fermele europene s-au stabilit obiective operaționale care să soluționeze problema identificată în strânsă corelare cu potențialul și oportunitățile identificate.

Obiectivele operaționale urmărite sunt:

- ✓ Creşterea nivelui de mecanizare în sectorul agricol şi forestier
- ✓ Îmbunatățirea/modernizarea exploataţiilor şi a infrastructurii agricole şi forestiere
- ✓ Sprijinirea exploataţiilor de semi-subzistenţă
- ✓ Creşterea productivității muncii, a nivelului de educație şi competență din fermele de semi-subzistenţă şi fermele comerciale prin reînnoirea generațiilor de şefi de exploatații
- ✓ Realizarea de ferme pilot la standard UE pe fiecare domeniu strategic de dezvoltare identificat ca şi prioritate pentru a fi un etalon pentru fermierii din teritoriu
- ✓ Ridicarea valorii nutritive a furajelor
- ✓ Sprijinirea/încurajarea inființării grupurilor de producători pentru a consolida productivitatea în teritoriu
- ✓ Creşterea potențialului suprafețelor mari de teren, pretabile pentru obținerea de producții mari care să ofere posibilitatea valorificării la un preț competitiv a produselor la nivel regional, naţional şi european a produselor obținute
- ✓ Ancorarea în cerințele economiei de piaţă prin realizarea unei burse de produse-mărfuri în cooperare şi cu alte GAL-uri pentru a creşte competitivitatea sectorului agricol şi forestier atât la nivel de teritoriu GAL cât și la nivel regional şi național, obiectiv realizabil pe termen mediu și lung
- ✓ Dezvoltarea fermelor ecologice tradiționale care să crească atractivitatea turiştilor consumatori de produse ecologice în teritoriu GAL

II.2.3.3 Prioritatea a treia

Direcţia Strategică I ---------- *Prioritate 3*	*Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole și forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul GAL*

Problema majoră identificată, care a stat la baza stabilirii acestei priorități este dată de lipsa unor procesatori care să asigure procesarea produselor provenite din exploatațiile/fermele conform standardelor europene. Acest lucru împiedică dezvoltarea de produse competitive, intrarea pe piețe de referință și obținerea de prețuri competitive care să asigure un venit corespunzător muncii depuse și implicit a creșterii nivelului de trai în teritoriu GAL.

Obiectivele operaționale urmărite sunt:

- ✓ Facilitarea activităților de modernizare şi restructurare a micilor procesatori din teritoriu pentru a realiza o procesare conform standardelor UE
- ✓ Îmbunătățirea canalelor de comercializare si coordonării dintre fermieri, procesatorii de produse agricole si lanțurile de supermarket-uri
- ✓ Fructificarea potențialului zonei prin dezvoltarea domeniilor din agricultura care pot oferi produse competitive, corelate cu cerințele pieței
- ✓ Dezvoltarea unor branduri locale la produsele obtinute prin procesarea primara si secundară a produselor agricole
- ✓ Înființarea de piețe dedicate producatorilor din teritoriu în zone cu trafic(urban)
- ✓ Înființarea unei rețele de magazine cu produse ecologice produse în sistem tradițional în teritoriu GAL pentru a valorifica excedentul de produse

Atingerea obiectivelor identificate în cadrul **<u>priorităților 2 și 3</u>** vor putea fi realizate dacă se va adopta o politică unitară de către actorii locali care să dezvolte strategii integrate.

Măsurile elaborate pentru atingerea acestor obiective cuprind înființarea grupurilor de producători si investițiile axate pe crearea de valoare adaugată pentru produsele agricole şi forestiere şi îmbunătățirea valorii economice a pădurii. Măsurile referitoare la înființarea grupurilor de producători abordează problema canalelor de comercializare a produselor din exploatațiile mici, care sunt slab dezvoltate în prezent, într-o manieră care să asigure cooperarea verticală între agricultori, procesatori şi distribuitorii cu amănuntul.

Pentru a susține și mai mult prioritățile identificare se vor prezenta relaţiile cauză – efect care au determinat analizarea și stabilirea strategiilor de revitalizare și creștere economică a teritoriului GAL cu accent pe agricultură, fiind domeniul economic de bază.

Relația cauză – efect în cazul culturilor vegetale

1. Utilaje neadecvate şi insuficiente → calitatea slabă a produselor agricole → barieră de intrare pe piață → venituri scăzute → lipsa investițiilor
2. Terenuri neîngrijite/necultivate → scăderea drastică a producției → dependenţa de import
3. Lipsa investițiilor în modernizare → productivitate scăzută → venituri sub prag de rentabilitate
4. Productivitate redusă → creşterea dependenței de importuri
5. Lipsa unor spații de depozitare → valorificarea la un preț necompetitiv → venituri reduse → investiţii scăzute → reducerea fermelor comerciale şi de subzistenţă → creşterea fermelor de subzistenţă → devalorizarea teritoriului

Relația cauză – efect în cazul creșterii bovinelor pentru lapte/carne

1. Utilaje neadecvate şi insuficiente → Calitatea şi cantitate slabă a producţiei de lapte/carne → preț mic/litru/carne → venituri scăzute → lipsa investiţiilor
2. Lipsa investițiilor în modernizare adăposturi → productivitate scăzută → venituri sub prag de rentabilitate
3. Lipsa hranei furajate controlate → cantitate scăzută de lapte/capăt de bovină → productivitate mică comparativ cu media pe țară/UE → imposibilitate de negociere preț/litru →scădere capacităţii de dezvoltare → scăderea locurilor de muncă → reducerea veniturilor în teritoriu → monedă de schimb în teritoriului va fi producția individuală

Relația cauză – efect în cazul ovinelor pentru lapte/carne

1. Infrastructură neadecvată (chiar rudimentară la majoritatea fermelor de ovine) → procesare neadecvată → pieţe restrânse de valorificare → venituri scăzute → lipsa investiţiilor
2. Lipsa investițiilor în modernizare → diversitate de produs scăzută (carne de oaie, brânză, miei, lâna) → venituri la limită/sub prag de rentabilitate
3. Cantitate scăzută de produs → imposibilitate de negociere a preţului →scădere capacităţii de dezvoltare → scăderea locurilor de muncă → reducerea veniturilor în teritoriu → moneda de schimb în teritoriului va fi producţia individuală

Relația cauză – efect în cazul aviculturii

1. Lipsă infrastructuri adecvate aviculturii în sistem semi-intensiv → producții individuale → venituri scăzute → rentabilitate mică → potențial nefructificat

Relația cauză – efect în cazul apiculturii

1. Lipsa investiţiilor în infrastructura → cantități reduse de miere → profitabilitate scăzută/stup → venituri la limită/sub prag de rentabilitate
2. Ferme mici → Cantități reduse de miere → imposibilitate de negociere → preț mic/kg → scăderea capacităţii de dezvoltare → reducerea veniturilor în teritoriu → scăderea veniturilor/fermier → imposibilitate de dezvoltare → risc de reducere constantă a numărului de stupi

Relația cauză – efect în cazul cultivării legumelor şi a cultivării cartofului

1. Lipsa utilajelor specifice → costuri ridicate/produs → competitivitate scăzută → venituri mici → lipsă investiții

2. Lipsa infrastructurii adecvate → capacitate de producție mică → preț necompetitiv → imposibilitate negociere preț → încurajare importuri → scădere productivitate → reducere sector legumicol

3. Capacitate mică de producție legumicolă → comerț stradal → condiții precare de valorificare → dependență de intermediari → venituri sub prag de rentabilitate → creșterea numărului de ferme de subzistentă

Strategiile propuse de atingere a obiectivelor specifice **priorităților 2 şi 3 în strânsă corelare cu cauzele identificate şi efectele estimate** sunt:

A. Creşterea nivelui de mecanizare în sectorul agricol şi forestier care, va putea fi realizat prin gestionarea corectă a parcului existent de utilaje şi achiziționarea de noi maşini, utilaje şi echipamente ținând cont de capacitățile pe care ar trebui să le aibă fiecare utilaj raportat la suprafața agricolă existentă pe teritoriul GAL. Prin realizarea investițiilor în tractoare şi maşini agricole, în alte utilaje agricole se asigură creşterea nivelului de mecanizare a exploatațiilor/fermelor din agricultură şi silvicultură din teritoriu GAL. Mecanizarea va constitui principalul factor de creştere a productivității muncii şi ca factor de creştere a producției agricole, datorită posibilităților pe care le oferă de a efectua lucrările agricole în cadrul perioadelor agrotehnice optime şi la un nivel calitativ ridicat. De asemenea, mecanizarea este condiția hotărâtoare a valorificării celorlalți factori de producție care potențează producția agricolă (îngrăşămintele chimice, irigațiile, progresul agrobiologic etc.).

Ținând seama de volumul lucrărilor din perioadele de vârf ale activităţilor agricole din teritoriu, conform studiilor realizate în domeniu, s-a calculat numărul de tractoare şi maşini agricole necesare pentru realizarea unei dotări optime a agriculturii din teritoriu. Specialiştii recomandă orientarea spre o structură adecvată a claselor de putere, care ar acoperi cerinţele diferitelor tipuri de lucrări şi de soluri existente în teritoriu şi anume:

- ✓ circa 5 % tractoare de 20-30 CP[1] (necesare pentru curţi, grădini etc.)
- ✓ 28 % tractoare de 45 CP (pentru viticultură, pomicultură, legumicultură)
- ✓ 34-35 % tractoare de 65 CP
- ✓ 20 % tractoare de 100 CP
- ✓ 11-12 % tractoare de mare putere respectiv de 180-230 CP

În acest moment, în teritoriul GAL există următoarea structură a tractoarelor(Anexa 4):

- ✓ 33 tractoare până în 45 CP
- ✓ 56 tractoare între 45 CP – 55 CP
- ✓ 184 tractoare între 56 CP – 65 CP
- ✓ 10 tractoare mai mari de 65 CP

Analizând parcul de tractoare conform datelor furnizate de către UAT-urile celor 9 localități şi anume 283 de tractoare de diferite capacităţi, rezultă o medie de *108 ha teren arabil/tractor,*

[1] CP= cai putere (unitate de măsură)

ceea ce reprezintă aproape dublul faţă de media la nivel naţional de 55,6 ha conform OCDE - 1998/2003 NUTS III şi mult peste media la nivel european de 4,2 ha teren arabil/tractor în Austria, 5,0 ha teren arabil/tractor în Italia, 7,9 ha teren arabil/tractor în Belgia, 14,6 ha teren arabil/tractor în Franța, 12,5 ha teren arabil/tractor în Germania, 10,9 ha teren arabil/tractor în Grecia, 11,8 ha teren arabil/tractor în Portugalia. Raportat la suprafaţa arabilă, ce reprezintă 75% din suprafaţa agricolă (30.343,5 ha), şi la o medie de 55,6 ha/tractor la nivel naţional, ar rezulta un necesar de 552 de tractoare care să deservească teritoriul, distribuite astfel:

- ✓ 98 tractoare între 45 CP + 55 CP
- ✓ 9 tractoare între 56 CP + 65 CP
- ✓ 100 tractoare peste 65 CP
- ✓ 66 tractoare între 180 CP – 200 CP

Din această analiză rezulta un necesar de tractoare de diferite capacități de 269, singura depăşire faţă de estimari fiind la tractoarele până în 45 CP unde există un excedent de 5 tractoare. Acelaşi lucru este valabil şi în cazul combinelor, media fiind de 189 ha/combină (raportat la suprafața deținută de cereale şi păioase de 11.327 ha) faţă de media națională de 100 ha /combină şi europeană de 79 ha/combină.

Ținând cont de această analiză, se vor iniția discuții cu potențialii beneficiari pentru a corela nevoile cu dezvoltarea unui parc de mașini și utilaje agricole competitive care să apropie teritoriul GAL "Valea Siretului de Sus" de mediile europene privind nivelul optim de teren arabil/tractor/combină.

Pentru îmbunătățirea/modernizarea exploatațiilor şi a infrastructurii agricole şi forestiere s-au elaborat strategii etapizate pentru fiecare tip de exploatație/fermă care să fie dezvoltate ca şi exploatații/ferme etalon. Implementarea acestor strategii vor sprijini, în special, tinerii fermieri şi femeile din teritoriul GAL să se alinieze la standardele europene.

În cele ce urmează, sunt prezentate strategii integrate de dezvoltare care vor atinge toate obiectivele stabilite în cadrul Priorităților 2 şi 3, pe domenii identificate cu potențial în teritoriu GAL, pentru un orizont de timp de minim 5 ani, strategii care vor contribui la transformarea cauzelor în beneficii şi a efectelor în rezultate concrete:

Figura 80. Exemplu agricultură performantă

a) Strategii de dezvoltare a culturilor vegetale care să practice tehnologii moderne de lucru
b) Strategii de dezvoltare a fermelor de bovine pentru lapte şi carne
c) Strategii de dezvoltare a fermelor de ovine pentru lapte, procesare primară, carne, lână
d) Strategii de dezvoltare a microfermelor avicole
e) Strategii de dezvoltare a apiculturii
f) Strategii de dezvoltare a legumiculturii şi creşterii cartofului

B. a) Strategii de dezvoltare a culturilor vegetale (Măsurile 111,112,141,121,142)

Obiectiv:

Dezvoltarea şi rentabilizarea sectorului vegetal, în funcţie de tipul exploataţiei, familială sau persoană juridică, respectiv prin crearea unor forme asociative locale şi elaborarea de fluxuri tehnologice eficiente conform cerinţelor Uniunii Europene. În acelaşi timp, vom urmări atragerea tinerilor către sectorul vegetal şi valorificarea pe o piaţă competitivă a producţiei obtinute.

Figura 81. Culturi de porumb

Acțiuni:

1. Informarea agricultorilor cu privire la tehnologiile moderne de cultivare a pământului (Măsura 111, 431.2) :
   - ✓ Sesiuni de prezentare a noţiunilor de bază în cultura vegetală în vederea formării şi perfecţionării fermierilor
   - ✓ Editarea şi distribuirea de pliante, broşuri cu informaţii privind tehnologia culturilor vegetale
   - ✓ Elaborarea de modele de fluxuri tehnologice care ar putea rentabiliza exploataţiile existente
2. Crearea şi organizarea exploataţiilor agricole cu specific vegetal pe tipuri de producţie şi asigurarea unei rotaţii corespunzătoare, în conditii de eficienţă economică (Măsura 121) :
   - ✓ Exploataţii vegetale care iau fiinţă în urma asocierii micilor proprietari(1-10 ha)
   - ✓ Reorganizarea exploataţiilor care sunt deja înfiinţate cu un număr de peste 1500 ha şi implementarea unui sistem de management competitiv
   - ✓ Achiziționarea de maşini şi utilaje agricole corespunzător lucrărilor
3. Înfiintarea unor asociaţii de cultivatori pe diferite culturi agricole (Măsura 142) :
   - ✓ Folosirea celor mai performante seminţe existente
   - ✓ Dirijarea înfiinţarii culturilor în functie de pretabilitatea terenului şi a condiţiilor agrometeorologice
   - ✓ Achiziţionarea de inputuri la cele mai convenabile preţuri şi cu cele mai bune termene de plată
   - ✓ Organizarea unui târg expoziţional anual, regional cu scopul de a se menţine cât mai strâns legăturile între fermieri, de a fi informaţi cu privire la tendinţele în practica agricolă modernă şi de atragere a tinerilor cu înclinaţii către acest sector.
   - ✓ Creşterea calităţii produselor agricole prin aplicarea unui control riguros asupra tehnologiilor folosite de catre fermieri pentru a putea controla preţul de vânzare care este strâns corelat atât de calitate cât şi de cantitate
4. Iniţierea unor modele de ferme ca soluţie constructivă şi ca flux tehnologic (Măsura 121) :
   - ✓ Aducerea la un scop comun a proprietarilor de terenuri cu suprafeţe mici (1-20ha)
   - ✓ Asocierea cultivatorilor pentru a realiza investiţii complexe în infrastructura de cultivare a culturilor vegetale pentru a creşte rentabilitatea şi competitivitatea produselor obţinute

✓ Realizarea unor silozuri care să permită menținerea cerealelor la temperatură controlată pentru a obține un preț corect pe piață

5. Valorificarea producţiilor agricole secundare din sectorul vegetal către sectorul zootehnic şi realizarea de parteneriate şi colaborări cu asociaţiile de profil din acest sector pentru a revigora lanțul valoric şi a converge către acelaşi scop de creştere a nivelului de trai din teritoriul GAL Valea Siretului de Sus.

6.Promovarea turismului rural cu posibilitatea turiştilor de a lua parte la acţiunile din exploataţiile vegetale (Măsura 313).

Rezultatele implementării unor astfel de acţiuni se vor concretiza în definirea noţiunii de « exploatație » în funcţie de mărimea suprafeței şi depăşirea pragului de subzistență prin trecerea la profit. Acele acțiuni ar avea ca efect o fructificare mai bună a potențialului identificat prin:

✓ Îmbunătățirea potențialului productiv al terenului cultivat

✓ Reducerea gradului de îmburuienare a terenului

✓ Reducerea gradului de infestare cu boli şi dăunători a culturilor prin aplicarea unor asolamente şi măsuri integrate de agricultură;

✓ Optimizarea consumului de inputuri agricole per hectar care ar duce la sub 100€/tona de produs- cost final.

✓ Creşterea nivelului productiv al culturilor la 5000 kg grâu/ha în exploataţii în sistem raţional şi peste 8000 kg porumb/ha

✓ Ferme vegetale care să exploateze 1500 – 2000 ha

✓ Crearea unei organizaţii asociative care să poate negocia cele mai bune preţuri atât la cumpărarea de inputuri cât şi la valorificarea producţiei obţinute.

B. b) Strategii de dezvoltare a fermelor de bovine pentru lapte şi carne (Măsurile 111, 112, 141, 142, 121, 123, 312, 313, 431.2, 421)

Figura 82. Bovine pentru lapte şi carne

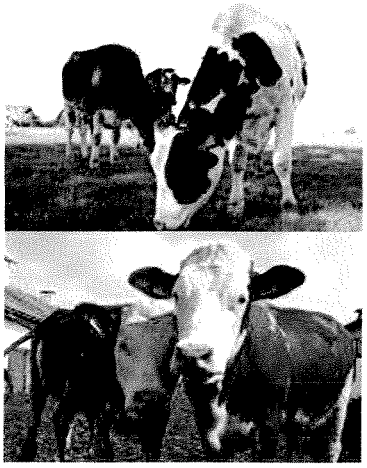

Obiectiv:

Dezvoltarea și rentabilizarea sectorului bovin, în funcție de tipul exploatației, familială sau persoană juridică, respectiv prin crearea unor forme asociative locale și elaborarea de fluxuri tehnologice eficiente conform cerințelor Uniunii Europene. În același timp se va urmări atragerea tinerilor către sectorul creșterii bovinelor și valorificarea pe o piață competitivă a producției de lapte şi carne.

Acţiuni:

1. Informarea crescătorilor cu privire la tehnologiile de creștere a bovinelor (Măsura 111)
   - ✓ Sesiuni de prezentare a noțiunilor de bază în creșterea bovinelor în vederea formării și perfecționării fermierilor
   - ✓ Editarea și distribuirea de pliante, broșuri cu informații privind creșterea bovinelor
   - ✓ Elaborarea de modele de fluxuri tehnologice care ar putea rentabiliza exploatațiile existente
2. Crearea și organizarea exploatații de bovine pe tipuri de producție și în condiții de eficiență economică (Măsura 121, 141, 142, 112)
   - ✓ Exploatații cu vaci de lapte care iau ființă în urma asocierii micilor crescători (1-10 capete)
   - ✓ Reorganizarea exploatațiilor care sunt deja înființate cu un număr de peste 15 capete și implementarea unui sistem de management competitiv al vacilor de lapte
   - ✓ Organizarea și rentabilizarea exploatațiilor de bovine de carne
3. Înființarea unor asociații de crescători de vaci de lapte și vaci de carne (Măsura 142)
   - ✓ Selecția animalelor existente
   - ✓ Dirijarea animalelor în funcție de performanțe către producția de lapte respectiv de carne
   - ✓ Practicarea însămânțărilor artificiale cu material seminal provenit de la tauri testați
   - ✓ Înființarea culturilor furajere specifice creșterii vacilor pretabile la zona agricolă
   - ✓ Recondiționarea pășunilor și organizarea pășunatului rațional
   - ✓ Asigurarea bazei furajere în concordanță cu cerințele nutritive ale animalelor
   - ✓ Practicarea mulsului mecanic în condiții igienice
   - ✓ Organizarea unui târg expozițional anual, regional cu scopul de a se menține cât mai strâns legăturile între fermieri, de a fi informați cu privire la tendințele in practica creșterii bovinelor și de atragere a tinerilor cu înclinații către acest sector.
4. Inițierea unor modele de ferme ca soluție constructivă și ca flux tehnologic (Măsura 121, 123, 142, 141)
   - ✓ Aducerea la un scop comun a proprietarilor de vaci cu efective mici (1-5 capete)

✓ Asocierea crescătorilor de bovine

✓ Crearea pentru micii fermieri (gospodării individuale, asociative) a unui sistem de colectare a animalelor, a producțiilor și a produselor cu plată imediată și cu prețuri avantajoase care nu trebuie lăsate la discuția intermediarilor

✓ Organizarea și înființarea de societăți zootehnice cu flux închis și produse cu specific local

✓ Informatizarea fluxurilor în ferme pentru a optimiza întreg procesul

✓ Utilizarea energiei regenerabile (energia solară) pentru asigurarea apei calde şi a energiei electrice pentru partea administrativă

5. Modernizarea abatorului existent în oraşul Liteni pentru posibilitatea de valorificare eficientă a carcaselor de bovine provenite din îngrășătorii și din animalele reformate (Măsura 123)
6. Realizarea de preparate în sistem tradițional pentru a dezvolta propria rețea de magazine cu produse ecologice
7. Valorificarea producțiilor secundare de la bovine și din sectorul vegetal prin producerea de energie alternativă și folosirea biomasei obținute în urma fermentației anaerobe ca îngrășământ natural și ecologic pentru fertilizarea solului (Măsura 121, Mediu, POS CCE Axa 4)
8. Înființarea unui centru de procesare primară a laptelui provenit din fermele de vaci (Măsura 123)
9. Realizarea în teritoriul GAL a unei Fabrici de Nutrețuri Combinate (FNC) care să poată măcina şi amesteca furajul necesar creşterii animalelor într-un mod controlat
10. Crearea unui brand local, înregistrarea și promovarea produselor provenite de la bovine sub acest brand (Măsura 123, 313)
11. Promovarea turismului rural cu posibilitatea turiștilor de a lua parte la acțiunile din exploatațiile de taurine, în cadrul unor programe de vizită complementare cu alte obiective turistice şî de interes privind teritoriul GAL (Măsura 123, 313)
12. Realizarea de ferme tradiționale construite cu materiale ecologice, dar care să respecte cerințele pentru obținerea laptelui şi a produselor tradiționale conform standardelor, care să dezvolte interesul pentru agroturism ecologic (Măsura 121, 123, 312, 313)
13. Dezvoltarea de parteneriate şi schimburi de experiență la nivel de GAL-uri atât la nivel naţional cât şi la nivel european.

Rezultatele implementării unor astfel de acțiuni pe un orizont de 5 ani s-ar concretiza în definirea noțiunii de « exploatație » în funcție de mărimea efectivului de bovine și depășirea pragului de subzistență prin trecerea la profit şi creşterea pe plan profesional. Aceste acțiuni ar avea ca efect o fructificare mult mai eficientă a potențialului pe care îl reprezintă teritoriul GAL precum și oportunitățile identificate prin :

✓ Îmbunătățirea potențialului genetic pentru producțiile principale a bovinelor;

✓ Înlocuirea periodică a vacilor existente (reformă în proporție de 14 – 20% la vițele) din punctul de vedere al potențialului genetic, cu producția de lapte şi carne şi în acelaşi timp cu facilitarea longevității, sănătății organice şi trăsăturilor reproductive (85% naşteri);

✓ Îmbunătățirea trăsăturilor ugerului pentru mulsul mecanic cu accent special pe volumul ugerului, simetria sa funcțională, viteza de mulgere şi uniformitatea sfârcurilor;

✓ Îmbunătățirea dezvoltării capacității corporale, a trăsăturilor de precocitate, atât pentru producția de lapte (vârsta la prima fătare 24 – 26 luni şi la prima lactație, vaca trebuie să producă cel puțin 85% din potențialul său de producție maximă) cât şi pentru producția de carne (îngrăşare semi-intensă pentru a realiza „o carcasă medie" la tăiere la 15 – 16 luni, de cel puțin 400 kg);

✓ Optimizarea consumului de furaje pentru creşterea greutății cu 1 kg (creştere de 5,8 – 6,2 U.N.C. / kg) cât şi pentru 1 l de lapte (sub 1 U.N.L./kg de lapte).

✓ Creșterea nivelului productiv al animalelor la 7000 kg lapte în exploatații în sistem semiintensiv și de 9000 – 10000 kg lapte pe lactație în sistem intensiv.

✓ Ferme vaci de lapte de tip familial cu exploatare semiintensivă cu efectiv matcă între 15 – 25 capete cu întreținere legată sau mixtă, cu muls la bidon sau centralizat și colectarea laptelui în tanc de păstrare, valorificarea laptelui materie primă.

✓ Ferme cu efectiv matcă peste 30 de capete cu întreținere liberă, săli de muls, mecanizarea și automatizarea fluxului tehnologic, posibilități de procesare a producției sau livrarea laptelui ca materie primă pentru dezvoltarea în teritoriu a unei fabrici de procesare lapte de consum care ar putea livra pe piață la un preț mult mai competitiv. Se ştie că în acest moment prețul la laptele de consum cu termen de valabilitate până în 4 zile este cuprins între 3,5 – 3,8 lei/l(preț de vânzare final) față de 0,5 lei/l – 0,7 lei/l cât primeşte în medie un fermier.

Așa cum este cunoscut, sursele de venit într-o exploatație de bovine se referă la cele 2 producții de bază, laptele și carnea, bovinele participând în producția de lapte mondială cu 95 % iar în cea de carne cu 33%, dar sunt și alte surse de venit precum material biologic de reproducție (juninci, tăurași) și producțiile secundare precum piei (asigură aproximativ 90% din totalul pieilor grele prelucrate în industria mondială), dejecții (bovinele produc aproximativ 70% din totalul îngrășămintelor organice) și unele organe interne.

Dacă în prezent, la nivel de gospodărie și exploatație familială, se obține o medie de 3000-3500 kg lapte pe lactație normală/an[1], în baza implementării strategiilor, se estimează posibilitatea creșterii producției până la 6000-7000 kg lucrând cu cei doi factori, genetic (animalele) și de mediu (bunăstarea animalelor și furajarea). De aici prin acțiunile propuse așteptăm o creștere de 100% a producției, iar în 5 ani de zile, pe cap de animal ar fi un plus de producție de aproximativ 15000 kg lapte la o medie de 0,7 lei/l ar însemna o creştere a venitului pe cap/bovină de 10.500 lei. Într-o formă asociativă se poate obține şi 1,1 – 1,2 lei/l ceea ce ar însemna o medie de 16.600 lei pe cap/bovină.

La nivel de persoane juridice producția oscilează între 4000-7000 de kg iar o creștere de până la 9.000- 10.000 kg lapte este cât se poate de plauzibilă și reprezintă o creștere a producției de aproximativ 50%. Bineînțeles, intensivizarea fluxului tehnologic presupune mecanizarea și automatizarea proceselor de producție care vor determina creșterea productivității muncii și reducerea cheltuielilor de producție. O junică valoroasă de prăsilă cu origine controlată pe piața

[1] Pe baza cercetărilor realizate în teritoriu în perioada iunie - septembrie 2010, care au implicat completarea unui număr de 254 chestionare, desfășurarea unui număr de 18 întâlniri și procesare și analiza informațiilor de la UAT-uri, DADR-uri.

europeană și națională costă între 1500 și 2400 de euro. Într-o exploatație reforma este de 15 până la 30% iar restul se poate valorifica prin îngrășare și material de prăsilă.

Referitor la producția de carne, animalele sunt valorificate la greutăți de 200 – 400 kg ceea ce înseamnă carcase sub 200 de kg necalitative și lipsite de valoare. Creșterea greutății corporale la valorificare cu 300 – 400 kg va duce la creșterea profitului cu până la 50 %. De asemenea, animalele reformate nu sunt recondiționate ceea ce înseamnă o pierdere de aproximativ 100-150 kg din greutatea vie.

De asemenea, subliniem faptul că inclusiv materialul biologic de reproducție și producțiile secundare pot aduce un venit considerabil în exploatațiile de bovine printr-un management eficient transformând creșterea bovinelor într-o afacere profitabilă.

c) Strategii de dezvoltare a fermelor de ovine (Măsurile 111, 112, 141, 142, 121, 123, 312, 313, 431.2, 421)

Dacă studiem datele statistice referitoare la Grupul de Acțiune Locală ,,Valea Siretului de Sus", observăm că populația a încercat dezvoltarea economică a zonei, în principal, prin agricultură – zootehnie, dar nu la potențialul pe care aceasta îl poate dezvolta.

Figura 83. Turmă de oi

Obiectiv:

Dezvoltarea economică a localităților ce compun Grupul de Acțiune Locală ,,Valea Siretului de Sus", prin valorificarea eficientă a resurselor locale existente.

Scopul final al acestui proiect este creşterea bunăstării economice, financiare, culturale a tuturor locuitorilor din cele opt comune şi a oraşului ce compun GAL–ul, țintă realizabilă prin dezvoltarea generală a zonei. Eficientizarea tuturor activităților economice, prin toate pârghiile posibile (implementarea tehnologiilor de ultimă generație, creşterea productivității muncii, utilizarea eficientă a resurselor, management performant, marketing profesional, etc.) va avea ca efect final creşterea bunăstării tuturor locuitorilor şi implicit dezvoltarea socio – culturală a zonei.

Materialul de lucru în cadrul prezentei strategii îl reprezintă terenurile agricole, efectivele de ovine – caprine şi resursa umană existentă în cadrul teritoriului GAL „Valea Siretului de Sus".

Metodele aplicate în cadrul prezentei strategii reprezintă practic toate pârghiile ce se aplică în ingineria exploatării unei specii. Managementul exploatării ovinelor şi caprinelor cuprinde toate acțiunile ce se întreprind de la producerea furajelor, creşterea şi exploatarea animalelor inclusiv partea de procesare – valorificare a producțiilor rezultate.

Acțiuni:

Etapa 1: (perioadă estimată de realizare 30 - 36 luni)

1. Înființare asociație pe rase/producții vizate (prin asociere putem obține o eficiență economică sporită datorită utilizării mai eficiente a tuturor resurselor: terenuri, mijloace de producție, resurse umane, procesarea producțiilor, depozitarea producțiilor, valorificarea producțiilor) (Măsura 142, 141, 313, 431.2):

- ✓ Procurare de berbeci atestați şi certificați ca ameliorator (subvenționați prin programul de creştere a performanțelor productive la speciile de interes zootehnic inițiat de Agentia Naţională pentru Ameliorare şi Reproducţie în Zootehnie „Prof.dr. G. K. Constantinescu" (A.N.A.R.Z.)
- ✓ Obținere licență pentru export (pentru exportul cărnii de ovină în țările nemembre U.E.)
- ✓ Elaborarea unui plan de ameliorare-organizare a pajiştilor (organizarea păşunatului rațional prin metoda parcelelor -gard electric sau garduri vii- precum şi refacerea

pajiştilor degradate sau înființarea unor pajişti prin programul de combatere a eroziunii solului)

✓ Înregistrare brand:

- ➢ înregistrare produse tradiționale (înregistrarea sub un brand unic a câte unui produs pentru fiecare producție agricolă/zootehnică. Exemplu: un produs agricol, un produs obținut de la specia ovină/caprină, un produs obținut de la specia bovină, un produs obținut de la suine, unul obținut de la păsări (galinacee/palmipede) şi valorificarea acestora prin rețeaua proprie de magazine cu produse ecologice;
- ➢ construirea unei stâni tradiționale (cu spațiu – curte - pentru organizarea târgurilor de produse ecologice/tradiționale şi a târgurilor de animale şi includerea acesteia în circuitele turistice şi de vizitare a obiectivelor GAL) în comunele cu pondere mare în creşterea ovinelor ;
- ➢ organizarea târgurilor corelată cu sărbătorile religioase – crearea de evenimente turistice;
- ➢ obligativitatea intrărilor/ieşirilor prin asociație (toate intrările de material genetic - animale, spermă, embrioni, materiale sanitar veterinare sau ieşiri material genetic, producții obținute, tehnologii testate, etc.).

2. Organizarea de cursuri pentru fermieri (Măsura 111)

3. Selectarea a câte un producător/localitate pentru organizarea fermelor pilot (ferme de elită ce vor difuza în areal materialul genetic testat/selecționat)(Măsura 121, 141, 112, 111, 431.2):

Criterii de selecţie:

✓ minim 200 de oi mamă
✓ vârsta fermierului maxim 40 ani
✓ acces la infrastructura rutieră/feroviară
✓ gradul de instruire a fermierului
✓ caracterul de mono – rasă al turmei
✓ terenuri/agricole/păşune/fânețe

4. Inițierea certificării ca zonă ecologică (lipsa unităților industriale)

5. Înființarea a 3 unități de îngrăşare intensivă a tineretului ovin ce presupune următoarele cerințe:

✓ Existența mieilor
✓ Acces la infrastructura rutieră/feroviară
✓ Apropierea de suprafețele agricole cultivate

6. Inițierea COP – ului (Controlul Oficial al Producțiilor) ce are în principiu două efecte imediate:

a. A*meliorarea efectivelor,* ce reprezintă fundamentul eficientizării economice,

b. Creşterea valorii materialului genetic disponibil spre vânzare

7. Realizarea a 8 centre pentru depozitarea/neutralizarea/distribuirea gunoiului de grajd din areal (în funcție de disponibilul de resurse financiare, practic aceste centre trebuie să fie unități de producere a biogazului)

8. Utilizarea energiei solare pentru obţinerea apei calde şi a energiei electrice pentru consumul administrativ.

Etapa 2 : (perioadă estimată de realizare 30 – 36 luni)

1. Analiza rezultatelor etapei 1 (impact deosebit deoarece rezultatele obţinute, prezentate realist reprezintă cel mai bun lobby pentru asociatia creată)
2. Multiplicarea/difuzarea proiectelor implementate (îngrăşătoria de tineret) (Măsura 431.2)
3. Modernizarea abatorului deja existent din oraşul Liteni în vederea procesării superioare şi a cărnii de ovine
4. Dezvoltarea de preparate produse în sistem tradiţional pentru piaţa de consum
5. Realizarea de ferme tip specializate (lapte sau carne) cu prezentarea avantajelor dezavantajelor specifice (Măsura 121, 141, 112)
6. Realizarea a minim 8 centre de muls (Săli de muls performante) în cele opt comune (Măsura 121)
7. Realizarea unui centru de maturare a brânzeturilor fermentate în oraşul Liteni (Măsura 123, 313, 312)
8. Înfiinţarea unui centru de colectare/prelucrare/procesare a lânii pentru producerea de saltele din lână pentru termoizolaţii (Măsura 312)
9. Înfiinţarea unui centru zonal de colectare/diluare/depozitare/distribuţie a spermei de berbec (construcţie, organizare, instruire personal ÎA[1], etc.)
10. Asocierea cu alte asociaţii ale crescătorilor de ovine din ţară şi UE precum şi dezvoltarea de parteneriate cu instituţii de învăţământ superior (obţinerea de specialişti pentru ÎA cu costuri reduse) şi instituţii de cercetare

[1] ÎA= însămânţare artificială

B.d) Strategii de dezvoltare a microfermelor avicole (Măsurile 111, 112, 141, 142, 121, 123, 312, 313, 431.2, 421)

Obiectiv:

Figura 84. Efectiv de păsări

Transformarea populațiilor de păsări, dezvoltarea şi eficientizarea microfermelor avicole de tip familial sau persoană juridică, prin utilizarea de material genetic valoros, prin crearea/adaptarea capacităților de producție şi prin modificarea fluxurilor tehnologice, în direcția obținerii de produse avicole „eco", în acord cu normele europene privind calitatea produselor, bunăstarea animalelor şi siguranța alimentelor.

De asemenea, se va urmări conectarea producătorilor cu unități de abatorizare a păsărilor, respectiv de sortare-ambalare-distribuție ouă de consum, dezvoltarea unei piețe de desfacere şi educarea preferinței consumatorilor pentru produse avicole „eco", motivarea şi implicarea resursei umane tinere şi a celei cu experiență pentru prestarea de activități în sectorul avicol şi în rețeaua conexă de valorificare superioară a produselor. Acest obiectiv urmărește valorificarea potențialului identificat în teritoriu prin existența numărului mare de păsări, conform datelor statistice de analiză a efectivului de animale.

Acțiuni:

1. Informarea şi instruirea crescătorilor cu privire la tehnologiile convenționale şi alternative a păsărilor în fermele de tip familial :
   - ✓ Seminarii de instruire–perfecționare şi formare continuă a avicultorilor, referitoare la noțiuni de bază şi avansate în creşterea păsărilor pentru producțiile de carne şi ouă
   - ✓ Editarea şi distribuirea de pliante, broşuri şi ghiduri tehnologice de producție, în domeniul creşterii păsărilor
   - ✓ Elaborarea de modele de fluxuri tehnologice care ar putea rentabiliza exploatațiile existente
   - ✓ Informarea crescătorilor cu privire la tipurile de produse şi servicii conexe domeniului avicol (echipamente, construcții, nutriție, reproducție, incubație, abatorizare, ambalare ouă, marketing, servicii veterinare şi juridice etc.)
2. Reorganizarea şi crearea de exploatații avicole pe categorii de producție, în scopul prestării de activități generatoare de profit economic şi de cunoaştere (Măsura 112, 141, 121, 142):
   - ✓ Exploatații pentru creşterea puilor de carne în sistem semi-intensiv, microferme de tip familial (de la 1500 capete pui broiler-genotipuri cu creştere lentă).
   - ✓ Asocierea mai multor crescători de păsări pentru creşterea curcanilor pentru producția de carne (de la 1000 capete curcani)
   - ✓ Mărirea efectivelor de găini ouătoare în exploatațiile deja existente sau înființarea de microferme avicole de tip familial, pentru producerea de ouă consum, în sistem intensiv sau free-range (de la 2000 capete găini, hibrid ouător adaptat pentru sisteme alternative de creştere)

3. Înfiinţarea unei asociaţii de avicultori, cu atribuţii multiple (Măsura 142, 111, 431.2):
   - ✓ Asigurarea de expertiză juridică, financiară, contabilă etc. pentru înfiinţarea şi derularea de afaceri în domeniul aviculturii sau în domenii suport ale acesteia
   - ✓ Reprezentativitate pentru avicultori în negocierile/licitaţiile cu furnizorii de produse şi servicii necesare în avicultură
   - ✓ Formare continuă a resursei umane prin sesiuni periodice de instruire, în concordanţă cu ultimele noutăţi tehnologice şi legislative
   - ✓ Promovarea produselor avicole „eco" sub un singur brand, în zona GAL, a Moldovei şi la nivel naţional, pentru educarea preferinţelor şi fidelizarea consumatorilor
   - ✓ Asigurarea certificării de produse tradiţionale avicole din GAL pentru siglele de calitate UE: DOP (denumire de origine protejată), IGP (indicaţie geografică protejată), PTG (produs tradiţional garantat)
   - ✓ Furnizarea de expertiză tehnică de specialitate pentru optimizarea fluxului de producţie, în exploataţiile pentru producerea cărnii de pasăre şi a ouălor de consum
   - ✓ Instruire şi monitorizare cu privire la acţiunile legate de biosecuritatea avicolă
   - ✓ Întâlniri periodice între avicultori, cu rol profesional şi social, pentru a menţine spiritul de coeziune şi colaborare în GAL
   - ✓ Organizarea unui târg expoziţional anual, regional cu scopul de promovare a produselor, de facilitare a contactelor între fermieri şi potenţiali parteneri de afaceri
   - ✓ Formarea tinerilor din GAL, inclusiv găsirea de surse de subvenţionare a studiilor acelora care doresc să se pregătească pentru o carieră profesională în domeniu (zootehnist, medic veterinar, inginer industrie alimentară etc.) şi să profeseze în regiunea de origine a GAL.

4. Iniţierea unor ferme model (soluţie constructivă, proiectare tehnologică) pentru fiecare din cele 3 ramuri avicole (pui de carne; curcani pentru carne; găini ouătoare) (Măsura 121)

5. Crearea pentru micii fermieri (gospodării individuale, asociative) a unui sistem de colectare a păsărilor, a producţiilor şi a produselor cu plată imediată şi cu preţuri competitive (Măsura 123, 312)

6. Înfiinţarea unei microplatforme industriale de valorificare a produselor şi de suport pentru fermele avicole (Măsura 123, 312, 313) :
   - ✓ Abator local, în vederea procesării superioare a cărnii de pasăre provenită de la pui de găină, curcani şi de la găinile reformate (sau dotarea abatorului existent de la Liteni şi pentru abatorizarea cărnii de pui/curcan
   - ✓ Realizarea de produse tradiţionale din carne de pui/curcan pentru piaţa de consum
   - ✓ Staţie de sortare/ambalare ouă de consum cu :
     - ➢ unitate de service pentru echipamentele avicole
     - ➢ staţie de incubaţie

7. Promovarea şi asigurarea suportului pentru implementarea sistemelor de management al calităţii şi siguranţei alimentului (HACCP[1]) în ferme comerciale şi unităţi de procesare asociate.

[1] HACCP= Hazard Analysis and Critical Control Points (Analiza a Riscului şi a Punctului Critic de Control), normă recunoscută internaţional ca bază ştiinţifică pentru sistemul de management al calităţii şi siguranţei alimentului, dar şi de control al producătorilor.

8. Valorificarea producţiilor secundare din avicultură (aşternut, dejecţii etc.), alături de alte producţii zootehnice şi vegetale secundare, prin producerea de energie alternativă şi folosirea biomasei obţinute în urma fermentaţiei anaerobe ca îngrăşământ natural şi ecologic pentru fertilizarea solului (Măsura 312)

9. Promovarea turismului rural prin asigurarea condiţiilor pentru turişti de a lua parte la acţiunile din exploatațiile avicole (Măsura 313)

10. Dezvoltarea de parteneriate şi schimburi de experienţă între producători din alte GAL – uri, atât la nivel regional, naţional cât şi la nivel european.

Rezultatele implementării unor astfel de acţiuni vor consta în reconsiderarea ideii de fermă avicolă şi în transformarea celor existente/înfiinţarea de ferme noi, în instruirea continuă şi formarea resursei umane de vârste diferite, în vederea asigurării sustenabilităţii pe termen lung. Activitatea din fermele avicole va fi generatoare de profit şi va susţine dezvoltarea unor servicii conexe sectorului avicol, implicit dezvoltarea locală şi regională, contribuind pe termen mediu şi lung la îmbunătăţirea calităţii vieţii din arealul GAL. De asemenea, produsele avicole „eco" vor contribui la educarea preferinţelor consumatorilor, la nivel local, regional sau naţional, pentru a regândi aspectele ce ţin de o nutriţie sănătoasă şi de creşterea speranţei de viaţă şi a calităţii acesteia.

Aceleaşi acţiuni vor produce următoarele efecte concrete:

- ✓ înlocuirea treptată a populaţiilor actuale de păsări cu populaţii valoroase genetic şi productiv, dar adaptate condiţiilor de creştere semi-intensivă în sisteme alternative de exploatare, agreate de U.E.;
- ✓ dotarea fermelor existente sau a celor ce urmează a fi înfiinţate cu echipamente tehnologice moderne, adaptate sistemelor alternative de creştere, în vederea eficientizării activităţii şi a creşterii productivităţii muncii;
- ✓ creşterea nivelului productiv al păsărilor:
  - ➢ 2,5-3 kg greutate vie pentru puii de carne livraţi la abator
  - ➢ 10-15 kg greutate vie pentru curcanii livraţi la abator
  - ➢ 300 ouă/perioadă de ouat pentru găinile ouătoare
- ✓ ferme de pui broiler de găină, pornind de la un efectiv minim de 1.500 capete, crescuţi până la vârsta de 63-82 zile, în funcţie de cererea de piaţă (cca. 18.750 kg în viu pe an/fermă, la un preţ mediu de 8 lei/kg = 150.000 lei/an/fermă);
- ✓ ferme de curcani pentru carne, pornind de la un efectiv minim de 1.000 capete, crescuţi până la vârsta de 160-200 zile, în funcţie de cererea de piaţă (cca. 25.000 kg în viu pe an/fermă la un preţ mediu de 20 lei/kg = 500.000 lei/an/fermă);
- ✓ ferme de găini ouătoare, pornind de la un efectiv minim de 2.000 capete (capacitate de producţie de cca. 520.000 ouă/an/fermă, la un preţ mediu de 0,5 lei/ou = 260.000 lei/an/fermă)
- ✓ asigurarea unei producţii avicole în extrasezon (de exemplu, iarna pentru producţia de ouă), capabile să suplinească cererea de astfel de produse, la nivel de GAL şi regiune de dezvoltare
- ✓ certificarea unor produse avicole sub unul din sistemele de calitate a EU (DOP, IGP, STG).

- ✓ optimizarea consumului de nutreţuri:
  - ➢ cca. 2,1 kg nutreţ consumat pentru 1 kg greutate vie depus de puii de carne
  - ➢ cca. 2,4 kg nutreţ consumat pentru 1 kg greutate vie depus de curcanii crescuţi pentru carne
  - ➢ cca. 200 g nutreţ consumat la 1 ou produs
- ✓ îmbunătăţirea parametrilor de abatorizare la puii de găină şi la curcani (min. 75% randament la sacrificare, proporţii ridicate pentru piept, pulpe şi aripi în alcătuirea carcaselor)
- ✓ rată a rentabilităţii exploataţiei avicole (profit/cheltuieli) de min. 15%.

B. e) Strategii de dezvoltare a apiculturii (Măsuri 111, 112, 141, 142, 121, 123, 312, 313, 431.2, 421)

Obiectiv:

Figura 85. Fagure cu miere de albine

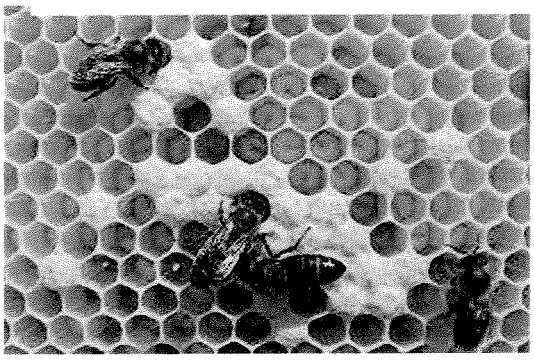

Dezvoltarea şi rentabilizarea sectorului apicol, în funcţie de tipul exploataţiei, familială sau persoană juridică, respectiv prin dimensionarea optimă a expoataţiei apicole, crearea unei forme asociative locale şi elaborarea de fluxuri tehnologice eficiente conform cerinţelor Uniunii Europene. În acelasi timp, se va urmări atragerea tinerilor către sectorul creşterii albinelor şi valorificarea pe o piaţă competitivă a producţiei de la această specie optimizând în acest mod potenţialul pe care îl reprezintă zona.

Acţiuni:

1. Informarea crescătorilor cu privire la tehnologiile moderne de creştere a albinelor:
   - ✓ Sesiuni de prezentare a notiunilor de baza în cresterea albinelor în vederea formării si perfectionării fermierilor
   - ✓ Editarea si distribuirea de pliante, brosuri cu informatii privind cresterea albinelor
   - ✓ Elaborarea de modele de fluxuri tehnologice care ar putea rentabiliza exploatatiile existente
2. Crearea şi organizarea de exploataţii apicole pe tipuri de producţie şi în condiţii de eficienţă economică:
   - ✓ Exploataţii apicole care iau fiinţă de minim 150 familii de albine.
   - ✓ Reorganizarea exploatatiilor care sunt deja înfiinţate cu un număr de peste 150 familii de albine şi implementarea unui sistem de management competitiv al stupinei
   - ✓ Organizarea şi rentabilizarea exploataţiilor apicole
3. Înfiinţarea unor asociaţii de crescători de albine :
   - ✓ Aprovizionarea cu inputuri şi comercializarea produselor apicole la preţuri cât mai competitive
   - ✓ Confecţionarea şi recondiţionarea stupilor şi organizarea pastoralului raţional
   - ✓ Achiziţionarea a doua camioane echipate cu instalaţii de ridicare şi manipulare
   - ✓ Practicarea extrasului mierii centralizat în condiţii igienice
   - ✓ Organizarea unui târg expoziţional anual, regional cu invitarea altor GAL-uri care au asociaţii similare atât din ţară cât şi din UE cu scopul de a se menţine cât mai strâns legăturile între fermieri, de a fi informaţi cu privire la tendinţele în practica creşterii albinelor şi de atragere a tinerilor cu înclinaţii către acest sector.
4. Iniţierea unor modele de ferme ca soluţie constructivă şi ca flux tehnologic prin aducerea la un scop comun a proprietarilor de familii de albine cu efective mici (1-50 stupi)
5. Înfiinţarea unui centru de procesare şi ambalare a mierii şi produselor apicole provenit din fermele apicole care să cuprindă:
   - ✓ Linie automată de extracţie a mierii
   - ✓ Recipienţi depozitare miere aproximativ

✓ Maturator miere
✓ Instalaţie de dozare şi ambalare miere
✓ Instalaţie de topit şi imprimat faguri artificiali
✓ Utilaje pentru construirea de stupi pentru membrii asociației
✓ Valorificarea produselor apicole din teritoriu pe piața internă şi externă

6. Crearea unui brand local si înregistrarea si promovarea produselor provenite de la albine sub acest brand

Rezultatele implementării unor astfel de acţiuni s-ar concretiza în definirea noţiunii de exploataţie în funcţie de mărimea efectivului de albine şi depăşirea pragului de subzistentă prin trecerea la profit şi ar avea ca efect:

✓ Îmbunătățirea potențialului genetic pentru producțiile principale a albinelor;
✓ Creşterea nivelului productiv al familiilor de albine la 30 - 40 kg miere în exploataţii în sistem semiintensiv şi de 50 – 60 kg miere de albine în sistem intensive (în acest moment se obține, în teritoriul GAL o medie de 10 kg miere de albine/familie ceea ce ar însemna o creștere de 3-4 ori a producției/familie)
✓ Ferme apicole de tip familial cu exploatare semiintensivă cu efectiv apicol între 150 – 200 stupi cu întreţinere pe vatră sau pastoral, cu extracţie centralizată şi în condiţii igienice;
✓ Forma asociativă se va ocupa de transportul stupinei la locurile de cules, extracţia mierii, procesarea, ambalarea, depozitarea şi vânzarea mierii. De asemenea, asociaţia se va ocupa de fabricarea stupilor şi componentelor acestora pentru a asigura un preţ cât mai scăzut şi deci un profit cât mai ridicat ;
✓ Apicultorul se va ocupa de creşterea şi întreţinerea albinelor, în timp ce celelalte verigi tehnologice din stupină (transportul stupinei în pastoral, extracţia mierii, ambalarea şi vânzarea) vor reveni asociaţiei. Acest model există în multe ţări chiar şi din UE, dar mai ales în Argentina, Australia şi China care sunt principalii producători şi exportatori de miere. Acesta este unul din factorii care fac ca preţul lor de vânzare să fie mai competitiv de cât al nostru.

Prin implementarea unei strategii unitare a apicultorilor din teritoriul GAL se va putea dezvolta o producție controlată în funcție de cerințele pieței, apicultorii vor avea acces la informații legate de tehnologiile practicate la nivel internațional, se va putea negocia un preț de vânzare mult mai competitiv datorită cantităţii oferite şi a calităţii obţinte, costurile de producție vor scădea pentru fiecare apicultor, se vor putea dezvolta capacități de procesare a derivatelor ce decurg din procesarea mierii (ceară, propolis, etc).

B.f) Strategii de dezvoltare a legumiculturii şi creşterii cartofului (Măsura 111, 112, 141, 142, 121, 123, 312, 313, 431.2, 421)

Figura 86. Legume

Obiectiv:

Dezvoltarea şi rentabilizarea sectorului legumicol, în funcție de tipul exploatației, familială sau persoană juridică, respectiv prin crearea unor forme asociative locale şi elaborarea de fluxuri tehnologice eficiente conform cerințelor Uniunii Europene. În acelaşi timp, se va urmări atragerea tinerilor către sectorul cultivării legumelor şi valorificarea pe o piață competitivă a producției legumicole. De asemenea se va urmari obținerea de produse cu o înaltă valoare biologică (sămânță certificată din categorii biologice superioare) şi calități alimentare superioare la diferite specii de legume, care să corespundă solicitărilor producătorilor agricoli operatori certificați pentru agricultură şi operatorilor de piață, valorificând astfel potențialul pe care îl oferă teritoriul GAL.

Acțiuni:

Acţiunile ce se vor iniţia în cadrul strategiei de dezvoltare a legumiculturii şi creşterii cartofului au în vedere :

- ✓ Informarea fermierilor cu privire la tehnologiile de cultivare a legumelor (Măsura 111)
- ✓ Sesiuni de prezentare a noțiunilor de bază în cultivare în vederea formării şi perfecționării fermierilor (Măsura 111)
- ✓ Înființarea unor suprafețe unde se vor produce şi selecta variante tehnologice ce vor fundamenta realizarea atât de material biologic pentru plantat cât şi pentru consum sau industrializare (sămânță din categorii superioare, soiuri corespunzătoare culturii promovate), element definitoriu în obținerea de rezultate profitabile în ferme agroproductive (Măsura 121, 123)
- ✓ Realizarea unui model experimental la nivel de fermă pentru obținerea de produse vegetale, certificate şi în care se vor aplica tehnologii inovative de cultură specifice speciei luată în cultură (Măsura 111, 121)
- ✓ Dezvoltarea unui program educațional pentru fermieri privind metodele moderne în tehnologiile de cultivare a cartofului, ținând cont de faptul că producția obținută la nivel de Botoşani este cea mai mare față de nivelul regional şi național (Măsura 111, 431.2)
- ✓ Compararea profitului realizat la un hectar de cultură în sistem tradițional rezultat în urma utilizării utilajelor şi a materialului semincer existent cu profitul realizat în contextul aplicării tehnologiilor de ultimă generație şi a materialului semincer certificat şi testat pentru a convinge fermierii de importanța tehnologizării (Măsura 111, 431.2)
- ✓ Crearea de premize favorabile pentru perfecționarea profesională a fermierilor existenți şi înființarea unei asociații de cultivatori de legume şi cartofi, astfel încât să se poată participa şi la atragerea altor fonduri pe cale competițională din surse interne şi internaționale (Măsura 111, 142).
- ✓ Elaborarea de modele de fluxuri tehnologice care vor putea rentabiliza exploatațiile existente prin (Măsura 121):

➢ Elaborarea tehnologiei de cultură pentru legume Solanaceae (cartof, tomate, vinete, ardei gras, ardei gogoşar)

➢ Elaborarea tehnologiei de cultură pentru legume verdețuri (pătrunjel, mărar, leuştean, cimbru etc)

➢ Elaborarea tehnologiei de cultură pentru legume rădăcinoase (morcov, păstârnac, țelină, sfeclă roşie)

➢ Elaborarea tehnologiei de cultură pentru legume Cucurbitaceae (castraveți, dovlecei etc)

✓ Organizarea unui târg expozițional anual, regional cu scopul de a se menține cât mai strâns legăturile între fermieri, de a fi informați cu privire la tendințele în practica cultivării legumelor şi de atragere a tinerilor cu înclinații către acest sector (Măsura 421, 431.2).

✓ Reorganizarea exploatațiilor, care sunt deja înființate şi care sunt răspândite în trupuri mici, în suprafețe compacte de producere pentru consum şi pentru obținere materialului semincer și implementarea unui sistem de marketing competitiv pentru valorificarea produselor (Măsura 121).

✓ Implementarea sistemelor de culturi protejate prin adoptarea mulcirii solului cu materile plastice tip folie incoloră sau material organic tip mulci din fibre nețesute.

✓ Adoptarea unui sistem de irigații astfel încât să satisfacă cerințele plantelor de cultură în ceea ce priveşte regimul de umiditate şi posibilitatea efectuării fertirigării prin realizarea concomitentă a fertilizării în apa de irigat cu îngrăşăminte solubile (Măsura 121).

✓ Înființarea unui centru de depozitare şi de procesare primară (sortare calibrare) a producției de tuberculi, respectiv spălare, curățire, a celorlalte legume, ambalare și pregătire pentru piața de desfacere (Măsura 123, 312)

✓ Aplicarea rațională a fertilizanților de orice natură: de sinteză sau organici prin respectarea normelor impuse fără degradarea solului în vederea menținerii capacității de producție a solului (Măsura 111, 431.2)

✓ Practicarea recoltării mecanizate a întregii game de legume produse atât în sistem convențional cât şi neconvențional (Măsura 121)

✓ Aducerea la un scop comun a fermierilor care dețin suprafețe mici în vederea includerii în asociație (Măsura 142)

✓ Crearea pentru fermieri a unui sistem de colectare a legumelor prin care plata se va face imediat şi avantajos excluzând astfel din calcul intervenția intermediarilor (Măsura 312)

✓ Înființarea în zonă a unei fabrici de procesare a produselor legumicole: conserve, semiconserve, preparate deshidratate, produse pentru condimentare consumate în stare proaspătă, produse vidate, etc (Măsura 123)

✓ Valorificarea producției secundare respectiv resturi vegetale care vor reprezenta materia primă pentru obținerea compostului matur folosit la fertilizarea culturilor (Măsura 121)

✓ Crearea unui sistem local pentru promovarea și valorificarea produselor legumicole provenite din exploatațiile fermierilor din zonă, şi promovarea turismului rural cu posibilitatea turiştilor de a lua parte la diferite lucrări precum înființarea culturilor, întreținerea culturilor recoltate (Măsura 313, 431.2, 421)

Rezultatele implementării unor astfel de acțiuni se vor concretiza în definirea noțiunii de exploatație în funcție de mărimea suprafețelor luate în cultură şi depăşirea pragului de subzistență prin trecerea la profit prin:

✓ Îmbunătățirea potențialului genetic pentru producția principală a cartofului şi a legumelor:

- ➢ Înlocuirea periodică a materialului semincer din punct de vedere a potențialului genetic de producție;
- ➢ Îmbunătățirea trăsăturilor tuberculilor formă, gramaj culoare calități organoleptice pentru recoltare mecanizată;
- ➢ Îmbunătățirea dezvoltării capacității de rezistență a tuberculilor la diferiți agenți patogeni atât pentru producția destinată consumului cât şi pentru producția destinată înființării culturilor pentru anii următori;
- ➢ Îmbunătățirea potențialului de precocitate şi timpurietate a culturilor de tomate, ardei gras şi legume verdețuri rezultat în urma utilizării mulciului organic sau material plastic tip folie incoloră;
- ➢ Îmbunătățirea condițiilor de umiditate atmosferică prin folosiri repetate de şprițuiri din rețeaua de irigat prin aspersie şi umiditate a solului prin folosirea rețelei de irigat prin picurare cu posibilitatea reglării debitelor de apă;
- ➢ Sporirea producţiei din punct de vedere cantitativ ca urmare a folosirii îngrăşămintelor de sinteză aplicate extraradicular sau foliar ;
- ➢ Maturitatea simultană a legumelor prin utilizarea stimulatorilor de creştere, retardanților şi inhibitorilor în timpul perioadei de vegetație.

✓ Optimizarea consumului de îngrăşăminte chimice de sinteză sau organice, a produselor fitofarmaceutice de protecție a plantelor şi a regimului de irigație:

- ➢ Folosirea sortimentelor testate cu un consum de 4,5 kg N, 2,8 P şi 3,6 K pentru o tonă de tuberculi,
- ➢ Folosirea sortimentelor testate cu un consum de 3,8 kg N, 1,9kg P şi 3,2kg K pentru o tonă de tomate,
- ➢ Folosirea sortimentelor testate cu un consum de 4,9 kg N, 0,8kg P şi 1,3kg K pentru o tonă de castraveți,
- ➢ Folosirea sortimentelor testate cu un consum de 2,0 kg N, 0,7kg P şi 3,9kg K pentru o tonă de varză,

✓ Creşterea nivelului productiv:

- ➢ Tuberculi la 20 tone/ha în exploatații în sistem semiintensiv şi de 40 tone/ha kg în sistem intensive,
- ➢ Tomatelor până la 300 tone la hectar,
- ➢ Castraveți 150 - 200 tone la hectar în câmp şi 500 - 700 tone la hectar în cazul culturilor protejate pe substrat nutritiv (hidroponic, vată nutritivă),
- ➢ Varză de la 20 tone la hectar la 60 - 80 tone la hectar (se poate ajunge şi la 120 t/ha)
- ➢ Aceste creşteri se vor putea realiza prin:

– alegerea judicioasă a terenului (pantă 0,1 – 0,3%, expoziție sudică cu pânza freatică la adâncime de peste 5 m ferite de curenți reci alimentat de sursă de apă, deservit de rețea de drumuri şi forță de muncă.
– pregătirea terenului cu utilaje specifice culturii care desfăşoară mai multe lucrări printr-o singură trecere (arat, mărunțit, nivelat, modelat, fertilizat semănat) prin utilaje ,,no tillage,, prin care înființarea culturilor se face direct în teren nelucrat.
– înființarea culturilor cît mai devreme posibil mecanizat, semimecanizat sau manual pe suprafețe mici sau inaccesibile utilajelor sau prin utilaje ,,no tillage,, prin care înființarea culturilor se face direct în teren nelucrat fără afectarea structurii solului.
– întreținerea culturilor prin combaterea buruienilor, agenților patogeni şi a dăunătorilor cu substanțe omologate administrate în perioada optimă şi în doze echilibrate fără deteriorarea mediului înconjurător, sau prin folosirea metodelor mecanice de combatere cu maşini şi utilaje specifice.
– recoltarea se va face eşalonat în funcție de destinație mecanizat, semimecanizat sau manual în cazul loturilor semincere sau în locuri inaccesibile utilajelor
– ambalarea, păstrarea şi condiționarea se va face prin respectarea normelor HACCP şi a stasurilor în vigoare prin realizarea unui depozit cu temperatură controlată pentru producția realizată în teritoriul GAL
– valorificarea producției în rețelele mari de supermarket-uri prin asigurarea unui volum corespunzător atât din punct de vedere al cantității cât și al calității produselor
– obținerea unui preț corect pentru producția obținută

Măsurile prin care se vor putea atinge aceste obiective operaţionale sunt:

✓ **Măsura 111** – *Formarea profesională (training), informare şi difuzare de cunoştinţe* cu următoarele obiective specifice:
- ➢ Creşterea calităţii managementului la nivel de fermă;
- ➢ Aprofundarea de cunoştinte care să sprijine dezvoltarea fermelor din teritoriu după standardele UE;
- ➢ Îmbunătăţirea şi dezvoltarea competenţelor necesare persoanelor implicate în activităţi forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creştereii suprafeţelor forestiere, prelucrării lemnului şi valorificării eficiente a produselor pădurii.

✓ **Măsura 112** - *Instalarea tinerilor fermieri* cu următoarele obiective specifice urmărite:
- ➢ Creşterea veniturilor exploataţiilor conduse de tinerii fermieri

✓ **Măsura 141** – *Sprijinirea fermelor de semi–subzistenţă* cu următoarele obiective specifice urmărite:
- ➢ Creşterea volumului producţiei destinate comercializării pentru ca fermele de semi-subzistenţă din teritoriu GAL să devină viabile economic;
- ➢ Diversificarea producţiei în funcţie de cerinţele pieţei şi dezvoltarea de noi produse.

- ✓ **Măsura 142** – *Înfiinţarea grupurilor de producători* cu următoarele obiective specifice urmărite:
  - ➢ Încurajarea înfiinţării grupurilor de producători din sectorul agricol şi forestier în vederea obţinerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producţie unitare/inovatoare şi sprijinirea accesului pe pieţe a propriilor membri.
- ✓ **Măsura 121** – *Modernizarea exploataţiilor agricole* cu următoarele obiective specifice urmărite:
  - ➢ Introducerea şi dezvoltarea de tehnologii şi procedee noi, diversificarea producţiei, ajustarea profilului, nivelului şi calităţii producţiei la cerinţele pieţei, inclusiv a produselor ecologice;
  - ➢ Producerea şi utilizarea energiei din surse regenerabile;
  - ➢ Adaptarea exploataţiilor la standardele comunitare;
  - ➢ Creşterea veniturilor exploataţiilor agricole sprijinite;
  - ➢ Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.
- ✓ **Măsura 123** - *Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere*, Schema 123 – Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiţii pentru procesarea produselor agricole şi forestiere în vederea obţinerii de produse neagricole cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Introducerea şi dezvoltarea de tehnologii şi procedee pentru obținerea de noi produse agricole şi forestiere competitive;
  - ➢ Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare, atât în etapa de procesare cât şi în cea de distribuție a produselor obținute;
  - ➢ Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creşterea valorii adăugate a produselor agricole.
- ✓ **Măsura 312** – *Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Crearea şi menţinerea locurilor de muncă în teritoriu GAL;
  - ➢ Creşterea valorii adăugate în activități non – agricole ;
  - ➢ Crearea şi diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro – întreprinderi.
- ✓ **Măsura 313** - *Încurajarea activităților turistice* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Crearea şi menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri şi femei;
  - ➢ Creşterea valorii adăugate în activități de turism;
  - ➢ Crearea, îmbunătățirea şi diversificarea infrastructurii şi serviciilor turistice;
  - ➢ Creşterea numărului de turişti şi a duratei vizitelor.
- ✓ **Măsura 421** – *Implementarea măsurilor de cooperare* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Participarea Grupurilor de Acțiune Locală la proiecte de cooperare;
  - ➢ Dezvoltarea schimburilor de experienţă şi bune practice;
  - ➢ Dezvoltarea de proiecte comune.

- ✓ **Măsura 431.2** – *Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanță* prin dezvoltarea în cadrul GAL a unui departament specializat care să asigure potențialilor beneficiari informații și spijin în dezvoltarea și creșterea performanțelor în cadrul fermelor agricole. De asemenea, se vor instrui și pregăti actorii locali pentru a sprijini implementarea strategiei de dezvoltare a GAL Valea Siretului de Sus.

Necesitatea aplicării acestor măsuri, acoperite de această direcție strategică, identificată la nivel de GAL, se desprinde din analiza SWOT, care a pus în evidență punctele slabe: productivitatea agricolă scăzută, nivelul neperformant al sectorului de semi-subzistență, eficiența slabă a segmentului de ferme comerciale, gradul scăzut de conformitate cu standardele UE, nivelul scăzut, calitativ şi cantitativ al dotării tehnice a fermelor şi infrastructură agricolă şi rurală necorespunzătoare existentă în teritoriu.

În Schema nr. 1 este prezentată corelarea dintre prioritățile și obiectivele operaționale și măsurile prin care se vor atinge acestea pentru prima direcție strategică de dezvoltare.

Figura 87. Diagrama priorităților 1 și 2

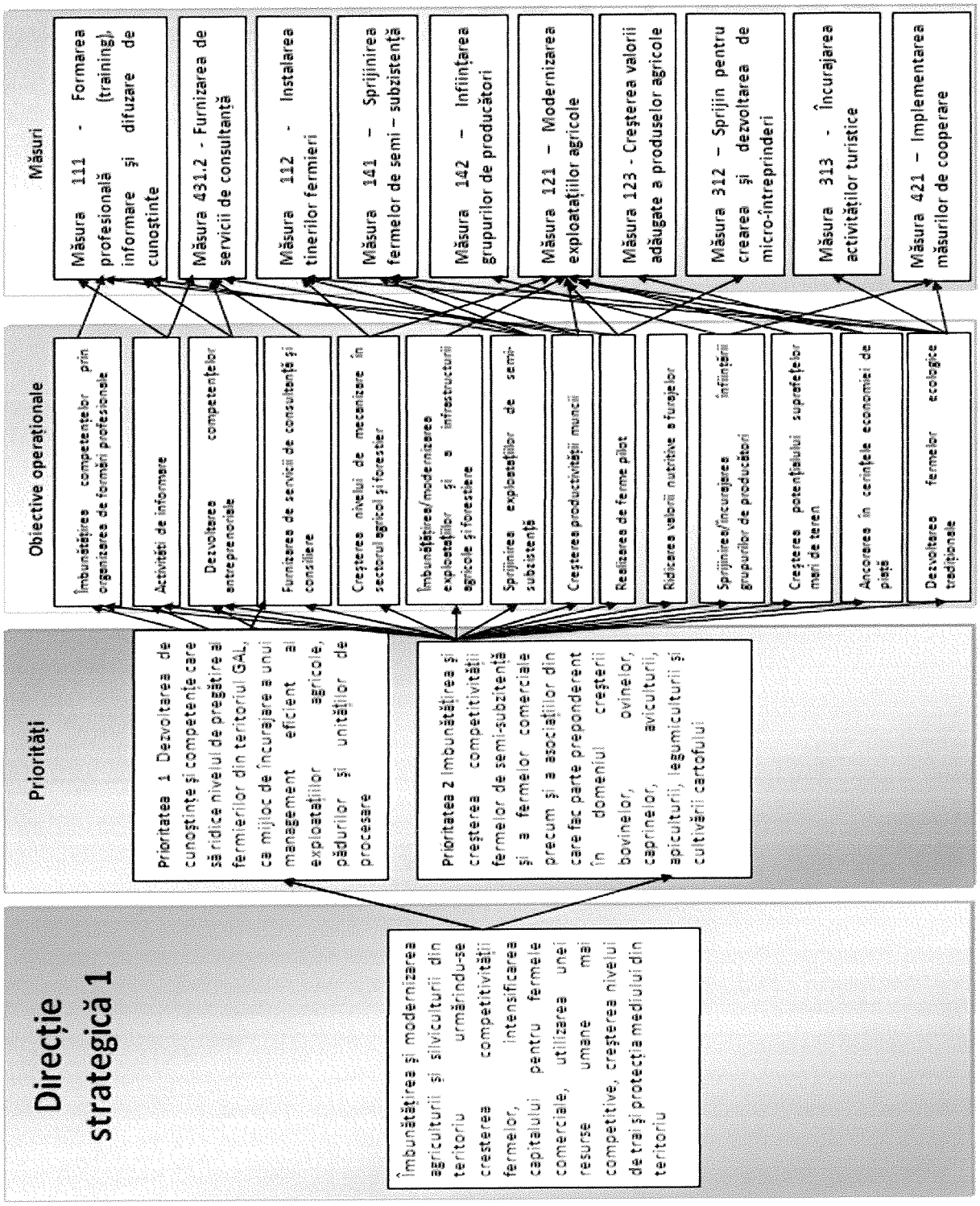

Figura 88. Diagrama priorităţii 3

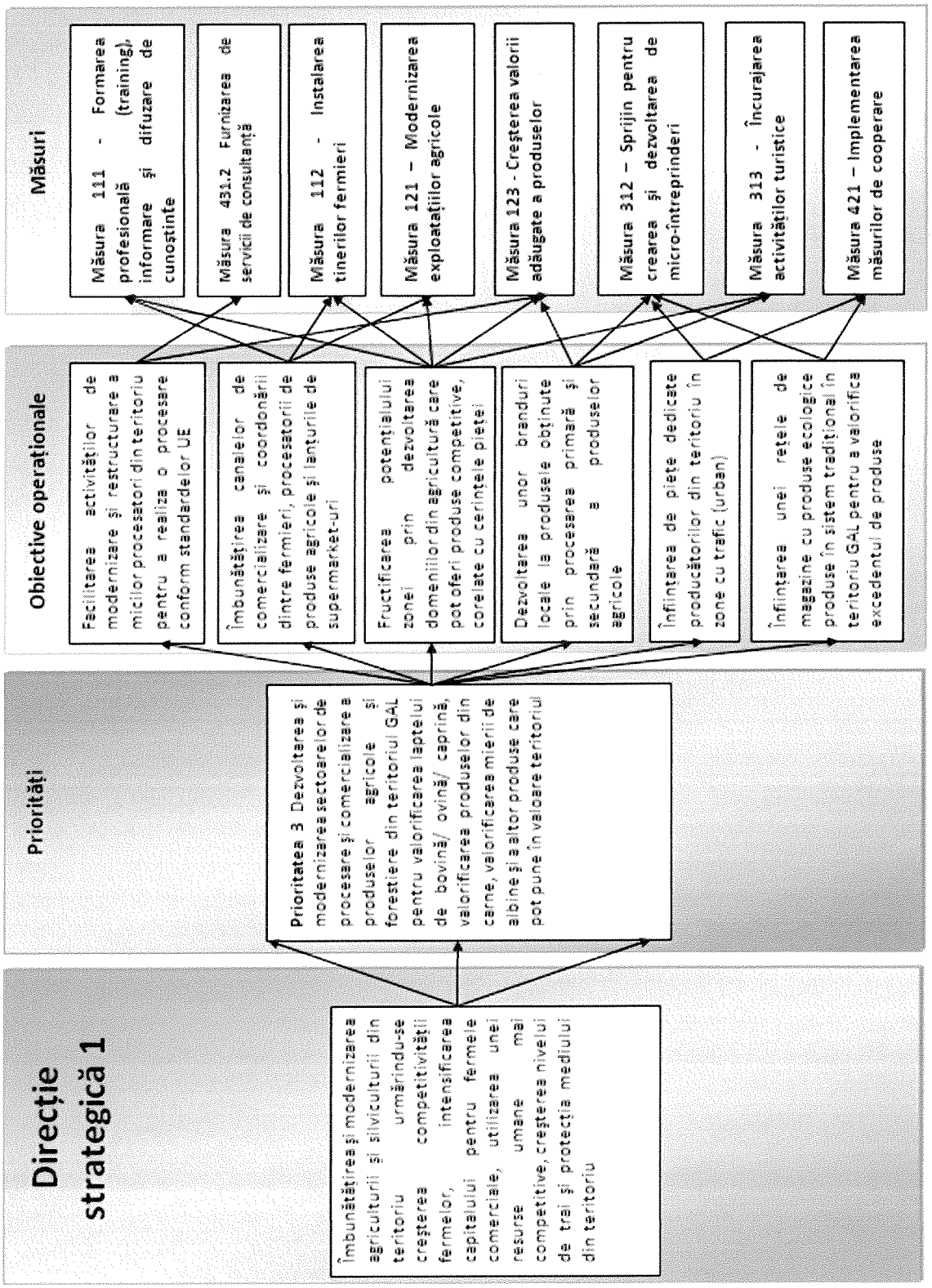

II.2.3.4 Prioritatea a patra

Direcţia Strategică II ---------- *Prioritate 4*	*Conservarea biodiversităţii pe suprafeţele agricole şi forestiere şi promovarea agriculturii durabile.*

Pentru cea de-a doua direcţie strategică, prioritatea 4 răspunde următoarei probleme identificate la nivel de teritoriu GAL ca urmare a analizei diagnostic, a analizei SWOT şi a întâlnirilor în teritoriu : îngrăşămintele pentru culturi se folosesc într-un mod necontrolat pe exploataţii mici fără a obţine rezultate performante, nu se utilizează energia regenerabilă pe baza biomasa provenită din agricultură şi sectorul forestier şi nici beneficiile energiei solară pentru asigurarea utilităţilor în fermele de semi-subzistenţă şi fermele comerciale.

Obiectivele operaţionale urmărite sunt:

- ✓ Îmbunătăţirea eficienţei utilizării îngrăşămintelor cu azot precum şi depozitarea în spaţii special amenajate a îngrăşămintelor chimice, pentru reducerea emisiilor de CH_4 şi N_2O în vederea micşorării schimbărilor climatice.
- ✓ Stimularea achiziţionării de echipamente pentru producerea de energie regenerabilă (solară, biomasă) în vederea înlocuirii combustibililor tradiţionali pentru a asigura necesarul de energie în cadrul fermelor.
- ✓ Stimularea folosirii îngrăşămintelor naturale pentru terenurile agricole.
- ✓ Stimularea folosirii culturilor perene energetice şi procesarea biomasei provenite din agricultură şi sectorul forestier pentru obţinerea energiei regenerabile.
- ✓ Utilizarea de tehnologii avansate pentru refacerea solurilor degradate.

Consumul de îngrăşăminte chimice în agricultura României reprezintă o necesitate, dar trebuie utilizat ştiinţific prin respectarea indicaţiilor specifice ştiinţifice, pentru a contribui la realizarea unor recolte mari, la creşterea rezistenţei împotriva factorilor dăunători, de asemenea trebuie prevenită poluarea mediului înconjurător. Pentru a evita utilizarea necontrolată a îngrăşămintelor sau a neutilizării se va stabili o echipă de experţi care să asigure consiliere fermierilor în acest domeniu pentru a asigura atât culturi performante cât şi protecţia mediului.

În strategiile de dezvoltare a agriculturii s-au evidenţiat:

- importanţa utilizării energiei regenerabile mai ales în cadrul fermelor pentru asigurarea necesarului de energie termică, electrică folosind energia solară,

- valorificarea producţiilor secundare din avicultură (aşternut, dejecţii etc.), alături de alte producţii zootehnice şi vegetale secundare, prin producerea de energie alternativă

- folosirea biomasei obţinute în urma fermentaţiei anaerobe ca îngrăşământ natural şi ecologic pentru fertilizarea solului.

De asemenea, în analiza SWOT a potenţialului geografic s-a identificat un pontenţial ridicat de valorificare a terenurilor în scopul cultivării plantelor, în special a plantelor energetice,

pretabile pentru energie regenerabilă. Condiţiile geografice au favorizat dezvoltarea în timp a sectorului primar, existând astfel un potenţial ridicat de valorificare a biomasei şi producerii de biogaz în vederea creşterii eficienţei energetice prin adoptare de soluţii bazate pe utilizarea energiilor regenerabile.

Astfel din recoltarea masei lemnoase anuale sunt pierderi tehnologice şi coajă, rezultând un important potenţial de biomasă care poate fi folosit şi pentru producerea biocombustibililor de generaţia a II-a. Culturile forestiere perene destinate producţiei biocombustibililor de generaţia a II-a reprezintă un capitol cu totul nou pentru ţara noastră. Pentru anumite specii, sistemul de rotaţie scurtă poate reduce ciclul de viaţă al arborilor la 3-15 ani. În acest mod se poate asigura o importantă cantitate suplimentară de biomasă lemnoasă disponibilă pentru producerea de biocarburanţi. Speciile recomandate pentru cultivare în acest sistem sunt plopul şi toate tipurile de salcie, acestea dând o producţie de masă uscată de 10-15 t/ha/an (180-260 GJ[1]/ha/an).

Cheia succesului economic este dată de **stabilirea unui sistem logistic eficace de recoltare, recuperare, compactare, transport şi sortare** a materialului. Dintre acestea o pondere însemnată în balanţa economică o au **recoltarea şi transportul.** Plantaţiile de culturi forestiere perene au un impact deosebit de pozitiv asupra mediului deoarece pot contribui la creşterea calităţii solurilor prin mărirea gradului de acoperire şi a cantităţii de materie organică, la reducerea riscului de eroziune a terenurilor. Ele contribuie şi la creşterea diversităţii habitatului şi la utilizarea economică a unor terenuri puţin propice agriculturii.

De asemenea, se va încuraja dezvoltarea unei linii tehnologice de realizare a peleţilor sau a brichetelor din masa lemnoasă provenită de la toaletarea pădurilor, utilizarea rumeguşului de la procesarea primară a lemnului şi a tuturor ambalajelor din lemn. Produsele rezultate vor fi achiziţionate de către populaţia din teritoriu pentru a sprijini utilizarea de produse cu randament mare pentru obţinerea căldurii în locuinţe provenite din utilizarea deşeurilor lemnoase. Va fi un mod real de implicare a populaţiei în gestionarea resurselor existente în teritoriul GAL şi, mai ales, protejarea mediului atât de vital existenţei.

Peleţii produşi din deşeurile lemnoase sunt de mai multe tipuri dimensionale şi au o putere calorică cuprinsă între 4900 şi 5200 kcal/kg şi pot fi folosiţi cu succes la alimentarea centralelor individuale sau districtuale. Realizarea peletizării cu adaos de până la 10 % glicerină (subprodus al tehnologiei biodieselului) contribuie la creşterea valorii energetice a peleţilor cu cca. 14,5 %.

Sistemul de valorificare energetică a biomasei este prezentat în Anexa 5.

Realizarea acestor tipuri de investiţii se încadrează în programul de acţiuni prioritare pentru Planul de acţiune privind biomasa (2008-2020) care prevede sprijinirea dezvoltării culturilor energetice este prezentat în Anexa 6.

Un alt aspect, identificat în analiza teritoriului şi a punctelor slabe, cu care se confruntă agricultura românească şi implicit în teritoriul GAL îl constituie necultivarea terenurilor, dobândite după anii 1990 prin restituirea dreptului de proprietate. Cauzele sunt slaba atractivitate a producţiei generată de slabele performanţe financiare ce se pot obţine ca urmare a cultivării pământului, preţurile de desfacere mici în raport cu costurile ce conduc la pierderi mari şi profituri nesemnificative, lipsa maşinilor şi utilajelor pentru exploatarea suprafeţelor agricole, lipsa cunoştinţelor în domeniu sau lipsa de interes. Pentru a promova o agricultură durabilă trebuie ca

[1] GJ= gigajoule, unitate de măsura a energiei termice

toate strategiile să conveargă către acelaşi scop şi anume dezvoltarea echilibrată a teritoriului ținând cont de toate resursele existente.

Pentru a evita degradarea solului şi a terenurilor neprelucrate se vor iniția următoarele măsuri:

- ✓ Se va inventaria toată suprafața de teren neprelucrată şi se vor stabili măsuri de rentabilizare pentru ca într-o perioadă de maxim 5 ani întreg teritoriul GAL să fie corect administrat.
- ✓ De asemenea, pentru persoanele care au primit acte de proprietate dar refuză să lucreze terenurile, se vor propune la nivel de UAT-uri măsuri care să determine prelucrarea terenurilor sau arendarea lor.

Pentru suprafeţele degradate, s-au purtat discuţii în cadrul întâlnirilor cu reprezentanții silvici, UAT - uri şi mediul privat pentru aplicarea de tehnologii ecologice moderne care să sprijine îmbunătățirea proprietăților solului. Pentru atingerea acestui obiectiv se vor căuta aplicarea de tehnologii ecologice naturale de vegetalizare şi renaturalizare, tehnologii care să poate preveni/combate eroziunea solurilor degradate, precum şi deşertificarea terenurilor aflate în zone aride. Aceste tehnologii de reabilitare, consolidare şi vegetalizare a terenurilor, permit rezolvarea problemelor legate de eroziune şi refacerea caracteristicilor solului, adesea eliminând complet (cu avantaje considerabile pentru beneficiar) materialele, lucrările şi costurile suplimentare, datorită:

- ✓ terenului vegetal adăugat (pentru că acestea reuşesc să se dezvolte chiar şi în medii sterile)
- ✓ hidroînsămânțări tradiționale, îmbogățite cu fibre, etc.

Tehnologia de consolidare vegetală se poate aplica pentru:

- ✓ terenuri fără nutrienți din horticultură şi peisagistică
- ✓ recultivarea de pământuri ale terasamentelor de drum şi cale ferată
- ✓ domeniu forestier
- ✓ fertilizarea terenurilor sportive şi parcurilor
- ✓ malurile torenților, canale, versanți din apropierea râurilor
- ✓ consolidarea şi protecția versanților afectați de alunecări de teren
- ✓ închiderea şi ecologizarea gropilor de gunoi

Efecte care se pot obține din aplicarea acestor tehnologii:

- ✓ stimularea formării de humus
- ✓ activare a vieții microbiane a solului
- ✓ activare şi dezvoltarea plantelor
- ✓ stimularea rezistenței plantelor
- ✓ provizii durabile de nutrienți pentru plante

Măsurile prin care se vor atinge aceste obiective operaţionale sunt:

- ✓ **Măsura 221** - *Prima împădurire a terenurilor agricole* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Creşterea suprafeţelor de pădure cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție împotriva factorilor naturali şi antropici dăunatori, precum şi de asigurare a funcțiilor recreative, pe baza rolului multifuncțional al acesteia
  - ➢ Extinderea suprafeței ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire şi întreținere a plantațiilor

- Protejarea componentelor de mediu prin înfiinţarea de paduri

✓ **Măsura 121** - *Modernizarea exploataţiilor agricole*

✓ **Măsura 111** – *Formarea profesională (training), informare şi difuzare de cunoştinţe*

✓ **Măsura 312** – *Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi* cu următoarele obiective specifice:

- Crearea şi mentinerea locurilor de muncă în teritoriu GAL
- Creşterea valorii adăugate în activităţi non – agricole
- Crearea şi diversificarea serviciilor pentru populaţia rurală prestate de către micro – întreprinderi

În Figura 89 este prezentată corelarea dintre prioritatea 4, obiectivele operaţionale şi măsurile prin care se vor atinge acestea pentru cea de-a doua direcţie strategică de dezvoltare.

Figura 89. Diagrama priorităţii 4

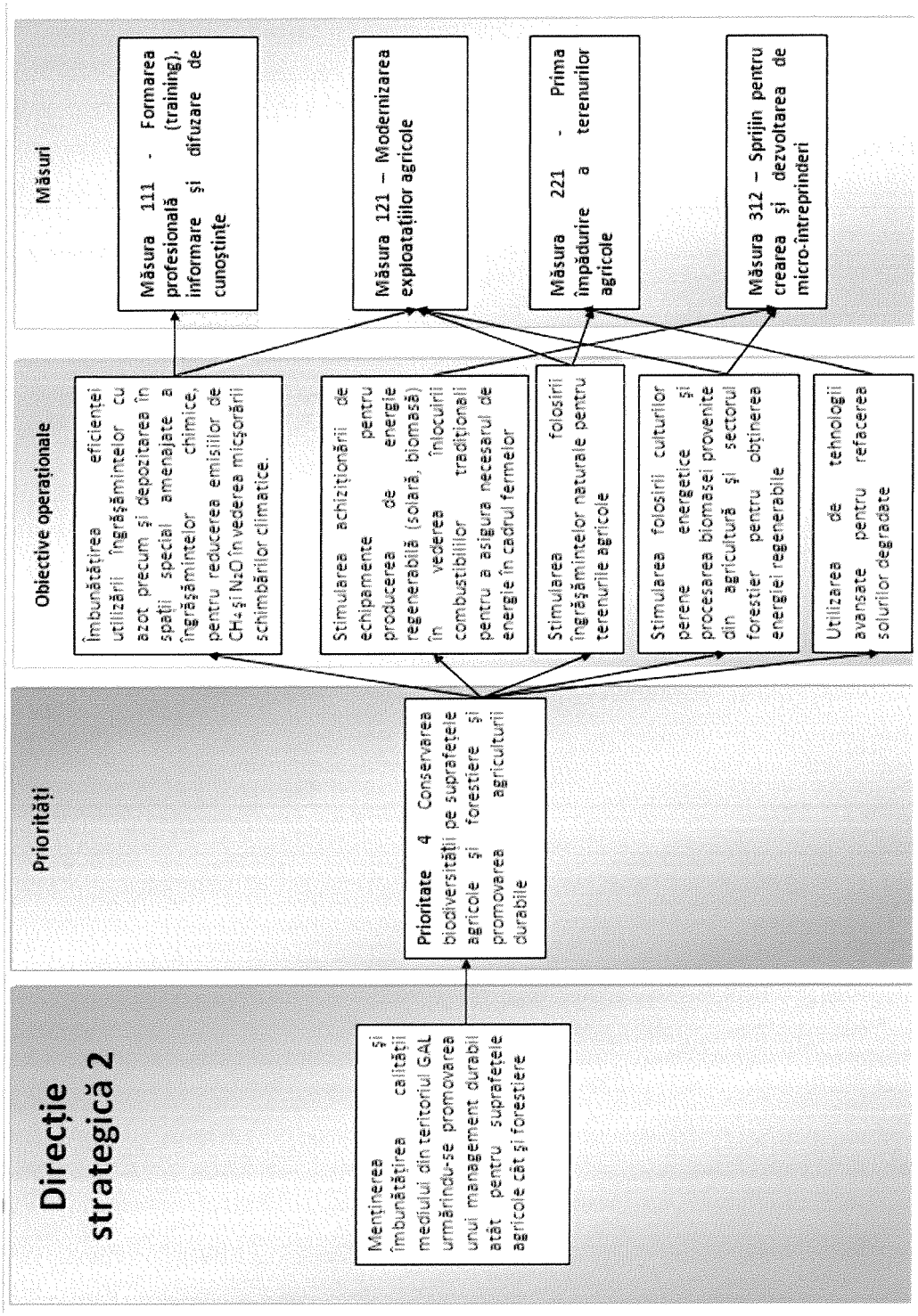

II.2.3.5 Prioritatea a cincea

Direcţia Strategică III ---------- *Prioritate 5*	*Menţinerea şi dezvoltarea activităţilor economice non-agricole în teritoriul GAL pentru a facilita creşterea numărului de locuri de muncă*

Problema majoră identificată în cazul celei de a cincea prioritate, ca urmare a analizei diagnostic, a analizei SWOT şi a întâlnirilor în teritoriu, este legată de nivelul scăzut al activităţilor economice.

Obiectivele operaţionale urmărite:

- ✓ Dezvoltarea meşteşugurilor şi a altor activităţi traditionale pentru a stimula utilizarea resurselor existente în teritoriu, încurajarea înfiinţării de noi afaceri(înfiinţarea a doua centre de ţesut covoare tradiţionale folosind lâna provenită de la fermele de ovine, articole artizanale, prelucrarea produselor apicole în special ceara, prelucrarea pielicelor, etc)
- ✓ Dezvoltarea serviciilor în teritoriu pentru a sprijini sectorul agricol şi forestier(service maşini, echipamente şi utilaje agricole şi forestiere, procesarea lânei)
- ✓ Dezvoltarea activităţilor productive la scara mica care să susţina sectorul agricol şi forestier (reciclarea deşeurilor provenite din prelucrarea primară a lemnului, colectarea şi reciclarea cartonului şi plasticului, mobilier tradiţional, industria uşoară etc)

Creşterea competitivităţii sectorului agricol şi forestier va reduce semnificativ locurile de muncă în teritoriul GAL, fapt ce va necesita o absorbţie a forţei de muncă, în special a tinerilor şi a femeilor, dar şi a altor persoane provenite din exploataţiile de subzistenţă. Pentru a preîntâmpina acest proces, se va încuraja înfiinţarea şi dezvoltarea de microîntreprinderi care să dezvolte activităţi în teritoriul GAL, forţa de muncă fiind orientată către sectorul producţiei non-agricole la scară mică şi a serviciilor către populaţia teritoriului GAL.

Activităţile non-agricole care se pot dezvolta decurg practic dintr-o optimizare şi eficientizare a sectorului agricol şi forestier şi a potenţialului identificat atât în analiza şi diagnoza teritoriului cât şi din analiza SWOT.

Măsurile prin care se vor putea atinge aceste obiective operaţionale sunt:

- ✓ **Măsura 312** – *Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Crearea şi menţinerea locurilor de muncă în teritoriu GAL
  - ➢ Creşterea valorii adăugate în activităţi non – agricole
  - ➢ Crearea şi diversificarea serviciilor pentru populaţia rurală prestate de către micro – întreprinderi

Măsuri complementare care vor putea sprijini atingerea obiectivelor identificate în Prioritatea 5 sunt:

- ✓ **Domeniul Major de Intervenție 5.2** – *Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale* în ceea ce priveşte dezvoltarea resurselor umane şi ocuparea forței de muncă din Planul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, cu următoarele obiective:
  - ➢ îmbunătățirea calității resurselor umane în zonele rurale, în vederea facilitării accesului la ocupare în activități non-agricole;
  - ➢ asigurarea sustenabității pe termen lung în zonele rurale prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor profitabile non-agricole;
  - ➢ facilitarea integrării durabile pe piața muncii prin furnizarea serviciilor de sprijin şi suport pentru membrii de familie dependenți din zonele rurale;
  - ➢ creşterea oportunităților de ocupare, prin furnizarea sprijinului pentru crearea de noi locuri de muncă/noi forme de ocupare pentru lucrătorii independenți din zonele rurale;
  - ➢ promovarea culturii antreprenoriale în zonele rurale.

II.2.3.6 Prioritatea a şasea

Direcţia Strategică III ---------- *Prioritate 6*	*Creşterea atractivităţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului şi culturii.*

Problema majoră identificată în cazul acestei priorităţi, ca urmare a analizei diagnostic, a analizei SWOT şi a întâlnirilor în teritoriu, este legată de slaba valorificare a potențialului pe care îl reprezintă teritoriul GAL prin punerea în valoare a patrimoniului cultural, arhitectural, tradițional şi ecumenic.

Obiectivele operţionale urmărite sunt:

- ✓ Dezvoltarea de puncte de atracție turistică folosind potențialul cultural, architectural şi de mediu de care beneficiază teritoriul GAL
- ✓ Dezvoltarea de activități turistice durabile care să promoveze potențialul zonei
- ✓ Promovarea tradițiilor culturale în teritoriul GAL
- ✓ Promovarea producției ecologice cu produse tradiționale
- ✓ Promovarea fermei ecologice tradiționale pentru fiecare domeniu agricol prioritar
- ✓ Modernizarea infrastructurii rurale

O dezvoltare importantă care poate ridica sectorul agro alimentar o constituie segmentul agro – turismului, a turismului verde, turismului rural, prin dezvoltarea pensiunuilor turistice în zonele unde cadrul natural de excepție reprezintă un atuu considerabil. Dar, pentru „a specula" avantajul comparativ determinat de condițiile naturale existente în teritoriul GAL, trebuie extins segmentul agro – turistic prin constituirea unor unități agroturistice mixte: ferma care să producă din activitatea proprie şi să pregătească „*natur*" produsele pentru pensiunea proprie. Astfel se va putea dezvolta turismul ecologic. Ținând cont de strategiile dezvoltate în cadrul primului

obiectivului strategic, se va încuraja realizarea de pensiuni agroturistice care să folosească resursele proprii pentru a satisface cerințele clientilor consumatori de produse ecologice. De asemenea, este foarte important de scos în evidenţă tot patrimoniul şi ,,zestrea"din teritoriul GAL prin acțiuni de promovare, realizare de târguri, festivaluri.

Pentru creșterea interesului turiștilor, obiectivele turistice situate pe teritoriul GAL vor fi incluse în circuite turistice mai largi, care să cuprindă și obiectivele de interes turistic din Botoşani şi Suceava.

Măsurile prin care se vor putea atinge aceste obiective operaţionale sunt:

- ✓ **Măsura 312** – *Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Crearea şi menţinerea locurilor de muncă în teritoriu GAL;
  - ➢ Creşterea valorii adăugate în activităţi non – agricole ;
  - ➢ Crearea şi diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro – întreprinderi.
- ✓ **Măsura 313** – *Încurajarea activităților turistice* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Crearea şi menţinerea locurilor de muncă prin activităţi de turism şi agroturism, în special, pentru tineri şi femei;
  - ➢ Creşterea valorii adăugate în activităţi de turism şi agroturism;
  - ➢ Crearea, îmbunătățirea şi diversificarea infrastructurii şi serviciilor turistice şi agroturistice.

Măsuri complementare care vor putea sprijini atingerea obiectivelor identificate în Prioritatea 6 sunt:

- ✓ **Domeniul Major de Intervenție 5.2** – *Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale* în ceea ce priveşte dezvoltarea resurselor umane şi ocuparea forței de muncă din Planul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane;
- ✓ **Programul Operațional Regional 2007-2013 Axa prioritară 5** – *Dezvoltarea durabilă şi promovarea turismului* **Domeniul major de intervenție 5.3** – *Promovarea potențialului turistic şi crearea infrastructurii necesare*, în scopul creşterii atractivității României ca destinație turistică Operațiunea - *Dezvoltarea şi consolidarea turismului intern prin sprijinirea promovării produselor specifice şi a activităților de marketing specifice*

În Figura 71. Diagrama priorităţilor 5 şi 6 este prezentată corelarea dintre prioritățile 5, 6, obiectivele operaționale și măsurile prin care se vor atinge acestea pentru cea de-a treia direcție strategică de dezvoltare.

Figura 90. Diagrama priorităţilor 5 şi 6

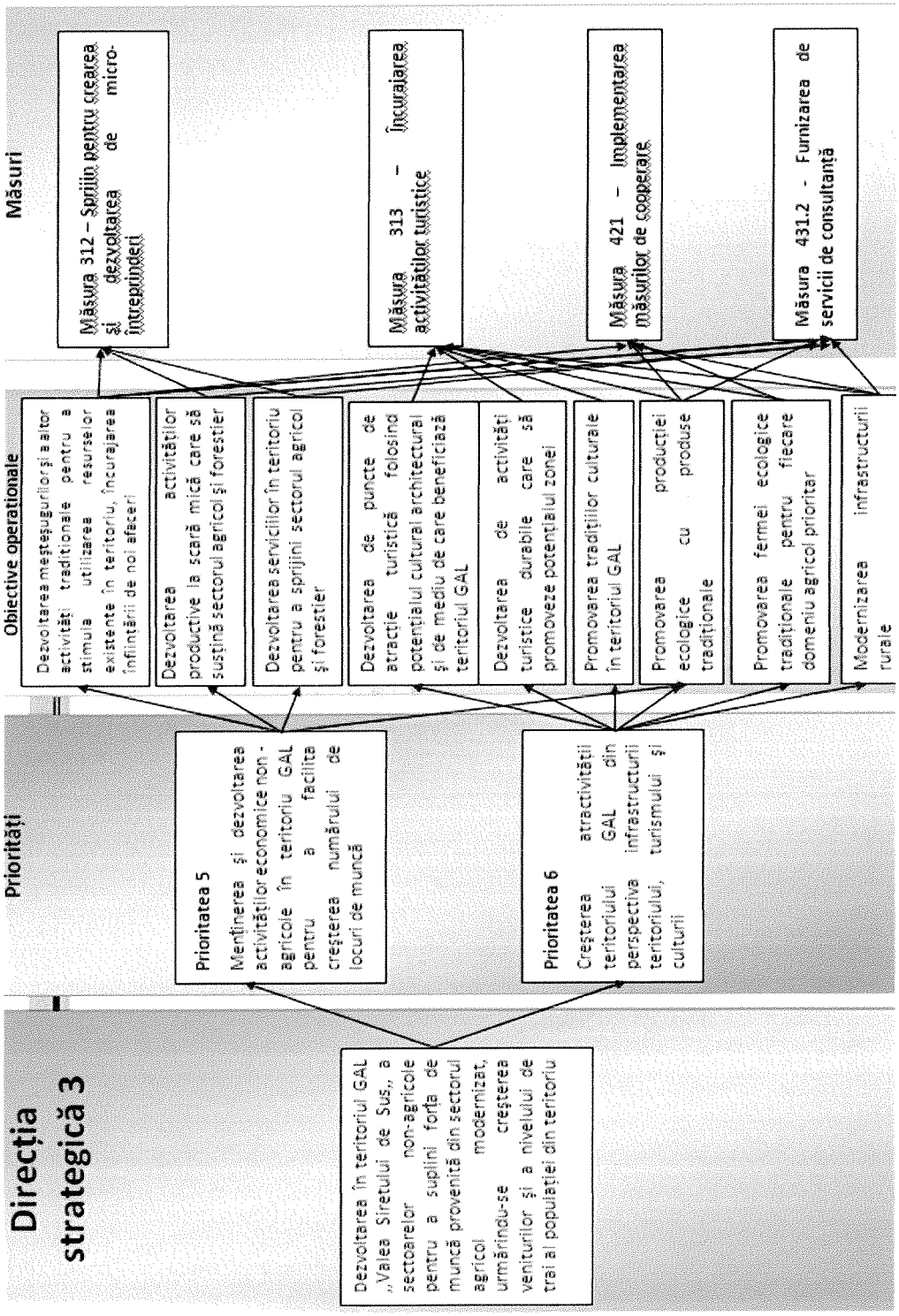

II.2.3.7 Prioritatea a şaptea

Direcţia Strategică III ---------- *Prioritate 7*	*Dezvoltarea competenţelor şi abilităţilor actorilor locali în vederea organizării teritoriului GAL*

Problema majoră identificată, ca urmare a analizei diagnostic, a analizei SWOT şi a întâlnirilor în teritoriu, este legată de lipsa abordării unitare și a dezvoltării parteneriatelor public-private pentru valorificarea eficientă a "zestrei" teritoriului reprezentat de cale 9 localități în vederea stimulării creșterii economice și a nivelului de trai, abordările individuale demonstrând un impact limitat până în prezent. În strategiile de dezvoltare realizate anterior la nivel de UAT-uri nu au fost încorporate proiecte integrate care să urmărească creșterea economică în teritoriu, ci doar dezvoltarea infrastructurilor de bază.

Obiectivele operaționale urmărite sunt:

- ✓ Elaborarea de strategii axate pe problemele identificate în teritoriu
- ✓ Participarea activă la implementarea strategiilor
- ✓ Valorificarea resurselor locale, cunoştinţelor şi aptitudinilor reprezentanților care formează bazele grupurilor de acțiune locală
- ✓ Dezvoltarea colaborării între teritoriul GAL "Valea Siretului de Sus"şi alte teritorii GAL la nivel naţional şi UE în vederea efectuării de schimburi şi transfer de experiență
- ✓ Dezvoltarea de parteneriate cu instituții de cercetare pentru îmbunătățirea materialului genetic al produselor specifice teritoriului
- ✓ Dobândirea şi dezvoltarea de competențe la nivelul actorilor locali prin acțiuni de instruire şi animare

Pentru a avea un teritoriu cu o creștere economică relevantă schimbările trebuie sa fie realizate și la nivel de UAT-uri care joacă un rol important în implementarea pe termen mediu și lung a strategiilor de dezvoltare ale teritoriului GAL. Teritoriul GAL trebuie tratat ca o entitate economică care se dezvoltă pe mai multe direcții fructificând astfel potențialul și oportunitățile oferite de zonă. Strategiile elaborate la nivel de teritoriu trebuie sa fie rezultatul studiilor și analizelor realizate pornind de jos în sus cu soluții simple dar eficiente prin fructificarea fiecărei oportunități existente.

De asemenea, prin Planul de animare al teritoriului se va urmări dezvoltarea de parteneriate viabile și sustenabile pe termen lung pentru a susține schimbul de bune practici, valorificarea produselor, accesul la informație precum și punerea în valoare a teritoriului GAL.

Pentru a sprijini mediul de afaceri, atât în domeniul agricol cât și non-agricol, se va urmări dezvoltarea de parteneriate cu instituții de cercetare, patronate, universități pentru a realiza schimburi de experiență, mai ales pentru creșterea interesului tinerilor pentru potențialul pe care îl reprezină mediul rural.

Pentru a beneficia în teritoriu GAL de toate oportunitățile oferite de fondurile structurale se va pregăti un departament specializat în realizarea de proiecte europene şi implementarea strategiilor de dezvoltare locală prin care se va urmări creșterea capacității de accesare a oportunităților de finanțare. Pentru UAT-urile implicate în GAL se va urmări implementarea unui sistem de management al calității şi a unor proceduri principale de lucru în special în domeniile: gestionarea şi monitorizarea investițiilor, elaborarea şi managementul proiectelor şi achiziții publice pentru a sprijini dezvoltarea acestora și creșterea nivelui de absorbție. De asemenea, se va urmări implementarea la nivel de UAT-uri GAL a unui sistem informatic de procesare a informațiilor existente la nivel de teritoriu pentru a facilita accesul populației la orice tip de date fără a necesita timpi mari de așteptare pentru procesare.

Măsurile prin care se vor putea atinge aceste obiective operaţionale sunt:

- ✓ **Măsura 431.2** – *Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului*
- ✓ **Măsura 421** – *Implementarea măsurilor de cooperare* cu următoarele obiective specifice:
  - ➢ Participarea Grupurilor de Acțiune Locală la proiecte de cooperare
  - ➢ Dezvoltarea schimburilor de experienţă şi bune practice
  - ➢ Dezvoltarea de proiecte comune

Măsuri complementare care vor putea sprijini atingerea obiectivelor identificate în Prioritatea 7 sunt:

- ✓ **Axa prioritară 1, Domeniul de intervenție 1.1**: *Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ* – prin Planul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
- ✓ **Axa prioritară 1 – Domeniul de intervenție 1.3**: *Îmbunătățirea eficacității organizaționale* - prin Planul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
- ✓ **Axa prioritară 2 - Domeniul major de intervenție 2.2:** *Îmbunătățirea calității şi eficienței furnizării serviciilor* prin Planul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

În Figura 91. Diagrama priorităţii 7, este prezentată corelarea dintre prioritatea 7, obiectivele operaționale și măsurile prin care se vor atinge acestea pentru cea de-a treia direcție strategică de dezvoltare.

Prin implementarea acestor strategii, pe direcții clare de dezvoltare şi prin fructificarea potențialului existent în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus, se va reuşi creşterea nivelui de trai în teritoriu, dezvoltarea socio-economică a teritoriului şi înscrierea acestuia în arealul zonelor cu potențial din regiunea de NE.

In tabelul 70. sunt prezentați indicatorii previzionați a se realiza într-un interval de 5 ani prin implementarea acestor strategii, indicatori care vor constitui criterii în evaluarea proiectelor depuse spre finanțare.

Figura 91. Diagrama priorităţii 7

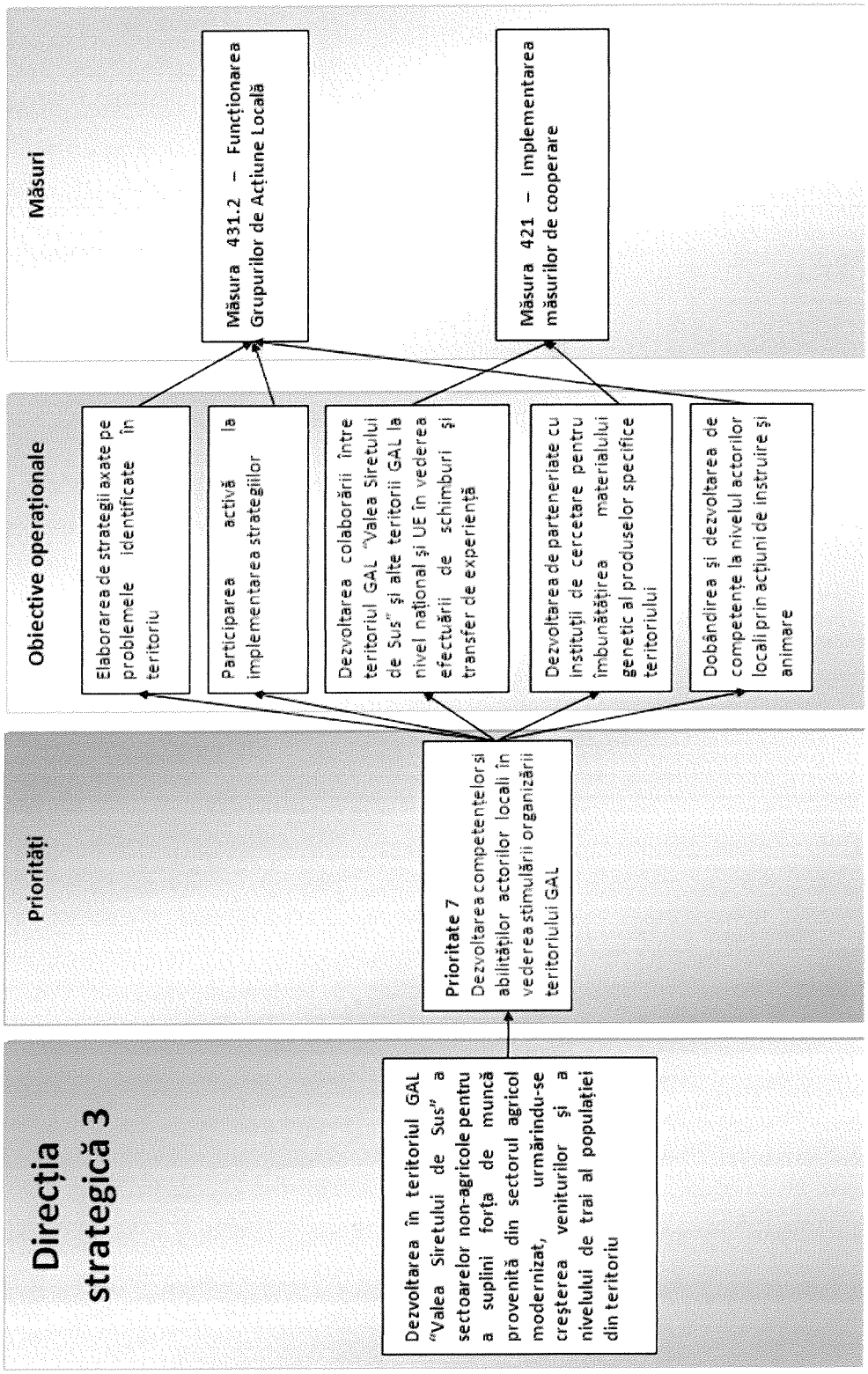

Tabel 70. Indicatori de performanță pentru implementarea strategii de dezvoltare locală a GAL

Nr crt	Indicator	Scop vizat	Beneficiar direct	Functii GAL direct implicate	Periodicitate evaluare indicator	Responsabilitate evaluare indicator
1	12 sesiuni de proiecte lansate	Sprijinirea mediului economic prin implementarea masurilor PNDR în teritoriu GAL	Fermieri/Asociații/IMM-uri	Departament comunicare si management proiecte	Anual	DG, Consiliu Director
2	106 proiecte finanțate	Creșterea competitivității fermelor, firmelor din teritoriul GAL	Fermieri/Asociații/IMM-uri	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor/Comitetul de selecție, juridic	Anual	DG, Consiliu Director
3	106 beneficiari de proiect	Creșterea competitivității fermelor/firmelor din teritoriul GAL	Fermieri/Asociații/IMM-uri	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor/Comitetul de selecție, juridic	Anual	Consiliul Director, DG
Prioritatea 1						
4	120 fermieri instruiți	Creșterea competitivității fermierilor din teritoriul GAL	Fermieri	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor	Anual	Consiliul Director DG
5	200 de fermieri/antreprenori Informați	Creșterea competitivității fermierilor din teritoriul GAL	Fermieri/Asociații/IMM-uri	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor	Anual	Consiliul Director DG
6	100 fermieri consiliați pe probleme agricole de interes	Identificarea de oportunități de dezvoltare	Fermieri	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor/Departament juridic/Departament financiar	Semestrial anual	Consiliul Director, DG
7	100 noi întreprinzători consiliați în dezvoltare antreprenorială	Identificarea de oportunități de dezvoltare	Antreprenori	Departamentul comunicare/Managementul proiectelor/Departament juridic/Departament financiar	Semestrial anual	Consiliul Director, DG
Prioritatea 2 & 3						
8	Cresterea parcului auto în	Îmbunătățirea infrastructurii	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departa	Anual	AGA, Consiliul

	teritoriu cu tractoare cu 15% față de situația actuală			ment management de proiect		Director, DG
9	Sprijin pentru dezvoltarea a 5 ferme culturi agricole cu peste 500 ha în proprietate/arendă	Dezvoltarea fermelor comerciale	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
10	Creșterea producției de grâu cu 20% față de media pe regiune	Creșterea productivității în teritoriu	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
11	Realizarea a minim 3 brand-uri locale pe produse alimentare tradiționale	Creșterea vizibilității teritoriului prin produsele realizate	Fermieri	Departamentul de comunicare/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
12	Sprijin în realizarea unei Fabrici de Nutreturi Combinate care să deserveasca intreg teritoriul	Creșterea productivității în domeniul zootehnic	Fermierii din teritoriu	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
13	Sprijin în stabilizarea raselor pe fiecare tip de animal(bovine, ovine, pasari) prin îbcheierea la nivel de GAL de parteneriate cu Instituții de cercetare	Îmbunătățirea materialului genetic	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Semestrial	AGA, Consiliul Director, DG
14	Sprijinirea realizării in fiecare comuna a cate o ferma pilot(conform strategii) pe cresterea bovinelor lapte/carne, ovinelor/lapte/carne, pasari carne/oua(9 X3	Creșterea economică a teritoriului	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Semestrial	AGA, Consiliul Director, DG

	= 27 ferme)					
15	Sprijin în înființarea a 3 ferme de îngrășare intensivă a tineretului ovin	Creșterea economică a teritoriului	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
16	Sprijin pentru obținerea în teritoriul GAL licență de export pentru carnea de ovină	Creștere economică, vizibilitate la export	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
17	Sprijin pentru înființarea asociației apicole în teritoriu	Creșterea numărului de apicultori, valorificare mai bună a producției	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
18	Sprijin in realizarea a 9 ferme apicole cu peste 200 de familii de stupi	Creștere economică/apicultor	Fermierii	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
19	Sprijin în realizarea a minim 5 sere în teritoriul GAL	Creștere economică	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
20	Sprijin în realizarea a minim 3 silozuri de capacitate peste 2000 t	Valorificare eficientă a potențialului	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
Prioritatea 4						
21	Sprijin în realizarea unui proiect integrat de valorificare a producțiilor secundare din zootehnie pentru producerea energiei alternative și folosirea biomasei pentru ingrășământ natural(fertilizarea solului)	Realizarea unei agriculturi durabile	Teritoriul GAL	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
Prioritatea 5						

22	Sprijin în realizarea unei stații de sortare/ambalare ouă de consum	Creșterea economică a teritoriului	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
23	Sprijin în realizarea unei linii automate de extracție miere	Creștere economică/apicultor	Fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
24	Sprijin în realizarea unei firme care să construiască stupi pentru apicultori	Dezvoltarea cooperării între locuitorii GAL; dezvoltare economică	Antreprenori	Departamentul de comunicare/Departament management de proiectjuridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
25	Sprijin în înființarea unui service pentru utilajele, echipamentele agricole	Dezvolatrea antreprenoriatului	Antreprenori	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect/juridic	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
Prioritatea 6						
26	Sprijin în realizarea a minim 3 pensiuni turistice/agro-turistice	Dezvoltarea turismului ecologic	Antreprenori/fermieri	Departamentul de comunicare/Departament management de proiect	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
27	Sprijin în realizarea unui centru de informare turistică pentru întreg teritoriul GAL	Promovarea valorilor din teritoriu	UAT-urile din GAL	Departamentul de comunicare/Departamentul management de proiect	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
Prioritatea 7						
28	Minim 10 proiecte realizate din alte fonduri pentru dezvoltarea GAL	Dezvoltarea GAL ca și structură generatoare de beneficii în teritoriu	GAL/populația din teritoriu	Departamentul Managementul proiectelor	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
29	5 parteneriate incheiate la nivel național	Promovarea valorilor din teritoriu	GAL/populația din teritoriu/mediul economic	Departament comunicare	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
30	3 parteneriate încheiate la nivel internațional	Promovarea valorilor din teritoriu	GAL/populația din teritoriu/mediul economic	Departament comunicare	Anual	AGA, Consiliul Director, DG
31	5 lideri locali	Diseminarea	Fermierii/Antrepre	Departamentul de	Anual	AGA,

	instruiți pentru a fi formatori	informației; crearea liderilor de opinie	norii	comunicare/Departament management de proiect		Consiliul Director, DG
32	5 oameni instruiți pentru scrierea de proiecte	Creșterea nivelului de absorbție a fondurilor nerambursabile	GAL	Echipa GAL	Anual	AGA, Consiliul Director, DG

II.2.4 Complementaritatea strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu strategiile naționale, regionale și locale

Strategia GAL-ului "Valea Siretului de Sus" prin prioritățile, obiectivele și măsurile strabilite asigură corespondența cu alte politici naționale, regionale și locale.

Primul nivel de corespondență analizat este cel local, fiind identificate corelații între obiectivele strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu strategiile celor 9 Unități Administrativ Teritoriale din teritoriul acoperit de către GAL, elaborate relativ recent, în anii 2007 și 2009, majoritatea dintre aceste strategii fiind concepute pentru a putea susține accesarea unor măsuri PNDR de dezvoltare a infrastructurii , precum și a unor oportunități de finanțare la nivel național și de a oferi un cadru necesar dezvoltării locale.

Obiectivele generale ale strategiilor de dezvoltare ale celor 9 UAT-uri urmăresc:

- Dezvoltarea durabilă a comunelor prin diversificare economică, ocupațională;
- Dezvoltarea unui sector agricol performant și diversificat;
- Dezvoltarea silviculturii bazată pe o gestiune durabilă a pădurilor;
- Îmbunătățirea calității mediului și a spațiului rural;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii publice rurale;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor publice;
- Valorificarea potențialului turistic și cultural;
- Dezvoltarea parteneriatului public – privat.

Mai jos sunt prezentate obiectivele pentru sectoarele agricultură, turism rural, industrie locală și meșteșuguri, relevante pentru specificul Planului de Dezvolare Locală a teritoriului GAL, obiective comune regăsindu-se în majoritatea strategiilor, ținându-se cont de similitudinea problemelor cu care se confrunta, amplasarea teritoriului și vecinătatea comunităților reprezentate de localitățile reunite în cadrul GAL-ului Valea Siretului de Sus.

Sectorul **agricultură** este tratat în toate cele 9 documente de planificare strategică, fiind formulate obiective și direcții de acțiune care urmăresc:

- încurajarea/facilitarea investițiilor în exploatațiile agricole;
- susținerea activităților destinate colectării și prelucrării producției agricole;
- promovarea unor metode de producție agricolă care vizează protecția mediului (agricultură ecologică);
- încurajarea pluriactivității în agricultură, prin crearea unor oportunități de diversificarea a activităților economice din comună;
- asistență tehnică și logistică acordată fermierilor, în vederea realizării de proiecte viabile pentru obținerea de finanțare nerambursabilă care să conducă la modernizarea exploatațiilor agricole și silvice;
- susținerea unor măsuri care să asigure premisele comasării terenurilor; acțiuni privind protecția și îmbunătățirea capacității de producție a solurilor;
- inițierea unor acțiuni de creștere a suprafețelor împădurite și îmbunătățire a managementului forestier.

Obiective sunt formulate şi în domeniul **turismului rural** şi în domeniul **industrei locale şi meşteşugurilor**, fiind orientate către:

- promovarea patrimoniului turistic şi includerea obiectivelor din teritoriu în cadrul unor circuite turistice;
- facilitarea trecerii către modele noi de activitate turistică, durabile prin protejarea şi valorificarea mediului natural;
- îmbunătăţirea serviciilor şi diversificarea ofertei turistice;
- revigorarea producţiei artizanale şi a meşteşugurilor artistice;
- stimularea dezvoltării serviciilor necesare la nivelul comunităţilor: ateliere service auto şi utilije agicole, reparaţii încălţămine, reparaţii obiecte de uz caznic, etc.
- pregătirea unor colecţii muzeale capabile să conserve peste ani identitatea culturală a comunelor;
- încurajarea practicării meseriilor tradiţionale şi susţinerea participării acestora la expoziţii şi târguri judeţene şi naţionale;
- promovarea investiţiilor pentru prelucrarea lemnul, valorificarea fructelor şi legumelor sub formă de conserve, valorificarea resurselor de argilă, gresie şi calcare miogene în vederea utilizării la fabricarea materialelor de construcţii.

Cel de al doilea nivel de corespondenţă analizat este la nivel judeţean, remarcându-se corelaţii cu strategiile de dezvoltare a celor 2 judeţe, din care fac parte cele 9 comunităţi incluse în teritoriul GAL-ului Valea Siretului de Sus.

În cadrul "Strategiei de dezvoltare economico-socială a Judeţului Botoşani 2008-2013", concepute de către Consiliul Judeţean Botoşani în anul 2008, sunt concepute următoarele măsuri la nivelul **Priorităţii nr.5 Dezvoltarea mediului rural**: Măsura 5.1. Creşterea competitivităţii sectorului agricol, Măsura 5.2. Îmbunătăţirea mediului în spaţiul rural şi Măsura 5.3. Creşterea calităţii vieţii în zonele rurale şi diversificarea economiei rurale. La nivelul "Strategiei de dezvoltare economică şi socială a judeţului Suceava 2008-2013", elaborate de către Consiliul Judeţean Suceava, sunt stabilite următoarele măsuri de susţine a sectorului agricol, în cadrul **Priorităţii nr. 3. Dezvoltare rurală:** Măsura 3.1 Dezvoltarea infrastructurii rurale, Măsura 3.2 Diversificarea activităţilor economice alternative din mediul rural şi Măsura 3.3 Promovarea iniţiativelor locale „Leader".

De asemenea, atât la nivelul judeţului Botoşani, cât şi a judeţului Suceava sunt stabilite măsuri, concentrate pentru abordarea problemelor cheie din sectorul turism în cadrul **Priorităţii 4**) Dezvoltarea turismului în judeţul Botoşani prin valorificarea potenţialului turistic local şi a **Priorităţii 6**) Dezvoltarea turismului în judeţul Suceava, care urmăresc obiective comune, structurate în jurul direcţiilor:

- Dezvoltarea infrastructurii turistice judeţene şi diversificarea ofertei de servicii în vederea valorificării potenţialului sectorial al judeţelor;
- Promovarea potenţialului turistic şi al ofertei de servicii; şi
- Îmbunătăţirea calităţii serviciilor turistice, inclusiv formarea resurselor umane din sector.

Nu în ultimul rând, în documentele programatice prezentate mai sus, sunt menţionate măsuri pentru dezvoltarea capacităţii administrativ. La nivelul judeţului **Botoşani** sunt stabilite

măsuri la nivelul **Priorității 6)** Dezvoltarea capacității administrației publice locale pentru satisfacerea nevoilor comunităților, care urmăresc: dezvoltarea unei administrații pe înțelesul cetățeanului, introducerea E-administrației și promovare a cooperării interne și internaționale. În strategia județului **Suceava** măsurile din cadrul **Priorității 7)** Modernizarea administrației publice, urmăresc: eficientizarea managementului fondurilor structurale; creșterea capacității administrative, întărirea legăturilor interinstituționale.

Cel **de al treilea nivel de corespondență analizat este la nivel regional,** GAL-ul "Valea Siretului de Sus", fiind localizat în Regiunea de dezvoltare Nord Est. În cadrul "Planului Regional de Dezvoltare 2007 -2012", elaborat la nivelul Agenței de Dezvoltare Nord Est au fost stabilite următoarele măsuri în cadrul **Priorității 4.** Dezvoltare rurală: Măsura 4.1. Dezvoltarea instrustructurii rurale și Măsura 4.2. Diversificare activităților economice alternative din mediul rural. De asemenea următoarele măsuri, corespunzătoare **Priorității 3**. Turism: Măsura 3.1. Investiții în turism și Măsura 3.2. Promovarea potențialui turistic. **Proritatea 5**. Dezvoltarea resurselor umane si serviciilor sociale încorporează următoarele măsuri complementare: Măsura 5.4 Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei active din mediul rural și Măsura 5.6 Întărirea capacității administrative și eficientizarea managementului fondurilor structurale.

Ultimul nivel de corespondență analizat este la nivel național, unde au fost identificate corelații cu obiectivele "**Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030**", mai precis cu obiectivul național stabilit pentru anul 2013 și anume, creșterea dinamismului economic al zonelor rurale din România în condițiile menținerii echilibrului social prin dezvoltarea durabilă a agriculturii, silviculturii și pescuitului, inclusiv a industriilor procesatoare aferente pentru satisfacerea optimă a nevoilor de hrană ale populației și pentru asigurarea conservării și îmbunătățirii resurselor naturale.

De asemenea, se remarcă corelații cu următoarele documente strategige la nivel național:

1. SNDD RO 2013-2020-2030: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030

2. SIDRU :Strategia Integrata de Dezvoltare a Resurselor Umane din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți 2009-2020

Obiectivele strategice: Valorificarea pe piața muncii a competențelor și potențialului fiecărui individ/ grup cu risc de excluziune social și Asigurare unor sisteme educaționale si de formare inițială de calitate și pentru copii și tineri

3. **PRAOIS: Planul Regional de Actiune pentru Ocuparea Fortei de Munca si Incluziune Sociala 2009-2011 Regiunea Nord-Es**

Prioritatea nr. 1: Promovarea ocupării forței de muncă, Măsura.4. Creșterea gradului de ocupare în rândul populației apte de muncă din mediul rural;

Prioritatea nr. 3: Dezvoltarea investițiilor în capitalul uman prin intermediul educației și al calificărilor actualizate, Măsura. 2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare din mediul urban și rural;

4. **MP Turism: Master Planul pentru Turism,** Direcția strategică 3 - Susținerea turismului cultural/de patrimoniu bazat pe clădirile săsești și medievale din Transilvania și din nordul țării (Maramureș și Bucovina),

5. PNF RO : Planul Național de Reforme 2007 – 2010

Prioritatea 3 Reforma administrației – Îmbunătățirea capacității administrative, Măsura 3.2.) Dezvoltarea durabilă a localităților, sunt prevăzute intervenții în scopul dezvoltării metodelor și mecanismelor capabile să sprijine autoritățile administrației publice locale în vederea asigurării unor servicii publice de calitate, Măsura 3.5.) Continuarea și dinamizarea procesului de simplificare administrativă – intervenții menite să stimuleze crearea sistemelor de coordonare și îmbunătățirea capacității de management.

6. **SDFP RO: Strategia de dezvoltare a funcției publice în România 2007 -2010**

Obiectivul 1) Consolidarea sistemului funcției publice, Rezultatul I.1.) Compartimentele de resurse umane ale instituțiilor publice consolidate, Activitatea 1.3) Eficientizarea comunicării referitoare la sistemul funcției publice;

Obiectivul 2) Modernizarea funcției publice, Rezultatul II.3.) Procese de instruire, formare profesională, perfecționare profesională îmbunătățite, Activitatea 3.1.) Corelarea nevoilor de formare și perfecționare cu necesitățile reale ale instituțiilor publice

7. **PRAT NE: Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013**

Direcția strategică 2 Dezvoltarea produselor turistice, îmbunătățirea marketingului destinației și a sistemului de promovare

8. **SNPCN : Strategia Națională a Patrimoniului Cultural Național**

Direcția de acțiune 6.2. specifică patromoniului imaterial și etnografic

Acțiunea 4. Elaborarea unor programe speciale de formare a artizanilor și a creatorilor populari pentru însușirea tehnicilor, materialelor și formelor de expresie tradiționale, pentru îmbinarea acestora cu designul modern, pentru prezervarea autenticității și pentru stimularea creativității și inovării.

Acțiunea 6. Elaborarea unui cadru legal și a unor mecanisme de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală a comunităților asupra formelor de expresie tradiționale create înăuntrul lor și care le exprimă identitatea spirituală.

Tabel 71. Prezentarea complementărității Strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu strategiile existente la nivel județean, regional și național

Nr Crt	Nivelul teritorial al GAL-ului "Valea Siretului de Sus"	Nivelul județean	Nivelul regional	Nivelul național
	Priorități ale Strategiei de dezvoltar e a GAL-ului	**Strategiile de dezvolare economico-sociale ale județelor Botoșani și Suceava 2008-2013**	**Planul Regional de Dezvoltare al Regiunii Nord Est 2007-2013**	**Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030**
1.	Dezvoltarea de cunoștințe și competențe care sa ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.1.** Creșterea competitivității sectorului agricol **SDES SV P3** Dezvoltare rurală **M 3.1.** Dezvoltarea infrastructurii rurale		**SNDD RO 2013-2020-2030**[1]
2.	Îmbunătățirea și creșterea competitivitații fermelor de semi-subzitenta si a fermelor comerciale precum si a asociațiilor din care fac parte preponderent în domeniul creșterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură și cultivarea cartofului	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.1.** Creșterea competitivității sectorului agricol **SDES SV P3** Dezvoltare rurală **M 3.1.** Dezvoltarea infrastructurii rurale	**P 4.** Dezvoltare rurală **M 4.1.** Dezvoltarea instrustructurii rurale	**SNDD RO 2013-2020-2030**
3.	Dezvoltarea și modernizarea sectoarelor de procesare și comercializare a produselor agricole și forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine și a altor produse care pot pune în valoare teritoriul	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.1.** Creșterea competitivității sectorului agricol **SDES SV P3** Dezvoltare rurală **M 3.1.** Dezvoltarea infrastructurii rurale	**P 4.** Dezvoltare rurală **M 4.1.** Dezvoltarea instrustructurii rurale	**SNDD RO 2013-2020-2030**
4.	Conservarea biodiversitatii pe suprafețele agricole si forestiere și promovarea agriculturii durabile	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.2.** Îmbunătățirea mediului în spațiul rural	**P 4.** Dezvoltare rurală **M 4.1.** Dezvoltarea instrustructurii rurale	**SNDD RO 2013-2020-2030**

[1] Obiectiv SNDD RO 2013-2020-2030 : Creșterea dinamismului economic al zonelor rurale din România în condițiile menținerii echilibrului social prin dezvoltarea durabilă a agriculturii, silviculturii și pescuitului, inclusiv a industriilor procesatoare aferente pentru satisfacerea optimă a nevoilor de hrană ale populației și pentru asigurarea conservării și îmbunătățirii resurselor naturale.

		SDES SV P3 Dezvoltare rurală **M 3.1.** Dezvoltarea infrastructurii rurale		
5.	Menținerea si dezvoltarea activitaților non-economice agricole in teritoriu GAL pentru a facilita creșterea numarului de locuri de munca	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.3.** Creșterea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale **SDES SV P3** Dezvoltare rurală **M 3.2.** Diversificarea activităților economice alternative din mediul rural	**P 4.** Dezvoltare rurală **M 4.2.** Diversificare activităților economice alternative din mediul rural **P 3.** Turism **M 3.1.** Investiții în turism	**SNDD RO 2013-2020-2030** **SIDRU**
6.	Creșterea atractivitații teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului, educației și culturii	**SDES BT P4** Dezvoltarea turismului **M 5.3.** Creșterea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale **SDES SV P6** Dezvoltarea turismului **M 3.2.** Diversificarea activităților economice alternative din mediul rural	**P 4.** Dezvoltare rurală **M 4.2.** Diversificare activităților economice alternative din mediul rural **P 3.** Turism **M 3.1.** Investiții în turism **M 3.2.** Promovarea potențialui touristic **PRAT NE**	**SNDD RO 2013-2020-2030** **SIDRU** **PRAOIS** **MP Turism, SNPCN**
7.	Dezvoltarea competentelor si abilitaților actorilor locali in vederea stimularii organizării teritoriului GAL	**SDES BT P5** Dezvoltarea mediului rural **M 5.1.** Creșterea competitivității sectorului agricol **SDES SV P3** Dezvoltare rurală **M 3.3.** Promovarea inițiativelor locale Leader **SDES BT P6** Dezvoltarea capacitații administrației publice **SDES SV P7** Modernizarea administrației publice	**P 5.** Dezvoltarea resurselor umane si serviciilor sociale **M 5.4** Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei active din mediul rural **M 5.6** Întărirea capacității administrative și eficientizarea managementului fondurilor structurale	**SNDD RO 2013-2020-2030** **SIDRU** **PRAOIS** **PNF RO, SDFP RO**

Sursa: Documentele programatice de la nivel județean, regional și național

Tabel 72. Prezentarea complementarităţii Strategiei GAL-ului "Valea Siretului de Sus" cu programele relevante de finanţare

Nr Crt	Nivelul teritorial al GAL-ului "Valea Siretului de Sus"	RESURSE UMANE	CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ / COOPERARE TERITORIALĂ	MEDIU	CREŞTEREA COMPETITIVITĂŢII	TURISM
	Priorităţi ale Strategiei de dezvoltar e a GAL-ului	Programul Operaţional Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU)	Programul Operaţional Dezvoltarea Capacităţii Administrative (PO DCA)/ Programul Operaţional Comun Cooperare Transfrontalieră România- Ucraina- Republica Moldova (PO CBC)	Programul Operaţional Sectorial Mediu (POS MEDIU)	Programul Operaţional Sectorial Creşterea Competitivităţii Economice (POS CCE)	Programul Operaţional Regional (POR)
1.	Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care sa ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare					
2.	Îmbunătăţirea şi creşterea competitivitaţii fermelor de semi-subzitenta si a fermelor comerciale precum si a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului				**POS CCE Axa 4 DMI4.2**	
3.	Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul				**POS CCE Axa 4 DMI4.2**	

4.	Conservarea biodiversitatii pe suprafeţele agricole si forestiere şi promovarea agriculturii durabile		**PO CBC / M 2.1**	**POS MEDIU AP 4**	**POS CCE Axa 4 DMI4.2**	
5.	Menţinerea si dezvoltarea activităţilor non-economice agricole in teritoriu GAL pentru a facilita creşterea numarului de locuri de muncă	**POS DRU / DMI 5.1 POS DRU / DMI 5.2**				
6.	Creşterea atractivitaţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului, educaţiei şi culturii	**POS DRU / DMI 2.3 POS DRU / DMI 5.1 POS DRU / DMI 5.2**	**PO CBC / M 3.2**		**POS CCE Axa 4 DMI4.2**	**POR / DMI 5.2 POR[1] / DMI 5.3**
7.	Dezvoltarea competenţelor si abilitaţilor actorilor locali în vederea stimularii organizării teritoriului GAL		**PO DCA / DMI 1.1. PO DCA / DMI 1.3. PO DCA / DMI 2.2. PO CBC / M 3.1**		**POS CCE Axa 3**	

Sursa: Programele Operaţionale disponibile României în perioada 2007 – 2013 aprobate de către Guvernul României şi Ministerele de Resort

[1] Descrierea abrevierilor utilizate este prezentată mai jos:
POS DRU / DMI 2.3 Acces si participare la Formarea Profesională Continuă
POS DRU / DMI 5.1 Dezvoltarea si implementarea măsurilor active de ocupare
POS DRU / DMI 5.2 Promovarea sustenabilităţii pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce priveşte dezvoltarea resurselor umane şi ocuparea forţei de muncă
PO CBC / M 2.1 Rezolvarea în comun a unor aspecte de mediu, inclusiv pregătirea pentru situaţii de urgenţă
PO CBC / M 3.1 Sprijin pentru administraţia locală şi regională, pentru societatea civilă şi comunităţi locale
PO CBC / M 3.2 Schimburi culturale, sociale şi în domeniul educaţiei
PO DCA / DMI 1.1. Îmbunătăţirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ
PO DCA / DMI 1.3. Îmbunătăţirea eficacităţii organizaţionale
PO DCA / DMI 2.2. Îmbunătăţirea calităţii şi eficienţei furnizării serviciilor
POS CCE/ AP 4 / DMI 2 Valorificarea esurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi
POS MEDIU AP 4 Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecţia Naturii
POR / DMI 5.2 Crearea, dezvoltarea şi modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potenţial turistic;
POR / DMI 5.3 Valorificarea potentialului turistic şi crearea infrastructurii necesare pentru creşterea atractivităţii regiunilor României ca destinaţii turistice

II.2.5 Scenarii alternative

Pe baza direcțiilor strategice identificate, a potențialului și a priorităților stabilite au fost generate 3 scenarii posibile de utilizare a alocării financiare a PNDR la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus, prezentate mai jos. Scenariile au avut în vedere dezvoltarea teritoriului din 3 persective:

- o perspectivă, intensiv agricolă,
- a doua perspectivă, concentrată pe dezvoltarea potențialului non-agricol
- a treia, urmărind abordarea prin echilibrarea susținerii dezvoltării ambelor sectoare.

În **scenariu 1**, accentul s-a pus pe *dezvoltarea fermelor de semi-subzistență și a fermelor comerciale pentru a fructifica potențialul agricol pe care îl are teritoriul GAL fără a ține cont și de potențialul non-agricol pe care îl poate genera acesta*. Dacă ar fi ales acest scenariu s-ar realiza un număr de **122 de proiecte** cu o medie de **80.912 euro/proiect** și cu un total de investiții de 3.497.611 euro din care 53% contribuție FADR, 13% contribuție națională și 34% contribuție privată. Dezavantajul acestui scenariu este legat de imposibilitatea de a corela măsuri din cele 3 Axe ale PNDR și a nu da posibilitatea activităților non-agricole să se dezvolte.

Cel de-**al doilea scenariu** asigură *dezvoltarea și a activităților non-agricole* cu o medie de 47% a Masurilor 312 și 313 și doar 53% în activități agricole aferente Măsurilor din Axa 1, comparativ cu scenariul 1 în care investiția în activități agricole este de 100% . În cadrul acestui scenariu investiția totală în teritoriu se ridică la valoarea de 3.452.834 euro cu o medie pe proiect de **77.943 euro** mai mică cu 2.969 euro/proiect față de scenariul 1. Ponderea FEADR este de 53%, public de 13% și contribuția privată de 34%, aceeași ca și în scenariul 1. În cazul selectării acestui scenariu s-ar realiza un număr de **90 proiecte**.

În cadrul **scenariul 3** s-a încercat *o echilibrare a celor două domenii, agricol și non-agricol,* ținând cont de oportunitățile identificate în analiza diagnoză și analiza SWOT precum și în prioritățile de dezvoltare a teritoriului GAL. În cazul acestui scenariu valoarea totală aferentă lansarii sesiunilor de finanțare, pastrând aceeași medie pe proiecte, este de 3.449.266 euro, conform tabel finanțare scenariu 3, cu o pondere de 76% în domeniul agricol și 24% în non-agricol. Contribuția FEADR este de 54%, cea națională de 13% și cea privată de 33%. Media pe proiect este de **78.172 euro** la un număr de **106 proiecte**.

Figura 92. Reprezentarea grafică a scenariilor generate

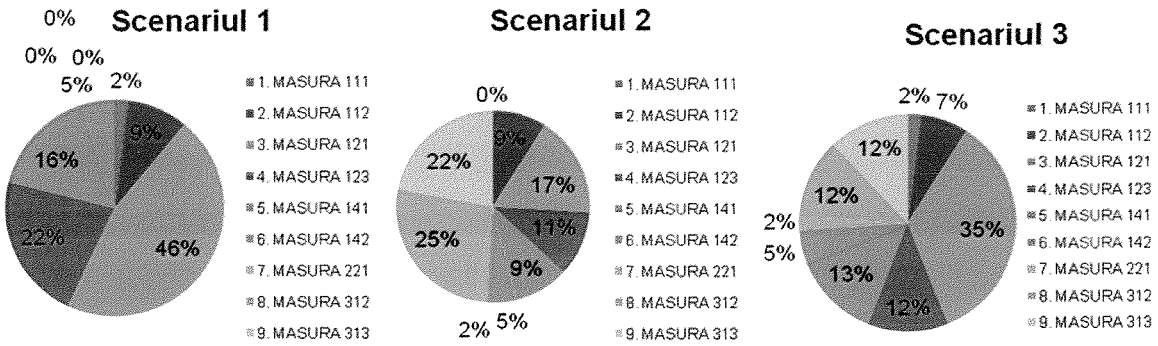

Tabel 73. Prezentarea scenariilor- proiecte, beneficiari, sume alocate/proiect

Scenariul 1	%	Nr Proiecte	Nr Beneficiari	Medie Euro €/ proiect
1. MĂSURA 111	2	1,00	320,00	80.000,00
2. MĂSURA 112	9	18,00	18,00	17.000,00
3. MĂSURA 121	46	20,00	20,00	80.000,00
4. MĂSURA 123	22	6,00	6,00	135.000,00
5. MĂSURA 141	16	76,00	76,00	7.500,00
6. MĂSURA 142	5	1,00	1,00	165.971,00
7. MĂSURA 221	0	0,00	0,00	0,00
8. MĂSURA 312	0	0,00	0,00	0,00
9. MĂSURA 313	0	0,00	0,00	0,00
TOTAL	**100 %**	**122,00**	**441,00**	
			Media/proiect	**80.912,00**

Scenariul 2	%	Nr Proiecte	Nr Beneficiari	Medie Euro €/ proiect
1. MĂSURA 111	0	0,00	0,00	0,00
2. MĂSURA 112	9	18,00	18,00	17.000,00
3. MĂSURA 121	17	8,00	8,00	80.000,00
4. MĂSURA 123	11	3,00	3,00	135.000,00
5. MĂSURA 141	9	40,00	40,00	7.500,00
6. MĂSURA 142	5	1,00	1,00	165.971,00
7. MĂSURA 221	2	2,00	2,00	32.360,00
8. MĂSURA 312	25	10,00	10,00	85.715,00
9. MĂSURA 313	22	8,00	8,00	100.000,00
TOTAL	**100 %**	**90,00**	**90,00**	
			Media/proiect	**77.943,00**

Scenariul 3	%	Nr Proiecte	Nr Beneficiari	Medie Euro €/ proiect
1. MĂSURA 111	2	1,00	320,00	80.000,00
2. MĂSURA 112	7	15,00	15,00	17.000,00
3. MĂSURA 121	35	15,00	15,00	80.000,00
4. MĂSURA 123	12	3,00	3,00	135.000,00
5. MĂSURA 141	13	60,00	60,00	7.500,00
6. MĂSURA 142	5	1,00	1,00	165.971,00
7. MĂSURA 221	2	2,00	2,00	32.360,00
8. MĂSURA 312	12	5,00	5,00	85.715,00
9. MĂSURA 313	12	4,00	4,00	100.000,00
TOTAL	**100 %**	**106,00**	**425,00**	
			Media/proiect	**78.172,00**

Pentru selectarea scenariului optim de utilizare a alocării financiare PNDR la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus, s-au acordat punctaje pentru fiecare din cele 3 scenarii, urmărindu-se identificarea nivelului de relevanță al scenariilor, față de fiecare din prioritățile stabilite în cadrul Strategiei de dezvoltare a GAL-ului. Procesul de punctare a nivelului de relevanță al scenariilor față de priorități a avut în vedere următoarele elemente: încadrarea scenariului în cadrul priorităților, nivelul de impact generat prin finanțarea proiectelor, sustenabilitatea intervențiilor pe termen lung şi, nu în ultimul rând nivelul de valorificare a potențialului teritoriului.

Tabel 74. Evaluarea gradului de relevanță al scenariilor față de problemele identificate

Nr Crt	Priorități ale Strategiei de dezvoltare a GAL-ului	Scenariul 1					Scenariul 2					Scenariul 3				
		1[1]	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care sa ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare				4		1								4	
2	Îmbunătăţirea şi creşterea competitivitaţii fermelor de semi-subzitenta si a fermelor comerciale precum si a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului					5				4						5
3	Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere din teritoriul GAL pentru valorificarea laptelui de bovină/ovină/caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul					5			3						4	
4	Conservarea biodiversitatii pe suprafeţele agricole si forestiere şi promovarea agriculturii durabile		2					2						3		
5	Menţinerea si dezvoltarea activitaţilor non-economice agricole in teritoriu GAL pentru a facilita creşterea numarului de locuri de muncă	1									5			3		
6	Creşterea atractivitaţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului, educaţiei şi culturii	1									5			3		
7	Dezvoltarea competenţelor si abilitaţilor actorilor locali în vederea stimularii organizării teritoriului GAL					5					5					5
	TOTAL	**23**					**25**					**27**				

Analizând rezultatele acordării punctajelor, a fost selectat **scenariul nr. 3, ca fiind cel mai oportun scenariu şi care a întrunit un total de 27 de puncte.**

[1] Nivel de notare: punctaj de la 1 (cea mai mică notă) la 5 (cea mai mare notă)

Tabel 75. Prezentare scenarii- contribuţii măsuri

Scenariul 1 **GRUPUL DE ACŢIUNE LOCALĂ « VALEA SIRETULUI DE SUS »**

Sume în Eur €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanţare		Cost total		Contribuţii publice FEADER		Contribuţii naţionale		Contribuţii private	
	% din costul total	% de contribuţie FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. MĂSURA 111	2%	80%	80.000	100%	64.000	80%	16.000	20%	0	0%
2. MĂSURA 112	9%	80%	300.000	100%	240.000	80%	60.000	20%	0	0%
3. MĂSURA 121	46%	40%	1.600.000	100%	640.000	40%	160.000	10%	800.000	50%
4. MĂSURA 123	22%	40%	781.640	100%	312.656	40%	78.164	10%	390.820	50%
5. MĂSURA 141	16%	80%	570.000	100%	456.000	80%	114.000	20%	0	0%
6. MĂSURA 142	5%	80%	165.971	100%	132.777	80%	33.194	20%	0	0%
7. MĂSURA 221	0%		0		0		0		0	
8. MĂSURA 312	0%		0		0		0		0	
9. MĂSURA 313	0%		0		0		0		0	
Asistenţă tehnică	0%		0		0		0		0	
TOTAL	100%	53%	3.497.611	100%	1.845.433	53%	461.358	13%	1.190.820	34%

Scenariul 2 **GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS**

Sume în Eur €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanțare		Cost total		Contribuții publice FEADER		Contribuții naționale		Contribuții private	
	% din costul total	% de contribuț ie FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. MĂSURA 111	0%	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
2. MĂSURA 112	9%	80%	310.000	100%	248.000	80%	62.000	20%	0	0%
3. MĂSURA 121	17%	40%	600.000	100%	240.000	40%	60.000	10%	300.000	50%
4. MĂSURA 123	12%	40%	405.000	100%	162.000	40%	40.500	10%	202.500	50%
5. MĂSURA 141	9%	80%	300.000	100%	240.000	80%	60.000	20%	0	0%
6. MĂSURA 142	5%	80%	165.971	100%	132.777	80%	33.194	20%	0	0%
7. MĂSURA 221	2%	66%	64.720	100%	42.656	66%	10.664	16%	11.400	18%
8. MĂSURA 312	25%	56%	857.143	100%	480.000	56%	120.000	14%	257.143	30%
9. MĂSURA 313	22%	40%	750.000	100%	300.000	40%	75.000	10%	375.000	50%
Asistență tehnică	0%		0		0		0		0	
TOTAL	100%	53%	3.452.834	100%	1.845.433	53%	461.358	13%	1.146.043	33%

Scenariul 3 **GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS**

Sume în Eur €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanțare		Cost total		Contribuții publice FEADER		Contribuții naționale		Contribuții private	
	% din costul total	% de contribuție FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. MĂSURA 111	2%	80%	80.000	100%	64.000	80%	16.000	20%	0	0%
2. MĂSURA 112	7%	80%	255.000	100%	204.000	80%	51.000	20%	0	0%
3. MĂSURA 121	35%	40%	1.200.000	100%	480.000	40%	120.000	10%	600.000	50%
4. MĂSURA 123	12%	40%	405.000	100%	162.000	40%	40.500	10%	202.500	50%
5. MĂSURA 141	13%	80%	450.000	100%	360.000	80%	90.000	20%	0	0%
6. MĂSURA 142	5%	80%	165.971	100%	132.777	80%	33.194	20%	0	0%
7. MĂSURA 221	2%	66%	64.720	100%	42.656	66%	10.664	16%	11.400	18%
8. MĂSURA 312	12%	56%	428.575	100%	240.000	56%	60.000	14%	128.575	30%
9. MĂSURA 313	12%	40%	400.000	100%	160.000	40%	40.000	10%	200.000	50%
Asistență tehnică	0%		0		0		0		0	
TOTAL	100%	54%	3.449.266	100%	1.845.433	54%	461.358	13%	1.142.475	33%

PARTEA A – IV – A: PREZENTAREA MĂSURILOR

II.2.6 Prezentarea măsurilor

Prima direcție strategică de dezvoltare a GAL Valea Siretului de Sus vizează creşterea competitivității exploatațiilor comerciale şi de semi-subzistență şi asocierea acestora, în paralel cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă, astfel încât să poată deveni entități comerciale viabile. Această direcție strategică va fi atinsă prin lansarea masurilor din Axa 1 a PNDR din cauza necesității unor investiții importante pentru restructurarea si comasarea exploatațiilor, reînnoirea generației de sefi ai exploatațiilor si modernizarea exploatațiilor pentru ca acestea să poată deveni competitive, respectarea standardelor comunitare si depăsirea problemelor structurale de fond. Aceste nevoi au fost identificate în analiza SWOT realizată la nivel de teritoriu. Măsurile Axei 1 din PNDR pentru atingerea priorităților identificate în prima direcție de dezvoltare a GAL privesc instalarea tinerilor fermieri, modernizarea exploatațiilor agricole, sprijin pentru semi-subzistență si îmbunătățirea infrastructurii agricole si forestiere. Înlocuirea actualei generații de sefi ai exploatațiilor, cu o generație mai tânără, constituie un obiectiv important, care necesită aplicarea măsurii „Instalarea tinerilor fermieri" si care, implicit, va conduce la îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și a vieții sociale din teritoriul GAL.

Strategia de dezvoltare a GAL Valea Siretului de Sus menționează, de asemenea, şi nevoia de restructurare şi modernizare a sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere (prioritatea nr.3). Aceasta constituie cea dea doua mare prioritate a GAL-ului și va fi realizată prin măsurile destinate creşterii valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere, înființării grupurilor de producători şi creşterii valorii economice a pădurilor. Statutul prioritar al acestui obiectiv şi măsurile aferente, se bazează pe aspectele identificate în analiza diagnostic și analiza SWOT. În primul rând, este nevoie de un volum mare de investiții pentru a încheia procesul de restructurare, modernizare si crestere a competitivității din sectorul de procesare agro-forestier la nivel de teritoriu GAL si pentru a asigura integrarea pe piață, a exploatațiilor de dimensiune medie. În al doilea rând, competitivitatea sectorului primar al agriculturii si silviculturii va depinde de competitivitatea propriilor rețele de piață (input si output) si de industria de procesare.

Asocierea producătorilor agricoli pentru realizarea investițiilor din cadrul măsurii de modernizare a exploatațiilor agricole va juca un rol decisiv în diminuarea caracterului dual al agriculturii si creşterea competitivității sectorului.

O altă prioritate importantă a strategiei de dezvoltare a GAL-ului Valea Siretului de Sus este îmbunătățirea abilităților fermierilor si a altor persoane implicate în activitatea agricolă si forestieră, pentru a stimula managementul exploatațiilor agricole si forestiere.

Deși din analiza teritoriului se identifică importanța creșterii bazei de resurse umane pentru dezvoltarea durabilă a sectoarelor agroalimentar si forestier, atingerea acestui obiectiv nu presupune costuri la fel de ridicate ca în cazul restructurării si reabilitării capitalului fizic din cele două sectoare.

Acest obiectiv va fi realizat prin măsuri de formare profesională, informare si difuzare de cunostințe si furnizarea de servicii de consultanță si consiliere agricolă.

A doua direcție strategică de dezvoltare a teritoriului GAL prevede îmbunătățirea echilibrului dintre dezvoltarea economică a teritoriului GAL si utilizarea durabilă a resurselor naturale existente în teritoriu. Această direcție strategică va fi atinsă prin lansarea masurilor din Axa 2 a PNDR, din cauza necesității unor investiții in conservarea si îmbunătățirea resurselor naturale si a biodiversității și atenuarea efectelor schimbărilor climatice. Prin aceste masuri se doreste compensarea problemelor legate de capacitatea naturală de producție scăzută a terenurilor agricole si de costurile suplimentare pe care le implică menținerea activităților agricole în aceste zone, reducându-se în acest fel riscul de abandon al activităților agricole.

De asemenea, importanța de mediu si culturală a zonelor defavorizate agricol din teritoriu GAL poate servi ca bază de dezvoltare economică prin dezvoltarea turismului rural.

Aceste măsuri vor contribui la protejarea biodiversității asociate terenurilor agricole din teritoriu, venind în acelasi timp în întâmpinarea unei cereri crescute pentru produsele ecologice sau tradiționale, sprijinind dezvoltarea eco si agroturismului. De asemenea, va ajuta si la cresterea gradului de constientizare a fermierilor în privința practicilor agricole care protejează resursele de apă si sol.

Pentru cea de-a treia direcție strategică de dezvoltare a teritoriului GAL, din analiza teritoriului s-au desprins o serie de aspecte cum ar fi: dependența economică a teritoriului de agricultură, cresterea somajului având drept cauză problemele structurale/tendințele de crestere a competitivității exploatațiilor, lipsa diversificării activităților în întreprinderi, orientarea către sectorul primar, lipsa valorii adăugate, nivelul redus al veniturilor, nivelul scăzut al gradului de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor, instabilitatea socială determinată de migrația exetrnă, potențialul neexploatat al turismului rural, infrastructura deficitară la toate nivelurile din teritoriu, patrimonial rural neprotejat, neglijarea mostenirii culturale si, în general, nivelul scăzut al calității vieții.

În acest context, prin lansarea masurilor din cadrul **Axei 3,** se va pune un accent deosebit pe **creșterea atractivității în teritoriul GAL**. Realitatea situației actuale din teritoriul GAL Valea Siretului de Sus **relevă o infrastructură slab dezvoltată**, care determină, pe de o parte, lipsa atractivității acestor zone pentru investitori si, pe de altă parte, reducerea continuă a populației, prin fenomenul migrării, în special în rândul tinerilor si al femeilor, în alte țări.

Astfel, pentru a se reduce dimensiunea acestui fenomen, diversificarea activităților non-agricole, dezvoltarea turismului, renovarea si dezvoltarea satelor constituie elemente fundamentale pentru revitalizarea acestui teritoriu.

Asigurarea unor noi locuri de muncă în sectorul non-agricol atât în ferme, cât si în afara acestora, va contribui la îmbunătățirea structurii fermelor si economiei din teritoriu, precum si la crearea de noi locuri de muncă.

Experiența altor state-membre ale UE demonstrează că, diversificarea activităților aduce beneficii importante în procesul de crestere a gradului de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor. Acelasi fenomen este valabil si în cazul dezvoltării proiectelor turistice, axate pe cresterea atractivității zonelor rurale.

De asemenea, prin Măsura 313 ***„Încurajarea activităților turistice"*** se va oferi sprijin financiar pentru crearea si promovarea unui turism competitiv în teritoriu, mai ales turismul religios și dezvoltarea turismului ecologic, a unor rețele rurale care să furnizeze si să promoveze serviciile turistice, implicând, totodată si participarea activă a populației din teritoriu si îndeosebi a tinerilor si femeilor.

În acest context, măsurile care sprijină **generarea de locuri de muncă** se corelează cu programele de formare si de dezvoltare a abilităților identificate ca nevoi stringente de creștere a competitivității în teritoriu. Dobândirea abilităților/competențelor este o condiție esențială pentru dezvoltarea capitalului social si pentru adaptarea la cerințele specifice noilor activități economice. În acest scop, se vor elabora proiecte și pe POS DRU (FSE) care să raspundă masurilor de formare profesională a populației din teritoriu în vederea dobândirii de abilități, care să-i permită acesteia să se orienteze către activități non-agricole și să contribuie astfel la dezvoltarea teritoriului.

II.2.6.1 Descrierea Axelor PNDR și a măsurilor specifice

Descrierea Axelor PNDR și a măsurilor specifice care vor fi lansate de către GAL Valea Siretului de Sus pentru a sprijini direcțiile strategice și prioritățile de dezvoltare a teritoriului sunt prezentate detaliat după cum urmează:

AXA 1
Măsura 111 - Formare profesională (training), informare și difuzare de cunostințe

Obiectivul urmărit prin implementarea proiectului îl constituie îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic şi alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare si difuzare de cunostințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Acest obiectiv este în strânsă legatură cu prioritate 1 identificată în prima direcție de dezvoltarea a teritoriului GAL Valea Siretului de Sus şi anume "Dezvoltarea de cunoştințe şi competențe care sa ridice nivelul de pregatire a fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management mai bun al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare.

Descrierea intervenției

Prin lansarea acestei masuri se urmăreşte:

- ✓ Dobândirea de informații si cunostințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole si forestiere, cresterea calității managementului la nivel de fermă, restructurarea si modernizarea în sectoarele de procesare si comercializare pentru produsele agricole si forestiere, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață si reducerea somajului în zonele rurale.

- ✓ Îmbunătățirea și dezvoltarea competențelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activități forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea cresterii suprafețelor forestiere, prelucrării lemnului si valorificării eficiente a produselor pădurii.

Prin implementarea acestei masuri se urmăreşte realizarea unor acțiuni care vor contribui la:

- ✓ Îmbunătățirea cunostințelor tehnice si economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură si industria alimentară
- ✓ Pregătirea generală pentru managementul si administrarea fermelor
- ✓ Respectarea condițiilor de eco-condiționalitate şi a Standardelor Pieței Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producției fermelor (introducerea de noi produse şi sisteme de procesare)
- ✓ Constientizarea fermierilor privind problemele generale de mediu în sectoarele agricol, forestier si al industriei alimentare în scopul îmbunătățirii protecției mediului;
- ✓ Educarea si constientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea constiinței forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere si cresterea procentului de păduri la nivel de teritoriu GAL, inscriindu-se astfel la nivelul politicilor naționale forestiere
- ✓ Furnizarea acțiunilor de formare profesională precum si a acțiunilor de informare si difuzare a cunostințelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acceptului acestuia fără discriminare pe criterii de vârsta cu incurajarea insă a tinerilor fermieri, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Acțiunile care se vor întreprinse în teritoriu pentru a îmbunătăți şi creşte nivelul de competențe şi informare sunt în strânsă corelare cu prima direcție strategică de dezvoltare a teritoriului GAL şi se va urmări realizarea de:

- ✓ Programe de formare profesională de scurtă durată (inițiere, perfecționare si specializare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de tematica cursului, grupul țintă si nivelul existent de pregătire al solicitanților de formare profesională în vederea îmbunătățirii si perfecționării cunostințelor privind competențele manageriale si tehnice în domeniul agricol, forestier si agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii si inovații, protecția mediului si agricultură ecologică, cunoasterea si respectarea condițiilor de eco-condiționalitate etc.
- ✓ Îmbunătățirea competențelor prin organizarea de formări profesionale cu experti din sectorul agricol şi forestier pe domeniile de dezvoltare identificate ca şi priorități în teritoriu :
  - ➢ sesiuni de informare legate de domeniul în care activează, tehnologiile din domeniu, se vor susține workshop-uri tematice, dezbateri între actorii locali şi fermieri, analiză strategii de dezvoltare pe domenii pentru a coopta fermierii în dezvoltarea unitară a teritoriului
  - ➢ Workshop-uri pe fiecare masură din PNDR pentru a informa şi explica modalitatea de aplicare practica a acestora raportată la nevoile şi problemele identificate, impactul asupra exploatațiilor/fermelor, analiza rezultatelor

- Dezvoltarea competentelor antreprenoriale pentru sefii de exploatatii si a celor din asociatiile de producatori
- se vor planifica sesiuni de training pentru dezvoltarea competenţelor antreprenoriale care să vizeze tinerii sub 40 de ani şi femeile, asociaţiile de producatori pentru a creşte nivelul de cunoaştere şi gestionare a unei exploataţii/fermă, administrarea veniturilor şi costurilor, modalităţile de eficientizare a activităţii precum şi pragul de rentabilitate pe exploataţie/fermă
- Sesiunile de training vor fi susţinute de consultanţi specializaţi şi cu expertiză în domeniul agricol
- Acţiuni de informare si difuzare de cunostinţe privind Politica Agricolă Comună, a modului de aplicare a măsurilor pentru dezvoltare rurală în strânsă corelare cu strategia de dezvoltare pe domeniul analizat.

Aceste acţiuni vor fi realizate la nivel de teritoriu GAL prin identificarea potenţialilor beneficiari de proiecte pentru ca aceştia să poată corela teoria cu practica. Se va avea în vedere la selectarea furnizorului de formare profesională să dispună de personal calificat cu expertiză pentru fiecare domeniu, să fie formatori care au sau au avut acces la exploataţii-ferme şi cunosc practic problemele cu care se confruntă un fermier.

Tipurile de formare profesională:

- ✓ Diversificarea activităţilor în exploataţiile agricole, îmbunătăţirea calităţii producţiei, igiena si siguranţa alimentelor, crearea de condiţii pentru a asigura bunăstarea animalelor si sănătatea plantelor, siguranţa muncii, folosirea fertilizanţilor si amendamentelor în agricultură în concordanţă cu standardele Uniunii Europene;
- ✓ Lanţul valoric intr-o exploataţie
- ✓ Stategia de dezvoltare a unei exploataţii/ferme competitive şi profitabile
- ✓ Îmbunătăţirea si încurajarea afacerilor;
- ✓ Îmbunătăţirea cunostinţelor privind protecţia mediului;
- ✓ Marketingul produselor agricole şi forestiere
- ✓ Managementul exploataţiei agricole
- ✓ contabilitatea fermei
- ✓ Cum sa-ţi construieşti o exploataţie/fermă de succes
- ✓ Pregătire tehnică (noi tehnologii informaţionale, introducerea de inovaţii, difuzarea rezultatelor cercetării si a gestionarii durabile a resurselor naturale etc.);
- ✓ Managementul durabil al terenurilor agricole si forestiere;
- ✓ Dezvoltarea unor capacităţi inovative în lanţul agro-alimentar(ex. realizarea unui centru de maturare a brânzeturilor fermentate)
- ✓ Însusirea cerinţelor privind eco-condiţionalitatea si aplicarea unor metode de producţie compatibile cu întreţinerea si ameliorarea peisajului, respectiv cu protecţia mediului, agricultura ecologică.
- ✓ Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expoziţii, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acţiuni de schimb de experienţă

Toate aceste tipuri de instruire și pregătire profesională vor susține obiectivele operaționale identificate în prioritatea 1, 2 şi 3 a strategiei de dezvoltare a GAL-ului Valea Siretului de Sus și vor contribui la creșterea cunoștințelor și competențelor fermierilor, precum și îmbunătățirea fluxurilor operaționale în cadrul fermelor. Dezvoltarea sectorului de formare profesională si a serviciilor de informare si consultanță va contribui la integrarea fermierilor în activitatea de guvernare locală si la utilizarea potențialului local endogen. Acestea vor fi susținute de activitățile de animare a teritoriului realizate prin masura 431.2 de consiliere și consultanță prin echipa de consultanţi ai S.C. DAL Consulting S.R.L..

Implementarea acestui proiect de pregătire, structurat pe cerințele și nevoile identificate în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL, va sprijini pe termen mediu și lung dezvoltarea potențialului rural al teritoriului GAL și va deschide posibilitatea creerii unei agriculturi competitive care va constitui un punct de interes și de perspectivă pentru tinerii din teritoriu.

Beneficiari

Beneficiarii finali vor fi persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) si industriei agro-alimentare.

Criteriile de selecție vor fi:

- ✓ să aibă vârsta de cel mult 40 de ani
- ✓ să fie fermier de semi-subzistență
- ✓ va fi incurajată participarea femeilor
- ✓ să fie membru al unui grup de producători sau altor forme asociative recunoscute conform legislației naționale în vigoare
- ✓ să aibă un proiect de investiții în implementare sau în curs de realizare
- ✓ să fie beneficiari ai măsurilor din Axele I si II

Se estimează participarea unui număr de aproximativ 120 persoane. Dintre aceștia se vor pregăti 2-3 persoane ca și formatori din fiecare domeniu pentru a disemina informațiile primite către potențiali beneficiari și a constitui un sprijin pentru implementarea strategiei în teritoriu GAL.

Cheltuieli eligibile finanțate:

a) Costurile legate de pregătirea si desfăsurarea diferitelor acțiuni de formare profesională:

- ✓ Onorarii si diurna pentru experții din echipa de proiect a contractorului;
- ✓ Diurne pentru cursanți (cazare si masă dacă este cazul);
- ✓ Cheltuieli de transport;
- ✓ Materiale didactice si consumabile;
- ✓ Închirierea de echipamente specifice pentru implementarea proiectului;
- ✓ Închirierea de spații adecvate pentru desfăsurarea acțiunilor de formare profesională;
- ✓ Alte cheltuieli legate de implementarea acțiunilor de formare profesională

b) Costurile privind diferite tipuri de acțiuni de informare si difuzare de cunostințe:

- ✓ Cheltuieli de transport;
- ✓ Materiale informative;

✓ Alte cheltuieli legate de implementarea acțiunilor de informare si difuzare de cunostințe.

Beneficiarii direcți, furnizori ai acțiunilor de formare profesională, informare si difuzare a cunostințelor, vor fi entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților si/sau informării si difuzării de cunostințe care îndeplinesc criteriile de eligibilitate si de selecție.

Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 1
Sumă alocată: 80.000 euro (FEADR + naţional)

Tabel 76. Proiecte şi contribuţii pentru măsura 111

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
1	80.000 euro	80.000	80%	20%	0

Măsura 112 - Instalarea tinerilor fermieri

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Obiectivul urmărit prin lansarea acestei măsuri îl reprezintă îmbunătățirea si cresterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri si sprijinirea procesului de modernizare si conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena si bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă, îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației sefilor acestora, fără cresterea populației active ocupate în agricultură.

Proiectele realizate prin lansarea acestei masuri sunt în strânsă corelarea cu strategia de dezvolare a teritoriului GAL identificate in prima direcția strategică de dezvoltare. Prin implementarea acestei masuri se urmărește cresterea veniturilor exploatațiilor/fermelor conduse de tinerii fermieri, creșterea nivelul de trai în teritoriu prin promovarea spiritului antreprenorial la tinerii sub 40 de ani.

Descrierea intervenției

Prin finanțarea de proiecte pe această măsură se încurajează cresterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca sefi de exploatații si încurajarea acestora de a realiza investiții în cadrul exploatațiilor/fermelor.

Domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- ✓ Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- ✓ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- ✓ Adaptarea producției la cerințele pieței;

✓ Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului si sanitar-veterinare

Definirea instalării

Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înființare si/sau preluare prin transfer de proprietate si/sau arendă/concesionare a unei exploatații agricole între 6-40 UDE care produce în principal produse agricole vegetale si animale (materie primă) pentru consum uman si hrana animalelor, pentru prima dată în calitate de conducător (sef) de exploatație.

Definiții:

✓ **Exploatația agricolă** este o unitate tehnico-economică ce îsi desfăsoară activitatea sub o gestiune unică si are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole si/sau activitate zootehnică.

✓ **Conducătorul exploatației** este acea persoană care administrează si îsi asumă riscuri economice privind exploatația agricolă (poate fi: persoană fizică sau acționar unic).

✓ **Unitatea de dimensiune economică** (UDE) reprezintă unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploatații agricole determinată pe baza marjei brute standard a exploatației (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unități de dimensiune economică este de 1.200 Euro.

✓ Contractele de arendare trebuie sa fie încheiate pe termen de minim 5 ani.

✓ Exploatația agricolă trebuie să fie înregistrată în Registrul Fermelor înainte de solicitarea sprijinului.

Sinergia cu alte măsuri

Sprijinul acordat este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (Măsura 111 *„Formare profesională, informare si difuzare de cunostinte"*, Măsura 121 *„Modernizarea exploataiilor agricole"*, Măsura 125 *„Îmbunătățirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii;* Măsura 141 *„Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență"* şi Măsura 143 *„Furnizarea de servicii de consiliere si consultanță pentru agricultori")* şi din Axa II.

Sprijinul acordat prin această măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul Fondului Social European (FSE).

Tinerii fermieri care vor beneficia de sprijin prin această măsură vor fi obligați să urmeze, în primii trei ani de la primirea sprijinului, cursuri de formare profesională prin măsura 111 *„Formare profesională, informare si difuzare de cunostințe"* în cel puțin unul din domeniile: managementul exploatației agricole, contabilitatea fermei, protecția mediului, agricultură ecologică etc.

Beneficiarii

Sprijinul financiar prevăzut pentru această măsură, se acordă fermierilor care vor îndeplini la momentul solicitării sprijinului următoarele condiții:

✓ Au vârsta sub 40 de ani si se instalează pentru prima dată în exploatațiile agricole, ca si conducători (sefi) ai exploatației;

- ✓ Dețin sau se angajează să dobândească competențe si calificări profesionale în raport cu activitatea pe care urmează să o desfăsoare.
- ✓ Prezintă un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activităților agricole din cadrul exploatației,
- ✓ Sunt membri ai familiei de fermier, care au lucrat mai mult de 50% din timpul lor de lucru în cadrul fermei (nu neapărat în ferma familiei de fermier) cu cel puțin 12 luni înaintea instalării sale pe cont propriu.

Se estimează instalarea în teritoriu prin sesiunile lansate de catre GAL a unui numar de aproximativ 15 tineri cu sume cuprinse între 10.000 euro și 25.000 euro. Se vor finanța proiectele care se pliază cel mai bine pe direcțiile strategice de dezvoltare ale GAL.

Pentru acordarea sprijinului prin această masură Planul de afaceri trebuie să includă următoarele acțiuni eligibile:

Acțiuni materiale:

- ✓ construire și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzându-le si pe cele pentru protecția mediului
- ✓ achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat,masini, utilaje, instalații, echipamente si accesorii, echipamente si software specializate
- ✓ achiziționarea de animale si după caz a cotei de producție
- ✓ plantarea si replantarea plantelor perene;
- ✓ achiziționarea de teren pentru activități agricole

Nivelul minim de calificare solicitat este:

- ✓ absolvent de liceu sau de scoală profesională/scoală de arte si meserii în domeniul agricol, veterinar si economic cu profil agricol;
- ✓ absolvent de liceu care prezintă un certificat de calificare sau un certificat de absolvire a unui curs de formare de minim 150 de ore în domeniul agricol.
- ✓ O exploatație agricolă nu poate primi sprijin prin această măsură decât o singură dată.
- ✓ Nu se vor acorda sprijin prin această măsură, persoanelor care nu au acte de proprietate sau contracte de arendă/concesionare încheiate în nume propriu, cu excepția soțului sau soției. În acest ultim caz, un singur membru al familiei poate primi sprijin, chiar dacă ambii soți îndeplinesc condițiile prevăzute în măsură.

Criterii de selecție a beneficiarilor măsurii:

- ✓ Deține o fermă de semi-subzistență
- ✓ Deține o exploatație agricolă într-o zonă defavorizată;
- ✓ Are în proprietate exploatația agricolă ;
- ✓ Face parte dintr-o formă asociativă, recunoscută conform legislației în vigoare;
- ✓ Accesează o măsură de agromediu.

Finanțare

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat sub formă de primă, în două transe.

Beneficiarul trebuie să demonstreze la data ultimei verificări că dimensiunea fermei este de peste 10 UDE si a crescut cu minim 4 UDE de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărului fermier.

Sprijinul pentru instalare este de 10.000 Euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune sprijinul pentru instalare poate creste cu 2.000 Euro/1 UDE dar nu va putea depăsi 25.000 Euro/exploatație.

Modalitatea de plată

Sprijinul de instalare va fi acordat în două transe de plată:

- ✓ Prima transă se va acorda la data aprobării de către APDRP a solicitării pentru acordarea sprijinului si va fi de 60% din valoarea sprijinului pentru instalare;
- ✓ A doua transă, de 40% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la îndeplinirea acțiunilor prevăzute în Planul de afaceri, obligatoriu conformitatea cu standardele comunitare. Verificarea condiȚiilor pentru acordarea celei de a doua transe nu va depăsi 36 luni de la data adoptării de către APDRP a deciziei pentru acordarea sprijinului.

Număr de sesiuni lansate: 2
Număr de proiecte finanțate: 15
Sumă alocată: 255.000 euro (FEADR + naţional)

Tabel 77. Proiecte şi contribuţii pentru măsura 112

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
15	17.000 euro	255.000 euro	80%	20%	0

Măsura 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole

Această vine în întâmpinarea nevoii identificate prin strategia de dezvoltare a GAL-ului Valea Siretului de Sus pentru a crește competitivitatea sectorului agricol din teritoriu printr-o utilizare mai bună a resurselor umane si a factorilor de producție.

Prin lansarea acestei măsuri se urmărește:

- ✓ Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului si calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum si producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- ✓ Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare;
- ✓ Cresterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;

✓ Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

Prin implementarea acestei masuri se vor promova investițiile în exploatațiile agricole din sectorul vegetal si de creștere a animalelor pentru realizarea de construcții noi si/sau modernizarea construcțiilor agricole existente din cadrul acestora si a utilităților aferente, achiziționarea de masini si utilaje noi, înființarea de plantații etc., în strânsă corelare cu direcțiile strategice de dezvoltare identificate.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al masurii

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje si echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum si investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare si cresterea competitivității exploatațiilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

✓ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea gradului de mecanizare

✓ Respectarea standardelor comunitare pe flux operțional

✓ Creșterea calității produselor obținute si diversificarea producției agricole

✓ Promovarea producerii si utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei

✓ Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) si regenerare pe cale vegetativă (lăstari, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plopi, sălcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabilă

✓ Cresterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei si comercializarea directă a acestora fară a mai fi interpose alte entități între procesator și clientul final.

Acțiuni eligibile

✓ **materiale**

- Achiziția de tractoare, combine, mașini, utilaje, echipamente etc, care să determine creșterea productivității muncii în cadrul exploatațiilor, îmbunătățirea calității produselor agricole, introducerea de tehnologii performante, îmbunătățirea condițiilor de lucru
- Construirea și/sau modernizarea clădirilor operționale care conduc la asigurarea conformității cu standardele comunitare

✓ **imateriale**

- diversificarea producției în funcție de cerințele pieței
- realizarea de noi produse și introducerea de noi tehnologii
- reducerea costurilor de producție și creșterea rentabilității economice a exploatațiilor agricole
- creșterea valorii adaugate brute (VAB) a exploatațiilor agricole
- creșterea viabilității economice

- reducerea emisiilor dăunătoare cu effect de seră și o mai buna gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea de producție
- reducerea emisiilor de amoniac (si a altor gaze), în special în exploatatiile de crestere a animalelor prin respectarea standardelor sanitar-veterinare, de igiena si de bunastare a animalelor
- asigurarea respectarii cerintelor fitosanitare, ecologice etc.
- cresterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabila si îmbunatatirea eficacității folosirii acestora

Beneficiari

Beneficiarii măsurii sunt:

✓ fermierii definiți conform PNDR ca fiind persoane fizice sau juridice, care practică ca și activitate principală activități agricole, exploatația este pe teritoriul GAL și are o dimensiune egală sau mai mare de 2 UDE(Unitate de Dimensiune Economică)

✓ grup de producatori (*recunoscut în baza Legii nr. 338/2005*), doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri;

✓ cooperativa agricola (*înfiintata în baza Legii nr. 566/2004*), doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri

✓ Beneficiarii Masurilor 112 "Instalarea tinerilor fermieri" si 141 "Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta" pot accesa Masura 121 utilizând acelasi plan de afaceri elaborate pentru accesarea Masurilor 112 si 141.

Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului:

✓ Proiectul trebuie să respecte conformitatea cu obiectivul general al măsurii si cu cel puțin unul din obiectivele operaționale identificate în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL

✓ Proiectul să fie în acord cu potențialul agricol al zonei și să demonstreze îmbunătățirea performanței generale a exploatației agricole la data dării în exploatare a investiției

✓ Beneficiarul sau responsabilul legal al proiectului trebuie să dovedească o pregătire profesională, în raport cu proiectul

✓ Beneficiarul trebuie să prezinte memoriul justificativ sau studiul de fezabilitate în funcție de specificul investiției

✓ Beneficiarul trebuie să declare că asigură cofinanțarea investiției din Resurse proprii sau atrase

✓ Beneficiarul trebuie să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele şi acordurile conform legislației în vigoare din domeniul: sanitar-veterinar, sanitar, fitosanitar şi de mediu necesare realizării investiţiei în cadrul proiectului.

✓ Pentru toate tipurile de investiții, potențialii beneficiari trebuie să obțină acordul de mediu în conformitate cu legislația națională.

✓ În funcție de natura investiției proiectul poate fi însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu

Sectoare prioritare vor fi cele identificate în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL și anume:

Sectorul vegetal: legume, culturi de câmp, culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt si regenerare pe cale vegetativă, în scopul producerii de energie regenerabilă.

Sectorul de crestere a animalelor: bovine pentru lapte, porcine (din care pentru: reproducție, îngrăsare), ovine si caprine, păsări.

Criterii de selecție:

- ✓ Exploatații agricole care se adaptează la standardele comunitare nou introduse;
- ✓ Exploatații din sectoarele prioritare identificate în strategia de dezvoltarea a GAL Valea Siretului de Sus
- ✓ Proiectele din sectoarele prioritare care vor realiza investiții în producerea si utilizarea energiei regenerabile
- ✓ Proiectele care au si investitii pentru procesarea produselor agricole identificate ca prioritare conform strategiilor de dezvoltare GAL
- ✓ Exploatatii vegetale si de crestere a animalelor în sistem ecologic
- ✓ Exploatatii agricole care nu au mai beneficiat de sprijin SAPARD /FEADR pentru acelasi tip de activitate
- ✓ Beneficiarul este constituit ca forma asociativa sau este membru al unei forme associative din teritoriul GAL, recunoscute conform legislatiei nationale în vigoare
- ✓ Exploatatii agricole de semi-subzistenta

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin măsurile 111 *"Formare profesională, informare si difuzare de cunostințe* şi 143 *"Furnizarea de servicii de consiliere si consultanță pentru agricultori"*. De asemenea, sprijinul acordat prin măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (123 *"Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere"*, 142 *"Înființarea grupurilor de producători"*, 125 *"Îmbunătățirea şi dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii şi silviculturii"*, 112 *"Instalarea tinerilor fermieri"*, *141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență"*), Axa II, Axa III si Axa IV LEADER.

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor finanțate prin alte fonduri europene:

- ✓ Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- ✓ Fondul de Coeziune (FC);
- ✓ Fondul Social European (FSE).

Corelarea măsurii cu alte măsuri din FEADR si alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra modernizării sectorului productiv, cât si asupra filierelor de comercializare a produselor agricole si a protecției mediului înconjurător.

Finanțare

Valoarea maximă a cofinantarii publice este de 200.000 Euro, iar ponderea sprijinului nerambursabil va fi de maxim 40%. Valoarea maxima eligibila a unui proiect nu va depasi 400.000 Euro. Procentul sprijinului nerambursabil de 40% se va putea majora cu:

✓ 10% pentru investitiile realizate de tinerii agricultori cu vârsta sub 40 ani, la data depunerii cererii de finantare;
✓ 10% pentru investitiile realizate de agricultorii din zonele montane cu handicap natural, în zone cu handicap natural si în arii naturale protejate încadrate în reteaua Natura 2000 (conform Regulamentului CE nr.1698/2005, art. 36, litera a,punctele i, ii si iii)
✓ 10% pentru investițiile având drept scop implementarea noilor provocări prin următoarele tipuri de operațiuni: „îmbunătățirea eficienței utilizării si depozitării îngrăsământelor cu azotat", „instalații pentru tratamentul apelor reziduale în exploatații agricole si în cadrul proceselor de prelucrare si comercializare" . Această majorare se aplică exclusiv la partea din proiect destinată investiţiilor în aceste două tipuri de operațiuni
✓ Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 121 este de 5.000 de Euro – aceasta suma reprezentând valoarea totala eligibila a proiectului.

Se estimează finanțarea unui număr de aproximativ 20 proiecte prin sesiunea lansată de către GAL.

Număr de sesiuni lansate: 2
Număr de proiecte finanțate: 15
Sumă alocată: 600.000 euro (FEADR + naţional)

Tabel 78. Proiecte şi contribuţii măsura 121

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuţie FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
15	80.000 euro	1.200.000	80%	20%	50%

Măsura 123 - Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere

Această măsură vine în întâmpinarea nevoii de a creştere competitivitea întreprinderilor de procesare agro-alimentare si forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane si a altor factori de producție.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii

Prin lansarea acestei masuri se acordă sprijin pentru realizarea de investiții corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru **procesarea si marketingul produselor agricole** care procesează materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor piscicole si care obțin produse incluse si neincluse în Anexa I, pentru:
✓ Dezvoltarea de noi produse, procese si tehnologii
✓ Promovarea investițiilor pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile
✓ Adaptarea la cerințele pieței, în funcție de resursele locale precum si deschiderea de noi oportunități de piață

✓ Promovarea investițiilor pentru producerea biocombustibililor
✓ Promovarea de investiții pentru respectarea standardelor comunitare
✓ Cresterea productivității muncii în sectorul agro-alimentar
✓ Aplicarea măsurilor de protecția mediului, inclusiv măsuri de eficiență energetică;
✓ Cresterea numărului de locuri de muncă si a siguranței la locul de muncă.

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investiții corporale şi necorporale pentru **procesarea şi marketingul produselor forestiere,** prin:

✓ Creşterea eficienței sectorului de procesare şi marketing a produselor forestiere prin inovații şi introducerea de noi tehnologii, maşini şi echipamente, cu respectarea standardelor de siguranță în muncă şi de protecție a mediului
✓ Adaptarea la cerințele pieței, a prelucrării si comercializării produselor forestiere, în funcție de resursele locale, si explorarea de noi oportunități de piață de desfacere;
✓ Îmbunătățirea competitivității unităților de prelucrare si comercializare a produselor forestiere prin cresterea randamentului instalațiilor si proceselor de prelucrare si a calității produselor
✓ Obținerea de surse de energie regenerabilă din biomasă forestieră
✓ Îmbunătățirea dotărilor microîntreprinderilor prin achiziționarea de echipamente, utilaje si masini complexe de recoltare, transport si prelucrare, în cadrul aceluiasi process tehnologic, a produselor forestiere, cum sunt masinile forestiere multifuncționale de recoltat cu impact redus asupra mediului, precum si de masini si utilaje speciale pentru transportul produselor forestiere, din pădure la unitățile de procesare primară
✓ Cresterea numărului de locuri de muncă în sectorul procesării si valorificării produselor forestiere
✓ Cresterea productivității muncii în sectorul forestier;
✓ Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operațiile care au loc înainte de prelucrarea industrială în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (CE nr. 1974/2006.)

Sinergia cu alte măsuri

De asemenea, sprijinul acordat prin măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (121 *"Modernizarea exploataţiilor agricole"*, 122 *"Îmbunătăţirea valorii economice a pădurii"*, 125 *„Îmbunătăţirea şi dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii"* si 142 *"Înfiinţarea grupurilor de producători"*), Axa III şi Axa IV LEADER.

Beneficiari

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin această măsură sunt:

Pentru produsele agricole:

✓ Micro-întreprinderi si Întreprinderi Mici si Mijlocii - definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003
✓ Alte întreprinderi care nu sunt micro-întreprinderi, întreprinderi mici si mijlocii, definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depăseste 200 milioane euro.

Pentru produsele forestiere

✓ Micro-întreprinderi - definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003.

Acţiuni eligibile – prin lansarea acestei masuri se vor finanţa următoarele tipuri de cheltuieli corporale:

Pentru produsele agricole:

✓ Construcţii noi si/sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producţie, inclusiv construcţii destinate protecţiei mediului, infrastructură internă si utilităţi, precum si bransamente si racorduri necesare proiectelor;

✓ Construcţii noi si/sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;

✓ Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi utilaje, instalaţii, echipamente, aparate si costuri de instalare;

✓ Investiţii pentru îmbunătăţirea controlului intern al calităţii materiei prime, semifabricatelor, produselor si subproduselor obţinute în cadrul unităţilor de procesare si marketing;

✓ Investiţii pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;

✓ Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activităţii de producţie si marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Pentru produsele forestiere

✓ Construcţii noi si modernizarea tuturor categoriilor de spaţii si încăperi pentru producerea si stocarea produselor forestiere, necesare realizării proiectului, inclusiv utilităţi si bransamente care nu depăsesc 10% din valoarea eligibilă a proiectului;

✓ Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi instalaţii, masini si echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe), transportul si procesarea primară a produselor forestiere (lemnoase si nelemnoase), precum si investiţii pentru modernizarea si retehnologizarea capacităţilor existente, asa cum sunt prevăzute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu si securitate a muncii.

Acţiuni imateriale pentru produsele agricole si forestiere – cheltuieli necorporale:

✓ Organizarea si implementarea sistemelor de management al calităţii si de siguranţă alimentară, dacă sunt în legătură cu investiţiile corporale ale proiectului;

✓ Cumpărarea de tehnologii (know-how), achiziţionarea de patente si licenţe pentru pregătirea implementării proiectului;

✓ Costurile generale ale proiectului cum ar fi: taxe pentru arhitecţi, ingineri si consultanţi, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor si autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, asa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţională, pentru pregătirea implementării proiectului (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede si construcţii si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcţiilor);

✓ Achiziţionarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Finanțare

Prin Măsura 123 se vor acorda beneficiarilor eligibili si selectati fonduri nerambursabile în procent de pâna la 50%, fondurile acordate reprezentând cofinantarea publica (raportata la valoarea totala eligibila a proiectului) la care se va adauga cofinantarea privata.

Cuantumul sprijinului si plafoanele maxime ale cofinanțarii publice pentru un proiect sunt urmatoarele:

- ✓ Pentru microîntreprinderi si întreprinderi mici si mijlocii – cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 200.000 Euro/proiect.
- ✓ Pentru investitiile care apartin unei forme asociative si care deservesc membrii acesteia - cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 200.000 Euro/proiect.
- ✓ Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 123 este de 5.000 de Euro – aceasta suma reprezentând valoarea totala eligibila a proiectului.

Se estimează finanțarea unui număr de aproximativ proiecte prin sesiunea lansată de către GAL.

Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 3
Sumă alocată: 202.500 euro (FEADR + național)

Tabel 79. Proiecte și contributii măsura 123

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
3	135.000 euro	405.000 euro	80%	20%	50%

Măsura 141 - Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență

Măsura 141 vine în întâmpinarea nevoii de a crește competitivitatea exploatațiilor agricole din teritoriu GAL pentru a facilita rezolvarea problemelor legate de restructuarea si reorganizarea acestora pentru a devein ferme comerciale, având în vedere faptul că sectorul agricol si economia din mediul rural sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Scopul lansarii acestei masuri este de a crește volumul producției destinate comercializării pentru ca fermele de semisubzistență din teritoriu GAL să devină viabile economic sa-și diversifice producția în funcție de cerințele pieței si sa dezvolte noi produse.

Lansarea acestei masuri este în strânsă corelare cu prima direcție de dezvoltare, prioritatea strategică 2 din strategia de dezvoltare GAL și va sprijini exploatațiile de semi-subzistentă.

Sprijinul acordat prin această măsură va asigura veniturile necesare în perioada de restructurare si transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață,

prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum si introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la cresterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii

Prin această măsură se urmărește finanțarea fermelor de semi-subzistență care produc, în principal, pentru consumul propriu, dar care comercializează si o parte din producția realizată cum sunt fermele de bovine și ovine. Dimensiunea economică a fermelor de semi-subzistență poate varia între 2-8 UDE. Pentru a deveni viabilă, ferma de semi-subzistență poate desfăsura si activități non-agricole generatoare de venituri. După o perioadă de trei ani de la acordarea sprijinului, viabilitatea economică a fermei de semisubzistență va fi demonstrată prin cresterea cu 20% a producției destinate comercializării si prin cresterea cu minim 3 UDE a dimensiunii exploatației, comparativ cu situația inițială menționată în planul de afaceri depus pentru finanțare. Acest lucru va determina creșteri vizibile a potențialului zonei pentru ca va avea indicatori cantitativi usor masurabili. Din acest motiv s-a decis la nivel de GAL finanțarea unui numar de minim 60 proiecte ale fermierilor care desfașoară activități multiple în cadrul exploatațiilor cum ar fi: prelucrarea terenului, creșterea de bovine/ovine/caprine/pasari/ sau stupid, comercializează surplusul de produse catre firme procesatoare sau direct catre piețele de profil.

Sinergia cu alte masuri

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (111 *„Formare profesională, informare si difuzare de cunostinţe",* 121 *„Modernizarea exploataţiilor agricole "*, 142 *"Înfiinţarea grupurilor de producători",* 143 *„Furnizarea de servicii de consiliere si consultanţă pentru agricultori")*, din Axa II si Axa III.

Pentru încurajarea fermelor de semi-subzistență să intre pe piaă, beneficiarii sprijinului acordat

prin această măsură vor putea accesa concomitent mai multe măsuri din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală. De exemplu, pentru a crește nivelul de competențe un fermier de semi-subzistență poate să acceseze măsurile care vizează formarea profesională si serviciile de consultanță. După caz, fermierul poate accesa si măsura de modernizare a exploatațiilor agricole, sau alte măsuri cum ar fi: înființarea grupurilor de producători, dezvoltarea de activități non-agricole si acordarea de plăți compensatorii pentru agromediu, în special pentru agricultura ecologică.

Beneficiari

Sprijinul se acordă fermierilor, persoane fizice si persoane fizice autorizate în vârstă de până la 62 de ani, care vor prezinte un Plan de afaceri pentru restructurarea exploatației agricole. Persoanele fizice neautorizate vor fi acceptate ca beneficiari potențiali dacă se angajează să se autorizeze până la data încheierii contractului de finanațare.

Planul de afaceri întocmit pentru obținerea sprijinului în cadrul acestei măsuri trebuie să cuprindă următoarele cerințe:

- ✓ scurtă descriere a situației curente
- ✓ obiectivele restructurării
- ✓ investițiile necesare pentru atingerea obiectivelor
- ✓ schimbările de management vizate
- ✓ pregătirea profesională vizată
- ✓ tipul si cantitatea produselor obținute în timpul si după restructurare, inclusive oportunitățile de piață
- ✓ demonstrarea viitoarei viabilități economice: costuri, venituri si cheltuieli realizate, modalitatea de asigurare a consumului propriu si cresterea cantității producției destinată comercializării
- ✓ evaluarea principalelor riscuri
- ✓ elemente referitoare la îndeplinirea cerințelor de mediu, în special când exploatația se află într-o zonă cu importanță pentru mediu (HNV, Natura 2000)
- ✓ graficul de timp pentru restructurare, inclusiv obiective si etape

În Planul de afaceri prezentat, beneficiarul poate include venituri generate de activitatea agricolă desfăsurată pe terenuri luate în arendă pe o perioadă de timp corespunzătoare cel puțin perioadei acoperite de planul de afaceri. Planul de afaceri trebuie să includă toate detaliile privind investițiile care se realizează atât din sprijinul acordat prin măsură cât si/sau prin accesarea măsurii 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole". Elaborarea Planului de afaceri va putea fi sprijinită prin măsura 143 „Furnizarea de servicii de consiliere si consultanță pentru agricultori" si constituie document justificativ pentru accesarea măsurii 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole".

Verificarea conformității cu planul de afaceri se va realiza după o perioadă de 3 ani de la acordarea sprijinului. Dacă la verificare ferma de semi-subzistenȚă nu îndeplineste conformitatea cu planul de afaceri, aceasta nu va mai beneficia de sprijin în următorii 2 ani, cu excepția situației când neconformitatea acestuia a fost determinată de cauze independente de voința beneficiarului, definite ca fiind cauze de forță majoră: inundații, secetă prelungită, furtuni etc., pentru care se întocmesc dosare de către comisiile locale de specialitate, constituite în acest scop.

Fermierii care beneficiază de sprijin prin această măsură sunt obligați să urmeze, în primii trei ani de la primirea sprijinului, un curs de formare profesională prin măsura 111 „Formare profesională, informare si difuzare de cunostințe" în cel puțin unul din domeniile: managementul exploatației agricole, contabilitatea fermei, protecția mediului, agricultură ecologică etc.

Criteriile de selecție pentru fermele de semi-subzistență:

- ✓ să facă parte cu minim 6 luni înainte de lansarea sesiunii pentru care aplică, dintr-o formă asociativă recunoscută conform legislaȚiei naȚionale în vigoare (de exemplu: grup de producători, cooperativă etc.)
- ✓ să acceseze măsura de agromediu
- ✓ să fie în zonă defavorizată
- ✓ să aparțină tinerilor fermieri

✓ să realizeze o investiție, în special o investiție pentru îndeplinirea conformității cu standardele comunitare.

Finanțare

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de 1.500 de Euro/an/fermă de semi-subzistență pe o perioadă de 5 ani.

Se estimează finanțarea unui număr de aproximativ 60 proiecte prin sesiunea lansată de către GAL.
Număr de sesiuni lansate: 2
Număr de proiecte finanțate: 60
Sumă alocată: 450.000 euro (FEADR + național)

Tabel 80. Proiecte și contribuții măsura 141

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu/5 ani	Estimarea costului total pe masură/5 ani	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuți a privată
60	7.500 euro	450.000 Euro	80%	20%	0

Durata sprijinului

Sprijinul se acordă pentru o perioadă de maxim 5 ani pentru cererile aprobate înainte de 31 decembrie 2013.

Măsura 142 – Înființarea grupurilor de producători

Măsura 142 vine în întâmpinarea nevoii de a creste competitivitatea sectoarelor primare agricol si silvic din teritoriul GAL, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători si sectoarele de procesare si comercializare, precum si adaptarea producției din punct de vedere calitativ si cantitativ la cerințele consumatorilor.

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Prin lansarea acestei masuri se va încuraja înființărea grupurilor de producători din sectorul agricol si silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare si sprijinirea accesului la piață a propriilor membri.

De asemenea, se va sprijini cresterea numărului de grupuri de producători pe domeniile de dezvoltare identificate în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL, se va acorda sprijin pentru înființare si funcționare administrativă si cresterea veniturilor prin îmbunătățirea continuă a capacității tehnice si de management a membrilor acestora.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al masurii

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării si funcționarii administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- ✓ Adaptarea producției la cerințele si exigențele pieței
- ✓ Asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor si distribuția produselor cu ridicata
- ✓ Cresterea valorii adăugate a producției obținute în comun si o mai bună gestionare economică a resurselor si rezultatelor obținute
- ✓ Stabilirea unor reguli comune în ceea ce priveste informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate si tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare si pentru rețeaua de comercializare.

Prin înființarea grupurilor de producători pe domenii de dezvoltare, așa cum este dezvoltat și în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL Valea Siretului de Sus, se va sprijini o dezvoltare reală bazată pe unitate și control, va crește calitatea produselor pentru că va exista o viziune unitară de producție și procesare iar produsele rezultate vor fi mult mai competitive și vor rspunde cerințelor de piață. Aceasta este o modalitate de a încuraja consumul intern prin prețuri competitive pentru că în acest mod vor fi eliminate multe din verigile intermediare între producător și consumatorul final. De asemenea va crește puterea de negociere a prețurilor și se vor elimina barierile, existente în acest moment, de intrare în rețelele mari de supermarket-uri.

Sinergia cu alte masuri

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este complementar sprijinului acordat prin alte măsuri

din cadrul Axei I (Măsura 111 *„Formare profesională, informare si difuzare de cunostinţe"*, 121 *"Modernizarea exploataţiilor agricole"*, 123 *"Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere"*, 125 *"Îmbunătăţirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea şi adaptarea agriculturii si silviculturii"*, 141 *„Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenţă"*, 143 *„Furnizarea de servicii de consiliere si consultanţă pentru agricultori"*), Axei II, Axei III şi Axei LEADER.

Beneficiari

Sprijinul se acordă pentru grupurile de producători recunoscute conform legislaȚiei naȚionale în vigoare, pentru următoarelor categorii:

- ✓ Sectorul agricol:
  - culturi de câmp (cereale, oleaginoase, culturi proteice, tehnice, culturi rădăcinoase câmp)
  - horticultură (flori, plante ornamentale);
  - viticultură (viȚă de vie pentru vin)
  - cresterea animalelor pentru lapte
  - cresterea animalelor (excluzând laptele)
  - granivore (porci si păsări)

- ➢ mixt (cresterea animalelor pentru lapte si carne/culturi vegetale si cresterea animalelor).

✓ Sectorul forestier:
- ➢ produse lemnoase
- ➢ produse nelemnoase(fructele de pădure, semințele forestiere, ciupercile comestibile din flora spontană, plantele medicinale si aromatice, răsina si altele de acest fel

Finanțarea grupurilor de producători se va face în rate anuale acordate în primii 5 ani de la data recunoasterii grupului de producători. Sprijinul va fi calculat pe baza producției comercializate anual de către grupul de producători, astfel:

✓ 5%, 5%, 4%, 3% si 2% din valoarea producȚiei comercializate de până la 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an

✓ 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% si 1,5% pentru valoarea producției comercializate care depăseste 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an.

✓ Sprijinul nu va putea depăsi următoarele plafoane:

100.000 Euro - Anul I
100.000 Euro - Anul II
80.000 Euro - Anul III
60.000 Euro - Anul IV
50.000 Euro - Anul V

Plata primei rate va fi făcută la un an, după data la care grupul de producători este recunoscut.

Plata se va face în urma verificării respectării condițiilor inițiale de recunoastere a grupului de producători, pe baza facturilor pentru producția vândută înregistrată si calculată după un an de la recunoasterea grupului.

Se estimează finanțarea unui grup de producători prin sesiunea lansată de către GAL.
Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 1
Sumă alocată : 165.971 euro pentru o perioadă de 5 ani (FEADR + naţional).

Tabel 81. Proiecte şi contributii măsura 142

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
1	165.971 euro	165.971 euro	80%	20%	0

AXA 2
Măsura 221 - Prima împădurire a terenurilor agricole

Măsura 221 vine în întâmpinarea nevoii de a îmbunătăţi condiţiile de mediu în teritoriul GAL prin folosirea si gospodărirea durabilă a terenului agricol și forestie prin împădurire. Această măsură va fi destinată prevenirii pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătăţirii capacităţii de retenţie a apei, cresterii calităţii aerului, producerii de biomasă, inclusiv masă lemnoasă de calitate, prin menţinerea, sau, după caz, cresterea biodiversităţii.

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei

Obiectivul specific al acestei masuri îl constituie creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecţie a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecţie împotriva factorilor naturali si antropici dăunători, precum si de asigurare a funcţiilor recreative, pe baza rolului multifuncţional al acesteia, extinderea suprafeţei ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire si întreţinere a plantaţiilor.

Pădurile înfiinţate prin această măsură vor proteja componentele de mediu pe baza rolului multifuncţional pe care îl au.

Prin lansarea acestei masuri de vor atinge obiectivele operaţionale identificate în cadrul priorităţii 4 și va sprijini efortul GAL de a conserva biodiversitatea pe suprafeţele agricole si forestiere şi promovarea agriculturii durabile.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al masurii

În cadrul acestei masuri se va finanţa:

✓ primă de înfiinţare a plantaţiilor forestiere (costuri standard), conform proiectului tehnic
✓ o primă anuală pentru lucrările de completări si întreţinere a plantaţiei pe o perioadă de 5 ani
✓ o primă anuală fixă (standard) ca si primă pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, pe an si pe ha, pentru o perioadă de 15 ani.

Sinergia cu alte masuri

Această măsură este în legătură directă cu Rezoluţia Consiliului din 1998 cu privire la Strategia Forestieră pentru Uniunea Europeană, care subliniază importanta rolului multifunctional al pădurii si al unui management forestier durabil bazat pe rolul social, economic, de mediu, ecologic si functiilor culturale pentru dezvoltarea societatii si in particular a zonelor rurale precum si sublinierea contributiei padurilor si silviculturii, precum si cu Politica si Strategia de Dezvoltare a Sectorului Forestier în România, 2001-2010, ce are ca scop principal cresterea suprafeţelor acoperite cu păduri la nivel naţional.

Beneficiari

Următoarele categorii de beneficiari sunt eligibili pentru sprijin prin această măsură:

✓ Deţinătorii privaţi de teren agricol, pentru înfiinţarea plantaţiei forestiere si executarealucrărilor de întreţinere pe o perioadă de 5 ani, precum si o primă

compensatorie pentru pierderea de venit prin împădurire, stabilită pe an si pe ha, pentru o perioadă de 15 ani;

✓ Autorități publice locale deținătoare de teren agricol, numai pentru înființarea plantației.

✓ Dacă terenul agricol destinat împădurii este concensionat de o persoană fizică sau juridică, primele pentru întreținerea plantației si cele compensatorii, prevăzute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

✓ Beneficiarii din categoria concesionarilor / arendasilor sunt eligibili pentru toate formele de suport doar dacă proprietarul/proprietarii terenului în cauză sunt de acord cu împădurirea si cu obligațiile ce decurg din aceasta. Aceste obligaȚii se referă la menținerea arboretului creat pe o perioadă stabilită pe baza normelor tehnice în vigoare, care va fi cel puțin egală cu vârsta exploatabilității prevăzută în normativele tehnice.

Acțiuni eligibile (cheltueli eligibile)

Solicitanții vor primi sprijin pentru împădurirea terenurilor agricole, constînd în plăți acordate

beneficiarilor pentru:

✓ Costuri de înființare a plantației, incluzând costurile pentru materialul de plantare, plantarea în sine si alte costuri legate direct si necesare pentru operaȚiunea de plantare (primă de înființare);

✓ Costurile aferente perioadei de după plantare pentru întreținerea plantațiilor (primă anuală pe ha pentru 5 ani, începând cu anul de plantare);

✓ Compensarea pierderii de venit agricol ca urmare a împăduririi (primă anuală pe ha pentru 15 ani, începând cu anul înființării plantației).

Criteriile de selecție sunt menționate în ordinea descrescătoare în funcție de importanța lor sunt următoarele:

✓ Poziția terenului funcție de zona geografică (altitudine): se va acorda prioritate proiectelor de împădurire din zonele de câmpie, apoi din cele de deal

✓ Mărimea plantației: se va acorda prioritate terenurilor propuse pentru împădurire cu suprafață mai mare

✓ Distanța față de pădurile deja existente: pentru a consolida trupurile de pădure déjà existente, se va acorda prioritate terenurilor situate în vecinătatea acestora

✓ Gradul de degradare a terenului: se va acorda prioritate împădurii terenurilor afectate de procese de degradare, cum ar fi eroziunea sau desertificarea

✓ Ciclul de producție/vârsta de exploatare a pădurii: se va acorda prioritate pădurilor care au prevăzută o vârstă de exploatare mai mare de 40 ani

✓ Numărul de specii utilizate în lucrările de împădurire: se va acorda prioritate lucrărilor de împădurire care propun cel puțin 2 specii în compoziție.

Finanțare

Nivelul costurilor standard pentru inființarea plantațiilor forestiere sunt diferențiate pe zone geografice astfel:

✓ Pentru câmpie – 1900 euro

✓ Pentru deal - 1660 euro
✓ Pentru zona de munte – 1560 euro(nu va face obiectul finanțării deoarece în teritoriul GAL nu există forme de relief muntoase)
Valoarea compensării pentru înființarea plantației forestiere va fi de:
✓ 80% pentru zonele defavorizate/Natura 2000
✓ 70% pentru celelalte zone

A fost luat în calcul finanțarea a 2 proiecte ce vor însuma 20 de ha în zonă de câmpie.
Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 2
Sumă alocată: 53.320 euro pentru o perioadă de 5 ani (FEADR + național).

Tabel 82. Proiecte și contribuție măsura 221

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
2	32.360 euro	64.720 euro	80%	20%	30%[1]

AXA 3
Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi"

Această măsură vine în întâmpinarea nevoii de promovare a activităților non-agricole, care pot conduce la **creșterea veniturilor din teritoriul GAL, generarea locurilor de muncă și reducerea disparităților dintre zona rurală reprezentată de teritoriul GAL și cea urbană**. De asemenea, prin aceasta măsură se intenționează stimularea si susținerea **diversificării activităților rurale din teritoriu GAL**, prin dobândirea de noi competențe caracteristice spiritului antreprenorial, de noi abilități si lărgirea gamei de servicii pentru populația din teritoriu. Acesti factori vor contribui la cresterea economică si la îmbunătățirea nivelului de trai din teritoriu GAL, precum si la atingerea unui echilibru teritorial, social si economic stabil în spațiu rural.

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Prin lansarea acestei masuri se vor menține si dezvolta activitați economice non - agricole în teritoriu GAL pentru a facilita creșterea numarului de locuri de munca obiectiv ce este în strânsă corelare cu prioritatea 5 identificată în strategia de dezvoltare a GAL-ului Valea Siretului de Sus. De asemenea, se urmărește creșterea valorii adăugate în activități non-agricole, crearea și diversificarea serviciilor pentru populația din teritoriu prestate de către micro-întreprinderi, încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri si femei, încurajarea

[1] Suma la care s-a calculat contribuția privata este de 26.600 ce reprezintă 70% din finanțarea pe care o poate obține un beneficiar la care se adaugă valoare prevazută pentru întreținerea plantației pe o perioadă de 5 ani conform ghid

activităților mestesugărești si a altor activități tradiționale, reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii

Prin lansarea acestei masuri se va acorda sprijin activităților non-agricole din teritoriul GAL prin intermediul dezvoltării microîntreprinderilor atât nou create cât si existente.

Acțiunile prevăd:

✓ **Investiții în activități non-agricole** productive cum ar fi:
- ➢ industria usoară (articole de pielărie, lână)
- ➢ în activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă)
- ➢ mecanică fină, asamblare masini, unelte si obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

✓ **Investiţi pentru dezvoltarea activităţilor mesteşugăreşti**, de artizanat şi a altor activităţi tradiţionale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, brodatul, confecţionare de măşti specific teritoriului GAL, instrumente muzicale tradiţionale, prelucrare ceară etc.), precum şi marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obţinute din aceste activităţi).

✓ **Servicii pentru populaţia din teritoriu** cum ar fi:
- ➢ servicii de croitorie, frizerie, cizmărie
- ➢ servicii de conectare si difuzare internet
- ➢ Servicii de reparaţii maşini, unelte(infiinţarea unui service pentru maşinile şi utilajele agricole)
- ➢ protecţie fitosanitară, însămânţare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare

✓ **Investiţii în producerea de energie regenerabilă**
- ➢ Achiziţionarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Sinergia cu alte masuri

Coerenţa intervenţiei FEADR (PNDR-Axa 3) cu intervenţia FSE (POS DRU):

✓ Investiţiile susţinute prin Măsura 312 a PNDR, sunt completate de intervenţia POS DRU privind orientarea, consilierea şi training-ul în domeniul antreprenorial şi non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special celor provenind din agricultura de subzistenţă.

✓ Demarcarea cu Măsura **123** (PNDR-Axa 1) **în privinţa micro-întreprinderilor din spaţiul rural** se face astfel:
- ➢ ***Energie regenerabilă***: Prin Măsura 123 sunt susţinute producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile ca parte componentă a proiectului de investiţii în procesul productiv specific activităţilor acestei măsuri, în timp ce prin Măsura 312 este susţinută achiziţionarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, ca parte componentă a proiectelor si folosirea acesteia în activităţile specifice acestei măsurii.

- ***Pentru activități productive***: Componenta Măsurii 312 care necesită stabilirea unui criteriu de demarcare cu Măsura 123 este reprezentată de obținerea unui produs non-agricol prin procesarea unui produs agricol. Astfel, criteriul de demarcare este următorul:
  - Prin Măsura 123 vor fi susținute activități de procesare a produselor agricole având drept rezultat obținerea unui produs non-agricol care poate fi **numai** produs alimentar sau biocombustibil;
  - Prin Măsura 312 vor fi susținute activități de procesare a produselor agricole având drept rezultat obținerea unui produs non-agricol care poate fi numai produs non-alimentar, cu excepția biocombustibilului.

Beneficiarii acestei măsuri vor fi:

✓ **Micro-întreprinderile** asa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 si în legislația națională în vigoare35 (având mai puțin de 10 angajați si o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2,0 milioane Euro).

✓ Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată si să funcționeze ca micro-întreprindere.

Acțiuni eligibile (cheltueli eligibile)

Se vor sprijini operațiuni legate de:

✓ Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);

✓ Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

Finanțare

Intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până** la 70% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depăsi:

✓ 50.000 Euro/proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;

✓ 100.000 Euro/proiect pentru micro-întreprinderile care îsi desfăsoară activitatea în sectorul transportului rutier

✓ 200.000 Euro/proiect pentru alte micro-întreprinderi.

Criterii de selecție

✓ Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activităȚi similare în ultimii 3 ani;

✓ Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/25.000 Euro investiți;

✓ Proiectele care promovează activități mestesugăresti, de artizanat;

✓ Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor;

✓ Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate).

✓ Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare;

✓ Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 5
Sumă alocată: 300.000 euro (FEADR + național)

Tabel 83. Proiecte și contribuții măsura 312

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuție FEADR - masură	Contribuția public națională	Contribuția privată
5	85.715 euro	428.575 euro	80%	20%	30%

Măsura 313 - Încurajarea activităților turistice

Această măsură vine în întâmpinarea nevoii de promovare a activităților Agro-turisice practicat de micii proprietari din zonele rurale/gospodăriile rurale, ca activitate secundară, implicând în mod activ femeia. Prin această formă de turism se oferă posibilitatea turistilor de a reveni în mijlocul naturii, asigurând acestora confortul fizic si spiritual, precum si accesul la bucătăria autentică specifică fiecărei zone. Prin dezvoltarea fermelor ecologice se va putea practica un turism rural tradițional care va pune în valoare specificul zonei și va crește atractivitatea pentru consumul de produse ecologice produse împreună și pentru clienți.

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Prin lansarea acestei masuri se urmărește dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la cresterea numărului de locuri de muncă si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivității teritoriului GAL prin valorificarea resurselor identificate în analiza teritoriului și în strategia de dezvoltarea a acestuia.

De asemenea, se va urmări crearea si menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri si femei, cresterea valorii adăugate în activități de turism, crearea, îmbunătățirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice, cresterea numărului de turisti si a duratei vizitelor. Accentul major se va pune pe dezvoltarea turismului religios cu potențial ridicat în zonă și agro-turismul ecologic.

Conform strategiei de dezvoltare a teritoriului, prioritatea 6, se va urmări cresterea si îmbunătățirea structurilor de primire turistice la scară mică, dezvoltarea sistemelor de informare si promovare turistică, crearea facilităților recreaționale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii

Sprijinul prin acesta măsură vizează investiții în spațiul rural:

✓ Investiții în infrastructura de primire turistică
✓ Investiții în activități recreaționale
✓ Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de

marcaje turistice, etc.

✓ Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Sinergia cu alte masuri

Demarcare cu alte măsuri PNDR

✓ Prin **Măsura 312** sunt susținute investiții productive în sectorul non-agricol, **exceptând activitățile de turism** susținute prin Măsura 313

✓ Prin **Măsura 322** sunt susținute investițiile în **infrastructura publică** de apă/apă uzată, precum si infrastructura **recreațională de utilitate publică** pentru populația rurală, iar prin **Măsura 313** sunt susținute **investițiile de racordare** a structurilor de **primire turistice** si a infrastructurii recreaționale la utilitățile publice, ca **părți componente ale proiectului**;

Coerența intervenției PNDR (Axa 3) cu intervenția POS DRU:

Investițiile susținute prin Măsura 313 din PNDR, sunt completate de intervenția POS DRU privind orientarea, consilierea si traning-ul în domeniul antreprenorial si non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special a acelora care provin din agricultura de subzistență. În acest sens se va elabora un proiect pe Masura 5.2 POS DRU pentru a sprijini dezvoltarea competențelor antreprenoriale a managerilor, consilierea și pregatirea acetora în domenii non-agricole.

Beneficiarii acestei măsuri vor fi:

✓ **Micro-întreprinderile**

✓ **Persoane fizice** (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată si să funcționeze ca micro-întreprindere

✓ **Comunele** prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, precum si asociațiile de dezvoltare intercomunitară **realizate doar între comune** si înființate conform legislației naționale în vigoare

✓ **ONG**-uri care desfășoară activitate în domeniul turismului.

Acțiuni eligibile (cheltueli eligibile)

Prin această măsură pot fi acoperite următoarele activități:

✓ Pentru investiții în infrastructura de primire turistică:

- ✓ Construcția, modernizarea, extinderea si dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice si alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având **până la 15 camere**
- ✓ Pentru investiții în structuri de primire turistice altele decât cele de agro-turism, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 3 margarete/stele
- ✓ Pentru investiții în agro-turism structura de primire turistică, nivelul de confort si calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 1 margaretă.
- ✓ În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice.

- ✓ De asemenea, vor fi susținute investițiile de racordare la utilitățile publice, achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibii, ca parte componentă a proiectelor.
- ✓ Pentru Investiții în activități recreaționale:
  - ➢ Investiţii private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum spații de campare, amenajări de stranduri si piscine, achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări, trasee pentru echitație inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse si competiții) si asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.
- ✓ Pentru investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice:
  - ➢ Construirea, modernizarea si dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării si vizitării turistice
  - ➢ Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spațiul rural, conectate la sistemele regionale si naționale
  - ➢ Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.
  - ➢ Investiţii legate de înfiinţarea si amenajarea de trasee tematice (ex: se dorește realizarea unui traseu religios, ,,drumul credinței,, ținând cont de patrimoniul cultural și religios al teritoriului etc.).
- ✓ Pentru Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural:
  - ➢ Elaborare de materiale promoționale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: brosuri de prezentare, panouri de informare etc.

Finanțare

Pentru investițiile în interes public negeneratoare de profit, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depăsi valoarea de 200.000 Euro/proiect;

Pentru investițiile generatoare de profit, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:

✓ 70% din totalul cheltuielilor eligibile şi nu va depăşi 70.000 Euro/proiect în cazul proiectelor de investiții în agro-turism;

✓ 50% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depăsi 200.000 Euro/proiect pentru alte tipuri de investiții în turismul rural.

Criterii de selecție a proiectelor depuse pe această măsură

Pentru investiții în infrastructura de primire turistică și activități recreaționale:

✓ Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similar în ultimii 3 ani

✓ Proiecte din zone cu potențial turistic ridicat dar care nu sunt suficient dezvoltate din acest punct de vedere

✓ Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/25.000 Euro investiții

✓ Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului

✓ Proiecte integrate, care combină acțiuni din cele 4 tipuri de investiții

✓ Proiecte care au în componență si investiții de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității turistice

✓ Proiecte care prevăd prin activitatea propusă păstrarea si promovarea culturii tradiționale prin achiziționarea de obiecte certificate ca fiind produse tradiționale de marcă, în vederea amenajării structurilor de primire turistice

✓ Proiecte de investiții în agro-turism ai căror aplicanți nu au beneficiat de sprijin pentru investiții prin măsurile Axei 1.

Pentru investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc. și dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural:

✓ Proiecte incluse în strategia de promovare la nivel de GAL

✓ Proiectele care acoperă o zonă omogenă alcătuită din cel puțin 3 comune si în care există minim 15 acțiuni/investiții de turism

✓ Proiecte care contribuie la promovarea tradițiilor culturale.

Număr de sesiuni lansate: 1
Număr de proiecte finanțate: 4
Sumă alocată: 200.000 euro (FEADR + naţional)

Tabel 84. Proiecte şi contribuţii măsura 313

Nr.de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masură	Contribuţie FEADR - masură	Contribuţia public naţională	Contribuţia privată
4	100.000 euro	400.000 euro	80%	20%	50%[1]

[1] Această valoare poate sa fie de 30% pentru proiecte în agroturism

II.2.6.2 Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare conform Măsurilor PNDR

Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare pe baza măsurilor PNDR este realizată tabelar, specific fiecărei axe:

Tabel 85. Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare conform măsurilor PNDR

Estimarea indicatorilor de monitorizare şi evaluare conform Masurilor PNDR							
Măsuri	Alocare financiară	Realizare		Rezultat		Impact	
	Cost total (euro)	Indicatori	Nr	Indicatori	Nr	Indicatori	Nr
	Cheltuială publică(FEADR+ naţională,euro)						
	3.499.266						
	2.306.791						
AXA 1 – Creşterea competitivităţii sectoarelor agricol şi forestier							
Măsura 111 - Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunostinţe	80.000 euro	Număr participanţi - număr de participanţi la activităţi de formare profesională: 120 - număr de participanţi la activităţi de informare: 200 - din care femei: 24 - tineri sub 40 de ani: 100 - activi în agricultură: 98 -active în industria alimentară:10 - active în silvicultură: 12 Numar total de zile realizate de toţi participanţii(o zi echivalează cu 8 ore) - de pregatire profesionala	320	Număr de participanţi care au terminat cu succes formarea profesională: 80% din totalul beneficiarilor masurii 111 -formarea profesionlă: 96 -beneficiari activităţi de informare: 160 -femei:20 -tineri sub 40 ani: 80 -activi în agricultură: 78 -active în industria alimentară:8 -active în silvicultură: 10	256		
		Numar total de zile	660				

		realizate de toți participanții(o zi echivalează cu 8 ore) - de pregatire profesionala: 600 - de informare: 60					
	80.000 euro	Indicator adițional Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare în domeniul privind protecția mediului Estimare: 20% din beneficiarii activității de instruire Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare, eligibili pentru măsura 112 "Instalarea tinerilor fermieri". Estimare: 20% din beneficiarii activității de instruire Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare, eligibili pentru măsura 141 „Sprijinirea fermelor de semi-subzistenta". Estimare: 60% din beneficiarii activității de instruire Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare în domeniul privind noi tehnologii informaționale, introducerea de inovații etc. Estimare: 15% din	24 24 72 18				

		beneficiarii activităţii de instruire Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare în domeniul privind diversificarea activităţilor în exploataţiile agricole, îmbunătăţirea calităţii producţiei, igiena si siguranţa alimentelor, crearea de condiţii pentru a asigura bunăstarea animalelor si sănătatea plantelor, siguranţa muncii, folosirea fertilizanţilor si amendamentelor în agricultură în concordanţă cu standardele Uniunii Europene Estimare: 80% din beneficiarii activităţii de instruire Număr de sesiuni lansate: 1	96 1				
Măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri	255.000	Numărul total de fermieri sprijiniţi: 15 -din care femei: 5	15				
	255.000	Volumul total al investiţiilor (€) = 68%*nr. Beneficiari = 17.000 € Estimare: 80% din beneficiarii masurii 112 vor face investiţii Număr sesiuni lansate: 2	255.000 12 2				
	600.000	Număr de exploataţii care primesc sprijin	15	Număr de exploataţii care	8		

Măsura 121 – Modernizarea exploatațiilor agricole		pentru investiții Număr de sesiuni lansate: 2	2	realizeză, introduc produse noi și/sau noi tehnologii			
	600.000	Indicator adițional Număr de exploatații de semi-subzistență sprijinite Număr de exploatații sprijinite aparținând membrilor formelor associative Număr de forme asociative sprijinite Număr de exploatații care produc si utilizează energia regenerabilă	15 15 2 10	Număr de exploatații care îndeplinesc standardele comunitare, ca urmare a sprijinului	15		
Măsura 123 – Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere	202.500	Numărul total al întreprinderilor împărțite în funcție de dimensiunea acestora -micro-întreprinderi: 2 -IMM: 1	3	Număr de întreprinderi care îndeplinesc standardele comunitare, ca urmare a sprijinului	3		
	202.500	Volumul total al investițiilor (euro) împărțite în funcție de dimensiunea acestora: -micro-întreprinderi: 200.000 - IMM: 205.000	405.000				
		Indicator adițional Număr de exploatații sprijinite aparținând membrilor formelor asociative	3				
Măsura 141 – Sprijinirea fermelor	450.000	Număr total de ferme de semi-subzistență sprijinite împărțite în funcție de	60	Număr ferme intrate pe piață	10		360.000

agricole de semisubzistentă		dimensiunea fermei				Cresterea economică: 300 UDE la o medie de 1.200 euro/UDE	
	450.000	Număr de ferme de semi-subzistență sprijinite împărțite în funcție de **statutul juridic**: - persoane fizice 80% din beneficiari: **48** - persoane juridice 20% din beneficiar: **12** din care: - bărbați 75% din beneficiari: **45** - femei 25% din beneficiari: **15** Structură pe vârstă: -tineri sub 40 de ani 60% din beneficiar: **36** - peste 40 ani 30% din beneficiari: **24**	60	Număr de ferme care introduc noi produse	20		
Măsura 142 – Înființarea grupurilor de producători	165.971	Număr total de grupuri de producători sprijiniți: **1**	1	Număr suplimentar de ferme care intră pe piață 80% din numărul fermelor de semi-subzistență sprijinite prin măsura 141 vor intra în grupuri de producători și vor deveni comerciale	10		
	165.971	Cifra de afaceri a grupurilor sprijinite	4.100.000				
Axa 2 – Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural							
Măsura 221 - Prima împădurire a terenurilor agricole	64.720	Număr total de beneficiari care primesc sprijin pentru prima împădurire	2	Suprafață de teren sprijinită care contribuie la			
	53.320	Supafața de teren împădurită	20 ha	biodiversitate si înaltă valoare naturală a terenului	10		

				forestier			
				evitarea marginalizării si a abandonului terenului	10		
Axa 3 – Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale							
Măsura 312 – Sprijin pentru dezvoltarea de micro-întreprinderi	428.575	Numărul total de micro-întreprinderi sprijinite	5				
	300.000	Volumul total al investiției	428.575				
		Indicator adițional Numărul de micro-întreprinderi sprijinite împărțit în funcție de tipul investiției		Numărul brut de locuri de muncă create Masura 312	12		
		Estimare: 40% va fi investit în activități non-agricole productive	171.430				
		Estimare : 20% din costul total al măsurii va fi alocat investițiilor pentru dezvoltarea activităților de meșteșugărit și artizanat	85.716				
		Estimare: 30% din costul total al măsurii va fi dedicat investițiilor în serviciipentru populația rurala prestate de catre micro-întreprinderi	128.575				
		Estimare: 10% din costul total al măsurii va fi dedicat investițiilor în energia regenerabilă	42.857				
	400.000	Numărul de noi activități turistice sprijinite	4	Număr brut de locuri de muncă create Masura 313	10		
				Număr suplimentar de vizite turistice Masura 313	25%		

Măsura 313 – Încurajarea activităţilor turistice	200.000	Numărul de noi activităţi turistice sprijinite, privind infrastructura recreaţională si de primire turistică	3				
		Numărul de noi activităţi turistice sprijinite infrastructură la scară mică precum centrele de informare turistică, amenajare marcaje/trasee turistice	1				
		Volumul total al investiţiei = Cost Total împărţit în funcţie de acţiune:	400.000				
		75% din costul total al măsurii va fi dedicate înfrastructurii recreaţionale şi de primire turistică	300.000				
		25% din costul total al măsurii va fi dedicate înfrastructurii scară mică	100.000				
		Indicator adiţional Număr de acţiuni turistice în infrastructura recreaţională si de primire turistică împărţite după tipul de acţiune:	4				
		acţiuni de agroturism	3				
		acţiuni de turism rural	1				
Axa 4 - LEADER							
Măsura 431.2 – Funcţionarea Grupurilor de Acţiune Locală, dobândirea de	550.000	Număr de acţiuni sprijinite privind funcţionarea GAL (1 acţiune = 1 buget anual pentru GAL)	5				
		Număr de acţiuni sprijinite privind	16				

competențe și animarea teritoriului	550.000	dobândirea de competențe (1 acțiune = 1 sesiune de training)					
		Număr de acțiuni sprijinite privind animarea teritoriului(1 acțiune = 1 seminar de animare)	20				
		Număr de sesiuni lansate	12				
		Număr de proiecte implementate	106				

II.2.6.3 Fişa măsurilor PNDR

Măsura 111 – Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunoştinţe

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei:

Obiectivul urmărit prin implementarea proiectului îl constituie îmbunătăţirea competitivităţii sectoarelor agricol, silvic şi alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi protecţia mediului, prin acţiuni de formare, informare si difuzare de cunostinţe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menţionate.

Acest obiectiv este în strânsă legatură cu prioritatea 1 identificată în prima direcţie de dezvoltare a teritoriului GAL Valea Siretului de Sus şi anume "Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care sa ridice nivelul de pregatire a fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management mai bun al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare".

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin această intervenţie se urmăreşte:

- Dobândirea de informaţii şi cunostinţe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole şi forestiere, creşterea calităţii managementului la nivel de fermă, restructurarea şi modernizarea în sectoarele de procesare şi comercializare pentru produsele agricole şi forestiere, contribuind astfel la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă şi reducerea şomajului în zonele rurale.
- Îmbunătăţirea şi dezvoltarea competenţelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activităţi forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creşterii suprafeţelor forestiere, prelucrării lemnului şi valorificării eficiente a produselor pădurii.

Prin implementarea acestei măsuri se urmăreşte realizarea unor acţiuni care vor contribui la:

- îmbunătăţirea cunoştinţelor tehnice şi economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură si industria alimentară;
- pregătire generală pentru managementul şi administrarea fermelor;
- respectarea condiţiilor de eco-condiţionalitate si a Standardelor Pieţei Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producţiei fermelor (introducerea de noi produse şi sisteme de procesare);
- conştientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectoarele agricol, forestier si al industriei alimentare în scopul îmbunătăţirii protecţiei mediului;
- educarea si conştientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea constiinţei forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere si cresterea procentului de păduri la nivel de teritoriu GAL, inscriindu-se astfel la nivelul politicilor naţionale forestiere;
- Furnizarea acţiunilor de formare profesională precum si a acţiunilor de informare si difuzare a cunostinţelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acceptului acestuia fără discriminare pe criterii de vârsta, sex, rasă, origine etnică, apartenenţă politică sau religioasă etc.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :
Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): I.M.M.

Evaluarea numărului: 1

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Onorarii și diurna pentru experții din echipa de proiect a contractorului;
- Diurne pentru cursanți (cazare și masă dacă este cazul);
- Cheltuieli de transport;
- Închirierea de echipamente specifice pentru implementarea proiectului;
- Închirierea de spații adecvate pentru desfășurarea acțiunilor de formare profesională;
- Alte cheltuieli legate de implementarea acțiunilor de formare profesională.

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Materiale informative;
- Materiale didactice si consumabile.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 100%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
1	80.000 euro	80.000 euro	80%	20%	0%

Măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Obiectivul urmarit prin lansarea acestei masuri îl reprezintă îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri si sprijinirea procesului de modernizare si conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena si bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă, îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură.

Proiectele realizate prin lansarea acestei masuri sunt în strânsă corelare cu strategia de dezvolare a teritoriului GAL identificate în prima direcție strategică de dezvoltare. Prin implementarea acestei măsuri se urmărește creșterea veniturilor exploatațiilor/fermelor conduse de tinerii fermieri, creșterea nivelul de trai în teritoriu prin promovarea spiritului antreprenorial la tinerii sub 40 de ani.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin finanțarea de proiecte pe această măsură se încurajează creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații si încurajarea acestora de a realiza investiții în cadrul exploatațiilor/fermelor.

Domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- Adaptarea producției la cerințele pieței;
- Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) : nu este cazul.

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): agricultori (fermieri până-n 40 de ani)

Evaluarea numărului: 15

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Construire și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzându-le si pe cele pentru protecția mediului;

- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat,masini, utilaje, instalații, echipamente si accesorii, echipamente si software specializat;

- Achiziționarea de animale si după caz a cotei de producție;

- Plantarea si replantarea plantelor perene;

- Achiziționarea de teren pentru activități agricole.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 100%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
15	17.000 euro	255.000 euro	80%	20%	0

Măsura 121 – Modernizarea exploatațiilor agricole

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Creşterea competitivității sectorului agricol din teritoriul GAL Valea Siretului de Sus printr-o utilizare mai bună a resurselor umane şi a factorilor de producție: introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului si calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum si producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile; adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare; creşterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite; Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

Prin implementarea acestei măsuri se vor promova investițiile în exploatațiile agricole din sectorul vegetal și de creștere a animalelor pentru realizarea de construcții noi și/sau modernizarea construcțiilor agricole existente din cadrul acestora si a utilităților aferente, achiziționarea de mașini și utilaje noi, înființarea de plantații etc., în strânsă corelare cu direcțiile strategice de dezvoltare identificate.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum si investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea gradului de mecanizare;

- Respectarea standardelor comunitare pe flux operțional;
- Creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- Promovarea producerii si utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) si regenerare pe cale vegetativă (lăstari, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plopi, sălcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabilă;
- Cresterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora fără a mai fi interpose alte entități între procesator și clientul final.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): Asociatii, agricultori, IMM-uri

Evaluarea numărului: 15

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței;

- Realizarea de noi produse și introducerea de noi tehnologii;

- Reducerea costurilor de producție și creșterea rentabilității economice a exploatațiilor agricole;

- Creșterea valorii adaugate brute (VAB) a exploatațiilor agricole;

- Creșterea viabilității economice;

- Reducerea emisiilor dăunătoare cu efect de seră și o mai buna gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea de producție;

- Reducerea emisiilor de amoniac (si a altor gaze), în special în exploatatiile de crestere a animalelor prin respectarea standardelor sanitar-veterinare, de igiena si de bunastare a animalelor;

- Asigurarea respectarii cerințelor fitosanitare, ecologice etc.;

- Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă și îmbunătățirea eficacității folosirii acestora;

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Achiziția de tractoare, combine, mașini, utilaje, echipamente etc, care să determine creșterea productivității muncii în cadrul exploatațiilor, îmbunătățirea calității produselor agricole, introducerea de tehnologii performante, îmbunătățirea condițiilor de lucru;

- Construirea și/sau modernizarea clădirilor operționale care conduc la asigurarea conformității cu standardele comunitare.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 50%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
15	80.000 euro	1.200.000 euro	80%	20%	50%

Măsura 123 – Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Creșterea competitivității intreprinderilor de procesare agroalimentare și forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a intreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin lansarea acestei masuri se acordă sprijin pentru realizarea de investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor pentru **procesarea și marketingul produselor agricole** care procesează materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor piscicole si care obțin produse incluse si neincluse în Anexa I, pentru:

- Dezvoltarea de noi produse, procese si tehnologii;
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea la cerințele pieței, în funcție de resursele locale precum si deschiderea de noi oportunități de piață;
- Promovarea investițiilor pentru producerea biocombustibililor;
- Promovarea de investiții pentru respectarea standardelor comunitare;
- Creșterea productivității muncii în sectorul agro-alimentar;
- Aplicarea măsurilor de protecția mediului, inclusiv măsuri de eficiență energetică;
- Creșterea numărului de locuri de muncă și a siguranței la locul de muncă.

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investiții corporale si necorporale pentru **procesarea si marketingul produselor forestiere,** prin:

- Cresterea eficienței sectorului de procesare și marketing a produselor forestiere prin inovații și introducerea de noi tehnologii, mașini și echipamente, cu respectarea standardelor de siguranță în muncă și de protecție a mediului;

- Adaptarea la cerințele pieței, a prelucrării și comercializării produselor forestiere, în funcție de resursele locale, și explorarea de noi oportunități de piață de desfacere;
- Îmbunătățirea competitivității unităților de prelucrare și comercializare a produselor forestiere prin creșterea randamentului instalațiilor și proceselor de prelucrare și a calității produselor;
- Obținerea de surse de energie regenerabilă din biomasă forestieră;
- Îmbunătățirea dotărilor microîntreprinderilor prin achiziționarea de echipamente, utilaje si masini complexe de recoltare, transport si prelucrare, în cadrul aceluiasi process tehnologic, a produselor forestiere, cum sunt masinile forestiere multifuncționale de recoltat cu impact redus asupra mediului, precum si de masini si utilaje speciale pentru transportul produselor forestiere, din pădure la unitățile de procesare primară;
- Cresterea numărului de locuri de muncă în sectorul procesării si valorificării produselor forestiere;
- Cresterea productivității muncii în sectorul forestier;
- Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operațiile care au loc înainte de prelucrarea industrială în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (CE nr. 1974/2006).

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): microintreprinderi, IMM-uri, alte întreprinderi care nu sunt micro-întreprinderi, întreprinderi mici si mijlocii, definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depăseste 200 milioane euro

Evaluarea numărului: 3

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Organizarea si implementarea sistemelor de management al calității si de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Cumpărarea de tehnologii (know-how), achiziționarea de patente si licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Costurile generale ale proiectului cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri si consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor si autorizațiilor necesare implementării proiectelor, asa cum sunt ele menționate în legislația națională, pentru pregătirea implementării proiectului (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede si construcții si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcțiilor);
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Pentru produsele agricole:

- Construcții noi si/sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producție, inclusiv construcții destinate protecției mediului, infrastructură internă si utilități, precum si bransamente si racorduri necesare proiectelor;

- Construcții noi si/sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;
- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi utilaje, instalații, echipamente, aparate si costuri de instalare;
- Investiții pentru îmbunătățirea controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor si subproduselor obținute în cadrul unităților de procesare si marketing;
- Investiții pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activității de producție si marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Pentru produsele forestiere:

- Construcții noi si modernizarea tuturor categoriilor de spații si încăperi pentru producerea si stocarea produselor forestiere, necesare realizării proiectului, inclusiv utilități si bransamente care nu depăsesc 10% din valoarea eligibilă a proiectului;
- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi instalații, masini si echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe), transportul si procesarea primară a produselor forestiere (lemnoase si nelemnoase), precum si investiții pentru modernizarea si retehnologizarea capacităților existente, asa cum sunt prevăzute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu si securitate a muncii.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 50 %

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
3	135.000 euro	405.000 euro	80%	20%	50%

Măsura 141 – Sprijinirea fermelor de semi-subzistență

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Creșterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele de semi-subzistență din teritoriul GAL să devină viabile economic pentru a-și diversifica producția în funcție de cerințele pieței și pentru a dezvolta noi produse.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin această măsură se urmărește finanțarea fermelor de semi-subzistență care produc, în principal, pentru consumul propriu, dar care comercializează si o parte din producția realizată cum sunt fermele de bovine și ovine. Dimensiunea economică a fermelor de semi-subzistență poate varia între 2-8 UDE. Pentru a deveni viabilă, ferma de semi-subzistență poate desfășura si activități non-agricole generatoare de venituri. După o perioadă de trei ani de la acordarea sprijinului, viabilitatea economică a fermei de semisubzistență va fi demonstrată prin cresterea cu 20% a producției destinate comercializării si prin cresterea cu minim 3 UDE a dimensiunii exploatației, comparativ cu situația inițială menționată în planul de afaceri depus pentru finanțare. Acest lucru va determina creșteri vizibile a potențialului zonei pentru ca va avea indicatori cantitativi usor masurabili. Din acest motiv s-a decis la nivel de GAL finanțarea unui numar de minim 60 proiecte ale fermierilor care desfașoară activități multiple în cadrul exploatațiilor cum ar fi: prelucrarea terenului, creșterea de bovine/ovine/caprine/pasari/ sau stupid, comercializează surplusul de produse catre firme procesatoare sau direct catre piețele de profil.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi și industrii mici și mijlocii, comerț,...): agricultori (fermieri cu dimensiunea economică a fermelor de semi-subzistență între 2-8 UDE), persoane fizice autorizate cu vârsta pâna-n 62 de ani (vor fi incurajați fermierii cu vârsta până în 40 de ani – tineri și femei).

Evaluarea numărului: 60

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- producția agricolă obținută destinată comercializării înregistrează o creștere de 20%;
- dimensiunea economică a exploatației agricole creşte cu minim 3 UDE.

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 100%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu/5 ani	Estimarea costului total pe măsură/5 ani	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
60	7.500 euro	450.000 euro	80%	20%	0

Măsura 142 – Înființarea grupurilor de producători

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Prin lansarea acestei masuri se va încuraja înființărea grupurilor de producători din sectorul agricol si silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare si sprijinirea accesului la piață a propriilor membri.

De asemenea se va sprijini cresterea numărului de grupuri de producători pe domeniile de dezvoltare identificate în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL, se va acorda sprijin pentru înființare si funcționare administrativă si cresterea veniturilor prin îmbunătățirea continuă a capacității tehnice si de management a membrilor acestora.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării si funcționarii administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- Adaptarea producției la cerințele si exigențele pieței;
- Asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor si distribuția produselor cu ridicata;
- Cresterea valorii adăugate a producției obținute în comun si o mai bună gestionare economică a resurselor si rezultatelor obținute;
- Stabilirea unor reguli comune în ceea ce priveste informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate si tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare si pentru rețeaua de comercializare.

Prin înființarea grupurilor de producători pe domenii de dezvoltare, așa cum este dezvoltat și în strategia de dezvoltare a teritoriului GAL Valea Siretului de Sus, se va sprijini o dezvoltare reală bazată pe unitate și control, va crește calitatea produselor pentru că va exista o viziune unitară de producție și procesare iar produsele rezultate vor fi mult mai competitive și vor rspunde cerințelor de piață. Aceasta este o modalitate de a încuraja consumul intern prin prețuri competitive pentru că în acest mod vor fi eliminate multe din verigile intermediare între producător și consumatorul final. De asemenea va crește puterea de negociere a prețurilor și se vor elimina barierele, existente în acest moment, de intrare în rețelele mari de supermarket-uri.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): Grupurile de producători recunoscute conform legislației naționale în vigoare (din sectorul agricol: culturi de camp, horticultură, viticultură, creșterea animalelor pentru lapte, creșterea animalelor – excluzând laptele, granivore, mixt; din sectorul forestier).

Evaluarea numărului: 1

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- comercializarea a cel puțin 75% din producția proprie obținută prin intermediul grupului de producători;

- dovedirea prin evidență contabilă că are înregistrată o valoare minimă a producției comercializate, pentru grupa de produs pentru care solicită recunoaşterea, de cel puțin 10.000 euro, echivalent în lei.

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 100%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
1	165.971 euro	165.971 euro	80%	20%	0

Măsura 221 – Prima împădurire a terenurilor agricole

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Îmbunătățirea condițiilor de mediu în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus prin folosirea şi gospodărirea durabilă a terenului agricol şi forestier prin împădurire.

Obiectivul specific al acestei masuri îl constituie creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție împotriva factorilor naturali si antropici dăunători, precum si de asigurare a funcțiilor recreative, pe baza rolului multifuncțional al acesteia, extinderea suprafeței ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire si întreținere a plantațiilor.

Pădurile înființate prin această măsură vor proteja componentele de mediu pe baza rolului multifuncțional pe care îl au.

Prin lansarea acestei măsuri se vor atinge obiectivele operaționale identificate în cadrul priorității 4 și va sprijini efortul GAL de a conserva biodiversitatea pe suprafețele agricole si forestiere și promovarea agriculturii durabile.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

În cadrul acestei măsuri se va finanța:
- prima de înființare a plantațiilor forestiere (costuri standard), conform proiectului tehnic;
- o primă anuală pentru lucrările de completări si întreținere a plantației pe o perioadă de 5 ani;
- o primă anuală fixă (standard) ca si primă pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, pe an si pe ha, pentru o perioadă de 15 ani.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) : Autorități publice locale deținătoare de teren agricol

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): persoane private deținătoare de teren agricol, concesionari/arendaşi pentru toate formele de suport doar daca proprietarul/proprietarii terenului în cauză sunt de acord cu împădurirea şi cu obligațiile ce decurg din aceasta.

Evaluarea numărului: 2

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Costuri de înființare a plantației, incluzând costurile pentru materialul de plantare, plantarea în sine si alte costuri legate direct si necesare pentru operațiunea de plantare (primă de înființare);
- Costurile aferente perioadei de după plantare pentru întreținerea plantațiilor (primă anuală pe ha pentru 5 ani, începând cu anul de plantare);
- Compensarea pierderii de venit agricol ca urmare a împăduririi (primă anuală pe ha pentru 15 ani, începând cu anul înființării plantației).

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 70 %

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
2	32.360 euro	64.720 euro	80%	20%	30%*

*suma la care s-a calculat contribuția privată este de 26.600Euro ce reprezintă 70% din finanțarea pe care o poate obține un beneficiar la care se adaugă valoare prevazută pentru întreținerea plantației pe o perioadă de 5 ani conform ghid

Măsura 312 – Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-întreprinderi

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Stimularea şi susținerea diversificării activităților rurale din GAL, prin dobândirea de noi competențe caracteristice spiritului antreprenorial, de noi abilități si lărgirea gamei de servicii pentru populația din teritoriu.

Prin lansarea acestei masuri se vor menține si dezvolta activitați economice non - agricole in teritoriu GAL pentru a facilita creşterea numarului de locuri de munca obiectiv ce este în strânsă corelare cu prioritatea 5 identificată în strategia de dezvoltare a GAL-ului Valea Siretului de Sus. De asemenea se urmăreşte cresterea valorii adăugate în activități non-agricole, crearea si diversificarea serviciilor pentru populația din teritoriu prestate de către micro-întreprinderi, încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri si femei, încurajarea activităților mestesugăreşti si a altor activități tradiționale, reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin lansarea acestei masuri se va acorda sprijin activităților non-agricole din teritoriul GAL prin intermediul dezvoltării microîntreprinderilor atât nou create cât si existente.

Acțiunile prevăd:

Investiții în activități non-agricole productive, cum ar fi:

- Industria uşoară (articole de pielărie, lână);
- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare masini, unelte si obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

Investiții pentru dezvoltarea activităților meşteşugăreşti, de artizanat si a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, brodatul, confecționare de mști specific teritoriului GAL, instrumente muzicale tradiționale, prelucrare ceară etc.), precum si marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

Servicii pentru populația din teritoriu, cum ar fi:

- Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;
- Servicii de conectare si difuzare internet;
- Servicii de reparații mașini, unelte(inființarea unui service pentru mașinile și utilajele agricole)
- Protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare.

Investiții în producerea de energie regenerabilă

Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât combustibilii.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) :

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): Microintreprinderi, persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată si să funcționeze ca micro-întreprindere.

Evaluarea numărului: 5

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

- Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora).

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 70 %

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
5	85.715 euro	428.575 euro	80%	20%	30%

Măsura 313 – Încurajarea activităților turistice

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv: Promovarea activităților agro-turistice practicat de micii proprietari din zonele rurale/gospodăriile rurale, ca activitate secundară, implicând in mod activ femeia.

Prin lansarea acestei masuri se urmărește dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la cresterea numărului de locuri de muncă si a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității teritoriului GAL prin valorificarea resurselor identificate în analiza teritoriului și în strategia de dezvoltarea a acestuia.

De asemenea se va urmări crearea si menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri si femei, cresterea valorii adăugate în activități de turism, crearea, îmbunătățirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice, cresterea numărului de turisti si a duratei vizitelor. Accentul major se va pune pe dezvoltarea turismului religios cu potențial ridicat în zonă și agro-turismul ecologic.

Conform strategiei de dezvoltare a teritoriului, prioritatea 6, se va urmări cresterea si îmbunătățirea structurilor de primire turistice la scară mică, dezvoltarea sistemelor de informare si promovare turistică, crearea facilităților recreaționale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul prin acesta măsură vizează investiții în spațiul rural:

- Investiții în infrastructura de primire turistică;

- Investiții în activități recreaționale;
- Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;
- Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici, (va fi precizat : comune, asociații de comune, instituții publice, altele) : Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației în vigoare, Asociațiile de dezvoltare intercomunitară

Privați, (va fi precizat: asociații, agricultori, întreprinderi şi industrii mici şi mijlocii, comerț,...): Microintreprinderile, persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) – care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată şi să funcționeze ca microintreprindere, ONGuri care desfăşoară activitate in domeniul turismului.

Evaluarea numărului: 4

Precizări privind acțiunile eligibile :

** Acțiuni imateriale :*

Tip de acțiuni eligibile:

** Acțiuni materiale :*

Tip de acțiuni eligibile:

Pentru investiții în infrastructura de primire turistică**:**

- Construcția, modernizarea, extinderea si dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice si alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având **până la 15 camere;**
- Pentru investiții în structuri de primire turistice altele decât cele de agro-turism, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 3 margarete/stele;
- Pentru investițiile în agro-turism structura de primire turistică, nivelul de confort si calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 1 margaretă;
- În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice;
- De asemenea, vor fi susținute investițiile de racordare la utilitățile publice, achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibii, ca parte componentă a proiectelor.

Pentru Investiții în activități recreaționale:

- Investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum spații de campare, amenajări de stranduri si piscine, achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări, trasee pentru echitație inclusiv

prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse si competiții) si asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.

Pentru investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice:

- Construirea, modernizarea si dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării si vizitării turistice;
- Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spațiul rural, conectate la sistemele regionale si naționale;
- Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.;
- Investiții legate de înființarea si amenajarea de trasee tematice (ex: se dorește realizarea unui traseu religios, ,,drumul credinței,, ținând cont de patrimoniul cultural și religios al teritoriului etc.).

Pentru Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural:

- Elaborare de materiale promoționale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: brosuri de prezentare, panouri de informare etc.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 50%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	100.000 euro	400.000 euro	80%	20%	50%*

* această valoare poate sa fie de 30% pentru proiecte în agroturism

II.3 Planul de finanțare

Valoarea totală primită de către GAL pentru implementarea Planului de Dezvoltare Locală este de 2.856.791,72 euro € și va fi format din:

- ✓ Buget alocat finanțării proiectelor lansate prin GAL în sumă de **2.306.791,00 euro** și reprezintă 80,75% din valoarea alocată
- ✓ Buget alocat pentru funcționarea GAL în sumă de **550.000,72 euro** și reprezintă 19,25% din valoarea alocată

În cadrul bugetului de finanțare sumele alocate pe fiecare măsură sunt următoarele:

- ✓ Măsura 111 – 80.000 euro reprezentând 2% din valoarea totală alocată din care FEADR 64.000 euro și 16.000 euro finanțare națională
- ✓ Măsura 112 – 255.000 euro pentru finanțarea unui număr de 15 proiecte cu o medie pe proiect de 17.000 euro, reprezentând 7% din valoarea alocată din care 204.000 euro alocare FEADR, 51.000 euro alocare națională
- ✓ Măsura 121 – 1.200.000 euro reprezentând cea mai mare alocare de finanțare de 35%, în sumă de 1.200.000 euro din care 480.000 euro alocare FEADR, 120.000 euro alocare națională și 600.000 euro contribuție privată, cu un număr estimat de 15 proiecte cu o medie de 80.000 euro/proiect
- ✓ Măsura 123 – 405.000 euro reprezentând 12% din alocarea totală din care 162.000 euro contribuție FADR, 40.500 euro alocare națională și 202.500 contribuție privată, cu un număr de 3 proiecte cu o medie de 135.000/proiect
- ✓ Măsura 141 – 450.000 euro cu o pondere de 13% din alocarea totală din care 360.000 euro contribuție FEADR, 90.000 euro alocare națională, cu un număr de 60 proiecte estimat la o medie de 7.500 euro/proiect pe o perioadă de 5 ani
- ✓ Măsura 142 – 165.971 euro cu o pondere de 5% din total alocat din care 132.777 euro contribuție FEADR și 33.194 euro contribuție națională, cu estimarea unui singur proiect
- ✓ Măsura 221 – 64.720 euro cu o pondere de 2% din total alocat din care 42.656 euro contribuție FADR, 10.664 euro contribuție națională și 11.400 contribuție privată, cu implementarea a 2 proiecte cu o medie de 32.360 euro/proiect
- ✓ Măsura 312 – 428.575 euro reprezentând 12% din alocarea bugetară din care 240.000 euro contribuție FEADR, 60.000 euro contribuție națională și 128.575 euro contribuție proprie, cu un număr de 5 proiecte finanțate la o medie de 85.715 euro/proiect
- ✓ Măsura 313 – 400.000 euro reprezenttnd 12% din valoarea alocată din care 160.000 euro alocare FEADR, 40.000 alocare națională și 200.000 euro contribuție privată, cu un număr de 4 proiecte estimate pentru finanțare la o medie de 100.000/proiect.

In tabelul 100. Planul de finanţare alocat pentru fiecare măsură, este prezentată Anexa 3 conform cerințelor din ghid cu prezentarea alocărilor financiare pe fiecare măsură calculate în euro € şi în lei (ron).

Tabel 86. Planul de finanţare alocat pentru fiecare măsură (data întocmirii planului : 25 octombrie 2010)

Sume în €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanţare		Cost total		Contribuţii publice FEADER		Contribuţii naţionale		Contribuţii private	
	% din costul total	% de contribuţie FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. Măsura 111	2%	80%	80,000	100%	64,000	80%	16,000	20%	0	0%
2. Măsura 112	7%	80%	255,000	100%	204,000	80%	51,000	20%	0	0%
3. Măsura 121	35%	40%	1,200,000	100%	480,000	40%	120,000	10%	600,000	50%
4. Măsura 123	12%	40%	405,000	100%	162,000	40%	40,500	10%	202,500	50%
5. Măsura 141	13%	80%	450,000	100%	360,000	80%	90,000	20%	0	0%
6. Măsura 142	5%	80%	165,971	100%	132,777	80%	33,194	20%	0	0%
7. Măsura 221	2%	66%	64,720	100%	42,656	66%	10,664	16%	11,400	18%
8. Măsura 312	12%	56%	428,575	100%	240,000	56%	60,000	14%	128,575	30%
9. Măsura 313	12%	40%	400,000	100%	160,000	40%	40,000	10%	200,000	50%
TOTAL	**100%**	**54%**	**3,449,266**	**100%**	**1,845,433**	**54%**	**461,358**	**13%**	**1,142,475**	**33%**

Zone de calcul automat

Data întocmirii planului în lei:
11/1/2010

Curs InfoEuro luna noiembrie
1 Euro€=4,2664lei

Sume în lei

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanţare		Cost total		Contribuţii publice FEADER		Contribuţii naţionale		Contribuţii private	
	% din costul total	% de contribuţie FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. MASURA 111	2%	80%	341,584	100%	273,267	80%	68,317	20%	-	0%
2. MASURA 112	7%	80%	1,088,799	100%	871,039	80%	217,760	20%	-	0%
3. MASURA 121	35%	40%	5,123,760	100%	2,049,504	40%	512,376	10%	2,561,880	50%
4. MASURA 123	12%	40%	1,729,269	100%	691,708	40%	172,927	10%	864,635	50%
5. MASURA 141	13%	80%	1,921,410	100%	1,537,128	80%	384,282	20%	-	0%
6. MASURA 142	5%	80%	708,663	100%	566,931	80%	141,732	20%	-	0%
7. MASURA 221	2%	66%	276,341	100%	182,133	66%	45,533	16%	48,676	18%
8. Masura 312	12%	56%	1,829,930	100%	1,024,752	56%	256,188	14%	548,990	30%
9. Masura 313	12%	40%	1,707,920	100%	683,168	40%	170,792	10%	853,960	50%
TOTAL	**100%**	**54%**	**14,727,676**	**100%**	**7,879,630**	**54%**	**1,969,906**	**13%**	**4,878,140**	**33%**

Zone de calcul automat

III. REALIZAREA PARTENERIATULUI ŞI FUNCŢIONAREA GAL-ULUI

PARTEA A – V – A: PARTENERIATUL

III.1. Prezentarea procesului de elaborare a Dosarului de Candidatură

Viziunea asupra unui Grup de Acţiune Locală în Judeţul Botoşani s-a conturat încă din anul 2007 când s-a organizat primul Atelier de Lucru privind ***Elaborarea Strategiilor Locale de Dezvoltare pentru Programul LEADER în România.*** Acest atelier a fost iniţiat de DADR Botoşani, OJCA Botoşani în parteneriat cu firma de consultantă InWent Capacity Building International, Germania şi intituţiile publice din Judeţul Botoşani.

Agenda întâlnirii a avut următoarea structură:

Tabel 87. Agenda întâlnirii realizată în Botoşani în vederea stabilirii unui GAL

Atelier de lucru	Propunere GAL Botoşani
Titlu	***Elaborarea de Strategii Locale de Dezvoltare Pentru Programul Leader în România***
Data întâlnirii	09 noiembrie 2007
Locaţia	Comuna Vorona, Judeţul Botoşani
Participanţi	Un număr de 33 de actori locali, lideri locali şi agenţi economici din Oraşul Bucecea, Comunele: Brăeşti, Copălău, Corni, Coşula, Cristeşti, Frumuşica, Leorda, Tudora, Vârfu Câmpului, Văculeşti, Vlădeni, Vorona
Parteneri	InWEnt Capacity Building International, Germania Instituţia Prefecturii Judeţului Botoşani, DADR Botoşani, OJCA Botoşani Primăria Comunei Vorona, Judeţul Botoşani
Obiective	1. Cunoaşterea modului de implementare a Programului LEADER în România 2. Cunoaşterea conţinutului şi paşii elaborării unei SDL 3. Consultarea publică şi dezbateri în vederea elaborării SDL
Agenda de lucru	Cuvânt deschidere-Prezentare echipă de parteneri şi instituţii implicate în program Prezentare programe de finanţare LEADER Atelier de lucru 1: stabilirea numelui micro- regiunii (brainstorming) Atelier de lucru 2: culegerea şi analiza datelor statistice Atelier de lucru 3: Analiza SWOT Dezbateri/ planificări ulterioare
Concluzii finale	1. Prezentarea Programului LEADER a fost primită cu mare interes de către toţi participanţii, aceştia înţelegând rolul acestuia în dezvoltarea comunelor din care fac parte. 2. In urma procesului de brainstorming, denumirea microregiunii acceptată de toţi

	participanţii a fost: Micro Regiunea **Valea Siretului**. 3. La sfârşitul întâlnirii s-a făcut rezumatul zilei de activitate şi au fost planificate

In urma acestei întâlniri, pe parcursul anilor 2008-2009, reprezentanţii comunelor participante au continuat discuţiile într-un cadru informal sau au beneficiat de alte instruiri, discutând şi analizând modalităţile şi potenţialii membrii în cadrului unui GAL format specific pentru zona de SV a Judeţului Botoşani.

Motorul care a facilitat asocierea efectivă într-un GAL şi autoritatea legitimă locală care a încurajat comunităţile locale botoşănene, reprezentanţii ONG-urilor şi a mediului economic să se unească pentru a dezvolta mediul rural local, este distinsul Domn Primar al comunei Vorona, ***Prof. Aurel Ştefan***.

Domnul Primar Prof. Aurel Ştefan împreună cu echipa de consultanţă SC DAL Consulting SRL, Iaşi, firma desemnată a se ocupa de elaborarea Planului de Dezvoltare Locală conform cerinţelor PNDR, au pus bazele constituirii acestui GAL, denumit **Asociaţia Grupul de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus"** începând cu luna martie a anului 2010, când au avut loc primele întâlniri oficiale ale potenţialilor membrii ai GAL.

In perioada 26-30 aprilie 2010, Domnul Primar a participat la cursul de formare şi informare din cadrul proiectului « *Sensibilizarea actorilor locali cu privire la abordarea LEADER*», organizat la Gura Humorului de către PNDR. In cadrul acestui seminar, au participat şi doamnele Bahnă Magda şi Pinteală Laura, angajate în cadrul Consiliului Local Vorona, fiind implicate ulterior în acţiunile de diseminare a informaţiilor derulate în perioada procesului de elaborare a Dosarului de Candidatură.

Domnul Primar a fost selectat şi pentru participarea în cadrul *Sesiunii PNDR- Faza 2 "Formarea reprezentanţilor grupurilor potenţiale"*, organizat în perioada 5-17 iulie 2010 în Judeţul Constanţa. In cadrul acestui seminar au participat 42 de persoane, reprezentante a 11 judeţe, ce şi-au exprimat interesul în dezvoltarea de parteneriate publice-private sub forma Grupurilor de Acţiune Locală.

La nivel local, s-a pus în aplicare viziunea PNDR prin organizarea unor serii de întâlniri cu reprezentanţii instituţiilor publice şi private în lunile martie-iunie în cadrul Comunei Vorona ce au avut următoarea agendă:

1.	**Primele întâlniri ale potenţialilor membri GAL** (sesiune informare şi consultate: 24 martie, 12 aprilie, 17 mai, 27 mai)

A avut următoarele obiective:

- Subiecte atinse:
  1. Prezentarea programului PNDR şi a posibilităţilor de finanţare
  2. Prezentarea specificului şi beneficiilor înfiinţării GAL-ului şi a altor exemple de bună practică în România şi la nivel european
  3. Prezentarea teritoriilor potenţiale ce pot face

Figura 93. Fotografie întâlnire cu potentialii membrii ai GAL

parte din GAL şi motivarea alegerii teritoriului

4. Consultarea participanţilor şi verificarea intenţiei acestora de a se asocia în cadrul unui GAL, schimburi şi aport de idei cu privire la rolul şi organizarea GAL-ului local.

- Participanţi: autorităţi locale, consilii judeţene (dintre care şi preşedintele Consiliului Judeţean Botoşani), reprezentanţi ai societăţii civile

In urma acestei întâlniri şi-au anunţat intenţia oficială de a deveni membri fondatori în cadrul GAL-ului "Valea Siretului de Sus" un număr de **8 (opt) autorităţi locale botoşănene ale Comunelor Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Curteşti, Tudora, Vlădeni şi Vorona.**

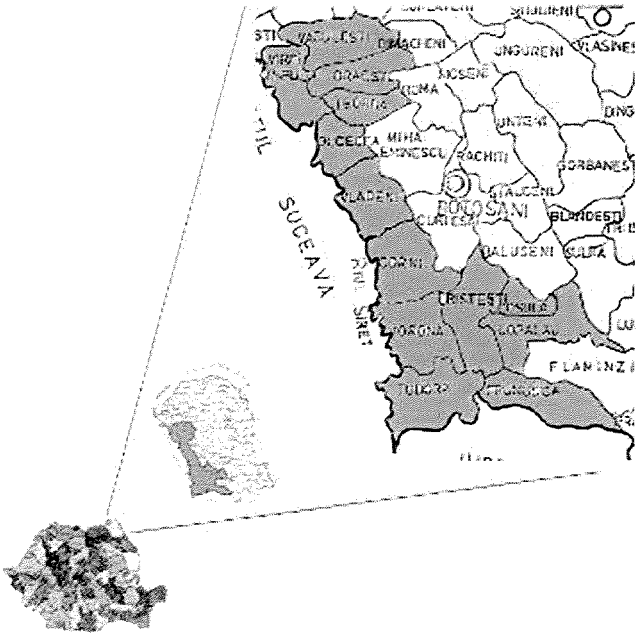

Figura 94. Teritoriul potenţial propus pentru realizarea GAL

S-au demarat tratativele la nivelul înfiinţării legale a asociaţiei Grupul de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus", realizându-se o nouă întâlnire ce a urmărit:

2.	A doua sesiune de întâlniri a membrilor GAL (formarea parteneriatului : 22 iunie 2010)

A avut următoarele obiective :

- Stabilirea membrilor fondatori şi a modului de organizare a GAL-ului
- Stabilirea numelui şi încadrarea teritorială a GAL-ului
- Demararea întocmirii dosarului pentru depunerea actelor de înfiinţare la Judecătoria Judeţului Botoşani
- Realizarea Statului şi a Actului Constitutiv al Asociaţiei

Figura 95. A doua întâlnire oficială pentru constituirea GAL- iunie 2010

Grupul de Acţiune Locală „Valea Siretului de Sus"

- Stabilirea şi realizarea elementelor fizice şi virtuale de comunicare şi informare
- Stabilirea planului de acţiune pentru perioada aprilie-octombrie în vederea realizării PDL şi a depunerii acestuia spre aprobare, a contituirii grupurilor de lucru şi consultarea publicului larg cu privire la aceste acţiuni.

In cadrul acestei întâlniri a participat şi **Domnul Onisii Tomiţă, primarul Oraşului Liteni, Judeţul Suceava**, care şi-a manifestat intenţia de a deveni membru fondator în cadrul GAL-ului. Intenţia oraşului Liteni a fost acceptată de reprezentanţii celor 8 comune datorită relaţiilor comerciale şi agricole anteriaore de succes între acest oraş şi Comunele Vorona şi Tudora.

GAL-ul presupune şi încurajează realizarea unui parteneriat public- privat. In acest sens, la întâlnire au participat reprezentanţi ai ONG-urilor locale, asociaţii şi alţi reprezentanţi ai mediului de afaceri local, lideri de opinie, liberi profesionişti, agricultori etc.

In urma acestei întâlniri, s-a stabilit următoarea componenţă a membrilor fondatori ai GAL:

- 32 de membri fondatori, reprezentând :
  - 23 de firme private, asociaţii, întreprinderi unice
  - 9 primării şi consilii locale ale comunelor Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Curteşti, Tudora, Vlădeni, Vorona (Judeţul Botoşani) şi oraşul Liteni (Judeţul Suceava).
- Reprezentant legal şi preşedinte asociaţie: Primar Comuna Vorona, Prof. Aurel Ştefan
- Prim-vicepreşedinte: Onisii Tomiţă
- 7 vicepreşedinţi: reprezentanţii celor 7 primării membre ale GAL
- Secretar asociaţie GAL: Nechifor Ioan
- Cenzor la nivelul asociaţiei GAL: Ec. Pinteală Laura

Participarea şi înscrierea în Asociaţia GAL a avut caracter voluntar, membrii fondatori reprezentanţi ai celor 9 primării locale asumându-şi 100% suportarea cheltuielilor de constituire a asociaţiei şi de constituire a capitalului social aferent (9000lei, depus în cont bancar la Banca BRD Botoşani), pentru a încuraja şi motiva implicarea mediului privat şi participarea activă a acestora în dezvoltarea strategiilor de dezvoltare locală.

Figura 96. Teritoriul GAL "Valea Siretului de Sus"

Harta oficială a teritoriului GAL "Valea Siretului de Sus" se prezintă astfel:

Regiunea "Valea Siretului de Sus" deţine o suprafaţă de 623km^2 şi o populaţie de 53.073 de locuitori, cu o reţea de drumuri de 764km şi racordări la reţelele de utilităţi de aproximativ 50% din totalul populaţiei teritoriului. Specificul zonei este reprezentant de activităţile agricole şi zootehnice.

Perioada de timp prevăzută pentru activitățile de consultare, comunicare şi informare aferente implementării GAL pe baza cerinţelor PNDR şi a planului de acţiune stabilit de GAL au previzionat următoarele etape generale şi au avut următoarea motivaţie:

Tabel 88. Activităţi de consultare, informare, animare şi promovare

Nr. crt.	Tip activități de consultare, informare, animare și promovare	Motivație
1	Întâlniri generale cu potențialii membrii GAL	➢ Aceste prime întâlniri au avut scopul de a informa, a sensibiliza şi a prezenta primăriilor din zona de SV a Județului Botoşani avantajele şi beneficiile concrete ce pot fi aduse prin intermediul unui Grup de Acțiune Locală dar şi pentru a formula viziunea de dezvoltare şi de stabilire a obiectivelor strategice majore şi de interes pentru teritoriul GAL; ➢ Contactul vizual cu potențialii beneficiari/ membrii, discuțiile directe şi dezbaterile survenite pe acestă temă au fost benefice pentru a învinge posibila rezistență la schimbare şi pentru a vedea exact perspectiva locală asupra GAL-ului, precum şi dorința de implicare a acestora pentru dezvoltarea zonei; ➢ Constituirea GAL a ajutat la operaționalizarea şi eficientizarea întregilor activități întreprinse ulterior în numele asociației şi pentru beneficiul actorilor locali, rezidenți în cadrul GAL., având în vedere şi analiza următoarelor elemente: • Analiza resurselor necesare si disponibile in vederea implementării strategiei (umane, instituționale, de organizare, de reglementare, de teren, financiare - propuneri de abordare a articularii resurselor in vederea implementării strategiei); • Analiza reglementărilor locale, naționale şi europene (cu privire la facilitarea implementării strategiei de dezvoltare, propuneri de abordare a instrumentelor, a masurilor necesare pentru implementarea strategiei); • Analiza modului in csare a foayv elabora Elaborarea sistemului de monitorizare, evaluare si control a procesului de implementare a strategiei (pachetul de indicatori aferent obiectivelor, sub-obiectivelor, programelor si proiectelor, sisteme de baze de date disponibile la nivel local, sisteme de luare a deciziilor in parteneriat privind implementarea strategiei); • Prioritizarea proiectelor si elaborarea unui plan de acțiune pentru implementarea strategiei);
2	Constituire GAL şi operaționalizare	
3	Colectarea de informații statistice necesare realizării PDL-ului	➢ Prospectarea potențialului de dezvoltare a regiunii GAL-ului trebuie corelat cu informațiile din teritoriu, cu strategiile de dezvoltare deja existente la nivel județean dar şi local; ➢ Informațiile au fost colectate direct din teritoriu, în cadrul fiecărei primării membre a GAL pentru a asigura relevanța şi corectitudinea acestora în realizarea Planului de Dezvoltare Locală;
4	Realizare elemente de promovare	➢ Elementele de promovare au avut rolul de a uşura accesul la informații şi pentru a disemina informația în întreg teritoriul GAL-ului;

Nr. crt.	Tip activităţi de consultare, informare, animare şi promovare	Motivaţie
		➢ Direcţiile abordare în alegerea materialelor de promovare au avut în vedere: a. *promovarea ATL:* pliante, afişe, alte materiale de informare care pot ajunge direct către potenţialii beneficiari şi pot fi uşor consultate şi analizate; b. *promovare on-line*: blog, adresă e-mail, facebook pentru cei cu acces la internet şi care doresc informaţii suplimentare.
5	Întâlniri specifice de raportare	➢ Acest tip de întâlniri au avut ca scop principal evaluarea activităţilor întreprinse într-un interval de timp clar definit şi pentru a planifica următoarele etape; ➢ Membrii GAL au primit informaţii, rapoarte de activitate şi rapoarte de cercetare pentru a beneficia de o comunicare deschisă şi transparentă între toţi membrii şi firma de consultanţă responsabilă cu implementarea planului de acţiune general;
6	Implicarea şi antrenarea populaţiei în procesul decisional şi de realizare a PDL	➢ Toate întâlnirile deschise publicului larg au avut rolul de a dezbate, discuta şi căuta soluţii asupra tuturor problemelor din teritoriu şi pentru a prelua pulsul regiunii şi situaţiei actuale din teritoriu; ➢ Părerea fiecărui actor local a fost extrem de importantă, GAL-ul propunându-şi să lupte pentru colaborare deschisă, informare corectă, asocieri şi cooperări pe termen lung cu avantaje positive pentru regiune.
7	Realizarea grupurilor de lucru	➢ Pentru a eficientiza activitatea GAL-ului şi pentru a uşura accesul la informaţie, s-au realizat grupuri de lucru pe domenii specifice de activitate; ➢ Realizarea grupurilor de lucru s-a efectuat pe baza fişelor individuale completate de fiecare participant la întâlnirile anterioare, fiind realizate 7 grupuri de lucru pe domenii de activitate bine definite. ➢ Fiecare grup de lucru a fost informat, ulterior, prin intermediul telefonului, de întâlnirile specifice ce vor fi realizate specific pentru domeniul lor de activitate.
8	Întâlniri de consultare şi instruire a actorilor locali	➢ Toate întâlnirile deschise publicului larg şi cele adresate grupurilor de lucru pe domenii specifice de activitate au avut rolul de a dezbate, discuta şi căuta soluţii asupra tuturor problemelor din teritoriu şi pentru a coopera în vederea realizării de strategii de dezvoltare plauzibile, închegate în realitate şi cu rolul de a ajuta evoluţia pozitivă a domeniilor: agricultură, zootehnie, apicultură, meşteşuguri, învăţământ, cultură, mediu, economic etc.
9	Consolidarea capacităţii de organizare şi crearea de parteneriate	➢ Crearea de parteneriate este un pas esenţial în dezvoltarea unei entităţi ce îşi propune dezvoltarea mediului rural; ➢ Alegerea de parteneriate s-a realizat având în vedere strategiile de dezvoltare abordate şi posibilitate realizării de schimburi de experienţă sau bune practice.
10	Afirmarea identităţii teritoriale	➢ Organizarea sau participarea în cadrul unor evenimente/ festivaluri care să promoveze cultura locală, elementele arhitecturale dar şi specificul zonei
11	Schimburi de experienţă	➢ Schimburile de experienţă se vor realiza la nivel naţional sau la nivel internaţional cu alte GAL-uri deja organizate şi funcţionabile din punct de vedere legal pentru a disemina informaţia cu privire la bunele practici.

Nr. crt.	Tip activităţi de consultare, informare, animare şi promovare	Motivaţie
12	Adoptare şi asumare formală a PDL	➢ Această etapă presupune întâlniri specific adresate membrilor GAL pentru a discuta pe larg materialul ce înglobează Planul de Dezvoltare Locală, pentru a dezbate strategiile de dezvoltare propunse şi pentru a finaliza elaborarea acestuia;
13	Conferinţă de Validare şi asumare a PDL	➢ Este un eveniment extrem de important care anunţă publicul larg asupra finalizării materialului şi asupra Planului de Dezvoltare Locală specific Grupului de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus" înainte de depunerea acestuia spre evaluare şi aprobare. ➢ Supune atenţiei publicului interesat (membri GAL, grupuri de lucru etc) conţinutul direcţiilor, a priorităţilor, obiectivelor şi strategiilor de dezvoltare locală conţinute în Plan ; ➢ Dezbate conţinutul şi îl optimizează înainte de depunerea spre aprobare.

3. Intâlniri specifice Grupurilor de Lucru şi alte activităţi în interes local (consultări publice)

In perioada întocmirii dosarului de înfiinţare a GAL-ului, s-au colectat materialele de prezentare a programului LEADER din partea reprezentanţilor **AM-PNDR Botoşani** (Ghidurile solicitanţilor pentru măsurile PNDR ce au fost oferite celor interesaţi cu titlu gratuit), s-au realizat pliante de prezentare ale GAL, s-a demarat *etapa organizării grupurilor de lucru* şi au avut loc un număr de 18 întâlniri dedicate domeniilor de activitate specifice şi de interes pentru GAL-ului Valea Siretului de Sus.

In cadrul acestor întâlniri s-au identificat persoanele – resursă (lideri de opinie, actori locali) cu care se va colabora pentru coordonarea grupurilor de lucru şi pentru selecţia şi implementarea proiectelor ce vor fi aprobate în cadrul GAL.

Programul întâlnirilor a fost următorul:

Tabel 89. Programul întâlnirilor specifice grupurilor de lucru: perioada iulie-septembrie 2010

Nr. crt.	Data (anul 2010)	Locaţia	Scop întâlnire	Număr participanţi	Materiale furnizate
1	21 iulie	Liteni	1. Prezentarea Grupului de Acţiune 2. Prezentare linii de finanţare şi avantaje teritoriale oferite de GAL 3. Completare Chestionare 4. Consultări generale, discuţii libere	16	1.Prezentare GAL 2.Chestionar
2	22 iulie	Vorona		22	
3	26 iulie	Tudora		23	
4	27 iulie	Curtesti		18	
5	29 iulie	Coşula		6	
6	29 iulie	Corni		18	
7	30 iulie	Băluşeni		9	
8	30 iulie	Vlădeni		9	
9	05 august	Cristeşti		16	
10	17 august	Liteni	Grup de lucru: Cultivarea cerealelor	3	1. Prezentare GAL 2. Chestionare 3. Fise descriere
11	18 august	Vorona	Grup de lucru : Creşterea bovinelor	19	
12	19 august	Corni	Grup de lucru : Creşterea oilor	9	

Nr. crt.	Data (anul 2010)	Locația	Scop întâlnire	Număr participanți	Materiale furnizate
13	24 august	Cristeşti	Grup de lucru: Creşterea animalelor, agricultură, apicultură	11	participanţi
14	24 august	Vorona	Grup de lucru : Apicultură, Legumicultură, Pomicultură	18	
15	25 august	Vorona	Grup de lucru : Economie, Meşteşuguri	14	
16	07 septembrie	Vorona	Conferința adresată Crescătorilor de Animale, în cadrul Expo-Zoo şi a Zilelor Comunei Vorona	35	1. Pliant de prezentare al GAL 2. Ghidul Solicitantului Măsurile 141, 121
17	23 septembrie	Vorona	Grup de lucru : Invăţământ, Cultură,	11	1. Prezentare GAL 2. Pliant
18	23 septembrie	Vorona	Grup de lucru : Silvicultură	3	1. Prezentare GAL 2. Pliant

Aceste sesiuni de instruire, consultare şi informare generală la nivel local şi regional pentru toți beneficiarii potențiali (persoane fizice, asociaţii, societăţi etc) şi pentru toate instituţiile implicate în GAL au avut scopul creşterii capacității de absorbție a fondurilor promovate de PNDR, astfel încât să acopere toate categoriile de potențiali beneficiari şi să garanteze depunerea ulterioară a unor proiecte complexe şi eligibile pentru aceste fonduri.

Consultarea publicului s-a făcut având în vedere trei niveluri:

1. *Nivelul tehnic* – prin care s-a urmărit discutarea măsurilor cuprinse în PNDR şi a liniilor de finanțare propuse de acesta;
2. *Nivelul non-tehnic* – prin care s-a urmărit dezbaterea conținutului PNDR cu toți partenerii interesați de implementarea acestuia, cu participarea atât a specialiştilor dar mai ales a actorilor ce nu dețin cunoştințe de specialitate, dar au un contact direct cu realitatea rurală locală;
3. *Nivelul macro* – prin care s-a urmărit consultarea publicului larg şi discuții libere cu aceştia, a tuturor celor interesați de subiectul dezvoltării rurale pe domenii specifice cu potențial de dezvoltare în zona GAL-ului.

Persoanele implicate şi participante la întâlnirile realizate în cadrul GAL au contribuit în mod constant la îmbunătățirea Planului, adresând comentarii şi observații atât în cadrul reuniunilor consultative organizate de GAL în colaborare cu SC DAL Consulting SRL, cât şi prin intermediul mijloacelor de consultare: adresă de e-mail, linie telefonică, chestionare, fişe de descriere a participanților, blog de informare, pliante.

Obiectivele acestor întâlniri[1] şi a altor întâlniri realizate în teritoriu, activitățile realizate, beneficiarii, materialele realizate şi fotografiile justificative sunt prezentate pe larg în tabelele rezumative de la finalul acestui subcapitol.

[1] Rapoartele de activitate detaliate pentru aceste întâlniri şi toate activitățile realizate în teritoriu sunt cuprinse în **Anexa 7.**

4. A treia întâlnire a membrilor GAL (întâlnire raportare)

In data de 05 august 2010, în cadrul Primăriei Comunei Vorona, a avut loc întâlnirea de raportare a firmei de consultanţă SC DAL Consulting SRL, la care au participat reprezentanţii celor 9 primării membre ale GAL, reprezentanţi ai mediului economic privat şi un număr de 2 reprezentanţi oficiali ai AM-PNDR Botoşani.

Firma de consultanţă SC DAL Consulting SRL a prezentat un raport de cercetare privind analiza diagnostic preliminară a teritoriului GAL, ce a cuprins informaţii detaliate privind:

- Informaţii statistice generale specifice GAL-ului
- Starea infrastructurii
- Specificul administraţiilor locale (angajaţi, management de proiect, dotări, strategii de dezvoltare abordate, rapoarte de activitate etc)
- Mediul economic local
- Mediul socio-educaţional şi cel sanitar
- Hărţi ale Unităţilor Administrativ-Teritoriale parte a GAL-ului
- Concluzii şi Recomandări

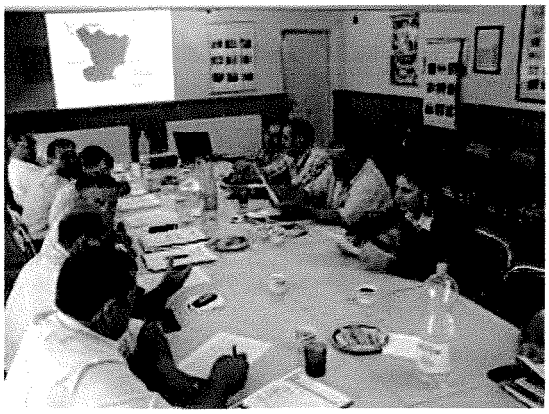

Figura 97. Intâlnire raportare

In urma acestui raport de cercetare, s-au stabilit principalele acţiuni privind domeniile de interes în dezvoltarea teritoriului GAL adaptate şi corelate cu măsurile PNDR, pe baza cărora s-a realizat Planul de Dezvoltare Local.

5. A patra întâlnire a membrilor GAL (conferinţă validare Plan Dezvoltare Locală)

Obiectivele generale ale acestei întâlniri au fost :

- Prezentarea echipei de lucru şi a experţilor implicaţi
- Prezentarea raportului de activitate general
- Cunoaşterea conţinutului şi a capitolelor elaborate în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală integrată în PDL
- Consultare publică şi dezbateri în vederea îmbunătăţirii şi validării PDL înainte de depunerea spre evaluare

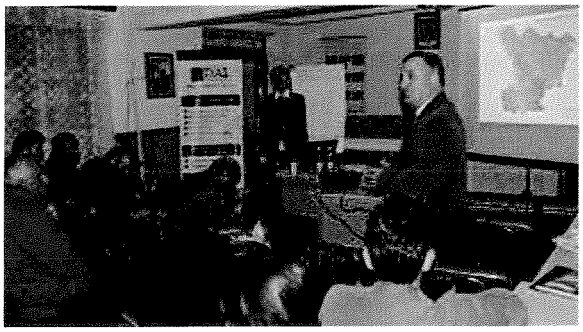

Figura 98. Conferinţa Validare PDL

Consultanţii S.C. DAL Consulting S.R.L. au prezentat concluziile lucrărilor şi activităţilor realizate în faţa reprezentanţilor localităţilor din teritoriul GAL şi a celorlalţi reprezentanţi esenţiali ai teritoriului. S-au planificat activităţile până la depunerea PDL-ului şi a elaborării candidaturii pe baza discuţiilor realizate cu reprezentanţii celor 9 localităţi.

In cadrul acestei întâlniri s-a realizat validarea Planului de Dezvoltare Locală prin semnarea şi ştampilarea Anexei specifice Dosarului de Candidatură.

In urma tuturor acestor întâlniri, seminarii şi consultări s-a realizat ***Schema de animare a elaborării candidaturii GAL***, prezentată schematic în figura 99.

Liderii şi animatorii oficiali ai GAL au fost desemnaţi a fi :

1. Domnul ***Prof. Aurel Ştefan***, Primarul Comunei Vorona şi Preşedintele Asociaţiei GAL
2. Domnul ***Prof. Aurel Leşuc***, Primarul Comunei Tudora şi Vicepreşedintele Asociaţiei GAL
3. Domnul ***Voicu Murariu***, Primarul Comunei Vlădeni şi Vicepreşedintele Asociaţiei GAL
4. Domnul ***Dumitru Miţosu***, Primarul Comunei Corni şi Vicepreşedintele Asociaţiei GAL

Persoanele resursă şi aleşii ca reprezentanţi ai grupurilor de lucru şi care vor face parte din comisia de selecţie a proiectelor spre finanţare în cadrul GAL au fost desemnaţi după cum urmează :

1. *Grup de lucru Cultivarea Cerealelor*
   a. Scurtu Vasile, P.F.A., Oraşul Liteni
2. *Grup de lucru Creşterea Bovinelor*
   a. Peţenchea Constantin, Intreprindere Individuală, Comuna Cristeşti
   b. Oniciuc Brânduşa, S.C. Vaconi-Lact S.R.L., Comuna Corni
   c. Cojocariu Ionel, Asociaţia Crescătorilor de Animale, Comuna Corni
   d. Pleşca Vasile, S.C. Avastar S.R.L., Oraşul Liteni
3. *Grup de lucru Creşterea Oilor*
   a. Murgu Pîslaru Daniela & Cristi, Comuna Coşula
   b. Pomparău Ioan C-tin, P.F.A., Comuna Vlădeni
   c. Baltariu Constantin, Comuna Corni
4. *Grup de lucru Apicultură-Legumicultură*
   a. Gheorghiţeanu Ioan, Comuna Corni
   b. Olariu Mihai, Comuna Vorona
   c. Oşan Ciprian, Comuna Vorona
5. *Grup de lucru Meşteşuguri- Antreprenoriat*
   a. Ţugui Gheorghe, Meşter popular, P.F.A., Comuna Vorona
   b. Andronache Niculina, meşter popular, Comuna Vorona
   c. Corneanu Vasile, S.C. Filonia CVS S.R.L., Comuna Tudora
6. *Grup de lucru Silvicultură*
   a. Mironică Radu, S.C. Vamacom Forest S.R.L., Comuna Coşula
   b. Horodincu Liviu, S.C. Salva Terra S.R.L., Comuna Coşula
7. *Grup de lucru Educaţie-Cultură*
   a. Prof. Ştefan Aurel, Profesor de Limba şi Literatura Română, Fost director al Grupului Şcolar "Ştefan cel Mare" şi Primar actual al Comunei Vorona
   b. Prof. Leşuc Aurel, Profesor de Chimie şi Primar actual al Comunei Tudora
   c. Prof. Iftode Carmen, Profesor de Chimie-Fizică şi Director al Şcolii din Satul Orăşeni-Deal, Comuna Curteşti
   d. Prof. Borcea Maria, Profesor de limba Franceză, Comuna Curteşti
   e. Preot Ţăranu Daniel, Comuna Cristeşti

Aceste persoane au fost selectate în baza participării active la cele 18 întâlniri organizate în perioada iulie-septembrie, a activităţilor dezvoltate, a implicării în comunitatea locală şi a recomandărilor primite din partea cetăţenilor implicaţi în procesul de consultare publică. Listele participanţilor în cadrul întâlnirilor dedicate grupurilor de lucru este detaliată în Anexa 7.

Schema de animare a elaborării candidaturii în cadrul programului PNDR se prezintă astfel :

Figura 99. Schema de animare a elaborării candidaturii

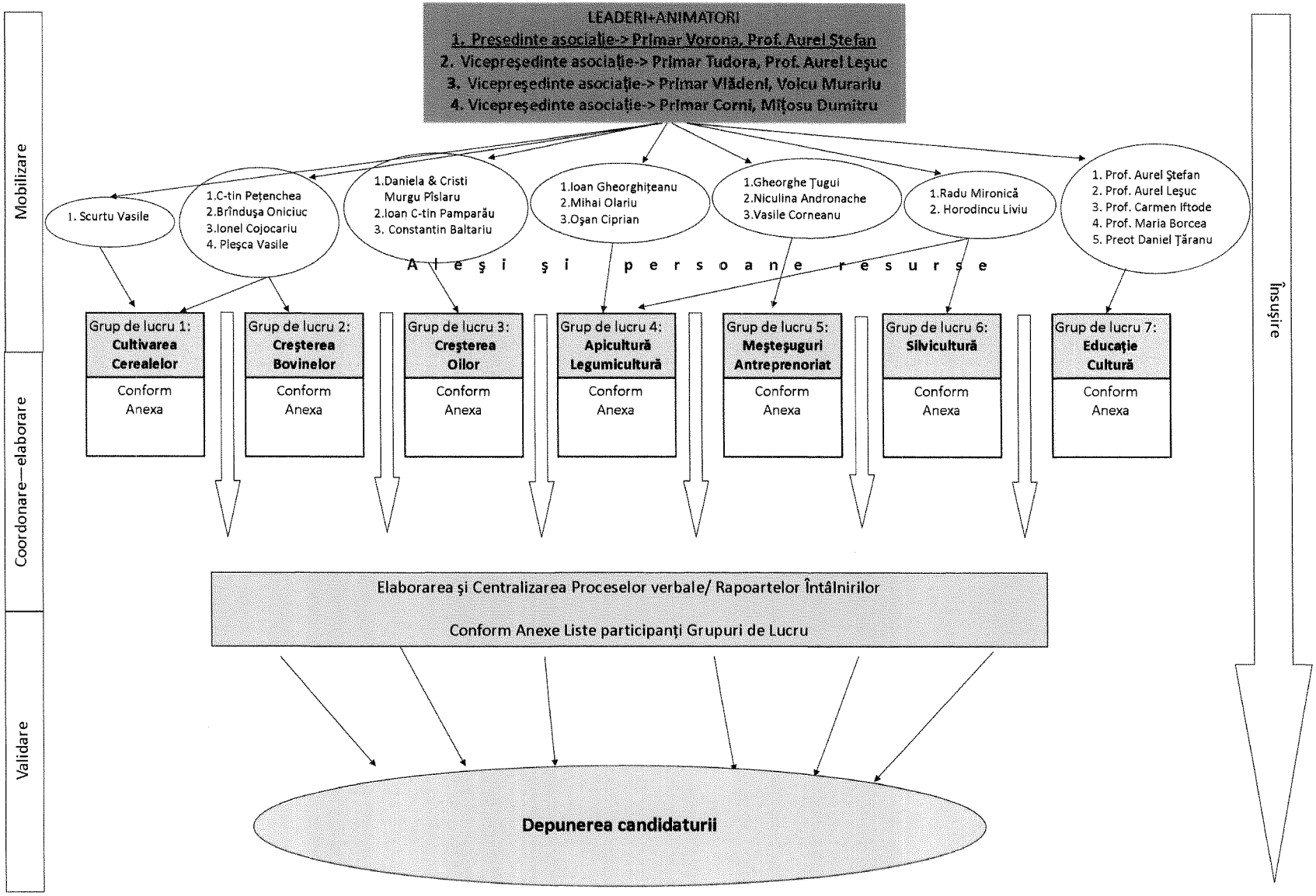

ASOCIAŢIA GRUPUL DE ACŢIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS
VORONA · BOTOŞANI
CIF 27360427
AGAL

Nr. crt.	Etape de lucru	Martie				Aprilie				Mai				Iunie				Iulie				August				Septembrie				Octombrie			
		S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4
1	Intâlniri generale cu potenţialii membrii GAL																																
2	Constituire GAL şi operaţionalizare																																
3	Colectarea informaţiilor statistice necesare realizării PDL-ului																																
4	Realizare elemente de promovare																																
5	Intâlniri specifice de raportare																																
6	Implicarea şi antrenarea populaţiei în procesul decisional şi de realizare a PDL																																
7	Realizarea grupurilor de lucru																																
8	Intâlniri de consultare şi instruire a actorilor locali																																
9	Consolidare capacităţii de organizare/ Crearea de																																

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS
CIF 27360427
AROANA, BOTOȘANI

	parteneriate																																	
	Afirmarea identităţii teritoriale																																	
10	Schimburi de experienţă																																	
11	Finalizare elaborare PDL																																	
12	Adoptare şi asumare formală a PDL																																	
13	Conferinta de prezentare şi asumare a PDL																																	
14	Depunere PDL spre aprobare şi finanţare																																	

Tabel 90. Planul de acţiune general al activităţilor GAL în perioada martie-octombrie 2010

Detalierea Planului de Acţiune şi al activităţilor realizate în teritoriul GAL conform cerinţelor PNDR este prezentată tabular astfel:

Tabel 91. Planul de actiune detaliat pentru fiecare actiune derulată în teritoriul GAL înainte de depunerea Planului de dezvoltare locală

Perioada	Martie- Mai 2010
Categorie activitate	Intâlnire generală cu potenţialii membri GAL
Tip acţiune	Consultare generală
Obiective/Activităţi realizate	➢ Prezentarea programului PNDR şi a posibilităţilor de finanţare ➢ Prezentarea specificului şi beneficiilor înfiinţării GAL-ului şi a altor exemple de bună practică în România şi la nivel european ➢ Prezentarea echipei de consultanţă care va coordona întreg proiectul şi a responsabilităţilor sale ➢ Prezentarea teritoriilor potenţiale ce pot face parte din GAL şi motivarea alegerii teritoriului ➢ Oferirea de materiale generale de informare (descrierea generală a Programului PNDR-Axa Leader)
Beneficiari	Preprezentanţii Primăriilor Localităţilor din Judeţele Botoşani şi Suceava
Indicatori	Număr participanţi: 12 Fotografii, raport activitate
Fotografii martor	

Perioada	Mai- Iunie 2010
Categorie activitate	Constituire GAL şi operaţionalizare
Tip acţiune	Intâlnire specifică – consultare tehnică pentru înfiinţarea GAL
Obiective/Activităţi realizate	➢ Stabilirea membrilor şi a modului de organziare a GAL ➢ Stabilirea numelui şi încadrarea teritorială a GAL ➢ Prezentarea şi realizarea actelor necesare înfiinţării Gal şi pentru a deveni membru fondator în cadrul acestuia ➢ Realizarea dosarului pentru depunerea actelor la Judecătoria Judeţului Botoşani ➢ Realizarea Statului Asociaţiei Grupul de Acţiune Locală « Valea Siretului de Sus» ➢ Stabilirea şi realizarea elementelor fizice şi virtuale de comunicare şi informare.
Beneficiari	Preprezentanţii celor 9 Primării ale Localităţilor din Judeţele Botoşani şi Suceava Actori locali, beneficiari potenţiali
Indicatori	Număr participanţi: 20 Număr membri înscrişi: 32 Fotografii, raport activitate, înregistrări audio

Fotografii martor:

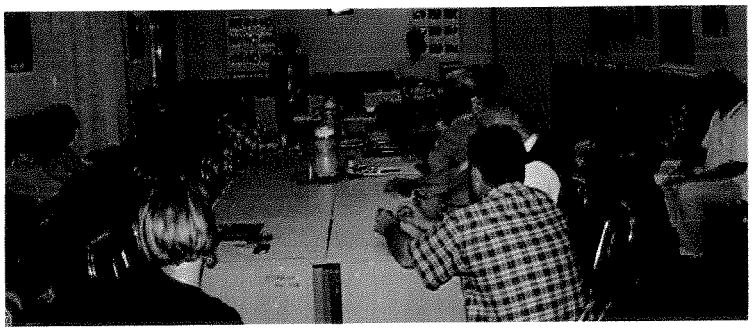

Perioada	Mai - Iulie 2010
Categorie activitate	Colectarea de informații statistice necesare realizării PDL
Tip acțiune	Intâlnire specializată în cadrul fiecărei primării membre a GAL Număr întâlniri: 9
Obiective/Activități realizate	➢ Aplicare chestionare specializate adresate primăriilor ➢ Colectarea de informații statistice din cadrul Registrelor Locale, Departamentelor Financiare, Proiecte, Achiziții etc. ➢ Colectarea tuturor informațiilor relevante realizării PDL-ului ➢ Colectare Strategii Locale de Dezvoltare pentru fiecare comună în parte ➢ Vizite în fiecare comună şi fotografierea principalelor instituții şi puncte de interes, cultural, religioase etc.
Beneficiari	Membrii GAL şi actorii locali cu acces direct la PDL
Indicatori	Chestionarele completate Fotografii, raport activitate, informațiile statistice cuprinse în cadrul PDL
Fotografii martor	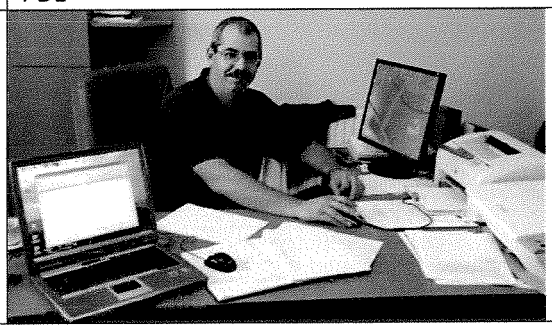 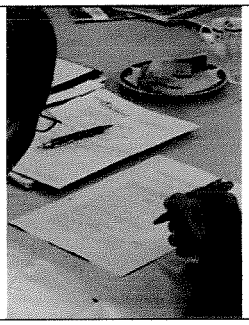

Perioada	Iulie- August 2010
Categorie activitate	Realizare elemente de promovare şi informare
Tip acţiune	Realizare material de comunicare şi identitate vizuală
Obiective/Activităţi realizate	➢ Conceperea pliantului de prezentare şi a afişului activităţilor GAL-ului; ➢ Realizarea blogului de informare: www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com ➢ Realizarea paginei de socializare a GAL-ului prin intermediul Facebook; ➢ Realizare adresă de e-mail: valeasiretuluidesus@gmail.com şi a primelor elemente de identitate vizuală. ➢ Dezvoltarea unui sistem de comunicare modernă, eficientă şi rapidă între membrii comunităţii şi de promovare a patrimoniului cultural şi natural.
Beneficiari	Membrii GAL şi actorii locali Alţi beneficiari potenţiali
Indicatori	Blogul creat : www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com şi informaţiile postate pe acesta Facebook: Valea SiretuluideSus E-mail: valeasiretuluidesus@gmail.com Toate celelalte resurse virtual puse la dispoziţia publicului larg
Fotografii martor	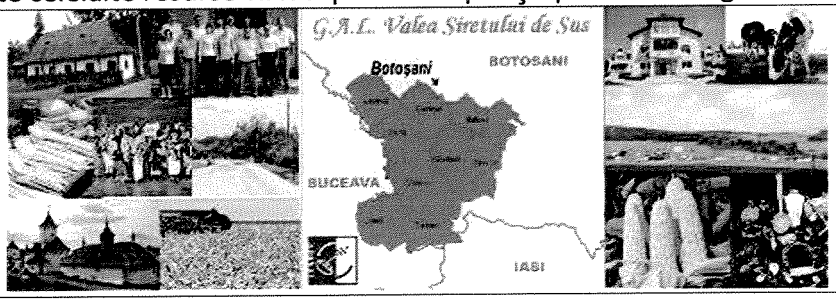

Perioada	August 2010
Categorie activitate	Intâlnire specifică de raportare
Tip acţiune	Intâlnire specializată în cadrul Primăriei Vorona
Obiective/Activităţi realizate	➢ Prezentarea şi predarea Raportului de Cercetare în urma centralizării informațiilor din chestionarul aplicat primăriilor membre ale GAL-ului; ➢ Prezentarea Programului FEADR- generalităţi şi Măsura 141: Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistenţă prin invitații speciali ai AM PNDR- DADR Botoşani ➢ Prezentarea elementelor de identitate vizuală şi comunicare virtuală ➢ Prezentarea Hărţilor geografice ale celor 9 UAT-uri ➢ Prezentarea Raportului de Activitate General al activităţilor realizate de consultanţii SC DAL Consulting SRL
Beneficiari	Membrii GAL
Indicatori	Număr participanţi: 14 Participarea a 2 reprezentanţi a AM - PNDR Botoşani (Elena Amăriuţei şi Irina Boroleanu) Fotografii, Prezentarea Power Point, Inregistrarea audio Raportul de cercetare şi Procesul Verbal de primire a unui exemplar
Fotografii martor	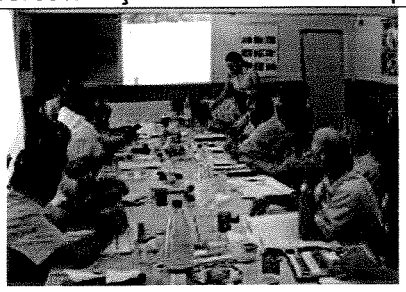

Perioada	Iulie-August 2010
Categorie activitate	Implicarea/ antrenarea populaţiei în procesul decizional şi de realizare a PDL Număr întâlniri : 9
Tip acţiune	Intâlniri de consultare a actorilor locali şi potenţiali beneficiari din cadrul GAL şi nu numai
Obiective/Activităţi realizate	➢ Explicarea beneficiilor şi rolul GAL-ului pentru dezvoltarea rurală şi implicare în societate ➢ Prezentarea membrilor asociaţiei şi a statutului acesteia ➢ Prezentarea chestionarului şi rolul acestuia în realizarea PDL-ului; ➢ Completarea Chestionarului de către participanţi; ➢ Consultare şi colectare materiale de informare (strategii, monografii, rapoarte statistice etc) ➢ Discuţii libere, întrebări, sugestii, nemulţumiri;
Beneficiari	Actori locali, lideri de opinie, meşteşugari, agenţi economici, alte categorii de actori sociali interesaţi şi potenţiali beneficiari ai activităţilor GAL
Indicatori	Număr participanţi per total: 137 Număr chestionare completate (în cadrul şi în afara întâlnirilor): 243 Fotografii, Inregistrarea audio
Fotografii martor	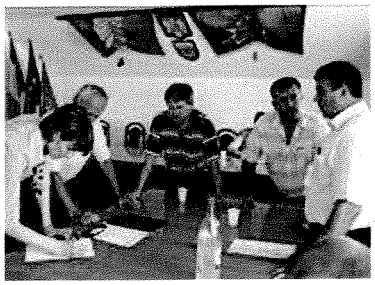

Perioada	August 2010
Categorie activitate	Realizarea grupurilor de lucru
Tip acţiune	Analiză tehnică, contactare telefonică şi pe e-mail
Obiective/Activităţi realizate	➢ Informarea publicului cu privire la domeniile de activitate ce pot fi dezvoltate şi ce pot depune proiecte pentru obținere de finanțări; ➢ Impărțirea persoanelor interesate pe grupe de lucru; ➢ Realizarea unei baze de date specializate pe domenii de activitate şi dezvoltare: agricultură, meşteşuguri, turism&cultură, educație, mediu, economic. ➢ Realizarea materialului de lucru şi a obiectivelor întâlnirilor specializate; ➢ Realizarea unei fişe de descriere adresată participanților pentru a scrie pe larg activitățile derulate, terenurile şi utilajele deținute, etc. ➢ Stabilirea orarului de întâlniri şi transmiterea lui prin e-mail şi telefonic către primării; ➢ Contactarea persoanelor interesate şi stabilirea zilelor de întâlnire pe grupele de lucru specifice;
Beneficiari	Actori locali, lideri de opinie, meşteşugari, agenţi economici, alte categorii de actori sociali interesaţi şi potenţiali beneficiari ai activităţilor GAL
Indicatori	Bazele de date realizate Materialul informative pe grupe de lucru

Perioada	August-Septembrie 2010
Categorie activitate	Intâlniri de consultare şi instruire a actorilor locali Număr întâlniri: 6
Tip acţiune	Sesiuni seminarii şi grupe de lucru în cadrul comunelor membre ale GAL
Obiective/Activităţi realizate	➢ Intâlniri specifice pe domenii de dezvoltare: cultivarea cerealelor, creşterea bovinelor, creşterea oilor, apicultură, legumicultură, pomicultură, economie, meşteşuguri ➢ Prezentarea programelor de finanțare accesibile fiecărui domeniu în parte corelat cu nevoile fiecărui grup de acțiune ➢ Prezentarea potențialului de dezvoltare prin intermediul GAL-ului ➢ Realizarea unei analize diagnostic ad-hoc asupra situației actuale (statistici regionale, locale, disponibil utilaje, spații producție, depozitate, resurse umane, activități meşteşugăreşti, meşteri populari etc)şi o scurtă analiză SWOT din perspectiva actorilor locali şi a activităților derulate de aceştia ➢ Propuneri privind modalităților de coordonare şi gestionare a grupurilor de lucru specifice fiecărui domeniu de dezvoltare
Beneficiari	Actori locali, lideri de opinie, meşteşugari, agenţi economici, alte categorii de actori sociali interesaţi şi potenţiali beneficiari ai activităţilor GAL
Indicatori	Număr participanţi per total: 74 Fotografii, Inregistrarea audio, Rapoartele de activitate
Fotografii martor	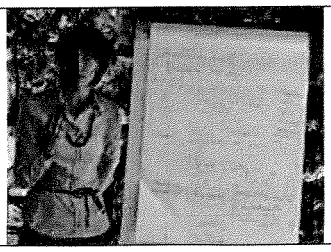

Perioada	August 2010
Categorie activitate	Consolidarea capacităţii de organizare
Tip acţiune	Creare de parteneriate
Obiective/Activităţi realizate	➢ Realizarea de parteneriat prin semnarea unui Protocol de Parteneriat cu Grupul de Actiune FĂLTICENI, Judeţul Suceava
Beneficiari	Asociaţia GAL
Indicatori	Protocolul de Parteneriat încheiat în data de 25.08.2010

Perioada	Octombrie 2010
Categorie activitate	Comunicare mass-media
Tip acţiune	Anunţ înfiinţare Asociaţia Grupul de Acţiune Locală « Valea Siretului de Sus»
Obiective/Activităţi realizate	➢ Publicarea de comunicat de presă în ziarul : Săptămânalul Informatorul Moldovei ➢ Comunicat de presă publicat on-line pe www.recolta.eu
Beneficiari	Membri GAL, Alţi beneficiari potenţiali
Indicatori	Publicaţie tipărită şi on-line din 06 octombrie 2010
Fotografii martor	 Informatorul moldovei Eliminarea impozitului minim şi alte măsuri pentru susţinerea mediului de afaceri

Perioada	Septembrie 2010
Categorie activitate	Afirmarea Identităţii teritoriale
Tip acţiune	Prezenţa şi implicarea GAL în cadrul Zilelor Comunei Vorona
Obiective/Activităţi realizate	➢ Participare în cadrul sărbătorilor şi evenimentelor organizate cu ocazia *Zilelor Comunei Vorona Ediția a XXXVI-a: Expo- Xoo, Săptămână Culturii, Hramul Mănăstirii Vorona* în parteneriat cu GAL Fălticeni ➢ Prezentarea GAL-ului şi a beneficiilor care pot fi aduse în mediul rural în cadrul coferinței "*Salvarea agriculturii românești în condițiile integrării și globalizării*"; Prezentarea Ghidurilor Solicitaților pentru proiecte axate pe masurile 141,121 în colaborare cu Autoritatea de Management Botoşani ➢ Incurajarea fermierilor şi crescătorilor de animale de a căuta soluții şi oportunități de asociere şi colaborare, în conformitate cu beneficiile propuse prin GAL ➢ Discuţii libere şi opinii legate de programul de subvenţii, avantaje oferite crescătorilor de animale, programe de finanţare etc ➢ Invitații speciali care au participat la acest eveniment: ***Autoritate de Management Botoşani, Asociația Crescătorilor de Animale Botoşani, Asociația Crescătorilor de Animale Vorona, Camera Agricolă Botoşani, Fondul Funciar Botoşani.***
Beneficiari	Actori locali, crescătorii de animale, Autorităţile locale şi judeţene
Indicatori	Număr participanţi:32 Fotografii, Pliante GAL, Ghiduri Măsuri PNDR, Diplome de participare
Fotografii martor	

Perioada	Octombrie 2010
Categorie activitate	Conferinţa de Validare şi asumare a PDL
Tip acţiune	Adoptarea şi Asumarea Planului de Dezvoltare Locală
Obiective/Activităţi realizate	➢ Prezentarea echipei de lucru şi a experţilor implicaţi ➢ Prezentarea raportului de activitate general ➢ Cunoaşterea conţinutului şi a capitolelor elaborate în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală integrată în PDL ➢ Consultare publică şi dezbateri în vederea îmbunătăţirii PDL înainte de depunerea spre evaluare ➢ Asumarea PDL-ului prin semnarea şi ştampilarea Dosarului de Candidatură de către toţi membrii GAL
Beneficiari	Membri GAL, Alţi beneficiari potenţiali parte a teritoriului GAL
Indicatori	Număr participanţi : 45 Fotografii, Inregistrarea audio, Prezentarea Power Point, Pliante, Hărţi GAL, Liste participanţi
Fotografii martor	

Perioada	Octombrie 2010
Categorie activitate	Consolidarea capacităţii de organizare
Tip acţiune	Creare de parteneriate
Obiective/ Activităţi realizate	➢ Intenţia realizarea de parteneriat intracomunitar prin iniţierea discuţiilor şi trimiterea unei scrisori de intenţie tradusă în limba franceză, adresată preşedintelui Grupul de Acţiune Locală "Pay's d'Aurillac", Regiunea Auvergne-Cantal, Franţa
Beneficiari	Asociaţia GAL
Indicatori	Scrisoarea de intenţie nr. ieşire: 07/11.10.2010 Răspunsul oficial din partea reprezentanţilor francezi nr. intrare: 17/26.10.2010

III.2 Prezentarea parteneriatului decizional

Partenerii vor fi asociaţi la procesul de monitorizare a proiectului şi aceştia sunt împărţiţi în membrii GAL şi reprezentanţi ai societăţii civile (societăţi, liberi profesionişti, etc).

III.2.1 Descrierea partenerilor

Membrii GAL şi persoanele alese pentru a coordona grupurile de lucru şi a face parte din comisia de selecţie a proiectelor au următoarea componenţă descrisă în tabelul alăturat.

Pentru transparenţa procesului de selecţie a proiectelor în cadrul GAL şi totodată pentru efectuarea activităţilor de control şi monitorizare, la aceste selecţii va lua parte şi un reprezentant al Ministerului Agriculturii şi Devoltării Rurale de la nivelul judeţean.

Tabel 92. Descrierea partenerilor şi a membrilor GAL

PARTENERI PUBLICI			
Nume şi prenume	**Instituţia**	**Funcţia**	**Tip* /Observaţii**
Mițosu Dumitru	**Primăria Comunei Corni** E-mail: primariacornibotosani@yahoo.com Tel: 0231/588110	Primar	**COD**[68]**:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Acatrinei Mircea	**Primăria Comunei Coşula** E-mail: clcosula@yahoo.com Tel: 0231/619.411	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Aciobăniței Ioan	**Primăria Comunei Cristeşti** E-mail: primăriacristeşti@gmail.com Tel: 0231/619.912	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Vițel Dumitru	**Primăria Comunei Curteşti** E-mail: primaria.curesti@yahoo.com Tel: 0231/584.001	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Stratulat Neculai	**Primăria Comunei Băluşeni** E-mail: primariabăluşeni@yahoo.com Tel: 0231/515.849	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Leşuc Aurel	**Primăria Comunei Tudora** E-mail:	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE LEADER & ANIMATOR GAL,

[68] Acest tip de cod este alocat conform specificaţiilor PNDR

	primăriatudora@yahoo.com Tel: 0231/589.110		Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL Reprezentant Grup de lucru Educație-Cultură Profesia : Profesor de Chimie
Murariu Voicu	**Primăria Comunei Vlădeni** E-mail: primvlad@yahoo.com Tel: 0231/588604	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE LEADER & ANIMATOR GAL Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
Ştefan Aurel	**Primăria Comunei Vorona** E-mail: primaria_vorona@yahoo.com Tel: 0231/588604	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE LEADER & ANIMATOR GAL, Membru fondator şi Preşedinte în cadrul asociației GAL Reprezentant Grup de lucru Educație-Cultură Profesia : Profesor Limba şi literatura Română
Onisii Tomiță	**Primăria Oraşului Liteni** E-mail: litenisv@rdslink.ro Tel: 0230/538.262	Primar	**COD:** ADMINISTRAȚIE Membru fondator şi Vicepreşedinte în cadrul asociației GAL
PARTENERI PRIVAȚI			
Nume şi prenume	**Instituția**	**Funcția**	**Tip* /Observații**
Mironică Radu Ioan	**S.C. VAMACOM FOREST S.R.L.** Sat Șupitca, comuna Coșula Tel: 0744/912.143	Administrator	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de lucru Sivicultură, Legumicultură Membru fondator GAL Obiect de activitate: Silvicultură și exploatare forestieră; Activități secundare: legumicultură
Oniciuc Brânduşa	**S.C. VACONI –LACT SRL** Comuna Corni E-mail: brandu_ro@yahoo.com Tel: 0731/278.198	Administrator	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de lucru Creşterea Ovinelor Membru fondator GAL Obiect de activitate: Creşterea bovinelor de lapte

Budeanu Elena	**S.C. DUO DUMADI S.R.L.** Sat Vlădeni E-mail: budeanu.elena@yahoo.com Tel: 0748/609.475	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: comerț cu produse alimentare, industriale, metalo- chimice/ servicii cu amănuntul
Broşteanu Neculai	**I.F. BROŞTEANU DANIELA** Sat Mândreşti, comuna Vlădeni Tel: 0742/060.216	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Prestări servicii în agricultură
Gitman Dumitru	**Intrepr. Indiv. GITMAN I. DUMITRU** Oraş Liteni, jud. Suceava, Tel. 0740/154.956	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Comerț cu materiale de construcții
Cuşa Vasile	**SC Cristodia SRL** Oraş Liteni, Str. Cantonului, nr. 9, jud. Suceava Tel. 0722/794.572	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Fabricarea produselor lactate si a branzeturilor
Jaba Florin	**Societatea Cooperativă de Consum "POIANA URSULUI"** Oraş Liteni, nr. 760A, jud. Suceava Tel. 0751/253.884	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun.
Ing. Rotaru Ovidiu	**SC PRODALCOM SA** Botoşani Punct de lucru Com. Vorona Tel./Fax: 0231/588.523, 0231/534.672	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Preparare şi îmbuteliere băuturi alcoolice
Ailoaie Călin	**SC STAS-MOBILA SRL** sat Joldeşti, comuna Vorona	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Fabricarea de mobila pentru birouri si magazine
Corneanu Vasile	**SC Filonia CVS SRL** Sat Tudora, Comuna Tudora Tel. 0766/610.767	Administrator	**COD:** ALEŞI- Reprezentant Grup de lucru Meşteşuguri &Antreprenoriat Membru fondator GAL Obiect de activitate: Comerț cu ridicata al materialului lemnos

			şi al materialelor de construcţii, echipamentelor sanitare
Aciobăniţei Maricica	**Intrepr. Indiv. ACIOBĂNIŢEI MARICICA** Sat Cristeşti, Comuna Cristeşti Tel. 0744/281.111	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
Pietraru Florentin	**SC CARVIOLI SRL** Sat Curteşti, Comuna Curteşti	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Fabricarea altor articole din metal
Viţel Florica	**SC MILETIN SRL** Sat Orăşeni-Deal, Comuna Curteşti	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun.
Nechifor Ioan	**SC DELTA X PLUS SRL** Sat Băluşeni, Comuna Băluşeni Tel: 0762/692.801 E-mail: delta_x_plus@yahoo.com Fax: 0231/515.849	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Prelucrarea şi conservarea fructelor şi legumelor
Durnea Marius-Ionuț	**SC GEMAR SRL** Sat Zăiceşti, Comuna Băluşeni Tel. 0762/692.802	Administrator	**COD:** ALEŞI Membru fondator GAL Obiect de activitate: Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre) Carmangerie – prelucrarea cărnii, comerț
Horodincu Liviu	**SC SALVA-TERRA SRL** Comuna Coşula Tel: 0744/598.289	Administrator	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de lucru Silvicultură şi Legumicultură Membru fondator GAL Obiect de activitate: silvicultură şi legumicultură
ONG-uri/ ASOCIAȚII			
Nume şi prenume	**Instituția**	**Funcția**	**Tip* /Observații**

Cojocariu Ionel	**Asociaţia Crescătorilor de Animale din Comuna Corni** -Tel: 0742/491.285	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Reprezentant Grup de lucru Creşterea Bovinelor Membru fondator GAL -5 membri fondatori şi cca. 60 de cereri de adeziune
Prisacaru Dumitru	**Cooperativa Agricolă "CORNĂȚELUL DIN DEAL"** sat Vorona, comuna Vorona Tel. 0747/055.408	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL Obiect activitate: Creşterea bovinelor cu lapte.
Furdui Tatiana Elena, Poenaru Liliana	**Asociaţia Naţională deTurism Rural, Ocologic şi Cultural – ANTREC – Filiala Botoşani** sat Vorona, comuna Vorona, str. Vorona, nr. 132 Tel. 0740/855.433	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL
Cobzariu Virgil	**Asociaţia Rromilor COSSROM** Comuna Coşula Tel: 0740/292.719	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL Activităţi sociale
Sandu Constantin	**Asociaţia „STEJĂRELUL"** Comuna Tudora, judeţul Botoşani Tel. 0766/621.564	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL Activităţi culturale şi sportive
Aionoaei Mircea	**Cooperativa Agricolă Agrozootehnică " MAICI"** Sat Schit-Orăşeni, Comuna Cristesti	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL Creşterea bovinelor de lapte
Maxim Mihai	**Cooperativa Agricolă "Sf. Mihail şi Gavril"** Sat Draxini, Comuna Băluşeni	Preşedinte asociaţie	**COD:** ONG Membru fondator GAL Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor şi tutunului neprelucat
LIDERI DE OPINIE			
Scurtu Vasile	**P.F.A. Scurtu Vasile** Oraşul Liteni, Judeţul Suceava Tel: 0744/289.354	Antreprenor	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Cultivarea Cerealelor Obiect de activitate: cultivarea cerealelor (60ha porumb)
Pleşca Vasile	**SC AVASTAR SRL** Oraşul Liteni, Suceava Tel: 0744/698.352	Administrator	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de lucru Creşterea Bovinelor Obiect de activitate: abatorizare carne de vită şi

			porc
Peţenchea Constantin	**Intrepr.Indiv. Peţenchea Victorița** Comuna Cristeşti Tel: 0740/038.834	Antreprenor	**COD:** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Creşterea Bovinelor Obiect de activitate: creşterea bovinelor (33 vaci, 7 tauri)
Pomparău Ioan Constantin	Sat Hrişcani, Comuna Vlădeni Tel: 0746/855.667	Fermier	**COD :** ALEŞI- Reprezentant Grup de Lucru Creşterea Oilor Obiect de activitate : Creşterea oilor (380 oi)
Daniela&Cristi Murgu Pâslaru	Comuna Coşula Tel:0720/199.401	Fermier	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Creşterea Oilor Obiect de activitate : Creşterea Oilor (300 oi)
Constantin Baltariu	Sat Sarafineşti, Comuna Corni Tel: 0751/326.144	Fermier	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Creşterea Oilor Obiect de activitate : Creşterea oilor (170 oi)
Gheorghițean u Ioan	Sat Sarafineşti, Comuna Corni Tel: 0231/588.053	Apicultor	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Apicultură, Legumicultură Obiect de activitate : apicultură (42 familii de albine)
Olariu Mihai	Sat Teodoru, Comuna Vorona Tel:0757/937.703	Apicultor	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Apicultură, Legumicultură Obiect de activitate : apicultură (26 familii de albine)
Oşan Ciprian	Sat joldeşti, Comuna Vorona Tel: 0755/201442, 0740/672.636	Agricultor	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Legumicultură Obiect de activitate : legumicultură (16 arii ardei, 16 arii gogoşari, 8 arii ardei kapia, 15 arii varză)
Niculina Andronache	Sat Vorona Nouă, Comuna Vorona Tel: 0743/457.143 Membru: Asociaţia Meşterilor Populari din Moldova	Meşter Popular	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Meşteşuguri&Antreprenoriat Obiect de activitate : Meşter popular (ţesături, confecţionare

			măşti, căiuţi şi căpriţe)
Ţugui Gheorghe	Sat Vorona Nouă, Comuna Vorona Tel: 0742/652.966 Membru: Academia Meşterilor Populari din Sibiu, Asociaţia Naţională a Meşterilor Populari	Meşter Popular	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Meşteşuguri&Antreprenoriat Obiect de activitate : Meşter popular (confecţionare măşti, sculpturi din lemn, capriţe, căiuţi)
Prof. Carmen Iftode	Şcoala Generală Curteşti Sat: Orăşeni Deal, Comuna Cristeşti Tel: 0740/140.219	Director Scoală	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Educaţie şi Cultură Profesia : Profesor de Chimie şi Fizică
Prof. Borcea Maria	Şcoala Generală Curteşti Sat: Mănăstirea Doamnei, Comuna Cristeşti Tel: 0740/140.219	Profesor	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Educaţie şi Cultură Profesia : Profesor Limba Franceză
Preot Daniel Ţăranu	Biserica Ortodoxă Comuna Cristeşti	Preot	**COD :** ALEŞI Reprezentant Grup de Lucru Educaţie şi Cultură Profesia : Preot

Descrierea membrilor fondatori ai Asociaţiei Grupul de Acţiune Locală « Valea Siretului de Sus» parte ai mediului privat (23 de membrii reprezentanţi ai societăţi, asociaţii, întreprindri individuale) este detaliată în Anexa 8.

III.2.2 Crearea şi funcţionarea GAL – ului

Grupul de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus" este o asociaţie constituită în conformitate cu OG 26/2000, cu privire la asociații și fundații și are drept scop elaborarea strategiei de dezvoltare locală, implementarea acesteia și selecția proiectelor,. De asemenea va constitui motorul de dezvoltare economică și socială a teritoriului format din cele 9 localităţi. Codul de înregistrare fiscală este 27360427/07.09.2010.

Scopul asociatiei Gal „Valea Siretului de Sus", conform statut, este de *a promova drepturile şi îmbunătățirea condițiilor de viaţă în zonele rurale prin aplicarea de strategii de dezvoltare economică, socială, culturală şi spirituală impreună cu membrii comunităţilor rurale, îmbunătățirea calității serviciilor, infrastructurii, atragerea fondurilor externe nerambursabile pentru finanțarea investițiilor necesare realizarii acestora, dar şi atragerea de orice alte fonduri.*

Activitățile care se vor desfășura prin GAL sunt prevăzute în Gama Generală a Activităților (Anexa 9) și vor constitui baza în dezvoltarea organizaționlă pe termen mediu și lung.

Organele asociației la nivel de GAL sunt:

- ✓ Adunarea Generală
- ✓ Consiliul Director
- ✓ Cenzorul
- ✓ Comitetul de selectare a proiectelor
- ✓ Compartiment administrativ

Adunarea Generală reprezintă organul de conducere format din totalitatea asociaților. Gama activităților și competențelor Adunării Generale sunt:

- ✓ Analizează și aprobă strategia de dezvoltare ale GAL
- ✓ Analizează și aprobă obiectivele generale ale GAL
- ✓ Analizează și aprobă programele de dezvoltare GAL
- ✓ Analizează și aprobă bugetul de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil
- ✓ Modifică Actul constitutiv si Statutu
- ✓ Aproba dizolvarea si lichidarea asociatiei, precum si stabilirea destinatiei bunurilor ramase dupa lichidare.
- ✓ Activități organizatorice:
  - ➢ Alege și revocă membrii Consiliului de selecție proiecte
  - ➢ Alege și revocă cenzorii
  - ➢ Alte activități organizatorice

Adunarea Generală se întrunește cel puțin o dată pe an și are drept de control asupra Consiliului de selecție al proiectelor și a cenzorului.

Consiliul Director reprezintă organul de execuție a deciziilor Adunării Generale și are ca și atribuții:

- ✓ Execuția bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil
- ✓ Execuția proiectelor asociației precum și a proiectului de BVC
- ✓ Organizarea de ședințe periodice de analiză bugetară
- ✓ Analizează și avizează strategia de dezvoltare și obiectivele generale ale GAL
- ✓ Analizează și avizează programele de dezvoltare ale GAL
- ✓ Activități organizatorice:
  - ➢ Analizează și aprobă organigrama de funcționare GAL
  - ➢ Analizează și aprobă fisele de post pentru funcţiile din organigrama GAL
  - ➢ Încheierea de acte juridice în și pentru asociație
  - ➢ Angajeaza si instruieste personalul si colaboratorii
  - ➢ Alte atribuții prevazute ăn statut sau stabilite de Adunarea Generală

Cenzorul reprezintă organul care asigura controlul financiar intern al GAL și are următoarele atribuții și responsabilități:

Atribuții:

- ✓ Verifica modul in care este administrat patrimoniul asociatiei.
- ✓ Întocmește rapoarte si le prezinta Adunarii Generale
- ✓ Participa la ședințele Consiliului Director dar fara drept de vot
- ✓ Îndeplinește orice alte atribuții prevazute in Statut sau stabilite de Adunarea Generala.

Atribuțiile și responsabilitățile cenzorului/comisiei de cenzori este detaliată în Anexa 10.

Comitetul de selectare a proiectelor are rolul de a corela obiectivele proiectelor depuse spre aprobare prin GAL cu strategia de dezvoltare pe termen mediu și lung a GAL-ului Valea Siretului de Sus. Comitetul de selectare a proiectelor va fi ales prin vot secret de catre membrii Adunarii Generale și va pastra ponderea dintre entitățile publice și private de 40% public, 60% privat. De asemenea se va ține cont, ca în cadrul comisiilor de selectare a proiectelor, să nu fie beneficiari de proiecte depuse pentru a asigura imparțialitatea selecției. Se vor alege comisii diferite în funcție de linia de finanțare și de competențele membrilor. În alegerea membrilor Comitetului de Selecție se va ține cont de:

- ✓ pregatirea profesionala si experienta fiecaruia din membrii alesi in domeniul evaluarii de proiecte sau strategii
- ✓ aptitudinile si abilitățile lor care vizeaza indeosebi: latura de fermitate si imparțialitate in luarea unor decizii precum si cea de comunicare interumana.

Compartimentul administrativ

Structura organizatorică a GAL a fost concepută astfel încat să susțină desfășurarea tuturor activităților de funcționare al GAL și este prezentată prin „Organigrama funcţională GAL" din Anexa 11.

Structură organizatorică a GAL este formată dintr-o:

- ✓ structură funcţională (reprezentată de directorii de departamente, unde este cazul);
- ✓ structură de executie (reprezentată de experții care își desfăsoară activitatea în cadrul fiecarui departament).

In cadrul acestei structuri organizatorice posturile au fost grupate pe niveluri ierarhice, dupa cum urmeaza:

- ✓ nivelul ierarhic ZERO – reprezentat de:
  - ➢ presedintele Adunarii Generale a Actionarilor
  - ➢ presedintele consiliului director
  - ➢ directorul general al G.A.L.
- ✓ nivelul ierarhic 1 – reprezentat de toti directorii departamentelor funcționale(acolo unde va fi cazul)
- ✓ nivelul ierarhic 2 – reprezentat de expertii care isi desfășoară activitatea in cadrul acestor departamente.

Directorul general al G.A.L. coordoneaza toate activitațile departamentelor funcționale, urmarind in permanență eficientizarea acestora in folosul arealului geografic pentru care activează.

III.3 Organizarea GAL-ului

PARTEA A – VI – A: ORGANIZAREA GAL-ULUI

III.3.1 Resurse umane

Structura organizorică a GAL are la baza Gama Generala a activitaților GAL, respectiv:

- ✓ activitați ale departamentului de de comunicare, informare, promovare si consiliere zonală,
- ✓ activitați ale departamentului de management al proiectelor
- ✓ activitați ale departamentului economic și de auditare internă
- ✓ activitați ale departamentului juridic si de resurse umane,
- ✓ activitați de secretariat, administrativ

A. Activitațile desfasurate in cadrul **departamentului de *Comunicare, informare, promovare si consiliere*** vizeaza ca, prin utilizarea celor mai eficiente canale de comunicare scrisa si verbala, un numar cât mai mare de entități organizatorice private si de stat dar si de persoane fizice sa aibă acces direct la cele mai noi informatii referitoare la :

- ✓ rolul si activitatile desfășurate de GAL
- ✓ proiectele pe care aceștia le pot accesa pentru dezvoltare, retehnologizare, modernizare, instruire, pregatire.
- ✓ Informații legate de domeniile și temele de interes ale potențialilor beneficiari

In cadrul structurii acestui departament, aceste activități presupun:

- activitati de promovare/informare/comunicare/consiliere zonală GAL

- activități de promovare a punctelor tari din teritoriu și atragerea de investiții
- incheierea de parteneriate si acorduri/cooperări GAL pentru dezvoltarea de proiecte în comun
- monitorizări si masurări eficiență activitați de comunicare si promovare GAL.

Detalieri privitoare la fiecare din aceste activități se regasesc in schema" Gama activitatilor departamentului Comunicare-Promovare" din Anexa 12.

B. Activitatile de baza desfașurate in cadrul **departamentului de *Management al proiectelor*** presupun:

- ✓ consultanță/consiliere potențiali beneficiari
- ✓ activitati de evaluare și selecție proiecte
  - ➢ evaluare și selectie proiecte primite
    - – organizare și coordonare sesiuni de evaluare tehnică și financiară cereri de finanțare
    - – verificări conformitate administrativă cereri de finanțare
    - – verificare eligibilitate cereri de finanțare
    - – verificare conformitate proiecte tehnice
  - ➢ contractări
    - – vizite în teren la beneficiari proiecte
    - – contractări propriu-zise
- ✓ activități de selectie proiecte pentru validare Comitet de selecție proiecte
  - ➢ intocmire raport evaluare proiecte pentru validarea în cadrul Comitetului de Selecție
- ✓ activitati de monitorizare, verificare și control proiecte.
  - ➢ Activități de verificare la sediul beneficiarului de proiect
  - ➢ Verificare cereri de prefinanțare/rambursare
  - ➢ Monitorizare progres proiecte
  - ➢ Rapoarte evaluare
  - ➢ Pistă de audit
- ✓ Relația cu Autoritatea de Management județean și Agenția de Plați
  - ➢ Activități de raportare(raportare intermediară și finală)
  - ➢ Managementul riscului
  - ➢ Managementul finanțelor publice
  - ➢ Activități de monitorizare
  - ➢ Activități de masurare implementare proiecte finanțate
  - ➢ Pistă de audit

Activitatea de consiliere a potențialilor beneficiari va fi în strânsă corelare cu strategia de dezvoltare a teritoriului GAL și cu posibilitățile de finantare. Cosilierea va avea ca și instrumente de comunicare informațiile cuprinse în ghidurile de finanțare și PDL.

Evaluarea tehnică și financiară va fi realizată de catre evaluatori externi pentru a pastra imparțialitatea deciziilor de selecție a proiectelor.

Apelul de proiecte va fi lansat de catre departamentul de comunicare și animare după consultarea și aprobarea de catre departamentul de Management al proiectelor.

Activitatea de evaluare și selecție proiecte presupune efectuarea de verificări ale :

- ✓ conformitatii cererilor de finantare din punct de vedere juridic și administrativ
- ✓ conformitatii proiectelor tehnice conform cerințelor din ghidurile de finanțare şi a criteriilor de evaluare ale GAL

Activitatea de monitorizare si verificare a proiectelor va presupune:

- ✓ efectuarea de verificari la sediul beneficiarilor de proiecte
- ✓ verificari ale cererilor de prefinantare si ale cererilor de rambursare
- ✓ monitorizari ale progresului proiectelor

Departamentul de management proiecte cuprinde si un grup de activitați care vizează relația dintre GAL si :

- ✓ Autoritatea de Management județean și Agenția de Plați
- ✓ Autoritațile implicate in implementarea proiectelor

Gama activităților *Departamentului de management proiecte* este prezentată în Anexa 13.

Activitațile departamentelor *Comunicare, informare, promovare si consiliere zonala* și *Management proiecte* sunt activitațile de baza ale funcționării GAL constituind grupa proceselor centrale ale GAL - a se vedea Harta proceselor GAL din Anexa 14.

Pentru asigurarea conformitatii desfasurarii acestor doua procese, a rezultat necesitatea formarii unui grup de departamente-suport, respectiv:

- ✓ departamentul economic și auditare internă
- ✓ departamentul juridic si de resurse umane
- ✓ departamentul administrativ/secretariat

C. **Departamentul *Economic*** desfăşoară următoarele grupe de activităţi:

- ✓ activitati financiar-contabile
- ✓ activitati de casierie

Pe linie de activitați financiar-contabile si de casierie, se urmaresc urmatoarele:

- ✓ bugetul de venituri si cheltuieli (atat partea de elaborare cat si cea de executie)
- ✓ organizarea evidențe contabile, derulare si inregistrare a operațiunilor financiar-contabile
- ✓ elaborarea si gestionarea documentelor financiar-contabile
- ✓ bilantul contabil, balanțele de verificari si toate tipurile de raportari financiare
- ✓ gestionarea si managementul economic al contractelor GAL
- ✓ controlul financiar-preventiv

Schema structurala a activitatilor departamentului economic este documentata in "Gama activitatilor departamentului economic", Anexa 15.

D. Activitatile ***Departamentului de Auditare interna*** au drept scop evaluarea conformitatii desfașurarii tuturor activitaților GAL si a modului in care se deruleaza proiectele.

Procesul de auditare interna comportă următoarele etape:

- ✓ planificarea efectuării acestor audituri
- ✓ efectuarea propriu-zisa a auditurilor interne

✓ elaborarea documentelor post-audit si transmiterea acestora destinatarilor interni spre conformare

✓ evaluarea soluționarii neconformitaților si implementarii propunerilor de imbunătățire formulate in urma auditurilor interne efectuate

Echipa de auditori interni va avea urmatoarea structura:

✓ un conducator de echipa

✓ dupa caz, unul sau mai multi membri, in functie de complexitatea activitatilor de auditat.

Componența echipelor de auditori interni va fi stabilită de directorul general al GAL.

Competenta fiecarui auditor din cadrul echipelor de audit intern va fi stabilita prin identificarea calificarii, pregatirii, experienței, cunoștințelor, abilităților, legate de auditarea de efectuat.

Conducerea activitatilor de audit va consta in:

✓ asigurarea conditiilor desfasurarii auditului (conform Programului de audit elaborat)

✓ asigurarea (pentru echipa de audit) a resurselor necesare

✓ asigurarea analizei si semnarea Programului de audit

✓ asigurarea difuzării Programului de audit catre destinatarii vizați.

Procesul de auditare va avea la bază urmatoarele trei principii:

✓ *Principiul comportamentului etic al auditorului* care va presupune o anumită atitudine a auditorului in timpul procesului de auditare, bazată pe professionalism și etică

✓ *Principiul prezentarii corecte a auditari,* care va presupune obligația auditorului de a analiza și prezenta cu acuratete informațiile si concluziile documentate in rapoartele de audit intern.

✓ *Principiul responsabilitatii profesionale a auditorului,* conform caruia auditorul trebuie sa aibă competența profesională necesară auditării

Gama activităților *Departamentului de Audit intern* este prezentată în Anexa 16.

E. Activitatile desfașurate in cadrul ***Departamentului Juridic si de Resurse umane*** are ca și scop:

✓ sprijinirea din punct de vedere juridic atat a activității interne a GAL-ului cât și pentru consilierea potențialilor beneficiari de proiecte depuse/aprobate

✓ asigurarea cu resurse umane pentru desfașurarea tuturor activitatilor GAL

✓ formare si dezvoltare profesională atât pentru angajatii GAL cât și pentru toti potențialii beneficiari.

Detalii referitoare la activitațile acestui departament se regasesc documentate in schema "Gama activitatilor departamentului Juridic si de Resurse Umane,, din Anexa 17.

F. Activitațile desfașurate in cadrul ***Departamentului Administrativ*** au urmatoarele scopuri:

✓ asigurarea resurselor materiale necesare desfasurarii tuturor activitatilor din cadrul GAL

✓ asigurarea conformității infrastructurii în care își desfășoară activitățile personalul din cadrul GAL

✓ asigurarea conformitatii utilizarii echipamentelor hardware si software din dotarea GAL

- ✓ asigurarea curateniei si pazei incintelor din dotarea GAL

Partea de asigurare a resurselor materiale va fi realizata pe baza activităților procesului de achizitii. Dupa caz si in conformitate cu cerințele legislației achizitiilor publice, se vor derula procedurile de achizitii directe sau cereri de oferte.

Legislatia care va sta la baza efectuarii acestor achizitii va fi:

- ✓ O.U.G nr. 34/19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii, modificata si completata
- ✓ H.G. nr. 925/19.07.2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achizitie publica din O.U.G nr. 34/19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii
- ✓ HG 942/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 30/2006, cu modificarile si completarile aduse de 1.083/2007
- ✓ H.G. nr. 1660/22.11.2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achizitie publica prin mijloace electronice din O.U.G nr. 34/19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achizitie publica, a contractelor de concesiune de lucrari publice si a contractelor de concesiune de servicii.

Mentenanța infrastructurii G.A.L. va fi asigurata prin planificarea lucrarilor de mentenanță care vor fi documentate în cadrul unui program de mentenanță infrastructură, program care va fi elaborat de expertul departamentului administrativ si aprobat de directorul general al GAL.

Rolul asigurării stării de conformitate a tuturor incintelor GAL este de a nu genera deterioararea documentației care va fi gestionată de angajații GAL, documentație care va însemna menținerea dovezilor obiective de evaluare, selecție proiecte, arhivare, planificare, desfășurare, monitorizare si măsurare a absolut tuturor activitatilor GAL și a partenerilor acestuia.

Mentenanța echipamentelor hardware si software va avea drept scop asigurarea stării de conformitate a tuturor acestor echipamente pentru a putea fi utilizate eficace si eficient pentru activitatea GAL.

Activitatea de pază a incintelor GAL va fi asigurată prin colaborarea cu un prestator autorizat.

Tot ceea ce reprezintă activități de curatenie si igienizare a incintelor infrastructurii GAL va fi asigurat numai cu resurse interne ale GAL.

Persoana responsabilă de departamentul administrativ va coordona și ține sub control direct toate activitățile mai sus mentionate. Gama activităților departamentului administrativ sunt prezentate în Anexa 18.

Pentru toate pozițiile cuprinse în organigrama de funcționare sunt realizate fișe de post prezentate în Anexa 19. De asemenea a fost realizat și un regulament de ordine interioară de funcționare a GAL prezentat în Anexa 20.

Adunarea Generala a Acționarilor are inclusă in componența ei toți asociații cu drept de vot.

Adunarea Generala a Acționarilor se intrunește minim o data pe an sau ori de cate ori situația o impune. Activitățile desfașurate in cadrul Adunării Generale a Acționarilor G.A.L. se regasesc documentate in „Gama activitatilor A.G.A." Anexa 21.

Consilul Director asigura conformitatea implementării tuturor hotărârilor stabilite in cadrul Adunarii Generale a Acționarilor GAL. Consilul Director va avea întocmit un Regulament de organzare și funcționare in concordanță cu cerințele legale si de reglementare specifice in vigoare.

Activitatile desfasurate de Consilul Director se regasesc documentate in „Gama activitatilor Consilului Director" din Anexa 22.

Comisia de Cenzori are drept scopuri prioritare:

- ✓ verificarea moduluiin care este adminisitrat patrimoniul GAL
- ✓ evaluarea conformității desfășurării activităților economice ale GAL

Tot ceea ce trebuie sa efectueze membrii acestei comisii, se regasește documentat explicit in „Atribuțiile si responsabilitatile Comisiei de Cenzori"din Anexa 10.

III.3.2 Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile)

În acest moment Asociația Grupul de Acțiune Locală „Valea Siretului de Sus" dispune de un spațiu în suprafață de 62,58 m^2 închiriat printr-un contract de comodat de la Consiliul Local al Comunei Vorona. Spațiul a fost pus la dispoziție de către Consiliul Local Vorona pe o perioadă nedeterminată pentru desfășurarea activităților de animare și organizare GAL și va fi folosit pe toată perioada de funcționare. Dotările existente nu sunt suficiente funcționării structurii GAL, după aprobarea Planului de Dezvoltare Locală, fiind necesare investiții în amenajarea cu echipamente de birotică, hardware & software precum și a altor echipamente necesare desfășurării în bune condiții ale structurii GAL.

III.3.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului

Pentru buna funcționare a structurii GAL s-a ținut cont de respectarea cerințelor din ghid cu privire la sumele alocate funcționării și anume maxim 20% din valoarea aprobată. Astfel a fost alocată suma de 550.000,72 euro € pentru funcționare, reprezentând 19,25% din valoarea totală alocată acestei sesiuni de 2.856.791,72 euro €, distribuiți astfel:

- ✓ 436.684,99 euro € pentru **componenta a** – funcționarea GAL reprezentând 79,4% din suma alocată pentru funcționare
- ✓ 113.315,73 euro € pentru **componenta b** – instruire și animare GAL reprezentând 20,6% din suma alocată pentru funcționare

Structura cheltuielilor este următoarea:

Administrativ

- ✓ Pentru salarii a fost estimat un număr de 7 persoane cu un buget estimat la 40.000 euro/an pentru primii 2 ani cu o creștere de 3,75% până în anul al 5-lea de funcționare; de asemenea s-a luat în calcul un procent de 28% impozitelor aferente salariilor
- ✓ Cheltuieli cu chiria aferentă perioadei de funcționare pentru centrele de informare și consiliere, sali de conferință etc, estimate la 1.800 euro/an pentru primii 2 ani cu o creștere de 6% până în anul 5 de funcționare
- ✓ Cheltuieli cu asistența tehnică – sunt incluse cheltuieli cu plata experților și servicii de expertiză legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală ăn sumă de 40.000 euro în primii 2 ani de funcționare a GAL în scădere din anul al trei-lea deoarece se dorește dezvoltarea de competențe necesare funcționării în cadrul echipei GAL care să preia din anul al trei-lea implementarea PDL. De asemenea s-a luat în calcul și implementarea standardului de calitate ISO 9001:2008 după aprobarea Planului de Dezvoltare locală.
- ✓ Cheltuieli de deplasare aferente deplasărilor realizate în cadrul funcționării GAL estimate la o valoare anuală de 2.500 euro/an în care este inclusă și cheltuiala cu combustibilul cu o creștere previzionată de 8% până în anul al 5-lea de funcționare
- ✓ Cheltuieli cu diurna aferentă deplasărilor realizate în cadrul funcționării GAL estimate la o valoare de 1.200 euro/an în creștere cu 8% până în anul al 5-lea de funcționare
- ✓ Cheltuieli cu utilitățile aferente spațiului de funcționare al GAL estimat la o valoare de 1.200 euro/an cu o creștere de 8% până în anul al 5-lea
- ✓ Cheltuieli cu telefonia mobilă, fixă, internet estimate la o valoare de 1.250 euro/an cu o creștere de 2%/an până în anul al 5-lea
- ✓ Cheltuieli cu materialele consumabile necesare funcționării GAL estimate la o valoare de 1.200 euro/an cu o creștere de 2%/an
- ✓ Cheltuieli cu achiziția de echipamente hardware & software necesare funcționării GAL estimate la o valoare de 7.000 euro în primul an de funcționare în care sunt prinse achizitia a 5 PC și un Laptop, un videoproector, copiator, imprimantă laser, aparat foto, flipchart; pentru următorii ani sunt prevăzute cheltuieli cu mentenanța și întreținerea acestora

- ✓ Cheltuieli cu achizitia de dotări pentru buna funcționare a GAL estimate la o valoare de 1.500 euro pentru primul an în care sunt cuprinse cheltuieli cu mobilierul necesar amenajarii spațiului de funcționare; pentru următorii ani sunt prevăzute cheltuieli de mentenanțăși întreținere
- ✓ Cheltuieli cu realizarea paginii web estimate la o valoare de 2.350 euro pentru primul an în care sunt cuprinse cheltuieli cu realizarea paginii web cât și cheltuieli cu realizarea logo, siglă, identitate vizuală
- ✓ Cheltuieli cu achiziția unui autoturism necesar deplasărilor atât în teritoriu cât și în alte zone, estimată la o valoare de 14.000 euro; pentru următorii ani sunt prevăzute cheltuieli cu asigurarea și mentenanța

Animare/informare/comunicare

- ✓ Cheltuieli cu materiale promoționale și suport estimate la o valoare de 7.000 euro pentru primul an în care sunt cuprinse cheltuieli cu realizarea de: pliante, broșuri, ghiduri/manuale pentru fermieri, ghiduri pentru accesare fonduri, ghiduri turistice și de afirmare a identității teritoriale, rapoarte de activitate ale asociației, anuare statistice ale teritoriului GAL, afișe, alte obiecte promoționale. Pentru următorii ani sumele sunt prezentate în tabelul de cheltuieli
- ✓ Cheltuieli cu deplasările și diurne estimate la o sumă de 6.000 euro/an pentru primii 3 ani și 5.000 euro pentru ultimii 2 ani; sunt cuprinse cheltuieli cu deplasările pentru schimburile de experiență cu GAL-urile partenere țară și din UE
- ✓ Cheltuieli cu studii ale zonei estimate la o sumă de 4.500 euro pentru primul an unde sunt cuprinse studii de oportunitate, analize de piață și actualizări de date
- ✓ Cheltuieli cu instruirea echipei tehnice a GAL-ului unde au fost prevăzute cheltuieli cu pregătirea echipei care asigură funcționarea GAL pentru asigurarea unui funcțional bazat pe procedure, instruire pe managementul calității, managementul de proiect, evaluare și monitorizare proiecte; suma alocată pentru primii 3 ani este de 6.000 euro/an și 3.000 euro/an pentru următorii 2 ani
- ✓ Cheltuieli pentru instruirea liderilor locali estimate la o sumă de 4.000 euro pentru primul an; pentru anii următori au fost prevăzute sume conform tabel cheltuieli
- ✓ Cheltuieli cu realizarea evenimentelor de promovareestimate la o sumă de 4.400 euro pentru primul an; au fost prevăzute activități cu realizarea de târguri, expoziții, spectacole, festivaluri alte Evenimente de afirmare a identității teritoriale
- ✓ Cheltuieli cu obținerea de informații estimate la 400 euro pentru primul an necesare obținerii de informații de la instituțiile abilitate. Pentru perioada de 5 ani a fost estimată suma de 2.215,73 euro.

În tabelul 93. Cheltuieli de funcţionare, animare şi comunicare GAL sunt prezentate cheltuielile de funcționare GAL pentru o perioadă de 5 ani.

Tabel 93. Cheltuieli de funcționare, animare și comunicare GAL (sumele sunt exprimate în Euro €)

Cheltuieli Cap. 1 Cheltuieli de funcționare	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	**Total:**
Cheltuieli cu salarii (brute)	40.000,00	40.000,00	40.500,00	41.000,00	41.500,00	203.000,00
Cheltuieli cu impozitele aferente salariilor	11.200,00	11.200,00	11.340,00	11.480,00	11.620,00	56.840,00
Cheltuieli cu chiria	1.800,00	1.800,00	1.836,00	1.872,72	1.910,17	9.218,89
Cheltuieli cu asistența tehnică	40.000,00	40.000,00	5.000,00	5.000,00	4.000,00	94.000,00
Cheltuieli deplasare	2.500,00	2.550,00	2.601,00	2.653,02	2.706,08	13.010,10
Cheltuieli cu diurna	1.200,00	1.224,00	1.248,48	1.273,45	1.298,92	6.244,85
Cheltuieli cu utilitățile	1.200,00	1.224,00	1.248,48	1.273,45	1.298,92	6.244,85
Cheltuieli de telecomunicații	1.250,00	1.275,00	1.300,50	1.326,51	1.353,04	6.505,05
Cheltuieli cu consumabile	1.200,00	1.224,00	1.248,48	1.273,45	1.350,32	6.296,25
Cheltuieli echipamente IT	7.000,00	1.000,00	1.000,00	500,00	500,00	10.000,00
Cheltuieli dotări	1.500,00	500,00	300,00	300,00	300,00	2.900,00
Cheltuieli Pagina web	2.350,00	500,00	500,00	525,00	550,00	4.425,00
Cheltuieli mașină	14.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	18.000,00
Total Cap. 1	**125.414,00**	**103.724,00**	**69.708,18**	**70.487,42**	**70.666,41**	**436.684,99**
Cheltuieli Cap. 2 Cheltuieli de animare/comunicare	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	**Total:**
Cheltuieli cu materiale promoționale și suport	7.000,00	2.500,00	1.500,00	1.575,00	1.575,00	14.150,00
Deplasari si diurne	6.000,00	6.000,00	6.000,00	5.000,00	5.000,00	28.000,00
Studii ale zonei	4.500,00	3.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	10.500,00
Instruiri echipa tehnica	6.000,00	6.000,00	6.000,00	3.000,00	3.000,00	24.000,00
Instruirea liderilor locale	4.000,00	3.700,00	3.200,00	3.200,00	1.450,00	15.550,00
Eveniment de promovare	4.400,00	4.000,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	18.900,00
Obtinerea informatiilor	400,00	420,00	441,00	463,77	490,96	2.215,73
total Cap. 2	**32.300,00**	**25.620,00**	**23.641,00**	**16.738,77**	**15.015,96**	**113.315,73**

Bugetul general de venituri şi cheltuieli privind funcţionarea GAL are în vedere:

Tabel 94. Buget general de venituri şi cheltuieli privind functionarea GAL

Nr. crt.	Buget	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	TOTAL
1	**Venituri**	**4465,00**	**5965,00**	**6965,00**	**7665,00**	**8165,00**	**33.225,00**
	Contribuţii membrii (50lei/contribuţie lunară)	4465,00	4465,00	4465,00	4465,00	4465,00	22.325,00
	Sponsorizări	0,00	1000,00	1500,00	2000,00	2500,00	7000,00
	Donaţii	0,00	500,00	1000,00	1200,00	1200,00	3.900,00
2	**Cheltuieli**	**157.714,00**	**129.344,00**	**93.349,18**	**87.226,19**	**85.682,37**	**550.000,72**
	Cheltuieli de funcţionare	125.414,00	103.724,00	69.708,18	70.487,42	70.666,41	**436.684,99**
	Cheltuieli de animare/ comunicare	32.300,00	25.620,00	23.641,00	16.738,77	15.015,96	**113.315,73**

Veniturile obţinute din cotizaţiile membrilor, sponsorizări şi donaţii vor fi utilizaţi pentru:

- dezvoltarea de parteneriate şi cooperări la nivel naţional şi internaţional
- realizarea suplimentară de materiale de informare, manuale şi alte ghiduri de interes pentru comunitate locală.

III.3.4 Dispozitivul de comunicare și informare

Informarea și comunicarea a reprezentat și reprezintă pentru **Grupul de Acțiune „Valea Siretului de Sus"** unul din elementele esențiale de promovare și de stabilirea a unui contact cu populația GAL-ului, în tot procesul de înființare a asociației, stabilire obiective, priorități și în acțiunile sale de funcționare, instruire și animare a teritoriului.

Figura 100. Fluxul informațional dintre GAL și Autoritățile Naționale

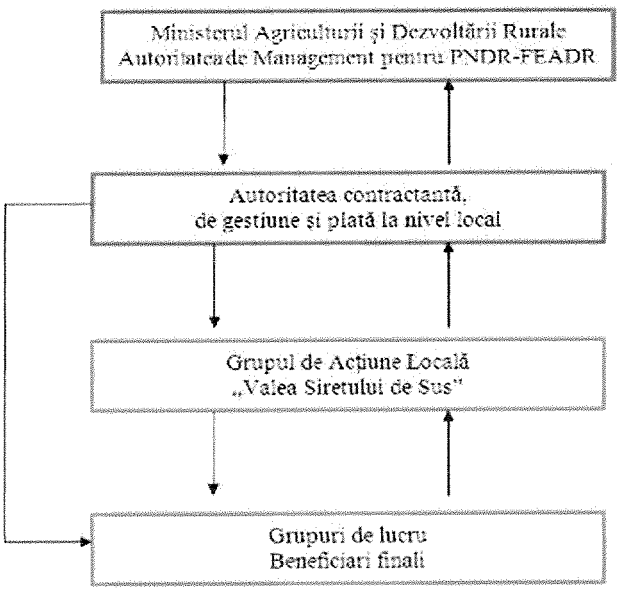

Pornind de la fluxul informațional general, dintre Autoritățile Contractante și GAL, procesul de comunicare abordat de GAL către beneficiarii finali va avea următorul ciclu informațional și comunicațional general, coordonat de Departamentul Comunicare-Promovare prezentat în Figura 94. Proces comunicare GAL-> potențiali beneficiari.

Comunicarea propusă de GAL, prin intermediul canalelor ce alcătuiesc ciclul informațional, va avea următoarele funcții:

1. Informare

- ✓ asigurarea accesului la infomații
- ✓ furnizarea informațiilor necesare desfășurării de activități care să permită realizarea obiectivelor și a strategiilor de dezvoltare

Figura 101. Proces comunicare GAL-> Potentiali beneficiari

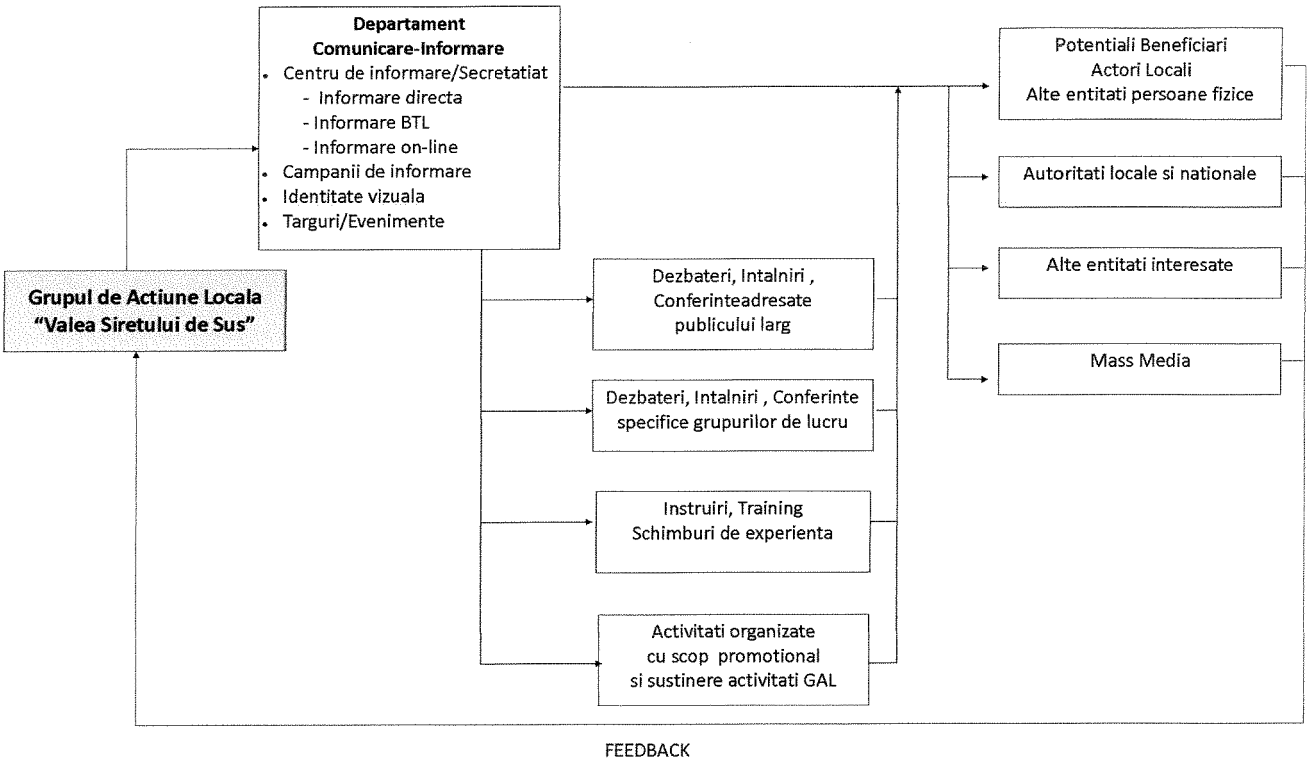

2. Transmitere decizii

- ✓ comunicarea operativă a deciziilor sau informaţiilor legislative
- ✓ crearea unui climat care să stimuleze asumarea responsabilităţii scrierii, depunerii şi implementării de proiecte din partea GAL şi a beneficiarilor

3. Animare, Stimulare

- ✓ organizarea de dialoguri cu angajaţii şi beneficiari GAL pentru asigurarea de feedback şi o comunicare deschisă şi transparentă
- ✓ impulsionarea initiativei si creativitatii
- ✓ furnizare informaţiilor menite să consolideze interesul şi participarea la realizarea proiectelor şi activităţilor GAL
- ✓ recunoaşterea realizărilor performante şi a proiectelor de succes, prin promovarea acestora
- ✓ evaluarea corectă a angajaţilor
- ✓ stimularea încrederii în sine şi dezvoltarea spriritului antreprenorial
- ✓ creşterea răspunderii personale în implicarea în proiecte şi alte activităţi organizate

4. Instruire

- ✓ transmiterea cunoştinţelor necesare perfecţionarii instruirii, a pregătirii profesionale şi a dezvoltării persoanle şi spirituale

- ✓ dobândirea aptitudinilor şi competenţelor necesare exercitării profesiei/ activităţii desfăşurate
- ✓ amplificarea capacităţii de a percepe şi interpreta piaţa, economia, de a aborda şi soluţiona eficient problemele sau alte responsabilităţi

5. Creare de imagine

- ✓ asigurarea informaţiilor necesare creării de imagine organizaţională a GAL-ului
- ✓ formarea unei cunoştinţe şi realizarea de material de promovare şi de apartenenţă la organizaţie

6. Promovarea şi afirmarea identităţii teritoriale

- ✓ transmiterea elementelor culturii organizaţionale (sloganuri, norme, sisteme de valori)
- ✓ lărgirea orizontului cultural al tuturor celor implicate in teritoriul GAL
- ✓ evidenţierea avantajelor şi beneficiilor culturale, tradiţionale şi a altor elemente de patrimoniu specifice regiunii GAL
- ✓ dezvoltarea imaginaţiei şi creativităţii si transpunerea acestor în proiecte innovative
- ✓ crearea de valoare adăugată şi sustenabilitate a proiectelor promovate în cadrul GAL
- ✓ stimularea nevoilor etice şi estetice pentru crearea unui mediu de succes.

Aceste funcţii şi cerinţe privind rolul compartimentului de Informare sunt rezultatul unei cercetări cantitative (sondaj de opinie prin completare de chestionar) aplicată în lunile august-septembrie 2010 în rândul populaţiei active şi a trei categorii de public ţintă (administraţia publică, mediul de afaceri, ONG-uri) dar şi pe baza procesului de creare şi funcţionare a departamentului de comunicare disponibil în capitolul III.2.2 Crearea şi funcţionarea GAL.

In cadrul acestei cercetări, dintre metodele de comunicare cele mai eficiente, în 62.96% dintre răspunsuri, au fost bifate *întâlnirile directe, seminariile, conferinţele şi dezbaterile publice*. Populaţia doreşte să fie informată, să îşi exprime punctul de vedere şi să se specializeze în diferite domenii în cadrul acestor întâlniri publice şi nu numai. In acest sens, pentru 61.73% dintre respondenţi sunt foarte importante schimburile de experienţă şi bune practice iar 54.32% doresc să aibă acces la un centru de informare locală, aflat mereu la dispoziţia acestora.

Cel mai puţin agreate sunt comunicările prin telefon, fax sau poştă (10.29%) pentru că populaţia rurală nu deţine, în medie, un telefon fix sau nu pot răspunde uşor la acesta, fiind implicaţi în agricultură, creşterea animalelor sau alte domenii de activitate din mediul rural.

Tabel 95. Rezultatele cercetării- Metode optime de comunicare adresate mediului rural

Nr.crt.	Metode de comunicare optime mediului rural	Procent %
1	***întâlniri directe, seminarii, conferinţe, dezbateri***	***62.96***
2	***schimburi de experienţă, bune practici***	***61.73***
3	***creare centre de informare locală***	***54.32***
4	târguri, expoziţii, manifestări religioase	40.74
5	internet	34.98
6	publicaţii, broşuri, afişe	31.28
7	informări mass-media	28.81
8	comunicări prin telefon, fax, poştă	10.29

În acest context, în cadrul acestui subcapitol sunt prezentate metodologia şi instrumentele necesare pentru informare şi comunicare destinate locuitorilor şi actorilor implicați în dezvoltarea teritoriul GAL-ului, în legătură cu buna funcționare a acestuia, avantajele oferite, responsabilitățile fiecărui membru, stabilirea priorităţilor şi implementarea tuturor acțiunilor din cadrul strategiei de dezvoltare locală.

III.3.4.1. Publicul ţintă

Campaniile de informare publică propuse în acest plan de comunicare vor viza două direcţii distincte, la nivel macroeconomic şi microeconomic.

Beneficiarii acțiunilor de informare şi publicitate derulate în cadrul GAL şi informaţiile specifice adresate fiecărui grup ţintă sunt rezumate astfel:

Tabel 96. Publicul ţintă al campaniilor de informare derulate de către Departamentul de Comunicare-Informare

Grup ţintă	Nivel	Tip informaţii transmise
Publicul intern	➢ Membrii Grupului de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus" ➢ Personalul angajat al GAL	- Informaţii privind regulile şi procedurile de lucru interne etc. - Cerinţe de informare, publicitate, identitate vizuală; - Informaţii detaliate privind scopul, eligibilitatea şi programele de finanţare; - Informaţii privind modalitatea de consiliere şi abordare a publicului interesat; - Traininguri, specializări, schimburi de experienţă; - Orice alt tip de informaţii necesare bunei funcţionări a GAL-ului.
Publicul specializat	➢ *General:* Populația celor 8 comune din Județul Botoşani (Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Cruteşti, Tudora, Vlădeni, Vorona) şi ai oraşului Liteni, Județul Suceava. din teritoriul Grupului de Acțiune Locală „Valea Siretului de Sus"-> 52.868 locuitori: *a.* fermieri şi dezvoltatorii de activități agricole, creşterea animalelor, domeniul apicol, legumicultură, etc.; b. agenți economici (servicii, comerț, meşteşugari), antreprenori şi parteneri sociali (cultură, educație, activități sociale); c. alți reprezentanți ai societății civile şi grupe de interes din cadrul teritoriului GAL;	- Informaţii privind proiectele de finanţare şi activităţile din cadrul GAL; - Notificări şi invitaţii privind evenimentele publice de instruire şi informare organizate de GAL; - Detalii privind acţiunile şi prioritățile de dezvoltare specifice grupurilor de lucru sau pe domenii; - Informaţii privind regulile, procedurile de depunere şi selecţie de proiecte, etc; - Informare generală prin materiale de informare şi promovare

Grup ţintă	Nivel	Tip informaţii transmise
	d. parteneri publici din cadrul GAL (primării, consilii, alte instituţii locale). ➢ *Specific:* comunitatea locală parte a GAL-> persoane active care vor accesa fondurile, cu următorul profil: *a.* genul: masculin şi feminin; b. vârsta: peste 18 ani; c. domiciliul în cadrul teritoriului GAL; d. implicare în câmpul muncii: da (angajat sau liber profesionist, dezvoltatori de activităţi economice sau de natura domeniilor amintite mai sus) e. parte a unor grupuri de producători: da (pe domenii specifice conform GAL).	specifice.
Publicul larg	***1. Macroeconomic:*** ➢ Autoritățile publice naționale, regionale și locale ➢ Instituțiile de finanțare ➢ Alte GAL-uri naționale și internaționale ➢ Alți potențiali beneficiari și persoane interesate la nivel naţional. ***2. Microeconomic:*** ➢ Populaţia Judeţului Botoşani (448.423 locuitori[69]) şi Judeţul Suceava (708.109 locuitori[70]) - Autorităţile de Management competente, Camerele de Comerț județene, alte instituţii publice relevante;	-Informaţii generale (prin intermediul publicaţiilor, mass-media etc), privind programele PNDR, programele şi activităţile GAL; -Programe de afirmare a identităţii teritoriale adresate publicului larg; -Informaţii clare şi concise cu privire la programele şi planurile specifice ale GAL, de care să beneficieze anumite grupuri de populaţie.

[69] Conform Anuarului Statistic INSSE, la 1 ianuarie 2010

[70] Conform Anuarului Statistic INSSE, la 1 ianuarie 2010

III.3.4.2. Scop şi Obiective

Strategia de Dezvoltare Locală propusă în cadrul acestui document trebuie asumată de toţi cei implicaţi în cadrul Grupului de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus". Mesajul şi procesul derulării şi implementării Planului de Dezvoltare Locală trebuie să fie făcut cunoscut într-o manieră transparentă, obiectivă tuturor celor interesaţi şi trebuie să fie uşor de accesat.

Planul de Comunicare va juca un rol important în creşterea gradului de conştientizare a cetăţenilor români şi, implicit, a beneficiarilor direcţi în ceea ce priveşte rolul PNDR, a GAL-ului şi a impactului fondurilor europene pentru dezvoltarea rurală a ţării.

Prezentul Plan de Comunicare respectă elaborarea de documente privind măsurile de informare şi publicitate adresate beneficiarilor actuali şi potenţiali, conform cerinţelor PNDR.

Scopul Planului de Comunicare
Informarea publică privind contribuţia PNDR asupra dezvoltării rurale şi acţiunea, responsabilităţile şi priorităţile de dezvoltare ale GAL în cadrul teritoriului definit din judeţele Suceava şi Botoşani.

In acest sens, obiectivele stabilite pentru acţiunile de informare şi publicitate au în vedere:

Obiective generale:

1. Creşterea gradului de informare a beneficiarilor finali (existenţi şi potenţiali) pentru mărirea gradului de absorbţie a fondurilor puse la dispoziţia acestora, în vederea dezvoltării rurale şi a îmbunătăţirii calităţii serviciilor oferite în mediul rural.

2. Creşterea gradului de transparenţă privind gestiunea fondurilor PNRD şi a activităţilor GAL prin informarea publicului larg asupra contribuţiei acestor instituţii la dezvoltarea mediului rural local, regional şi naţional.

Obiective specifice:

1. Informarea partenerilor şi a beneficiarilor finali (existenţi şi potenţiali) implicaţi în implementarea PDL-ului asupra priorităţilor, măsurilor şi rezultatelor acestuia dar şi a responsabilităţilor pe care le deţin aceştia în ceea ce priveşte informarea şi publicitatea.

2. Animarea teritoriului şi asigurarea celui mai înalt nivel de transparenţă pentru activităţile desfăşurate de către Grupul de Acţiune Locală, în scopul gestionării fondurilor puse la dispoziţia populaţiei.

3. Asigurarea comunicării interne şi inter-instituţionale pentru coordonarea eficientă a măsurilor de informare în colaborare cu Autorităţile de Management aferente şi acitvităţile GAL.

4. Incurajarea organizării şi concentrării actorilor locali în grupe de lucru specifice pentru atragerea de fonduri în dezvoltarea teritoriului GAL.

Fiecare obiectiv specific este detaliat după cum urmează:

Tabel 97. Detalii şi motivaţii privind obiectivele specifice ale comunicării şi informării

Nr.	Obiectiv promovare
1.	*Informarea partenerilor şi a beneficiarilor finali (existenţi şi potenţiali) implicaţi în implementarea PDL-ului asupra priorităţilor, măsurilor şi rezultatelor acestuia dar şi a responsabilităţilor pe care le deţin aceştia în ceea ce priveşte informarea şi publicitatea.*
Scopul implementării obiectivului	Informarea se va face cu privire la sprijinul acordat în domeniul dezvoltării rurale şi de a face publice acțiunile de finanțare ale Programului National de Dezvoltare Rurala (PNDR) şi ale altor programe de finanțare ce pot fi atrase în teritoriu, în conformitate cu strategiile de dezvoltare şi prioritățile GAL-ului.
Motivația	Beneficiarii activităților derulate de GAL au nevoie de informatii corecte, actualizate, coerente şi sprijin pentru obținerea de competențe corespunzătoare dezvoltării şi inovării de activități menite să ajute la dezvoltarea rurală şi creşterea nivelului de trai al populației
2.	*Animarea teritoriului şi asigurarea celui mai înalt nivel de transparenţă pentru activităţile desfăşurate de către Grupul de Acţiune Locală, în scopul gestionării fondurilor puse la dispoziţia populaţiei.*
Scopul implementării obiectivului	Identificarea persoanelor şi a liderilor de opinie care să motiveze şi să sprijine actorii locali în susținerea activităților şi beneficiilor ce pot fi aduse prin GAL. Incurajarea şi mobilizarea publicului larg, a beneficiarilor finali, în a se implica activ în dezvoltarea de proiecte şi activități comune ce vor ajuta la creşterea nivelului economic, cultural şi social al zonei rurale şi nu numai.
Motivația	Populația teritoriului GAL "Valea Siretului de Sus" are potențial de dezvoltare şi inovare ce trebuie pus în valoare. Fiecare beneficiar trebuie să conştientizeze că fără implicare directă, activă şi punerea în comun a resurselor, nu se va reuşi dezvoltarea zonei, iar tradițiile, obiceiurile şi specificul zonei nu vor putea fi cunoscute în afara regiunii la adevărata ei valoare (pentru atragerea de potențiali investitori, turişti, etc).
3	*Asigurarea comunicării interne şi inter-instituţionale pentru coordonarea eficientă a măsurilor de informare în colaborare cu Autorităţile de Management aferente şi acitvităţile GAL.*
Scopul implementării obiectivului	GAL-ul va comunica în mod activ şi constant cu Autorităţile de Management aferente pentru a menţine o comunicare deschisă şi corectă. Informaţiile vor fi transmite mai departe catre membrii GAL, asociaţiile de producători şi alţi beneficiari.
Motivația	Fiecare agent economic sau reprezentant al societății civile şi a altor grupe de interes trebuie să fie informat pentru a fi capabil să scrie şi să depună proiecte spre finanţare şi să înțeleagă că GAL-ul le va oferi sprijinul, consultanța şi instruirea necesară îndeplinirii criteriilor de selecție a proiectelor propuse de aceştia. Dezvoltarea zonei rurale trebuie să pornească de jos în sus (ascendent), de la beneficiarii finali (locuitorii GAL-ului) către autoritățile contractante, pentru a putea accelera dezvoltarea locală şi inovarea specifică.
4	*Incurajarea organizării şi concentrării actorilor locali în grupe de lucru specifice pentru atragerea de fonduri în dezvoltarea teritoriului GAL.*
Scopul implementării obiectului	Promovarea potențialului local din cadrul GAL-ului să fie făcută prin intermediul şi de către grupurile de lucru organizate pe domenii de activitate şi care să poate duce la realizarea şi implementarea proiectelor, sub îndrumarea GAL-ului.
Motivația	Informarea corectă şi eficientă a beneficiarilor va încuraja implicare acestora şi dezvoltarea de proiecte în beneficiul mediului rural. Implicarea directă a actorilor locali, prin intermediul grupurilor de lucru organizate, va încuraja procesul de inovare, comunicare deschisă şi un management performant în cadrul grupurilor de lucru, a proiectelor dezvoltate şi implicit la nivelul general al GAL-ului.

III.3.4.3. Modalităţi de realizare a comunicării

Comunicarea de marketing, pentru a-şi atinge obiectivele, trebuie să fie clară, corectă, concisă, adaptată şi personalizată publicului ţintă- populaţia şi entităţile integrate în GAL- şi coerentă la nivelul teritoriului G.A.L şi nu numai.

III.3.4.3.1. Mesaje

Mesajele transmise ***publicului specializat*** vor fi formulate astfel încât să transmită exact informaţiile tehnice din PNDR (obiective, tipuri de programe finanţate, criterii de eligibilitate, modalităţi de realizare a proiectelor, criterii de evaluare etc). Mesajul va fi adaptat şi familiarizat printr-un limbaj accesibil publicului ţintă, păstrând caracterul tehnic al documentelor oficiale. Adaptarea mesajului este impusă de faptul că potenţialii beneficiari ai fondurilor europene trebuie să fie informaţi şi să aibă suficiente cunoştinţe de specialitate pentru a elabora proiecte eligibile şi viabile, prin a căror implementare să contribuie la îndeplinirea obiectivelor prin priorităţile de dezvoltare ale PDL.

Pe de altă parte, mesajele transmise în informarea ***publicului larg*** au în vedere folosirea unui limbaj comun, simplu şi clar ce va evidenţia beneficiile programelor PNDR şi activităţile derulate de GAL.

Comunicarea se va face având în vedere următoarele principii:

- *flexibilitate şi rapiditate* (capacitatea de a răspunde rapid şi adaptat semnalelor venite din mediul intern si extern al G.A.L.-ului);
- *transparenţă* (capacitatea de a furniza informaţie obiectivă şi corectă referitoare la toate activităţile derulate şi la sesiunile de proiecte cu finanţare);
- *eficienţă* (utilizarea optimă a resurselor în vederea atingerii impactului maxim în activităţile derulate).
- *egalitate de şanse şi nediscriminare* (informarea tuturor categoriilor de persoane interesate).

De asemenea, o importanţă deosebită pentru succesul campaniei de conştientizare adresată publicului larg, a fost acordată identificării unui slogan specific activităţilor GAL-ului, care prin repetiţie să fie reţinut de publicul ţintă. Sloganul ales în urma dezbaterilor cu actorii locali este:

Sloganul ce va apărea pe toate materialele de promovare şi identitate ale GAL :
Ne dezvoltăm împreună!

Acest slogan va fi acelaşi pe toată perioada de implementare a PDL şi a planului de comunicare, animare şi conştientizare şi va fi folosit prin intermediul tuturor instrumentelor de comunicare: audio-video, materiale inscripţionate, material outdoor.

III.3.4.3.2 Activităţile de informare şi comunicare

Pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite sunt prevăzute următoarele activităţi de animare, asistenţă tehnică şi informare a beneficiarilor finali (direcţi şi indirecţi) ai implementării PDL-ului :

A. Activităţi întreprinse în perioada de evaluare a Planului de Dezvoltare Locală

In etapa de evaluare a Planului de Dezvoltare Locală de către APDRP, Grupul de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus" va continua informarea populaţiei periodic prin următoarele mijloace:

1. *Informare prin intermediul web:*

Blog: www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com
E-mail: valeasiretuluidesus@gmail.com
Facebook : GAL Valea SiretuluideSus

Blogul va fi activ prin postare de ştiri din domeniul agricol, economic şi va informa periodic asupra etapelor din evaluarea PDL-ului.

Figura 102. Pagina de pornire a Blogului www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com

Vor fi postate de asemenea şi sondaje de opinie iar cei interesaţi vor avea posibilitatea îşi exprime punctele de vedere şi întrebările prin postarea acestora pe blog sau pe e-mail.

2. *Informări şi întâlniri prin intermediul primăriilor membre ale GAL-ului*

Intâlnirile vor fi adresate membrilor sau potenţialilor beneficiari care doresc să se informeze cu privire la condiţiile de eligibilitate pentru realizarea de proiecte spre finanţare şi accesarea fondurilor puse la dispoziţie de către FEADR-PNDR. Intâlnirile vor avea caracter periodic şi vor fi anunţate în cadrul fiecărei localităţi în parte.

A. Activităţi întreprinse în perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locală

Animarea şi informarea populaţie după momentul aprobării şi intrării în vigoare a PDL-ului are în vedere conturarea unei strategii de comunicare pentru o perioadă de 5 (cinci) ani, din momentul aprobării planului, pentru îndeplinirea obiectivelor specifice ale Planului de Comunicare.

Grupul de Acţiune mizează pe o structură tehnică centrată pe activitatea de dinamizare, mobilizare şi promovare în vederea aplicării strategiei concepute pentru acest teritoriu în idea apariţiei de proiecte care să fie finanţate şi prin derularea de programe care să pună în valoare identitatea teritorială şi să sprijine autosusţinerea activităţilor desfăşurate în cadrul GAL.

Modalităţile prin care se pot îndeplini obiectivele au în vedere:

Tabel 98. Activităţi ale Departamentului de Comunicare-Informare şi modalităţile de realizare

Nr. crt.	Activităţi Departament Comunicare-Informare	Modalităţi realizare în cadrul programului de animare/ informare
1.	Informarea şi consultarea populaţiei integrate în GAL	1. Materiale de informare: pliante, ghiduri, afişe, manuale,material promoţionale, informare on-line, publicaţii locale 2. Studii ale zonei, cercetări 3. Instruiri pe domenii specifice, traininguri, specializări, consultanţă 4. Dezbateri, conferinţe, întâlniri de consultare 5. Schimburi de experienţă, cooperări, parteneriate 6. Evenimente de promovare, târguri şi expoziţii 7. Activităţi economice proprii, mărci proprii 8. Promovare media locală, regională, naţională şi internaţională 9. Amenajarea unui departament de informare generală 10. Rapoarte de activitate, evaluări
2.	Stimularea participării la programele de finanţare	
3.	Promovarea şi atragerea de iniţiative	
4.	Insoţirea promotorilor în procesul de maturitate a proiectelor	
5.	Evaluarea şi selectarea proiectelor	
6.	Control şi monitorizarea proiectelor	

Toate aceste activităţi vor fi realizate prin intermediul Departamentului de Comunicare-Informare, în colaborare cu celelalte departamente, pe baza priorităţilor de dezvoltare şi a strategiei GAL descries pe larg în tabelul 99. Activitatea Departamentului de Comunicare - Informare în conformitate cu priorităţile şi strategiile de dezvoltare a GAL.

Planul de Acţiune Detaliat pentru cei 5 ani de implementare este prezentat pe larg în Anexa 23.

Tabel 99. Activitatea Departamentului de Comunicare - Informare în conformitate cu prioritățile şi strategiile de dezvoltare a GAL

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
I. Prioritate 1 : *Dezvoltarea de cunoştinţe şi competenţe care să ridice nivelul de pregatire al fermierilor din teritoriul GAL, ca mijloc de incurajare a unui management eficient al exploatatiilor agricole, padurilor si unitatilor de procesare*	a. Lansare sesiune de proiecte de catre GAL care sa permita pregătirea tinerilor fermieri proveniţi, în special, din fermele de semi-subzistenţă şi fermele comerciale	a.1. Tehnoredactare şi elaborare de materiale informative privind sesiunile în cauză în conformitate cu informaţii oficiale şi legislative primite din partea Autorităţilor de Management şi GAL a.2. Anunţuri şi informare asupra sesiunilor de proiecte a.3. Oferire informaţii şi materiale (pliante, ghiduri) cu privire la realizare proiecte, criterii eligibilitate, depunere etc. a.4. Postarea pe blog/site a informaţiilor cu privire la aceste programe pentru publicul larg a.5. Publicarea de anunţuri în presa locală a.6. Organizarea unui program de lucru cu publicul interesat pentru a răspunde tuturor cerinţelor acestora
	b. Realizarea de ghiduri/manuale pentru fiecare domeniu strategic identificat pentru a sprijini tinerii fermieri în dezvoltarea unitara a exploataţiilor şi a fermelor	b.1. Colectarea de informaţii specifice domeniilor de interes b.2. Tehnoredactare şi elaborarea ghidurilor/ manualelor privind domeniile strategice în conformitate cu informaţii oficiale şi legislative primite din partea Autorităţilor de Management, GAL şi alţi specialişti b.3. Printarea şi difuzarea ghidurilor/ manualelor tuturor grupurilor ţintă.
	a. Sesiuni de informare legate de domeniul în care activează, workshop-uri tematice, dezbateri între actorii locali şi fermieri, etc.	a.1. Programarea şi afişarea sesiunilor de informare, a workshop-urilor şi a dezbaterilor a.2. Contactarea potenţialilor beneficiari prin intermediul telefonului, e-mailului sau verbal în conformitate cu bazele de date ale asociaţiei a.3. Postarea pe blog/site a informaţiilor cu privire la aceste sesiuni a.4. Realizarea şi pregătirea materialelor de lucru şi a elementelor de înregistrare, monitorizare a organizării, susţinerii şi participării în

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
	b. Workshop-uri pe fiecare măsură din PNDR pentru a informa şi explica modalitatea de aplicare practică a acestora	cadrul acestor sesiuni (materiale informative, liste de prezentă, procese verbale, înregistrări audio, video, fotografii, rapoarte de activitate, alte obiecte birotică-papetărie). ---------- b.1. Programarea workshop-urilor in conformitate cu Autoritatea de Management Botoşani şi alţi parteneri, specific fiecărei măsuri. b.2. Afişarea programului workshop-urilor b.3. Contactarea potenţialilor beneficiari b.4. Postarea pe blog/site a anunţului b.5. Realizarea şi pregătirea materialelor de lucru şi a elementelor de înregistrare, monitorizare a organizării, susţinerii şi participării în cadrul acestor sesiuni (materiale informative, liste de prezentă, procese verbale, înregistrări audio, video, fotografii, rapoarte de activitate, alte obiecte birotică-papetărie).
	a. Sesiuni de training pentru dezvoltarea competenţelor antreprenoriale şi manageriale care să vizeze tinerii sub 40 de ani, femeile şi asociaţiile de producători	a.1. Programarea sesiunilor de training în colaborare cu consultanţii specializaţi invitaţi a susţine trainingurile a.2. Afişarea programului workshop-urilor şi a persoanelor eligibile ce se pot înscrise a.3. Contactarea potenţialilor beneficiari şi postarea pe blog/site a anunţului a.4. Completarea listei de participanţi a.5. Organizarea sesiunilor conform programului de training în spaţii special amenajate pentru acest timp de activităţi a.6. Realizarea şi pregătirea materialelor de lucru şi a elementelor de înregistrare, monitorizare a organizării, susţinerii şi participării în cadrul acestor sesiuni (materiale de lucru, liste de prezentă, procese verbale, înregistrări audio, video, fotografii, rapoarte de activitate, alte obiecte birotică-papetărie).

ASOCIATIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA VALEA SIRETULUI DE SUS
CIF 27360427
DOROHOI - BOTOSANI
GAL

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
	a. Pregătirea unui grup de persoane din cadrul GAL care să asigure consiliere specializată pe domenii de dezvoltare prin participarea acestora la un stagiu de pregătire susţinut şi sprijinit de GAL cu suportul DADR Botoşani	a.1. Programarea trainigului în conformitate cu priorităţile DADR Botoşani a.2. Realizarea listei de participanţi şi a bugetului de cheltuieli a.3. Organizarea deplasării şi a participării la training a.4. Afişarea listei cu noii consilieri şi a competenţelor acestora
II. Prioritate 2 : *Imbunătăţirea şi creşterea competitivităţii fermelor de semi-subzistenţă şi a fermelor comerciali precum şi a asociaţiilor din care fac parte preponderent în domeniul creşterii bovinelor, ovinelor, caprinelor, avicultură, apicultură, legumicultură şi cultivarea cartofului* Impreună cu **III. Prioritate 3 :** *Dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de procesare şi comercializare a produselor agricole şi forestiere din teritoriul GAL pentru*	**a.** Creşterea nivelui de mecanizare în sectorul agricol şi forestier **b.** Dezvoltare a culturilor vegetale **c.** Dezvoltarea fermelor de bovine pentru carne şi lapte **d.** Dezvoltarea fermelor de ovine **e.** Dezvoltarea microfermelor avicole **f.** Dezvoltarea apiculturii **g.** Dezvoltarea legumiculturii şi a creşterii cartofului **h.** Facilitarea activităţilor de modernizare şi restructurare a micilor procesatori din teritoriu pentru a realiza o procesare conform standardelor UE	<u>Acţiuni comune tuturor strategiilor pentru priorităţile 2 şi 3:</u> 1. Informare generală asupra activităţilor derulate, a achiziţiilor efectuate, licitaţii etc 2. Publicarea de ştiri în presa locală privind evoluţia proiectelor şi a beneficiilor aduse comunităţilor locale din cadrul GAL 3. Informarea publicului larg asupra acţiunilor concrete ce se vor derula pentru implementarea acestei priorităţi 4. Realizarea de rapoarte de activitate şi publicarea acestora pentru monitorizarea GAL 5. Informarea fermierilor şi persoanelor interesate cu privire la tehnologiile moderne de cultivare a pământului, creştere a animalelor, creşterea albinelor prin organizarea de: ✓ Sesiuni de prezentare a noţiunilor de baza, a beneficiilor şi a posibilităţilor de dezvoltare în agricultură, creşterea animalelor şi zootehnie în vederea formării si perfecţionării fermierilor ✓ Editarea şi distribuirea de pliante, broşuri şi manuale cu informaţii privind tehnologiile specifice fiecărui domeniu de dezvoltare strategic 6. Realizarea şi pregătirea materialelor de lucru şi a elementelor de înregistrare, monitorizare a organizării, susţinerii şi participării în cadrul acestor sesiuni (materiale de lucru, liste de prezentă, procese

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
valorificarea laptelui de bovină/ ovină/ caprină, valorificarea produselor din carne, valorificarea mierii de albine şi a altor produse care pot pune în valoare teritoriul	**i.** Îmbunătăţirea canalelor de comercializare si coordonării dintre fermieri, procesatorii de produse agricole si lanţurile de supermarket-uri **j.** Fructificarea potenţialului zonei prin dezvoltarea domeniilor din agricultura care pot oferi produse competitive, corelate cu cerinţele pieţei **k.** Dezvoltarea unor branduri locale la produsele obtinute prin procesarea primara si secundară a produselor agricole **l.** Înfiinţarea de pieţe dedicate producatorilor din teritoriu în zone cu trafic(urban) **m.** Înfiinţarea unei reţele de magazine cu produse ecologice produse în sistem tradiţional în teritoriu GAL pentru a valorifica excedentul de produse	verbale, înregistrări audio, video, fotografii, rapoarte de activitate, alte obiecte birotică-papetărie). 7. Planificarea şi programarea unui **târg expoziţional** anual la nivel regional care să întrunească toţi dezvoltatorii din domeniile amintite în strategii şi care să devină o tradiţie în acţiunile de promovare a GAL, a schimburilor de experienţă şi a diseminării exemplelor de bune practici: ✓ Evaluarea resurselor GAL ce pot fi prezentate şi promovate în cadrul GAL ✓ Identificarea locaţiei optime şi a modalităţilor de organizare, amenajare şi semnalizare a standurilor şi a târgului în general ✓ Identificarea potenţialilor parteneri, participanţi, sponsori etc. ✓ Stabilirea perioadei optime de organizare a evenimentului ✓ Realizarea Planului General de Organizare a Expoziţiei ✓ Realizarea materialelor generale de promovare şi a formularea de participare şi înscriere în cadrul târgului ✓ Promovarea şi diseminarea informaţiilor cu privire la eveniment (web, presă, telefon, print, etc) ✓ Inregistrarea participanţilor ✓ Organizarea standurilor şi a programului târgului (conferinte, perioadă, orar vizitare, concursuri, program artistic, degustări etc) ✓ Derularea evenimentului ✓ Raport evaluare eveniment 8. Incheierea de parteneriate şi colaborări cu asociaţii de profil din sectorul agricol- cultivarea cerealelor

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
		9. Realizarea şi completarea continuă a bazelor de date cu potenţiali fermieri, parteneri, colaboratori şi furnizori interesaţi să se dezvolte prin intermediul programelor propuse de GAL 9. Realizarea unor programe de vizitare turistică pentru grupuri organizate în vederea promovării a agro-turismului, a exploataţiilor vegetale din teritoriu în strânsă legătură cu celelalte programe de promovare turistică. 10. Elaborarea materialelor de promovare şi semnalistică a propriilor magazine cu produse tradiţionale şi a mini-pieţelor GAL 11. Crearea unui brand local în înregistrarea şi promovarea produselor pentru fiecare categorie de produs tradiţional rezultat pentru vânzare şi piaţa de consum 12. Certificarea produselor tradiţionale 13. Promovarea programelor ce subvenţionează/ oferă burse tinerilor ce doresc să se specializeze în domeniile agricole, zootehnice, apicole. 14. Informare periodică asupra noutăţilor din domeniu prin publicarea unor buletine informative, e-mail-uri, ştiri on-line etc.
IV. Prioritate 4: *Conservarea biodiversităţii pe suprafeţele agricole şi forestiere şi promovarea agriculturii durabile*	**a.** achiziţii echipamente care să producă energie bio **b.** stimularea folosirii îngrăşămintelor naturale **c.** utilizarea tehnologiilor avansate pentru refacerea terenurilor degradate	1. Informare generală asupra activităţilor de mediu derulate şi ale impactului pozitiv asupra managementului durabil la nivelul GAL 2. Publicarea de ştiri în presa locală privind evoluţia proiectelor şi a beneficiilor generale aduse comunităţilor locale din cadrul GAL 3. Realizarea de rapoarte de activitate şi publicarea acestora pentru monitorizarea GAL 4. Informare periodică asupra noutăţilor din domeniu prin publicarea unor buletine informative, e-mail-uri, ştiri on-line etc
V. Prioritate 5: *Menţinerea şi dezvoltarea*	**a.** Dezvoltarea meşteşugurilor şi a altor activităţi tradiţionale	1. Informare generală asupra societăţilor/ asociaţiilor existente sau nou înfiinţate la nivelul GAL şi a locurilor de muncă create sau a

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA SIRETULUI DE SUS GAL CIF 27360427 DOROHOI - BOTOȘANI

Priorităţi dezvoltare	Strategii corelate cu Obiectivele operaţionale ale priorităţilor	Activităţi concrete Departament Comunicare -Promovare
activităţilor economice non-agricole în teritoriul GAL pentru a facilita creşterea numărului de locuri de muncă	**b.** Dezvoltarea serviciilor în teritoriu **c.** Dezvoltarea activităţilor productive la scară mică	bursei locurilor de muncă locale 2. Medierea procesului de angajare şi facilitarea accesului la informaţii cu privire la potenţialii angajatori sau forţa de muncă activă disponibilă în teritoriu
VI. Prioritate 6: *Creşterea atractivităţii teritoriului GAL din perspectiva infrastructurii teritoriului, turismului, educaţiei şi culturii*	**a.** Dezvoltarea de puncte de atracţie turistică şi activităţi de promovare şi afirmare a identităţii teritoriale **b.** Promovarea tradiţiilor, culturii şi activităţilor agricole şi a activităţilor dezvoltate în GAL	1. Realizarea de ghiduri turistice ce vor cuprinde: ✓ Descrierea geografică a teritoriului GAL ✓ Monumente istorice ✓ Muzee şi colecţii ✓ Itinerarii etnografice ✓ Arii protejate ✓ Pensiuni, Hoteluri, Popasuri ✓ Trasee turistice ✓ Calendar evenimente (religioase, culturale, târguri, expoziţii, sărbători, serbări etc.) ✓ Hărţi turistice 2. Depunerea şi menţinerea corespondenţei în vederea includerii obiectivelor turistice ale GAL în obiectivele de interes de la nivelului Botoşaniului, a Sucevei şi la nivel naţional. 3. Facilitatea comunicării între dezvoltatorii de turism local cu agenţiile de turism, site-uri de promovare, programe turistice etc.
VII. Prioritate 7: *Dezvoltarea competenţelor şi abilităţilor actorilor locali în vederea stimulării organizării teritoriului GAL*	**a.** Realizarea de parteneriate-cooperări, schimburi de experienţă **b.** Realizarea de instruiri specializate pentru actorii locali şi liderii de opinie	1. Coordonarea procesului de corespondenţă şi semnare a protocoalelor de parteneriat 2. Urmărirea programelor de pregătire şi aplicarea la acestea în conformitate cu prioritătile GAL şi a bugetului alocat. 3. Organizarea şî gestionarea schimburilor de exprienţă 4. Rapoarte de activitate şi informarea publicului larg asupra activităţilor derulate în acest sens.

III.3.4.3.3 Departament de comunicare- informare

Scopul acestui departament este de a promovare activităţile Grupului de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus", consilierea publicului interesat şi a beneficiarilor, promovarea turistică, agricolă, economică şi culturală a teritoriului integrat în GAL, dar şi alte exemple de bună practică la nivel naţional şi internaţional.

Acoperirea geografică a activităţilor departamentului are în vedere, în principal, regiunea Văii de Sus a Siretului, concretizată prin următoarele localităţi:

- Judeţul Suceava: Oraşul Liteni;
- Judeţul Botoşani: Comunele Băluşeni, Corni, Coşula, Cristeşti, Curteşti, Tudora, Vlădeni, Vorona.

Obiectivele şi activităţile departamentului sunt:

1. Asigură informaţiile necesare pentru toţi cei interesaţi care viziteaza zona GAL-ului şi incinta departamentului prin toate mijloacele de informare puse la dispoziţia acestuia (afişe, pliante, broşuri, ghiduri, manuale, anunţuri, acces internet etc);
2. Transmite informaţiile solicitate celor interesaţi prin mijloacele de comunicare puse la dispoziţia acestuia;
3. Transmite toate informaţiile de interes pentru grupurile de lucru şi asociaţiile formate în cadrul GAL prin mijloacele puse la dispoziţia acestuia (e-mail, blog, site, poştă, verbal, publicaţii, anunţuri etc).
4. Organizează manifestări cu scop promoţional şi evenimente publice conform programului aprobat de GAL.
5. Asigură animarea teritoriului prin intermediul activităţilor de promovare şi a specialiştilor, liderilor de opinie.
6. Stabileşte contacte cu centre similare pentru promovarea în comun a grupurilor de acţiune locală.
7. Stabileşte contacte cu agenţii economici, dezvoltatorii care doresc să intre în legătură cu GAL-ul.
8. Asigură consilierea şi toate informaţiile cu caracter economic, statistic, agricol, turistic şi al programelor de finanţare acordate teritoriului GAL, Judeţele Suceava şi Botoşani sau din teritoriul naţional şi le punerea la dispoziţia celor interesaţi prin intermediul e-mail-ului, telefonic, fax sau direct la sediul centrului, în timpul programului de lucru cu publicul, prin materialele publicate (buletine informative, anunţuri etc);
9. Crează baze de date cu membrii, potenţiali membri, informaţii statistice, turistice, economice, trenduri piaţă etc.
10. Păstrează legătura şi răspunde cererilor şi întrebărilor venite din partea publicului.
11. Facilitează şi menţine comunicarea între autorităţi, GAL, asociaţii de producători şi publicul larg.

ASPECTE ADMINISTRATIVE

Departamentul de Informare va fi compartimentat pentru a împărţi spaţiul în două zone:

A. ***Zona pentru acces public***

Dotarea optimă a acestuia va include:

- spaţiul pentru materialele promotionale: peretele, un dulap sau o vitrină cu suporţii pentru materiale promoţionale pentru expunerea acestora care se oferă gratuit sau care sunt utilizate doar pentru prezentarea zonei – obiecte de artizanat, albume, ghiduri, cd-uri şi alte material de prezentare etc;
- panourile/ ramele pentru anunţuri privind programele şi evenimentele asociaţiei, materiale promoţionale şi afişe;
- o masă cu 3 scaune adresată publicului, pentru a putea nota ceea ce este important de către un vizitator, coş gunoi, pixuri, tăviţe pentru formulare tipizate sau alte materiale de interes, anuar statistic judeţul Botoşani şi Suceava, cărţi de telefon, ghiduri şi cataloage agricole, Pagini Aurii si toate celelalte lucrari de acest tip si care sunt necesare, abonamente la reviste şi reviste cu specific domeniului rural (Lumea Satului, Informatorul Moldovei, etc);
- un stand dedicat unui televizor cu DVD player care să ruleze documentare, spoturi, reportaze, emisiuni specifice (Viaţa Satului-TVR1, EuroFerma-N24, Rodul Pământului-OTV, agROreport-The Money Channel) şi reclame ale activităţilor derulate prin GAL;
- un PC pentru a vizualiza informaţii despre GAL, baze de date despre teritoriu, monografia, acces la internet etc;
- un roll-up/suport postere/ hărţi – prezentate extins pentru a fi vazute sau stranse pentru a fi uşor transportate dintr-o locaţie în alta;
- spaţiu la care nu are acces direct publicul: biroul tip "mini-ghişeu" la care stă persoana care dă informaţii sau sprijină vizitatorii în obţinerea de informaţii. Acest birou va conţine:
    a. un PC,
    b. modem cu acces la internet/ reţea wireless,
    c. un telefon şi fax,
    d. imprimantă,
    e. suporţi mobili pentru pliante, ghiduri etc
    f. rechizite, papetărie.

B. Zona privată pentru angajaţii GAL

Acest spaţiu este exclusiv dedicat personalului centrului şi a celorlalţi angajaţi ai GAL din departamentul de Informare şi comunicare, în spatele biroului tip "mini-ghişeu".

Dotarea optimă a acestui spaţiu va cuprinde:

- 1 PC cu acces internet,
- telefon şi fax pentru utilizarea acestuia de către personalul din spatele biroului,
- 1 birouri cu scaune şi dotate cu rechizite şi obiecte de papetărie specifice activităţii de birou,
- Mini birou cu rafturi pentru multifuncțional, hârtie imprimantă
- 2 Dulapuri pentru biblioraft şi materialele GAL-ului
- Aparat foto, cameră video pentru activităţile GAL şi raportarea acestora.

III.3.4.3.4 Materiale de informare şi promoţionale

a. <u>Materiale printate: pliante, ghiduri, afişe, manuale, materiale şi obiecte promoţionale</u>

Aceste materiale printate au rolul de:

- promovare asociaţia GAL Valea Siretului de Sus
- informare cu privire la activităţile derulate de GAL
- dezvolta notorietatea GAL-ului
- fideliza beneficiarii acţiunilor derulate de GAL
- creşterea gradului de instruire a beneficiarilor acestor materiale.

Distribuţia se va face organizat în cadrul acţiunilor derulate de GAL, iar informaţiile cuprinse în acestea vor fi împărţite astfel:

Figura 103. Model Pliant general faţă

I. *Pliante, Broşuri*

Aceste materiale vor cuprinde:

- informaţii generale despre GAL;
- activităţile generale dezvoltate în cadrul GAL şi exemple de bune practice;
- calendarul evenimentelor generale anuale promovate şi organizate prin GAL;
- lista membrilor şi a grupurilor de producători;
- date de contact ale asociaţiei.

Pliantele şi broşurile vor fi puse la dispoziţia tuturor celor interesaţi cu titlu gratuit, fiind disponibile în Centrul de Informare, în cadrul primăriilor membre ale GAL-ului şi în format electronic pe resursele on-line ale GAL-ului. Anual vor fi printate un număr minim de 1000 de pliante şi broşuri color.

Suporţii în care pliantele şi broşurile vor fi puse în valoare au următoarele caracteristici şi costuri estimative:

Tabel 100. Suporti pliante/broşuri

Nr. crt.	Suport	Model	Nr. buc.
1	Suport vertical pliante/ broşuri Format:1/3 A4 Avantaj: portabile în diferite locaţii în funcţie de evenimente Poziţionare: Centrul de Informare GAL- Vorona	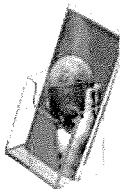	5
2	Suport vertical pliante cu 3 compartimente Format: 1/3 A4 Avantaj: portabile în diferite locaţii în funcţie de evenimente Poziţionare: Centrul de Informare GAL- Vorona	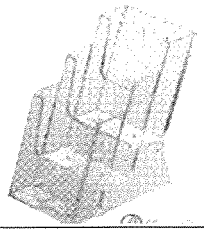	5
3	Suport pliante/broşuri cu 4 compartimente pentru 1/3A4, fixare perete Va fi poziţionat câte un suport în fiecare primărie membră a GAL (8 primării+2 buc în cadrul Primăriei Vorona, sediul legal al Asociaţiei GAL)	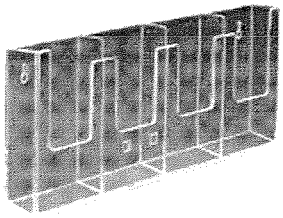	10

II. *Ghiduri/ Rapoarte*

Ghidurile realizate de către GAL vor avea în vedere două direcții majore:

1. Ghidul Solicitantului pentru accesare fonduri/ prezentare programe de finanțare:

Aceste ghiduri vor cuprinde informații despre:

- descrierea GAL;
- beneficiile oferite prin intermediul programelor derulate de GAL;
- tipurile de investiții eligibile;
- categoriile de beneficiari;
- plafoanele financiare maxime alocate;
- condițiile de eligibilitate pentru accesarea fondurilor;
- procedurile administrative legate de accesul la finanțare;
- procedurile de examinare a cererilor de finanțare;
- criteriile de selecție a proiectelor;
- formulare tipizate, cereri, contracte etc;
- datele de contact ale persoanelor la nivelul GAL-ului responsabile cu activitatea de informare, selecție și evaluare proiecte.

Ghidurile vor fi realizate și lansate cu ocazia sesiunilor de programe de finanțare ale GAL conform programului general al Asociației.

Ghidurile vor fi oferite gratuit tuturor celor interesați direct din cadrul Centrului de Informare, din cadrul primăriilor membre sau în cadrul conferințelor și sesiunilor de lansare a programelor.

2. Ghiduri turistice și de afirmare a identității teritoriale:

Aceste ghiduri vor cuprinde:

- informații, trasee turistice și mini-hărți turistice, culturale și religioase;
- promovarea meșteșugurilor și obiceiurilor locale prin fotografii, mărturii;
- scurtă monografie a zonei GAL-ului;
- calendar evenimente culturale, sărbători, târguri, expoziții etc.
- obiective turistice (inclusiv prezentarea acestora, orar de functionare, pret intrare, date de contact);
- structuri de cazare și masă (tipuri și toate coordonatele acestora; număr camere, tip camere, restaurante tip, număr locuri și număr mese; restaurante cu specific)
- mijloacele de transport din țară și Județul Botoșani cu acces în teritoriul GAL, mijloace de transport din interiorul GAL-ului (tip de transport, costuri, orare);
- instituții publice: poliție, spitale, policlinici, puncte de prim ajutor, poșta/telefoane; alte centre de informare turistică, etc

Aceste ghiduri vor avea caracter de gratuitate pentru grupurile organizate de turisti, vizite oficiale, schimburi de experiență sau delegații oficiale.

3. Rapoarte de Activitate ale Asociației și Anuare Statistice ale teritoriului GAL

Anual va fi publicat un Raport de Activitate al Asociației și un Anuar Statistic ale Teritoriului GAL, ce vor fi oferite în format printat sau trimise prin intermediul e-mailului tuturor celor

implicaţi în activitatea GAL dar şi altor potenţiali beneficiari. Aceste materiale au rolul de a menţine o informare transparentă asupra activităţilor asociaţiei şi asupra progresului realizat de aceasta pe parcursului unui an calendaristic.

Realizarea, editare şi printarea acestuia va fi realizată în cadrul Departamentului de Informare de către membrii şi angajaţii GAL.

Suporţii în care ghidurile vor fi puse în valoare au următoarele caracteristici şi costuri estimative:

Tabel 101. Suporti ghiduri/ rapoarte

Nr. crt.	Suport	Model	Nr. buc.
1	Suport vertical ghiduri Format: A4 Avantaj: portabile în diferite locaţii în funcţie de evenimente Poziţionare: Centrul de Informare GAL- Vorona	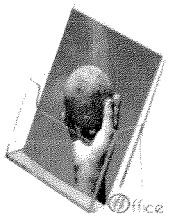	5
3	Suport pliante/broşuri cu 3 compartimente pentru A4, fixare perete Va fi poziţionat câte un suport în fiecare primărie membră a GAL (8 primării+2 buc în cadrul Primăriei Vorona, sediul legal al Asociaţiei GAL)	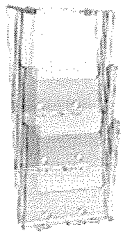	10
4.	Tăvi suprapozabile pentru formulare tipizate, cereri de finanţare, alte informări adresate publicului larg. Poziţionare: Centrul de Informare GAL-Vorona	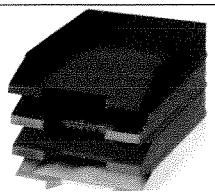	10

III. *Afişe*

Afişele vor fi realizate pentru a prezenta:

- afişe informare generală şi promovare a GAL-ului
- afişe hărţi geografice, administrative, economice ale teritoriului GAL
- afişe cu hărţi turistice
- afişe anunţare întâlniri, dezbateri, conferinţe, instruiri
- afişe anunţare deschidere sesiuni depunere proiecte, lini de finanţare, etc.

In funcţie de eveniment şi program, vor fi printate şi distribuite între 15-20 afişe/ eveniment.

Suporţii în care afişele vor fi puse în valoare au următoarele caracteristici şi costuri estimative:

Tabel 102. Suporţi afişe/ aviziere

Nr. crt.	Suport	Model	Nr. buc.
1	Avizier de exterior plută Format: 6xA4 cu cheie Poziționare: câte unul în fiecare dintre cele 9 primării membre ale GAL.	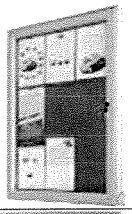	9
2	Avizier de interior plută Format: 4xA4 cu cheie Poziționare: Centrul de Informare		1
3.	Rame afiş/informare de perete, colţ rotund Format: A1 Poziționare: Centrul de Informare		3
4.	Rame afiş/informare pentru exterior Format: A1 Va fi poziționat câte un suport în fiecare primărie membră a GAL (8 primării+2 buc în cadrul Primăriei Vorona, sediul legal al Asociației GAL)		10

IV. *Manuale*

Asociația dorește să realizeze o serie de materiale sub forma unor manuale în care să explice și să prezinte strategii, modele, sfaturi și informații utile dezvoltatorilor diferitelor tipuri de activități.

Manuale vor fi realizate în colaborare cu experți din domeniu și dedicate asociațiilor de producători dar și actorilor locali:

1. Manualul Cultivatorului de Cereale și Legume
2. Manualul Crescătorului de Bovine
3. Manualul Crescătorului de Ovine
4. Manualul Crescătorului de Păsări
5. Manualul Crescătorului de Porcine
6. Manualul Apicultorului
7. Manualul Meșteșugarului
8. Manualul Antreprenorului din Mediul Rural
9. Manual de Reciclare și Protecție a Mediului Inconjurător

Se propune editarea a minim 150buc pentru fiecare manual în parte.

V. *Materiale/ Obiecte promoționale*

Pentru a crește notorietatea și a fideliza actorii locali parte a teritoriului GAL, dar și toți ceilalți vizitatori sau delegații, GAL propune realizarea de materiale și obiecte promoționale personalizate care vor fi oferite publicului larg, într-un cadru organizat (evenimente, conferințe, grupuri turistice, delegații, invitați speciali, serbări, aniversări etc) pe baza strategiilor de dezvoltare locală.

Materialele și obiectele promoționale estimate a avea impact sunt:

1. Calendare anuale cu informații suplimentare privind: calendarul culturilor, calendarul evenimentelor din cadrul GAL, informații utile, sărbători legale etc.
2. Roll-up bannere prezentare GAL
3. Breloguri personalizate cu sigla GAL
4. Tricouri imprimate cu ocazia a diferite evenimente organizate în cadrul GAL
5. Pixuri personalizate
6. Cărți de vizită ale reprezentanților Asociației GAL
7. Mape de prezentare cu CD de prezentare încorporat
8. Agende/ Notebook-uri personalizate
9. Alte materiale promoționale realizate de către meșterii popularii ai GAL

b. Informare on-line

Informarea on-line are în vedere menţinerea unui contact permanent şi cu alţi potenţiali beneficiari dar şi pentru a informa în timp real asupra activităţilor derulate în cadrul GAL şi nu numai.

Informare va avea în vedere fructificarea următoarelor facilităţi:

Tabel 103. Metode informare on-line

Nr. crt.	Tip Informare	Specificaţii
1	Blog	➢ Blog de informare şi comunitate virtuală pentru discuţii : Domeniu: www.galvaleasiretuluidesus.wordpress.com
2	Site	➢ Publicare ştiri, anunţuri, programe de finanțare, fotografii, filmări şi toate informaţiile de interes cu privire la activitatea GAL Domeniu: www.valeasiretuluidesus.ro
3	Newsletter	➢ Buletin informativ on-line trimis tuturor abonaţilor din bazele de date ale GAL ➢ Va cuprinde informaţii de specialitate, noutăţi în diverse domenii, anunţuri, promovarea GAL-ului şi a teritoriului, exemple de bune practice etc.
4	E-mail	➢ Oferă posibilitatea comunicării virtuale între GAL şi cei interesaţi Adresa: valeasiretuluidesus@gmail.com

c. Informare mass-media

Informarea va avea un caracter de noutate şi va fi adresată publicului larg. Va prezenta elemente specifice GAL-ului şi ale exemplelor de bune practice din cadrul acestuia.

Tabel 104. Modalităţi informare mass-media

Nr. crt.	Tip Informare	Specificaţii
1	Publicare articole, comunicate de presă	➢ Articole de specialitate, comunicate de presă, anunţuri ➢ Anunţuri lansări de sesiuni de depunere proiecte, instruiri, licitaţii etc. Publicaţii vizate: ***1. Informatorul Moldovei*** (publicaţie locală: Vaslui, Iaşi, Botoşani, Suceava, Bacău, Neamţ, Vrancea şi Galaţi) ***2. Monitorul de Botoşani*** ***3. Monitorul de Suceava*** ***4. Lumea Satului*** ***5. Cotidianul On-line Recolta.eu***
2	Buletine informative locale	➢ Publicaţii ale newsletter-ului care vor fi oferite cu titlu gratuit tuturor celor interesaţi din teritoriul GAL şi nu numai. Format A3, biguire, 8 pagini color
3	Reclame, Spoturi, documentare	➢ Realizarea de filmări, reclame, documentare pe diverse teme care să fie postate pe posturile de televiziune locale, în cadrul conferinţelor şi a evenimentelor special ale GAL-ului dar şi în cadrul Centrului de Informare

Pe lângă informarea din partea GAL, se vor face abonamente anuale la următoare reviste ce vor putea fi consultate gratuit în cadrul Departamentului de Informare de către toţi cei interesaţi:

Tabel 105. Abonare reviste/ziare

Nr.crt.	Denumite revistă/ ziar	Tip apariţie
1	Lumea Satului	lunară
2	Profitul Agricol	lunară
3	Informatorul Moldovei	săptămânală
4	Ziarul Financiar+ Business magazin	Zilnică şi săptămânală
5	Monitorul de Botoşani	Zilnică
6	Monitorul de Suceava	zilnică

Se va avea în vedere şi abonarea la următoarele newslettere şi la orice altă sursă de informare de interes pentru GAL:

1. www.euro-ferma.ro- Informare Agricolă On-line
2. www.recolta.eu- Centrul de Informare Agricolă
3. www.hotnews.ro- Informare de business
4. www.finantare.ro

III.3.4.3.5 Studii, analize, instruiri

Studiile vor viza teritoriul GAL, dar şi alte analize naţionale şi internaţionale pe domeniile de interes ale GAL-ului şi se vor concretiza prin publicarea de rapoarte şi ghiduri specifice.

Studiile ce vor fi realizate vor avea caracter periodic şi vor viza diferite aspecte în funcţie de necesităţile de cercetare:

Tabel 106. Studii ale zonei

Nr. crt.	Tip Informare	Specificaţii
1	Analize de piaţă	➢ Axate pe diversite domenii, evoluţii ale pieţei, dezvoltare de tehnologii, etc.
2	Studii de oportunitate	➢ Studii privind realizarea de diferite activităţi economice, culturale, sociale ➢ Studii privind proiecte potenţiale de dezvoltare-inovare
3	Sondaje de opinie, Anchete de piaţă	➢ Analiza gradului de satisfacţie, sondaje privind evoluţia economiei, activitatea GAL, activitatea asociaţiilor şi a autorităţilor locale ➢ Anchete prin telefon şi prin internet

Instruirea este una din activităţile cele mai importante vizate de GAL, considerând că pregătirea continuă a actorilor locali şi a membrilor GAL va încuraja implicare acestora, dezvoltarea de proiecte noi şi consolidarea echipelor de lucru.

Instruirire se vor realize în mai multe direcţii:

1. ***Instruirea personalului implicat în implementarea strategiilor de dezvoltare locală***
   a. managementul documentelor
   b. scrierea şi managementul proiectelor
   c. comunicare şi relaţii cu publicul
   d. management organizaţional
   e. organizare de evenimente
2. ***Instruirea liderilor locali***
   a. management de proiect
   b. management organizaţional
3. ***Traininguri şi instruirea grupurilor de lucru şi a publicului interesat***
   a. dezvoltarea competenţelor antreprenoriale,
   b. scriere şi management de proiect,
   c. dezvoltarea competentelor în IT, vânzări şi negociere,
   d. seminarii pe domenii specifice (agricultură, zootehnie, economie etc)
4. ***Specializări şi cursuri certificate***
   a. specializare în domenii agricole, zootehnie, etc
   b. eliberare de diploma în urma fiecărui curs susţinut
5. ***Consultanţă specializată***

6. ***Participarea la seminariile, la activităţile reţelei naţionale şi europene de dezvoltare rurală***

III.3.4.3.6 Evenimente de promovare

Aceste evenimente sunt adresate publicului larg, dar în mod special grupurilor de producători şi persoanelor care sunt membri GAL.

Evenimentele vor fi organizate de către GAL sau vor fi realizate în parteneriat/ cooperare cu alte instituţii:

1. Conferinţe cu tematică şi invitaţi speciali (experţi, reprezentanţi ai instituţiilor publice, profesori, antreprenori, IMM-uri, reprezentanţi ai altor GAL-uri etc) în coordonare cu strategiile de dezvoltare promovate de GAL. Vor fi invitate şi agenţiile locale şi judeţene de mass-media pentru a lărgi gradul de promovare ale GAL-ului şi ale activităţilor sale.
2. Dezbateri de diverse teme, seminarii, focus-grupuri
3. Intâlniri de consultare a actorilor locali şi ale publicului larg
4. Serbări, zile ale comunelor, festivaluri
5. Târguri şi expoziţii
6. Participarea în cadrul târgurilor organizate de alte instituţii:
   a. Târgul Naţional al Apiculturii "***Eco- Apicultura***"-Bucureşti
   b. Târgul Internaţional de Agricultură, industrie alimentară şi ambalaje "***Agroalim***"- Arad
   C. Expoziţia Internaţională de Echipamente şi Produse din domeniul Agriculturii şi Zootehniei "***Indagra Farm***"-Bucureşti
7. Activităţi şi circuite turistice
8. Alte evenimente de promovare (seminarii, ateliere de lucru, conferinţe de presă, diseminarea exemplelor de bune practici etc)

III.3.4.4 Buget cheltuieli animare-informare

Bugetul alocat pentru Departamentul de Comunicare- Informare au o valoare totală de 113.315,01 Euro €, pentru o perioadă de 5 (cinci) ani, împărţiţi astfel :

Cheltuieli Cap. 2 Cheltuieli de animare/comunicare	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	**Total EUR €:**
Cheltuieli cu materiale promoționale și suport, din care:	**7.000,00**	**2.500,00**	**1.500,00**	**1.575,00**	**1.575,00**	
Pliante/broşuri	400	200	100	175	200	
Suporți pliante/ broşuri	150	0	0	0	0	**14.150,00**
Ghiduri proiecte/ Rapoarte	1.500	800	500	500	500	
Ghiduri turistice	2.000	800	400	400	400	
Suporți ghiduri/rapoarte	300	0	0	0	0	
Afişe	400	200	100	100	100	
Aviziere/Rame afişe	1.500	0	0	0	0	
Manuale	500	300	250	250	275	
Materiale promoționale	250	200	150	150	100	
Deplasări şi diurne	**6.000,00**	**6.000,00**	**6.000,00**	**5.000,00**	**5.000,00**	**28.000,00**
Studii ale zonei	**4.500,00**	**3.000,00**	**1.000,00**	**1.000,00**	**1.000,00**	**10.500,00**
Instruiri echipă tehnică	**6.000,00**	**6.000,00**	**6.000,00**	**3.000,00**	**3.000,00**	**24.000,00**
Instruirea liderilor locale	**4.000,00**	**3.700,00**	**3.200,00**	**3.200,00**	**1.450,00**	**15.550,00**
Eveniment de promovare	**4.400,00**	**4.000,00**	**3.500,00**	**3.500,00**	**3.500,00**	**18.900,00**
Obținerea informațiilor/ abonamente reviste ziare	**400,00**	**420,00**	**441,00**	**463,05**	**490,96**	**2.215,01**
Total Cheltuieli	**32.300,00**	**25.620,00**	**23.641,00**	**16.738,05**	**15.015,96**	**113.315,01**

III.4 Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului

PARTEA A – VII – A: MECANISMUL DE IMPLEMENTARE

Mecanismul de implementare a proiectelor în cadrul GAL va respecta următorul program:

I. Criteriile de selecție a proiectelor în cadrul GAL:

GAL-ul este responsabil de selectarea proiectelor care sunt conforme cu direcțiile strategice și cu prioritățile identificate. Pentru a realiza activitățile prevăzute în vederea atingerii obiectivelor operaționale prevăzute în PDL, la nivel de GAL s-au stabilit o serie de criterii de selecție denumite ,,criterii de selecție locală,, care respectă prioritățile identificate în strategiile de dezvoltare locală. Aceste criterii sunt:

- ✓ **Relevanța pentru atingerea priorităților GAL**
  - ➢ Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului
  - ➢ Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului
  - ➢ Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)
  - ➢ Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante
  - ➢ Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie
- ✓ **Impactul socio-economic**
  - ➢ Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunitai identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului
  - ➢ Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu
  - ➢ Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de munca
  - ➢ Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL
  - ➢ Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători

"Criteriile de selecție locală" au în vedere atât aspecte cantitative ale proiectului, cât și aspecte calitative. Considerăm important ca proiectul să aibă relevanță pentru atingerea priorităților și obiectivelor GAL Valea Siretului de Sus și să aibă impact socio-economic la nivel de teritoriu.

În stabilirea criteriilor de eligibilitate locală s-a urmărit ca accesul la sprijin să fie cât mai deschis și mai puțin îngrădit, pentru a nu limita și mai mult posibilitatea beneficiarilor de a profita de sprijinul oferit de program.

Pentru Măsura 142 privind grupul de producători se va aplica ca și criteriu de selecție în plus: ,,număr de membri cât mai mare (minim 30),, ținându-se cont de faptul că prin GAL Valea Siretului de Sus se finanțează doar un singur grup de producători.

Tabel 107. Criterii de selectie GAL- punctaj

Criterii calitative	Punctaj
I. Relevanța pentru atingerea priorităților GAL	**Maxim 25**
Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	5
Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	5
Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili (calitativi și cantitativi)	5
Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	5
Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	5
II. Impactul socio-economic	**Maxim 25**
Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunitai identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	5
Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	5
Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de munca	5
Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	5
Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	5

1. **Măsura 111 – Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe**

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 111**	**Maxim 100**	**80%**
II	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii cantitative**	**Maxim 50**	
1	Număr de participanți la activități de formare	10	
2	Număr de participanți la activități de infomare	10	
3	Tineri sub 40 de ani	10	
4	Minim 20% femei	10	
5	Activi în agricultură – minim 80%	10	
B.	**Criterii calitative**	**Maxim 50**	
1	Relevanța pentru atingerea priorităților GAL	25	
2	Impactul socio-economic	25	
	TOTAL	**100**	

2. Măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri

Nr. crt.	Criterii de selecţie	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecţie aferente Măsurii 112**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecţie locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**Relevanţa pentru atingerea priorităţilor GAL**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorităţi din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puţin unul din obiectivele operaţionale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele aşteptate ale proiectului sunt clar definite şi conţin indicatori măsurabili(calitativi şi cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural şi foloseşte tehnologii puţin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obţinerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**Impactul socio-economic**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunităţi identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potenţialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se creează/menţin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătăţirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar şi asociaţii/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

3. Măsura 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**Relevanta pentru atingerea priorităților GAL**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**Impactul socio-economic**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

4. **Măsura 123 – Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere**

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**<u>Relevanța pentru atingerea priorităților GAL</u>**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**<u>Impactul socio-economic</u>**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

5. **Măsura 141 - Sprijinirea fermelor de semi-subzistență**

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**<u>Relevanța pentru atingerea priorităților GAL</u>**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**<u>Impactul socio-economic</u>**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

6. **Măsura 142 - Înființarea grupurilor de producători**

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 11**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**Maxim 100**	**20%**
A.	**Criterii cantitative**	**20**	
	- Minim 30 fermieri în grupul de producători		
B.	**Criterii calitative**	**Maxim 80**	
1.	**<u>Relevanta pentru atingerea priorităților GAL</u>**	**Maxim 40**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	8	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	8	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	8	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	8	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	8	
2.	**<u>Impactul socio-economic</u>**	**Maxim 40**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	8	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	8	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	8	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	8	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	8	
	TOTAL	**100**	

7. **Măsura 221 - Prima împădurire a terenurilor agricole**

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**Relevanța pentru atingerea priorităților GAL**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**Impactul socio-economic**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

8. Măsura 312 - Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**<u>Relevanta pentru atingerea priorităților GAL</u>**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c.Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
2.	**<u>Impactul socio-economic</u>**	**Maxim 50**	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c.Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL	10	
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

9. Măsura 313 - Încurajarea activităților turistice

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Pondere din totalul PUNCTAJULUI (criterii măsură + criterii GAL)
I.	**Criteriile de selecție aferente Măsurii 121**	**Maxim 100**	**80%**
II.	**Criterii de selecție locală GAL**	**100**	**20%**
A.	**Criterii calitative**	**Maxim 100**	
1.	**<u>Relevanța pentru atingerea priorităților GAL</u>**	**Maxim 50**	
	a. Poiectul raspunde uneia sau mai multor priorități din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unul din obiectivele operaționale din Strategia de Dezvoltare a GAL-ului	10	
	c. Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili(calitativi și cantitativi)	10	
	d. Proiectul contribuie la păstrarea mediului natural și folosește tehnologii puțin poluante	10	
	e. Viabilitatea implementarii propunerii de proiect prin obținerea de rezultate aplicabile in economie	10	
		Maxim 50	
2.	**<u>Impactul socio-economic</u>**	10	
	a. Dezvoltarea de produse/servicii care răspund unei probleme/nevoi/oportunități identificate în strategia de dezvoltare a GAL-ului	10	
	b. Proiectul este relevant pentru potențialul economic identificat la nivel de teritoriu	10	
	c. Prin realizarea proiectului se crează/mențin locuri de muncă	10	
	d. Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic al teritoriului GAL		
	e. Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între beneficiar și asociații/grupuri de producători	10	
	TOTAL	**100**	

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate.

II. Etapele derulării selecției proiectelor și fluxurile acestora:

1. Lansarea apelului de selecție a proiectelor care se realizează în urma campaniilor de informare și animare – această activitate este gestionată de către departamentul de management de proiecte și departamentul de comunicare/animare.

2. Depunerea proiectelor de către potențiali beneficiari la secretariatul GAL. Regulile de preluare și înregistrare a proiectelor pentru evaluare sunt:

A. Preluarea si inregistrarea in secretariatul GAL a tuturor proiectelor

Inițiatorul proiectului va depune la sediul GAL, respectiv la secretariat, proiectul elaborat.

Fiecare proiect adus la GAL spre a fi evaluat va fi înregistrat de secretar într-o evidența unică, respectiv în **REGISTRUL DE PRELUARE PROIECTE** conform Anexa 24. In acest registru persoana care va asigura secretariatul va consemna următoarele:

- ✓ numărul intern de inregistrare a proiectului
- ✓ data preluarii proiectului
- ✓ numele emitentului proiectului
- ✓ denumirea proiectului
- ✓ datele de identificare ale persoanei care a predat proiectul din partea emitentului acestuia, respectiv:
  - numele si prenumele acestei persoane
  - numărul si seria actului de identitate al acestei persoane;
  - numărul de telefon al acestei persoane.

Secretarul GAL va solicita persoanei care i-a predat proiectul sa confirme in REGISTRUL DE PRELUARE PROIECTE prin semnătura sa predarea acestei documentatii. Secretarului GAL nu ii este permis sa întemeieze alte discutii pe tema proiectului preluat sau a estimarii datei la care emitentul proiectului va primi rezultatul evaluarii proiectului depus.

3. Verificarea conformității și eligibilității proiectelor

B. Preluarea si inregistrarea in cadrul departamentului de management al proiectelor a tuturor proiectelor intrate spre evaluare

Dupa preluarea proiectului, secretarul GAL îl va preda funcției expertului desemnat cu responsabilitatea gestionarii tuturor proiectelor GAL. Acest expert va înregistra datele despre proiectul preluat de la secretar in **REGISTRUL PLANIFICARE EVALUARE PROIECTE**, **Anexa 25** si va consemna in prima fază:

- ✓ data preluarii documentației de la secretar
- ✓ denumirea proiectului
- ✓ emitentul proiectului
- ✓ numarul intern de înregistrare în secretariat al proiectului.

4. Selecția proiectelor de catre GAL

C. Organizarea ședintei de evaluare a proiectelor primite

Expertul care are stabilită în cadrul GAL responsabilitatea gestionării tuturor proiectelor este inițiatorul organizării si asigurării secretariatului tuturor ședintelor Echipelor de evaluare a proiectelor pentru GAL.

În prima etapă va fi efectuată verificarea conformitătii proiectului si respectarea criteriilor de eligibilitate, evaluare care va fi realizată de către departamentul PMO (Project Management Office) sub stricta supraveghere a Directorului General al GAL-ului. După finalizarea eligibilitătii administrative, departamentul PMO va intocmi un raport de evaluare care va fi validat de catre Directorul General, raport care va fi transmis catre AM si beneficiarii de proiecte. Din componența echipei care va asigura aceasta prima etapă de evaluare vor face parte:

- ✓ Expertul responsabil cu gestionarea proiectelor
- ✓ Juristul desemnat pentru validarea conformitătii proiectului

În cea de-a doua etapă se va realiza evaluarea tehnică și financiară în vederea selectării proiectelor care îndeplinesc și criteriile tehnice și cele financiare conform cerințelor din ghidul solicitantului și criteriile de evaluare GAL. Această etapă va fi realizată cu experți independenți pentru asigurarea imparțialității procesului de evaluare. La expertul responsabil cu gestionarea proiectelor există tabelul (actualizat permanent) cu toate datele de identificare ale posibililor membri/experți care sa fie incluși in cadrul echipelor de evaluare proiecte. In acest tabel se regasesc documentate toate datele de identificare ale acestora, respectiv:

- ✓ numele si prenumele fiecareia din aceste persoane
- ✓ numerele lor de telefon
- ✓ entitatiie organizatorice din care fac parte aceste persoane
- ✓ experiența dovedită în evaluarea de proiecte(CV-urile)

Fiecare echipă de evaluare propusă ca si componență este documentată de expertul responsabil cu gestionarea proiectelor in formularul "Echipa evaluare proiecte", Anexa 26 transmisă spre:

- ➢ analiză si avizare – directorului general al GAL
- ➢ analiză si aprobare – presedintelui Consiliului Director al GAL.

Originalul acestui tabel aprobat este arhivat numai de expertul responsabil cu gestionarea proiectelor. Nu pot fi membri in aceasta echipă persoane care au tangență directă cu activitățile pentru care au fost intocmite proiectele ce urmeaza a fi evaluate.

Expertul responsabil cu gestionarea proiectelor stabileste, de comun acord cu coordonatorul echipei de evaluare aprobată, data si ora întrunirii acestei echipe pentru evaluarea fiecarui proiect primit în secretariatul GAL si o consemneaza in prima faza in agenda internă de lucru a departamentului.

Expertul acestui departament informeză prin adresă scrisă(fax, e-mail) fiecare membru al echipei de evaluare a proiectelor asupra datei si orei stabilite pentru întrunire, notând in agenda departamentului data la care a transmis tuturor acestor persoane solicitarea întrunirii echipei. Expertului responsabil cu gestionarea proiectelor nu ii este permis sa poarte alte discutii cu membrii echipei de evaluare proiecte referitoare la emitentul proiectului, denumirea proiectului depus spre a fi evaluat sau persoana care a depus acel proiect la sediul GAL. În momentul în care au fost informați despre data întrunirii la sediul GAL, fiecare membru al echipei de evaluare proiecte are obligația de a confirma în scris expertului departamentului de management proiecte participarea la respectiva ședință de evaluare. Dacă din motive obiective, unul din membrii echipei

nu poate participa la această şedinţă la data prestabilită, o comunică în scris expertului organizator al şedinţei şi se stabileşte noua dată a acestei întruniri. Această nouă dată trebuie anunţată de expertul organizator tuturor participantilor la respectiva întrunire. Data finală stabilită de întrunire a echipei de evaluare pentru efectuarea evaluării respectivului proiect este înregistrată de expertul organizator în **REGISTRUL PLANIFICARE EVALUARE PROIECTE**, Anexa 25 în dreptul proiectului de evaluat.

Toate întrunirile echipei de evaluare proiecte se desfăşoară numai la sediul GAL. La fiecare întrunire a acestei echipe este obligatorie participarea atat a coordonatorului de echipă cât și a tuturor membrilor desemnați. La data si ora stabilita are loc adunarea membrilor echipei de evaluare la sediul GAL. Secretariatul fiecarei întruniri a echipei de evaluare proiecte este asigurat de catre expertul responsabil cu gestionarea tuturor proiectelor.

Procesul de evaluare a fiecarui proiect va avea la bază urmatoarele principii:

- *principiul comportamentului etic al evaluatorului;*
- *principiul prezentarii corecte a concluziilor evaluarii efectuate;*
- *principiul responsabilitatii profesionale a evaluatorului.*

Coordonatorul acestei echipe preia de la expertul organizator al întrunirii:

- proiectul de evaluat;
- criteriile de evaluare aprobate care urmează a fi utilizate in evaluarea respectivului proiect.

Coordonatorul echipei de evaluare aloca prima ora clarificării unor aspecte de ordin organizatoric și anume:

- ✓ efectueaza prezența participanților
- ✓ înmanează fiecarui participant criteriile de evaluare si explicitează fiecare criteriu de evaluare, pentru a se asigura de corectitudinea întelegerii acestora
- ✓ predă fiecarui membru aceasta anexa, solicitand fiecarui membru să își asume responsabilitatea prin semnatură pe regulile primite
- ✓ clarifică alte aspecte apărute referitoare la procedura de evaluare a respectivului proiect.

Elementul de bază al întrunirii echipei de evaluare îl constituie evaluarea tehnică și financiară a proiectelor aferente sesiunii lansate. Coordonatorul acestei echipe deschide, in prezenta tuturor membrilor echipei desemnate și a expertului responsabil cu gestionarea proiectelor GAL, documentatia emitentului proiectului de analizat, consemnand aceasta in Procesul Verbal întocmit in prealabil de catre expertul organizator al acestei intruniri conform Anexă 27.

Acest proces verbal este semnat de coordonatorul echipei de evaluare a proiectului si de toti membrii participanti. Procesul verbal semnat este preluat de expertul organizator al acestei întruniri si va fi arhivat in dosarul de evaluare al acestui proiect.

Toate originalele înregistrărilor utilizate şi ale celor rezultate din evaluarea proiectului sunt predate de coordonatorul echipei de evaluare expertului responsabil cu gestionarea proiectelor imediat după terminarea întrunirii organizate.

După finalizarea sesiunii de evaluare tehnică și financiară a proiectelor, fiecare evaluator va completa o fișă de evaluare individuală unde vor fi prezentate criteriile de evaluare conform cerințelor din ghidul solicitantului și a criteriilor elaborate de catre GAL cu punctajul alocat fiecarui

criteriu. Aceste fișe individuale de evaluare, conform Anexa 28 vor fi analizate și dezbătute în cadrul Comitetului de selecție al proiectelor.

Comitetul de selecție al proiectelor va fi ales prin vot secret de către membrii Adunării Generale și va păstra ponderea dintre entitățile publice și private de 40% public, 60% privat. Comisia va fi formată din maxim 10 persoane.

De asemenea se va ține cont, ca în cadrul comisiilor de selectare a proiectelor, să nu fie beneficiari de proiecte depuse pentru a asigura imparțialitatea selecției. Se vor alege comisii diferite în funcție de linia de finanțare și de competențele membrilor. În alegerea membrilor Comitetului de Selecție se va ține cont de:

- ✓ pregatirea profesionala si experienta fiecaruia din membrii alesi in domeniul evaluarii de proiecte sau strategii
- ✓ aptitudinile si abilitățile lor care vizeaza indeosebi: latura de fermitate si imparțialitate in luarea unor decizii precum si cea de comunicare interumana.

Toate întrunirile Comitetului de selecție a proiectelor se desfasoara numai la sediul GAL. La fiecare întrunire a acestui comitet este obligatorie participarea atat a presedintelui comitetului cât și a tuturor membrilor si expertilor desemnați si aprobați. La data si ora stabilită are loc adunarea membrilor Comitetului de selecție la sediul GAL . Secretariatul fiecarei întruniri a echipei de evaluare proiecte este asigurat de catre președintele Comitetului de selectie.

Procesul de analiza si selecție a proiectelor va avea la bază următoarele principii:

- ➢ *principiul comportamentului etic al fiecarui membru participant*
- ➢ *principiul prezentarii corecte a concluziilor analizei si selecției efectuate*
- ➢ *principiul responsabilității profesionale ai tuturor participantilor la analiza si selectia de proiectei*

Presedintele Comitetului de selectie preia de la expertul care asigură gestionarea proiectelor:

- ✓ toate fișele de evaluare a proiectelor
- ✓ procesele verbale elaborate in urma finalizării efectuarii fiecarei evaluari de proiecte.

Elementul de baza al întrunirii acestui comitet il constituie selecția proiectelor inițial evaluate de catre echipele de evaluatori desemnate. Presedintele Comitetului de selectie completeaza in prezenta tuturor membrilor si expertilor participanti Procesul verbal de incepere a procedurii de analiza si selectie a proiectelor - PROCES VERBAL SEDINTA DESCHIDERE EVALUARI PROIECTE, Anexa 27.

In acest proces verbal presedintele Comitetului de selecție completează urmatoarele informatii despre proiectele intrate in etapa de analiză si selecție:

- ✓ denumirea si numarul initial de inregistrare in secretariatul GAL al fiecarui proiect evaluat
- ✓ punctajul rezultat din evaluarea efectuată fiecărui proiect (evaluarea efectuata de echipa de evaluatori) conform criteriilor PNDR şi pe baza celor ale GAL
- ✓ numărul și data emiterii fiecarui proces verbal intocmit la finalul fiecarei evaluari efectuate de echipa de evaluare a fiecarui proiect

Acest proces verbal este semnat de presedintele Comitetului de selectie proiecte (in calitate de emitent al acestui document) și de toți membrii si expertii care vor efectua analiza si selecția acestor proiecte.

Procesul verbal semnat este arhivat de presedintele Comitetului de selecţie proiecte. Rezultatele fiecarei analize efectuate pentru fiecare proiect sunt centralizate de presedintele Comitetului de selectie in prezenta grupurilor de analiza rezultand inregistrarea" CENTRALIZATOR PROIECTE ANALIZATE, Anexa 29. Aceste rezultate sunt supuse spre analiza finală tuturor membrilor acestui comitet de catre preşedintele comitetului de selecţie si constituie baza deciziei finale de selectare a proiectelor care vor primi girul de implementare. Selecția finală va ține cont de complementaritatea proiectelor cu strategia de dezvoltare a GAL și a criteriilor care au stat la baza evaluarii acestora.

5. Depunerea proiectelor

După finalizarea selecțiilor, proiectele selectate de catre GAL se vor depune la Centrul Regional pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit(CRDRP).

Pentru proiectele de investiții:

- ✓ CRDRP verifică eligibilitatea proiectelor și se efectuează verificarea pe teren a potențialilor beneficiari de către structurile teritoriale ale Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în cazul nostru APDRP Botoșani
- ✓ CRDRP transmite o notificare catre beneficiar și catre GAL, de înștiințare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului
- ✓ În urma aprobării proiectului se încheie contractul între beneficiar și CRDRP

Pentru proiectele de servicii:

- ✓ CRDRP verifică eligibilitatea proiectelor și transmite o notificare catre beneficiar și catre GAL, de înștiințare cu privire la aprobarea/neaprobarea proiectului
- ✓ În urma aprobării proiectului se încheie contractul între beneficiar și CRDRP

În cazul funcționării GAL Valea Siretului de Sus întreg mecanismul de implementare este conceput ca și managementul portofoliilor pentru că înglobează gestionarea unui număr de proiecte pe diferite axe. Acest portofoliu de proiecte care vor fi gestionate de către GAL se referă la un portofoliu de proiecte grupate pentru a asigura eficacitatea managementului de proiect, în vederea îndeplinirii obiectivelelor strategice ale GAL Valea Siretului de Sus. Managementul portofoliilor se referă la managemetul centralizat al unuia sau mai multor portofolii, care va cuprinde identificarea, stabilirea priorităților, autorizarea, gestionarea și controlul proiectelor, programelor și a altor lucrări aferente, pentru a atinge obiectivele strategice specifice atât ale GAL cât și a Autorității de Management. Managementul portofoliilor se va concentra pe asigurarea faptului că proiectele și programele sunt evaluate pentru a stabili prioritățile alocării resurselor și că managementul portofoliului este consecvent și aliniat la strategiile GAL-ului.

De asemenea în cadrul portofoliului de proiecte identificate există programe definite ca un grup de proiecte corelate și gestionate într-un mod coordonat pentru a obține beneficii și control care nu ar fi posibile prin gestionarea individuală a acestora (corelarea între proiectele finanțate pe Masura 111 și cele din Masura 112, 121).

În cadrul mecanismului de implementare, departamentul de management al proiectelor(PMO – Project Management Office) va avea stabilite în mod explicite responsabilități legate de managementul centralizat și coordonat al proiectelor care vor fi finanțate prin GAL. Acest departament va asigura funcțiile de suport pentru:

- ✓ managementul proiectelor
- ✓ informare asupra tipurilor de proiecte finanțate și a condițiilor de eligibilitate
- ✓ sprijin în elaborarea proiectelor
- ✓ lansarea apelurilor de proiecte
- ✓ selectarea proiectelor
- ✓ va avea responsabilitatea efectivă pentru evaluarea, monotorizarea și controlul proiectelor din portofoliu
- ✓ gestionarea resurselor partajate la nivelul tuturor proiectelor administrate
- ✓ identificarea și elaborarea de metodologii, bune practici și standarde de management al proiectelor
- ✓ coaching, formare, training și supervizare
- ✓ monitorizarea conformității cu standardele, politicile, procedurile și formularele de management al proiectelor prin intermediul auditurilor de proiect – pista de audit
- ✓ elaborarea și gestionarea politicilor, procedurilor, formularelor și a altor documente
- ✓ coordonarea comunicării între proiecte

De asemenea, acest departament va avea asigurată autoritatea de a acționa ca parte interesată integrată și factor de decizie cheie în faza de început a fiecărui proiect, pentru a face recomandări sau pentru a întrerupe proiecte şi pentru a decide masurile necesare menținerii consecvenței obiectivelor stabilite de catre GAL.

III. Monitorizarea și controlul proiectelor, etape

Grupul de procese de monitorizare și control va fi alcătuit din acele procese necesare pentru urmărirea, revizuirea și reglementarea evoluției și a execuției unui proiect: aceste procese vor identifica zonele în care sunt necesare schimbări de plan și inițierea schimbărilor corespunzătoare. Beneficiul cheie al acestui grup de procese este reprezentat de faptul că execuția proiectului se poate observa și măsura regulat și consecvent pentru a identifica abaterile de la planul de management al proiectului stabilite la începutul implementării. Grupul de procese de monitorizare și control va cuprinde:

- ✓ controlul schimbărilor și recomandarea de acțiuni preventive în anticiparea posibilelor probleme
- ✓ monitorizarea activităților în derulare ale proiectului față de planul de management al proiectului și versiunea de referință de execuție a proiectului, și
- ✓ influența factorilor care pot determina evitarea controlului integrat al schimbării, astfel încât să fie implementate numai schimbările aprobate

1. Planul de management al proiectului/proiectelor

Planul de management al proiectului va integra și consolida toate planurile de management subsidiare și versiunile de referință din procesele de planificare și va include:

- ✓ ciclul de viață selectat pentru fiecare proiect și procesele care vor fi aplicate în fiecare fază
- ✓ rezultatele ajustărilor realizate de catre echipa care va asigura managementul de proiect din cadrul GAL după cum urmează:
  - ➢ procesele de management al proiectului selectate de catre echipă

- ➢ nivelul de implementare a fiecărui proces selectat
- ➢ descrieri ale instrumentelor și tehnicilor care vor fi utilizate pentru realizarea acestor procese
- ➢ modul în care procesele selectate vor fi utilizate pentru managementul proiectului respectiv, inclusiv dependența și interacțiunile dintre aceste procese, alaturi de intrările și ieșirile esențiale

✓ modul în care proiectul va fi executat pentru îndeplinirea obiectivelor proiectului, corelat cu strategia GAL

✓ un plan de management al schimbărilor care documentează modul în care schimbările vor fi monitorizate și controlate

✓ un plan de management al configurației care documentează modul în care va fi realizat managementul configurației(asigura urmarirea si mentinerea controlului livrabilelor proiectului; ofera un sistem pentru inregistrarea, urmarirea si gestionarea problemelor)

✓ modul în care integritatea masurilor performanțelor versiunilor de referință vor fi menținute

✓ necesitatea și tehnicile de comunicare între părțile interesate

✓ revizuiri cheie de management din punt de vedere al contextului, anvergurii și sincronizării pentru a facilita tratarea situațiilor deschise și a deciziilor în așteptare

Planul de management al proiectului va fi elaborat suficient de detaliat pentru a oferi echipei care gestionează proiectul ușurință în monitorizare și va fi alcătuit din unul sau mai multe planuri subsidiare. Fiecare plan subsidiar va fi detaliat în funcție de cerințele fiecarui proiect. După ce planul de management al proiectului devine versiune de referință, acesta va putea să fie schimbat numai prin generarea și aprobarea unei cereri de schimbare în cadrul procesului de Efectuare a controlului integrat al schimbării.

Versiunile de referință ale fiecarui proiect vor include:

✓ versiune de referință pentru graficul de execuție

✓ versiunea de referință pentru cost

✓ versiunea de referință pentru conținut

Planurile subsidiare vor cuprinde:

✓ planul de management al conținutului

✓ planul de management al cerințelor

✓ planul de management al costurilor

✓ planul de management al calității

✓ planul de management al riscurilor

✓ planul de management al achizitiilor

Versiunea de referință pentru conținutul proiectului, graficul de execuție și costurile vor fi integrate într-o singură versiune de referință a performanțelor care va fi utilizată ca versiune globală de referință pe fiecare proiect monitorizat, față de care se va putea masura performanța.

2. Monitorizarea și controlul proiectelor este procesul de urmărire, revizuire și reglementare a evoluției unui proiect în vederea îndeplinirii obiectivelor de execuție definite în planul de management al proiectului(planul de implementare). Monitorizarea este un aspect al

managementului de proiect efectuat pe parcursul derulării acestuia. Monitorizarea la nivel de GAL a portofoliului de proiecte va include colectarea, masurarea și diseminarea informațiilor legate de performanță și evaluarea măsurătorilor și a tendințelor ce influențează îmbunătățirea procesului.

Monitorizarea continuă va asigura echipei GAL o perpesctivă asupra evoluției și stării proiectului și vor putea fi identificate toate domeniile care vor necesita o atenție suplimentară

Controlul va include determinarea acțiunilor corective/preventive sau replanificarea și urmărirea planului de acțiune pentru a constata dacă masurile întreprinse au soluționat problemele de execuție. Procesul de monitorizare și control se va ocupa cu:

- ✓ compararea execuției efective a proiectului față de planul de management al proiectului
- ✓ evaluarea execuției în vederea determinării necesității acțiunilor corective sau preventive și implementarea acestora, dacă este cazul
- ✓ identificarea de noi riscuri și analizarea, urmărirea și monitorizarea riscurilor existente ale proiectului pentru a se asigura că riscurile sunt identificate; starea acestora va fi raportată și planurile corespunzătoare de raspuns la riscuri vor fi executate
- ✓ întreținerea unei baze de informații exacte, promte, cu privire la produsele proiectului și a documentației acestora până la finalizarea proiectului
- ✓ furnizarea de informații pentru susținerea rapoartelor de stare, masurătorilor de evoluție și previzionării
- ✓ furnizarea de previziuni pentru actualizarea costurilor și informațiilor curente privind graficul de execuție
- ✓ monitorizarea implementării schimbărilor aprobate pe masură ce apar

Rapoartele de execuție vor fi elaborate de către echipa din departamentul de PMO, acestea detaliind activitățile, realizările, jaloanele, situațiile și problemele identificate. Rapoartele de execuție vor fi utilizate pentru a furniza informații cheie referitoare la:

- ✓ starea curentă a proiectului monitorizat
- ✓ stadiul realizărilor conform graficului de activități
- ✓ activitățile programate și gradul acestora de realizare
- ✓ previziunile și problemele identificate

Factori care pot influența procesul de monitorizare și control pot fi:

Organizaționali la nivel de GAL și Autoritate de Management:

- ✓ reglementări ale agentiei de plăți, standarde de calitate și standarde de execuție
- ✓ toleranță la risc
- ✓ sisteme informaționale de management al proiectelor(software de realizare a graficelor de execuție, sisteme de colectare și distribuție a informației)

  Procesele interne:
  - ✓ cerințele de comunicare
  - ✓ proceduri de control financiar(raportarea timpului, revizuiri ale cheltuielilor și plăților)
  - ✓ proceduri de management al situațiilor și neconformităților
  - ✓ proceduri de control al riscului, incluzând categoriile de risc, definirea probabilității și impactul respectiv, matricea de probabilitate/impact
  - ✓ baze de date referitoare la de managementul proceselor utilizate pentru punerea la dispoziție a datelor de măsurare ale proceselor
  - ✓ baze de date cu lecțiile învățate

3. Efectuarea controlului integrat al schimbărilor

Efectuarea controlului integrat al schimbărilor este procesul de revizuire a tuturor cererilor de schimbare/modificare transmise de catre beneficiarii de proiecte, de aprobare a schimbărilor și de management al schimbărilor aduse livrabilelor dintr-un proiect și planului de management al proiectului.

În urma comparării rezultatelor planificate cu cele efective, este posibil să fie emise cereri de schimbare care pot extinde, ajusta sau reduce conținutul proiectului monitorizat. Schimbările pot afecta planul de management al proiectului, documentele proiectului sau livrabilele acestuia. Schimbările pot include următoarele:

- ✓ Acțiuni corective – instrucțiuni documentate pentru executarea lucrărilor din proiect pentru a aduce nivelul de execuție ulterioară a lucrărilor proiectului la nivelul specificat în planul de management al proiectului
- ✓ Acțiuni preventive – instrucțiuni documentate de efectuare a unei activități care poate reduce probabilitatea consecințelor negative asociate cu riscurile proiectului
- ✓ Remedierea neconformităților – identificarea documentată formal a unei neconformități într-o componentă a proiectului și o recomandare de remediere a acesteia sau de înlocuire completă a respective component.

În momentul aprobării realizării de schimbări sunt necesare actualizări ale planului de management al proiectului. Elementele care pot fi actualizate includ:

- ✓ Planul de management al graficului de execuție
- ✓ Planul de management al costurilor
- ✓ Planul de management al calității(tripla constrângere pe fiecare proiect)

De asemenea pot exista și o serie de documente ale proiectului care vor necesita actualizări cum ar fi:

- ✓ Rapoartele de execuție
- ✓ Previziunile
- ✓ Registrul situațiilor etc
- ✓ Pista de audit a beneficiarului

Planul de management al proiectului, descrierea conținutului proiectului și alte livrabile rezultate din proiect vor fi întreținute prin managementul atent și continuu al schimbărilor, prin respingerea sau aprobarea acestora, asigurându-se astfel că numai schimbările aprobate sunt incluse într-o versiune de referință revizuită.

Procesul de efectuare a controlului integrat al schimbărilor va include următoarele activități de management al schimbărilor cu grade diferite de detaliere, în funcție de evoluția execuției proiectului monitorizat:

- ✓ Influențarea factorilor care pot determina evitarea controlului integrat al schimbării, astfel încât să fie implementate numai schimbările aprobate,
- ✓ Revizuirea, analizarea și aprobarea promtă a cererilor de schimbare, aspecte care sunt esențiale deoarece o decizie tardivă poate afecta timpul, costurile sau fezabilitatea unei schimbări
- ✓ Managementul schimbărilor aprobate

- ✓ Revizuirea, aprobarea sau respingerea tuturor acțiunilor corective și preventive recomandate
- ✓ Coordonarea schimbărilor și sprijinirea beneficiarului de proiect în implementarea acestora

Schimbările/modificările pot fi solicitate de oricare dintre părțile interesate din proiect. Deși pot fi inițiate în mod verbal, acestea vor fi înregistrate întotdeauna într-o formă scrisă și introduse în sistemul de management al schimbărilor și/sau de management al configurației. Toate cererile de schimbare/modificare documentate vor fi apobate sau respinse de o autoritate din cadrul echipei de management al proiectului desemnată de catre Directorul General al GAL sau de catre AM, APDRP. Procesul de Efectuare a controlului integrat al schimbărilor/modificărilor în cadrul unui proiect/proiecte va include un comitet de control al schimbărilor responsabil de aprobarea/respingerea cererilor de schimbare/modificare.

Un sistem de management al configurației cu control integrat al schimbărilor va asigura un mod standardizat, eficace și eficient de management centralizat al schimbărilor aprobate și a versiunilor de referință pentru fiecare proiect monitorizat. Controlul configurației va fi axat pe specificarea livrabilelor și a proceselor, iar controlul schimbărilor va fi orientat pe identificarea, documentarea și controlul schimbărilor aduse versiunilor de referință ale proiectului. Aplicarea la nivelul intregului proiect monitorizat a sistemului de management al configurației, inclusiv a proceselor de control al schimbărilor, va îndeplini trei obiective principale și anume:

- ✓ Va stabili o metodă evolutivă de identificare și solicitare consecventă a schimbărilor în vederea stabilirii versiunilor de referintă și evaluării valorii și eficacității schimbărilor respective
- ✓ Va asigura oportunități de validare și îmbunătățire continuă a proiectelor monitorizate prin luarea în considerație a impactului fiecărei schimbări
- ✓ Va oferi echipei de management al proiectului din cadrul GAL mecanismul necesar pentru comunicarea consecventă către părțile interesate a tuturor schimbărilor aprobate sau respinse.

4. Verificarea conținutului este procesul de formalizare a acceptării livrabilelor finalizate ale etapelor proiectului/proiectelor monitorizate și va avea ca și ieșiri verificate/evaluate:

- ✓ Livrabilele proiectului
- ✓ Cererile de schimbare/modificare
- ✓ Actualizări ale documentelor de proiect

5. Controlul conținutului este procesul de monitorizare a stării proiectului și va măsura:

- ✓ Gradul de realizare al lucrărilor din proiect
- ✓ Actualizarea proceselor
- ✓ Cererile de schimbare
- ✓ Actualizările planului de management al proiectului
- ✓ Actualizări ale documentului de proiect

6. Controlul graficului de execuție este procesul de monitorizare a starii proiectului, în vederea actualizării evoluției proiectului și de management al schimbărilor aduse versiunii de referință pentru graficul de referință cu următoarele intrări:

- ✓ Planul de management al proiectului
- ✓ Graficul de execuție al proiectului
- ✓ Informații despre execuția lucrărilor, și

ieșiri:

- ✓ Măsurători ale gradului de realizare al lucrărilor
- ✓ Cereri de schimbare
- ✓ Actualizări ale planului de management al proiectului
- ✓ Actualizări ale documentului de proiect

7. Controlul costurilor este procesul de monitorizare a starii proiectului în vederea actualizării bugetului acestuia și de management al schimbărilor aduse versiunii de referință pentru costuri cu următoarele intrări:

- ✓ Planul de management al proiectului
- ✓ Cerințele de finanțare ale proiectului
- ✓ Informații despre execuția lucrărilor, și

Ieșiri:

- ✓ Măsurători ale gradului de realizare al lucrărilor
- ✓ Previzionări de buget
- ✓ Cereri de schimbare
- ✓ Actualizări ale planului de management al proiectului

8. Efectuarea controlului calității este procesul de monitorizare și înregistrare a rezultatelor execuției activităților de verificare a calității în vederea evaluării și recomandării schimbărilor necesare cu următoarele intrari:

- ✓ Plan de mnagement al proiectului
- ✓ Criterii de masurare a calității
- ✓ Liste de verificare a calității
- ✓ Măsurători ale gradului de realizare a lucrărilor
- ✓ Cereri de schimbare aprobate
- ✓ Livrabile, și

Ieșiri:

- ✓ Măsurători de control al calității
- ✓ Schimbări validate
- ✓ Livrabile validate
- ✓ Cereri de schimbare
- ✓ Actualizări ale planului de management al proiectului
- ✓ Actualizări ale documentului de proiet

9. Raportarea realizărilor – este procesul de colectare și diseminare a informațiilor privind execuția, incluzând rapoarte ale stării curente, rapoarte de progres și previziuni cu următoarele intrări:

- ✓ Planul de management al proiectului
- ✓ Informații despre execuția lucrărilor

- ✓ Măsurători ale gradului de realizare a lucrărilor
- ✓ Previzionări de buget, și

Ieșiri:

- ✓ Rapoarte de execuție
- ✓ Cereri de schimbare

10. Monitorizarea și controlul riscurilor este procesul de implementare a planurilor de răspuns la riscuri, urmărire a riscurilor identificate, monitorizare a riscurilor, identificare a riscurilor noi și evaluare a eficacității procesului privind riscurile pe parcursul proiectului cu următoarele intrări:

- ✓ Registrul riscurilor
- ✓ Planul de management al proiectului
- ✓ Informații despre execuția lucrărilor
- ✓ Rapoarte de execuție, și

Ieșiri:

- ✓ Actualizări ale registrului de riscuri
- ✓ Cereri de schimbare
- ✓ Actualizări ale planului de management al proiectului
- ✓ Actualizări ale documentului de proiect

Diagrama flux a activităților pentru „Managementul riscurilor în cadrul GAL,, este prezentată în Anexa 30.

11. Controlul achizițiilor este procesul de monitorizare al gestionării achizițiilor, monitorizare al execuției contractelor și de efectuare de schimbări și corecții conform necesități cu următoarele intrări:

- ✓ Documente de achiziție
- ✓ Plan de management al proiectului
- ✓ Contracte
- ✓ Rapoarte de execuție
- ✓ Cereri de schimbare aprobate
- ✓ Informații despre execuția lucrărilor, și

Ieșiri:

- ✓ Documentație de achiziție
- ✓ Cereri de schimbare
- ✓ Actualizări ale planului de management al proiectului

IV. Grupul de procese de încheiere a unui proiect va fi alcătuit din procesele efectuate pentru finalizarea tuturor activităților de la nivelul tuturor Grupurilor de procese de management al proiectului în vederea incheierii formale a proiectului. La închiderea proiectului sau a fazei de proiect se vor avea în vedere următoarele activități:

- ✓ Transmiterea acceptului de finalizare a proiectului catre beneficiar și AM/APDRP
- ✓ Derularea revizuirii post – proiect

- ✓ Documentarea lecțiilor învățate
- ✓ Actualizarea corespunzătoare a proceselor din cadrul GAL
- ✓ Arhivarea tuturor documentelor relevante ale proiectului în sistemul informațional pentru managementul proiectelor(se dorește implementarea unui soft de arhivare a documentelor) pentru a fi utilizate ca date istorice

Expertul desemnat cu responsabilitați de monitorizare, valuare și control al proiectelor va deține originalele planului de management al fiecarui proiect cu toate schimbările aprobate/respinse și actualizările versiunilor de referință pe fiecare proiect în parte care a fost selectat si intrat in implementare.

Fiecare astfel de plan va avea ca anexă elaborat câte un grafic de execuție – Diagramă GANTT, în care va fi stabilită planificarea pe zile a evaluării fiecarei activități, a fiecarui proiect aflat în implementare.

Programele de execuție ale proiectelor sş graficele GANTT sunt instrumentele prin care sunt identificate în timp util toate problemele care ar putea frâna conformitatea desfășurării activităților. In acest mod pot fi stabilite măsurile corective aplicate fiecărei activități din cadrul acestor proiecte aflate în împlementare.

Scopurile de bază ale efectuării monitorizării unui proiect sunt aprecierea sistematică a gradului de îndeplinire al:

- ✓ obiectivelor proiectului
- ✓ eficienței fondurilor utilizate
- ✓ impactul proiectului în dezvoltarea activității beneficiarului
- ✓ corelarea cu strategiile de dezvoltare GAL

Un grup de verificări de maximă importanță care intră in monitorizare si care trebuie efectuate, sunt cele legate de cererile de prefinanțare precum si cele legate de cererile de rambursare.

In cazul efectuarii verificarii unei cereri de prefinanțare , expertul va verifica urmatoarele:

- ✓ corectitudinea intocmirii cererii de prefinantare;
- ✓ corectitudinea intocmirii formularului de identificare financiara
- ✓ corectitudinea intocmirii convenției emise de Trezoreria Statului sau de banca comercială privitoare la deschiderea contului pentru proiect si corectitudinea utilizarii acestui cont
- ✓ corectitudinea stabilirii numarului tranșelor de prefinanțare si respectarea acestora
- ✓ acordarea sumelor de prefinantare.

In cazul efectuarii verificarii unei cereri de rambursare, expertul/AM/APDRP va verifica:

- ✓ conformitatea documentelor transmise care sa susțina necesitatea cererilor de rambursare
- ✓ corectitudinea intocmirii fiecarei cereri de rambursare
- ✓ conformitatea condițiilor contractuale
- ✓ eligibilitatea cheltuielilor
- ✓ eligibilitatea perioadei la care au fost efectuate fiecare din aceste cheltuieli
- ✓ respectarea cerințelor legate de achiziții
- ✓ conformitatea contractelor încheiate

- ✓ evidențele contabile analitice pentru fiecare achiziție/plată, prin verificarea conturilor analitice pe fiecare operatiune referitoare la implementarea fiecărui proiect.

La partea de cheltuieli cu serviciile se va verifica:

- ✓ contractele de prestari servicii incheiate
- ✓ facturile fiscale completate
- ✓ procesele verbale de receptie ale serviciilor prestate de furnizorii de servicii

La partea de cheltuieli cu achizitionarea de bunuri se va verifica:

- ✓ caietele de sarcini necesare achizițiilor
- ✓ contractele incheiate cu furnizorii
- ✓ facturile fiscale emise de furnizori
- ✓ avizele de insotire ale marfurilor și certificatele de conformitate
- ✓ notele de intrare-receptie marfuri
- ✓ bonurile de consum
- ✓ listele obiectelor de inventar
- ✓ fișele mijloacelor fixe
- ✓ registrele mijloacelor fixe

În cazul cheltuielilor financiare si juridice expertul va verifica:

- ✓ polițele si contractele de asigurare incheiate
- ✓ cheltuielile de închiriere efectuate si documentele lor aferente
- ✓ contractele de inchiriere incheiate
- ✓ facturile fiscale emise

În cazul cheltuielilor de informare si publicitate expertul va urmari:

- ✓ tipurile de materiale publicitare realizate prin proiect
- ✓ comenzile transmise furnizorilor acestor materiale de publicitate
- ✓ costurile aferente achizitionarii acestor materiale.

În urma monitorizarilor efectuate, expertul verificator cuantifică gradul de conformitate al derularii fiecarui proiect în raport cu planificările documentate prin planul de management al proiectului. Toate concluziile rezultate sunt documentate la finalul fiecărei monitorizări efectuate printr-un PROCES VERBAL DE MONITORIZARE care, după caz, are ca anexă, un PROGRAM DE MĂSURI de implementat.

Realizarea activităţilor documentate în Planul de management al proiectului reprezintă în mod implicit şi realizarea obiectivelor operaționale stabilite prin strategia de dezvoltare a GAL.

Ca urmare, expertul desemnat a efectua monitorizarea proiectelor selectate in cadrul GAL spre implementare, are si responsabilitatea efectuarii monitorizarii realizarii obiectivelor operationale ale GAL.

Întreg procesul de monitorizare și control va fi stabilit ca și procedură și proces împreună cu Autoritatea de Management și Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit ținând cont de toate elementele prezentate în procesul de monitorizare și control.

Elementele pe care trebuie sa le evalueaze expertul GAL și AM se regasesc documentate in formularul: "Pista de Audit pentru verificare-derulare-implementare proiecte selectate" (Anexa 31). Concluziile rezultate din verificarea fiecarui element documentat in aceasta pista de audit sunt consemnate de expertul verificator in coloanele " Concluzii monitorizari efectuate". Aceste

concluzii sunt prezentate de expertul verificator, la finalul fiecarei monitorizari efectuate, directorului general al GAL pentru analiză si decizii finale. In urma stabilirii acestor decizii finale, expertul verificator transmite beneficiarului proiectului un exemplar din Procesul verbal de monitorizare a poriectului" spre conformare.

Verificarea conformarii este efectuata de expertul verificator al GAL in colaborare, dupa caz, cu expertul finaciar/juristul/expertul auditor al GAL iar concluziile acestor verificari ale conformarii sunt documentate de verificator intr-un "PROCES VERBAL DE VERIFICARE CONFORMARE IMPLEMENTARE PROIECT", document intocmit in doua exemplare, cu urmatoarea trasabilitate:

- ✓ exemplarul nr.1 (originalul) este transmis beneficiarului proiectului
- ✓ exemplarul nr.2 (copie) ramâne arhivat la expertul verificator al proiectului.

Raportarile care vor trebui efectuate vor viza urmatoarele grupe de date si informatii :

- ✓ situația evaluărilor, monitorizărilor și controlul proiectelor depuse in cadrul GAL
- ✓ situația realizării obiectivelor GAL
- ✓ situația cheltuielilor GAL
- ✓ concluzii referitoare la managementul riscurilor generate de:
  - ➢ proiectele selectate si aflate în implementare
  - ➢ activitățile desfașurate de GAL
- ✓ performanțele înregistrate de GAL

Destinatarii acestor raportări vor fi:

- ✓ autoritatea de management a GAL
- ✓ adunarea generala a acționarilor GAL
- ✓ consiliul director al GAL
- ✓ managerul general al GAL

Periodicitatea întocmirii si transmiterii acestor raportări: trimestrial și ori de câte ori sunt solicitate suplimentar fața de cele planificate.

Functii interne participante la elaborarea acestor raportari:

- ✓ toti expertii din cadrul departamentelor GAL care sunt implicați în evaluarea, monitorizarea și controlul proiectelor.
- ✓ Experții din departamentele suport

Forma de redactare a acestor raportari va fi stabilită împreună cu Consiliul Director GAL Autoritatea de Management și Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit pentru raportările externe și cu Directorul General pentru raportările interne pentru buna funcționare a GAL.

Raportările întocmite vor constitui baza discuțiilor care vor fi purtate in cadrul ședințelor de analiză ale strategiei de dezvoltare la nivel de Consiliu Director al GAL și cu Autoritatea de Management.

Distribuirea responsabilităților pentru fiecare etapă a circuitului unui proiect/dosar între GAL, Autoritatea de Management și Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit este prezentată în Tabelul 108.

Tabel 108. Distribuţia responsabilităţilor pentru fiecare etapă a circuitului unui proiect/ dosar

Sarcini/Responsabilităţi	GAL	AM judeţean	Agenţia de Plăţi
Activități de informare linii de finanțare			
Consiliere/consultanță în dezvoltarea activităților agricole/non-agricole			
Sprijin în elaborarea proiectelor			
Lansarea apelului de proiecte			
Evaluarea și selecția proiectelor			
Controlul administrativ al dosarelor			
Decizia de finanțare			
Notificare aprobare/respingere finanțare			
Stabilire plan de management proiect pentru implementare			
Monitorizare			
Evaluare			
Control			
Cereri rambursare verificare			
Vizite în teren			
Rapoarte de progres			
Raport închidere proiect			
Arhivare documente proiect			
Realizare baza date lecții învățate			
Actualizare proceduri organizare GAL			

Organizarea şi funcţionarea GAL a fost construită pe principiile sistemului de management al calităţii ISO 9001:2008. Fiecare proces va fi dezvoltat după aprobarea Planului de Dezvoltare Locală şi va constitui baza implementării Sistemului de Management al Calităţii. In bugetul de funcţionare a fost prevăzut costul cu implementarea procedurilor conform Standardului de Calitate pentru a susţine o bună funcţionare a Grupului de Acţiune Locală « Valea Siretului de Sus».

III.5 Capacitatea de implementare a strategiei

În cadrul acestei secţiuni se va prezenta analiza capacităţii de implementare a strategiei de dezvoltare locală de către GAL-ul Valea Siretului de Sus, urmărindu-se aspecte relaţionate **resurselor administrative, umane** şi **financiare** de care acesta dispune.

• Pe parcursul perioadei de realizare a strategiei de dezvoltare locală a fost conceput un **mecanism corespunzător pentru implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului** (Secţiunea III.4 Implementarea proiectelor în cadrul GAL) care include:

i) procedura de selecţia a proiectelor în cadrul GAL şi fluxurile acestora,
ii) etapele derulării selecţiei proiectelor şi fluxurile acestora,
iii) monitorizarea şi controlul proiectelor şi
iv) grupul de procese de încheiere a proiectelor.

Pentru realizarea acestui mecanism s-a urmărit: cadrul general de implementare a proiectelor finanţate prin intermediul PNDR, respectarea cerinţelor impuse de conformarea faţă de SR EN ISO 9001:2008[1] prin prezentarea detaliată a acţiunilor, a ordinei logice de desfăşurare a acestora şi documentarea prin intermediul unor instrumente corespunzătoare descrise în anexe şi, nu în ultimul rând, modele de bune practici în managementul proiectelor cu finanţare europenă, toate acestea adaptate la specificul măsurilor care urmează a fi derulate la nivelul GAL-ului. De asemenea, au fost definite responsabilităţile pentru fiecare etapă a circuitului unui dosar de finanţare, la nivel de GAL, Autoritate de Management şi Agenţie de Plaţi.

o *Astfel, la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus există stabilit un sistem corespunzător de implementare, prin intermediul căruia se va putea gestiona alocarea financiară aferentă din fondurilor PNDR pentru implementarea Strategiei. De asemenea, sistemul stabilit va fi utilizat şi pentru gestionarea altor resurse financiare care vor fi accesate, prezentate în cadrul Secţiunii II.2.4 Complementaritatea strategiei GAL cu strategiile naţionale, regionale şi locale.*

• Pe parcursul perioadei de realizare a strategiei de dezvoltare locală a fost concepută o **structură organizatorică a GAL-ului**, care are la bază Gama Generală a activităţilor respectiv: ale departamentului de comunicare, informare, promovare şi consiliere zonală, ale departamentului de management al proiectelor, ale departamentului economic şi de auditare internă, ale departamentului juridic şi de resurse umane şi activităţi de secretariat şi administrativ. În acelaşi timp pentru toate poziţiile cuprinse în organigrama de funcţionare au fost realizate fişe de post prezentate şi un regulament de ordine interioară de funcţionare. De asemenea, sunt încorporate activităţile Adunării Generale a Acţionarilor, a Consiliului Director şi a Comisiei de Cenzori.

o *Astfel, la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus există stabilită o structură organizatorică, documentată corespunzător prin game de activităţi, fişe de post şi regulament de ordine interioară care să permită desfăşurarea tuturor proceselor şi activităţilor necesare în vederea implementării strategiei de dezvoltare locală.*

[1] La nivelul tuturor Autorităţilor de Management, precum şi la nivelul Organismelor Intermediare, au fost introduse proceduri specifice de asigurare a managementului calităţii, în vederea optimizării eficienţei şi eficacităţii sistemelor de alocare şi gestionare corespunzătoare a fondurilor comunitare.

• Pe parcursul perioadei de realizare a strategiei de dezvoltare locală a fost înființată Asociația Grupul de Acţiune Locală (G.A.L) « Valea Siretului de Sus» , în baza O.G. nr.26/2000, care a avut la bază aderarea Consiilor Locale ale celor 8 comunități, prin hotărâri ale consiliilor locale a celor 9 UAT-uri componente şi decizii de afiliere a 15 agenți economici şi 8 asociaţii şi ONG-uri. Încă de la inițierea asocierii, apoi pe parcursul dobândirii personalității juridice şi după obținerea personalității juridice, membrii GAL-ului au dovedit asumarea proprietății locale a strategii de dezvoltare, implicându-se activ, prin intermediul reprezentanților legali, dar şi prin intermediul mobilizării cetățenilor şi factorilor locali interesați de la nivelul comunităților componente şi încurajării participării active a acestora, în elaborarea strategiei de dezvoltare a teritoriului. Implicarea s-a materializat prin participarea la 2 cercetări sociologice la nivelul teritoriului, la 18 grupuri de lucru şi 25 întâlniri, documentate prin 21 minute ale întâlnirilor, 254 chestionare completate, etc.

o *Astfel, la nivelul GAL-ului Valea Siretului de Sus există înființată o structură, cu personalitate juridică, al cărei nivel de maturitate este reprezentat de asumarea activă a rolului de dezvoltare socio-economică a teritoriului, prin asocierea membrilor într-un cadrul organizat, guvernat de prevederile unui statut,* ***finanțarea elaborării unei strategii de dezvoltare,*** *participarea activă în procesul de realizarea şi aprobarea strategiei în unanimitate de voturi din partea tuturor membrilor asociaţie etc . Acest aspect reprezintă o premiză extrem de importantă în vederea gestionării corespunzătoare a activității GAL-ului, deoarece structura a operat mobilizarea unor resurse proprii şi a fost capabilă de luare unor decizii strategice şi operaționale, într-un cadrul legal. Procesul verbal de aprobare a Dosarului de Candidatură este anexat la prezentul material, conform cerinţelor din ghidul solicitantului.*

• Pe parcursul perioadei de realizare a strategiei de dezvoltare locală a fost concepută **o structură organizatorică a GAL-ului,** documentată corespunzător prin game de activități, fişe de post şi regulament de ordine interioară care să permită desfăşurarea tuturor proceselor şi activităților necesare în vederea implementării strategiei de dezvoltare locală, care alături de **mecanismul pentru implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului,** ambele aspecte prezentate mai sus, constituie cadrul şi instrumentele necesare utilizării de către resursele umane, care vor fi angajate ulterior şi de către organele de decizie şi control ala GAL-ului.

o *Astfel sunt create premizele, la nivel de cadru şi instrumente, ca resursele umane care vor fi angajate ulterior, să îşi poată desfăşura activitatea în cadrul unui sistem bine pus la punct şi adecvat funcțiilor sale.*

• Experiența pozitivă anterioară a membrilor GAL-ului în domeniul gestionării proiectelor este reprezentată, la nivelul UAT-urilor partenere, de către finalizarea a 8 proiecte finanțate prin Programul de Dezvoltare Rurală, în valoare de 1.075.789,35 Euro, 6 proiecte finanțate prin Fonduri Naționale Guvernamentale alocate de către Ministerului Educației şi Cercetării, în valoare de 677.669,07 Euro, 9 proiecte finanțate prin Banca Mondială în valoare de 1.337.181,25 Euro şi 4 proiecte finalizate prin intermediul fondurilor de preaderare PHARE, în valoare de 214.433 Euro.

o *Astfel există o experiență pozitivă anterioară la nivelul teritoriului acoperit de către GAL de a opera cu proceduri ale unor finanțatori interni şi externi, la nivelul partenerilor GAL-ului, care*

va putea fi utilizată în mod corespunzător în vederea implementării strategii de dezvoltare a teritoriului. De asemenea, pe parcursul elaborării strategii de dezvoltare s-a remarcat disponibilitatea şi angajamentul celor 9 UAT-uri, alături de societățile comerciale şi ONG-urile partenere, de a iniția şi gestiona o relație de parteneriat, pe termen lung şi care implică accesarea unui volum considerabil de resurse logistice şi financiare, în vederea dezvoltării socio-economice a teritoriului acoperit de către GAL, care, alături de experiențele anterioare de parteneiat în diverse proiecte, reprezintă fundamentul construirii unor proiecte comune de dezvoltare în viitor.

• Echipa de animare a teritoriului formată din 4 persoane, a participat la sesiunile de instruire ale PNDR[1] şi s-a implicat activ în gestionarea relației cu echipa de consultanţi selectaţi pentru dezvoltarea strategie şi în procesul efectiv de planificare strategică.

o *Astfel există o experiență dobândită la nivelul echipei, atât prin participarea la sesiunea de instruire, dar şi la procesul propriu-zis de elaborare a strategiei, care ulterior va putea iniția implementarea strategiei de dezvoltare, datorită asimilării proceselor şi instrumentelor utilizate de către Consultant şi va putea monitoriza şi evalua nivelul de progres al acesteia.*

Pe parcursul perioadei de realizare a strategiei de dezvoltare locală a fost stabilit un buget de funcționare al GAL-ului, **prezentat în cadrul Secțiunii III.3.3 Buget indicativ anual de funcţionare a GAL-ului.** Pentru buna funcționare a structurii GAL s-a ținut cont de respectarea cerințelor din ghid cu privire la sumele alocate funcționării și anume maxim 20% din valoarea aprobată. Astfel a fost alocată suma de 550.000,72 euro € pentru funcționare, reprezentând 19,25% din valoarea totală alocată acestei sesiuni de 2.856.791,72 euro €, distribuiți astfel: 436.684,99 euro € pentru **componenta a** – funcționarea GAL reprezentând 79,4% din suma alocată pentru funcționare şi 113.315,73 euro € pentru **componenta b** – instruire și animare GAL reprezentând 20,6% din suma alocată pentru funcționare.

o *Astfel există stabilit şi agreat la nivelul GAL-ului un buget echilibrat, adecvat necesităților din teritoriu şi specificului strategiei de dezvoltare aprobate, şi care să acopere funcțiile şi procesele structurii organizatorice şi a mecanismului pentru implementarea proiectelor stabilite.*

o *Bugetul GAL a fost elaborat în concordanţă cu numărul de proiecte, dimensiunea şi gradul de complexitate al acestora precum şi cu prioritățile stabilite şi măsurile complementare.*

o *Proiectele estimate pentru finanţare sunt în acord cu puterea locală de absorbţie precum şi cu potenţialul identificat.*

[1] Diplomele de participare sunt disponibile în Anexa 32

III.6 Implicarea GAL-ului în acțiunile de cooperare și în RNDR

PARTEA A -VIII – A: COOPERARE ȘI CREAREA ȘI IMPLEMENTAREA REȚELEI

III.6.1 Cooperare

În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor și pentru a adăuga valoare rezultatelor proiectelor implementate.

In acest subcapitol vom prezenta programele de colaborare realizate dar și intențiile de cooperare cu alte teritorii GAL din România și din UE și tematicile prevăzute pentru programele de colaborare.

O primă cooperare și un prim acord de parteneriat semnat a fost cel cu **Grupul de Acțiune Fălticeni, Județul Suceava**. Acordul a fost semnat în luna august a anul 2010, și a avut ca obiective generale de cooperare:

1. Extinderea experiențelor locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale;
2. Realizarea unei bune comunicări între cele două asociații, în interesul comunităților locale și a dezvoltării rurale;
3. Realizarea unor activități comune, între cele două asociații și cu alte entități naționale și internaționale;
4. Facilitarea accesului la materiale de informare și promovare spre consultare și pentru informarea cetățenilor despre exemplele de bună practică;
5. Propunerea de proiecte de parteneriat în domeniile de acțiune comune celor două asociații.

GAL Fălticeni și-a exprimat intenția de a colabora cu GAL-ul „Valea Siretului de Sus", având în vedere interesele comune privind promovarea culturii și tradițiilor locale și experiențele de bune practici avute în trecut în cadrul altor evenimente culturale.

Un prim eveniment organizat în colaborare cu GAL Fălticeni a fost evenimentul organizat în perioada 03-09 septembrie 2010 în cadrul Zilelor Comunei Vorona: *Zilelor Voronei „Serbările Pădurii" și „Săptămâna Culturii", Ediția a XXXVI-a,* un eveniment reușit și consemnat pe larg și în presa locală, săptămânalul *Informatorul Moldovei,* ediția 247/15-21 septembrie 2010.

1. Experiențe de cooperare deja întreprinse de către GAL „Valea Siretului de Sus"

Tabel 109. Program de cooperare deja realizat între GAL Valea Siretului de Sus şi GAL Fălticeni

1.Partener	**Partener:** GAL Fălticeni, Judeţul Suceava **Alte entităţi implicate în organizare:** Primăria şi Consiliul Local Vorona, Direcţia Judeţeană pentru Cultură Botoşani, Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale, Societatea Culturală „Raluca Iuraşcu" şi Grupul Şcolar „Ştefan cel Mare şi Sfânt" din Vorona, Mitropolia Moldovei şi Bucovinei
2. Tematica cooperării	Organizarea şi Participarea activă în cadrul evenimentului: *Zilelor Voronei „Serbările Pădurii" şi „Săptămâna Culturii", Ediţia a XXXVI-a*
3. Perioada:	03-09 septembrie 2010
4. Obiective:	a. Promovarea produselor tradiţionale locale b. Afirmarea identităţii teritoriale prin transmiterea şi promovarea tradiţiilor culturale locale c. Sărbătorirea Zilelor Comunei Vorona, Judeţul Botoşani
5. Valoarea proiectului de cooperare (euro):	Acţiune bazată pe participarea voluntară
6. Rezultate:	a. Interptarea artistică de excepţie a **Fanfarei de la Forăşti**, coordonată de Domnul Primar Brăduţ Avrămia, preşedintele al GAL Fălticeni în cadrul Spectacolului Folcloric „La Hram", din 07 septembrie 2010. b. Promovarea produselor tradiţionale specifice celor două GAL-uri: vişinata de la Forăşti, degustări de mâncăruri tradiţionale specifice zonei Vorona c. Publicarea şi promovarea evenimentului în Săptămânalul Informatorul Moldovei şi pe site-urile de ştiri locale şi judeţene.

2. Intenţii de cooperare

Asociaţia Grupul de Acţiune Locală „Valea Siretului de Sus" intenţionează să dezvolte o serie de proiecte de cooperare în funcţie de strategiile sale de dezvoltare şi a activităţilor ce vor fi desfăşurate în acest sens, pe baza planului de acţiune întreprins pentru cei 5 ani de implementare.

Astfel, pe domeniile de interes ale GAL, se intenţionează realizarea/ continuarea următoarelor parteneriate:

2.1. Activităţi culturale

Tabel 110. Intentii de cooperare- activitati culturale

1.Parteneri	GAL Fălticeni, Judeţul Suceava Asociaţia Crescătorilor de Animale Botoşani Camera Agricolă Botoşani Alte entităţi interesate, sponsori etc
2. Tematica	Organizarea şi Participarea activă în cadrul evenimentului:

cooperării	*Zilelor Voronei „Serbările Pădurii" şi „Săptămâna Culturii", Ediţiile viitoare*
3. Perioada:	*Luna septembrie 2011,2012*
4. Obiective:	a. Promovarea produselor tradiţionale locale b. Afirmarea identităţii teritoriale prin transmiterea şi promovarea tradiţiilor culturale locale c. Sărbătorirea Zilelor Comunei Vorona, Judeţul Botoşani
5. Valoarea proiectului de cooperare (euro):	Acţiune bazată pe participarea voluntară
6. Rezultate:	a. în funcţie de eveniment şi programul acestuia

2.2. Schimburi de experienţă

Principalul partener extern al Grupului de Acţiune Locală "Valea Siretului de Sus" va fi ***GAL "PAYS D'AURILLAC"*** situat în Regiunea Auvergne- Cantal, Franţa.

Acest parteneriat este considerat unul strategic pentru că respectă următoarele elemente:

- ✓ GAL-ul „Pays D'Aurillac" are experienţă Leader+ şi a fost înfiinţat în anul 1997;
- ✓ Dezvoltă relaţia de înfrăţire dintre Oraşele Aurillac, Arpajon sur Cère şi Comuna Vorona, Judeţul Botoşani încheiată în luna mai 2000;
- ✓ Se pliază pe direcţiile şi strategiile de dezvoltare ale GAL-ului „Valea Siretului de Sus", având următoarele obiective de importanţă strategică:
    1. Mobilizarea actorilor locali pentru a se implica activ în dezvoltarea şi promovarea teritoriului;
    2. Dezvoltarea de activităţi economice şi agricole competitive care să sprijine dezvoltarea teritoriului;
    3. Îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă şi a alinierii la standardele UE;
    4. Afirmarea identităţii teritoriale specifice zonei, ale obiceiurilor, tradiţiilor şi patrimoniului cultural şi religios;
    5. Dezvoltarea agroturismului, a turismului ecologic şi diferite evenimente de promovare a produselor specifice;
    6. Exemple de bune practici şi schimburi de experienţă.
- ✓ Preşedintele acestui GAL, Domnul René Souchon, are o experienţă vastă în managementul public, ceea ce va încuraja dezvoltarea proiectelor de succes:
    - 1976-1998: Consilier general al Regiunii Cantal, Franţa
    - 1983-1985: Secretar de Stat, Ministerul Agriculturii şi al Pădurilor
    - 1977-1995, 2001-2006: Primar al oraşului Aurillac
    - 2001-2008: Vicepreşedinte, ulterior consilier în cadrul Comitetului Aurillac
    - 2006- prezent: Preşedinte al Consiliului Regional Auvergne şi al GAL „Pays D'Aurillac"

Date de contact :
GAL Pays D'Aurillac Regiunea Auvergne- Cantal, Franţa AURILLAC, 7 AV ARISTIDE BRIAND, 15000 Telefon: +33/471434390 Fax: +33/471434391 E-mail: galpays@entreprendre-aurillac.com; leaderaurillac@wanadoo.fr Web : www. entreprendre-aurillac.com www.pays-aurillac.org Preşedinte GAL : *René SOUCHON* Persoană de contact: Gisèle LEROUX

Figura 104. Localizarea GAL-ului "Pays D'Aurillac", Franţa

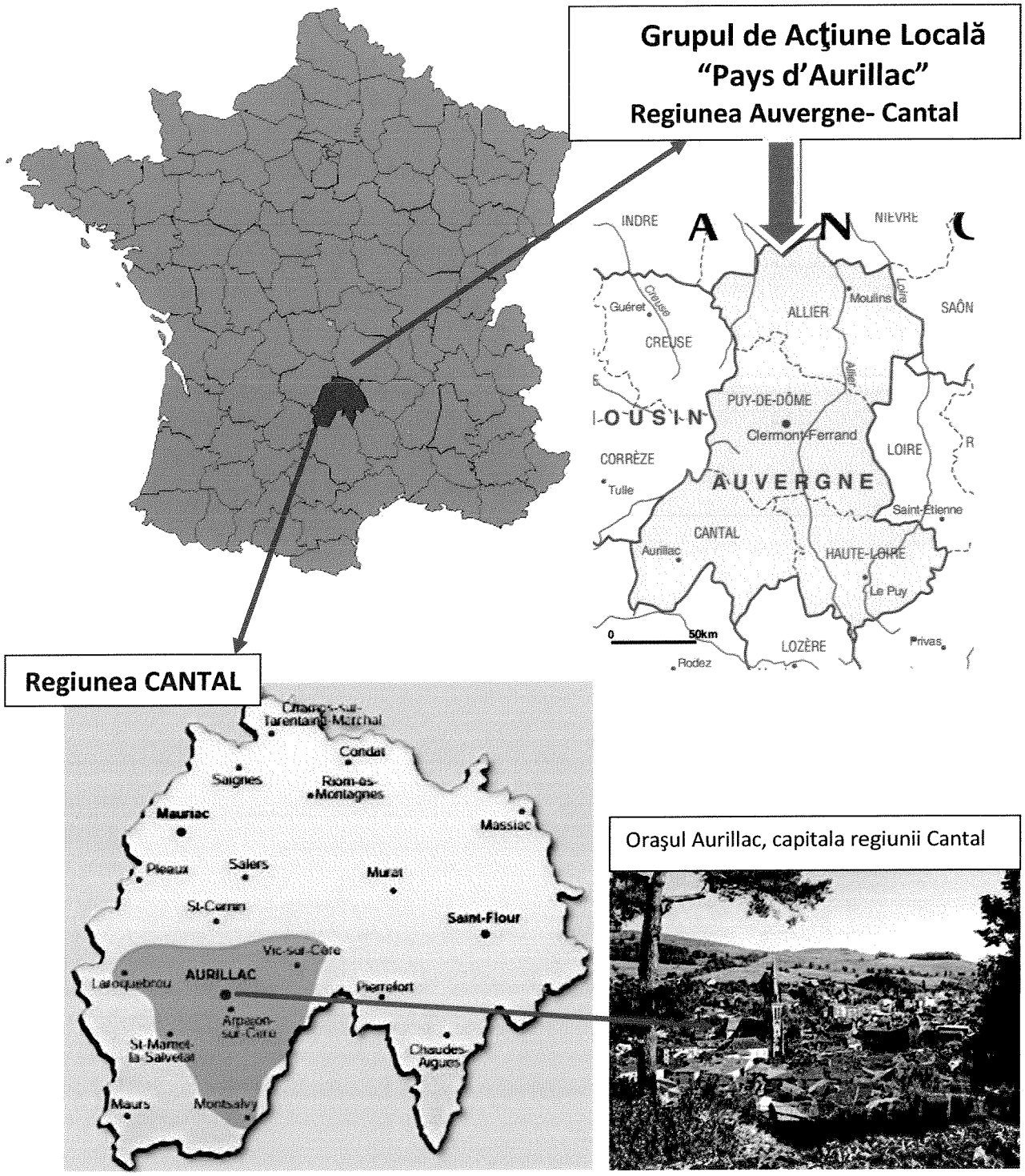

Tabel 111. Intentii de cooperare- Schimburi de experienta, targuri, centre de informare

1.Partener	**Partener:** GAL „Pays d' Aurillac", Franța
2. Tematica cooperării- proiecte concrete de cooperare	1.Organizarea unei vizite oficiale din partea delegației române, în primăvara anului 2011 2.Organizarea de târguri de promovare a produselor tradiționale şi a agroturismului GAL Botoşani şi GAL „Pays d'Aurillac" pentru dezvoltarea agroturismului 3. Creare de materiale de promovare bilingve- ghiduri turistice, broşuri, materiale promoţionale 4. Dezvoltarea unui centru de informare şi promovare turistică cu sedii locale în Aurillac şi Vorona
3. Perioada:	*Începând cu anul 2011*
4. Obiective:	a. Afirmarea identității teritoriale specifice zonei, ale obiceiurilor, tradițiilor şi patrimoniului cultural şi religios; b. Dezvoltarea agroturismului, a turismului ecologic şi diferite evenimente de promovare a produselor specifice fiecărui GAL. c. Schimb de experiență şi de bune practici d. Mobilizarea actorilor locali pentru a se implica activ în dezvoltarea şi promovarea teritoriului; e. Dezvoltarea de activități economice şi agricole competitive care să sprijine dezvoltarea teritoriului; f. Imbunătățirea condițiilor de viață şi a alinierii la standardele UE.
5. Buget estimativ proiecte de cooperare:	In funcție de eveniment părțile implicate vor suporta cheltuielile de transport, cazare, organizare evenimente, materiale promoționale etc. 1.Costuri organizare **vizită oficială** (15 reprezentanţi ai societăţii civile şi 4 reprezentanţi ai autorităţilor locale): - Deplasare Franţa: 2.500 euro - Cazare, masă: 2.000Euro - Materiale de prezentare şi promoţionale, traduceri: 1.000 Euro - Inregistrări foto-video ale teritoriului GAL: 1.000 Euro ---------- TOTAL COSTURI EUR €: 6.500 2. Costurile estimative ale organizării **târgului**: - Deplasare Franţa: 4000 Euro - Cazare, masă: 3000 Euro - Materiale standuri: 2000 Euro - Materiale de prezentare şi promoţionale, ghiduri, broşuri: 5000 Euro - Obiecte meşteşugăreşti, porturi tradiţionale, personal specializat, fanfara: 5000 Euro - Suport audio-video: 3000Euro - Inchirieri spaţii, taxă participare: 3000 Euro - Alte cheltuieli neprevăzute: 3000 Euro

	---------- TOTAL COSTURI EUR €: 23.000 3. Costuri crearea de materiale de promovare bilingve: - traduceri ghiduri turistice, broşuri, materiale promoţionale: 3000 Euro 4. Costuri **centru de informare şi promovare turistică** cu sediu in Aurillac estimate pentru o perioadă de 12 luni calendaristice: - chirie anuală: 4500 Euro - dotări mobilier, echipament IT şi audio, amenajări interioare: 10.000 Euro - cheltuieli salariale anuale: 18.000 Euro - taxe, impozite: 3000 Euro -materiale promotionale, ghiduri, hărţi, materiale informative: 10.000 Euro - cheltuieli de protocol: 3000 Euro - cheltuieli administrative, întreţinere: 5000 Euro - alte cheltuieli neprevăzute: 3000 Euro ---------- TOTAL COSTURI EUR €: 56.500
6. Rezultate:	În funcţie de eveniment şi programul acestuia b. promovarea regiunii specifice teritoriului GAL „Valea Siretului de Sus" c. crearea de colaborări de afaceri şi atragerea de investitori d. creare locuri de muncă în cadrul centrului de informare şi promovare turistică (1 consilier)

2.3. Activităţi meşteşugăreşti

Tabel 112. Intenţii de cooperare- activităţi meşteşugăreşti

1.Parteneri	Asociaţia Meşterilor Populari din Moldova ANTREC Botoşani Şcoli şi alte unităţi de învătământ specializate Alte entităţi interesate, sponsori etc
2. Tematica cooperării	Organizarea unui eveniment intitulat: „Festivalul Artelor Meşteşugăreşti" Eveniment ce va reuni meşteri populari din regiunea de Nord-Est a României şi va fi promovat şi organizat în preajma unor evenimente/serbări/ zile festive/ tabere de creatie ale GAL-ului „Valea Siretului de Sus"
3. Perioada:	*2012*
4. Obiective:	a. Valorificarea produselor tradiţionale proprii şi specifice GAL-ului b. Afirmarea identităţii teritoriale prin transmiterea şi promovarea tradiţiilor culturale locale c. Incurajarea dezvoltării afacerilor în acest domeniu
5. Valoarea proiectului de cooperare (euro):	În funcţie de amploare evenimentului
6. Rezultate:	a. în funcţie de eveniment şi programul acestuia

2.4. Activităţi de promovare a agriculturii şi instruiri în acest domeniu

Tabel 113. Intenţii de cooperare- agricultură

1.Parteneri	Asociaţia Crescătorilor de Animale Botoşani Asociaţia Crescătorilor de Animale ale comunelor membre GAL Camera Agricolă Botoşani Universitatea de Agronomie, Iaşi Agenţia Naţională pentru Ameliorarea şi Reproducere în Zootehnie Oficiul Judeţean de Consultanţă Agricolă Botoşani, Suceava, Iaşi DADR Botoşani GAL „Fălticeni" Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Biologie şi Nutriţie Animală Alte GAL-uri naţionale şi internaţionale Alte entităţi interesate, imm-uri, sponsori etc
2. Tematica cooperării	1.Organizarea unui târg expoziţional anual specializat pe domeniul Agricol-Zootehnic, care să reunească crescători de animale, cutlivatori de cereale, specialişti în domeniu, dezvoltatori de utilaje, apicultori, legumicultori etc 2. Organizarea de conferinţe specializate pe tematici de interes 3. Organizarea de cursuri specializate şi instruiri adresate grupurilor de lucru, cu invitate de experţi, consultanţi şi dezvoltatori de afaceri de succes 4. Dezvoltarea unui catalog al firmelor/ dezvoltatorilor privaţi din domeniul agro-zootehnic din regiunea Nord-Est şi al altor regiuni partenere şi alte informaţii utile 5. Incheierea de parteneriate pentru alte evenimente/ programe 6. Dezvoltarea unei ferme ecologice de creştere a oilor 7. Dezvoltarea bursei de produse-mărfuri
3. Perioada:	*Începând cu anul 2012*
4. Obiective:	a. Valorificarea potenţialul agricol specific GAL-ului dar şi a Regiunii de Nord-Est b. Afirmarea identităţii teritoriale prin transmiterea şi promovarea tradiţiilor culturale locale c. Incurajarea dezvoltării afacerilor în acest domeniu şi promovarea acestora d. Realizarea unei reţele de networking între fermieri şi alţi dezvoltatori e. Informarea cu privire la tendinţele din domeniul agricol, zootehnic, apicol
5. Valoarea proiectului de cooperare (euro):	În funcţie de amploare evenimentului
6. Rezultate:	a. în funcţie de eveniment şi programul acestuia

III.6.2 Crearea și implementarea rețelei

Grupul de Acţiune Locală „Valea Siretului de Sus" a iniţiat în luna septembrie un contact prin e-mail cu reprezentanţii FEADR în vederea trimiterii datelor de contact ce urmează a fi introduse în momentul în care va fi implementată Reţeaua Naţională de Dezvoltare Rurală (RNDR) şi intenționează să sprijine rețeaua la nivel național și european prin următoarele elemente:

1. Participarea în cadrul sesiunilor de training organizate de RNDR
2. Promovarea exemplelor de bună practică în mass-media
3. Facilitarea accesului în teritoriul GAL ai membrilor RNDR prin oferirea de programe turistice de promovare la pachete promoţionale şi alte schimburi de experienţă
4. Incurajarea încheierii de parteneriate care să dezvolte mediul rural.
5. Organizarea de evenimente deschise
6. Invitarea de experţi şi reprezentanţi ai altor GAL-uri

GAL „Valea Siretului de Sus" este deschis să dezvolte orice altă intenţie de colaborare sau program pus la dispoziţie prin intermediul RNDR atât cât acestea sprijină direcţiile sale strategice şi ajută la dezvoltarea mediului rural.

IV. Concluzii

Prin implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală în teritoriul GAL Valea Siretului de Sus cu sprijinul măsurilor din PNDR și a măsurilor complementare, se urmărește fructificarea potențialului real al fermelor slab performante, facilitând modernizarea și restructurarea lor. În plus, se vor încuraja:

- ✓ Menținerea și sustenabilitatea sistemelor agricole care practică o agricultură ecologică
- ✓ Respectarea normelor de mediu și utilizarea unor tehnologii de producție și de procesare care protejează mediul
- ✓ Utilizarea surselor regenerabile la nivelul fermelor
- ✓ Creșterea competitivității fermelor de semi-subzistență, a exploatațiilor comerciale și a accesului pe piață
- ✓ Creșterea nivelului de competențe în rândul fermierilor
- ✓ Sprijinirea și dezvoltarea formelor asociative ca motoare de dezvoltare a mediului rural
- ✓ Încurajarea tinerilor fermieri de a-și asuma managementul exploatațiilor prin sprijinirea schimbului între generații

De asemenea, sprijinirea unui sector de procesare și comercializare agroalimentară și forestieră mai competitive, va încuraja fermierii să îmbunătățească calitatea și disponibilitatea materiei prime, în funcție de cerere și de cerințele pieței corelate cu necesitatea distribuției în comun a produselor pe piață. Acest lucru va sprijini fermierii în obținerea de prețuri competitive și va genera creșterea investițiilor în domeniu.

Creșterea competitivității în teritoriu este cheia dezvoltării economice durabile a GAL Valea Siretului de Sus și va conduce la generarea de locuri de muncă viabile în zonă. Acest lucru se datorează faptului că, prin competitivitatea sectoarelor de procesare agroalimentară și forestieră, se asigură o sursă importantă de creștere a locurilor de muncă mai ales în sectorul producției primare. Componenta de îmbunătățire a competitivității sectorului de procesare şi comercializare, alături de dezvoltarea grupurilor de producători, va contribui la consolidarea capacității locale de a valorifica potențialul endogen.

Dezvoltarea economică a teritoriului va trebui diversificată prin redirecționarea către sectoarele din afara sferei actuale de dominație a activităților agricole. Gradul de pătrundere a activităților dezvoltate de micro-întreprinderile din teritoriu este destul de redus si acoperă o gamă foarte restrânsă de activități productive si servicii si nu valorifică adecvat resursele locale.

Prin lansare Măsurilor specifice Axei 3 se vor sprijini micii întreprinzători să promoveze noi activități, la scară mică prin lărgirea gamei de servicii, activități non-agricole productive, care vor putea oferi o rezolvare, chiar dacă numai parțială, a problemei somajului în teritoriu. Acest lucru va fi realizat punând accentul prin campanile de promovare pe dobândirea spiritului antreprenorial și a unor noi abilități cât si prin furnizarea unei game mai largi de servicii pentru populația din teritoriul GAL. O atenție deosebită va fi acordată femeilor si tinerilor din teritoriul GAL, care vor fi încurajați să participe la activitățile economice la scară mică – oferindu-se astfel o soluție pentru pătrunderea eficientă a acestora în economia rurală.

De asemenea, un accent deosebit se va pune și pe sprijinirea activităților turistice. Dezvoltarea activitătilor turistice va constitui o oportunitate de diversificare a activităților micilor proprietari de exploatații/gospodării rurale, oferind posibilitatea de a se desfăsura activități secundare sau principale care vor implica, îndeosebi, femeile. Sprijinul vizat va ajuta la crearea si promovarea unui turism competitiv în zona rurală, mai ales turismul ecologic, la înființarea unor rețele locale, promovarea sub-sectorului de agro-turism si încurajarea implicării active a tinerilor si femeilor.

Prin implementarea măsurilor PNDR care sprijină îndeplinirea obiectivelor operaţionale se va concretiza în următoarele rezultate:

- Pregătirea unui număr de 120 fermieri, dintre care minim 20% femei;
- Informarea a cel puţin a 200 beneficiari de proiecte;
- Instalarea unui număr de minim 15 fermieri, dintre care 30% femei;
- Sprijinirea unui număr de minim 15 exploataţii agricole;
- Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere pentru minim 3 întreprinderi;
- Sprijinirea a minim 60 de ferme agricole de semisubzistenţă;
- Împădurirea a minim 20ha de teren;
- Sprijnirea a minim 5 microîntreprinderi pentru dezvoltarea de activităţi non-agricole;
- Încurajarea a minim 4 activităţi turistice specifice teritoriului GAL;
- Realizarea unui număr de 5 acţiuni de sprijinire a funcţionării GAL;
- Realizarea unui număr de 16 acţiuni privind dobândirea de competenţe;
- Sprijinirea unui număr de 20 de acţiuni privind animarea teritoriului;
- Lansarea unui număr de 12 sesiuni de finanţare şi finanţarea unui număr de 106 proiecte.

Creşterea atractivității teritoriului GAL Valea Siretului de Sus, vizează și sprijinirea dezvoltării infrastructurii fizice din teritoriu, a serviciilor de bază si a patrimoniului. În acest context, dezvoltarea economică si socială durabilă a teritoriului va depinde de îmbunătățirea infrastructurii si serviciilor de bază existente. Numai dacă aceste sectoare sunt aduse la un nivel acceptabil de dezvoltare, investitorii si întreprinzătorii vor analiza posibilitatea de a se instala în teritoriu și mai mult, va reduce migrația tinerilor catre alte zone sau țări. De asemenea sprijinirea teritoriului pentru crearea si dezvoltarea unor activități care să contribuie la îmbunătățirea rețelelor de alimentare cu apă si de canalizare/tratare a apei reziduale, precum si a unor activități de protejare a ,,zestrei,, teritoriului vor contribui la eforturile de reducere a factorilor de impact asupra mediului. De asemenea, asigurarea unei baze adecvate de servicii comunitare si sociale aferente constituie un aspect care nu este legat direct de crearea locurilor de muncă, însă constituie o necesitate, dacă se urmăreste atragerea si menținerea forței de muncă si a populației pe plan local. Aceste tipuri de proiecte vor facilita legătura si complementaritatea în raport cu activitățile de infrastructură de dimensiuni mai mari de la nivel național, finanțate prin Programele Operaționale, de Mediu, etc.

Grupul de Acțiune Locală Valea Siretului de Sus va fi catalizatorul acestor activități și va încerca sa pună în valoare întreg patrimoniul local printr-o abordare deschisă, încurajând permanent inițiativa, promovarea parteneriatelor, sprijinirea asocierii între grupurile de producători și dezvoltarea unui spirit competitiv în teritoriu.